

PEDACII
DIOSCORIDIS

ANAZARBEI, DE
MATERIA MEDICA
LIBRI SEX,

Innumeris locis ab ANDREA
MATTHIOLO emen-
dati, ac restituti.

*Accesserunt tres Indices: vnus propriorum mi-
nimum, alter nothorum, Tertius restitutum,
et Isq; maximi vsus.*

n.º 5568

LUGDVNI,

Apud Antonium Vincentium.

M. D. LIIII.

**LIBROS
DEL DR.
L. MARCO**

Tipographus lectori.

Ioscoridem è typogra-
phia nostra proficiscen-
tem sine literis ad te ue-
nire nolimus: ne mutus
uideretur esse nuntius:

Neque rursus eum literis oneravimus: ne
illis legendis grauareris. Tantum sic habe
to: Tum, quod sit materiae medicinalis au-
tor luculentiss. & cornucopiae locupletiss.
tua de causa, à nobis in hoc paruum uolu-
men fuisse collatum, & contractum; Ut
quocunque terrarum te conferes, tecum qua-
si ἐπιχειρίδιον circumferre, & aequè rusti-
cando peregrinandoque iucundo comite,
ac domi, & in otio fido familiari uti, &
libenter uelis, & comode queas. Adhuc:
eum scalore, naevis, atque maculis, quibus ha-
Elenus scatuuit innumeris, beneficio An-
dreae Matthioli, hominis in hoc genere
uersatissimi, & doctorum approbatione, me-
dici doctissimi, elatis, atque expurgatis,

probe curatum, nitidū & tersum à nobis
emitti. Castigationes præterea quamplu-
rimorum locorum, eiusdem Matthioli so-
lertia, & ingenio elucubratas, & per nos
hac nota † signatas, ad calcem capitū fuis-
se cusas. Quòdque in magno, spero, habe-
bis beneficio: Indicem tertium, præter uul-
gatos priorum nominum, & eorū quæ
ut habentur, ita dicuntur notha, fuisse ad-
iunctū: quo statim, nullòque labore, quæ
medicamina, quibus morbis prosint, uel
potius, quibus medicaminibus quenque
morbum curare possis, inuenies omnino.
Quod nostrum, & illius commune officiū
tibi probari, & uniuersæ reip. usui esse ue-
hementer opto, & à Deo opt. max. toto
animo contendo. Vale Lugduni ad 7. ca-
lend. Aug. 1554.

INDEX OMNIUM

*quæ in Dioscoride
continentur.*

A		Acinos	253
A Brotonū	242	Acorum	8
A Absynthiū	240	Aconitum	357
Absynthiū marinū		Adarces	491
	242	Adeps omnis	145
Absynthium Santo		Adianton	380
nicum	ibi.	Aegilops	381
Acacalis	81	Aeris squāma	458
Acacia	. 90	Aeris flos	457
Acacia altera	91	Aerugo rafa	459
Acanthus	236	Aerugo scolecia	460
Acanthium	ibid.	Aes vltum	456
Acanthus syluestris		Aetiopsis	370
ibid.		Aetites lapis	500
Acetum	430	Agalochum	26
Acetum è betonica		Agaricum	224
	444	Ageraton	342
Acetū mulsū	431	Agnus	91
Acetū scillinum	432	Aiuga	316
Acetum è stœchade		Alabastrites	498
	443	Alcea	312
Achillea	333	Alcibiadion	330
Achras	106	Alcyonium	490
Acida muria	431	Alisma	313
		aa 3	Al

I N D E X

Allium	198	Androsaces	304
Aloë	239	Androsomon	315
Alfina	362	Anemone	217
Altæa	311	Anethum	263
Alumen	481	Anguiû senectus	123
Alumen scifsile	ibi.	Anisum	262
Alus	323	Anonis	237
Alysson	285	Anthemis	306
Alipon	409	Anthericum	211
Amaracum	252	Antyllis	305
Amaranton	341	Antipathes	492
Ambrosia	296	Antirrhinum	379
Amiantus lapis	498	Antispoda	455
Ammi	265	Aparine	284
Ammoniacon	282	Aphaca	195
Amomis	21	Apiastrum	290
Amomum	20	Apios	408
Ampelitis terra	505	Apium	266
Ampeloprason	197	Apocynon	359
Amphisbenæ ictus		Apollinaris	349
notæ 554.	eius cu	Apri iecur	129
ratio	ibid.	Apû ict ⁹ curatio	554
Amurca	95	Aqua	428.
Amygdalæ amarae		Aqua frigida	552
108		Aqua marina	429
Amylum	168	Aqua mulsa	427
Anagallis	218	Arabicus lapis	497
Anagyris	313	Araneus	137
Anchusa	329	Arbutus	108
		Arci	

I N D E X

Arcion	371	Asparagus	189
Arction	ibid.	Asplenon	305
Arcturon	ibid.	Aspidis iēt ^o notē	550
Arena	501	eius curatio	563
Argemone	218	Aster Aticus	375
Argenti recremen-		Astragalus	344
tum	466	Athamanticum	8
Argenti scoria	ibid.	Athera	166
Argenti spuma	ibi.	Atractylis	285
& 529		Atramentum libra-	
Argērum viuū	473.	rium	506
& 529		Atramentum suto-	
Arisarum	210	rium	485
Aristolochia	228	Atriplex	180
Armeniacamala	106	Auellana nux	110
Armenius lapis	471	Auena	166
Armoracia	177	Auricula muris	222
Aron	210	Auripigmentū, siue	
Arrhenogonō	300	arsenicon	480
Artemisia	295	B	
Arūdo: vide Harun		B Accæ lauri	76
do	79	Baccharis	253
Asarum	14	Balaustium	102
Asclepias	285	Ballotē	289
Aschyron	315	Balsamum	23
Asinum iecur	129	Barbula hirci	194
Asini vngula	130	Basilisci iēt ^o notē	550
Asius lapis	493	eius curatio	563
Aspalathus	25	Bdellium	58
		aa 4	Beta

I N D E X

Casia	17	Chamæcissos	377
Castanea	97	Chamædaphne	385
Castorium	125	Chamædris	287
Catanance	379	Chamæleo	albus
Caucalis	192		232
Cedria	75	Chamæleo	niger
Cedrites	76		233
Cedromela	106	Chamæleuce	377
Cedrus	75	Chamæpirys	316
Celticū nardum	12	Chamæfyce	403
Cenci ictus notæ		Chamælea	405
554		Characias tithyma	
eius remedia ibi.		lus	397
Cētauriū magnum		Chælidonium	220
230		Chælidoniū minus	
Cētauriū minus ibi.			221
Cæpa	197	Chia terra	503
Cepæa	313	Chondrylla	189
Cera	160	Chrysanthemō	306
Cerasia	104	&	342
Cerastæ ict ^o no.	454	Chryfocolla	471
eius curatio	563	Chryfocome	341
Ceruigenitale	130	Chryfogonon	ibi.
Ceruinū cornu	134	Cicadae	132
Cerussa	469 & 527	Cicer satium	170
Cestrum	318	Cicer arietinū	ibi.
Chalcitis	476	Cicer sylvestre	ibi.
Chamæ	119	Cichorion	189
Chameacte	406	Cici	397

a a 5 Ci

I N D E X

Cicuta	358.& 522	rulentos	556
Cimices	128	Conyza	298
Cimolia	504	Corallium	492
Cinisfermētiti ⁹	489	Coriandrum	265
Cinabaris	472	Coria veteramenta	
Tinnamomum	18	ria	110
Cionia	118	Coriarius frutex	98
Circæa	298	Coris	316
Circium	374	Coronopus	188
Cistus	84	Cornu cerui	134
Citria mala	106	Cornus	107
Clematis	321	Corruda	183
Clinopodion	286	Cos Naxia	501
Clymenon	325	Costus	21
Cnicus	474	Cotonea mala	104
Coagulum	144	Cotyledon	364
Coccū gnidion	406	Crataegonon	300
Coccū infectorium		Crimnon	165
338		Crithmum seu cri-	
Cochleæ	120	thamon	187
Cœreleus	472	Crocodilion	233
Colcicon	361	Crocomagma	29
Colligendorum ra-		Crocum	ibi.
tio	4	Croton	397
Colocasia	172	Cucurbita	190
Colocynthis	408	Cucumis fatiuus ib.	
Colymbades	94	Cucumis syluestris	
Communis curatio	389		
in omnes ictus vi-		Cuminū fatiuū	263
		Cum	

I N D E X

Caminū syluestre	Dictanum	247
264	Dictanū Cretēse ibi.	
Cunila	244	Diphryges 479
Cupressus	73	Dipsacum 234
Curini	164. & 165	Dipsadis morfus no
Cyclaminus	206	tē 550. ei ⁹ curatio 559
Cyclaminus altera	207	Dorycniō 354. & 520
		Draba 202
Cydonomeli	435	Draco marinus 122
Cynia	415	Draconis marini i-
Cinocrambe	ibid.	ctus remedia 559
Cinoglosson	378	Dracunculus 209
Cynosorchis	301	Dryini iēt ⁹ notē 550
Cyparissias tithy-		eius curatio 554
malus	397	Dryopteris 413
Cyphi thimiama	27	Dulcis radix 229
Cyperus	9	E Benus 86
Cytinus	102	Ebulum 408
Cytifus	372	Ebur 133
		Echinus 117
D		Echion 330
Amascena pra		Elaphoboscon 269
na 118		Elaterion 389
Damasonium	313	Elatine 335
Daphnoides	384	Electrum 78
Daucus	270	Elelisphacos 248
Delphinium	271	Eleomeli 33
Dendroide 5 tithy-		Eleoselinum. 266
malus	400	Elichryson 341
Deuteria	426	Em

I N D E X

Empetron	409	Fel	153
Ephemerō	361 & 519	Ferri rubigo	462
Epimedion	327	Ferula	274
Epimelis	107	Festuca	381
Epipactis	371	Fibrini testes	234
Epirotica mala	105	Ficus	113
Epithymum	409	Filicula	413
Equisetum	338	Filix	412
Equorū lichenes	130	Filix foemina	ibid.
Eretria terra	502	Fimum	155
Erica	81	Flos æris	457
Erinei	114	Flos salis	486
Erinum	331	Flos pu. 101. & 102	
Eruca	193	Flos sylvestris puni	
Erucae olerū	134	ci ibid.	
Erucae pignorum		Fœniculum	269
135. & 518		Fœniculum errati-	
Eruum	174	cum	270
Eryngium	238	Fœnum græcū	169
Erysimon	202	Fracinus	77
Erytrodanon	309	Fuligo è myrrha, re	
Eupatorium	335	sina, styrace	62
Euphorbium	280	Fuligoliqde picis	70
		Fuligo pictoria	505
		Fuligo thuris	62
F		Fumaria	372
Faba	170	Fungi	360. & 527
Faba Aegyptia	171		
Fæx	488		
Fagus	69		
Farina crascior	165	G	
		Agataslapis	496
		G ala	

I N D E X

Galatiſtes lapis	497	Glycyſide	308
Galaxias	ibid.	Gnaphalium	297
Galbanum	281	Gnidiũ granũ	405
Galerita	133	Gobius	127
Galion	366	Gramen	332
Galiopſis	ibidem	Gramen arundina-	
Galla	97	ceum	ibidem
Gallina	130	Gramẽ Parnafi	ibi.
Gallinæ cerebellũ		Groſſi	114
ibidem		Gũmiamygdalẽ	109
Garum	127	Gummi ceraſi	104
Genitale cerui	130	Gypſum	489 & 528
Gentiana	227	H	
Geranion	297	H Aematites	495
Geodes lapis	502	Hamorrhoi i-	
Gingiberis	204	ctus notẽ 550. & 554	
Gingidion	192	Halica	166
Gith	276	Halicacabõ ſolanũ	
Gladiolus	328	353	
Glans	96	Halimus	82
Glans Iouis	97	Harundo	79
Glã Sardiana	ibi.	Harũdo Cypria	ibi.
Glã vnguẽtaria	394	Harũdo valla	ibid.
Glãſtũ fatium	222	Hãſtula regia	211
Glãſtũ ſylueſtre	ibi.	Hedera	219
Glaucium	283	Hedyſaron	303
Glaux	382	Helcyſma	466
Gluten piſciũ	284	Helenium	29
Glutinum	283	Heleniũ alterum	30
		Helio	

I N D E X

Heliotropium ma-	Hyacinthus	344
gnum 415	Hydromeli	428
Heliotropiū parū	Hydromelon	435
416	Hydropiper	204
Helleborū albū 385	Hyoscyamus 349 &	
Heleborū nigrū 386	523	
Helxine 335. & 362	Hypecoon	349
Hemerocallis 299	Hypericon	314
Hemionitis 305	Hypocistis	84
Herba Sabina 74	Hyssopum	243
Hieraciū magnū 266	I	
Hieraciū parū ibi.	I Aspis	499
Hippace 140	I Iberis	116
Hippocampus 118	Ibiscum	311
Hippoglosson 378	Idæa radix	337
Hppolapathon 179	Iecur apri	129
Hippomarathrō 270	Iecur asininum ibi.	
Hippophaës 396	Iecur canis rabidi ibi.	
Hippopheston ibid.	Iecur caprinum ibi.	
Hippopotami testes	Iecur mergi	ibi.
124	Illecebra	364
Hippofelinon 267	Ilex	96
Hirci Barbula 194	Indicum	472
Hirculus 12	Inguinalis	375
Hirundines 133	Intybus	189
Hirudo 531	Iouis glans	97
Holoostium 324	Irio	202
Hordeum 163	Iris	6
Horminum 302	Isoiron	375
		Iuda

I N D E X

Indaicus lapis	498	Lacerpitium	ibid.
Iuglandes nuce	110	Lathyris	401
Iuncus	340	Lauer	186
Iuncus odoratus	22	Laurus	76
Iuniperus	74	Laurus Alexandri-	
Ius piscium	127	na	384
Ixia	232	Lauri bacca	77
E		Lemnia terra	474
L Abrum Vene-		Lens	172
ris	234	Lens palustris	363
Labrusca	418	Lentiscus	65
Lac	137	Lentiscina: refina:	
Lac coagulatū	529	69	
Lac humanum	139	Leontopetalon	287
Lac sciston	137	Leontopodion	378
Lactis serum	138	Lepidium	216
Lacerta	136	Leptocarya	110
Lactuca sativa	191	Lepus marinus	127
Lactuca sylvestris	& 530		
ibidem		Lepus terrestris	123
Ladanum	85	Leucacantha	237
Lagopus	327	Leucanthemon	306
Lampfana	179	Leucas	288
Lana	142	Leucoion	299
Lana cremata	ibid.	Lichenesequorū	130
Lanaria herba	205	Lichen	340
Lappa	381	Lignorum marcor	
Lapathum	178	79	
Lacer	277	Ligusticum	259
		Ligu	

I N D E X

Liguſtrum	83	Magnes	497	
Lilium	288	Malabathrum	16	
Liliū ſylueſtre	299	Malicorium	102	
Limonion	327	Malua	180	
Lingua bubula	377	Malum	104	
Linozoſtis	414	Malum Armeniacū		
Linum	169	106		
Lithocola	501	Malū cotoneū	104	
Lithoſpermon	390	Malum dulce	105	
Locuſtæ	132	& 106		
Lolium	167	Malū Epiroticū ibi.		
Lonchitis	310	Malum Medicū ibi.		
Lora	422	Malū orbiculatum		
Lotus arbor	107	ibid.		
Lotus ægyptia	373	Malum Perſicū ibi.		
Lotus ſylueſtris	372	Malum præcox ibi.		
Lotus vrbana	ibid.	Malum punicū	101	
Lupinus	175	Malū ſylueſtre	ibid.	
Lichnis coronaria		Mandragoras	355 &	
288		524		
Lychnis ſylueſtris		Manna thuris	62	
ibid.		Marcor lignorū	79	
Licium	88	Marū	253	
Lycopſis	330	Marrubium	290	
Lygos	92	Marrubiū nigrū	289	
Lylimachia	320	Mafliche	66	
M		Meconium	524	
M	Acer	78	Medica	195
M	Manæ	126	Medica mala	106
			Me	

I N D E X

Medion	327	Molybdæna	465
Medulla	152	Molybdoides lapis	
Mel	159	464	
Mel heracion	521	Morochthus.	497
Melampsythium		Morus.	III
422		Mullus	124
Melanteria	477	Mulfum	427
Melanthium	276	Muralis herba	362
Melia terra	505	Muria	486
Melilotos	252	Mures	137
Melimela	105	Muris auricula	
Melissophyllō	290	222.	
Melitites lapis	497	Mus araneus	137
Melomeli	435	Muris araneus ictus	
Memphites	499	notæ	554
Mentha	248	eius curatio	561
Menthastron	ibid.	Muscus.	25
Meon	8.	Muscus marinus	
Mercurialis	414	367	
Mergi iecur	129	Mustela	125
Mespilus	106	Myagron	374
Metopiō vnguentū		Miolotis	222
51		Mirica	80
Milium	167	Myrrha Bœothica	
Millefolium	373	56	
Millepedæ	128	Myrrhis	373
Misy	477	Myrtidanum	103
Mituli	119	Myrtus sativa	102
Moly	256	Myrt ⁹ syluestris	383
		bb Nap	

INDEX

N		Olea syluestris	93	
N	Aphtha	72	Oleaster	ibid.
	Napus	177	Oleę çthiopicę lacry	
	Narcaphthon	26	ma	95
	Narcissus	395	Olei vires	30
	Nardi genera	10	Oleū amygda.	34
	Nardum celticū	12	Oleū balaninū	35
	Nardum montanū		Oleum cicinū	33
	13		Oleū cnicinum	35
	Nardinum vnguen		Oleum e gnidio gra	
	tum	53	no ibidem	
	Nasturtium	200	Oleum hyoschyami	
	Natricis ictus notæ		num	ibidem
554	eius curatio	ibi.	Oleū laurinum	36
	Nepeta	249	Oleū lentiscinū	37
	Nerion	350	Oleum mastichinū	
	Nitrum	487	ibidem	
	Nitri spuma	ibid.	Oleum melanthinū	
	Nux auellana	110	36	
	Nux iuglans	ibid.	Oleū melinum	105
	Nux pinea	164	Oleū myrteum	36
	Nymphæa	303	Oleum oliuæ sylue-	
			stris	31. & 95
	O		Oleū õphacinū	30
	Chra	472	Oleum picinū	70
	Ocymastrum		Oleum raphaninū	
	331			
	Ocymum	193	35	
	Oenâthe 2p8. &	419	Oleum Sicyoninū	
	Cesypum	143	32	

Oleu

I N D E X

Oleū sinapinum	35	Oryza	166
Oleū styracinū	57	Osisifragus	133
Oleū terebinthi.	37	Ostracites	501
Oliuæ colymbades		Osyris	382
94		Othonna	221
Olofchænos	348	Ouorū natura	131
Olofatrum	267	Oui candidū ibidē	
Omphacium	420	Oxalme	432
Omphacomelites		Oxylapathum	178
435		Oxymyrline	383
Onagra	374	P	
Onitis	245	P Aederota	236
Onobrychis	314	P Pæonia	308
Ononis	237	Paliurus	82
Onosma	303	Palma	99
Onix 119.&	498	Palma elate	100
Ophioscorodō	198	Palmę Thebaicę	99
Ophites lapis	500	Panaces Asclepij	
Opium	346	259	
Opobalsamum	23	Panaces Chironiū	
Opopanax	257	ibidem	
Orbiculata mala		Panaces Heracleū	
105		257	
Oreoselinum	267	Panchracion	214
Origanum	244	Panicum	167
Origanū syluestre		Papauer cornicula-	
ibidem		tum	348. & 525
Ornithogalum	194	Papauer erraticum	
Crobanche ibidem		345	
		bb 2 Pa	

I N D E X

Papauer fatium i-	Peucedanum	275
bidem	Phalangium	292
Papauerſpumeū	349 Phalangij morſus	
Pappi	532 notæ	554 eius cu
Papyrus	80 ratio	ibidem
Paralios	399 Phalaris	309
Pardalianches	356 Pharicon	525
Patonychia	341 Phasiolus	174
Parthenium	307 Phænicobalanus	99
Paſſum	422 Phœnix	337
Paſtinaca herba	260 Phrygius lapis	493
Paſtinaca marina	Phu	15
123	Phycus marin ⁹	367
Paſtinacæ marinae	Phyllitis	291
ictus notæ	554 Phyllirea	84
eius curatio ibid.	Phyllon	300
Pedicularia herba	Phyteuma	378
391	Picea	64
Pelecion	303 Picis liquidæ fuligo	
Peplis	412 70	
Peplos	ibi. Pineæ nuce	65
Pepo	190 Pinorum eruca	134
Periclymenon	325 & 518	
Peristereon	343 Pinus	64
Perſea	116 Piper	202
Perſica mala	106 Piſcium ius	127
Perſonata	371 Piſſaſphaltos	72
Petaſites	ibid. Piſſelaon	70
Petroſelinum	267 Piſtacia	109
		Pi

I N D E X

Pityusa	401	Prunus, pruna	108
Pix liquida	69	Pseudobunion	376
Pix arida	71	Pseudocasia	17
Plantago	185	Pseudocinnamomū	
Platanus	77	20	
Plumbago	465	Pseudodictamnū	
Plumbum elotum	247		
462		Pforicon	476
Plumbum vftum		Psychotrophon	318
463		Pfyllion	351
Plumbi recremen-		Ptarmica	205
tum	466	Pulegium	246
Pnigitis terra	504	Pulegium fylueftre	
Polemonia	322	ibidem	
Polion	293	Pulticula	166
Polycnemon	286	Pulmones anima-	
Polygala	382	lium	128
Polygonaton	321	Pumex	483
Polygonon	320	Purpura	118
Polypodion	413	Pygnocomon	407
Pompholyx	452	Pyrafter	106
Populus alba	78	Pyrethrum	270
Populus nigra	ibi.	Pyrites	494
Porrum capitatum		Pyrorū genera	166
196			
Portulaca	183		
Potamogeton	368		
Poterion	235		
Propolis	162		

Q

Q^uercus 96
 Q^uinquefo-
 lium 336

bb 3 R

I N D E X.

R	Rofei pastilli	88	
R Adicula	205	Rofmarinus	272
Radix	177	Rofmarinum coro-	
Radix dulcis	229	narium	273
Radix fylueftris	178	Rubeta	531
Rana	126	Rubia	309
Rana paluftris	131	Rubigo ferri	462
Ranunculum	216	Rubrica fabrilis	
Rapum	176	474	
Recondendorum ra-		Rubrica Sinopica	
tio	5	ibidem	
Recrementum plū-		Rubus canis	83
bi	464	Rubus	334
Refinæ variæ	67	Rubus Idæus	335
Refina lentifcina	68	Rumex	178
Refina liquida e pi-		Rufcum	383
nu & picea	67	Ruta	254
Rha	226	Ruta fylueftris	256
Rhamnus	81	S	
Rhaphanus	177	S Abina herba	74
Rhaphanus fylue-		Saccharum	160
ftris	177	Sacra herba	343
Rhaponticum	226	Sagapenum	279
Rheon	ibidem	Sal	484
Rhodia Radix	338	Salis flos	486
Rhododendron	360	Salis fpuma	ibidē
Rhus	98	Salamādra	135 et 519
Ricinus	397	Saliuaris	271
Rofa	87	Saliunca	12
		Salix	

I N D E X

Salix	92	Scineus	138
Salvia	248	Scolopendra	122
Sambucus	406	Scolopendræ ictus	
Samia terra	503	notæ 554. eius cu-	
Samius lapis	ibid.	ratio ibidem	
Sampfuchum	257	Scolymos	239
Sandaracha	480. &	Scordion	294
530		Scorodoprasum	
Sandix	470	199	
Sanguinaria	320	Scoria plumbi	464
Sanguinaria fœmi-		Scorpioides	416
na	321	Scorpius marinus	
Sanguis	154	121	
Sanguis tauri	528	Scorpius terrestris	
Sapa	422	ibidem	
Sapphirus	499	Scorpij ictus notæ	
Sarcocolla	283	554. eius curatio	
Sardianæ glâdes	97	ibidem	
Sardonias	521	Securidaca	303
Sarmētiti ² cinis	489	sedum magnum	
Satureia	250	363	
Satyrion	302	Selenites lapis	499
Satyrion erythro-		Selinusia terra	504
nion	ibid.	Semen	165
Scammonia	403	Semperuiuum	363
Scandix	192	Semperuiuum mi-	
Schifthum lac	138	nus	364
Schistos lapis	496	Senecio	366
Scilla	213	Sepia	124
		bb 4	Scp

I N D E X

Seps	136	Sitania	163
Seris	189	Smarides pisces	126
Serpyllum	251	Smilax 195. 359. &c	
Sertula campana	523		
252		Smilax aspera	382
Serum lactis	238	Smilax læuis	383
Sesama	167	Smyris lapis	501
Sesamoides	388	Smyrnion	268
Seseli	261	Solanum hortense	
Seseli Aetiopicū ib.	352		
Seseli Creticū	262	Solanum manicum	
Seseli Peloponense	355		
ibidem		Solanum fonnife-	
Setanium	107	rum ibidem	
Sicyonium oleum		Sonclus	188
32		Sorba	107
Sideritis	332	Sory	478
Sidion	101	Sparganion	328
Siligo	166	Spartion	394
Siliquæ	104	Spatha	100
Silphium	277	Spondilyon	274
Silurus	126	Sphragis ægos	475
Silybum	394	Spina acuta	83
Sinapi	199	Spina alba	234
Sion	186	Spina Arabica	235
Sifer	178	Spongiæ	491
Sifon	262	Spongiarum lapi-	
Sifymbriion vtrun-		des	500
que	186	Spuma nitri	487
		Spuma	

I N D E X

Spuma falis	485	Symphyton	325
Spuma argenti	466		
&	529		
Squama æris	458	T	
Squamma exacie de		T Alus suis	133
cussa	459	Tamarix	80
Stachys	291	Taxus	359 & 523
Stacte	52	Tauri sanguis	520
Staphis agria	391	Telephion	223
Stercus ferri	462	Tellinae	119
Stibium	465	Terebinthus	67
Stimmi	ibidem	Therebinthina	ibi.
Stœbe	524	Terræ	502
Stœchas	244	Terra fornacû	504
Stomoma	459	Testæ	ibidem
Stratiotes	368	Testiculus canis	301
Stratiotes millefo-		Teucrion, Teucris	
lium	ibidem		287
Strigmenta balnea		Thalassomeli	429
rum	32	Thalictron	367
Struthia cotonea		Thapsia	392
105		Thelygonon	300
Struthion	205	Thlaspi	201
Stirax	57	Thracias lapis	496
Succinum	78	Thunnus	127
Suillus pulmo	128	Thus	59
Suillus talus	133	Thuris cortex	
Sulphur	482	61	
Sycomorus	112	Thuris fuligo	63
		bb 5 Th	

I N D E X

Thuris mána	ibid.	Veratrú nigrú	386
Thyites lapis	498	Verbascum	369
Thymelara	405	Verbenaca	343
Thymoxalme	432	Vermes terreni	136
Thymus	250	Vesparum ictus cu-	
Tithymali	397	ratio	554
Tordylion	262	Vesicaria	352
Torpedo piscis	122	Vetonica	319
Toxicon	525	Victus ratio in mor-	
Tragacantha	237	su rabiosi canis	
Tragium	339	548	
Tragoriganum	245	Vimen	93
Tragos 166.&	339	Vina marina	434
Tribulus	326	Vina picata	441
Trichomanes	380	Vina resinata	439
Trifolium	293	Vini natura	421
Trimestria	162	Vinum abiegnum	
Triphyllon	293	439	
Tripolion	379	Vinum abroni-	
Triflago	287	tes	445
Triticum	162	Vinum absynthites	
Tuber	195	242. & 441	
Tussilago	295	Vinū acorites	447
Typha	297	Vinum adynamō	
	V.	426	
V enenata	533	Vinū anethinū	448
Veneris vmbi		Vinū apijtes	436
licus	364	Vinū aromatit.	445
Veratrú albū	365	Vinū asarites	447
		Vin	

I N D E X

Vinū bunites	444	448
Vinum calaminthi-		Vinum è marrubio
tes	445	444
Vinum catorchites		Vinū melites 435
438		Vinū melitites 427
Vinū cedrinū	440	Vinū melomeli 446
Vinū cedrites	441	Vinū è myrrha ibi.
Vinum cestrites	443	Vin. myrsinites 437
Vinum chamædry-		Vinū myrtites ibi.
tes	ibidem	Vinū à nardo sylue
Vinū è camelea	448	stri 447
Vinū chamapity-		Vinū nectarites 446
num ibidem		Vinū cænāthinū 436
Vinū è coniza	445	Vinū ophacites 425
Vinū cupſsinū	440	Vinū palmeum 438
Vinū cydonites	435	Vin. organites 445
Vinū daucites	447	Vinū panacites 447
Vinū dictānites	444	Vinū phthoriō 448
Vinū è flore salis	447	Vinum è petroseli-
Vinū helleborites		no ibidem
449		Vinū picatum 441
Vin. hyſſopites	443	Vinum pineū 440
Vinū ex iride	446	Vinū è pipere 446
Vin. iuniperinū	440	Vinū è pulegio 445
Vinū laurinū	ibidē	Vinū reſinatū 439
Vinū lentifcinū	438	Vinum rhodites
Vinum mandrago-		436
rites	449	Vinum rhætes ibi-
Vinum marathrites		dem.

Vis

Faded, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.

FINIS

F E D A C I I

DIOSCORIDIS

ANAZARBEI, DE

Medica materia, libri

primi Præfatio.

Vanquam, (amicissime
Aree), complures nõ ve-
terum modò, sed recentio-
rum quoque, de medica-
mètorum compositione,
viribus, atque probatio-
ne scripserunt: nobis ta-

men nec vanum, nec à ratione abhorrentem im-
petum animi ad hoc opus incessisse, tibi ostende-
re tentabimus. propterea quòd eorum nonnulli
absolutũ nihil ediderũt, alij plurima, vt ex nar-
ratione acceperant, scriptis tradiderũt. Siquidẽ
Bithynus Iolas, & Heraclides Tarẽtinus, omif-
sa prorsus herbarũ tractatione, rem ipsam pau-
cis perstrinxerunt. neque uerò omnes illi de me-
talicis quicquam rebus, aut odoramètis memo-
ria prodiderunt. Crateuas autem herbarius, &
Andreas medicus, qui ceteris diligentius hac in
parte uersati uidentur, radices multas apprimẽ
vtilis, herbasq; aliquas haud quaquã adnota-

tas reliquerunt. Veruntamen priscorum sub-
 scribere oportet sententijs: quos, etsi pauca ipsis
 referantur accepta, magnam tamen impedisse
 diligentiam constat. Iunioribus minus assenti-
 dum: è quibus est Iulius Bassus, & Niceratus,
 & Petronius Niger, & Diodotus, Asclepiada
 omnes, qui medicinalem materiã vernaculam
 cognitamq; vulgò, dignam censuerunt, qua ab
 ipsis literis exactè mandaretur: & vt medica-
 mentorũ, probationesq; cursim cõplexi, sic nullo
 experimento eorum effectus colligentes, inani
 uero reddendarum causarum studio verba sun-
 dentes, alia interdum pro alijs scriptando, rem
 in aceruum congeriemq; controuersiarum extu-
 lerunt. Siquidem qui inter eos egregius habetur
 Niger, euphorbium nascẽtu in Italia chamelæ
 succum esse contendit: androsamonq; eadem her-
 bam cum hyperico esse: quinetiã aloën in Iudæa
 fossibile nasci, & pleraque his similia falsò ex-
 ponit, quæ prorsus veritati refragantur. Qui-
 bus coniectura colligi potest, ea non oculata fide,
 sed narratione potius ab alijs accepisse. In ordi-
 ne præterea ydem ipsi aberrarunt, partim eorũ
 discrepantes, nullaq; cognatione coniunctas vi-

Dioscori- res collidentes: partim per elementa literarum
dis cogno- scripta in ordinem digerentes, quò facilius me-
scãdorum moria mandarentur, genera & eorum effectus
simpliciu à sua cognatione disiungentes. Nos verò ab in-
studium eunte, vt ita dicã, iuuenta, iugi desiderio cogno-
 scenda

scenda materie allecti, multis regionibus peragratis (nec enim nescis nos militarem vitam exegisse) tuo hortatu commentationem in sex libros cōtulimus. Quod opus tibi dicamus, Aree, animi gratitudine obsequentes, ob eum quo nos prosequeris affectum. Etenim natura cum in omnes eruditione exultos, tum verò in eos, quibus cum tibi eiusdē artis necessitudo intercedit, pronus ad amicitiam esse soles, in nos etiam aliquantò peculiarius. Enimvero non parum præbet tuæ probitatis argumentum, optimi viri Lincij Bassi singularis erga te amicitia: quā vnā nobiscum degētes nouimus, cum mutuam inter vos beneuolentiam, emulatione dignam intue-remur. Admonitum autē te velim, eosq; qui in hoc commentarios incident, ne in verbis facultatem nostram aestimetis, sed potius adhibitā rebus cum peritia curā. Etenim plurima visu ipsi exactissimè cognouimus, quādam etiam ex ea, de qua inter omnes conuenit, historia, percunctationeq; rerum apud singulos vernacularum, diligenter accepimus. Dabimus igitur operam, vt differenti ab alijs ordine tradito, genera singularum medicinarum: viresq; describatur. Quod autem necessaria sit medicamētorum doctrina, nemo est ferme qui ignoret: quod ea & toti arti coniu:la sit, vniuersisq; eius partibus efficax administret auxilium. Quare per medicamētorum compositiones, atque misturas, & facta

in morbis pericula extendi, & incrementū capessere potest, plurimum conferente singulorum medicaminum cognitione. Quinetiam vernaculam, familiaremq; materiam cōplectemur, vt perfecta sit, quæ à nobis relinquetur, doctrina. Verum in primis curam impendere oportet, vt suis temporibus singula & demetantur, & recordantur. Certè pro horū ratione medicamēta aut ualent viribus, aut euanido nulloq; munere funguntur. Serena igitur cali constitutione demetenda sunt, magni siquidē refert inter colligēdum, si vel squalores, vel imbres infesti sint: quē admodum si loca, in quibus prodeunt, cliuosa, & ventis exposita sint, & perflata, frigidaq; & aquis carentia, in his enim locis vires eorum longè validiores intelliguntur. Contra, quæ in campestribus, riguis, & opacis, caeterisq; locis à vento silentibus enascuntur, plerunque degenerant, & minus viribus valent: multoq; magis, si non suo tēpore, nec opportunè colligantur, aut si per imbecillitatem intabuierint. Neque ignorādum, ea sæpe pro peculiari loci natura, aut anni clementia, maturius, aut serius adolefcere. non-

* *Planta*, nulla propria vi hyeme florent, & folia pariūt: vt exactè quādā bis anno florifera.* Quare cui in animo cognoscan est horum peritiā assequi, necesse est eam primatur omni germinatione solo emergentibus, adultis, & setēpore innescentibus adesse. Nā qui pullulanti herba dūspicienda, taxat adstiterit, adultam cognoscere nō potest: neque

neque qui adultã tantũ inspexerit, nuper erum-
 pentẽ noscet. Quo fit, vt propter mutatã folio-
 rum faciẽ, caulium proceritates, florũ seminisq;
 magnitudinem, & id genus alias peculiare no-
 tas, nonnulli, qui olim has rerũ varietates non
 perspexerunt, magno in errore versentur. Quæ
 causa etiam nonnullis scriptoribus imposuit, quĩ
 herbas quasdam, verbi gratia, gramẽ, quinque
 folium, & tusilaginẽ emittere florem, fructũ,
 & caulem negant. Ergo qui sapius ad visendas
 herbas, & earum natales se contulerit, earũ co-
 gnitionem maximẽ consequetur. Scire etiã unum
 conuenit, sola ex herbaceis medicaminibus vera-
 tri genera, nigrũ inquã, & candidũ, multis edu-
 rare annis: reliqua à trimatu inutilia. Quæ ve-
 rò fruticosa sunt, sicut stæchas, trissago, polium,
 abrotonũ, seriphum, absinthium, hyssopum, &
 alia id genus semine prægnantia demetantur.
 Flores quoque antea, quam sponte sua decidãt.
 Fructus autem, vt maturi decerpantur, necesse
 est: & semina, vbi siccari cœperint, priusquam
 desinãt. Herbarum succus, & foliorum euci de-
 bet, germinatibus tum primum cauliculis. Lac,
 & lacryma excipiantur, inciso per summũ ado-
 lescentiæ vigorem caule. Radices, & liquamen-
 ta, corticẽsue vt recondantur, eximere conuenit,
 cum herba suis folijs exuuntur. siccantur etiam
 expurgata inibi, locis aspergine non redolenti-
 bus: sed quæ luto, aut puluere sunt obsita, aqua

elui debet. Flores, & omnia, quæ iucundū odorē
 afflāt, arcibus tiliaceis, nullo situ obductis, repo-
 nantur. Nonnunquā charta, aut folijs semina,
 vt perennent, apte inuoluuntur. Liquidis medi-
 caminibus densior materia, argētea, vitrea, aut
 cornea cōuenit. Fictilis etiam, si modo rara non
 sit, accommodatur: & lignea, præsertim ē buxo:
 sed ænea vasa ocularijs medicamētis, liquidisq;
 & omnibus ijs, quæ aceto, pice liquida, aut ce-
 dria componūtur. Adipem autem, & medullas
 stagnis vasis recondi conuenit.

Iris.

CAP. I

Ris à cælestis arcus similitudine
 nomē accepit. Folia fert gladioli,
 sed maiora, latiora, & pinguiora.
 Flores † in summitate cuius-
 que caulis, æqualibus inter se

spatijs distant. incurui, varij: siquidem candidi,

• μιλίνα, pallentes, lutei, purpurei, aut cerulei cōspiciuntur: quæ diuersi coloris specie, quadā cælestis arcus imago representari videtur. Radices subia-

• στερεὰ id est geniculatæ, solide, odoratæ: quæ frustatim est, solide. dissectæ, in vmbra succātur, & traiecta lino re-

• Τῆ γέν-
 • σι πύρω-
 • τήρα, id est densa cōstat radice, frangēti contumax, subruso

gustu fer- colore, gustu amaro, odore perquā grato, & syn-
 uentiore. cero, ita vt nullum prorsus sitū redoleat: quæ di-

• unditur, sternutamenta mouet. Secundū locum

habet

habet Africana. candicans, gustuq; amara. Terredines in vetustate sentiunt: tunc tamen odoratiores reddi solent. Vis omnibus exalfactoria, extenuans, contra tussim efficax, humorum, qui agrè reijciuntur, crassitiem digerunt: bilem, crassamq; pituitam ex hydromelite drachmis septē epota purgant: somnū conciliant, lacrymas ciūt, torminibus medētur. Eadē pota ex aceto auxiliantur serpētīū icibus, lienosis, cōuulsis, pfrictio nib. horroribus, & quibus genitura effluit, menses ex vino pota pellunt. Docoelum earum, fumarum fotibus vtiliter imponitur, ad emolliendos locos, laxandāq; in eis venarum spiracula: ischiadicis infunditur: fistulas, ac sinus carne explet. Radices ex melle glandis modo subditis, partus extrahunt: quinetiam cocta & illita, strumas, veteresq; duritias emolliūt. Sicca quoque vlcera replent, & cū melle purgāt: nudata ossa corpore operiunt: doloribus capitis cum aceto, & rosaceo magna vtilitate illinuntur. Admota cum albo veratro, & duabus mellis partibus, lentigines & vitia cutis in facie à sole cōtracta emaculat. Pessis, malagmatis, & acopis inserūtur. In vniuersum magni ad omnia vsus.

ANNOTATIO.

† Malui hoc in loco Marcelli interpretationē sequi, quēadmodū alibi quādoque facturum sum, quām Ruhellij, cui nō semper addictus ero: quod in aliquot Græcis
 4 4 lega

legatur ἐπίκενλα, quæ vox in summitate cuiusque caulis significare videtur, quòdque natura in planta ipsa illud manifestè demonstret. MAT.

* Censetur Galága officinarū. Nec enim Acori genuinam aut faciem aut naturam obtinet, quam vulgus herbariorum hoc nomine solet indicare.

ACORUM. CAP. II.

ACorū folia iridis habet, angustiora tamē: radices non dissimiles, complicatas, non in rectū, sed obliquum aēlas, & summo cespite sparsas, geniculis interceptas, albicantes, gustu acres, odore non ingratas. Optimum est densum, candidum, plenum, carie nō exesum, odoratum: cuiusmodi Colchidicū, & Galaticum, quod aspletion dicūt. Radici vis calfactoria. Decoētū potu urinam cit: prodest lateris doloribus, & iocineris, atque thoracis: itē torminibus, vulsis, ruptis. lieuem absorbit: urina stillicidio, & serpentū iclibus auxiliatur: insidentibus ad muliebres affeetus, iridis modo, vtiliter imponitur. oculorum caligines succo discutit. Antidotis radix magno vsu commiscetur.

MEON. CAP. III.

Meon, quod Athamanticū vocant, in Macedonia, & Hispania plurimum gignitur. *Plinius a tur, anetho folijs et caule simile, sed eo crassius: bin m*

binum ferme cubitorum altitudine attollitur: niso habet
 sparsis in obliquum, rectumq; radicibus, longis, ac si etiam
 tenuibus, odoratis, linguam excalfacientibus. Marcello
 Quæ seruesacta ex aqua, vel tritæ citra coctio- in commē
 nem, præcluserum renum, vesicæq; farctæ vitia ta. teste,
 potu leniunt: vrina difficultati medentur: sto- Græci qui
 machi inflationes discutiunt. Torminibus, affecte dam vetu
 vulua, articularū doloribus, atque fluxionibus stissimi co
 pectoris, tritæ cum melle in eclegmate auxilian- dices. quæ
 tur. Sanguinem per menstrua pellunt, defectio- diuersitas
 nibus seruesacta: infantibus autem illita imo facit vt
 ventri, vrinas mouent. Quod si plus quam de- qualis her
 ceat, ex his bibatur, caput dolore afficiunt. b. a. s. r. Meo
 non facit

Cyperus.

CAP. IIII.

Cyperus, quæ aliqui erysijceptriū. Et aspa- quis tonie
 lathum appellat, folia fert porraceis pro- cerit.
 xima, sed longiora, & exiliora, caulem odorati
 iunci, cubitalē, aut maiore, angulosum: in cuius
 cacumine minuta folia cū semine exoriuntur: ra-
 dices, quarū in medicina est vsus, coherentes in-
 ter se, oleis oblongis similes, aut rotunda, nigro
 colore, suauī odore, amaro gustu. In lacunosis, pa-
 lustribus, & cultis enascitur. Optima est grauis-
 sima, densa, fractu contumax, plena, & aspera,
 odoris cum quadā acrimonia iucundi: qualis est
 Cilicia, Syriaca, & quæ à Cycladibus insulis pe-
 titur. Huic calida vis inest. Venarum spiracula
 laxat: vrinam ciet: ad calculos, aquamq; subter
 utem vtilissimè bibitur: aduersus scorpionum

iclus remedio est: per frictionibus vulua, & pra-
clusionibus fotu prodest: pellit menses. Contra
vlcera oris, etiam si depascant, vorentq; farina
eius efficax est. Malagmati calfacientibus, &
vnguentorū spissamētū benè adijci solet. Aliud
Cyperī genus tradunt in India nasci. gingibe-
ri effigie: quod manducatum, croci vim reddit,
gustu amaro sentitur, & illitum praesentē psilo-
thri vim exhibet.

Cardamomum.

CAP. V.

*Textus sunt
in maior
vino, et
vigella
granade
panis
et
vini*
Cardamomum optimum est, quod ex Co-
magene, Armenia, Bosphoroq; deuehi-
tur. in India quoque, & Arabia prouenit. Eli-
gi debet plenum, frangenti cōtumax, occlusum
farctumq; (quod enim eiusmodi non est, ex ole-
tum iudicatur) & gustu acre, subamarum, &
odore caput tentans. Excalfactoriam vim ha-
bet: potumq; ex aqua facit ad comitiales, ischia-
dicos, tusses, nruorū resolutionem: item ad ru-
pta, vuisa, torminia: latas vētris tineas excutit.
Ex vino autē potū, renibus, difficultati vrinae,
& scorpione iclus, neque non omnibus venenum
vibrantibus, auxilio est. Cū cortice radici lauri
epota drachma, calculos comminuit: partus sus-
fitu enecat: scabiem ex aceto illitum adimit. Et
ad vnguentorum spissamenta additur.

Nardum.

CAP. VI.

Duo Nardi genera: vnum Indicum, alte-
rum Syriacum appellatur, non quod in
Syria

Syria proueniat, sed quòd montis, in quo ori-
 tur, pars vna ad Syrios, pars altera ad Indos
 flectitur. Ex hoc Syriaci genere, precipuum est
 recens, & leue, largam gerens comam, flauum
 colore, perquam odoratum, ac cyperum redolens,
 breui spica, amaro sapore, linguam siccate, quod
 diu in sua odoris gratia permaneat. Ex Indico
 autem Nardo quoddam Gangru vocatur, à flu-
 uio Gange, apud quem nascitur, montem præ-
 terfluente: quod genus ob multam loci, in quo
 prodit, viginem, viribus infirmius est, atque
 procerius adolescit, plures ferens spicas, ab vnica
 radice comosas, vnaq; conuolutas, ac grauitèr
 olètes. Montanum autem odoratius, spica breui
 ac mutila, odore cypero vicino, cæteras habens
 Syriaci dotes. Est & genus quoddam, cui Sam-
 pharitico nomen locus indidit, frutice breui, in
 magnas se spargens spicas, candidiore interim
 medio caule, hircorum virus supra modum redo-
 lente: quod improbatur. Madefactum vendi so-
 let, quod vitium ex eo deprehenditur, quòd can-
 dida sit spica, & squalida, suaq; careat lanugi-
 ne. Adulteratur stibio cum aqua, aut palmeo
 vino, in spissationis ponderisq; causa inspirato.
 Intueri autem oportet, si lutum radicibus insi-
 deat, & incerniculo puluerem excutere, eluendis
 manibus vtilem. Vim habent excelsatoriam,
 & exiccantem. Vrinam mouent: aluum potu
 sistunt: vuluæ profluuia, saniemq; apposita sup-
 primunt.

primūt. Nausea ex aqua frigida auxiliatur. & stomachi rossonibus, inflationi, iocinori, regio morbo, renum vitijs. Aqua autem incocta fotu ad infessum, vulua inflammationibus medentur, ad glabras oculorum genas valet: siquidem eas ad densiorem pilum reducunt, persusis humore corporibus insparguntur. Miscentur antidotis & in sicili nouo non picato ad ocularia medicamenta reconduntur, trita in farinam, & cum vino in pastillos coacta.

Nardum Celticum. CAP. VII.

Celticum Nardum nascitur in Liguria alpibus, aliungia patrio nomine appellatum: prouenitq; in Istria. Exiguè fruticat, & cum radicibus in manuales fasciculos componitur. Folia habet oblonga, colore in flauum languido, florem luteum. Caulium, & radicem duntaxat vsus est, & odoris suauitas. vnde pridie fasciculos aqua abluere expedit, & exempta terra, pauito solo atque humenti, subiecta charta reponere: postridie repurgare. siquidem vtile, cum aceroso alienoq; propter humoris vim, non excutitur. Adulteratur imposita herba simili, quae hirculus vocatur. ab odoris grauitate. Sed facilis cognitio: nanque herba candidior est, sine caule, minus oblongis folijs, radice neque amara, neque odorata: vti verum Nardum est. Itaque radices. atque cauliculi, abieclis folijs, triti secernuntur, vino excipiuntur, digerunturq; in
pastil

pastillos, & ita fictili nouo diligenter operto, afferuari debent. Laudatur maximè, recens, iucundi odoris, radice numerosa coharès, plenum, nec fragile. Ad eadem, quæ Syriacum, pollet: sed vehementius vrinam cit, & stomacho vtilius est. Inflammationibus iocinoris, & felle suffusis auxiliatur. Contra stomachi inflationes, cum absinthij decocto bibitur: item aduersus lienem, renum & vesicæ vitia, & venenatos iclus, ex vino. Additur in malagmata, potiones, & calfacientia vnguenta.

Nardum montanum. CAP. VIII.

Montanum Nardum, quod ab aliquibus thylacitis, & niris appellatur, in Sicilia, & Syria nascitur: caule & folijs eryngio similibus, minoribus, minimè tamè spinosis, asperisq;. Radicibus binis nititur, aut pluribus, nigris, odoratis, ceu hastulæ regię, sed longè gracilioribus, † & longè minoribus, neque caulem, neque fructum, neque florē profert. Ad eadem, ad quæ Celticum efficax.

ANNOTATIO.

† In Oribasio, (qui simplicium descriptiones Dioscoridi acceptas refert), legitur λευνότεραι, hoc est, candidiores. quod Nardus montana constet radicibus asphodelo non solū minoribus, & gracilioribus, sed etiam candidioribus. MAT.

*minori

*Minoribus.] Fuchsius in opere de Stip. maioribus legendum suspicatur. Plinius, qui hinc omnia mutuatus est, mollioribus habet. quod sane vtrunque herbæ, quàm aptissimè quadrat.

† Cytino hyoscyami.] id est, flori hyoscyami. qui veri cytini, quem domesticæ punicæ florem esse nouimus, aliquam exprimit effigiem, vt in eius descriptione auctor est Dioscorides.

Afarum.

CAP. IX.

ASarum, quod & ipsum aliqui syluestre nardum appellant, hederæ folijs, minoribus multo, rotundioribusq; floribus cytino hyoscyami similibus, purpureis, inter folia proximè radicem emicantibus, odoratis: in quibus semen acinosum. † Cauliculos habet angulosos, asperos, & molles: radices numerosas, geniculatas, tenues obliquas, gramini non dissimiles, longè tamen graciliores, odoratas, excalfacientes, & que linguam vehementer mordent. Excalfactoriam vim habet: urinam cit: hydropicis, & vetusto coxendicum dolori prodest. Radices senis drachmis ex aqua mulsa potæ, menses trahunt: & vixatri albi modo purgant. In vnguentis additur, vmbrosis montibus prouenit: sed plurimum in Ponto, Phrygia, Illyrio, & Italicæ Iustinensi agro.

† Hæc verba vt in Ruellio inuenimus, ita reliqui

reliquimus. Sed admoneadum esse lectorem duximus, ea non legi in Græcis nostris codicibus, neque à Serapione referri. quod argumêto est illa Dioscoridi accreuisse. Sunt tamen græcè sic scripta: ἐχοναυλίαι γωνιοειδῆ, ὑποτραχίαι, ἀραιά. Id est: Habēs cauliculos angulosos, subasperos, raros.

A N N O T A T I O.

* Maioribus] Rectius forte minoribus legas, vt Ruellius quoque monuit. Flores siquidem Valerianæ nunc dictæ, quæ Phu esse omnes ferè suspicantur, Narcissum effigie expressissimè quidem referunt: eo tamen longè sunt minores: ni forte soli diuersitati id imputandum censeas.

Phu. *Valeriana* C A P. X.

PHU: (quod & aliqui syluestrum nardum appellat), nascitur in Poto: folio * olusatris, aut elaphobosci: caule cubitali, aut altiore, laui, * Hippocrauo, molli, in purpuram vergente, geniculis inflexis. tercepto, floribus narcisso proximis, maioribus, tenerioribus, & ex albicante purpureis, radice superius ad digiti minoris crassitudinem, ex obliquo villosa in nigri veratri, aut iunci odorati modum: capillamentis inuicem contextis, flavescentibus, odoratis, cum quadam odoris gravitate nardum æmulantibus. Excalfacit: urinam mouet, si sicca potus detur. Decoctum eadem præstare

stare potest: ad lateris etiam dolorē efficax: menses cit, antidotis inferitur. Adulteratur radice rusci admista. Sed malefium deprehenditur: quoniam hæc dura est, & frangenti contumax, sine vlla odoris gratia.

Malabathrum.

CAP. XI.

Malabathrum arbitratur aliqui esse Indici nard: folium, falsi quadam odoris cognatione: permulta enim nardum olent, quemadmodum pbu, asarum, niris. Secus autem res se habet: nanque Malabathrum folium sui generis est, quod Indica gignunt paludes, lentis palustris modo innatās aquis, sine radice. Id collectū statim lino transsuntur, & siccatum reconditur. Tradunt siccatis estiuo seruore aquis, humū aridis fruticibus vri: quod vbi nō euenerit, ne amplius quidem reuasi laudatur necens, ex candido nigricans, integrum, nec frangite, odore caput feriens, quod diu in sua vi odore pmaneat, & nardum sapore imitetur, nullo salis gustu. Infirmū verò, & minutim cōtūsum, p̄sertim si cariosum virus olet, vitiosum est. Easdem nardo sortitur vires: sed efficacius omnia præstat. Vrinam vehementius ciet, ac stomacho magis prodest Malabathri vis. Lippitudinibus, inflammationibusq; tritum, & in vino seruefactum cōmodè illinitur. subditum lingua, oris halitum, & suauitatem commendat. Vestium quoque odorem interpositum seruat, & ab erosione tuetur.

Officinis

ANNOTATIO.

Officinis falsò Cinnamomū hodie dicitur. Est enim earum Cassia, nō quam hic Dioscorides, cui, sicut & alij veteribus, fuit incognita, sed Actuarius libro de cōposit. medic. depinxit.

Cassia.

CAP. XII.

Cassia, cuius cōplura sunt genera, iuxta odoriferam Arabiam gignitur, crassi corticis sarmento: folijs piperis. Eligenda est fuluescens, pulchri coloris, corallij, amula, perquā angusta, lōga, crassa, & fistulosa, gustu mordēs, & cum aliquāto seruore adstringens, aromatica, μετὰ πο-
 vinofo odore: cuiusmodi est, quæ ab incolis achy μας . i. cū appellatur, ab Alexandria negotiatoribus da. multo.
 phnitis. Huic præfertur crassa, purpurea, & nigricans, Xigir cognomine, quæ rosam odore imitatur, præcipui in medicina vsus. Secundū locū tenet antedicta. Tertia, cui Mosylitico blasto, id est, germi coguomen est. Reliquæ viles, vt quæ asyphemū dicitur, nigra, insuavis, cortice tenui, ac rimoso: & quæ darca. & citto. vocitatur barbaro nomine. Similior huic est pseudocassia, quæ vt explicari possit. quæ gustu coarquitur, cū nec acris, nec odorata sit, herentemq; medulla corticem habeat. Inuenitur etiā lata quedā fistula, mollis, leuis, surculosa, quæ antedictæ præfertur. Damnatur candicans, scabra, hireinum virus, redolēs, & quæ tenui fistula: & scabra cute sit.

b,

V.ims

Vim obtinet calfaciēdi, vrinā cūdi, siccandi, & leuiter abstringēdi. Cōuenit ad medicamēta oenlorū, quæ præstāda claritatis gratia concinnantur, & ad malagmata: lentigines tollit cū melle illita: mēses trahit: cōtra vituperarū iētus pota auxiliatur: aduersus intestinas inflāmatioēs oēs, & renū vitia, pota proficit: feminis in solio desidētibus, aut suffimētis, prodest ad dilationē vuluæ. Et dyplo pōdere medicamētis mixta, cum namomi vicē supplet, si ipsum desit: nam eosdem effectus præbet. Ad plurima perquam vtilis est.

Cinnamomi. CAP. XIII.

Cinnamomi genera plura, patriū sibi nomē vēdicātia. Præfertur tamē Mosyliticū, quod cassia, cui mosyliti nomen est, aliquā referat effigiē: sed in eo genere recēs, nigrū ex vniuerso in cinerē vergēs, læue, tenuibus ramulis, ac frētibus nodis cinclū, perquā iucūdē olēs. Optimi ferē iudiciū, iucūdi odori proprietate cōstat: inuenitur enim cum optimo, eoq; quod peculiare est, odor ruta, aut cardamomo proximus. Insuper acre, mordēs, & cū calfactione quadātenus falsum, quod nō citō cōfricanti asperū, aut friātū lanuginosum, læuibus tamen internodijs appareat. Si certior fieri voles, vellito ab radice surculum, facilis est huiusmodi probatio: nanque fragmenta miscellanea quadā esse videntur. Quæ autē melius spirant, suo halitu, cū nares primū consuluntur, olfactū explorant, deterioris dignotionem

tionem impediunt. Est etiã montanũ, crassum, pumilum, fuluescens admodum. Tertium à Mosylitico, perquam suauiter olet, nigrum, fruticosum, paucis intercedentibus geniculis. Quartum fungosum, candicans, aspectu tuberosum, vile: & friabile, magnam habes radicem, quæ cassiam planè representat. Quintum genus odore nares feriens, subrusum, & cortice sulua cassiæ simile, tangenti firmum, minus neruosum, densa radice firmatum. His quæ thuris, cassiæ, myrti aut amomi odorem spirant, minus suauitatis inest. Deligito scabrum, albũ, rugosum: at læue, & lignosum circa radicem, vt inutile, reijcito. Est etiamnum simile aliud, cui pseudocinnamomo cognomen est, vile, inualidi odoris, solutarumq; viriũ. Vocatur etiam Zingiber, cum tamẽ sit xylocinnamomum, præbes quandã cinnamomi faciem. Est autem lignosum cinnamomũ, sarmenta longa robustaq; ferens, odore longè cinnamomo inferiore. Sunt qui xylocinnamomum à cinnamomo genere differre dicant, quod à natura eius abhorreat. Cinnamomũ omne excalfacit, emollit, & concoquit: urinam ciet: tam menses, quam partus potum, aut ex myrrba impositum pellit: contra bestias, quæ virus eiaculantur, venenaq; conuenit: caliginem pupillis oculorum obuersantem discutit: crassitiem extenuat: lentigines, & vitia cutis in facie ex melle illitum detergit: contra tusses, defluxiones, aquam subter cutem

fusam, renū vitia, & vrina difficultatē efficac:
est. Vnguētis pretiosis inferi solet. Et in summa,
magni ad omnia vsus. Tritum vino excipitur,
vmbraq; siccātū, quò diutius eduret, recōditur.

Amomum.

CAP. XIII.

Amomum exiguè fruticat, ex ligno se con-
uoluens in racemi modū, flore, seu candida
viola, paruo: folijs bryonia similibus. Laudatur
quā maxime Armeniacum: colore ad aurū ver-
gēs, ligno subrufo, abūde odorato. Medicū, quo-
niā in eā pestrib. & aquosis enascitur, infirmius
esse constat: est autem magnum, subuiride, tactū
tenerum, frutice venoso, odore origani. Ponticiū
verò subrufum, paruum, fragile, racemosum, fru-
ctu turgēs. & odore nares feriēs. Deligito recēs,
candidū: vel subrubrū, quod nec adstrictū coha-
reat, nec conuoluatur, sed solutum diffundatur:
semine plenum, vuis paruis simile, graue, valde
odoratū: modò cariem nō cōtraxerit, acre, gustu
mordēs, simplici colore nō euariante. Vim habet
salfaciēdi, astringēdi, exicādi. Somnū allicit: &
illitū fronti, doloris sensum aufert: inflāmatioēs,
& meliceridas concoquit, discutitq;: iuuat quos
scorpius percussit, ex ocimo illitū: & podagricis
cōfert: inflāmationes oculorū, viscerumq; lenit
ex vna passa: ad vuluarū vitia in pessis, aut in-
fessionibus vtile est. Decoctū iocineri, renibus, po-
dagra, potu conuenit. Antidotis immiscetur, &
pretiosissimis vnguentis. Adulteratur. Amomum
herba.

herba simili, quæ Amomis vocatur, sed sine odore, sine fructu. Nascitur in Armenia, flore origani. Quare in huiusmodi rerum probationibus fragmenta sugienda sunt: eligenda autem, quæ ab vna radice suos integros surculos emittunt.

Costus.

C A P. X V.

Precellit Arabicus, candidus, leuis, eximia odoris suauitate, Secundum locum sibi vendicat Indicus, leuis, vber, vt ferula niger. Tertius est Syriacus, grauis, colore buxeus, & odore feriens. Optimus est recens, albus, abũde plenus, densus, aridus: à teredinibus non erosus, sine graueolentia, gustu calidus ac mordens. Vis ei excalfactoria: urinam ciet: menses pellit: vitys, quæ vuluam malè habent, tam impositu, quàm fottu, & suffitu auxiliatur. Contra viperarum morsus sextantem bibere prodest: item aduersus pectoris dolores, conuulsa, inflationesq; ex rino & absinthio: venerem ex mulso stimulat: latas ventris tineas ex aqua pellit: horroribus ex oleo ante februm accessiones, & neruorum resolutionibus oblimitur: vitia cutis in facie, cum aqua, vel melle illitus, emendat. Additur in antidota, & malagmata. Sunt qui, admistis helenij Comageni præduris radicibus, adulterent. Quod deprehensu facile est: siquidem neque gustu feruet helenium, neque validum odorem vibrat, vt caput tentare possit.

b 3

lucius

Iuncus odoratus. CAP. XVI.

Odoratus Iuncus in Affrica, & Arabia nascitur. Laudatissimus ex Nabathea: proximus Arabicus, quē aliqui Babylonium cognominant, alij Teuchitum: pessimus ex Africa. Eligendus est rufus, recēs, floribus refertus, tenuis, rubentibus fragmētis, qui manibus confricando rosa odorem emittit, ignea mordacitatis ad linguā. Floris, culmorum, radicūq; est vsus. Vim vrinā ciūda habet: mēses pellit, discutit inflatiōes, caput aggrauat, modicē astringit, comminuit, excoquit, ac venarum spiracula laxat. Flos eius in potu vtilis sanguinem reijcientibus: doloribus stomachi, pulmonis, iocineris, & renū. miscetur antidoti, Radix astringentior est: ideo fastidijs stomachi, hydropicis, conuulsis. drachma vnā cō pari pondere piperis, per dies aliquot datur. Decoctum vluū inflammationibus, ad cōsidentiu fatus. vtile est.

Calamus odoratus. CAP. XVII.

Calamus odoratus in India nascitur. Melior est fuluus, densē geniculatus, & qui assulosē frangitur, plena araneorum fistula, albicans, lentus in mandendo, & astringens, cum aliquanta acrimonia. Vrinam potu ciet: quare cum gramini, aut apij semine coctus, in aqua subter cutem fusa morbo, renū vitijs, stillicidio vrinā, ruptisq; commodē bibitur: menses & potu

potu, & appositu pellit: tu ssi suffitu medetur
per se, aut ex rasina terebinthina, hausto per a-
rundinem fumo: ad mulieres infessus decoqui-
tur, & clysteribus imponitur. Malagmatis, &
suffitionibus odoris gratia commiscetur.

Balsamum. CAP. XVIII.

Balsamum arbor alba violæ, lycij. siue pyra-
canthe magnitudine conspicitur. Folium
rute proximum, longè candidius, perpetu ò vi-
rens. In Iudæa solùm quadam valle, & Aegy-
pto nascitur: his differens modus, scabritia, proce-
ritate, gracilitate. Quod igitur tenui, & capil-
lacea coma est: theristum vocant, quasi demessi-
le: fortassis quoniam ob gracilitatem facile de-
metatur. Aestiuus sub ortu canis ardoribus, ar-
bos vnguibus ferreis inciditur, manatque è pla-
ga succus, quem Opobalsamũ vocant: sed tam
exiguo stillatu, vt annis singulis, ne plures
quidem, quàm seni septemue congij cogan-
tur: inibiq; pondus duplo rependitur argen-
to. Succus probatio est, vt sit recens, validi odo-
ris, syncerus, non ad acorem vergens, dilui fa-
cilis, leuis, adstringens, ac modicè mordens gustu.
Sed variè vitiatu, misto ab aliquibus terebin-
thi, cypri, lentisci: balani vnguento: item susino,
metopio, melle, aut Cypria cera liquida. Quod
maleficium facile deprehenditur, nanque merus
in laneam vestem fusus, neque maculam facit,
neque si eluatur, notã relinquit, vitiatu autem

inheret, & lac instillatus coagulat, quod adulteratus nõ efficit. Quinetiam syncerus in aqua aut lacte celerrimè liquatur, coloreq; lactescit: vtiatius verò olei modo innatat, se conuoluens, aut in stellæ modũ diffundens. Syncerus senescens crassescit, deteriorq; redditur. Hallucinatur, qui aqua concretum pessum ire, & ad ima sidere arbitrantur: postea dissipatum supernatare. E ligni genere, quod Xylobalsamum vocant, probatur recens, sarmento tenui, fuluũ, odoratũ, quadantenus opobalsamum spirans. Necessarius etiam seminis erumpit vsus: quare eligatur flauũ, plenum, grande, ponderosum, mordens gustu, feruens in ore, modicè opobalsamũ olens. Adulteratur semine hyperico simili, quod à Petra oppido defertur. Sed coarguitur magnitudine, inanitate, virium ignauia, sapore piperis. Efficacissima vis inest succo, & quã maximè calfaciẽs: abstergit quæ tenebras oculorum pupillis offundunt: medetur persiictionibus vuluæ cum rosaceo cerato appositus: menses quoque, secundas, & partus extrahit: horrores illitu discutit: vlcera sordida expurgat, & cruda concoquit: vrinã potit: agrè spirantibus prodest: datur in lacte cõtra aconitũ haustũ, aut serpentiũ ictus. Miscetur acopis, malagmati, & antidotis. In summa præcipua authoritas succo, secunda semini: minima ligno. Semen cõmodè potui datur doloribus lateris, pulmonum vitijs, tussi, ischiadicis, comitialibus.

libus, vertiginosis, orthopnoicis, vrinae difficultati, torminibus, ac serpentium morsibus: ad mulieres suffitus perquam vtile est: vuluam aperit in defensionibus balnearum decoctum, & humorẽ euocat. Lignum easdem habet vires, aliquantò minores. Ex aqua potũ cruditatibus, torminosi, vulsis, venenatorum iclibus opitulatur: vrinam cit: ad capitis vulnera cum sicca Iri conuenit: squamas ossium extrahit, & ad vnguentorum spissamenta additur.

Aspalathus.

CAP. XIX.

Aspalathus, alijs erysiceptron: frutex est. ^{Ἐρυκώδιος} surculosus, multu spinis horrens. Nascitur id est, ^{li-} in Istro, Nisyro, Syria, & Rhodiorũ insula: quo ^{gnosus.} ad vnguentorũ spissamenta pigmentarũ vtuntur. Optimus est grauis, detracto cortice rubescens, aut in purpurã vergens, densus, odoratus, gustatu amarus. Est & alterum eius genus candidum, lignosum, sine odore: quod deterius habetur. Vim calfaciendi cum adstrictione obtinet. Vnde decoctũ cum vino ad tetra oris vlcera colluenda cõuenit: ad nomas genitaliũ, & sordida vlcera infunditur: subiectũ in pessa, partũ extrahit. Aluum sistit eius decoctũ: & sanguinis reiectionem potu cohibet: vrinae difficultatem, inflationesq; discutit.

Muscus.

CAP. XX.

Briou. id est, Muscus, à quibusdam splachnõ appellatur. In cedro arbore, populo alba,

b s &

& quercu inuenitur. Optimum est cedrinum, proximum populneū: in quo genere candidum, & odoratius praestat: nigricās improbatur. Adstringendi vim habet. Decoctum insidentium vulnus vtile. Vnguēto balamno, oleisq; inspissandi gratia inferitur: thymiamatum, acoporumq; compositionibus conueniens.

Agallochum. CAP. XXI.

A Gallochū lignum est, quod ex India atque Arabia deportatur, thuiæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu astringens cum quadam amaritudine: cute verius quam cortice vestitur, aliquantulum versicolore. Manditur, aut decocto os colluitur: commendandi halitus gratia: sudores arcet toto corpori insparsum: pro thure ad suffimenta substituitur. Radix epota drachmæ vnius pondere, humida stomachi vitia, & imbecillitatem, feruoremq; mulcet: si lateris, iocinerisue dolor excruciat, si dysenteriae, aut tormina infestant, ex aqua bibere prodest.

Narcaphthum. CAP. XXII.

N Arcaphthum ex India desertur, corticosum, simile sycomori libro: quod iucundi odoris gratia suffitur. Miscetur thymiamati cōpositis. Cōstructionibus vulua suffitu prodest.

Cancamum. CAP. XXIII.

C Ancamū Arabici ligni lacryma est, myrrhae quodammodo similis, virosi gustus, quam ad suffimenta vsurpant. Vestes eo, addi-

tis styrace, & myrrha, sufficiuntur. Vim proditur obtinere extenuandi obesos, si ternum obolorum pondere ex aqua, aut mulso aceto plusculos dies ebibatur: lientis datur, comitialibus, & suspiriosis: menses cum aqua mulsa pellit: oculorum cicatrices cōfestim emendat: vino madefaetum medetur eorundē hebetudinibus, aduersus gingivas humore pragnantes, doloresq; dentium, nō aliud efficacius. Cyphi. CAP. XXIIII.

CYphi odorati suffimēti cōpositio est, dicta dīs: qua abunde Aegyptij sacerdotes vtuntur. In antidota misceri solet: suspiriosis datur in potu. Permulta cōponēdi rationes, quarū vna hac est. Sumito cyperi dimidiū sextariū, cū pari baccarū iuniperi adultæ modo: vna passæ pinguis, exēptis vinaceis, minas duodecim: resina purgata minas quinque: calami, & iūci odoratorū, & aspalathi, singulorū minā: myrrha duodecim: vini veteris sextarios novē, cum duabus mellis minis. Vuam passam, detractis vinaceis, tusa cū vino, & myrrha subigito: caterra tusa, & cribrata adijcito: die vno humorem cōbibere finito. dein mel coquito, dum sibi glutinis asiscat crassitudinem: eliquatam resinam accuratē permisceto cū reliquis diligenter contritis, & in fictile vas recondito.

Crocum. CAP. XXV.

CRocum optimū in medendi vsu Coryceū, recens, & boni coloris, paulum candidi generis

rens in capreolo, oblongum, omnibus suis partibus constans, non fragile, plenum, à quo detractum est nihil, quod madefactum manus inficit, nec situm redolet, aut cariem sentit, subacre: sin huius generis nõ est, aut vetus, aut humore perfusum creditur. Secundus locus datur Coryceo, è tractu Lyciæ contermino. Tertius Lycio, è monte Olympo. Dein ex Aegibus Aetoliæ. Cyrenaicum & Cæturipinum inter Sicilica omnia viribus infirmius est. Omnium natura oleracea. Itali tamen ob succi copiam, & coloris venustatem, tingendis mortarijs dicauerunt: quibus de causis magno venditur. Vtilissimum in medicina quod antè descripsimus. Adulteratur immixto crocomagmate tuso, atque etiam sapa subtili: contrita, quò pondus adijciatur, simul argenti spuma, aut plumbagine. Sed maleficium declarat insidens puluis, præsertim si defrutum in odorando subolet. Thessalus ipsum tantum odoratum esse voluit. Alij exitiosum, tribus drachmis ex aqua potis. Procul dubio vim coquendi, emolliendi, atque substringendi habet: vrinam cit, elegantem colorem præstat: qui ex passo biberint, crapulam non sentient: oculorum fluxiones illitum cum humano lacte cohibet: additur in potiones, quæ interaneorum causa temperantur: ad vuluæ etiam, seduq; cataplasmata, vtiliter inditur: venerem stimulat: vergentes ad ignem sacrum inflammationes mulcet: auricularijs collectionib

lectionibus vtile. Quò facilius conteratur, in calido sicili sole siccari oportet, celeriterq; versari. Vrinam mouet radix ex passo pota.

Crocomagma. CAP. XXVI.

Crocomagma fit expressis vnguenti croceni odoramentis, & in formas digestis. Optimum est odoratum, modicè myrrham olè, graue, nigrum, ligni expers, laue, subamarum, quod madefactum croci colorem reddit, gustatumq; vehementer dentes ac linguam inficit, multis durans annis: quale est quod à Syria defertur. Habet suas vires ad delenda, quæ caliginem oculis obuersant: vrinam ut, calfacit, concoquit, & emollit. Vires croci proportionem quadamtenus representat: quandoquidem plurimam croci partem sibi Crocomagma vendicat.

Helenium. CAP. XXVII.

Helenium folia habet verbasci angustioris folij, asperiora, oblonga: caulem quibusdam in locis non emittit: radicem subalbida, interdum subrusam, odoratam, subacrem, vegetam, magnã: ex qua agnate propagines liliorum, aut ari modo seruntur. Montanis, vmbrosis, & siccis locis prouenit. Foditur estate radix, particulatimq; dissecta siccatur. Potum radicis decoctum mensis, & vrinam ciet. Ipsaque in eclegmate ex melle prodest tussi, orthopnoea, ruptis, conuulsis, inflationibus, & serpentium moribus. In summa excalfaciens est. Folia eius.

ex vino

ex vino cocta vtiliter ischiadicis illinuntur. Helenij radix & stomacho vtilis est in passo codita: si quidem salgamarij paululum siccatam eam, mox decoctam, & frigida aqua madefactam, in saporem coniungunt, & ad vsus recondunt. Trita, potaque ad cruentas excreationes efficax est. Alterum Helenij genus in Aegypto zigni Cratenas tradit. Herba est cubitalibus ramulis, serpylli modo per humum repentibus: folijs lenticulae circa ramos, sed longioribus crebriusque: radice pallida, digiti minoris crassitudine, per ima tenui, superne crassiore, cortice nigro. Nascitur in maritimis collibusque. Radix vna in vino epota, contra serpentium ictus auxiliatur.

Omphacinum & omne oleum.

CAP. XXVIII.

Oleum: quod ex immaturis oliuis exprimitur, ad multos vsus recte valentibus accommodatissimum est omphacinum id appellatur. Praestat recens, odoratum, quod non mordeat. Tale vnguentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho vtile est, quod astringat: gingiuas contrahit, dentes firmat, si contineatur in ore: sudores cohibet, quo autem vetustius, et pinguius, ad medicamenta aptius est. Et ut reliqua in commune dicantur (omne oleum caesfacit: emollit ventrem, a perfectionibus corpus tuetur, ipsumque proptius

ad

ad obeūda munera reddit, aluū emollit, vlcera-
riū medicamentorū vires permistū hebetat: con-
tra venena datur assiduē potū redditūq; vom-
itionibus: soluit aluum hemina mensura cū pari
ptisana succo aut aqua potum: ad tormina cali-
dū simul decocta ruta tribus sextarijs in potū
datur: ventris animalia pellit: idē maximē ilei
intestini morbo laborātibus infunditur. Vetus
magis calfacit, & vehemētius discutit: oclorū
claritati subtilitū confert. Si vetusti nō sit occasio,
in vase decoquitur ad mellis crassitudinem, vt
vetustatem representet.

Oleum syluestris oliuæ.

CAP. XXIX.

Oleum quod syluestres oliuæ fundūt, vehe-
mēter astringit, & ad sanorū vsus secun-
dū sibi locū vendicat. In doloribus capitis utili-
ter pro rosaceo substituitur: sudores arcet, de fluē-
tes capillos inhibet: fursures, vlcera capitis manā-
tia, scabiē, leprasq; abstergit: tardius canitiē sen-
tiūt, qui eo quotidie perungūtur, & adidū oleū fit
hoc modo. Albū colore, nec anniculo vetustius, in
nouū fictile oris patuli funditur, cētū heminarū
mēsurā, & sub solē media quaque die cōcha re-
funditur, ex astoq; demittitur, vt assidua deu-
lutiōe, iētūq; agitatū respumet: oclaua die sēniū
gracū mūdū quinquaginta denariorū pōdere,
calide aqua madefactū, donec emoleseat, in su-
pradi

pradiētū oleū deijctur, ita ne extillet aqua: post
 ea tede præpinguis piceæ, affulatim casæ æquale
 pondus adijctur, & transactis octo diebus, oleū
 concha mouetur. Vbi candorem contraxerit, in
 vas nouum vetere vino effusum recondi debet,
 substratis fertulæ Campanæ corollis drachmas
 vndecim pendentibus, cum pari iridis pondere,
 siu minus, rursus soli mandandum, & idem mu-
 nus obeundum, vsque dum inalbescat.

Sicyonium oleum. CAP. XXX.

Sicyonij componendi ratio hæc est. In lebetem
 Soris laci, stanno inductum, funditur noui
 olei albi, quod crudæ oliuæ reddiderunt, congius.
 vnus: aqua semicongius. Leni id igne coquitur,
 leniter mouendo: at vbi bis efferbuit, & subtra-
 Eto igne refrixit, innatans oleum concha delap-
 latur, & adiecta noua aqua conseruescit, & re-
 liquis, vt diximus, peractis reponitur. In Sicyo-
 nia maximè fieri consueuit, Sicyonij inde acce-
 pto cognomine. Calsæcloriam ad quendā vsque
 modum vim habet. Febri, ac neruorum vitijs
 prodest. femine ad cōmendādū faciei nitore eo
 vtuntur.

Strigmentum. CAP. XXXI.

Strigmenta à balneis calfaciunt, molliunt,
 discutunt: ad sedis rimas, & condylomata
 illinuntur. Illa vero, quæ ex palæstris puluerem
 sibi ascinerunt, in sordis speciem redacta, articu-
 larum modos imposita adiuuant: isci aduis im-
 fotus.

solus aut malagmatis locum, calida commodè
sufficiuntur. Derasæ gymnastorum parietibus,
simulacrisq; sordes, calfaciunt: tubercula, quæ æ-
grè ad coctionem producantur, dissipant: desqua-
matis, & vlceribus antiquis prosunt.

Eleaomeli.

CAP. XXXII.

IN palmyris Syria, quod aleomeli vocant, ex
quodam caudice manat, olei melle crassius,
sapore dulci. Bilem, cruditatesq; detrahit, sexta-
rio cum vna aqua hemina dato. Sed qui sum-
psere, torpescunt, & viribus deficiuntur. quod
minimè vereri oportet: verùm crebrò excitare,
ne veterno pressi somnos captent. Fit & oleum
è pinguitudine surculorum. Optimum vetus,
crassum, pingue, non turbidum. Calfacit: priua-
tim caliginibus oculorum illinitur: lepras neruo-
rumq; dolores illitum emendat.

Cicinum oleum.

CAP. XXXIII.

Cicinum oleum hoc modo temperatur. Ma-
turi ricini qua voles quantitate torrido
sole flaccescunt, & aliorum more cratibus in-
strati tantisper insolantur, dum vestiens cortex
fractus decidat. Caro colligitur, & coniecta in
pilam diligenter tunditur: postea in lebetem stā-
no illitum, qui aquam habeat, demittitur, sub-
iectoq; igni feruescunt: & vbi insitum prorsus
humorem reddiderunt: sublato ab igni vase, in-
natās oleum concha tollitur: & reconditur. Sed
in Aegypto, vbi largior increbuit vsus, longè

secus fieri solet. Nam repurgatos ricinos mole
mandant, & accuratè mollitos per sportulã tor-
culo exprimunt. Tum quidem ematuruerunt
ricini, cum continentibus orbiculis exuuntur. Ci-
cinum oleum ad psoras, & vlcera capitis manã
tia valet: prodest sedis inflammationibus, vul-
uis conuersis, atque præclusis: item indecoris cica-
tricibus, & aurium doloribus: emplastra effica-
ciora reddit additum: potu aquam aluo extra-
hit: ventris animalia pellit.

Amygdalinum oleum.

CAP. XXXIII.

Amygdalinum oleum, quod aliqui meto-
piũ vocant, hoc fit modo. Semodius ex a-
maris nucibus repurgatis, siccatisq; in pila ligneo
pistillo leniter tunditur in offas: aqua, quæ ser-
buerit, sextarius adijcitur, & vbi dimidia hora
humorem hauserit, vehemētius quàm antea tũ-
ditur: mox tabellis premitur, et quod digitis hæ-
sit, concha excipitur. Pressis nucibus rursum he-
mina aqua inspergitur, & postquam ebiberint
idem opus psequendum. singulas heminas red-
dũt singuli modũ. Cõtra vuluarũ dolores strãgu-
latus, conuersiones, & eorundem locorũ inflam-
mationes efficax est: vitijis renum, calculosis, dif-
ficili vrina, suspiriosis, lienosisq; proficit: dolores
capitis, grauitatem auditus, sonos incertos, tinnit-
usq; discutit: maculas, & vitia cutis tollit è fa-
cie, * et eã erugat cum melle, radice lilij, et Cy-
pria

pria terra, aut rosaceo cerato: & oculorum hebetudines emendat: vlcera capitis manantia, & sursures cum vino abstergit.

Balaninum oleum. CAP. XXXV.

Simili modo fit Balaninum oleum. Quod repurgat maculas, lentigines, varos, & cicatrices nigras: aluum soluit, stomacho aduersatur: contra aurium dolorem, sonos, & tinnitus auxilio est, cum anserino adipe instillatum. Similis sesaminum ex sesamo conficiendi ratio. Fit etiam è nuce iuglande oleum, quod caryinum vocant, eandem vim habet quam balaninum.

Hyoscyaminum oleum.

CAP. XXXVI.

Hyoscyaminum sic fit. Semen candidum, recens, ac siccum tunditur, & calida aspergitur aqua, vt in amygdalino diximus: dumq; insolatur, siccata, quæ sub manu sunt, partes cū reliqua massa permisceantur: hoc autem fieri oportet, dum nigrescat, & grauiter oleat: mox pressum, atque excolatum reconditur. Ad aurium dolores efficax est: pessis miscetur, ad emolliendum vtile. Fit & è grano gnidio purgato, et tuso. Vis ei aluum soluere potu. Non secus enicinū oleum temperatur. cui facultas eadem est, qua factō è gnidio grano, verū inualidior. Rhabbanium è rhabhani semine fieri solet, ceterorū more. Phthiriaces mala valetudine cōtractas tollit: scabritias cutis in facie emēdat. Ad obso-

nia vtuntur Aegyptij. Melanthinum idem, quod raphanium potest, eodemq; modo paratur. Tritum sinapis semen, & calida aqua ma defactum, adiecto postea oleo exprimitur. Id ad diuturnos dolores efficax est: transfert humores qui in aliqua parte concreuerunt.

Myrteum oleum. CAP. XXXVII.

Myrtei faciendi ratio haec est. E myrto nigra syluestri, aut satiuā, foliorum mollissima quaeque tusa premuntur: succo pares omphacini olei portiones adijciuntur, subiectisq; carbonibus inferuescunt, donec cōcoquantur: innatās oleum deraditur. Sed longè facilior haec compositio. Tenera folia contusa coquuntur in oleo & aqua, & quod innatat, eximitur. Priuatim alij deiecta in oleum folia in sole macerant: alij prius oleum, inspissant malicorio, cupresso, cypetro, & iunco odorato. Efficacius est amarum gustu, & oleosum, viride, translucens, & olēs myrtum. Astringit, & indurat: ideo medicamentis miscetur, quae cicatricem obducunt: prodest vlceribus in capite manantibus, ambustis igni, & papularum eruptionibus. Facit ad attrita, & fursures, sedis rimas, condylomata, articulos laxatos: corporis sudores compescit: & ad omnia valet, quae astrictionem, inspissationemq; desiderant.

Laurinū oleū. CAP. XXXVIII.
Laurinum fit hoc modo. Lauri bacca cum ma-

mature sunt, in aqua coquuntur: siquidē ex ob-
 ducto cortice quandam pinguitudinem reddūt,
 quæ manibus subacta, concha excipitur. Alij
 omphacium prius oleum cypero, iunco odorato,
 & calamo inspissant, deinde tenera lauri folia
 concoquunt. alij etiam baccas, donec oleum odo-
 re contraxerit. alij stiracem, & myrtum addūt.
 Optima laurus ad id latifolia, & montana. O-
 leum laurinum vtilius, quò recentius, quoq; vi-
 ridius colore, amarissimum, & acre. Vis ei ex-
 calfactoria, emolliens: venarū spiracula aperit,
 lassitudines discutit: omnibus neruorum vitijs,
 algoribus, destillationibus, aurium doloribus,
 malis renū frigore contractis, illitum non aliud
 iuuantius: attamen potum nauseam parit.

Lentissimum oleum. CAP. XXXIX.

Similis Lētissini ratio. Nā è maturo fructu tē-
 peratur, factis prius spissamentis, vt in lau-
 rino diximus. Hoc scabiem iumentorū, canūq; sa-
 nat: vtilissimum pessis acopis, & leprarum me-
 dicamētis: sudores cohibet. Nec secus Terebinthi-
 num fieri solet, quod † refrigerat, & astringit.

† In his verbis mendum subesse puta-
 mus, vt etiam doctissimè adnotauit Ma-
 nardus Ferrariensis lib. VII. Epist. pri-
 ma. aliàs siquidem sibi ipsi repugnasset
 Dioscorides, cum scripserit in Terebinthi
 mentione eius fructus excalfacere: hic ve-
 rò dicatur, oleo ex eisdem parato inesse

refrigerēdi facultatem. Huic deprauatæ lectioni illud quoque refragatur, quòd sint nobis Græci Dioscoridis codices, in quibus verba illa de Terebinthini olei facultatibus non leguntur, sed de eius tantum conficiendi ratione mentio habetur.

Mastichinum oleum. CAP. XL.

Mastichinum è trita fit mastiche. Quod contra omnia vuluæ mala efficax est: mediocriter calfacit, astringit, & emollit. Aduersus prominentes stomachi duritias, celiacorum, dysentericorumq; cruciatus vtile: faciem emaculat, & colorem nitidum facit. optimum in Chio insula componitur.

Vnguentorum compositio.

CAP. XLI.

DE ratione vnguentorum consequenter tractandum existimauimus: quandoquidem ea in nonnullis corporum vitijs, aut medicamentis mista, aut corpori perfusa, aut naribus obiecta, plurimum prosunt. in quorum probationibus consulere nares oportet, an ea oleant, ex quibus temperantur. Optimum huiusmodi iudicium. quod tamen in quibusdam planè obseruari non potest, propter ea, quæ admiscuntur odore cæteris prævalentia: vt in amaracino, & crocino, telino, & plerisq; alijs, quæ crebra circa hæc meditatione experiri conueniet.

Rosaceum

Rosaceum. CAP. XLII.

Rosaceum sic fit. Iunci odorati quinque libras & bessem tundito, et subactas aqua in viginti olei libris, & quincunce subinde mouendo, coquito: dumq; percolaueris, in olei libras viginti, & quincuncem, adijcito rosas nõ made factas numero mille, & manibus melle perunctis identidem moueto, interdum premens, finito nocte tota macerari, postea exprimito: & vbi recrementum pessum ierit, mutato vase, in craterem melle illitum recondito. Caterum rosas, qua antea pressæ fuerunt, in labellum demittito, & affusis octo libris & quadrante spissati olei, iterum pramito, eritq; secundarium oleum. Quod si tertias vsque, quartasue perfusiones infundens exprimere voles, secundarium fiet, tertiarium, & quartarium vnguentum. Sed quoties id feceris, vasa melle oblini debent. Si verò secundam infusionem instituire libet, in expressum oleum numero pari recentes rosas, nullo humore imbutas inijcito: manibus melle pramade factis agitans pramito: & iterum tertio, aut quarto simili modo exprimens facito, totiesq; recentes rosas detractis vnguibus immittito: fiet enim ita oleum multo validius. nam septies oleum rosarum infusionem admittit, nec amplius. Præsum melle perungatur, oleum à succo diligenter secerni oportet: nã si minimũ qđ relin

6 4   quater

quatur, unguentum corrumpet. Alij autem de-
tractis unguibus, rosas tantum oleo macerant
in sole hoc modo. Rosa quæ se libram pondere æ-
quant, in sextario olei diebus oculo madescent, et
vsque tertiam perfusionem quadraginta diebus
insolantur, & sic oleum reconditur. Alij cala-
mo, aut aspalatho prius olei spiffamenta faciunt.
Alij coloris causa anchusam admiscet, & salē
quò minus oleat. Vim astringendi, & refrige-
randi obtinet fomentis: & cataplasmatibus
utile. Potum soluit aluum: Stomachi ardo-
rem restringit: vlcera caua replet, & mulcet
quæ cacoëthe vocantur: vlceribus in capite ma-
nātibus: atque seruidis eruptionibus illinitur:
caput dolens eo perfunditur: dentes inter initia
doloris collui prodest: ad genarum duritias illi-
tum efficax est. ad laceßita interanea, & conci-
tatas vuluas utilissimè subijcitur.

Elatinum. CAP. XLIII.

FRacta elate, tusa, & sacrificata, in labellū
deijcitur: omphacium oleum triduo infundi-
tur, mox per sportulam exprimitur: verum pa-
res esse debent vtriusque portiones. dein mundo
vase ad vsus reconditur. Viribus rosaceo pro-
portione respondet: aluum tamen non mollit.

Melinum. CAP. LIIII.

Melinum hoc modo temperatur. Olei con-
gius decē aquæ, sextarijs admiscetur. Ad-
ijcitur elata palmarum fracta quadrās, & iur-
ci

ti odorati vncia: que die vno macerata coquuntur, mox in vas oris patuli oleum excolatur, & indita arundinacea crate, aut rara tegete, cotonea mala superponuntur, & vestimentis operata tantisper inibi resident, dum malorum vires ad se oleū alliciat. Aliqui cotonea decem dierum spatio operimentis inuoluunt, vt contineatur odoris suauitas, nec euanescat: postea biduo macerata oleo exprimuntur, oleumq; recōditur. In vim refrigeratorem, & astringentem habet. Cōtra scabiosa vlcera, & qua serpunt, ac sursum res, perniunculosq; effectum præbet: exulceratis vuluis infunditur: citatam vrinam sistit infusum: sudores cohibet: contra cantharidas, buprestim, pinorum erucas, bibitur. Laudatur maxime quod cotonea mala olet.

Oenanthinum. CAP. XLV.

Oenanthe è labrusca, optimè olēs postquā emarcuit, deiecta in omphacium oleum mouetur, voluiturq;: & cum biduo manserit, exprimitur, & reconditur. Astringit, proximum rosaceo effectum præbens: sed aluum non resoluit, aut mollit. Probatissimum est, quod odore enantem refert.

Telinum. CAP. XLVI.

Foeni graci libra quinque, calami libra vna, cyperi librae duæ, oleis libris nouem septenis diebus macerantur, quotidie ter mouentur, postea premuntur, & reponuntur. Aliqui pro calamo

lamo cardamomum substituant, & cyperi loco xylobalsamum macerant. Alij oleo antea his odoribus spissato fœnum gracum macerantes exprimunt. Hoc tolinum absessus emollit, & concoquit: omnibus vulvarum duritijs magnopere conuenit, fœminis difficilè parientibus subiicitur, vbi præ excretis humoribus loci siccitatem contraxerunt: sedis inflammationes lenit, tenesmo subditum prodest: vlcera capitis manantia, surfuresq; expurgat: ambustis, & pernionibus addita cera proficit: vitia cutis in facie emendat: pigmetis ad conciliandum faciei nitorem inseritur. Eligi oportet recens, quod non vehementer fœni graci odorem præ se ferat, & manus abstergat, sapore ex dulci in amarum inclinato: tale enim optimum iudicatur.

Sampsuchinum. CAP. XLVII.

Serpilli, cassiæ, abrotoni, florum sisymbrij, sfrondium myrti, sampsuchi singule portiones, quadam pro viribus ipsorum coniectatione, vnà tunduntur, atque is omphacini olei modus adijcitur, qui madentium vires nõ euincat: hæc post quatrimum exprimuntur. denuo noua alia simili mensura, & equali tempore macerata premuntur: ita enim validius reddi solet. Eligi oportet sampsuchum colore ex atro viridi, plurimum redolens, mediocriter acre. Vim habet acrem, calfactoriam, extenuantem: aduersus vuluæ præclusiones, conuersionesq; effi-

cax est: menses, & secundas, & partus extrahit: vuluæ strangulatus recreat: lumborum, inguinumque dolores lenit: sed cum melle vti eo præstat: quandoquidem vehementi astrictione locos indurat. Lasitudines illitum discutit: in opisthotonicorum, vulforumq; cataplasmata vtilissimè additur.

Ocimum. CAP. XLVIII.

Ocimum oleum fit vt cyprinum. Ocimi folia decerpta librarum vndecim, et besis podo, die noctuq; viginti olei libris macerato, premito, colato: cumq; exhausseris quallum, rursus parem olei modum fundito, & exprimito. Vocatur autem id secundarium: nam tertia perfusio nis non est capax. Deinde recens ocimum æquali pondere, vt in rosaceo diximus, rursus maceratur, & cum tanto temporis spatio maduerit, exprimitur, & oleum reconditur. quod si in animo fuerit ter, aut quater madefacere, semper ocimum recens addes. Potest ex omphacino cõfici: sed illo modo melius. Idem quod sampsiulinum potest, sed inefficacius.

Abrotoninum. CAP. XLIX.

Olei cyprini odoribus imbuti libris nouem & quincunce, foliorum abrotoni libras oelo die noctuq; madefactas, premito. Quod si in longũ tempus oleum velis asseruari, eieclis prioribus folijs, noua appones, et maceratas exprimes. Calfacit: ad vuluæ duritias, preclusionesq; efficit

efficax est: menstrua, & secundas pellit.

Anethinum. CAP. L.

Olei libris octo & dodrante, florum anethi libras undecim & bessem, maceratas in oleo die vna, manibus premito, et recondito. Quod si iterum perfundere velis, recentes anethi flores cōsimiliter madefacito. Vuluarum duritias emollit, venarum spiracula laxat, contra horrores febrium circuitu redeuntis auxiliatur: calfacit enim, & lassitudines discutit: prodest articulorum doloribus.

Sufinum. CAP. LI.

Sufinum, quod alij lilinum appellant, sic temperatur. Olei libra nouem cum quincunce, calami libra quinque & quadraus, myrrhe vntie quinque, permixto odorifero vino decoquuntur, & colato oleo, cardamomi tusi & cœlestis aqua madefacti libra tres & semis macerantur, premunturq; tres librae cum semisse spissati olei assumuntur. mille lilia decerptis folijs, in latum, nō tamen profundum, labellum demittuntur: iniectum oleū manibus melle perunctis agitur: die noctuq; conquiescunt, & in pixidem matutinis exprimuntur. quod defluet oleum, protinus ab aqua, quae simul expressa fuerat, colo in cerni oportet: non enim, vt rosaceum moram tolerat: nam cum calfactum seruet, & computrescit: quare saepius decapulandum. Vasa melle illinenda, tenuis sal inspargendus, & si qua sordes
vasis

vasis faucibus hæsît, eximenda. Odoramentis
iam expressis ex quasillo in labellum transfusis
rursum olei prius odoribus imbuendi, quod pri-
mū pondus æquet, & cardamomi tusi drachmæ
decem coniunguntur. Hæc manibus scitè pressa, in-
teriecta breui mora exprimuntur: quod pro-
fluit, repurgatur. Tertio eadem infunduntur,
adiectò cardamomo, & sale, & manibus melle
madefactis. Longè optimum erit, quod prius ex-
primitur: secundum, quod sequitur: tertium lo-
cum sibi vèdicat, quod nouissimum prodit. De-
nuò in mille lilia euulsis folijs expressum primo
oleum infunditur: tum eadem ratione prosequē-
dum, idemq; faciendum, vt prius: addito carda-
momo, dein expresso, fac eadem in secundo, &
tertio, vt dictum est: & quò frequentius recetia
lilia maceraueris, eo validius vnguentū efficies.
Denique cum factum abundè videbitur, singulis
compositionibus miscere conuenit myrrha quàm
optimæ duas & septuaginta drachmas, & cro-
ci decem, cardamomi quinque & septuaginta.
Crocii verò, & cinnamomi pares portiones tun-
duntur, & cribrate in lutram cum aqua demit-
tuntur, expressumq; primò vnguentum infundi-
tur, & paulò post excipiuntur vasculis sicis, myr-
rha, aut gummi antea persusis, & croco, et mel-
le, & aqua madefactis. Eadem sunt in altera,
aut tertia expressione. Aliqui simplex ex ba-
lânino, alioue oleo, & lilijs componunt. Optimū
esse

esse constat in Phœnice, mox Aegypto factū, sed cum primis laudatur, quod lilia redolet. Excalfacit, emollit: vuluæ præclusiones, & collectiones aperit: vtilissimum ad muliebria mala. vlcera in capite manantia, feruidas eruptiones, varos, furfuresq; emēdat: vibices, cicatricesq; celerrimè ad colorē reducit, ita vt sepe fallant. In summa extenuat: potum bilem per aluum extrahit, vrinam ciet: sed stomacho alienum est, & nau-seam parit.

Narcissinum. CAP. LII.

Narcissini spissamenta ita fiunt. Sex librae aspalathi cum sextante tunduntur: olei eloti librae septuaginta cum vncijs quinq; assumuntur. Aspalathus aqua madefactus in tertia olei parte coquitur: quo exēpto, calamus quinq; libris & besse adijcitur, cū myrrhae gleba contūditur, cribrataq; ac vino veteri odorato immista, decoquitur: simulac autē cū ijs efferbuerit, eximitur. refrigeratum oleum excolatur, cuius portio in labellum mittitur, flores narcissi quā plurimi cōyiciuntur, qui bidui spatio (vt in susino dictum est) permoti exprimuntur. Oleum subinde decapulandum: siquidē celerrimè putredinē sentit. Valet hoc ad emolliendas vuluæ duritias, præclusionesq;: sed capitis dolores facit.

Crocinum. CAP. LIII.

Cum Crocinū componere voles, prius olei, vt in susino diximus, spissamenta facies, eisdem

eisdem ponderibus, & mensuris: cuius olei libras tres & semissem, croci vnciam vnā assumes: idem-
 tidem quotidie moueto, & sexta die, quā hoc
 assiduo peregeris, oleū à croco colis incernito, eidē
 croco parem olei modum adijcito: moue triduo,
 dein contuse myrrha, atque cribrata drachmas
 quadraginta permisceto, & in pila agitatū re-
 condito. Aliqui oleo aromatibus ad cyprinū im-
 buto in crocini compositione vtuntur. Optimum
 est, quod abunde crocum spirat, in medendi vsu
 expetitum. Proximum quod myrrham refert.
 Calfacit, somnum allicit, quare persape phreni-
 ticus subuenit persusum, aut naribus admotum,
 aut illitum: pus mouet, vlcera purgat: contra
 vulua duritias, atque preclusiones, & vlcera,
 quae cacoethe vocantur, prodest cum croco, cera,
 medulla, duplicato olei pondere: cōcoquit enim,
 emollit, humectat, & permulcet. ad oculorum
 glaucitates ex aqua illinitur. Huic autem pro-
 portione respondent butyrium, onychinū, &
 styracinum: quae etsi nominibus distāt, viribus,
 & compositione cognata sunt.

Cyprinum. CAP. LIIII.

Olei omphacini eloti pars vna, aqua cele-
 stis tantundē cū semisse, cuius vna parte
 oleū diluitur, altera adijciēdis odoriamentis ad-
 miscetur. Dein assūptis aspalathi libris quinque
 & semisse, calami libris sex & semisse, myrrha
 libra vna, cardamomi libris tribus & dodrāte,
 olei

olei libris nouem & vncijs quinque, aspalathus
 tusus, & aqua affusus decoquitur in oleo, do-
 nec conseruescat: myrrha autem vino vetere odo-
 rifero subacta, contususq; simul calamus, dige-
 runtur in ossulas, quæ exempto aspalatho im-
 mittuntur, & vbi efferbuerint, sublato atheno
 oleum percolatur. Cardamomum tusum reliqua
 aqua aspersum infunditur, spatha agitatur,
 nulla, dum refrixerit, interpellatione. Post hæc
 colato oleo in viginti octo libras olei, floris ligu-
 stri, quod cyprum vocant, sex & quadraginta
 libra cum besse instillantur, quæ sufficienter ma-
 defacta per sportulam exprimuntur. Quod si
 copiosius desideretur, idem recentium florum pō-
 dus iniectum simili modo prematur: & iterum
 aut tertio, si quis velit, madefacere poterit, &
 ita reddetur efficacius. Eligi oportet bonum,
 quod cum odoris suavitate nares feriat. Aliqui
 cinnamomum addunt. Calfacit, emollit: ora ve-
 narū adaperit: vulnæ, nervorumq; vitijs conue-
 nit, pleuriticis, fractisq; per se, vel cerato immi-
 stum malagmatis imponi solet, quæ opisthoto-
 nicis, angina laborantibus, inflammationiq; in-
 guinum opitulatur: item in acopa adijcitur.

Irinum. C A P. I V.

S Patet quàm minutissimè contusa sex libras
 cum besse, in tribus & septuaginta libris &
 quincunce olei, creto vase, additis decem aquæ
 heminis

heminis incoquito, quoad odorem acceperit: postea in capulam melle oblitam colato: ex eo aromatibus imbuto oleo, irinum primò temperatur, iride ex oleo inspissato macerata, vt scripsimus. Sed alia est componēdi ratio. In olei septuaginta libris & quicunq; xylobalsami (vt dictū est) contusi libras quinque & sextantem excoquito: postea detracto xylobalsamo, tusi odorati calami nouem libras & dextantem adycito, & mirrhe glebam vetere vino odorato perfusam, & in olei ita odoribus imbuti quatuordecim libris, totidē tuse iridis: binis diebus ac noctibus madefacito, strenuè, & vehemēter distringito. Quòd si vis ualidius fieri, par pondus iterum ac tertio similiter maceratum exprimito. Longè optimum est, quòd solam irin olet, quale illud est, quod in Perga Pamphilia, & Eliæ Achaia cōponitur. Vim habet calfactoriam, atque emollientē: crustas adimit, sordida vlcera et putrida purgat: cōfert scæminis vulue causarijs: item inflammationibus eiusdē, atque praclusionibus: partus eijcit, hemorrhoidas recludit: cōtra aurium sonitus ex aceto, ruta, & amaris amygdalis, prodest. diuturnis destilationibus, naribus iilitū, & contra graueolētia earum vlcera, quas ozanas vocāt, auxiliatur: aluum purgat cyathus epotus: facit ad ilei cruciatus, vrinā mouet: difficiles vomitiones adiuuat: perunctis codigitis, & immisis, vel ijs, qua ad vomitū cien-

dum induuntur: angina etiam illinitur, aut ex aqua malsa gargarizatur: item contra arteria febritiam. datur etiam ijs, qui cicutam, coriandrum, aut venena fungorum hauserunt.

Gleucinum. CAP. LVII.

Gleucinum absolutè constat omphacino oleo, iunco odorato, calamo, Celtica nardo, spatha, aspalatho, sertula Campana, costo, & musto: circumdati interim vinaceis vasi, quod aromata, vinum, & oleum conceperat. Tricenis dieb. bis in die mouetur, postea expressum oleum reconditur. Calfacit, emollit, remittit: horribus, & nervorum, vuluaq; vit ijs auxiliatur: omni acopo iuuantius: quippe quod emolliat.

Amaracinum. CAP. LVIII.

Amaracinum longè optimum in Cyzico fit: Ari solet ex omphacino oleo, & balanino spiffamentis è xylobalsamo, iunco odorato, & calamo faelis: conditisq; amarasi, costi, amomi nardi, castie, carpobalsami, & myrrhe odoribus aliqui, quò pretiosius fiat, cinnamomum addunt. Mel autem, & vinum assumuntur: hoc in vasorum illitionem, illud ad cogendas tusorum aromatum offas. Amaracinum calfacit, soporem mouet, venarum spiracula aperit, emollit, feruore excitat, urinam cit: putrilaginibus, ac fistulis per quod vitile: nec non humentibus hernijs, postquam medica manus operam suam impenderit: crustas & tetra ulcera, quae theriomata vocant rumpit.

pit: difficili vrinae illita sede, & eius inflammationibus auxiliatur: hæmorrhoidas illitus soluit: vuluæ subditum mēstruos cursus euocat: diuiritias, ac vuluæ tumores discutit: vulneratis nervis, & musculis confert, laneo centunculo modicò madefactum, & impositum.

Megalinum. CAP. LVIII.

Factitabatur olim Megalinum, sed nunc cōpositio exoleuit, & prorsus oblitterata est. Cuius ad hystoriae complementum meminisse nō fuit alienum. Mistura cum amaracino eadem erat, sed resina exuperabat, hac tantum ratione differens. Quare leuiter emollit. Resina vnguentis, neque dulcedæ, voluptatis gratia adyicitur, sed coloris, crassamentiq; causa. Ea tantisper coquitur, dum desinat olere: cuius coquenda ratio declarabitur, cum de resina differemus.

Hedichroum. CAP. LIX.

Quod Hedychroon vocant, in Co fieri solet: eisdem præditum viribus. & misturis, quibus amaracinum, sed suauius spirat.

Metopium. CAP. LX.

Fit in Aegypto vnguentum, quod Metopion patrio nomine appellatur, propter galbanæ mitionem: nam lignum, in quo galbanus nascitur, metopion vocat. Cōstat amygdalis amaris, omphacino oleo, cardamomo, odorato iūco, calamo, melle, vino, myrrha, balsami semine, galbano, & resina. Probatum pingue, graui odore, qd.

d. 2. mag

magis cardamum, & myrrham, quàm galbanum recipiat. Calfacit vehementer, & adurit, atque extrahit: ora venarũ aperit: vlcera purgat, extrahitq̃: ad precisos nervos, & musculos, ad hernias humore cõtractas, cum erodentibus medicamentis efficax est. ceratis, et malagma-
tis inseritur: horroribus, conuulsisq̃, præsertim quibus cervix in scapulas deiecta, & retrorsum contracta est, vtile habetur: sudores ciet, vulua spiracula recludit, & eiusdẽ duritias laxat. In summa molliendi naturam habet.

Mendecium.

CAP. LXI.

Mendecium constat balanino oleo, mirrha, cassia, & resina. Aliqui tamen post singulorum pondera, cinnamomi exiguum addunt, nullo compedio: nam quæ simul excocta nõ fuerit: vim nullam exhibent. Similem metopio vim obtinet, sed inferiorem multò.

Stactæ.

CAP. LXII.

Stactæ vocatur pinguitudo recetis mirrhe cũ sexigua aqua tusa, & organo expressa. Ea per quàm odorata, ac preciosa est, atque vnguentum per se facit: quod Stactæ nominatur. Maxime probatur, quæ nullam olei mistionẽ admisit, cuius minimã portio compos est viriũ plurimatum. Vim calfactoriam, myrrhæ, & calidis vnguentis respondentem habet.

Cinnamominum. CAP. LXIII.

Cinnamominũ confit è balanino oleo: & exylo

ex ylo balsami, calami, iunci odorati spissamen-
 tis: atq; cinnamomi, & seminis balsami ni suau-
 tate conditur, quadruplaq; myrrhe ad cinna-
 momum portione: mel ad cogenda omnia ady-
 citur. Laudatur non acre, molli odore, plenè myr-
 rham redolens, crassum, odoratũ, gustu perquã
 amaro. Id non à resina, sed myrrha crassitudine
 obtinuit: resina enim neque amaritudinem præ-
 bet, neque vllam odoris gratiã adyicit. Vim ha-
 bet admodum acrem, amaram, & calfacientẽ.
 Itaque ora venarũ aperit, calfacit discutit, dis-
 fundit: humores & spiritus attrahit, caput ag-
 grauatur: cõtra vuluæ vitia cum duplo oleo, cera,
 & medulla efficax est. Ita enim ferè multum
 acrimonia exolefcit, & quedã emoliendi vis cõ-
 trahitur: alioqui adurit, et præ omnibus crassis
 vnguentis indurat, Facit mirum in modũ ad fi-
 stulas, & vlcera, que putredinis vitium senserunt:
 item ad hernias humidiores, carbũculos, gãgra-
 nãsq; cum cardamomo: quin & ad febrũ hor-
 rores, & tremores: aduersus serpentium morsus
 illinitur: scorpionum, & phalãgiorum iclibus,
 cum tritis grossis imponitur.

Nardinum.

CAP. LXIIII.

Ratio Nardini faciendi euariatur. Nam aut
 malabathrino folio, aut sine eo fit: plerũ-
 que autem balanino oleo, aut omphacino. Iucus
 odoratus spissamẽti gratia adyicitur: sicuti pro-
 pter odori suauitatem, costus, amomum, nar-
 dum,

dum, myrrha, balsamum. Laudatur tenue, non acre nardi arida, aut amomi odorem referens. Vis ei extenuans, acris: expurgat, calfacit, absterget humores, rarefacit. Hoc liquidū est, nec habet strigmenti crassitudinem: nisi resinā recipiat. Fit etiam simplex ex omphacino oleo, iunco, calamo, costo, & nardo.

Malabathrinum. CAP. LXV.

Malabathrinū spissamēta nardini habet: in super myrrha plusculū additur. Quae de causa calfacit, crocino, aut amaracino viribus respondens.

Iasminum. CAP. LXVI.

Apuđ Persas fit, quod Iasminū cognominatur, ex albis floribus violae: quorū sextās in Italicum sextarium sesamini olei demittitur, violis, vt in lilino diximus, vicissim permutatis. Apud Persas interepulandum vsurpatur odoris causa. Quinetiam toti corpori conuenit: praesertim cū in balneas descensum est. Sed his optulatur corporibus, quae calfactionem, laxationemq; desiderant, grauius tamen spirat, quā vs libenter à plerisque recipiatur.

Myrrha. CAP. LXVII.

Myrtha lachryma est arboris, q̄ in Arabia gignitur, Aegptiae spinæ non dissimilis: è cuius vulnere defluit lachryma in subiectas tegetes: alia circū caudicem concrescit. Dicitur ex his aliqua pediasimos praepinguis, qua expressa, Sta-

Ète emittitur. Alia gabirea pinguiſſima, leto eſt
 pingui ſolo naſcens: ea copioſam ſudat ſtactem.
 Omnium prima eſt, qua Troglodytica appella-
 tur, accepto cognomine à loco, in quo prouenit,
 ſplendens, ſubuiridis, ac mordēs. Quinetiã legi-
 tur tenuis quædam, qua à troglodytica ſecũda
 eſt, bdellij modo mollis, verũm odore grauiuſcu-
 la, apricis naſcens. Alia caucalis cognominatur
 præter modũ exoleta, nigra, & retorrída. Om-
 nium deterrima, qua ergaſima dicitur, pinguis
 carens, cano ſitu obducta, acris, ad gummi ima-
 ginẽ vergēs, & viribus eius proxima. Improba
 tur aminea cognomine. Ex ijs paſtilli fiunt, ſed
 è pinguibus pingues, & odorati: è ſiccioribus
 haudquaquam pingues, & inodorati. Minus
 odore pollet, qua oleũ non admittit, cum in paſtil-
 los digerebatur. Adulteratur macerato gummi
 aqua, in qua myrrha maduerit. Eligenda eſt re-
 cens, fragilis, leuis, vndique concolor, qua cõfra-
 cta venas vnguium modo cãdidas & leues oſtẽ-
 dat, minutis glebis, amara, acris, odorata, calſa-
 ciens ſuperuacua, & inutilis eſt põderoſa, coloris
 picei. Calſacit, cohibet. ſoporẽ gignit, glutinat,
 ſiccatur, astringit, vuluam emollit, & præcluſam
 aperit: mēſes & partus celeriter extrahit cum
 ab ſinthio, lupinorum cremore, vel ſucco rutæ ad-
 mota: tuberculo ſabæ deuoratur in vetere tuſſi,
 orthopnœa, in laterum pectorũq; doloribus, in
 alui profluuiò, & dyſſenteria: horrores diſcutit

duabus horis ante febrium accessiones faba magnitudine pota cum pipere, & aqua: subdita lingua liquataq; scabritiem arterie expolit: obtusam vocem expedit, ventris tincas enecat, contra grauem oris halitum mādatur, & aduersus alarum tadia cū liquido alumine illinitur: gingiuas, & dentes stabilis colluto cum vino, & oleo ore vulnera capitis illitu glutinat: medetur fractis auribus, ac ossibus nudatis, peruncta cū cochlea carnibus: item purulentis auribus, in flā matisq; cū meconio, castorio, & glaucio: ad varos autem cum cassia, & melle illinitur: impetigines ex aceto purgat: defluentes capillos cū ladanio, & vino myrteo illita, firmat: diuturnas destilationes lenit, † illitis penna naribus: oculorum vlcera complet, albugines tollit, caliginē discutit, scabritiem leuigat. Fit è mirrha, perinde atque thure, fuligo: & vt postea ostēdemus, ad eadem conueniens. Bceotica myrrha dissecta radix est arboris cuiusdā in Bceotia nascentis. Melior est, que myrrham odoris suauitate representat. Vis ei calfactoria inest, emollit, discutitq;: suffimentis commodissimē inseritur.

† Exemplaria Græca typis expressa habent, *Διαχρισμένη πρὸς τὸν μύζωσιν*, id est, illita tē alæ narium. Que verba inunctionem ad partem nasi referre videtur, non ad instrumentum, quo debeat fieri inunctio. Siquidem, teste etiā Galeno lib. .xj. de vsu

de vsu partiũ, *πτερόν* seu *πτερόνιον* pars quædam nasi uocatur.

Styrax.

CAP. LXVIII.

STyrax lacrima est arboris malo cotonea similis. Prasertur pinguis, flauus, resinofus, albicantibus grumis, quam plurimum in sua odoris gratia permanens, qui dũ mollitur, melleum liquorem reddit: qualis è Catabalis, Pistidia, & Cilicia deuehitur. Deterior niger, sursurosus, friabilis, canóque situ obductus. Caterum lacrima inuenitur gummium similitudine, per lucida, & myrrhæ amula, verum per pauca manat. Adulteratur ligni scobe, quam vermiculi erodentes excusserunt, melle, & iridis sedimento, & quibusdam alijs. † Alij cerã, aut adipem odoribus imbutũ, flagrantissimis solibus cum styrace subigunt, & per laxa cribri foramina in frigida aqua veluti vermiculos exprimunt, venundantq; . Styracem hunc, † quoniam in vermiculorum speciem contrahatur, scolecitem cognominant, quem tanquam syncerum imperiti approbant, non adiuuaduerentes ad præcipuam odoris fragrantiam: siquidem acer admodum est, qui adulterationis vitio caret. Styrax calfacit, emollit, & concoquit: medetur tussi, destillationibus, rancelini, grauedini, & interceptæ voci: vuluæ præclusæ, duritiæue laboranti conuenit: citi menses potu, apposituq; : aluum leuiter mollit, si exiguum cum resina

d s

tere

terebinthina catapotij modo deuoretur. Miscetur vtiliter discutiētibus malagmatis, acopisq; Adoletur autem, & igni torretur, vt fiat ex eo, veluti ex thure, fuligo: ad eadem conueniens, ad quæ thuris fuligo. Ex eo etiam in Syria styracinum oleum componitur, quod calescit vehementer, & emollit: verū caput dolore afficit, aggrauatq; & soporem adfert.

† Quoniam in vermiculorū speciem contrahatur. Hæc verba nō leguntur in Græcis codicibus. Sed ea (vt arbitror) à Ruellio interprete adiecta sunt ad maiorem rei declarationem. Quæ hanc ob causam, lectore tamē admonito, nobis quoque relinquere placuit.

Bdellium. CAP. LXIX.

Bdellium alij bolchon appellant, alij madelcon: lacryma est † Saracenicæ arboris: Probatu gustu amarum, trāsucidum, taurini glutinis in morem, intus pingue, liquefcens facile, ligni ac sordis expers, suffitu odoratum, vngui simile. Est etiānum bdellij genus sordidum, nigrū, vberioribus glebulis in offas conuolutum, aspalathi odore, ex India aduectum. Desertur etiam à Petra oppido siccum, resinosum, liuescēs, sed facultate secundum. Adulteratur gummi, sed ita uitiatum nō perinde gustui amaritudinem repræsentat, nec vsque adeo suffitionibus odora

odoratum. Calfacit, & emollit: duritias, & turgentia guttura, humiditasq; hernias discutit cū ieiuna saliuā dilutū: vulnē spiracula laxat appositū, & suffitu: & partus, humiditatesq; omnes extrahit: calculos potu comminuit, vrinam mouet: tussientib, & à serpente percussis vtilissimè datur: valet ad rupta, vulsa, laterū dolores, & discursantes spiritus. Malagmatis inseritur, quæ contra duritias, & neruorum nodos profunt. Contusum resoluitur affuso vino, aut aqua calida.

† Licet Saracenicæ arboris lectio admitti possit, quòd Saraca, vnde Saraceni dicti sunt, vrbs sit in Arabia, non tamen improbanda videtur lectio Arabicæ arboris. Quòd non solum Plinius scribat bdellium in Arabia nasci, & Galenus alterum bdellij genus Arabicū faciat, sed etiam quòd Oribasius lib. xj. legat *Λάγνη* *ἢ Ἐν Ἀραβίᾳ* *ἢ Ἐν Ἀραβίᾳ*, hoc est: lacryma est arboris Arabicæ.

Thus.

CAP. LXXI.

THUS in ea gignitur Arabia, qua thurifera cognominatur. Primatū tenet in eo genere masculū, stagonias appellatū, suapte natura rotundū: tale autē † individū est, candidū, ^{ἢ ἰπὸν ἰπ-} cū frangitur, in thus pingue, in suffitu statim ar ^{ἢ ἰπὸν ἰπ-} dens. Indicum verò fuluescit, & colore luet, sed subrufum rotundū industria facit aut: nam in quadran- est.
gulares

gular es formas dissectum fidelibus versant, do-
 nec rotunditatem contrahat: verum huiusmodi
 thus tempore flavescit, quod atomum, aut sya-
 grum appellant. Secundum locum habet Arabicum, & in Smilo nascens, quod aliqui copiscu
 uocant, minus multo, & fuluus. Est & genus a-
 liud, cui amomite cognomen est, alioqui candidum:
 quod dum molitur, mastiches more digitis ce-
 dit. Adulteratur omne thus in itinere pini resi-
 na, et gummi. quod facile deprehendi potest: si qui-
 dem suffitum gummi flammam non eiaculatur,
 & resina in fumum euanescit, thus vero statim
 ardet: idem maleficiu ordo prodit. Ad calfaci-
 dum, & astringendum pollet: oculorum caligi-
 nem discutit, cana ulcera complet, & ad cicatri-
 cem perducit: cruenta vulnera glutinat, infra-
 natque cunctas sanguinis eruptiones, etiamsi cere-
 bri membranis effluat: ulcera, quae cacoethe vo-
 cantur, & sedis, & reliquarum partium permul-
 cet tritum cum eo & lacte linamentum: formi-
 cantes verrucas inter initia, impetiginesque ex
 aceto, & pice illitum tollit: ambusta igni, pernio-
 nesque cum suillo adipe, aut ancerino, & ulcera
 in capite manantia cum nitro, si infricetur, sanat:
 paronychij cum melle, auribus fractis cum pice, me-
 detur: ad reliquos aurium dolores cum dulci vino in-
 funditur: inflammata a partu mammae cum
 cimolia, & rosaceo magna utilitate perungun-
 tur: additur ad arterias, viscerumque medicamenta:
 prodest

prodest sanguinis excreationi potū. Sed in secūda valetudine haustū insaniam mouet, & largius cū vino potū interficit. In fictili mūdo thus crematur, flagrāte glebula succēsum à lucerna, donec exuratur: post perfectā vstionē operire oportet, vsque dū restinguatur: sic enim in cineres nō redigitur. Aliqui ollulam aeneo vase cauo circa medium perforato cingunt ad excipiendam fuliginem, vt in eius mentione mox ostēdemus. Alij crudo fictili luto oblito, & in fornacem indito, cremāt. Fictili etiā nouo viuacibus prunis torretur, dū non amplius bullet, aut pinguitudinem, vapo remūe emittat: facile enim cōminuitur, quod perustum non est.

Cortex thuris. CAP. LXXI.

Prasertur thuris cortex crassus, pinguis, odoratus, recens, leuis, minimè scaber, sine membranis. Adulteratur admisto pini, aut nucis eius cortice. sed horum index ignis est: siquidem reliqui cortice suffiti nequaquam incenduntur, sed sine odore fumum eruclant: thuris verò cortex ardet, & cum odoris fragrantia vaporem eiaculatur. Thuris modo vritur: & vis eadem, quæ thuri, sed validior, adstringentiorq; . Quare potu cruentis excreationibus, vuluis fluxione laborantibus in passo confert: ad cicatrices oculorum, & caua, sordesq; efficax est. tostus scabris lippitudinibus auxiliatur.

manna

Manna thuris. CAP. LXXII.

Manna thuris probatur candore, micarum frequentia, & puritate. Vim habet eandem, quã & thus, sed inualidiusculam. Sũt qui cribrata pini resina, ac polline, aut cortice thuris contusi adulterant. Sed hæc igne deprehenduntur: neque enim æquẽ suffitu aerium vaporem, sed fuliginosum, & impurũ expuit, & permistum suaueolentiæ halitus virus habet.

Fuligo thuris. CAP. LXXIII.

Fuliginem thuris sic facito. Forcipicula lucernis accensas singulatim thuris glebas in novam fictilem ollam concavam imposito, & æreo vase in medio perforato, deterfa diligẽter sorde, obtegito: alteram admoneto, ex altera eius parte, aut vtraque subieclis quaternũ digitorum altitudine lapillis, quò facilius perspici queat, si vratur: & quã locus capax fuerit, glebularum alias supponito, & anteaquã prorsus prior gleba restinguatur, aliam imposito, donec sufficientem fuliginẽ videaris coëgisse. Continuo tamen externæ aramenti partes spõgia, aqua frigida madefacta, abstergantur: ita enim tẽperato aris fervore, fuligo omnis inherebit, quæ alioqui per leuitatem decidua thuris cineribus admiscetur. Derasa itaque fuligine, cinis cremati thuris seorsum substrahendus est. Idem opus, quoad satisfactum tibi videbitur, obeundum. Oculorum inflammationes mitigat, fluxiones suspen-

dit, vlcera purgat, caua explet, carcinomata fistit. Simili modo è myrrha, resina, styrace, reliquisq; lacrymis suligo excipitur ad eadem conueniens.

† *ἄτομος*. Hæc dictio hic, & paulò post legitur in vulgaribus Græcis codicibus: qua in primo loco thus natura rotūdum insignitur, in secundo verò arte tale factū cognominatur. Sed quia absurdum videbatur Marcello, Dioscoridem vsū fuisse homonymia, ideo mutauit lectionem, alterum scilicet *ἄτομον* in *ἑνίστομον*, ad rē nomen accommodans. Quam tamen lectionis mutationem minimè probat Manardus: qui præterea dubitat, quomodo atomos Latinis sit reddendus. Hæc difficultates mihi quidem videtur ab Oribasio sublata lib. xij. vbi primò non *ἄτομος*, sed *ἄμικτος* legitur, quæ vox sine controuersia illesum, atque nō scissum thus facit: secundò verò nihil legitur, quod argumento est atomum secundum accreuisse Dioscoridi. Legitur autem *σύναγρος*, que vox ut est illius factitij thuris cognomentum Oribasio teste, legitimum, ita nō mutanda videtur.

† Hic vulgaris lectio habet, *ὁ ἀραβίας καὶ ἰσμήλου ἐνίοι ποπίσνον καλοῦσι*, i. Arabias, & ī Smilo nascēs, quod aliq; copiscū vocant.

vocant. Marcellus nō ἀραβίας sed ἀρῶβίας legit. Cui lectioni astipulatur Oribasius libro xij. vbi ὁ ἀρῶβις tantum, reliqua vero vt addititia non leguntur.

† Exemplaria Græca vulgata hoc in loco legunt μεθοδευόμενον: quæ vox, in itinere, à Ruellio, & artificiosè conformatum, vertitur à marcello. Sed equidem eam aduentitiam putauerim, quòd non legatur ab Oribasio.

Picea, & pinus. CAP. LXXIIII.

Pinus, & picca generi eidem ascribuntur, sed quandam flagitant specierum distinctionem, arbores vulgò cognitæ. Quarum cortex astringit: prodest tritus, & illitus intertrigini, vlcerebus summū corpus occupantibus, ambustisq; cū spuma argenti, & usanna: vlcera delicatulorum acrimoniã recusantium cerato myrtino exceptus ad cicatricem perducit: tritus cum sutorio atramento serpentina cohibet: suffitu partus, & secundas eijcit: potus aluum sistit, vrinam mouet. Folia eorum trita, & illita inflammationes leniunt, vulnere ab inflammatione vindicant: trita autem, & decocta in aceto feruenti collutione dentium dolores mulcent: hepaticis vtilia sunt drachmæ pondere in aqua, aut mulsa pota. Pineæ nucis cortex, & folia potus idem prestant. Teda earum particulatim secta, si in aceto coquatur, & decocto dens colluatur, dolores

dolores leuat. Ex his etiam fit spatha acoporū,
 pessorūq; compositionibus idonea. Quinetiam
 earum cremantarum fuligo ad librarij attra-
 menti confectionem excipitur: ea circumlitioni-
 bus efficacissimè imponitur, quibus palpebras
 ornāt, coloremq; mētuntur, calliblephara Græ-
 ci vocant: arrosis oculorum angulis, callosis, gla-
 brisq; genis, & collacrymationibus opitulatur.
 Pityides appellantur pinorum, piceaq; fructus,
 qui in conis inueniuntur. Vim astrictoriam hæ-
 bent, & aliquantulum excalfacientem: tussi,
 & pectoris vitijs auxiliatur, per se, aut ex mel-
 le sumpti. Nuces pineæ cum repurgatæ mandun-
 tur, aut cum passo, aut cucumeris semine bibun-
 tur, vrinam cient: acrimonias in renibus, & ve-
 sica hebetant: stomachi rosiones leniunt, datæ cū
 portulacæ succo, virium infirmitatem roborāt,
 corruptorum quoque humorum labem obtun-
 dunt. Pineæ nuces integræ recenter arboribus de-
 ceptæ in passo franguntur, & decoctæ, vetustæ
 tussi, ac tabitudini conferūt, si quotidie ex eo li-
 quore terni cyathi bibantur.

Lenticus..

CAP. LXXV.

Lenticus nota arbor est. Cui toti vis inest:
 Lastringendi: semini enim, folio, ramo, corti-
 ci, radicibusq; cognatæ insunt vires. Liguamen-
 tum autem ita fieri solet. Folia, cortex, & ra-
 dix in aqua coquuntur, & vbi abundè coctæ,
 refrigeratæq; sunt, folia abijciuntur: aqua de-

nuo coquitur, donec mellis habeat crassitudinem. Lentiscus sua astringendi dote, valet aduersus sanguinis reiectiones, alui profluvia, & dysenterias in potu: item contra eruptionem sanguinis è vulua, & eiusdem, aut sedis procedentia. In totum acacia, & hypocistidis vicem representat. Idem facit succus è tritis folijs. Decoctum soti caua explet, & fracta ossa ferruminat, vulua fluxiones sistit, nomas arcet, vrinam pellit, motus dentium collutione stabilit. Virentes surculi calamulorum vice dentibus repurgandis affricantur. Fit è semine oleum = astringentiam vim habens: quod prodest, cum quid astringi opus est. Lentiscus resinam gignit, quae lenticina cognominatur, & ab aliquibus = mastiche. Pota utilis est sanguinem reijcientibus, & tussi veteri: stomacho auxiliatur, sed ruclum mouet. additur in dentifricia, & illitiones faciei, ad nitorem cuti conciliandum: palpebras oculis incommodas replicat: manducata halitum oris commendat, ginginas contrahit. Optima, & copiosissima in insula Chio prouenit. Praefertur, nitidula modo, resplendescens, & candore Tyrrhenica ceris similis, adulta, retorrida, friabilis, odorata, stridorem edens. Viridis autem inferior est. Adulteratur thuris, resinaeque pineae nucis mistura.

Ter

Terebinthus. CAP. LXXVI.

Terebinthus cognita arbor est, cuius folia, & semen, & cortex astringunt, & ad eadē, ad quæ lentiscus, conueniunt, simili parata modo, sumptaq; Fructus esui aptus est, sed stomacho aduersatur: excalfacit, vrinam mouet, venerem excitat: cōtra phalangiorum morsus conuenienter in vino bibitur. Resina eius ex Arabia petraea defertur. Prouenit etiam in Iudæa, Syria, Cypro, Aphrica, & Cycladibus insulis. Sed præualet candida, perlucida, vitreo colore, & in ceruleum vergente, terebinthum olēs. Terebinthina resinas omnes antecedit: proxima lenticina, & è pinu, & abiete: has sequitur è picea, & pineis nucibas resina. Natura omnibus calfacere, molire, discutere expurgare. Tussi, ac tibi cōueniunt per se, aut in eclegmate ex melle: vitia pectoris expurgant vrinā cōuertunt, cruda cōcoquunt, ventrē emolliunt, palpebras commodissimè replicant: lepras tollunt: cum aruine, ac sutorio atramento, nitroq;: auribus saniem emanantibus cum melle & oleo, itē in pruritu genitalium vtiles, malagmatis, acopisq; admiscuntur. Laterum doloribus per se illitu & appositione auxilio sunt.

Resinæ alia. CAP. LXXVII.

Liquida resina è pinu, & picea, à Gallia, & Hetruria conuehi solet, atque olim à

Colophone petebatur: hinc Colophonie sibi cognomentum vendicauit, A Gallia quoque subalpina: quam vernaculo nomine larica, hoc est larignã, appellant incole. Ea in linctu, & per se magnopere prodest tuſſi veteri. Colore inter se distant: siquidem alia candida est, alia oleosa, alia mellei liquoris similitudine, vt larigna. Cupressus etiam liquidam fundit resinam, qua ad eadem pollet. Quae verò aridarum generi ascribuntur, quaedam ex pineis nucibus, aliae abiete, aliae picea, & pinu excierunt. Eligi debet longè omnium odoratissima, translucens, non retorrída, neque diluta, quandam cere faciem præbens, & friabilis. E picea, & abiete resinae ceteras antecedunt: odoratae enim sunt, atque thus odore imitantur. Præstantiores à Pirysa insula deferuntur, quae secundum Hispaniã sita est. Sed quae è picea, nucibus pineis, & cupressu manarunt, nihil ad illas, nec tantis viribus potiuntur. veruntamen eorundem gratia, quorum & illae sumi solent. Lentiscina terebinthinae respondet. Vritur resina omnis liquida in vase quadruple capacitatis ad humorem, qui insunditur. itaque resinae congius in duobus aquae pluuiae coquitur, subiectis leuibus prunis, resina assidue mouetur, donec omnis odor aboleatur, & friabilis: & retorrída reddatur, ac digitis cedat. Cæterum ubi resifixit, in fictile non piscium, quod aconitum vocat, id est, non illitum, recondi.

reconditur. Fiet etiã eximij candoris, si resina omnis eliquata præcoletur, quò faculenta sordes excernatur. Vrütur quoque sine aqua, primũ lento igne, & vbi coire cœperüt, maior carbonũ strues supponitur, & triduo citra intermissionẽ discoquuntur, vsque dũ antediãlas natura suã notas exuerint: mox, vt dictũ est, reponuntur. Aridas vnus diei spatio decoxisse satis est. Vt & odoratis malagmatibus, & vnguentorum colorationibus magnopere vtilis sunt. E resina perinde atque thure, fuligo excipitur, ad circumlitiones idonea: quibus palpebras fucant, & colorem mentiuntur. prodest glabris genis, collacrymationibus, erosisq; oculorum angulis. Ex ea fit atramentum scriptorium.

Pix liquida. CAP. LXXVIII.

Pix liquida, quam alij conum vocant, è pinguißimis pini, piceaq; lignis congregatur, Optima est splẽdens, syncera, leuis. Contra venena, phthisim, purulentã excreationẽ, tusses, suspiria, & pectoris humores, qui difficilẽ extussiuntur, efficax est, eclegmate cyathi mensura cũ melledato: tonsillarũ & vne inflammationes, angineq; vtiliter perungütur: purulentis auribus infunditur cum rosaceo, & illitur cum trito sale serpentium morsibus: adiecta verò pari cera, scabros vngues extricat, impetiginesq; emẽdat: vulu & duritias, ac sedis tubercula discutit: cum farinaq; hordeacea, & pueri impubis vrina

decocta, strumas rumpit: cohibet vlcera, quae ferunt, cum pineo cortice, aut sulphure, aut fursuribus illita. Caterum cum thuris manna, & cerato profundos vlcerum sinus conglutinat: rimis sedis, & pedum magno auxilio illinitur: vlcera replet, & cum melle purgat: quin & cum vva passa, & melle carbunculos, & putrida vlcera emarginat, dirumpitq;. Eroditibus medicamentis, quas septas vocant, Probè immiscetur.

Picinum oleum. CAP. LXXIX.

E Pice fit quod pisselcon appellant, separato liquore aquoso, qui supnatat pici, sicut serum lacti. Nam expansa, quandiu pix coquitur, supra cortinam vellera pura madescunt, acceptoq; halitu eius exprimuntur in vas, idq; tandem fiat, donec pix coquatur. Quas pix liquida, prabet utilitates: alopecias capillo replet cum farina hordeacea illitū: quibus & liquida pix medetur: iumentorum vlcera, scabiemq; emēdat.

Fuligo liquidæ picis. CAP. LXXX.

FIt hoc modo è liquida pice fuligo. In lucerna noua, quæ ellychnium habeat, nonnihil picis incendito, lucernamq; fictili vase in clibani speciem conformato, superius in angustum fornicato, inferius perforato, vt clibani esse solent, operito, & adoleri sinito: consumptoq; liquore novum infundito, quo ad sufficientē vsui fuliginē collegeris. Vis ei astringens, acrisq;. V sui est ad
pig

Pigmenta, quibus palpebras linunt, & venustant, & ad circumlitiones, Item vbi glabris genis pilos restitui oportet, ad imbecilles, lacrymososq; oculos, insuper ad eorundem vlcera non inutilis est.

Pix arida. CAP. LXXXI.

Liquida pix decocta in spissam coit, quam vocant aliqui palimpissam. quo in genere quaedam visci modo lentescit, boscas cognominata: altera sicca est. Probatum pura, pinguis, † odorata, subrusa, resinosa. Talis Brutia, & Lycia, picis, resinaq; simul naturam habentes. Calsactorem vim habet: dura emollit, pus mouet, tubercula panosq; discutit, vlcera replet: vulnerarijs medicaminibus commodè permiscetur.

Zopissa. CAP. LXXXII.

Zopissam aliqui aiunt derasam nauibus et resinam cum cera, quam alij apochyma appellant. Ea dissipandi naturam habet: quoniam marino sale macerata sit. Alij pineam resinam hoc nomine uocauerunt.

† Hoc loco non ἐρώδης, id est, odorata, vt communis lectio habet, sed ἰρώδης, hoc est, viscosa legitur in Oribasij codice manu scripto, libro xij. simplicium, Harum lectionum quæ sit melior in probatione picis siccæ, aliorum sit iudicium.

Bitumen. CAP. LXXXIII.

Bitumen Iudaicum ceteris antepositur. Cuius

probatio est, vt purpura modo splendeat, sitq; ponderosum, ac validum odorem vibret. nigrū autem & sordidum, vitiosum est. Adulteratur pice. Gignitur in Phœnice, Babylone, Zacyntho, & Sydone. Liquidum inuenitur in Agragantino Siciliæ, fontibus innatans: quo vtuntur ad lucernarum lumina, olei vice. Hallucinantur, qui id Sicilicum oleum nominant: nanque liquidi bituminis genus esse constat.

Pissasphaltum. CAP. LXXXIII.

Nascitur in Apolloniatarū agro circa Epidaurum, quæ pissasphaltos appellatur. Ea Ceraunijs montibus deuoluta impetu fluminis rapitur, æstuq; in litus expuitur, illic coacta in glebas, mistam bitumini picem redolet.

Naphtha. CAP. LXXXV.

Naphtham vocant Babylonij bituminis colamen, colore candidū: inuenitur etiam nigrum. Vis ei ignium rapax, ita vt ex spatio protinus in eā transfiliat. Ad suffusiones oculorū & albugines vtilis. Bitumen omne discutit, glutinat, emollit, ab inflammatione tuetur: vuluarū prociētia, strangulationesq; olfactu, suffitu, imposito, emēdat: comitiales morbos suffitū deprehendit, gagatæ lapidis more: purgationes mulierum cum vino, & castorio potū elicit: tussim ueterem, & anhelitum adiunat: serpentū morsibus, coxendicum, laterumq; doloribus auxiliatur: datur cæliacis in catapodio deuorādū:

cum

Cum aceto potum discutit sanguinem cōcretum: dysentericis cum ptisana liquatum infunditur: destillationibus suffitione medetur: mitigat dentium dolores oblitum. Caterum pilos incommodos sicum replicat, specillo impositū: concalescens autem, & cū farina hordeacea, nitro, et cera illitum, podagris, articulorum doloribus, lethargicisq; prodest. Pissasphaltos eadem, quæ pix, & bitumen, si misceatur, potest.

Cupressus. CAP. LXX XVI.

Cupressus refrigerat, & astringit. Cuius folia ex passō, & exiguo myrrha pota, vesicæ rheumatismis, & vrina difficultati auxiliantur. Pilulæ autē ex vino tusa in dysenteria, alui fluxione, tussi, & orthopnoea, aut si reijciatur sanguis, conuenientissime bibuntur: earū decoctum eosdem præbet effectus: tusa cum fico duritias emolliunt, nariumq; polypo medentur: in aceto coctæ: & cum lupinis detrita scabros vngues eijciunt: hernias intestinorum prolapsu erumpentes illitu reprimunt. Folia eadem præstant. Pilulæ cum arboris coma suffita, culices abigere existimantur. Folia trita, & imposita vulnera conglutinant, sanguinem supprimunt: trita ex aceto capillum tingunt: illinuntur per se, aut cum polenta ignibus sacris, vlceribus quæ serpunt, carbunculis, & oculorum inflammationibus: admota cum cerato stomachum corroborant.

Iuniperus. CAP. LXXVII.

Iuniperi genera duo: altera maior, altera minor. vtraque acris est. Excalfacit, & urinam mouet: accensa serpentes fugat. Baccarum nonnulla nucis iuglandis magnitudine nonnunquam grandescere, alia nucem * ponticam aquare inueniuntur, rotunda, odorata, in mandando dulces, subamara: quæ arceuthides etiam, id est, baccæ Iuniperi, nominantur. Modicè calfaciunt, & astringunt, stomacho vtilis: contra pectoris vitia, tussim, inflationes, tormina, & serpentium iclus efficacissimè bibuntur: urinam cient, vnde ruptis, conuulsis, & vulua strangulati subueniunt. Folia acrimoniam habent: ideo tam ipsam, quàm eorum succum ex vino contra viperarum morsus illini, aut bibi prodest. Corticis cinis cum aqua illitus, lepras eximit.

Sabina. CAP. LXXXVIII.

Sabina duorum generum est. Vna folijs cæpresso similis, spinis horridior, grauiter olens, acris, & feruens. arbor est coacta breuitatis, quæ sese magis in latitudinem fundit, huius folijs nonnulli pro suffitu vtuntur. Altera tamarici folio similis est. Vtriusque folia nomas sistunt, collectiones illitu mitigant: quin & cum melle illita nigritias, sordesq; repurgant, & carbunculos rumpunt: cum vino pota sanguinem per urinam eliciunt: partus apposita extrahunt.

& su f

& suffitu idem prestant. Vnguentis cal-
facientibus immiscentur, & priuatim glee-
cino.

Cedrus.

CAP. LXXXIX.

Cedrus arbor magna est, ex qua picem col-
ligunt, qua cedria vocatur. Aunperi mo-
do bacca parit, bacca myrti magnitudine,
rotundas. Cedria optima est crassa, perlucida,
gravis odoris: qua dum effunditur, guttatim
non dissipata coit. Cui ea vis inest, vt defuncta
corpora conseruet, & viuentia corrumpat: qua
ex causa mortuorum vitam aliqui eam ap-
pellauerunt. Vestimenta quoque, & pelles eximia
calfaciendi, & siccandi dote, corrumpit. magni
ad ocularia medicamenta vsus: quippe illita o-
culis claritatem affert, albugines cicatricesq; de-
tergit: iustillata autem cum aceto, vermes au-
rium necat: cum hysopi decocto infusa sonitus,
sibilosq; sedat: cauis dentium indita eos fran-
git, & dolores leuat, idem facit cum ex aceto col-
luitur: peruncto ante coitum genitali, concipien-
di vim adimit: angina ea perunguntur, tonsilla-
rum inflammationibus auxilio est: lentes, pedi-
culosq; illitu enecat: cerasta morsibus cum sale
imposita subuenit: contra hausta leporis marini
venena, in passo sumpta, auxiliatur: in elephan-
tia aut linctu, aut punclione pficit: pulmonu vl-
cera purgat, & si cyathus eius absorbeat, psal-
nat

Cedrus
mortuorū
vita dicta

nat: vermes, et tineas subter indita necat, et partus extrahit. Fit & oleum à cedria separatim dum coquitur, velleribus supra halitum eius expansis, vt in pice. Eiusdem ad omnia vsus: priuatim vehementer perunctum, scabiem quadrupedum, canum, boumq; persanat: ysq; inherentes ricinos enecat, & vlcera, qua ex tonsura acceperunt, ad cicatrices perducit, Cedrides cedri fructus vocantur. Calfactoriam vim habent: stomacho aduersantur: auxilio sunt tussi, conuulsis, ruptis, stranguria: menses ciunt ex polline piperis poti: contra haustum leporem marinum in vino sumuntur: serpentes fugantur, peruncto ex adipe ceruino, aut medulla, corpore. In antidota adduntur. † Fuliginem, quomodo ex pice congeri oportet: qua eandem, quam picea fuligo vim praebet.

† Hic lectorem admonitum volumus illa de fuligine Cedri verba non legi in Graecis tum vulgatis, tum etiam antiquis quibusdam codicibus, Quare cum neque à Marcello vertantur, qui plura exemplaria Graeca habuisse fatetur, ea potius addititia, quam legitima censenda videntur.

Laurus. CAP. XC.

LAurus quadam tenui folio constat, altera latiore. Vtraque excalfactoriam naturam habet, & emollientem. Vnde decoctum

sarum

earum in muliebres infessus additum, vulua,
 & vesica vitijs conuenit. Virentia folia sensim
 substringunt: illita quoque, ac trita vesparum
 apiumq; ictibus opitulantur: eadem cum polē-
 ta, & pane illita inflammationem omnem mi-
 tigan: sed pota stomachum effundunt, & vo-
 mitiones mouent. Lauri bacca magis, quam fo-
 lia calfaciunt. ergo in eclegmate trita cum mel-
 le, vel passo profunt tali, orthopnoæ, & omni-
 bus thoracis rheumatismis: contra scorpionum
 iclus ex vino bibuntur: vitiligines emaculant.
 Succus baccarum vtillissimè aurium dolori, &
 grauitati instillatur cum vino vetere, & rosa
 ceo. In medicamenta autem adijciuntur, quæ
 neruorum lassitudines reficiunt, acopa vocant:
 & ad vnguenta, quæ calfaciunt, & discutiunt.
 Cortex radicis calculos rumpit, partus necat, he-
 paticis pdest, tribus obolis in vino odorato potus

Platanus. CAP. XC I.

Tenerrima Platani folia in vino decocta,
 mox illita, oculorum fluxiones sistunt:
 tumores, & inflammationes leuant. Decoctus
 cortex in aceto, dentes in dolore coluit. Virides
 pilule in vino potæ, serpentium morsibus auxi-
 liantur: exceptæ autem adipe, igni ambusta sa-
 nant. Insidens foliorum, pilularumq; lanugo, o-
 culos, & aures offendit.

Fraxinus. CAP. XC II.

Fraxinus arbor nota est. Cuius foliorum su-
 cus,

cus, & ipsa ex vino pota, & illita viperarum
 iclibus auxiliantur. Corticis cinis ex aqua illi-
 tus lepras eximit. Ligni ramenta, scobemq; potu
 perniciem afferre tradunt.

Populus alba, & nigra.

CAP. XCIII.

Potus albae populi cortex vncia vnus pon-
 dere, ischiadici, ac vrinae stillicidio prodest.
 sterilitatem inducere tradunt, si cum mulino re-
 ne bibatur, Folia quoque cum vino post purga-
 tiones pota idem praestare produntur. Tepens fo-
 liorum succus vtiliter aurium dolori instillatur.
 Pilulae, quae primo foliorum partu exiliunt, tri-
 ta & cum melle illita, oculorum hebetudini me-
 dentur. Memoriae prodiderunt, corticem albae po-
 puli. & nigrae particulatim casum, & sulci ster-
 coratis mandatum, omni tempore anni edules
 fungos proferre. Populi nigrae folia cum aceto il-
 lita: magna vtilitate podagricis doloribus illi-
 nuntur. Resinam populus fundit, q̄ in malagma-
 ta additur Semen potum ex aceto comitialibus
 vtile est. Lachrymam populorum commemorat,
 quae in Padum amnem defluat, durari, ac coi-
 re in succinum, quod elestrum vocant, alij chry-
 sophorum. Id attritu iucundum odorem spirat,
 & aurum colore imitatur: tritum, potuq; sto-
 machi, ventrisq; fluxiones sistit.

Macer. CAP. XCIII.

MAcer ex barbaria aduehitur, cortex flau-
 scens

siens, crassus, gustu perquam astringens, Qui cōtra cruentas excreationes, dysenterias, & alius fluxiones bibitur. Ulmus. CAP. XCIV.

Vlmi & folia, & cortex, & rami vim habent spissandi. Folia trita ex aceto ad lepras efficaciter illinuntur: vulnera glutinant, sed multo magis corticis tilia, si fasciæ loco intorqueatur: nam in lori more flecti potest. Crassior cortex in vino, aut aqua frigida vnciatim potus pituitas trahit. fracta ossa celerius solidescunt, si decocto foliorum, corticis, aut radice foueantur. Humor in folliculis enascens prima germinis eruptione, cuti illitus nitore inducit faciemq; splendorem præstat: qui dum siccatur, in animalia abit, quæ culicum formam gerunt. Folia cum tenescunt coëta, oleorum more ad obsonia vsurpantur.

Lignorum marcor. CAP. XCVI.

Ex caudicibus, lignisq; veteribus caries congeritur. quæ farina modo illita vlcera purgat: & ad cicatricem perducit, serpentina cohibet, si cum pari aniso & vino subacta, linteisq; imposta illinatur. Harundo. CAP. XCVII.

In harudinũ genere quedã nastos, id est, sarcelior vocatur, ex qua sagitta facitari solët. Alia femina, qua tibi: crũ ligulæ efficiunt. alia qd fistulis addicta sit, syringias: cui mulũ inest carnis crebris cinctæ geniculis, ad librorũ cõscriptionẽ ac cõmodata, Alia crassa, concaua, apud amnes nascens.

scens: quæ à quibusdam cypria, ab alijs donax appellatur. Alia phragmites, seu vallatoria, græcilis candicans, vulgò cognita: cuius trita radix per se, aut cum bulbis suis illita, spicula aculeosq; corpore extrahit: luxata, lumborumq; dolores cum aceto mulcet. Virentia folia tusa, & imposta ignibus sacris medentur, & ceteris inflammationibus. Corticis cinere peruncta cum aceto alopecia sanantur, Panicule lanugo, si aures intrauerit, exurdat. Eundem effectum implet harundo, quæ cypria dicitur.

Papyrus. CAP. XC VIII.

Papyrus, quæ chartæ fiunt, nullis nõ cognita, præcipua in medicina vtilitatis ad laxandas fistullas: madefacta lino inuoluitur, vsque dum inaruerit: constricta enim, atque, immissa in hiatus humore completur, & intumescendo fistulas aperit. Habet nescio quid alimenti radix: itaque Aegyptij eam mandunt, succum tantum deuorantes, & mansam expuunt. Ipsius radicibus pro ligno vtuntur, Crematæ papyri cinis depascentia vlcera cum omnium partium, tum oris maximè, cohibet: verum melius id combusta charta præstat.

Myrica. CAP. XC IX.

Myrica, seu tamarix, arbor vulgò cognita est cum apud pigras, & stagnantes aquas enascatur, fructum quasi florem serens, compage muscosum. Aegyptus, Siriaq; alteram gignunt.

mitiorem, syluestri cetera similem. Fructum parit galla proximum, inaequaliter astringentem gustu: quo conuenienter utimur vice galla in medicaminibus oculorum, orisq;. Datur cruenta excreationi in potu, & celiacis, & cõtra profusua sceminarum, regium morbum, et phalangiorum morsus: illitus tumores inhihet. Cortex in eosdem vsus adhibetur. Decoctum foliorum cum vino potum, lienem absomit: ad dolorem dentium in collutionibus salutare, & mulieribus fluxione vulua opportunis in decessionibus: phthiriasi, lendibusq; circumfusum prodest. Abundantiam sceminarum sistit impositus arboris cinis. Potorios calices è caudice lienosis moluntur, quò datus in his potus proficiat.

Erica.

CAP. C.

Erica fructicosa arbor, myrica similis, longior. Plinius
 geminor. cuius flore apes reprobum mel effruticè dis-
 sciunt. Tam flos, quàm coma serpentium ictibus illitu medetur. cit.

Acacalis.

CAP. CI.

Acacalis fructus est nascentis in Aegypto fructicis, seminis myricæ quadantenus similis. Cuius aqua, in qua maduerit, ad collyriæ additur, qua ad excitandam oculorum aciem conueniunt.

Rhamnus.

CAP. CII.

Rhamnus fruticat in sepibus, ramos ferens rectos, & aculeos in acuta spina modum:
 f solijs

folijs paruis, oblongis, suppiuguibus, tenerisc.
Alterum ei genus candidius. Tertium nigriori-
bus, latioribusq; folijs constat, & quadatenus
rubentibus: cuius rami quinum ferè cubitorum
longitudinem implent, spinosiores quidem, sed
infirmioribus, minusq; rigentibus aculeis. Fru-
ctum edit latum, candidum, tenuem, folliculari

specie, & verticillo similem. Omnium folia igni
sacro, & serpentibus ulceribus, efficaciter illinunt
est, assatur. Fama est ramos huius valuis, fenestrisue im-
hodesi fru postos, veneficia depellere.

Et huius simile Halimus. CAP. CII.

Halimus frutex est sepimentis idoneus, simi-
lis rhamno, sine spinis, folijs olea, sed latio-
ribus. Nascitur in sepibus, & maritimis. Folia
decoquuntur ciborum gracia. Radix conuulsa,
rupta, torminaq; mitigat, drachma pondere in
aqua malsa pota: eadem lactis vbertatem facit.

Paliurus. CAP. CIII.

Paliurus frutex cognoscitur, aculeatus,
durus: cuius semen, pingue, & fuliginosum
inuenitur. Quod potum tussi opitulatur, vesti-
ta calculos comminuit, serpentium ictibus aduer-
setur. Folia & radix astrictoriam vim habet:
quorum decoctum potu aluum sistit, vrinam
trahit: contra venena, & serpentium morsibus
auxiliatur. Radix recetia tubercula, tumoresq;
omnes discutit, trita, & imposita.

Acuta.

Acuta spina. CAP. CV.

Acuta spina, quam pyrinam, aut pitya n-
them aliqui vocant, arbor est pyraastro se-
milis, spinosa valde, & minor: baccas pferit myr-
ti, plenas, rubras, fragiles, & intus nucleum:
radicem multifidam, altè descendentem. Huius
baccæ potu, aut cibo, alui profluuium, & abun-
dantiam sceminarum sistunt. Radix illita acu-
leos, et spicula extrahit: abortum fieri tradunt,
si ter radice venter aut sensim feriat, aut per-
ungatur.

Rubus canis. CAP. CVI.

Rucllex est arboris instar, rubo longè ma-
ior. Folia fert multò latiora myrto, robustio-
circa ramos spinis, flore candido: fructu oblongo,
nucleo oliuæ simili, qui per maturitatem sulue-
scit, & flocculos intus continet. Fructus exem-
ptis interioribus floccis arefactus, aluū sistit, fer-
uescenti enim in vino, mox poti, arteriam in-
festant.

Ligustrū. CAP. CVII.

Ligustrum arbor est oleæ folijs circū ramos
similibus, latioribus, mollioribus, & colore
viridioribus: flore candido, muscoso, odorato: semi-
ne sibi, nigro. Optimū nascitur in canope, et as-
calone. Folia astrictoria vim habet: quare coman-
ducata vlcerebus oris medetur illa feruidis in-
flāmationibus, carbūculisq; psum: decocto eorū
de igni abusta fouetur: capillū rufant trita so-
lia, q̄ in radicle succo maduerint, Flos ex aceto:

s. 2.

frontis

fronti illitus, capitis dolorem sedat. Cyprinum oleum, quod ex eo fit, odoratum, excalfacit, & mollitq; nervos: si quæ feruenti natura prædita sint, assumat.

Phyllirea. CAP. CVIII.

ϕιλλυρα
Phyllirea arbor est ligustri magnitudine, folijs oleæ nigrioribus, & latioribus: fructu lætisci, nigro, subdulci, racematim coherente, asperis nascitur. Huius folia astringunt: ad eadē vtilia, ad quæ oleaster, cum astrictione est opus: maximè ad oris vlcera commanducata, aut si de coëlo colluantur: pota vrinam, ac menses cient,

Cistus. CAP. CIX.

Cistus, quem aliqui citharon, aut cissaron vocat, ramosus frutex est, sed improcerus, foliosus: saxosis locis nascens, folijs rotundis, acer
 • Vox ex *biss* hirsutis. flos masculo vt mali punice, sæmi-
 Plinio re- na albet. Vis astringens: vnde flores in vino au-
 posita. stero bis in die poti, prosunt dysentericis, & no-
 mas per se illiti cohibent: vetustati vlcerum, &
 igni ambustis cum cerato medentur. Hypocistis
 rhobethron, aut cytinus à nonnullis cognominatur
 iuxta cisti radices nascitur, floris punici simili-
 tudine. Quædam rufa, altera herbacea, tertia
 candida. Liguatur acaciæ modo. Aliqui tamen
 exiccant, fractamq; macerant, & incoquant,
 reliquaq; vt in lycio prosequuntur. Vi-
 res acaciæ habet, verum aliquantò magis
 siccatur.

ſecat, & astringit. prodeſt dyſſentericis, cœliacis, ſanguinem excreantibus: ſcœminarum profuſio & pota, & indita.

† Hęc dictio non legitur in Græcis codicibus. Sed eam huc ad clariorem (vt puto) ſenſum ex Plinio trãſtulit Ruellius: quòd verbum illud à Dioſcoride ſtudio fortaffe breuitatis omiſſum, fatius addendum eſſe duxerit, quàm ſubintelligendũ. quod etiam Hermolaus fecit.

† Nil mirum eſſe debet, quòd Plinio duo tantum hypociftidis genera prodantur. coloribus rufo, & candido diſtincta: quãdo quidem ijs dũtaxat Oribafius quoque contentus fuiſſe videtur libro xii. vbi genus κλωρίν, hoc eſt, herbaceum, vt vulgati codices habent, non legitur.

Ledum Ladanum. CAP. CX.

Eſt & alterum cifti genus, Ledon à nonnullis appellatum, frutex ſimili modo naſcens, longioribus folijs, & nigrioribus, quæ verno tempore quiddam contrahunt pingue. Foliorũ vis astringens, ac eoſdẽ, quos ciftus, effectus præbens. Fit ex eo quod Ladanum dicitur. ſiquidẽ cum cifti frondes paſcuntur capræ, hirciq; pinguitudinem conſpicuè barba carpũt, & ſuo lentore villoſis cruribus adh. creſcentem reportant: quam depeſcentes incola, colantesq; cogunt in offas, & ita recondunt. Alij verò attractis ſu-

niculis, insidentem fructicibus lentorem abster-
gunt, conglomerantq; in ladanum, Maxime pro-
batur odoratum, subuiride, facile mollescens, pin-
gue, quod arenas nō collegit, nec squalore obsitū
est, resinosum, quale in cypro gignitur. Arabi-
cum verò, Lybicumq; vilius: Natura ei spissandi
calfaciendi, molliendi: ora venarum, patefacit:
capillum fluentem continet, addito vino, myr-
rrha, & myrteo oleo: cicatricibus decorem red-
dit, cum vino illitum: medetur aurium dolori-
bus, cum hydromelite, aut rosaceo infusum: sus-
fitu secundas eijcit: pestis immistum vuluæ duri-
tiem sanat, In medicamenta, quæ dolorē tussim
q; finiunt, & malagmata vtiliter inseritur: al-
uum sistit cum vino vetere potum, & urinam
ciet.

Ebenus.

CAP. CXI.

Ebenus optima habetur aetiopica, & nigra,
nullos habens venarum discursus, facilisq; cor-
nus leuore: cum frangitur, densa apparet, mor-
dens gustu, atque astringens. Suffitur incundo
odore supra carbones, sine fumi radio. Recens an-
tem ad ignem prolata, ob pinguitudinem accen-
ditur, & trita ad cotem ruffescit. Altera est In-
dica, internatis segmentis candicantibus, & mo-
dicè fuluis, item frequentibus maculis. ceterum
prior bonitate antecedit. Apud quosdam sesa-
mina

mina, aut spinea ligna consimilia pro ebene veniunt. Quod discernitur ex eo, quod fungosa sunt, & in purpureas aſulas reſoluuntur, nihil mordacitatis in gultu, nec redolentia in ſuffitu præferentia. Caliginem oculorum abſterget: ad veteres deſtillationes, puſtulasq; mirum in modum pollet: ſi quiſpiam facta ex eo coticula collyrijs vtatur, melius proficiet. Ad oculorum medicamenta efficaciſſima eſt, ſi ſcopes, ramentumue vino Chio die, noctuq; macerata, in collyria digerantur. Nonnulli præterita ipſa excolant, reliquaq; eundem in modum peragunt. Alij pro vino aqua vtuntur. Vritur in ſicili nouo, donec in carbones redigatur. Lauatur plumbi vſti modo, & ita ſiccus, ſcabriſq; lippitudinibus conducit.

Rofa. CAP. CXII.

Rofa refrigerat, & astringit, ſed ſicca magis astringit. Succus recentibus folijs exprimitur, deſectis forſice vnguibus (ſic appellatur candida foliorum partes) reliquum in pila premi, & teri debet in vmbra, donec cogatur, & ita ad oculorum circulations recodi. Siccatur etiam ſolia roſarum, contiunò verſata, ne muceant, neue ſitus in ijs inſideat. Aridis roſis, & in vino decoctis expreſſus liquor, facit ad dolores capitatis, aurium, oculorum, gingivarum, ſedis, recti inteſtini, ac vuluae pœna illitus, aut inſuſus. Eadẽ ſine expreſſione tuſa, præcordiorum inflammationibus,

nibus, humidis stomachi vitijs, igni sacro illius prodest: siccis. ac tritis semina asperguntur. misceri solent vulnerarijs antidotis, atque compositionibus, quas antheras vocant. Folia vtuntur in calliblephara. Flos, qui in medijs rosis inuenitur, siccatus, gingiuarum fluxionibus efficaciter inspergitur. Capita pota citam aluum, & eruentas reiectiones sistunt.

Rosei pastilli. CAP. CXIII.

Pastilli, quos rhodides vocant, hac ratione conficiuntur. Rosarum viridium, que nullo antea humore madefacte extabuerint, drachma quadraginta, Indice nardi drachma decem, myrrha drachma sex, trite digeruntur in pastillos, qui trium obolorum pondus aequent: siccatiq; in umbra in siclili non picato, atque obturato reconduntur. Alij adijciunt costi drachmas duas, iridis Illyricij totidem, & vinum Chium cum melle miscet. Mulieribus monilium vice collo circumdato vsui sunt, ad retundendum graue sudoris virus. Tritis etiam vtuntur ad illitiones, & diapasmata, que fiunt ad sudores coercendos, ita vt a balneis inarescant corpora, dein frigida aqua abluantur.

Lycium. CAP. CXIII.

Lycium, quod aliqui pyxacantham vocant. Arbor est spinosa, ramis trium cubitorum. ant longioribus: folijs buxi, densis: fructu piperris

ris, nigro, leui, amaro, densoq;: cortice pallido, non dissimili lycio madefacto: radicibus multis, obliquis, lignosis. Nascitur plurimum in Cappadocia, Lycia, & plerisque alijs locis. aspera loca amat. Succus extrahendi ratio haec est. Rami cum radiculis tusi, & antè per multos dies macerati coquuntur: tum abiectis lignis, itidem liquor coquitur, donec mellis crassitudo fiat. Adulteratur id lycium, adiecta decoctioni amurca, aut absinthij succo, aut felle bubulo. Innatans spuma inter coquendum exempla, oculorum medicantis additur: reliquo ad alia vtuntur. Simili modo fit lycium semine expresso, & insolato. Optimum, quod vri potest, restinctumq; rubentem spumam ostendit, glebis intrinsecus nigris, intus, cum freris, rufis, odore minimè viroso, cum amaritudine astringens, crocino colore: cuiusmodi Indicum est, ceteris praestans, & efficacius. Lycium astringit, caliginem oculorū discutit: genarum scabiem, pruritus, veteresq; fluxiones sanat: facit ad purulentas aures, exulceratas gingiuas, tonsillas, labiorum fissuras, sedis rimas, attritusq; illitum: coeliacis, dysentericis, potum, inditumq; conuenit: datur sanguinem excreantibus, & tussi ex aqua. contra rabiosi canis morsus in catapotio deuoratur, aut in aqua bibitur: flamos facit pilos: redunys, vlceribus, quae serpunt, aut putrent, medetur: sciemi narum profluvia appositum sistit: rabiosorum

ictibus ex melle potum, aut vice catapotij deuoratum, auxiliatur. Tradunt Indicum fieri Lycium, ex frutice lonchitide appellato. Ea spinarum generi ascribitur, ramos rectos habens, ternum cubitorum longitudine, maioresue, rubo crassiores, à radice numerosos: fractus cortex rubescit: folia oleis similia. Herba in acoto decocta proditur lienij inflammationibus, & regio morbo mederi, & fœminarum purgationes elicere. Assueuerant etiam crudam in potu, eosdem effectus prestare: semen cyatho dimidio potum, pituitam expurgare, venenis quoque auxilio esse.

Acacia. CAP. CXV.

Non est genuina **A** Acacia in Aegypto nascitur, spina instar arboris, fruticosa, non se in rectum attol- officinarum lens. Florem habet candidum, & semen lupino Acacia, simile in folliculis: ex quo succus expressus sicca- quãuis ea tur in umbra, niger ex maturo semine, subru- dem vi ac fusus ex viridi. Eligatur modicè rufus, & odora- natura tus, vt in hac arbore esse potest. Aliqui expri- pradita. munt ex folijs, & semine succum. Manat & gummi ex ea spina. Vis ei ad spissandum, refri- gerandumq; efficax. Succus oculorum medica- mentis utilis: valet ad ignem sacrum, vlcera que serpunt, perniones, pterygia, & oris vlcera: pro- cidentes oculos reprimat: mensium abundantiam fistit: prociuantem vulnã cohibet: citã aluũ suppri- mit

mit, aut potus, aut subter inditus: capillos denigrat. Lauatur oculorū medicamentis, trito in aqua, mox effuso, quod concreuerat, donec pura extet aqua. Et ita cogitur in pastillos. Vritur etiam in cruda fidelia, donec ficile fornacibus percoquatur: torreturque in carbonum halitus perflata. Spina decoctum solutos artus fotu committit. Praefertur eius spine gūmi, quod in vermiculorum speciem contrahitur, & vitri modo perluceat, ligni ex parte: proximum est candidum sordidum verò, ac resinofum inutile. Cutis meatus obstruit, & medicamentorum, quibus admiscetur, acrimoniam hebetat: ambustus ex ouo illitum, pustulas non patitur erumpere. Alterum Acacie genus in Cappadocia, Pontoq; prouenit, Aegyptie spine similitudine, longè minus, tenerius, humile: aculeorū vallo munitur, folia habens rute: semen lenticula minus fert autumno, in loculis connexis, ternum, quaternū capacibus. Succus eius astringit, viribus inferior, & ocularibus medicamentis inutilis.

VITEX.

CAP. CXVI.

VITEX, siue lygos, frutex est in arborem ^o Barba-
 assurgens. Nascitur in fluminum ripis, a- ris agnus
 sperisq; locis, ac torrentiū alueis: ramos gerit lon castus.
 gos, fractu peruicaces: folia oliuae, sed molliora.
 Duo genera eius: vna harū albū florem mittit

cum

cum purpureo: altera tantum purpureum, & semen, vt piper. Excalfactorias vires habet, & astrictorias. Semē eius potum venenatis ictibus, aqua qua cutem subijt, lienosisq; auxiliatur: lac euocat: menses ciet: drachma pondere in vino potum: genituram exoluit: caput tentat, & soporem affert. Decoctum herbae, & seminis in defensione, mulieribus vulua malo opportunis opitulatur: item inflammationibus. Purgationes mouet semen cum pulegio potum, etiam suffitu, vel appositu: capitis dolorem dissoluit illitū: instillatur cum aceto, & oleo capiti in lethargo, & phrenitide. Folia suffitu, aut substratu sugant venenata: illita quoque serpentium moribus auxiliantur: testium duritias, cum butyro, & folijs vitium emolliunt. Rimas sedis semen cum aqua illitum mitigat: & cum folijs medetur luxatis, vulneribusq; Virgam qui manu teneat, dum iter facit, negatur intertriginem sentire. Agnum, quasi dicas castum, vocant Graeci, quoniam matronae in Thesmophoria Atheniensium castitatem custodientes, folijs huius cubitus sibi sternunt. & lygon, quasi vimen, propter inuictam ferē ramorum flexilitatem.

Salix. CAP. CXVII.

Salix vulgo nota est. Cuius semen, folia, cortex, & succus spissandi vim habent. Trita
folia

folia cum exiguo pipere, & vino pota, ileosis subueniunt: sumpta per se, & cum aqua præstant mulieribus, ne concipiant. Salignum semē in potu sanguinem expuentibus prodest. Cortex eisdem præbet effectus. corticis cinis admisto aceto maceratus, illitu clauos, & callos tollit, Ex folijs, & cortice succus cum rosaceo in calyce punici calsactus, aurium doloribus auxiliatur. Decocto eorum podagras foueri vtilissimū: fursures purgat in corpore. Excipitur succus, qui manat ex ea, cum floret, exciso cortice: in plaga enim concretus humor inuenitur, qui ad purganda, quæ obstant oculis, suā vim præbet.

Siluestris olea. CAP. CXVIII.

Siluestris olea, quam aliqui cotinon, id est, Soleastrum appellant, alij Aethiopicam oliuā, folia astringunt: trita autem & imposita igne sacrum, vlcera quæ serpunt, epinyelidas, carbūculos, reduuias, nomasq; cohibent: crustas emarginant cum melle illita: quinetiam sordida vlcera repurgant: inflammationes, panosq; cum melle imposita discutit: cutem à capite vulsam conglutinant, oris vlceribus, & priuatim infantium commanducata medentur. Succus, & decoctum eisdem habent effectus: sanguinis eruptiones, ac muliebri profluuium, ad motus succus inhihet: vix oculorum, pustulisq; prodest: vlcera, & veteres destuxiones sistit: quapropter
in col

in collyria additur, ad palpebrarum erosiones per
 quam utilis. Exprimatur succus tuis solijs, affi-
 so vino, aut aqua, siccatusq; sole in pastillos di-
 geritur: sed longè validior ad recondendum suc-
 cus habetur, qui cum vino, quàm cum aqua ex-
 pressus est. auribus subuenit, siue viceretur. siue
 pus effluat. Folia conuenienter cœliacis cum fa-
 rina hordeacea illinuntur. Vruntur cū floribus
 falia, vt spodij vicem cuius præstet, in cruda ol-
 la, obliato ore luto, vsque dum figlinū percoqua-
 tur: restinēlaq; vino, & rursus subacta, eodem
 modo vruntur: postremò cerusa modo elota cogū-
 tur in pastillos. Huiusmodi cinerem in medica-
 mentis oculorum, constat spodio non cedere, sed
 eisdem viribus præditum esse putandum est. Fo-
 liorum sativæ oleæ eadem vis intelligitur, sed
 aliquantò inferior: vnde ocularibus medicamen-
 tis ob suam mitiorē vim conueniētiior est. Sudor
 ligno virenti accenso manans, illitū sanat liche-
 nas, fursures, & scabiam. Oleaginum semen il-
 litū medetur fursuribus, & vlcibus, qua de-
 pascunt, vorantq;: quod autem intra nucleum
 est, ex adipe, & farina sabros vngues excutit.
 Colymbades trita, & ambustis illita, pustulas
 gigni prohibent: sordida vlcera purgant. Mu-
 rre succus collutas ginginas contrahit, & mo-
 tus dentium firmat. Oliua flaua, & recens
 stomacho vtilior est, ventri difficilis: nigra au-
 tem, & matura corruptioni opportuna est, sta-
 macho

machio aduersatur, oculis non conuenit, capitis
dolorem mouet: arefacta illitu depascentia vlcera
sistit, & carbunculos emarginat. Oleum syl-
uestris oliuæ gingiuis putri vligine laboranti-
bus colluitur, dentium mobilitates stabilizat: calfa-
Elifotus gingiuis fluxione laborantibus utilis
est: lanam enim specillo circumligatam oleo ma-
desacere oportet, & gingiuis adiuuere, donec
alba spectentur.

Lachryma Aethiopicæ oleæ.

C A P.

C. X I X.

L Achryma, quam Aethiopica olea stillat,
scammonio similis quadantenus est: fulua,
stillis, exilibus constans, mordax. Quæ autem
ammoniæ, aut gummi similitudinẽ refert, colo-
re nigricans, nec gustu mordens, superuacua est.
Nostrates oleæ, oleæstriq; similem lacrymam su-
dant, quæ commodè ad oculorum hebetudines
illinitur: cicatrices, albuginẽsq; illitu emendat:
vrinam, & menses ciet: cauis dentium impressa
ad dolores efficax est. Inter venena scribitur,
partus pellit: lepras, & impetigines sanat. Ap-
pellatur autem Aethiopica, & agrestis olea.

Amurca.

C A P. C X X.

A Murca expressæ oliuæ recrementum est.
Decocta in cupreo vase ad crassitudinem
mellis astringit, cæteros præbens lycij effectus.
Insuper detium dolori, & vulneribus cū aceto-
rino, aut, mulso commodè illinitur: additur in
melle:

medicamenta ocularia, & meatus inductu suo obstruentia. Vetustate meliorem fieri constat. Vtiliter infunditur sedis, genitalium, ac vuluæ exulcerationi. Si verò cum omphacino recoquatur ad mellis crassitudinem, cariosos dentes extrahit: iumetorum scabiem cum decocto lupini, & chamaeleonte illitu sanat. Cruda, & recenti amurca podagras, articulariosq; dolores foueri, vtilissimum: peruncta in villosa pelle, & hydro picis imposita, tumoris molem reprimat.

Quercus, Glans, Fagus.

Ilex. CAP. CXXI.

Quercus omnis adstrictoriam vim habet, præsertim liber, qui cortici, & ligno intercedit: quinetiam tunica putamini glandis subiecta. Decoctum ex ijs datur dysentericis, cæliacis, sanguinem excreantibus. Trita in pesse fœminis fruxione vuluæ laborantibus subijcitur. Glandes eosdem effectus exhibent: vrinam ciunt: capitis dolorem, & flatu in cibum sumpta pariunt: resistunt estate venenatorum iclibus. Decoctum earum, & corticis cum lacte vaccino potum, prodest contra toxica. In trite cruda inflammationes illitu leniunt: ad duritias, quas cacoëthe vocant, & malefica vlcera cum salsa axungia conueniunt. Ilignæ glandes viribus quernas antecellunt. Fagus, & Ilex quercus generi assignantur, & consimile munus obeunt. Ilignæ radices cortex cum aqua coctus,
dum

dum mollitus intabescat, & tota nocte illitus, denigrat capillos, prius cimolia terra purgatos. Folia omnium tusa, & trita tumoribus prosunt, & imbecillas membrorum partes corroborant.

Castaneæ. CAP. CXXII.

Sardianæ glandes, quas aliqui Castaneas, aut Iopima aut glandes Iouis appellant, adstringunt ipsæ, similesq; effectus prebent: presertim tunica, quæ carnem, et corticem media intercurat. caro his, qui ephemerum biberunt, conueniens est.

Galla. CAP. CXXIII.

Galla fructus est quercus. Aliqua omphacitis appellatur, parua quidem, sed articulorum manus modo rugosa, solida, nullo foramine peruia. Altera plana, leuis, perforata. Eligi debet omphacitis, quæ efficacior est. Vtriusq; vis vehementer astringere. trita excrescentia in carne, fluxiones gingiuarum & vix, atque oris ulcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus, dolorem sedat. Cremata carbonibus, donec igne flagrent, & vino, aut aceto, aut acida muria extincta, sanguinem suprimunt. Decoctum quibus insidere expedit, efficax est, & contra vuluas procidentes, fluxionesq;. Capillos de nigrant, aceto, aut aqua macerata: dysentericis, coeliacisq; cum vino, aut aqua trita conuenienter illinuntur, aut bibuntur: obsonijs adi debent, aut integræ in aqua. pracoqui, in

LIBROS

DEL DR.

L. MARCO

E.

qua.

qua nonnihil excoquendū est, quod his affectibus cōferatur. In summa his vtendū ad adstringēda, aut sistēda, aut siccāda, quæ opus sunt.

Rhus.

CAP. CXXIII.

RHUS: quæ obsonijs aspergitur, ab aliquibus erythros appellata, semen est coriarij fructicis, sic vocati, quoniā coriorū insectores eo vtuntur ad inspissandas pelles, Arbuscula est in petris, nascens binum serē cubitorū altitudine: folijs oblongijs, subrubentibus, in ambitu seratis † illicis modo: acino ruarum gracilium, denso, magnitudine terebinthi, quadātenus lato: cuius corticosa tunica perquā utilis est. Folia vim habent adstringendi, & acaciæ effectus præbēt. Decoctum capillos denigrat: dysentericis infunditur, & in potus eorum, in seesusq; adijcitur: instillatur auribus purulentis, gangrenas, & pterygia cohibēt folia ex aceto, aut melle illita. Liquamentum fit ex aridis folijs, ad crassitudinem mellis in aqua decoctis, ad eadē, vt lyciū, conueniens. Semen eosdē effectus exhibet: celiacorum, dysentericorumq; obsonijs inspergitur: fracta, desquamata, liuidaq; illitū ax aqua, ab inflammatione vindicat: lingua asperitatis cum melle abstergit: candida sceminarum profluvia sistit: hemorrhoidas sanat, cum querno carbone intrito admotum. Aqua, in qua semē maduit, decocta cogitur, coisq; , efficacior quodammodo

ipso

ap̄so femine. Gummi defert, quod dentium
cauis imprimitur, ad dolores finiendos.

† In vulgatis Grecis codicibus hic le-
gitur *πρωοειδώς*, hoc est, illicis modo. Hæc
dictio qua ratione ab interpretibus Ruel-
lio, & Marcello omiffa fuerit, certè ne-
scio. Sed mihi quidem visa est non omit-
tenda, quò non modò eam quoque Oriba-
sius legat, sed quòd etiã Rhus folijs pul-
chrè Illicem amuletur.

Palma.

CAP. CXXV.

Palma in Aegypto gignitur. Ea medio ma-
turitatis vigore, autũno decerpi solet, Ara-
bici myrobalani similis, pomatis cognomine, co-
lore viridi. & odore mali cotonei: quòd si ad ma-
turitatem peruenire sinatur, phœnicobalanus
fiet. Palma acerba est, & adstringens: contra
alui fœminarumq; profuua, in Vino austero
bibitur: hæmorrhoidas sistit: vulnera glutinat
illitu. Phœnicobalani recentes plus siccis adstrin-
gunt: capitis dolorem afferunt, copiosiores in ci-
bo inebriant. Sicciores sanguinem excreanti-
bus, stomachicis, & dysentericis vtiles in cibo: il-
linuntur cum cotoneo, & cerato œnanthino ve-
sica vitijs. Caryota, præsertim esu, faucium a-
speritati medentur. Thebaicarum decoctum
potu æstuationem se dat: vires recreat cum
hydronelite veteri sumptum: cibo idem fa-
ciunt. Fit ex eis vinum ad eadem conua-
niens

niens. Decoctum per se potu, & gargarizatio-
ne magnopere adstringit, & cohibet. Nuclei
palmarum, caterorum more, cremati in crudo
ficili, & vino restincti, cinere loto, spodij vicem
efficiunt, miscenturq; in calliblephara. quod si
non iustam vstionem acceperint, denuo creman-
di. Vim adstringendi habent. & spiracula cu-
tis obductu suo claudunt: contra oculorum vna,
& pustulas, palpebrarum defluvia, cum nardo
effectum prabent: corporis excrescentias cum vi-
no reprimunt: vlcera ad cicatricem perducunt.
Sed inter primas vtilis ex palmis humilibus
Aegyptiae.

Palma elate. CAP. CXXVI.

Palma, qua aliqui elate, aut spatha, appel-
lat fructus palmaru adhuc florentiu inuo-
lucrum est: calyxq; quo in spissamenta vnguen-
taru vtuntur. Optima habetur odorata, ad-
stringens, ponderosa, praclusa, intus pinguis.
Vis ei adstrictoria: sistit vlcera, quae depascunt:
laxatos artus committit: trita miscetur cata-
plasmatis, & malagmatis: prodest praecordijs,
imbecilli stomacho, & iocineri affecto, mista con-
ferentibus cataplasmatis. Eius decoctum subin-
de detersum, capillos denigrat, datur bibendum
congrue renum, vesicae, & viscerum vitijs: vul-
ua, ac ventris fluxiones sistit: scabiem cum resi-
na, & cera sanat, si viginti diebus reces appon-
tur. Inuolutusq; in ea elate fructus, que suo am-
plexu

flexu fouet, erate etiam vocari solet, & ab aliquibus borassus. Adstringit, & spathæ effectus prestat, non sic vnguentis expetitus. Alba medula caudicis recens in cibo, aut decocta, eadem facit, quæ borassus.

Malum punicum. CAP. CXXVII.

Malum punicum omne boni succi est, stomacho vtile, perexiguū sufficiens alimentum. Dulcia stomacho vtiliora habentur, sed aliquantulum in eo calorem gignunt, inflationes pariunt, vnde in feбри abdicantur. Acida adstringunt, æstuanti stomacho auxiliantur, & multo magis contrahunt, ac vrinã cient: ora, gingiuasq; ledunt. Vinosa verò mediam sortiuntur naturam. Nuclei acinorum acidi punici in sole siccati & obsonijs insparsi, concoctiue, fluent æ aluum, stomachumq; sistunt: cœlesti aqua madescunt, bibunturq; commodè sanguinem excreantibus: ad defessus dysentericorum, sceminarumq; fluxione vuluæ laborantium vtilis sunt. Expressus nucleorum succus coquitur cum melle, ad oris virilitatis, & sedis vlcera, nomas, redunias, & ea, quæ in corpore extuberant, aurium dolores, & narium vitia, præsertim acidorum. Huius flores cytini vocantur: qui adstringunt, siccant, cohibent: sanguinolenta glutinant: quas punicum, præstant vtilitates. humida gingiuarum vitia, mobilesq; dentes decocto colluuntur: herniã

Vultu
malu gra
naturum.

pro lapsu intestini erupentem: cataplasmate repellunt. Memoria tradunt, qui tres quã minimos cytinus deuorauit: nullã eo anno lippitudinem passurum. Eliquatur hypocistidis exemplo. Malicorium asperum est mali punici putamẽ, quod aliqui sidion appellant. Id spissandi vim habet, & quos cytini, prabet vsus. Decoctum radicis, potu latus ventris tineas pellit, & easdem euocat. Balaustrum syluestris punice flos est, cytino similis. Cuius complura genera reperiuntur, candidum, sulum, colore rosaceo. Succus ex eo exprimitur, hypocistidis modo: cui adstrictoria vis inest, eadem faciens, qua hypocistis, & cytinus.

Myrtus

CAP. CXXVIII.

MYrtus satina nigra utilior est medicina. Quã candida, & in hoc genere multo. multis montana: semẽ tamẽ imbecilius patit. Vis & myrti, & seminis astringit. Semẽ viride, aut aridum in cibo datur sanguinẽ excreantibus, & vesicae erosionibus. Succus virentibus baccis expressus, eosdem effectus exhibet: stomacho utilis, vrinam cit: prodest contra phalangij morsum, & scorpionis ictus in mero. Seminis decoctum capillum tingit. Ius decocti in vino vlcera in extremis membris nata sanat: oculorum inflammationes illitum cũ polline polenta lenit: contra agilopas illinitur: crapulam arcet presumptum vinum, quod serues facto aliquantum eius semine exprima

exprimat: aliàs enim acorem contraheret. Pre-
 stat idem seminis effectus: vtile pro cidentia vul-
 varum in defensionibus, sedis vitijs, & fœminis
 fluxione vuluæ laborantibus: purgat fursures,
 vlcera capitis manantia, atque eruptiones pa-
 pularum: fluentes capillos cõtinet. Additur quo-
 que in medicamenta, quas liparas vocant, vti
 oleũ, quod ex folijs eius factũ est. Decoctũ folio-
 rum ad defensiones balnearum conuenit, & con-
 tra laxatos artus, & malè solidescences: eo fra-
 cta ferruminationi repugnãtia vtilissimè fouẽ-
 tur: vitiliginem emendat, purulentis auribus in-
 funditur, & capillos denigrat. Succus eorum ea-
 dem efficit. Trita folia, & ex aqua illita humi-
 dis vlceribus, & partibus omnibus fluxione la-
 borantibus, coeliacisq; profunt: & admisto om-
 phacino oleo, aut exiguo rosaceo cũ vino, ad vl-
 cera serpentia, ignem sacrum, testium inflamma-
 tiones, epinyelidas, & condylomata. Arentium
 foliorũ farina vtiliter inspargitur paronychijs,
 prerigyjs, & contra alarum, fœminumq; persu-
 siones: cardiacorũ sudores cohibet. Folia cruda,
 seu cremata cũ cerato, ambustis, paronychijs, pre-
 rigyjsq; medetur. Exprimatur folijs succus, ad-
 fuso vt ere vino, aut aqua cœlesti, cuius recetis v-
 sus: est: nã exiccatus planè cariẽ sentit, et vires
 amittit. Myrtidanũ dicitur, adnatũ inequabile,
 verrucosum, intumescensq;, & concolor: quod
 periude quasi manus, myrti caudicem am-
 plectitur.

plectitur, coactumq; in pastillos siccatur in vmbra: multò efficacius & folio, & semine, cerato pefsis, in sessionibus, cataplasmatibus admistum, vbi adstringendum aliquid est.

Cerasia. CAP. CXXIX.

Cerasia aluo vtilia sunt, si viridia sumantur: eadem siccata illam sistunt. Gummi, quod cerasi resudarunt, cum vino diluto, tussi vetusta medetur: colorem commendat, visum exacuit, appetentiam inuitat: idem ex vino potum calculosis auxilio est.

Siliqua. CAP. CXXX.

Siliqua recetes stomacho aduersantur, aluum solunt eadem siccata sistunt, stomachoq; utilioras fiunt: urinam ciunt, sed precipue, qua uinaceis conduntur.

Mala. CAP. CXXXI.

Folia, flores & germina cum omnis mali, tum maxime cotoneae adstringunt. Pomis acerbis adstringendi vis inest, maturis uero longe secus. Ex ijs uerna bilem zignunt, neruos omnes ledunt, inflationes pariunt. Cotonea stomacho vtilia, urinam cient: uerum tosta mitiora habentur. profut coeliacis, dycentericis, puruleta exitu sientibus, cholericis, praesertim cruda. Maccatorum liquor commodè in stomachi, aut uentris fluxionibus, potui datur. Succus crudorum assumptus orthopnoicis salutaris est. Decocto fouentur vuluae, & sedes, si prociat. Cotonea
qua

quæ melle cõdiuntur, vrinam mouent: mel autẽ
 sibi constringentem illorum vim, & inspissan-
 tem adsciscit. Quæ cum melle coquuntur, stoma-
 cho, atque ori gratiora sunt, sed minus inspif-
 sant. Cruda cataplasmatibus adijciuntur, ad cohi-
 bendum aluum, aut si stomachus estuct, aut in-
 vomitiones effundatur, ad mammarũ inflãma-
 tiones, præduros lienes, & condylomata. Fit
 vinum ex ipsis tuis, expressisq;: sed quò perdu-
 ret, quindecim sextarijs succi vnus mellis adiũ-
 gitur, alioquin in acorẽ degenerat. Prodest ad
 omnia, quæ dicta sunt, Fit & oleũ ex ijs, quod
 melinum vocauimus: quo vtimur, quoties ad-
 stringenti oleo est opus. Eligi oportet vera, quæ
 sanè sunt rotunda, parua, & odorata, quæ ve-
 rò struthia dicuntur, magna quidem sunt, sed
 minus vtilia. Flos & viridis, & siccus cataplas-
 matibus imponitur: ijs conueniens, quæ adstric-
 tionem desiderant, inflammationibus oculorum,
 reiectionibusq; sanguinis: contra citam aluum,
 & mensium impetus, in vino bibitur. Melimela
 ventrem molliunt, & ab eo animalia expellũt:
 stomacho negotium exhibent: aestuationem fa-
 ciunt. ea multis dulcia mala vocantur. Epiroti-
 ca mala, quæ Latinè orbiculata dicuntur, sto-
 macho vtilia, sistũt aluum, vrinam euocant: ma-
 lis tamen cotoneis inualidiora. Siluestria mala
 similia sunt vernis, & adstringunt. Sanè in hũc
 vsus immatura omnia opus sunt. Persica poma

maturatã stomacho, quã ventri. vtilia sunt. acerba aluum cohibent, sed sicca vehementibus. Decoctum è siccis alui, stomachiq; fluxiones sistit. Armeniaca, quæ à Latinis præcocia dicuntur, minora sunt supradictis, & stomacho vtiliora. Medica mala, psicaûe, aut cedromela, quæ Latini citria vocant, nemini non cognita. Arbor ipsa omnibus anni temporibus pomifera, alijs deciduis, alijs subnascensibus. Malum oblongum est, rugosum, colore aurum imitans, cum grauitate odoratum. semen habet pyri. Id in vino potum venenis resistit, aluum mouet: oris suauitatem commendat, decocto eius colluto, aut succo: estur in malatia mulieribus. Vestiaris impositum ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur.

Pyra. CAP. CXXXII.

PYrorũ multa genera. Quæ tamẽ omnia adstringũt: pinde addũtur cõueniẽter in repelletia cataplasmata. Decoctũ è siccis, et cruda ipsa aluũ sistũt: ieiunos esitata ledũt. Achras pyrastrũ genus est, quod tardissimè maturescit. V in pyro adstringẽtiore habet, & ad eadẽ cõuenit. stringũt etiã eius folia. Ligni pyrorũ cinis efficaciter his auxiliatur, quos fungi strãgulãt. Aiũt fungos si syluestria pyra cũ eis coquãtur, innoxios fieri.

Mespilus. CAP. CXXXIII.

MESPillus, quæ à nonnullis aroma nocatur, spinosa arbor est, folio pyracantha, siue o-

xyacanthæ. Fert pomum suauē, exiguo malo nõ
dissimile, tribus intus ossiculis: quæ ex causa id
nonnulli *tricocon* appellauerunt. Tarde maturef-
cit, esu adstringit, stomacho gratum est, aluūq;
supprimit. Alterum *mespilli* genus in Italia
nascitur, quod aliqui *setanium*, alij *epimelida*
vocant. Arbor solijs mali, sed minoribus. Pomū
fert rotundum, esui aptum, vmbilico latiore: q̄
adstringit, seroq; maturefciť.

Lotus arbor. CAP. CXXXIII.

Lotus arbor est valde magnitudinis, ferēs
baccam pipere maiorem, dulcem, cibis gra-
tam, stomacho facilem. Aluum sistit bacis. Ra-
mentorum ligni decoctum siue potu, siue infusio
ne dysentericis, ac sceminis fluxione vulua labo-
rantibus auxilio est: rufat capillos: citam al-
uum cohibet.

Cornus. CAP. CXXXV.

Cornus dura arbor est, baccas ferens oli-
uæ modo oblongas, quæ primū virent,
dein per maturitatem rubeſcunt, aut ceræ colo-
rem representant. In cibo adstringunt: pro flu-
uio alui, atque dysentericæ salutare, siue in edu-
lio, siue in defructo exhibeantur. Muria, vt oliuæ,
condiuntur. Sanies, quam virentia folia tor-
rendo resudarunt, impetigini conuenienter illi-
nuntur. Sorba. CAP. CXXXVI.

Sorba colorem luteum referentia, priusquam
matureſcāt, discepta, & sole siccata māduntur

vt aluum sistant. Eadem est functio molitorum farinae, si polente loco sumatur. Quod & decoctum eorum in potu praestat.

Prunus. CAP. CXXXVII.

Prunus arbor est nota. Cuius pomum estur, sed stomachum male habet, aluum mollit. Syriaca pruna, & praecipue qua Damasci gignitur, exiccata stomacho utilia sunt: aluum adstringunt. Folia pruni in vino decocta collutione, & gargarizatu, vuam, gingiuas, & tonsillas fluxione laborantes reprimunt. Praestant idem syluestrium Prunorum baccae, post maturitatem exiccatae: cum sapa vero decocta stomacho utiliores redduntur, aluumq; magis adstringunt. Gummi prunorum agglutinat: potum in vino calculos: comminuit: ex aceto quoque illitum, lichenas infantium sanat.

Arbutus. CAP. CXXXVIII.

Arbutus siue vnedo, arbor est cotonea malo non dissimilis, tenui folio: cuius fructus pruni magnitudinem implet. nullo intus nucleo dine quidem huic mem. cyclo cognomen est. Maturus aut flavo fructus uet, aut rubescit: in esu acerosus, stomacho aduerequa- satur, capitisq; dolorem mouet.

quae cedit: Amygdalæ. CAP. CXXXIX.

Amygdale amare radicum tritarum decoctum vitia cutis in facie corrigit. Illite expressere nuces idem munus praestant: menses admoert fert fraga ciunt: capitis dolori auxiliantur, illite frōti, aut tempore

temporibus cum aceto, vel rosaceo: epinyclidas vt nihil sanant ex vino: item putrescentia vlcera, & q̄ queat exserpunt, & morsus canum cum melle. Earum pressius. autem esu dolores finiuntur, aluum emolliunt, somnum faciunt, vrinam ciunt: contra sanguinis reiectiones cum amylo, & menta assumuntur: renum vitijs, & pulmonum inflammationibus ex aqua in potu, aut eclegmate cum resina, terebinthina dantur: calculosis, difficiliq; vrina in passo auxiliantur: & illinctu cum melle, et lacte hepatissis, tussi, & inflationibus coli, nucis auellanae, magnitudine. quinis, septenisue praesumptis, ebrietatem non sentiunt potores. Vulpes si cum quadam esca eas vorauerint, emoriuntur. Gummi eius calfacit, & adstringit: reijcientibus sanguinem potum auxilio est: impetiginis, quae summum corpus occuparunt, illitum cum aceto tollit: tussi vetusta cum diluto vino potum medetur: calculosis cum passo bibere prodest. E nucibus Graecis, dulces cibo idoneae, sed multo minus valent in remedijs, quam amarae: attamen extenuant, vrinam ciunt. Recentium esu cum suo putamine, lupida stomachi vitia emendantur.

Pistacia. CAP. CXL.

Pistacia, quae constat in Syria gigni, pineis, nunc cibibus similia sunt, & stomacho amica. Trita cum vino serpentium ictus profunt, siue edantur, siue bibantur.

Nunc

Nuxinglans. CAP. CLI.

NVces Iuglandes, quas nonnulli Persicas vocant, sunt difficiles concoctu, stomacho inutiles, biliosæ, capitis dolorem inferentes, tussientibus inimicæ: vomituris tamen ieiunis in cibo aptæ. Cum rupta verò, et caricis præsumptæ, & à summo cibo, venenis resistunt, nec minus si à veneni haustu commedantur, largius esitate, tineas latas pellunt: illinuntur mammarum inflammationi, abscessibus, luxatisq; cum mellis exiguo, & ruta, cum cepa autem, sale, & melle, canis, hominisq; morsui proficiunt: tormina, cum calyce suo perusta, & umbilico admotæ, sedant. Putamen combustum, tritumq; in oleo, & vino infantium capite peruncto, nutrit capillum, alopecias replet. Sustum menses nuclei vsti, si triti ex vino admoueantur: idem è veteribus illiti carbunculis, gangranis, & ægilopijs medentur, alopecijs commanducati, & impositi præsentis sunt remedio. Nucibus tussis oleum exprimitur. Recentes stomacho innocentiores sunt, utpote suauiores: itaque allio mistæ eximunt acrimoniam. liuores in corpore illitu tollunt.

Nuces auellanæ. CAP. CXLII.

NVces auellana, quas & leptocarya vocant, stomacho infestæ sunt: ipsæ tamen tritæ, & in aqua mulsa potæ tussis veteri medentur: tostæ cum exiguo piperis potæ, destillationem concoquunt. Cramatarum cinis cum a-
xungia

ungia, aut adipe vrsi perunctus, alopecius capillum reddit, Aiunt nonnulli vsta earum putamina, & in cineris speciem redacta cum oleo, castorum oculorum pupillas infantibus denigrare, persuso sincipite,

MORUS. CAP. CXLIII.

Morus arbor nota est. Cuius fructus aluum soluit, stomacho inutilis est, & facile corruptionem sentit. Hoc idem prestat mori succus decoctus autem, creto vase, atque insolatus, adstringentior redditur. Facit ad fluxiones, nomas, & tonsillarum inflammationes addito mellis exiguo. Sed inolefcit vis eius, adiecto scissili alumine, galla, croco, et myrrha: item myricæ semine, iri, & thure. Immatura mori poma siccantur, tusaq; acinorum rhois vice, obsonijs miscentur, vt coeliacos iuuent. Radicis cortex decoctus in aqua, & potus aluum resoluit, latas venteris tineas excutit: his quoque auxiliatur, qui aconitum hauerunt. Folia trita ex aceto illita, ambustus igni medentur, tinguntq; capillum vitium, & fici nigrae frondibus simul coctis in aqua caelesti. Succus foliorum cyati mensura potus contra phalangiorum morsus auxilio est. Feruesacti corticis, et foliorum iure, dentes aptissime in dolore colluuntur. Radix circiter messe incissa, facta in abita scrobe, succum emittit, qui postridie coeretis inueniri solet. Is in dolore dentium efficax est: tubercula discutit, et aluum purgat.

Sico

SYCOMORUS. CAP. CXLIII.

SYCOMORUM, aliqui etiam sycaminum, id est, Smorum, vocant, cuius fructus sycomorum etiam, propter inefficacem gustum, appellatur. Arbor est magna, fico similis, frondosa, multo late abundans: folijs mori: pomum ter, aut quater anno fert, non ramis, vt fico, sed caudice ipso, caprifico nõ dissimile, dulcius grossis, sine granis interioribus: qđ non maturescit, nisi vngue, aut ferro scalpatur. Nascitur plurimum in Caria, Rhodo, locisq; non multi tritici feracibus: vbi prouentu sacundo, restibiliq; iuumentum adfert, cum annona caritas premit. Pomum aluo vtile est, sed perquam exilem prabet alimoniam: stomacho aduersatur. Succus primo vere tenera arbore antequam fructum ferat, eximitur, lapidis ictu summo cortice desquamato: si enim altiore plaga violetur cortex, nihil effluet. Spongia, aut vellere lacryma excipitur, quæ siccata, et in pastillos coacta, sicili vase reponitur. Vis succi emollit, vulnera conglutinat, discutit collectiones coctioni repugnantes: bibitur etiam aut illinitur contra serpentium morsus, duratos lienes, stomachi dolores, & perfrictiones. celerimè teredinem sentit. Gignitur & in Cypro arbor genere distans, quæ cum sit vlmus, prædita tamen est folijs sycomori, fructu pruni magnitudine, multò dulciore, supradictis cetera similis.

Caput

Fici. CAP. CXLV.

Fici maturæ recētes stomachū ledunt, aluū sol-
 uūt, sed faciliē cōtracta ab eis fluxio sistitur :
 sudorem euocant papulasq; sitim sedant, calorē
 restringunt. Siccis natura excalfaciendi, vires
 alunt, sed sitim magis stimulant, aluo vtilis,
 rheumatismis ventris, & stomachi contraria:
 gutturi autem, arteriæ, renibus, vesica, & ijs,
 quos longa valetudo decolorauit, anhelatori-
 bus, hydropicis, comitialibus aptissima. seruesca-
 ta cum hyssopo, & potæ, thoracem purgant:
 tussi veteri, diuturnisq; pulmonum vitijs conue-
 niunt. aluum molliunt tussæ cum nitro, & cni-
 co, dein manducata. Decoctum arteriæ, & ton-
 sillarum inflammationibus gargarizatu pro-
 dest. cum hordeacea farina cataplasmati miscen-
 tur, & in muliebres fetus cum fæno græco, &
 ptisana. Caterum cum ruta coctæ, torminibus
 insunduntur: coctæ, illitæq; duritias discutunt:
 parotidas, & furunculos emolliunt: panos ad
 maturationem perducunt, maximè nitro, iri,
 aut calce addita. Crudæ, si cum antedictis tun-
 dantur, eadem efficiunt: cum malicorio, ptery-
 gia purgant: cum atramento sutorio, deplora-
 tis serè tibiæ fluxionibus, & cacoëthiciis vl-
 ceribus medentur: quin & cum vino decoctæ ad-
 dito absinthio, & hordeacea farina, vtilissimè
 hydropicis illinuntur. Crematæ cum cerato sa-
 nant perniones: pruriginis: sonitusq; si cruda
 b teran

terantur, & sinapi, liquoreq; aliquo excepta
 auribus instillentur. Tam syluestris, quam sati-
 uæ fici lacteus succus coaguli modo lac contrahit.
 concretumq; dissoluit, vt acetum: exulcerat cor-
 pora, meatus aperit. soluit aluum, vuluam re-
 cludit cum detrita nuce Græca potus: mensrua
 ciet cum luteo oui appositus, aut Tyrrhenica ce-
 tra: podagricorum cataplasmatibus cum farina fæ-
 ni græci, & aceto utilis: lepras, lichenas, vitiligi-
 nes. vitia cutis in facie, psoras, vlcera in capite
 manantia, cū polenta expurgat: instillatus pla-
 ga, percussis à scorpione, venenatorum ictibus,
 & rabiosi canis morsibus auxiliatur: prodest
 dentium dolori lana exceptus, & cauis eorum
 additus: verrucarum infornicationes tollit cum
 adipe, circumlita in ambitu carne. Hoc idem
 præstat succus è teneris ramis syluestris fici, qui
 lacte prægnantes, silentes adhuc oculo, tusi expræ-
 muntur, et siccatius in vmbra reponitur. Et lac,
 & succus imponuntur exulceratorijs medicamē-
 tis. Decocti cum bubulis carnibus ramuli ficul-
 ni, facilem afferunt decoctionem. Lac efficiunt,
 quod magis soluat, si intercoquendum ficulneo
 furculo, spathe loco, moueatur. Grossi, quæ e-
 rinei nonnullis vocantur, coctæ illitæ, & strumas
 nodosq; omnes emolliunt. Crudæ formicas, ver-
 rucas, & thymos, nitro, farinaq; additis, tol-
 lunt. Folia eadem possunt. Illita cum sale. & a-
 ceto vlcera in capite manantia, epinyctidas, &

sursu-

*furfures sanant : ijs ficosæ extuberationes , & palpebrarum scabritie perficantur. Nigra ficus folijs, cauliculisq; candida vitiligines perunguntur : faciunt ad canum morsus, & vlcera , quæ ceria, id est, fauos, vocant. Grossi cum sylvestris papaueris folijs ossa extrahunt: furunculos cum cera discutunt: contra muris aranei morsus, & scolopendræ venena, cum eruo, & vino illita, auxiliantur. Fit ex cinere ficus tam sylvestris, quæ satiuæ lixiuium, crematis ramorum cauliculis, quod subinde macerari opus est, & inueterasce re: siquidem inter caustica intelligitur. Gangrenis prodest: nanque expurgat, & consumit, quæ excrescunt, eoq; sic vtendum est: spongia assidue hoc lixiuium imbuta superponitur. Interdum dysentericis, & influxiones vetustas, & sinus cuniculatim exedentes, magnosq; instillari conueniet. Et enim purgat, conglutinat, carne replet, & oras committit, non secus atque emplastra, quæ cruentis vulneribus injiciuntur, enema vocant. Bibitur ad discutiendum sanguinè concretum, & contra præcipitationes, rupta, cõuulsa, cum cyatho aquæ recenter colatum, addito olei exiguo: cæliacis, dysentericis, per se cyathus datus prodest: neruorum vitijs: conuulsionibus, commodè illinitur ex oleo, vt pote quod sudores moueat: aduersus gypsi potum, & phalangiorum morsus bibitur. Hæc eadem præstant reliqua lixiuia, præsertim quernu: omnia tamè
 h 2 adstrim.*

adstringunt.

Persea. CAP. CXLVI.

Persea arbor est in Aegypto, fructum ferens cibo idoneum, stomacho vtilem. in quo phalangia cranocolapta nomine inueniuntur, praesertim in Thebaide. Arida folia in farinam redacta, illitu sanguinis eruptiones sistunt. Arbo-rem hanc prodiderunt aliqui in Perside exitiosam esse, translatamq; in Aegyptum, mutata natura in cibos receptam.

Iberis. CAP. CXLVII.

† Iberis, siue cardamática, folia habet nasturtij: vere virentiora: caulem cubitalem, aut minorem. in incultis nascitur. Aestate lacteum florem promit, quo tempore efficacior est. Radices duas nasturtio similes habet, calfacientes, & adurentes. Ipsae enim ischiadicis cum salsa axungia emplastri modo vtilis, quaternis horis alligatae, vt dein in balneas descendatur, & postea oleo cum lana locus perungatur.

LIBRI PRIMI
FINIS.

PEDACII

DIOSCORIDIS

ANAZARBEI, DE
Medica materia.

LIBER SECVNDVS.

N primo, charissime Aree, libro, quem de medicinali materia condidimus de aromatibus, oleis, vnguentis, arboribus, nascētibus ex eis succis, lacrymis, seminibusq; disseruimus. In hoc autem secundo de animantibus, melle, lacte, adipe, frugibus, atque oleribus explicabimus. subnexas herbaceis, quæ acri prædita sunt facultate, vt pote quæ cum ipsis cognatione iuncta sint: qualia allium, cepa, sinapi intelliguntur. Idq; ideo, ne cognatorum vires disiunxisse videamur,

Echinus marinus.

CAP. I.

Marinus Echinus stomacho, ventriq; utilis est, vrinam cit. Huius testa cruda inassata commodè medicamenti admiscetur, quæ psoras abstergunt, Cremata verò cinis sordida vlce-

h 3 ra

ra expurgat, luxuriantem carnem reprimat.

Echinus terrestris. CAP. II.

Terrestris erinacei corium cōbustum alopecij cum pice liquida aptissime illinitur. Assecatum corpus, & cū aceto mulso potum renum vitij auxilio est: item aqua cutem subijt, conuulsionibus, elephantia, & malè habitis, quos cachectos vocāt: viscerum fluxiones exiccant. Eiusdem iecur fētili solibus excocto arefactum, ad eosdem vsus vtilissime reconditur.

Hippocampus. CAP. III.

Hippocampus marinum animal est exiguum. Cuius cremati cinis exceptus cum liquida pice, aut axungia, seu amaracino vnguēto illitus, alopecias replet.

Purpura, buccina, cionia.

CAP. II III.

Purpura vsta exiccant, dentes abstergit, excrescentias in carne cohibet, vlcera purgat, & ad cicatricē perducit. Eadem præstāt concremata Buccina, sed vehementius vrunt. Si quis salis plena fētili crudo adurat, dentificio conueniūt: ambustus vtiliter illinūtur, quibus solui medicamentum non oportet: nam posteaquam vulnus cicatricē duxerit, ipsum in testæ modū induratum, sponte sua decidet. Fit etiam calx ē buccinis, vt in eius mentione demonstrabimus. Cionia vocantur purpurarum, buccinarumq; mediæ partes, circa quas testæ volumen clauicū
latum

latim intorquetur. Cremata simili modo, maior
rem purpuris, buccinisq; facultatem vr̄edi con-
sequuntur, quoniam apprimendi naturam ob-
tinent. Buccinorū carnes ori gratae sunt, & sto-
macho vtilis, sed aluum molliunt.

Mituli. CAP. V.

Mituli laudatissimi in Ponto. Cremati eun-
dem buccinis effectum praebent. priuatim
plumbi more eloti, oculorum medicamentis cum
melle vtilis habentur: palpebrarum crassitudi-
nes absumāt, albugines purgāt, & cetera, quae
oculis caliginem offundunt. Carnes eorum ad ca-
nis morsus vtiliter imponuntur.

Tellinae. CAP. VI.

Recentes Tellinae aluo vtilis, sed maximè
ius earum. Salitae vruntur, tritaeq; in ci-
nerem, & cum edria instillatae, auulsos palpe-
brarum pilos renasci non patiuntur.

Chamae. CAP. VII.

Chamarum, aliarumq; conchularū in exi-
gua aqua decoctarum ius, aluum ciet. id
cum vino assumitur.

Vnguis odoratus. CAP. VIII.

Vnguis, siue onyx conchylj tegumentum est,
ei simile, quo purpura integitur: quod in
India nardiferis paludibus inuenitur, suauem
ideo spirans odorem, quod conchylia inibi nardi
pabulo nascantur. Colligitur posteaquā stagnā-
tes aquae a stinis squaloribus inaruerunt. Lau-
datissi

datissimus qui à rubro mari desertur, candidus, pinguis. Babylonicus nigrescit, atque minor conspicitur. Ambo odoris gratia suffiuntur, sed aliquatenus castorem olent. Iidem suffitu excitat feminas vuluæ strangulatu oppressas, comitialesq;: poti ventrem molliunt. Crematum conchylium eadem efficit, quæ purpura, & buccinum.

Cochleæ. CAP. IX.

Terrestres cochleæ stomacho vtilis sunt, & non facile corrumpuntur. Optimæ Sardonica, Africana, Astypaleica, & quæ in Sicilia, ac Chio gignuntur, & quæ in Liguria alpinibus, pomatia, id est, operculares, cognominata. Marina stomacho idonea, & facile aluo excernitur. fluuiatilis virus olet. Quæ verò vepribus, frutetisq; glutinata cohaeret, quam vocant nonnulli sesilon, ventrè, & stomachum turbat, vomitiones excitat. Cremata omnium teste excalfaciendi, & vrendi naturam sortiuntur: purgant lepras, vitiligines, detesq;: emendat oculorum cicatrices, & vitia cutis in facie, albugines, ac visus hebetudines, si cum carne sua vsta: triteq; ex melle illinantur. Crude cum tegumentis imposita, aqua inter cutem tumores exugunt: sed non antè soluentur, quam omnis hauriatur humor. podagricas inflammationes leniunt: impaculos corpori aculeos illita euocant: menses trita, & admota ciunt. Carnes earum cum thure, & myrrha illita, cum vulnere alia: tum maximè quæ
nerui

nerui acceperunt, conglutinant: trita in aceto: sanguinē naribus erumpentem infranāt. Viua corpus, & præsertim Africana, cum aceto deuo ratum, stomachi dolores mitigat. trita cū testa, vino, & myrrha, si exiguum inde bibatur, coli, vesicæq; cruciatus sanat. Terrestris pilos incommodos replicat, si quis abraso acu lentore eius, pilum attingat.

Cancri.

CAP. X.

C Ancrorum fluuiatiliū exustorum cinis, qui duo cochlearia expleat, adiecto dimidio radicis gentianæ modo, triduo potus cū vino, magnopere prodest canis rabiosi morsibus: rimas pedū sedisq; perniunculos, & carcinoma ta, cum decocto melle lenit. Triti crudi, potiq; ex asinino lacte, auxiliantur contra serpentium phalangiorumq; morsus, atque scorpionum ictus. Decocti autem, & cum iure esitati, ijs. prosunt, qui tabe conficiuntur, aut leporem marinū hauerunt. Necāt scorpiones triti, & cum ocimo admoti. Possunt eadem marini, verū inefficacius omnia præstant.

Scorpio terrestris. CAP. XI.

T Errestris Scorpio tritus crudus, & impositus, suæ plagæ remediū est. Quin estur assatus, ad eadem.

Scorpio marinus. CAP. XII.

M Arini Scorpionis fel conuenit ad suffusiones oculorum, albugines, & hebetudines.

h 5

Drac

Draco marinus. CAP. XIII.

DRACO marinus dissectus, & apertus, impositusq; ictus spinæ suæ, qua ferit, medela est.

Scolopendra. CAP. XIIIII.

SCOLOPENDBRA marina in oleo decocta si illinatur: auellit capillos: sed contactu pruritus facit.

Torpedo. CAP. XVI.

MARINA Torpedo diuturnis capitis doloribus admota, cruciatibus vehementiâ mulcet, eadē apposita eversam sedē, p̄ciduāq; coërcet.

Vipera. CAP. XIV.

VIPERINÆ carnes si coctæ edantur, claritatē oculis asserūt: nervorū vitij auxiliatur: incresecōtes strumas reprimūt. Detracta autē cute, caput caudaq; quoniā carne vacāt, amputari debēt, quippe cōmentitiū est quod præcipitur, certā vtrinq; mēsurā præcidi oportere. Reliquū verò corpus exēptis interaneis elotū, dissectumq; discoquitur cū oleo, vino, salis exiguo, & anetho. Aiunt ūs, qui viperas esitēt, pediculos procreari: quod planē à veritate abhorret. Adijciūt aliqui lōgā seneclutē agere, qui eo cibo vescūtur. Sal ex eis ad eadē cōficitur, sed inefficacior est. Vīua autē vipera in siclile nouū demittitur: adijciūtur salis, caricarūq; tritarū, singulatim quinque sextarij, mellis cyathi sex, mox siclilis operculū luto oblinitur, et fornacibus inassatur, donec

nec sal in carbones redigatur, qui postea tritus in pulueris faciem, reconditur. Plerumque, vt ori gratior fiat, immiscetur spica, aut folium nardi, aut malabathri momentum.

Senecta anguium. CAP. XVII.

Seneclus anguium in vino decocta dolori aurium, infusu: & dentiũ, collutione auxilio est. Addunt eam in medicamenta oculorum, sed precipue viperinam.

Lepus mar. & ter. CAP. XVIII.

Lepus marinus loligini parue similis est: qui per sese tritus, aut cum vrtica marina illitus capillos euellit. Terrestris leporis in asatu cerebrũ maditur, iuuadis tremoribus, qui valitudine contracti sunt: affriclu, aut cibo facile infantibus detitione prestat: exustu caput, & cũ adipe vsino, aut aceto illitu, alopeciarũ inanitatibus medetur. Leporinu coagulu post tridnu à concubitu potũ, conceptum adimere, partusq; spem intercipere proditur: yulua, & alui fluorem sistit: comitiales iuuat: cõtra venena ex aceto bibitur, presertim aduersus cocretũ lac, & viperarũ morsus. Sanguis eius si calidus illinatur, vitia cutis in facie, vitiliginẽ, lētiginesq; sanat.

Pastinaca marina.

CAP. XIX.

Marina Pastinaca radius, qui eius cauda enatus aduersis squamis reflectitur, dentium dolore mitigat: nã eos frangit, & euocat.

Sepia

Sepia. CAP. XX.

Sepia cocta dum estur atramentum, agri
 concoquitur: alium mollit. Collyrijs è testa fa-
 ctis conuenienter genarum scabritia perfrican-
 tur. Vstum in sua testa, donec id, quod crusto-
 sum est, abscedat, postea tritum, expurgat viti-
 ligines, fursures, dentes, & vitia cutis in facie.
 elotum in medicamenta oculorum addi solet: con-
 tra albugines, oculis iumentorum efficaciter in-
 spiratur: pterygia oculorum absunit, cum sale
 tritum, & iniectum.

Mullus piscis. CAP. XXI.

Mullorum assiduo cibo, aciem oculorum he-
 betari constat. Is marini dragonis, ara-
 wei, ac scorpionis morsibus medetur: si crudus,
 atque dissectus admoueat.

Hippopotamus. CAP. XXII.

Hippopotami testes exiccati, ac triti, con-
 tra serpentium morsus bibuntur.

Fiber. CAP. XXIII.

Fiber ancipitis vite animal, plerunque cum pi-
 scibus, & cancris ex aqua victum capessit.
 Huius testes serpentium venenis aduersantur,
 sternutamenta mouet, & in vniuersum varios
 obtinet vsus. Siquidem menses, ac partus ciunt,
 duabus drachmis cum pulegio poti: partus, secun-
 dasq; eijciunt: contra inflationes, tormina, singul-
 tus, venena, ixiamq; ex aceto bibuntur: lethar-
 gicos, & vtcunque veterno obdormiscentes ex-
 citant

atant infusi: cum aceto autem, & rosaceo olfactu, & odoris suffitu idem faciunt: poti & illiti profunt tremulis, conuulsis, & omnibus nervorum vitijs. In summa calfacloriam vim habent. Eligi debent testes, qui ex vno ortu connexti sunt (fieri enim non potest, vt gemini folliculi in vna membrana coniuncti reperiantur) liquore intus veluti ceroso, odore graui, & virus redolente, gustu acri, mordente. ac friabili, naturalibus tunicis circumdato. Quem fraude aliqui corrumpunt, conijciantes in follem gummi, aut ammoniacu cum sanguine, & castorio subactum, & ita exiccantes. Vanum est, quod traditur, testes ab ipsis euelli, & a sese abijci, cu venatu vrgentur: siquidem tagi nequeunt, ita, vt in sue, substricli. Opera autem pretiu est, diuisa pelle melleum liquorem cum euestiente tunica assumere, & siccatum potui dare.

Mustela vulgaris. CAP. XXIIII.

Mustela, que in domibus nostris oberrat, ambusta exenteratur, & inueterata sale, in vmbra siccatur. Ea binis drachmis cum vino pota, aduersus omnia serpentiu venena presentaneo est remedio: toxico, simili sumpta modo, resistit. Eius ventriculus coriandro sarctus, inueteratusq; percussis a serpente, & comitialibus potu auxiliatur. Cremata in fictili podagricis confert, cinere ex aceto illito. Sanguine peructa struma iuuantur: comitialibus etiam prodest.

Rana

Ranae. CAP. XXV.

Contra omnium serpētū venena pro antido-
tur, iusq; earum itidem sorbeatur: contra inue-
teratos tendinum rigores pollent. Illitus earum
cinis, profluente sanguinis impetus sistit: explē-
dis alopeciarū inanitatibus ex liquida pice illi-
nitur. Viridium ranarum cruor auulsos genis
pilos renasci prohibet, in vestigia euulsorū in-
stillatus, decocta in aceto, & aqua, dentium do-
lores collutione leniunt.

Silurus. CAP. XXVI.

Silurus recens in cibo nutrit, & facilem præ-
bet alium: sale verò conditus, minimum sup-
peditat alimentum. arteriam expurgat, & vo-
cem expedit. Illita saliti caro, aculeos, & infixa
corpori spicula extrahit. Muria eius incipienti-
bus dysenterijs prodest, si in desidentium forus
adijciatur: fluxiones siquidem ad summa cutis
elicit, ischiadicis infusa medetur.

Smarides. CAP. XXVII.

Smaridis piscis saliti caput exustum, excre-
scentes vlcera oras, puluillosq; reprimit: no-
mas cohibet; thymos, clauosq; absumit. Caro nõ
secus atque salsamentum prodest à scorpione
percussis, aut à cane demorsis.

Mænæ. CAP. XXVIII.

Mænarum ex capitibus cinis, si illinatur,
callosas sedis rimas abolet. Eius etiã ga-
rum.

rum oris putrilagine collutione sedat.

Gobius. CAP. XXIX.

Gobius recens in suillum ventrem coniectus, si consuta rima in duodecim aqua sextarijs, donec duo supersint, decoquatur, excolatus & sub diuo refrigeratus potui detur, alius sine molestia deijcitur. Illitus contra serpentium, canumq; morsus auxilio est.

Thunnus. CAP. XXX.

Conditanei thunni caro, qua omotarichon vocant, sumpta ijs auxiliatur, quos vipera nomine prester momorderit: sed oportet vinum quam plurimum subiude cogantur haurire, ita vt vomitione reddatur. Contra acrimonias estiatorum maximè valet: canum moribus vtilisime illinitur.

Garum. CAP. XXXI.

Garum omne, quod ex piscibus, carnibusq; sale maceratis liquamen est, si ex eo sopus fiat, depascentia vlcera sistit. Morsus à cane medetur. dysentericis, atque ischiadicis infunditur: nonnullis, vt exulcerata adurat: alijs autem ad laceffenda, qua vlcera non senserunt.

Ius piscium. CAP. XXXII.

Recentium piscium ius, modò per se, modò ex vino potum, aluum subducit. Primitim ad hunc vsu conficitur è phycidibus, & scorpiõibus, & iulide, è percis, & recetibus alijs saxatilibus, nec viris, respicientibus, simpliciter.

cum aqua, oleo, & anetho.

Cimices Lectularij.

CAP. XXXIII

Cimices, qui in cubilibus enascuntur, canis-
fabrum inclusi, si ante februm significa-
tiones septeni deuorentur, quartanis auxilio
sunt: & citra sabras sumpti, percussis ab aspide
profunt: vuluarum examinationes olfactu reuo-
cant. Poti cum vino aut aceto, adherentes san-
guisugas abigunt: triti, & vrinariae fistulae im-
positi, vrinae angustias leuant.

Millepedæ. CAP. XXXIIII.

Millepeda, quæ sub aquario vase stabulan-
tur, animalia sunt multis pedibus nitentia,
quæ contacta manu contrahuntur in orbem.
Hæ ex vino potæ difficili vrinae, & regio morbo
auxiliantur. Millepedæ cum melle anginis vtili-
ter illinuntur, trita, & in cortice mali punici cal-
factæ, doloribus aurium, addito rosaceo, conuenien-
ter instillantur.

Blatta. CAP. XXXV.

Blatta eius, quæ in pistrinis inuenitur, in-
teranea trita, aut cum oleo decocta, aurium
dolores instillatu mitigant.

Pulmo marinus. CAP. XXXVI.

Podagas, pernionesq; emendat pulmo mari-
nus recens, tritus, & illitus.

Pulmones. CAP. XXXVII.

Svillus, et agninus, vrsinusq; pulmo imposi-
tus,

tu, attritus à calceamentis contractos, ab inflammatione tuetur. Vlpinus verò si arefactus bibatur, suspiriosos adiuvat. Adeps quoque liquefactas, infususq; aurium dolores finit.

Iocinera.

CAP. XXXVIII.

A Sini iecur inassatum esu comitialibus prodest: veruntamen ieiunis edendū præcipitur. Capra verò inassati decidua sanie, inungitulosos prodest: & dum coquitur, apertos oculos halitu eius vaporari. prodest in cibo tostum ad eadem. Tradunt hircini iocineris cibo comitiales deprehendi. A prinum recens si arefactū teneratur, ex vino patum, contra serpentium, & volucrumq; morsus auxilio est. Iecur canis, qui rabie exagitur, tostū, & in cibo ab emorsis sumptum, ne tētentur metu aqua tueri creditur. Vtuntur autem ad arcendos aqua pavores dente eo, qui caninus dicitur. hūc à cane, qui momordit, exemptum, & folliculo inditum, pro amuleto brachio adneclūt. Inueteratum autem sale margi iecur, ex hydromelite binis ligulis potum, secundas pellit.

† Sunt qui hoc loco non $\pi\mu\nu\omega\mu$, quod est volucrum, legant: sed $\nu\tau\eta\nu\omega\mu$, id est, quadrupedum, priore tantum mutata litera. Certè facilis hic fuit librariorum lapsus: tamen quæ sit vera Dioscoridis scriptura, non facile intelligi potest, cum Plinio aues etiam dentatæ prodantur.

à

geni-

Genitale cerui. CAP. XXXIX.

Genitale cerui tritum, & in vino potum, & viperæ demorsis auxiliatur.

Vngulæ asini, & capræ. CAP. XL.

Vngularum asini cinis per dies multos binis cochlearibus potus, proditur comitiales adiuuare. eadem oleo subacta strumas discutit: & illitæ perionibus medetur. Caprinarum cinere perunctæ ex aceto alopecia sanantur.

Lichenes equorum. CAP. XLI.

Lichenes sunt in equorum genibus, & super vngulas indurati calli, qui triti, & in aceto poti, comitialibus mederi traduntur.

Coria veteramentaria. CAP. XLII.

Veteris corij cremati illitus cinis ambusta igni, intertrigines, necnon calceamentorum attritus sanat.

Gallinæ, & galli. CAP. XLIII.

Dissecta gallinæ, & adhuc calentes apposta serpentium morsibus auxiliantur: sed identidem alias sufficere oportet. Earum cerebellum in vino bibendum datur contra serpentium morsus: sanguinem à cerebri mēbrana profluentem sistit. Quæ interiore ventriculi galli sinus residet membrana, secti in laminas cornus specie similis (ea verò inter coquendum abijci solet) siccatur, tritaq; in vino conuenientissime stomachicis datur in potu. † Ius è vetere gallinæ aluum deijcit. Abieclis itaque interaneis
salens

falem conijci oportet, & confuto ventre deco-
qui in viginti sextarijs aqua, donec ad tres he-
minas redigantur: totum id refrigeratum sub
diao, datur. Aliqui incoquunt olus marimum,
mercurialem, cucum, aut siliculam. Crudos
humores, crassosq; , attram bilem, & stri-
gumenta elicit: prodest longis febris, suspirijs,
articularijs morbis, & inflationibus stomachi.

† Codices Græci typis expressi hoc in
loco habent. ὁ δὲ ξωμὸς τοῦ νόσου & μέγιστος
διόλου ἐπιπράσεως χάρις φανλοῖται, καὶ ἐπὶ
τῶν σίμαχου πυρομένων κατὸς σνευαδέις. hoc
est ad sensum. Ius galli iunioris maximè
datur ad contemperādos humores vitio-
sos: & in ardoribus stomachi simpliciter
paratum. Verba illa Ruellius, cuius inter-
pretationem alioquin sequimur, vel ne-
glexit, vel illegitima iudicauit. Nos ve-
rò huc ea afferenda duximus, non solum
quod in vulgatis codicibus, ac antiquissi-
mo (teste Marcello) legantur: sed quia e-
tiam à Serapione referuntur. Quibus e-
tiā subscribere videtur verborum series,
& communis rei vsus.

Ouum.

CAP. XLIII.

OVum molliculum plus alit forbili, & du-
rū plus molli, Luteū ovi cōtra oculorū do-
lores

Genitale cerui. CAP. XXXIX.

Genitale cerui tritum, & in vino potum, & viperæ demorsis auxiliatur.

Vngulæ asini, & capræ. CAP. XL.

Vngularum asini cinis per dies multos. binis cochlearibus potus, proditur comitiales adiuuare. eadem oleo subacta strumas discutit: & illis permionibus medetur. Caprinarum cinere peruncta ex aceto alopecie sanantur.

Lichenes equorum. CAP. XLI.

Lichenes sunt in equorum genibus, & super vngulas indurati calli, qui triti, & in aceto poti, comitialibus mederi traduntur.

Coria veteramentaria. CAP. XLII.

Veteris corij cremati illitus cinis ambusta igni, intertrigines, necnon calceamentorum attritus sanat.

Gallinæ, & galli. CAP. XLIII.

Diffecta gallinæ, & adhuc calentes apposita, serpentium morsibus auxiliantur: sed identidem alias sufficere oportet. Earum cerebellum in vino bibendum datur contra serpentium morsus: sanguinem à cerebri membrana profluentem sistit. Quæ interiore ventriculi galli sinu residet membrana, sectis in laminas cornus specie similis (ea verò inter coquendum abiici solet) siccat, tritaq; in vino conuenientis modè stomachicis datur in potu. † Ius è vetere gallinæ aluum deicit. Abieclis itaque interaneis
salern

falem conijci oportet, & confuto ventre deco-
qui in viginti sextarijs aqua, donec ad tres he-
minas redigantur: totum id refrigeratum sub
dino, datur. Aliqui incoquunt olus marimum,
mercurialem, cucum, aut siliculam. Crudos
humores, crassosq; , attram bilem, & stri-
gumenta elicit: prodest longis febribus, suffirijs,
articularijs morbis, & inflationibus stomachi.

† Codices Græci typis expressi hoc in
loco habent. ὁ δὲ ξωμὸς τοῦ νόσσαν & μέλιτι
διδοῖται ἐπιπράσεως χάριτι φανλοῦ τῆτων, καὶ ἐπὶ
τῶν τῶμαχου πυρομένων κατὸς σνευαδέις. hoc
est ad sensum. Ius galli iunioris maximè
datur ad temperandos humores vitio-
sos: & in ardoribus stomachi simpliciter
paratum. Verba illa Ruellius, cuius inter-
pretationem alioquin sequimur, vel ne-
glexit, vel illegitima iudicauit. Nos ve-
rò huc ea afferenda duximus, non solum
quod in vulgatis codicibus, ac antiquissi-
mo (teste Marcello) legantur: sed quia e-
tiam à Serapione referuntur. Quibus e-
tiā subscribere videtur verborum series,
& communis rei vsus.

Ouum.

CAP. XLIII.

Ovum molliculum plus alit sorbili, & du-
rū plus molli, Luteū ovi cōtra oculorū do-
lores

lores vtile est: in assatum sedis inflammationibus prodest, cum croco, & rosaceo: & condylomatis, cum meliloto: cū vna autem fruticis eius, quæ rhoa dicunt, aut galla in patinis frigitur, vt cibo aluos sistat: per se etiam offerrī solet. Candidum oui crudum refrigerat: spiramenta cutis occludit: inflammationes oculorum infusum lenit: ambusta, si statim eo perungantur, pustulas non sentiunt: faciem à solis adustione tuetur: fronti impositum cum thure fluxiones arcet, auertitq; inflammationes oculorum lana exceptum, addito rosaceo, melle, & vino. mitigat: vtiliter contra hæmorrhoidis serpentis morsus crudum sorbetur: summè tepidum prodest vesicæ rosionibus, renum exulcerationibus, gutturis scabritiæ, reiectionibus sanguinis, destillationibus, & thoracis rheumatismis.

Cicadae. CAP. XLV.

Cicadae, quæ in assata manduntur, vesicæ doloribus proffunt.

Locustæ. CAP. XLVI.

Locustæ odoris suffitu vrinae difficultates adiuuant, præsertim quæ feminas malè habent. earū carnes nullo sunt in vsu. Est & quoddam genus locustæ, quæ asiracos, aut onos dicitur, sine pennis, præ longis cruribus. Exiccata autem si ex vino bibatur, contra scorpionis morsus magnoperè proderit. Hac abundè rescūtur Aphri, qui Leptin incolunt.

Olsifra

Osisfragus CAP. XLVII.

Venter eius auis, quam Latini osisfragum appellant, particulatim potus, calculos cum lotio pellere prodiur.

Galerita. CAP. XLVIII.

Galerita auicula est parua, apicem in vertice, pauonis modo, gestans. Hac assa, & in cibo sumpta, coeliacos adiuuat.

Hirundo. CAP. XLIX.

Dissectis crescente luna pullis hirundinis, qui primo partu exclusi sunt, in ventre eorū lapillos offendes: è quibus duos, vnū coloro variū, alterum purū e ximes: ū priusquā terrā attigerint, in iuuenta corio, aut ceruina pelle brachio: aut collo adalligati, comitialibus proderunt, & saepe prorsus eos recreabunt. Hirundines, vti ficedula, in cibo, aciei visus medicamentum præbent. Tā pullorum, quā matrum in fistili olla crematarum cinis cū melle oblitus, oculis charitatē adfert: anginae eo commodè perunguntur: vna & tonsillarum inflammationibus hoc cinere succuritur. Et ipsa, & pulli exiccati, si drachmæ pondere ex aqua bibātur, hos inuuant, qui anginae morbo consueclantur.

Ebur. CAP. L.

EBoris scobe illito, paronychia sanātur. Vim adstringendi ebur obtinet.

Suillus talus. CAP. LI.

Suillus talus comburitur, dum è nigro albescat:

qui tritus, & potus inflationibus coli, longiq; torminibus medetur.

Ceruinum cornu. CAP. LII.

Ceruini cornu cinis elotus, binu ligulis epotus, prodest dysentericis, excreantibus sanguinem, cœliacis, regio morbo, & vesica doloribus cum iragacantibus: feminis fluxione vuluæ laborantibus, cum liquore huius rei accommodato. Cerui cornu contusum, crudo fictili, luto circumlito, & in furnum indito, vritur donec albescat. Id cadmie modo elotum, vlcoribus oculorum, & defluclionibus salutare est: infriclum dentes expurgat. Crudi cornu suffiti nidone serpentes fugantur: seruesactum in aceto, si eo gingivæ colluantur, maxillarum à dentitione dolorem adimit.

Erucae. CAP. LIII.

ERUCIS, quæ in oleribus gignuntur: cum oleo perûcti, à venenatis bestijs feriri negatur.

Cantharides. CAP. LIIII.

EFRUMENTIS congestæ Cætharides ad reconducendum idoneæ sunt, quæ fictili vase nõ picato cõduntur, & raro modoq; linteo obligato ore, & deorsum conuerso suspenduntur super acetum feruentis quæ accerrimi halitum, donec æstu exanimentur: postea lino transfixæ reponuntur. Potentissimæ omnes variæ, luteis, quas in pennis transuersas habent, promissoq; corpore, crassæ, ac blat
tarum.

tarum modo perpingues: sed inertes, ac imbecilla, qua vnus sunt coloris.

Buprestes, & Pignorū eruca. CAP. LV.

Simili modo reuoditur buprestes, genera quaedam cātharidū, & pignorū eruca: qua supra cribrū suspēsū feruēt: cinere paulisper intosta, reponūtur. Vis omnium communis erodere, & ulcera re, calorē elicere: qua de causa admiscentur medicamentis, qua lepras, ferosq; lichenas, & carcinoma sanāt. mēses ciūt pēssis emolientibus addita. Aliqui cātharidas antidotis impositas, aqua subter cutē auxiliari prodiderunt: argumento, quòd vrinā moueāt. Alij pennas, pedesq; contra potarum veneficia, remedio esse tradiderūt.

Salamandra. CAP. LVI.

Salamandra lacerta genus est, iners varium, quod frustra creditum est, ignibus non vri. Vim habet erodentem, calfactoriam, exulcerantem. Additur, vt cantharis, in medicamenta, quorū vis est exesse, & lepras abolere: similiq; modo reconditur. Liquefacta in oleo pilos euellit. Exenterata, detractis pedibus, & capite, in melle seruatur ad eundem vsū.

Araneus. CAP. LVII.

Araneus, quē holcum, alij lycos, id est lupum vocāt, subactus cū splenio, & limteo illitus, prolatusq; vtrisque tēporibus, aut fronti, tertianos circuitus persanat. Tela eius imposita

sita sanguinem sistit: vulnera, quæ summam e-
tem occuparunt, ab inflammationis iniuria vin-
dicat. Est & alterum aranei genus, qui candi-
dam, tenuë, densamq; telam orditur. quë in alu-
ta ligatum, & lacerto appensum, quartanis cir-
cuitibus mederi narrant. Decoctus ex rosaceo,
& infusus, aurium doloribus auxiliatur.

Lacerta. CAP. LVIII.

Lacerta caput intritum, & appositum, acu-
leos, & omnia corpori infixâ extrahit: va-
ros, formicantes verrucas, & pensiles quas acro-
chordonas vocant, tollit. lecur exesis dentibus
coniectum dolores finit, Si diuisa admoueat,ur,
ictis à scorpione leuamentum præstat.

Seps. CAP. LIX.

Seps, quam aliqui lacertam chalcidicam vo-
scarunt, in vino pota, morsus suos sanat.

Scincus. CAP. LX.

Scincus aut Aegypti, aut Indię, aut rubri ma-
ris alumnus, quamuis inueniatur in Iudis
Mauritaniæ. Est autë terrestris crocodilus, sui
generis, sale inueteratus cum nasturtio. Aiunt
carnes, quæ renes amplectantur, id sibi virium
vendicasse, aut si drachmæ pōdere bibantur, ve-
nerem accendant. Verü decocto lentis cū melle,
aut semine lactuca cum aqua pota, veneris cu-
piditates inhibentur. additur in antidota.

Terreni vermes. CAP. LXI.

Terreni vermes impositi, præcisos nervos
gluti

glutinant: tertianas discutunt. Decoeli cum ancerino adipe, infusi, affectis auribus medetur: cum oleo autē decoeli, si in contrariam aurē instillentur, dentium doloribus prestant auxiliū. triti in potu ex passo urinam ciunt.

Mus araneus. CAP. LXII.

Vs araneus dissectus, & impositus, sui morsus veneficia luit.

Mures. CAP. LXIII.

Mures, qui in domibus oberrant, concisos scorpionum plagis vtilissimè imponi, in cōfesso est. Si inassatos infantes ederint, oris salivam exicari promittunt.

Lac. CAP. LXIII.

Lac generatim omne boni succi est, corpus alit, aluum emolit: stomachum, & intestina † inflatione vexat. Vernum tamē dilutius aestiuo habetur, & è viridi pabulo aluum magis emollit. Probatum autem candidū, equali crassitudine, quod vngui instillatū cogitur. Aluum minus tentat caprinū: quoniā pecus hoc adstringētibus pabulis, robore, lentisco, & oleaginis frondibus, & terebintho magna ex parte vescitur: inde stomacho accommodatissimum reddi solet. Ouillū autem dulce, crassum, & prępingue: nō autem vsque adeo vtile stomacho. Bubulum tamen, asininū, & equinum, vētri magi idonea: sed ipsum turbāt. Quibus in locis pecora, scammoniam, veratrum, clematidum, aut mercuria-

i s lem.

lem pascuntur, lac omne ventrem, & stomachū
 subuertit: quale in Iustiniis mōtibus esse, à nobis
 proditum est. Siquidem caprae, quibus candi-
 dum veratrum pabulo fuerit, primo foliorū par-
 tu euomunt: & eorum lac haustū nausē creat,
 & stomachum in vomitiones effundit. Ventre
 adstringit lac omne decoctum, praecipueq; can-
 dentibus calculis marinis exustum. Et in sum-
 ma, omnibus auxiliatur in ternis exulcerationi-
 bus, praesertim fauciu, pulmonis, interaneorū,
 vesicae, & renū: foris verò contra pruritū cutis,
 eruptiones papularum, & vitiatos corporis suc-
 eos, recēs cum melle crudo, addito sale, datur exi-
 gua aqua dilutū. Minus inflat quodcūque se-
 mel seruefactum. Decoctum cū calculis marinis
 ad dimidias, vlcerosas ventris fluxiones adiu-
 uat. Lac quodcunq; serum continet implicitum,
 quod vbi discessit à lacte, multò potētius ad pur-
 gationes redditur. Datur quibus sine acrimo-
 nia volumus deiectionē moliri, vt melācholicis,
 comitialibus, lepris, elephatijs, & erūpentibus
 toto corpore papulis. Ex omni lacte fit, qđ schi-
 ston, id est scissile, appellāt, Lac autem fictili no-
 uo seruet, ramoq; ficulneo recenti mouetur, in
 sparsis, postquā bis, aut ter efferbuerit, totidem
 aceti mulsi cyathis, quot sunt heminae lactis: ita
 enim serescens liquidū ab eo diuiditur, quod in
 caseū cōcreuit. Sed cū seruet, ne supersundatur,
 conueniet spongia ex frigida continuo fictilis la-
 brum

brum detergere, sextariumq; argentum frigidæ aquæ plenum demittere. Bibitur heminis per interualla singulis, vsque ad quinas, ita vt intercedentibus spacijs, potantes ambulent. Lac autem recens efficax est contra rosiones, & stionesq; ab exitiâlibus medicamentis factas: vt à cantharidibus, aut salamandra, bupreste, aut pignorum eruca, hyoscyamo, dorycnio, aconito, aut ephamero: præsertim bubulum ad id eximie confert. gargarizatur autē exulceratis faucibus, tonsillisq;. Asininū peculiariter collutos dentes, gingiuasq; stabilis. Fluxiones alui, si vlcera sentiâtur, tenesmosq;, ouilium, bubulū, aut caprinum, cum marinis lapillis decoctum sistit, per se autē, et cum hordeacea ptisana, aut haliceo cremore infusum magnoperè intestinorū rosiones mitigat: exulcerata vulua immittitur. Humanum lac dulcissimum est, & maximè alit: mammis autem exuclum, prodest tabi, & stomachi rosionibus: contra haustum leporem marinum praesidio est: oculis cruore ex ictu suffusis, cum thuris polline instillatu: podagricis utile est, cum meconio, & cerato illitum. Lac omne respuendum splenicis, hepaticis, comitialibus, vertiginosis, & neruorum vitio laborantibus, febriculosis, & capite dolentibus: nisi si quis interdū purgationis gratia, vt ostendimus, schistum præbeat. Primiparæ canis lacte perunctos narrant glabrescere: potum contra venena anti
doti

doti vicem obtinet: abortus mortuos expellit.

Caseus.

CAP. LXV.

Caseus recens sine sale sumptus alit, stomacho utilis est, & facile in membra delegatur: carnem facit, aluum modicè emollit: alius tamen alio præstantior, pro natura lactis, à quo cõficitur. Decoctus autè, et expressus: deinde inasatus, aluum sistit. illitus oculorum inflammationibus, & sugillatis prædest. Qui verò recens salutus est, minus alimenti præbet. carnem aptè minuit, stomacho aduersatur, negotium ventri interaneisq; exhibet. Vetusiore sistitur aluus. Sero, quod à caseo manauit, quàm optimè canes aluntur. Quod hippacè vocant, caseus est equinus: ea virus redolet, magnoperè alit, bubuloq; proportionè respondet. Nec desunt, qui hippacè equinum coagulum appellant.

Butyrum & eius fulligo.

CAP. LXVI.

ELacte pinguisimo probatum fit butyrũ, quale ouillum est. Fit & ex caprino, agitato in vasis lacte, donec pingue separetur. Butyrũ natura oleosum est, & emolliens: vnde largius epotum, ventrem resoluit: prodest, vbi oleũ nõ adfuerit, contra venena. Cum melle si infriget, dentitiones adiuuat: gingiuarum pruritus, & oris vlcera infantibus emendat. Illitum foris capatiora alimentorum facit corpora, & ab albidis pustulis per summa scatentibus assere.

rit. Contra inflammationes, & duritias vuluæ, quod nec virus respicit, nec vetustatem sentit butyrum efficax est: dysentericis, & coli exulcerationibus infunditur. In medicamenta addi solet, quæ pus mouent: vtile præsertim cû nerui, aut cerebri membrana, vesica ceruix, & vulnæra acceperit. Id autē purgat, replet, carnē creat, ab asside percussis vtilissimè imponitur. Recens obsonijs additum olei vicem pensat, & adipis vice fungitur in bellarijs. Colligenū: ex eo sulliginis ratio hæc est. Butyrum in lucernam nouam ingestum accenditur, fœtiliq; operculato, quod superne in siphunculi speciem desinat, & in sima parte cuniculos clibani modo habeat, crematur & subinde aliud in absumpti locum sufficitur, dum coaceruetur fuliginis modus, quem facere institueris: penna post deraditur ad vsus. Eius effectus est in medicamentis oculorum, exiccare, & adstringere: fluxiones cohibet, & vlcera celariter ad cicatricem perducit.

† Illud hoc loco non prætereundum duxi, quòd in Græco codice manu scripto non *φωσφινδρ*, hoc est, inflationē pariēs, sed *φωσινδρ*, id est, naturale legatur. quòd lac potius stomachum iuuet, quàm inflatione vexet: id enim innuit verbum naturale. Hanc lectionem secutus fuisse videtur Serapio: quippe qui ex Dioscoride ita trāscribat. Et lac confert stomacho. Quin
&

& facilis potuit esse librariorū lapsus ob
vo cum similitudinem.

Lanæ. & cęsyus. CAP. LXVII.

Succida lanæ molles è collo, sæminibusq; lau-
datissimæ habentur. Subueniunt intor ini-
tia vulneribus, percussis, desquamatis, luidis,
ossibus fractis, aceto, oleo, aut vino imbutæ: si-
quidem facillè succos combibunt, quibus immer-
guntur. & ob pecudum sordem (sic enim cęsyum
vocant) emolliunt. capitis, stomachi, aliarumq;
partium doloribus, cum aceto, & rosaceo effica-
citer imponuntur. Crematarum lanarum cinis
crustas obducit, excrescentias in carne cohibet,
& vlcera ad cicatricem perducit. Munda autē
& carpta, in fictili crudo cæterorum more, vr-
runtur. Nec secus simbriati marinarum purpu-
rarum stoculi cremari solent. Aliqui cum sordi-
bus lanas carpunt, & melle irrigant, eodemq;
modo vrunt. Alij in fictili oris patuli, verucula
interse distantia componunt, & conceptas
carminatasq; lanas, oleo ita suffusas, vt me stil-
lare quidem possint, assulis tede subiectis, &
eisdem, lanisq; permutatim interstratis, leuiter
succendūt, & vstas tollunt. Quod si è tede pix
pinguitudōe vlla profluxit, collecta recōditur.
Lauatur ad oculorum medicamenta. cinerem
in labellis, aqua addita, manibus conficant, &
considerare patiuntur: idq; sæpius, mutantes a-
quam, donec linguam adstringat, nec mordeat.

Oesyus

Cesypium vocant *Græci*, succidarum lanarum pingui-
 tudine: cuius parandi ratio hæc est. Succida mol-
 les, radícula non curata, calida aqua lanatur.
 & quibuscunque sordibus expressis, & in la-
 bellum oris ampli coniectis, aqua infunditur.
 magnoq; impetu ligula, vti respumet, agitur,
 aut lignea rude validiusculè conturbatur, quò
 largius sordida spuma colligi possit: deinde ma-
 rina respergitur: & confidente pingui, quod su-
 pernaclabat: collectoq; in altero sicili vase, de-
 nudò aqua in labellum fusa agitur: spuma ite-
 rum mari perfunditur, & demum eximitur.
 hoc tantisper fieri solet, dum consumpta pingui-
 tudine, nihil prorsus spumæ extet. Collectum *cesypium*
 manibus emollitur, & si qua incedit spurcicia,
 confestim demitur: exclusaq; sensim omni aqua,
 receti q; affusa, manibus misceatur, donec admo-
 tum linguæ *cesypium* adstringat leniter, nec
 mordeat, atque pingue, candidumq; spectetur:
 tum in sicili vase conditur. verum omnia serui-
 do sole siccant. Nonnulli excolatum pingue frigida
 aqua eluunt, & manibus, non secus atque cera-
 tum mulieres confricant: ita enim candidius redditur.
 Alij elotus lanæ, & sordibus quibuscunq; exceptis
 ac lecto igni in aneo vase ex aqua decoctis, pingue
 quò supernatat, collectum aqua, vt diximus, la-
 uant: colatumq; in sicili patellâ, quæ calidâ aquâ
 cõtineat, linteo opunt, atq; soli madat donec cadi-
 dum fiat & satis grassum. Alij bidui spatium aquam
 effusa

effundunt, nouamq; adiiciunt. Melius est læue, radícula non curatum, quod succidarum virus oleat, & si manu in concha fricetur cum aqua frigida, albescat, nihil in se duri, aut concreti habens: veluti quod cerato, aut adipe adulteratur, Oesypum excalfacit, explet vlcera, & emolliat, praesertim sedis, ac vuluæ, cum meliloto, & butyro. In vellere appositum menses, & partus euocat: vlcera non auriū modo sanat, sed et genitalium cum anserino adipe: contra erosos angulos oculorum, scabiososq; genas quæ occaluerunt & ciliarum defluuia, efficax est. In testa noua torretur, donec redactum in cinerem pinguitudinem amittat. Ex eo etiam fuligo colligitur, vti demonstrauimus: quæ in oculorum medicamentis commodè addi solet.

Coagulū. CAP. LXVIII.

LEporis coagulū tribus obolis ex vino, venenatorū morsibus, celiacis, dysentericis, et feminis fluxione vuluæ laborantibus, ac reiectionibus à pectore, auxiliatur. sanguinē in grumos cœcretū discutit. Post mēstruas purgationes appositū vuluæ cū butyro, praestat mulieribus, vt concipiant: potum verò partus euocat, & à puerperio, pariendi spem addimit. Equi coagulū, quā hippacen aliqui vocant, priuatim celiacis dysentericisq; conuenit. Hædi agni, hinnuli capræ laticornis, & dorci, apri, cerui, vitulū, bubalique coagula, similes naturas sortuntur.

tiuntur: contrà aconiti potum in vino, & concretum lac in aceto conuenienter assumuntur. Hinnuli priuatim triduo à purgationibus admotum, partus spem intercipit. Vituli marini castorei vires representat: comitialibus, strangu-
latis vuluis, potu conferre existimatur. Sed si sit vituli marini, hoc experimentum est: aqua inspergitur, qua paulisper cum alterius animantis, tum præcipuè agni coagulum, maduerit: nã si erit sycerum, statim liquefit in aquam: sin minus, consimile permanet. Excipitur autem catulis, qui nondum natate possunt. In summa, coagulum omne dissipata cogit, & coacta dissoluit.

Adeps. CAP. LXIX.

Adeps anserinus, aut gallinaceus recens, & sine sale cõditus, ad vuluæ vitia proficit. Sale inueteratus, & qui temporis spatio acrimoniam concepit, vuluæ inimicus est. Recens exemptis membranis in fictilem ollam demissus, quæ altero tantoperè capaciore sit, quantum sit modus adipis, quem curare institueris, obstructo diligenter vase, flagrantissimo soli exponitur: eliquescens inde humor in fictile alterum excolatur, donec adeps omnis absumatur: mox loco vehementer frigido reconditur, & ad vsus digeritur. Alij fictile fulciunt super aquam calidam, aut tenuem & elanguidam prunam, quæ solis vicem penset. Est & alia curandi ratio. Exemptis membranis teritur, coniectusq; in ollam eli-

k   qua

quatur, adiecto minuti salis momento: mox li-
 neo colo transfusus reponitur. Vtiliter in medi-
 camenta additur, quæ lassitudines, & fatiga-
 tiones leuant. Suillus adeps, & vrsinus hoc cu-
 rantur modo. Recens, præpinguis, renibus potis-
 simum detractus, in largiore aqua caelesti, &
 quam frigidissima, exemptis tunicis, diligentissi-
 mè manibus confricatur, & exprimendo ferme
 siccatur, subindeq; noua aqua abluitur: ceterum
 fictili capacitatis tunicis dupla inditus, in aqua
 demergitur, & subditis leuibus prunis spatula
 mouetur: eliquatusq; colo transfunditur in a-
 quam. Vbi verò refrixit, & guttatim aquam
 omnem exclusit, in pralotum fictile demittitur,
 & infusa aqua leniter eliquari debet, & manu
 deprimi, quò facilius faculentum virus pessim-
 eat: postea in pillam spongia madefactam trās-
 funditur. Vbi coire capit, residens in imo sordus
 eximitur. Tertio citra aquam eliquatur, repur-
 gatusq; fictili bene operculato, perquam frigi-
 dis locis reponitur. Hircinum seuum, ouillum, cer-
 uinumq; ita curato. Elotum ex his quodcumque
 tunicis (vt in suilli mentione dictum est) exem-
 ptis, pile emoriendum tradito, ac manibus frica-
 to, affusa paulatim aqua, donec ne amplius qui-
 dem cruentum virus excernatur, aut pingue ali-
 quod innatet, sed nitida inspectetur. Deinde in
 ollam fictilem conijcito, et adiecta aqua, vt su-
 pereminet, leui pruna liquefacito, & moueto
 atq;

atque in aquã colato: cumq; refrixerit, iterũ in
 loto sicili eliquato, & qua antè diximus, faci-
 to. Tertio sine aqua liquefactum, in perfusam
 liquore pillam colato, refrigeratumq; vt in sub-
 liratione diximus, recondito. Bubulum autem
 seuum, renibus maximè detractum, exemptis
 membranis, aqua marina ex alto petita etuen-
 dum est: mox in pilla tundendam diligenter, af-
 fusa maris aqua. Cùm verò dissolutum fuerit in
 sicilem ollam congiendum, & marina aqua,
 que non minus dodrante supereminet, prolucen-
 dum decoquẽdum, donec omnis aboleatur odor,
 additis ad singulas seni Atticas minas, quater-
 nis Tyrrhenica cera drachmis: excolatumq;, de-
 tractis que pessum ierãt sordibus, in nouo sicili
 reponendum, opertumq;, soli interdum credendũ
 vt ad cãdorem reducat, & odoris virus eva-
 nescat. Priuatim taurorum pigue sic curari de-
 bet. Renibus euulsus pingue profuente amnis a-
 qua abluto, detractusq; tuniis, sicili nouo, post
 quam exiguũ salẽ insperseris, liquefacito: dein in
 nitẽtẽ aquã excolato: et vbi cõcreserẽ cepit, ma-
 nibus iterũ cõfricãdo vehemẽter lauato, aqua
 sepius infusa refusaq;, donec quam optimè elotũ
 videatur. Rursus in olla cum pari modo vini o-
 dorati decoquito, & cùm iterum efforbuerit,
 depto ab igni vase, ibidẽ smito pernoctare: post
 die, si grauter adhuc oleat, non a olla repetitũ, v-
 no odorato psundatur, eadẽ q; prius fiant dum

omne virus euanescat. Colliquatur et sine sale, præsertim affectionum earum causa, quibus sal aduersari solet: sed ita paratum non magnoperè albescit. Eodem modo pardorum, ac leonum pingua curari oportet. Taurinum autem, & vitulinum pingue, necnon ceruinum, atque etiam huius animalis medulla odoriamentis imbuitur, hac ratione. Pingue, quod odoratum reddi debet, demptis, quo diximus modo membranis, elotum, & vino quàm odoratissimo, nulla maris aqua diluto, seruesactum, pernoctare sinitur: alterum id genus vinum eadem mensura infunditur, colliquatur, & exquisitè colatur, nouemq; eius heminis, iunci Arabici septem drachmæ adijciuntur. Quòd si ipsum odoris fragrantioris fieri voles, quadraginta floris eiusdem drachmæ, cum paribus palmæ, calami, & cassiæ modis adduntur: & xylobalсами, aspalathi singule drachmæ: cinnamomi, cardamomi, & nardi, singule vncia. Omnia exactius tunduntur, & affuso vino odorato, in vase operto, quod supra carbones firmiter collocatum sit, ter effervescent, & semoto ab igne vase inibi pernoctant: postridie vinum effunditur, aliudq; generis eiusdem adijcitur. Ter simili modo bene conferuescat: deinde matutinis exëpto adipe vinum effundatur, & abluto vase, si quid imò subsidès hæsit, detergatur. Postremò eliquatum pingue, & excolatum, ad vsus reconditur. Hoc autem modo

modo odoris imbuatur, quod antea curatum est. Verum antea dicta prius inspissari solent, quod facilius sibi odoramentorum vires adscisciant. Itaque assumens quodcumque horum volens, cum vino feruescitur, impositis vna myrthi ramulis, serpyllo, cypero, item asspalatho plenius tuso. Aliqui tamen ad hunc usum, vno duntaxat horum contenti sunt. Cum autem ter efferverit, exemptum leniter, & linteo colatum, aromatis, vti expositum est, imbuatur. Adipibus spissamenta sic fiunt (quocumque acceperis, oportet, vt recens tundatur.) Synerus, & sanguinis expers adeps, reliquas habens notas, quas sepe retulimus, in ollam nouam demittitur, infuso vino albo, vetere, odorato, quod semipedis altitudinem superet: lento igni feruescat, dum uernaculus odor aboleatur, planeque vinum redolet. At vbi deposito vase refrigit, dua adipis mina in ollam mittuntur, & duo vini eiusdem sextarij, & seminis loti, eius inquam, cuius est ligno ludicra tibiae faciliantur, tusi minae quatuor adijciuntur: lento igni subinde miscendo decoquuntur: cumque odoris virus euauerit: excolatusque adeps refrigerit, vna contusi asspalathi mina, cum amaracini floris minis quatuor, & vetere vino subigitur. Nocte vna hac odorem rapiunt, combibuntque: postridie in fictile ollam tricoziale ea omnia cum adipe iniecta, additis sextarijs tribus vini, vna feruescant, quousque & vims

& odorē spiffamentorū adeps ipse contra xeritis
 qui eliquescēs colatur, et reponitur, Quòd si ma
 iorē odoris si agrantiā esflagites, drachmas octo
 quā pinguisima myrrha vino macerata, quod
 multos in annos asseruatū est, misceto, Gallina
 ceus, anserinusq; sic odoribus imbui solēt. Cuius
 vis eorū pcurati sextarij duo fictili olla excipiū
 tur: erysiceptri, xylobalsami, palmae elat. et ca
 lamis planē tontusi, singulorū sesquencia admisce
 tur: vini Lesby veteris cyathus vnus adijcitur:
 ea ter efferuescunt prunis, mox à se sublato ab
 igne, die, noctūq; refrigerātur: postridie liquata
 per lintē crassum mundū in vas excolātur. V
 bi verò adeps coierit, concha excipitur, fictiliq;
 nouo dentius operto perfrigidis locis reponitur.
 Hyberno tēpore id instituere oportet: astate si
 quidē pingua non coguntur. Nec desunt qui
 Tyrrenica cera momentū adijciant, quò faci
 lius in vnū corpus omnia coalescant. Eadem ra
 tione suillus adeps, & vrsinus, ceteriq; id genus
 odoramētis imbuūtur, Verū sampsuchi odorē a
 deps ipse representabit hoc modo. Curati quā op
 timè adipis, praesertim taurini, mina vna, tēpe
 stiuiq; sampsuchi exquisitè confracti sesquimina
 miscentur, & inperso largiore vino digerūtur
 in offas, quae in vase cooperto nocte quiescunt.
 Matutinis in fictili olla leuisculo igni affusa a
 qua leuiter coquūtur, dūq; suū adeps odorē exue
 rit, defecatus, ac bene optus, nocte tota pmanet.

Postero die deterfa sorde, que pessum ierat, sim-
 psubi, vt dictum est, contusi iterum sesquimina
 priori pastillo adycitur, eodemq; modo in ossas
 cogitur: alijs que diximus peractis, decoquitur,
 & colatur, & si qua fundo hasit spurcicia, dera-
 ditur, & frigido loco reconditur. Si quis tamen
 incuratum adipem anserinu, gallinaeum, aut
 vitulinu a putredine tueri velit, ita faciendum
 est. Quenus adipem diligēter eloru, & siccatu in
 umbra super cribru, per lutea munda manibus
 vehemēter exprimat, linoq; consutum vmbroso
 in loco suspēdat, & post multos dies noua char-
 ta inuolutu, frigido loco recondat. Pinguis autē
 indito melle vindicantur a putredinis vitio.
 Vis omnium est excalfacere, mollire, rarefacere.
 Taurinus adeps, bubulus, & vitulinus aliquā-
 tum abstringunt Earundem virium copos leo-
 ninus: nam resistere eum aiunt ijs, qui insidias
 moluntur. Ceruino, elephantinoq; perunclos,
 serpentes fugiunt. Adstringentior est caprinus:
 qua ex causa decoctus cum polenta, rhoē, & ca-
 seo dysentericis datur, & cū ptisana succo infun-
 ditur. Ius decocti phthisicis in sorbitionibus pro-
 dest. datur quoque vtiliter ijs, qui cū haridum
 venena hauserūt. Hircinus, vt qui valutissimē
 discutiat, podagricis auxiliatur, cū simo capra,
 & croco impositus, huic proportione respondet
 ouillus. Skillus verò cōtra vulua, & sedis vitia
 idoneus est: ambustis igni medetur. E sue vetu-

stissimus quisque sale conditus excalfacit, & emollit: elotus vino pleuriticis prodest: cinere, aut calce exceptus, inflammationibus, fistulis, ac tumoribus succurrit. Asininum tradunt cicatrices corporis concolores reddere. Anserinus, gallinaceusq; cōueniunt muliebribus malis. & ad labiorum rimas, ad mangoniꝝ andam faciem, & contra aurium dolores. Vrsinum constat raptos vitio alopecie capillos restituere, perniciosis subuenire. Vulpinus medetur aurium doloribus. Flumina tiliū piscium pingua perunctis oculis claritatem afferūt, si in sole liquecant, & melli admisceātur. Viperae adeps contra oculorum hebetudines, suffusioēsq; efficax est, addita cedria, melle Attico, & pari oleo vetere: pilos alis enulsos perunctis radicibus recens, & per se illitus obliterat, atque renasci non patitur.

Medulla. CAP. LXX.

L Audatissima est ceruina, mox vitulina, post hanc taurina, dein caprina, & ouilla. Colliguntur aestatis exitu, cum appetit autumnus: quippe cum alijs anni temporibus cōcrementū sanguinis, & veluti caro friabilis, in ossibus inueniatur: nec facile cognosci potest, ni quis eam ossibus extrahat, & recondat. Omnes medullae molliunt, calfaciunt, rarefaciunt, vlcera explet. Ceruina perunctos venenata fugiunt. Curātur recentes, adipis modo, aquae respersu subacta, selectisq; ossibus tantisper elote, & in linteum
expre

expressæ, donec aqua sincera emanet: et deterfa
 sorde penna, si qua innatet, liquata in duplica-
 to vase in pilam exprimuntur: & vbi coiere,
 omni face, quæ ad ima sedit, derasa, ficticili nouo
 reponuntur. Quòd si libet incuratas reponere,
 facito omnia, quæ de anserum, & gallinarum
 adipe demonstrauius.

Fel. CAP. LXXI.

FEL omne reponitur hoc modo. Recens prali-
 gato ore folliculi lino tandiu demissum in
 feruentē aquam, dum quis spatium triū stadiorū
 percusaret, mox exēptū siccatur vmbroso loco,
 asperginē nō redolēte. Sed quæ ad oculorū medica-
 mēta adiūci solet, ligatum lino in vitreum vas,
 quod mel habeat, immittitur: circūuoluto ad os
 vasis lini principio, & operto vase reconditur.
 Est autem omnis fellis vis acris, & excalsaciēs:
 intensis tamen, & remissis viribus differūt. Si-
 quidem prastātius in effectu esse videtur fel ma-
 rini scorpionis, & piscis qui callionymus appella-
 tur, marine testudinis, hyanaq;: item perdicis,
 aquile, galline candidæ, & syluestris capræ, quæ
 priuatim prodest cōtra suffusiones incipiētes, &
 oculorum caligines, argemas, & genarū scabri-
 tias. Ouillo, suillo, hircino, atque vrsino, tauri-
 nū multo efficacius. Felle omni persacilem, præ-
 sertim infantibus, deiectionem quis molietur, si
 intinctū eo tomētum, aut fimbriam sedi subjū-
 ciat. Priuatim taurino angina cum melle perun-

gantur: sedis vlcera sanat, et ad cicatrice^m vsque perducit. Idem auribus fractis, & purulentis cū muliebri lacte, aut caprimo instillatū, medetur: & sibilo earundē ex porri succo. Ad miseri insuenit vulnerarijs emplastris, et circūlinitioibus, quæ contra venenata parantur: ph-gedani cis vlcerebus, colis, & scroti doloribus ex melle prodest: lepras, sursures cū nitro, & terra cimolia quā optime purgat. Ouillum, & vrsinum contra eadē polient, verū inefficacius hæc præstant. Vrsinū eclegmate comitiales adiuuat. Fel testudinum anginis, et in ore infantium nomis, prodest: naribus inditum comitiales erigit. Syluestrium caprarum felle peculiariter perunculis sciosi sanantur. Hircinum idem obit munus: thymia abolet, & luxuriantes elephantorum extuberationes illitu reprimat. Suillum autem contra aurium vlcera, reliquaq; omnia magno vsu assumitur.

Sanguis. CAP. LXXII.

Sanguis anseris, anatis, & hædi, vtilissimè in Santidota miscentur. Palumbi autem, turturis, & columbæ, necnon perdicis, oculis cruore suffusis, & recentibus eorum vulneribus, lusciosisq; illinuntur. Peculiariter columbæ sanguis, cruorem membranæ celebri erumpentem inhibet. Hirci, capræ, cerui, & leporis sanguis in assa sua sartagine, dysenterias, & caliacorū profusua sistit: in vino potus cōtra toxica efficax est.

Lepo

Leporinus sanguis ita vt tepet illitus, vitia cutis in facie, lentigines q; emaculat. Caninus comode ab his bibitur, quos efferata in rabiem bestias momorderit: contra epotum toxicum auxilio est. Testudinis terrestris sanguinem epotum tradunt prodesse comitialibus. Marina autem testudinis cum vino, & leporis coagulo, cumino q; contra serpentium morsus, & hausta rubeta venena conuenienter bibitur. Taurinus cum polenta illitus, duritias discutit, emollit q;. Sanguis equarum, quæ admissuram expertæ sunt, in medicamenta additur, quæ erodunt, septica vocant. Sanguine chamæleonis genarum palpebras euelli creditum est. Hoc idem viridiû ranarû sanguine p̄statur. Mēstruus sanguis feminarû circūlitu conceptû inhibere existimatur: aut si omninò mulier mēstrua supergrediat, leuat podagræ dolores, & igne sacru illitus.

Fimum. CAP. LXXIII.

ARmentaria bouis fimum, si recens admo-ueatur, vulnerû inflammationes mitigat: folijs autem inuoluitur, & calfactum cinere feruenti superponitur. coxendicis cruciatus soti cōpescit: illitum ex aceto duritias, panos, & firmas discutit. Prinatim suffitu fini, quod à ma sculo bone redditû est, procidetes vuluæ reprimitur: accensi nidore culices abiguntur. Fimum caprarum, praesertim in montibus degentium, potum in vino, reglû morbum emendat, mēses cit

cum odoramentis haustum, & partus euocat.
 Tritum in farinam, & impositum lanis cū thure, sceminarū profluua sistit, ceterosq; sanguinis impetus ex aceto cohibet. Medetur alopecijs exustum, & cum aceto, aut oxymelite illitum: cum axungia verò impositum his, qui podagra tentantur, auxilio est. Caprillum in aceto decoctū imponitur serpentium morsibus, vlceribus, quæ serpunt, igni sacro, & parotidibus. Vt ille ischiadici vsionem hunc in modum accipiunt. In eo interstitio, vbi pollex brachiali cōmittitur, caua veluti lacuna subsidet, in qua lana oleo imbuta substernitur, deinde sigillatim seruētes stercoris caprini pillulle imponuntur, dū vapor per brachium ad coxam sentiatur peruenire, & coxæ dicitur dolorem mitigare. adustio id genus Arabica appellatur. Ouillum ex aceto illitū sanat epinyelidas, clauos, pensiles verrucas, thymos, & ambusta igni, rosaceo cerato exceptum. Fimum suis sylvestris aridum: in aqua, aut vino potum, reiectiones sanguinis sistit: vetustum lateris dolorem mulcet: adrupta, & conuulsa ex aceto bibitur: luxatis cū cerato rosaceo medetur. Tam asinorum, quàm equorum fimum, siue crudum, siue crematum, addito aceto, sanguinis eruptiones cohibet. Armētarij, qui herba pascitur, siccum fimum liquatum in vino, mox potum contra scorpionum iclus magnoperè auxiliatur. Columbinum vehementius & excalfacit, & vrit: cum hordea

bordeacea farina mixtum, strumas ex aceto discutit: carbunculos emarginat, tritum cū melle, lini semine & oleo: ambustus igni medetur. Galli naceum verò omnia eadem, sed inefficacius prestat: priuatim tamen cōtra venena fungorū, et coli cruciatus ex aceto, aut vino bibitur. Ciconiæ simum, si ex aqua hauriatur, comitialibus prodesse credunt. Vulturini fimi nidore partus excuti produntur. Murinum detritum cum aceto, & illitū, alopecij medetur: cum thure, & mulso calculos expellit: subditæ infantibus muscerda, alui deiectionem promouent. Caninū, quod fragrantissimo canis sydere fuerit exceptū, cum vino, aut aqua potum, sistit aluū. Humanum stercus illitum, vulnera ab inflammatione vindicat, & obiter intumescere non patitur: sed ea statim glutinat. sicco ex melle anginae perungi cōmodissimè tradūtur. Terrestris crocodili fimi, crocodileam vocant, quæ mulieribus colorem nutrit in facie, nitoremq; seruat. Optima est candidissima, & friabilis, amyli modo, minimè ponderosa in humore statim eliquescens: quæ cū teritur, fermenti acorem quadamtenus refert. Adulterant eam sturnorum fimo, quos captos oryza pascunt, ipsumq; non dissimile vendunt. Alij amyllum, aut cimoliam miscent, & adscito anchusæ colore per rarum cribrum paulatim exprimunt, vt se contrahat in vermiculorum speciem: qui siccati pro crocodilea vaneunt. Inter
omnes

omnes conuenire inuenio, humanum stercus, caninumq; gutturi impositum, anginis auxiliari.

VRINA. CAP. LXXIIII.

Humanam urinam suam cuique bibere, contra viperæ morsus, ac venena, incipientemq; aquã inter cutem proderit: scorpionis, viperæ marinorum, draconisq; morsus, ea conuenientissimè fouetur. Canina ad pfandēdos canis morsus idonea est: pruritus, & lepras nitro addito expurgat. Sed vetus ulcera capitis manantia, fursures, psoras, & feruidas eruptiones, multò magis abstergit: nomas, & præcipuè genitaliũ, cohibet: auribus infusa manans pus supprimit: decocta q; in calyce mali punici, earum vermiculos abigit. Pueri impubis resorpta urina, orthopnoicis auxiliatur: decocta in æreo vase. cū melle emendat cicatrices, argema, caliginesq; ex ea et cupro idoneum auri ferrumen consciunt. Quod in urina subsidit, illitu ignem sacrum mitigat: feruofactum cum cyprino, inditumq;, vuluæ dolores mulcet, stragulatius lenat, genas deterget, oculorum cicatrices expurgat. Taurina si cum myrrha instilletur, aurium dolores lenit. Aprina viribus eisdem prædita est: priuatim committit vesicæ calculos, & potu expellit. Caprina ad aquam quæ cutem subiit, cum nardi spica quotidie bis cyathis cū aqua bibitur, urinãq; per aluum extrahit: aurium doloribus instillata medetur. Asinina traditur renum vitis mederi.

deri. Lyncis vrinam, quam lyncurium appellat. simulac excernitur, glaciari coireue in calculi duritiam, vulgò creditū est. quare quod de ea proditum est, vanū esse conuincitur. Est enim quod à nonnullis vocatur succinum pterygophoron. ideo dictum, quòd pennas ad se alliciat. Id potum ex aqua stomacho, aluoq; fluxione laboranti conuenit.

Mel. CAP. LXXV.

Prinipem locum obtinet mel, quod Attica regionis est, præcipuè ex Hymetto, mox Cydadibus insulis, & è Sicilia, cognomine hybleū. Magis probatur dulcius & acre, odoratius, subflauum, nec humectum, graue, & minimè fluxum, quod ob sequacem lentitiā non facillè abrupitur, tractumq; resilit in digitos. Mel abstergendi vim habet: ora venarum aperit, humores euocat: qua ratione in sordida vlcera, sinusq; commodissimè infunditur. Decoctum, atque impositum, abscedētem carnem glutinat: medetur impetigini coctum cum liquido alumine, & illitum: item aurium sonitui, & dolori cum fossili sale trito, tepidū instillatur: lentes, & sœda capitis animalia illitum necat: nudū glandē recutit operit, præsertim quæ circuncisione aperta nō est, si melle præputium à balneo triginta diebus emolliatur: oculorum caliginē discutit: saucibus, tōsillis, anginae collutū, gargarizatū medetur: vrinā ciet: auxiliatur tussi, & à serpenti.

pente percussis: contra haustum meconium, cum
 rosaceo calidū assumitur: aduersus venena fun-
 gorum, & rabiosi canis morsus linctum, aut po-
 tum proficit. crudum tamē aluum inflat, tussim
 lacescit, & ea de re despumati vsus aptior est.
 Primatū tenet in mellis genere vernum, deinde
 aestiuum: hybernum verò, vtpote quod crassius
 constet, deterrimū reputatur, ceragini faciundū
 idoneum. Quod in Sardinia gignitur mel, ama-
 rum est: quoniam apes inibi absinthio vescantur.
 quo vitia cutis in facie, & maculae aptissimè per-
 unguuntur. Heracliae in Ponto quibusdam anni
 temporibus, propria quorundam florum dote,
 mel constat: quod qui edere, mente abalienan-
 tur, ac sudore diffluunt. Remedio sunt esitata
 ruta, & salsamenta, aut epotū mulsum, resump-
 ta, quoties vomitione reijciuntur. Acre autem
 est, & orsaclu sternutamēta mouet. Quod cum
 costo illitum, feminarū cutem emendat, & cum
 sale sugillatiōes rapit. Est & aliud cōcreti mellis
 genus, quod saccharon nominatur. In India ve-
 rò, & felici Arabia in arundinibus inuenitur.
 salis modo coactum est, dentibus, vt sal, fragile:
 aluo idoneum, & stomacho vtile, si aqua dilu-
 tum bibatur: vexata vesica, renibusq; auxilia-
 tur. Illitum ea discutit, quae tenebras oculorum
 pupillis offundunt.

Cera. CAP. LXXVI.

Cera optima est subfulua, suppinguis, pu-
 ra, odor

ra, odorata, & haliuū quadantenus melleum re-
 ferens, natione Pontica, aut Cretica. Secundum
 locum obtinet candicans, & suapte natura pin-
 guis. Candida fit hoc modo. Ex ea radunt albū,
 sincerumq; , atque transfundūt in vas, quod sa-
 tis habeat marinae ex alto petita, inspersoq; ni-
 tri momento, decoquūt: cumq; iterum, tertione
 inferbuit, separatim vas refrigerāt, ac cera pa-
 stillū eximunt, deterfa sorde, si qua fortē adhe-
 sit: tū denuo indita noua maris aqua fernet, vt i-
 retulimus: et vase dempto ex igne, fundum ollis
 le noue aqua frigida madefactum, in cerā sum-
 mā suspensa manu intingunt, quō celerius cōcre-
 scat, & quā minima portio extrahatur. Susce-
 pto primo ceræ orbiculo, iterū vasis imum aqua
 refrigeratum, tātiſper in cerā immitti debet, dū
 tota excipiatur. Orbiculi lino cōsuti, interuacan-
 te spatio suspēdūtur, & interdiu cōtinuō sub so-
 le, noctu sub luna asperguntur, vsq; dum perse-
 ctē albescāt. Verūm si eximius ille cādor. deside-
 retur, eadē factitari, & identidē recoqui opera-
 pretium est. Nec desunt, qui pro marina, in mu-
 ria quā acerrima semel. aut iterum excoquant:
 dein laguncula tenui, rotunda, ansam habente
 extrahunt: postea orbiculos substrato affatim
 cespite herboſo, insolāt, donec candorē summum
 contraxerint. Praecipunt hoc obeundum munus
 vere, cum sol remissa vehementia humorem pa-
 ziat, vt non facile liqueatur. Cera omnis mollit,

calfacit modicè explet corpora: datur in sorbitio-
ne dysentericis, ac millij magnitudine decem gra-
na cera hausta, lac in nutritibus non patiuntur
coagulari.

Propolis.

CAP. LXXVII.

Propolis eligi debet flaua, odorata, styracem
referens, in vehementi ariditate mollis, &
mastiches more ductilis. Magnoperè calfacit, &
euocat: aculeos, & omnia infixa corpori ex-
trahit: in vetere tussi suffita proficit: impetigi-
nes admota tollit. Ea in alueariorū soribus, cero
se natura inuenitur.

Triticum.

CAP. LXXVIII.

Optima è tritici generibus ad secundæ va-
letudinis vsus habentur, quæ re, etia, &
iam perfectè adulta, colorem luteum referunt.
dein sequuntur trimestria, quæ nonnullis sita-
nia nominantur. Itaque cruda in cibis teretes ti-
neas gignunt: canū morsibus prosunt, mansa &
imposita. Confectus eorū similagine panis, plus
alit, quàm cibarius. E trimestriū farina panis le-
uiore cibum prabet, & qui facile in mēbra de-
mandetur. Farinæ eorum cum hyoschyami suc-
co illinitur aduersus neruorū fluxiones, quæ
Græci rheumātismos vocāt: itē cōtra interaneo-
rum inflationes: lentigines ex aceto mulso tol-
lit. Furfures autem in acri aceto decocti, turgen-
tes māmās sedant: viperarū ichibus auxiliātur:
& torminosi prosunt. Farinaceū fermentum
calfa

talis faciendi, extrahendiq; vim habet: priuatim
 callos pedum, clauosq; extenuat: & cetera tu-
 bercula furunculosaq; ex sale concoquit, & ape-
 rit. Sitaniorum farina, cōtra venenatos iclus cū
 aceto, aut vino commodissimè illinitur: eadē s;
 decocta in glutini modū delingatur, crementis
 excreationibus pderit: cōtra tussim, & exaspe-
 ratas arterias, cum mentha & butyro decocta,
 efficax est. Tritici pollen si ex aqua mulsa, aut
 hydrelco decocatur, omnē discutit inflammatio-
 nem. Panis & crudus, & coctus cum aqua mul-
 sa inflāmationes omnes illitu mulcet, cū emolliat
 & quadentenus refrigeret: sed herbis, succisue
 huic rei accomodatis admisceatur. Vetus panis
 aridus, adiectis cōuenientibus, citam aluum co-
 hibet. Recens muria maceratus, illitu vetustas
 impetigines sanat. Glutinum ex similagine, &
 polline, quo charta glutinantur, sanguinem ex-
 creantibus prodest, si liquidius, ac tepidum
 cochlearis mensura detur sorbendum.

Hordeum. CAP. LXXIX.

Hordeum est candidum, purumq; Id mi-
 nus, quā triticum alit. Ptisana tamen
 ob cremorem in decoctione redditum, plus ali-
 menti prebet, quā polenta ex hordeo facta. Cō-
 tra acrimonias, atque gutturis scabritias exul-
 cerationesq; pollet: quibus etiam triticea ptisa-
 na praesidio est: sed plus alit, magisq; vrinam mo-
 uet. Lac abunde suppeditat, si cum sicniculi semi-
 ne de

ne decocta sorbeatur. Hordeum obsterget, vrinam cit, inflationem parit, stomacho aduersatur, tumores concoquit. Farina hordeacea decoquitur in mulsâ aqua cum fico, vt inflammationes, collectionesq; discutiat: duritias cum resina, & fimo columbarum concoquit: cum meliloto autem, & papaueris calyce dolores finit, qui latus excruciant: a duersus intestinorum inflationes cum ligni semine, scenograco, & ruta illini iuuat: strumas cum pice liquida, cera, oleo, & impubis pueri vrina, ad concoctionem perducit: & cum myrto, aut vino, aut malicorio, aut syluestribus pyris, aut rubo, alui profluvia sistit: podagricis inflammationibus cum cotoneis, aut aceto pdest: decocta in acri aceto, modo quo hordeaceum captâ plasma, & calida imposita, lepris medetur. Cremor verò farinae ex aqua, atque cum pice, & oleo decoctus, puri mouendo est: cū aceto subactus, itidem & cum pice contra articulorum fluxiones prodest. Farina ex his aluum cohibet, inflammationesq; mitigat.

Zythum. CAP. LXXX.

EX Hordeo potus fit, cui Zitho nomen est. Is vrinam cit, renes, & nervos tentat: membranis, praesertim cerebrum vestientibus, officit. Inflationem parit, vitiosum succum creat, elephantiasin gignit. Persusum Zytho ebur, obsequiosum, & operi tractabile redditur.

Curmi. CAP. LXXXI.

Fit &

Fit & ex hordeo potus, quem Curmi nominant, eoq; saepe potu pro vino vtuntur: verum dolorē capitis mouet, malum succū gignit, neruis nocet. Consimilia etiam potus genera ex tritico fieri solent in Iberia, quæ occidentem spectat, & Britannia.

Zea. CAP. LXXXII.

ZEA ° duorum gerum est, vna simplex: al^o Vulgò tera in geminis potaminibus grana bina spelta iuncta gerit, ob id dicoccos appellatur. Plus quàm hordeum alit, ori grata. digeritur in panificia, minus quàm triticum alens.

Crimnon. CAP. LXXXIII.

Crimnon crassior est ex Zea, triticoq; farina, ex qua pultem faciunt. Abundè alit, † sed agrè conficitur: aluum vehementius adstringit, si zea, ex qua fit, prius torreatur.

ANOTATIO.

† Neque Ruellium, neque cōmunem, vulgatamque Græcam lectionem hic secutus sumus: sed Marcellum, qui probatissimi codicis testimonio non ἐναρτέργαστον, & facile cōficiatur, sed ἀνατέργαστον, quòd agrè concoquatur, legendum putat.

Olira. CAP. LXXXIIII.

Edem zea generi † olyra adscribitur, sed minus aliquantò nutrit. In panes, vt zea, cogitur. Fit quoque ex olyra crassior farina, quam Græci crimnon vocitant.

ADNOTATIO.

† Ne quis frustrà quærat Siliginis caput, lectorem admonitum volumus, hic nos minimè secutos esse Ruelliū, qui *δλυρα* filiginem vertit, sed Græcam vocem retinuisse, quòd *olyrà* à filigine planè differrecēseamus, vt in cōmetario ostēdimus.

Athera. CAP. LXXXV.

Athera ex *zea* fit tenuissimè molita. Est autē sorbitio, quasi liquida pulicula, infantibus conueniens, & cataplasmatibus efficax.

Tragos CAP. LXXXVI.

Tragos quandam halicæ frugis figuram gerit. Multò minus, quàm *zea* nutrit, quòd multum aceris habeat: quare ægrius conficitur, aluumq; magis emollit.

Auena. CAP. LXXXVII.

Avena genicula quadã habet: folio, & stipula triticū imitatur: & in cacuminibus dependentes paruulas veluti locustas bipedes gerit, in quibus semē cōtinetur, vtile ad cataplasmata vti ordeum. Pulte huius aluus sistitur. prodest tussientibus in sorbitione succus.

Oryza. CAP. LXXXVIII.

Oryza frugū generis est, in palustribus, riguisq; nascens. Mediocriter alit: sed aluum suppressit.

Halica. CAP. CXXXIX.

Halica fit ex *zea*, quã *dicoccon* appellauimus

mus. Plus alit, quã oryza: aluũ magis cohibet: stomacho lögè vtilior. Decocta in aceto, illitaq; lepras tollit: vnguiũ scabritias extricat: incipiẽtibus hægylõpys medet. Decoctũ dysentericis, quos excruciat dolor, infusum, idoneum est.

Miliũ. CAP. XC.

Miliũ in panes coactum, minus ceteris frugibus alit: sistit pulte sua aluũ, vrinam cit. Torretur miliũ, seruensq; in sacco ponitur, vt torminibus, reliquisq; doloribus, si foueatur, auxilio sit.

Panicum. CAP. XCI.

Panicum frumentaceis seminibus annumeratur, milio simile, eodemq; modo in panes subigitur. Eosdem habet vsus, minus tamen nutrit, & stringit.

Sesamum. CAP. XCII.

Sesamon stomacho inutilis cibus. halitus grauitatem facit, quoties inter mādendũ, comisuris dentium inhaesit: neruorum crassitiẽ illitu discutit: medetur auribus fractis ambustis, inflammationibus, coli doloribus, & cerastæ morsibus: capitis dolores, qui aestuatione concitantur, ex rosacea lenit. Eadem efficit herba decocta in vino: praesertim inflammationibus oculorum, doloribusq; prodest. Ex ea fit oleum, quo Aegyptij vtuntur.

Lolium. CAP. XCIII.

Lolium, quod inter segetes nascitur, mo-

litum, nomas putrescentia vlcera, gangranasq;
 compefcit cum raphanis, & sale illitum: & ex
 aceto, & sulphure viuo feros lichenas, & lepras
 sanat: strumas quoque discutit, cum fimo colum-
 bino, & ligni semine decoctum in vino, rumpit,
 qua agruus ad coctionem perducuntur. Decoctū
 ex aqua mulsa vtilissime ischiadicis illinitur: si
 cum polenta, thure, myrrha, aut croco suffiatur,
 conceptionem adiuuat.

Amylum. CAP. XCIIII.

Amylum ex eo appellatū est, quod sine mo-
 la fiat. Optimū ex trimestri, natione Cre-
 ticum, aut Aegyptium. Ratio faciendi amyli haec
 est. Purgatū trimestre triticum madescit quin-
 quies die, & si fieri potest, nocte: cum emolitur
 fuerit, effunditur sensim sine agitatione aqua,
 quò minus cremor vtilis vnà excludatur. vbi
 mollissimum esse videtur, mutata aqua pedibus
 calcari oportet: rursus infusa, teritum demum
 enatantes ibi sursures incerniculo eximendi, re-
 liquumq; quallo sportisq; siccatum tegulis nouis
 confestim torreatur flagrātissimo in sole: nam-
 que si paulisper v dum maneat, a corem concipit.
 Contra fluxiones oculorum, pustulas, cauaq; vl-
 cera efficax est, sanguinis reiectiones potu colli-
 bet, exasperatas fauces lenit. lacti, atque obso-
 nis admiscetur. Fit etiā amyllum ex xea, qua
 maceratur, ac eluitur vno, aut altero die, & su-
 bacte farinae modo manibus subigitur: pressa q;
 feruen-

seruentissimo in sole, vt antè retulimus, exicatur. Nullus in medicina vsus, ad alia tamen conueniens.

Fœnum græcum. CAP. XCV.

FOeni Græci farina vim habet emolliendi, discutiendiq;: in aqua mulsa decocta aduersus tam internas, quàm exterius inflammationes, efficaciter illinitur: lienem cum aceto, & nitro trita extenuat. Succus decocti eius sceminarum malis subuenit: & siue tumor, siue præclusio sit vulua, fouetur, & insident. Fœni græci in aqua decocti cremor expressus, capillos, sursures, & manatia capitis vlcera purgat: locos dilatat, et emollit, si cum anserino adipe possi vice subijciatur. Viride cum aceto vtilissimum imbecillibus locis, & vlcera sentientibus. Decoctum eius prodest aduersus tenesmos, scetidamq; dysentericorum proluuiem. Oleum, quod ex eo exprimitur, & myrto, capillos, & genitalium cicatrices absterget.

Linum CAP. XCVL.

Linum vulgò notum est, cuius semen easdè, quas fœnum græcum vires habet. Discutit, & emollit omnem intus, forisq; inflammationè, cum melle, oleo, exiguaq; aqua decoctum, aut melle cocto exceptu: vitia cutis in facie, varosq; crudum tollit: illitu cū nitro, & siculneo cinere, parotidas, duritiasq; discutit: vlcera, que serpunt sauosq; cum vino decoctum expurgat: vngues

scabros eximit, cū pari modo nasturtij, & mel-
lis: vitia pecloris extrahit, si ex melle in eclegma-
tis vicem sustinatur: tussim lenit: venerem sti-
mulat, si farina piperis, & melle exceptum, pro
placenta largius adsumatur. Huius decoctum
interraneorum, vuluæq; erosionibus immitti-
tur: alii excrementa euocat, ad vuluæ inflam-
mationes in defensionibus per quā vtile.

Cicer. CAP. XCVII.

Cicer satiuū aluo idoneum est, vrinā ciet,
inflationem parit: colorem commedat, mē-
ses ac partus expellit, lac auget. Cum eruo deco-
tum illinitur ad inflammationes testium, verru-
cosas infirmicationes, ad scabiem, vlcera capitis
manentia, impetiginesq; item contra carcinoma-
ta, & vlcera, quæ cacoëthe vocantur, cum melle,
& hordeo prodest. Alterum genus arietinū no-
minatur. Vtrunq; cit vrinās, dato cū rore mari-
no hydropicis, aut regio morbo laborātibus, corū
decocto. Ledūt ea exulceratā vesicam, & renes.
In verrucarum formicantium, pensiliumq; ge-
nere, prima luna singulis granis singulas tan-
gunt, eaq; grana linteolo deligata abijci post se
precipiūt, ita decidere eas arbitrātur. Syluestre
cicer, folijs satiuo simile est, odore acris, sed se-
mine discrepat. Idem quod satiuum prestat.

Faba. CAP. XCVIII.

Faba inflationem exitat, agrè concoquū-
tur, tumultuosa somnia facit, tussi confert,
carnem

carnem gignit, media calidi, frigidiq; natura. Decocta in posca, & cum suo cortice esitata, dysenterias, & celiacorum profusua sistit: contra vomitiones cōuenienter manditur. Inflatio leuior contrahitur, si aqua prior interdoquendum abijciatur. Viridis plus negotij stomacho exhibet, maioremq; flatū parit. Lomētū eius et perse, & cū polēta illitum, inflāmationes, quas vulnus excitauit, mitigat, cicatrices cōcolores facit: turgentes grumoso lacte māmas, etiā si inflāmatione tentētur, adiuuat: lac restinguit: surunculos sugillata, & parotidasq; cū ſeni graci farina, & melle discutit: cum rosa autē, thure, & ōni candido, procidentes oculos, tumores, vnasq; reprimit: subactū vino, suffusiones, & ictus oculorum recreat. Māducata sine cortice faba, ad auertēdas fluxiones, frōti illinitur. decocta in vino testinū collectiones sanat: quò tardius pedes erūpat, pueris imo vētri illinitur, vitiligine purgat. Fabarū cortice illiti capilli, qui post euulsione renascūtur, gracilescūt, et minus alimēti capesunt: cū polēta scisso alumine, et vetere oleo imposti cortices, strumas discutit. Decocto earū lana inficiūtur. Faba dēpto cortice in illas partes diuisa, in quas suapte natura scinditur, imponi solet sanguinis defluxionibus ab hirūdine cōcitat: nāq; eas suppressit, si semisecta apprimatur.

A Faba ægyptia. CAP. XCIX.
 Egyptia Faba, quam aliqui Ponticam
 vocant.

- πλεῖς $\odot$ vocant, in Aegypto plurima prouenit, in Asia id est, plu etiam Ciliciaq; lacubus inuenitur. Folia habet rima. ampla, † etiam si ad arborum frondes comparētur: caulem cubitalem, digiti crassitudine: flore roseum, dupla papaueris amplitudine: $\odot$ ubi flore exuitur, fert folliculos vespærum fauis similes, in quibus faba supra operculum, bullantis ampullæ modo, prominet. Ciborion, aut Cibotion, id est arculam, ideo nominant, quoniam seratur ipsa humenti glæbæ mandata, $\odot$ ita in aquam demissa. Radice firmatur harundine crassiore, quæ cruda coctæue estur. ei Colocasia nomen est. Faba virens manditur, $\odot$ excicata nigrescit: vulgarem magnitudine superat. Astringendi facultatem obtinet, $\odot$ stomacho vtilem dysentericis, cæliaciq; prodest, in sparso polenta vice, lomento: datur quoque in pultæ. Cortices in vino mulso decocti, si terni inde cyathi bibantur, magis proficient. Facit ad aurium dolorem, quod in earum medio viridè spectatur, gustu amarum, si tritum, cū rosaceo coctum instilletur.

† Græci codices hoc loco habent $\omega\varsigma \pi\acute{\epsilon}\tau\alpha\sigma\sigma\upsilon$, id est, instar galeri. Quæ autem horum loco affert Ruellius ex Plinio sumpsit loco citato. Vbi verbis, quæ illa sequuntur, rectius fortè hunc Dioscoridis locum interpretari videtur.

LENS. CAP. C.
 Lens frequēti cibo aciem oculorū obtundit,
 ægrè

agrè concoquitur, stomachũ malè habet, eumq;
 & intestina inflat: sed aluum cum cortice coela
 sistit. Præstat in cibo, quæ facillimè coquitur, ni-
 hil atri in maceratione reddens. Vim habet ad-
 stringēdi: quæ ex causâ aluũ cohibet, si detracto
 antea cortice discoquatur accuratè, primaq; a-
 qua inter coquendũ effundatur (quippe primũ
 id decoctum ventrem resoluit.) Somnia tumul-
 tuosa excitat: capiti, neruis, ac pulmõni inutilis:
 melius suo fungetur munere contra alui fluxio-
 nes, addito cum aceto intybo, aut portulaca, aut
 beta nigra, aut baccis myrti, aut putamine pu-
 nici, aut aridis rosis, aut mespilis, sorbis, pyris.
 Thebanis, aut malis cotoneis, aut cichorio, aut
 plantagine, aut gallis integris, quæ post deco-
 ctionem abijciuntur, vel rhoe, quæ obsonijs in-
 spargitur: verum acetum cum ea diligenter per-
 coqui debet, aliàs aluum cõturbat. Contra sub-
 uersionem stomachi, triginta grana lentis de-
 librata deuorari proderit. Decocta cũ polenta,
 & illa, podagras lenit: sinus cum melle gluti-
 nat, crustas rumpit, vlcera purgat. Decocta in
 aceto duritias, & strumas discutit: cum cotoneo
 aut meliloto medetur inflammationibus oculo-
 rum, sedisq; addito rosaceo, sed in amplo sinu,
 aut inflammationibus sedis, quæ maius reme-
 dium exigunt, cum putamine punici, ac siccis
 rosis, adiecto melle, decoquitur: nomis quæ in
 gangranam euaserunt, adiuncta maris aqua:

pustulis, & his quæ serpunt, igni sacro, per ni-
nibusq; , vt antea dictum est: contra mammas
in quibus lac in grumos coit , & præ nimia
sui copia profunditur, cocta in aqua maris, &
illius auxiliatur.

Phasioli. CAP. CI.

Phasioli instant, spiritus ciet, agrè coquun-
tur. Virides cibo aluum emolliunt, ad vom-
itiones idonei.

Eruum. CAP. CII.

Eruū paruus frutex omnibus cognitus, angu-
sto folio, tenuis, semina in valvulis habes: è
quibus farina fit, nomine eruina, ad medendi
vsus conueniens. Eruum capiti onerosum est: al-
uum esu turbat: sanguinem per vrinam extra-
hit: elixo boues saginantur. Paranda farina ra-
tio hæc est. Vberiora grana candidaq; deligun-
tur, permiscendoq; aqua resperguntur, donec suf-
ficienter combibant: postea torrentur, vsque dū
hians cortex disrumpatur: molitaq; , farinario
cribro incernūtur: postremò farina reconditur.
Hæc aluo vtilis est: vrinam ciet: meliorem colo-
rem efficit: sanguinem per vesicam , aut aluum
cum torminibus elicit, si largius in cibo, aut po-
tu assumatur: vlcera cum melle purgat: lentigi-
nes, & vitia cutis in facie, & maculas, totumq;
corpus emendat, nomas, gangranas, duritiasq;
serpere non patitur: mammaram duritias
emol

emollit: atra vlcera, quæ theriomata vocant, fauosq; emarginat: carbunculos rumpit, cum vi no subacta illitu morsibus viperarum, canum, hominumq; medetur: vrina difficultates tenesmosq; ex aceto mitigat. Eruum tabidis, qui alimentum non sentiunt, tostum, & ad nucis magnitudinem melle exceptum, sumptumq; conuenit. Eius cremor pernioles, & pruritus in toto corpore, sanat fouendo.

Lupini. CAP. CIII.

SAltius Lupinus notus est. Cuius farina cum melle delinctu, aut potu, ventris animalia expellit. Ipsi quoque macerati, & cum sua amritudine esiti, eadem efficiunt. Decoctum eorum idem munus præstat, cum ruta, & pipere potum: quare lienosis prodest. eodem vlcera tetra, quæ theriomata vocant, gangranas, iucipientem scabiem, eruptiones pustularum, vlcera in capite manantia, vitiligines, maculasq; fouere vtilissimum: menses & partus extrahit, cum myrrha, & melle subditum in vellere, Eorum farina cutem liorésque corrigit: inflammationes cum polenta, & aqua mitigat: tubercula, & coxendicum cruciatus, ex aceto lenit: strumas in aceto coctas, illitaq; dissipat: carbunculos rumpit. Decocti celesti aqua, donec in cremorem lenescant, faciem abstergunt: medentur pecoribus

sca

scabiei, cum radice nigri chamaleontis, ita vt re-
pēte decocto abluantur. Cit vrinam radix cum
aqua cocta. Lupini triti, vbi maceratu dulces-
cere coeperint, cum aceto poti, stastidium detrahūt,
& cibi auiditatē faciunt. Siguntur & sylue-
stres Lupini, satiuus. similes, sed omninò minores:
qui eadem que satiuus possunt.

Rapum. CAP. CIIII.

DEcocta Rapi radix alit, inflationem parit
humentem ac fluxam carnem creat, vene-
rem stimulat. Decocto podagræ, pernionesq; so-
uentur: contritoq; rapo, atque imposito. iuuan-
tur. Si ex cauate radici rosaceum, ceratum adi-
gatur, & feruenti cinere eliquescat, exulceratis
pernionibus proficiet. Cymæ eius decoctæ man-
dundur, ac vrinam ciunt. Semen antidotis, et the-
riacis, præsertim que sensum doloris auferunt,
anodyna, vocant, idoneum est: potum contra ve-
nena salutare est: venerem concitat. Rapū mu-
ria conditum, minus alimenti sufficit: sed multò
magis appetentiam recreat. Sylvestre rapum in
aruis nascitur. Frutex est in cubiti altitudine
assurgens, ramosus, leuis in cacumine. Folia fert
leuia, digitali latitudine, aut maiora: & fru-
ctum in siliquis calyculatis: cumq; eorum inuo-
lucra aperiuntur, alia intus siliqua spectatur,
qua quādā capitæ speciē p̄bet in qua semina par-
uula cōcipiūtur, foris nigra, intus alba. Additur
in medicamēta, quibus ad detergēdā cutē in fa-
cie

lie, totoq; corpore vtimur, praesertim qua ex lupini, & erui, tritici, aut lolij farina, fieri solent.

Napus. CAP. CV.

Coëta Napi radix inflat, modicum alit. Semen eius potum venenorum vires hebetat: antidotis admiscetur. Conditur sale radix.

Raphanus. CAP. CVI.

Radix, quaë Græcis raphanus dicitur, ex-calfacit, flatus gignit, ori suavis est: sed stomacho aduersatur, ructus ciet, vrinam pellit, aluo aptior: summo tamen cibo sumi debet, quod magis eius distributionem adiuet: cum autem praesumitur, cibum suspendit: quare vomituris commodissimè datur ante cibum: sensum aciem excitat. Decoëta contra veterem tussim, & pituita crassitiem in peëlore efficax est. Cortex ex aceto mulso, celerius vomitiones mouet: hydropicis commodissimè illinitur, lienosis vtilis: sugillata cum melle rapit, & nomas amolitur: contra viperarum ictus auxiliatur: alopecias ad pilum reducit: lentigines cum loliacea farina emendat: his qui fungis strangulantur, tam cibo quam potu salutaris est. Semè vomitiones facit, vrinam mouet, menses cit, lienem rxtenuat: cum aceto illitum gægranas validissimè emarginat: coëctum cum aceto mulso, anginis perquam vtilliter gargarizatur: contra cerastis morsus, potu ex vino, auxilio est. Syluestris raphani, quam Romani armoratiam vocant, folia satiuo simi-

lia, sed magis lampsanam imitatur: radice grossellis, tenera, subacris. Tam folium, quam radix in olera recipitur: sed hæc excalfacit, urinam coëcit, astuosa est.

Sifer. CAP. CVI.

Sifer. vulgo cognitum. Cuius radix decocta & tri grata est, & stomacho utilis: urinam uet, & appetentiam inuitat.

Lapathum siue rumex.

CAP. CVIII.

EX generibus rumicis, oxylapathi vocantur quod in acutum tendit, dura habens extrema, in palustribus nascens. Alius est sativus, & illi dissimilis. Tertium genus sylvestre, paruum plantagini proximum, humile, & molle. Quartum est, quod alij oxalida, alij anaxyrida, aut lapathon vocant. Folia eius sylvestri, ac exiguo rumici similia: caule non magno: semine subacuto, rubente, acris, in caule & agnatis appendicibus, emicante. Omnium decocto olere alius emolitur. Crudi illitu, melicerides, rosaceo, aut croco adiecto, discutuntur, Sylvestris, et oxylapathi & eius, quæ oxalida nominant, semen ex aqua aut vino utiliter bibitur, contra dysenterias, & cæliacorum affectus, stomachi fastidia, scorpiantum iclus. Quod si quis in potu presumat, nihil molesti ex iclu patietur. Radices ex aceto coëctæ aut illitæ cruda, lepras, impetigines, & scabrosos rugues persanant: sed antea locus aceto.

Et nitro in sole perfricandus est. Pruritus corporis, decoctum earum sedat, si foueatur, aut in solijs balnearum conficetur, Coctæ in vino, & in stillatæ, aurium, dentiumq; dolorem mulcent: strumias, parotidasq; discutunt: lienem cum aceto extenuant. Aliqui amoliendis strumis radicem gestamine vtuntur, eas collo appendentes. Tritæ, & admotæ sceminarum profluvia sistunt: cum vino autem potæ regio morbo medentur, calculos vesicæ comminuunt, menses cient, scorpionum ictibus auxiliantur. Hippolapathion olus est magnum, in paludibus nascens. Easdem habet vires, quas supradicta rumicis genera.

ANNOTATIO.

† Nihil fortasse Plinius à Dioscoride dissentiet, si in hoc loco sequamur lectionem Oribasij lib. xj. simplicium: qui habet ὀννάξια πᾶρ ὀμνίον τῆς πρῶτης, id est, non prorsus simile primo. Nam ex hac patere arbitror, non tantum priora lapathi genera inter se differre, quantum vulgata lectio innuere videtur.

Lampfana. CAP. CIX.

Lampfana syluestre olus est. Plus alit, quam Rumex, & stomacho utilius. Cuius folia, caulesq; coquantur in cibo.

Blitum. CAP. CX.

Blitum estur oleris modo, alio. vtile est: nullius in medicina vsus.

Malua. CAP. CXI.

MAlua sativa esui longè aptior syluestri. Sto macho aduersatur: aluum iuuat, sed multò magis caules: interaneis, & vesica utilis. Cruda folia cum salis exiguo manducata, agilopas ex melle sanant: verùm cum cicatricem trahere ceperint, ea demum citra salem vtendum est. Contra aculeatos apium, vesperarumq; iclus, illita efficax est: eadem cruda cum oleo trita per uncti non feriuntur: vlcera manantia in capite, furfuresq; cum vrina sanat. Sacris ignibus, & ambustis decocta folia, tritaq; vtillissimè ex oleo imponuntur. Eius decoctum vuluas in sessione mollit: prodest eruptionibus vesicae, & intestinorum, vuluae, sedisq; clystere infusum. Ius decocta cum radice sua cõtra omnia venena auxiliatur, si cõtino bibentibus reuomantur, contra phalagiorum morsus remedio est: lac euocat. Semen in vino potum, adito loti syluestris semine, vesicae cruciatus lenit.

Atriplex. CAP. CXII.

ATriplitem aliqui chrysolacanon vocant. cognitum olus est. Duo eius genera, syluestre, & satiuum. Coctum estur, vt olus: aluum mollit. Panos discutit, siue crudum, siue coctum illinatur. Semen cum aqua mulsa potum, regium morbum sanat.

Brafsica. CAP. CXIII.

Rafrica satiuua aluo idonea est, si modo ieniter

ter feruesacta edatur. nam percocta aluum fistit, sed multo magis bis cocta, aut quæ in lixiuo coquitur: stomachũ autẽ malè habet. acrior est astiua. In Aegypto propter amaritudinẽ nõ estur. Cacutientibus, & tremulis esse prodest. Summo cibo sumpta crapulam discutit, & vini noxam restringit. Melior stomacho cyma, sed acrior, & ad ciendum vrinam validior, ea condita stomacho inimica est: aluũ conturbat. Crudus succus cum vitro, & iri. deuoratus, aluum emollit: cum vino quoque epotus, viperarũ moribus auxiliatur: cum sceni graci farina, podagris, & articulorum vitijs illinitur: prodest & sordidis vlceribus, & vetustis illitus: caput purgat naribus infusus: menses extrahit, cum loliacea farina inditus. Folia per se illita, aut cũ polenta trita, conserũt inflãmationibus, tumoribusq;: epinyclidas, ignẽ sacrũ, leprasq; sanat. carbunculos ex sale rupunt: fluentes capillos retinent. Cocta addito melle aduersus depuscentia vlcera, gangrenasq; valent. Lienosisq; ex aceto cruda profunt. Mansa, deuorato succo, retusam vocem instaurant. Decoctum eius potu, aluum, & menses ciet. Flos post conceptionem in pello subditus, partũ abortu vitiat. Semen eius, præsertim quæ in Aegypto nascitur, potum tineas repellit. In antidota theriaca additur: faciei cutem, lentiginesq; expurgat. Virentes cauliculi cum radice cremati, & adipe porci vetu-

sto excepti diuturnos laterum dolores mitigant.

Brassica sylvestris. CAP. CXIII.

Sylvestris Brassica, maritimis præruptisq; locis magna ex parte gignitur: sativa similis sed candidior, hirsutiorq; amara. Cuius cyma in luxuria cocta, ori non insuavis. Folia illitu vulnera conglutinant, & inflammationes, tumoresq; discutunt.

Brassica marina. CAP. CXV.

Marina Brassica à sativa prorsus abhorret, quòd folia ferat rotunda aristolochia longa, tenuia: singula à ramulis rubetibus exeunt singulari ut hedera, pediculo. Albo succo prædita est, sed paucò, salso gustu, & aliquantum amaro, pingui concretu. Herba in totum stomacho inimica, acris: vehementissimè aluum ciet in cibo cocta. Coquitur propter acrimoniam cum pingui carne.

Beta. CAP. CXVI.

Beta duorum generum est. E quibus nigra coquitur cum lenticula, ut ventrem sistat: quòd magis radice eius præstatur. Candida aluo utilis est. Vtraque tamè propter nitrosum humorem, quem habet in se, noxij succi est. Unde succus eorum, cum melle naribus inditus, caput purgat: aurium doloribus auxiliatur. Decoctum radice, & foliorum, surfures lentesq; deterget, pernio- nes fotu mitigat. Crudis folijs vitiligines, nitro antea, perfrictas, alopeciarum inanitates
scal

scalpello prius exasperatus: atque depascētia vl-
cera, illini prodest. Eruptionibus papularū, igni
sacro, ambustisq; cocta medetur.

Portulaca. CAP. CXVII.

Portulaca vis adstringit. Capitis doloribus,
inflammationibus oculorum, ceterisq; cum
polenta imponitur: ardoribus stomachi, sacro
igni, vesicæ doloribus, auxilio est: cōmanducata
dentium stupores sedat: stomachi, & intestino-
rum aestuationem, fluxionesq; mulcet: renes, &
vesicam adiuuat, etiam si erosionem sentiant:
veneris impetus exoluit. Succus epotus simili effe-
ctu prodest, in febribus valens. Contra teretes
ventris tineas, cruentem excreationem, dysente-
riam, hæmorrhoidas, & profluvia sanguinis,
percocta efficax est: item contra sepiæ morsus.
Ocularibus medicamentis vtilissimè commisce-
tur: interaneis fluxione laborantibus, atq; vul-
uarum erosionibus, infunditur: contra dolores,
quos æstus excitauit, caput ex rosacedo, & oleo
fovetur: eruptiones papularū in capite, cum vi-
no emendat: vulneribus, quæ ad syderationem
spectant, ex polenta illinitur.

Asparagus. CAP. CXVIII.

Corruda, siue syluestris asparagus, vulga-
ris est notitia. Huius cauliculi in cibo co-
cti ventrem emolliunt, vrinam cient. Radicis
decoctum contra vrinæ difficultatem, regium
morbum, renū vitia, & coxendicū cruciatum, in

potu proficit: cum vino autē, phalangiorū mor-
sibus auxiliatur. Si decocti succus super dente
contineatur, eius dolori medetur. Semen potum
ad eadem valet. Canes, vt aiūt, si decoctum bi-
bant, emoriūtur. Asparagum etiam nasci pro-
diderunt, arietis cornibus contusis, atque desof-
fis, quod quantum equidem sentio, planē à veri-

* In græ-
co Codice
hæc ad syl-
uestrem
Asparagū
referun-
tur, nec
fit Altilis
mentio.

tate abhorret. † Altilis autē asparagus, mul-
tis ramis fruticæ, folijs fœniculi, longis, nume-
rosis: radice rotunda, grandi, spongiam habete.
Huius teneri cauliculi triti in vino albo, renum
dolores sedant. Assus autem, coctus uē, vrine
stillicidium, difficultatemq; ac dysenterias miti-
gat. Radix cum vino, aut aceto cocta, luxatos
artus mulcet. Decocta cū ficis, aut ciceribus, sum-
pta regiū morbū sanat: coxēdicis cruciatus, strā-
guriāq; leuat. Alligata radix, aut haustū eius
decoctū, cōceptū adimit, & sterilitatem adfert.

ANNOTATIO.

† Licet in Græcis non planē cōstet, hic
altilis, vel satiui asparagi mentionem fie-
ri: tamen non video, quomodo hæc ad syl-
uestrem quoque referri possint, vt aliqui
referenda censent. Cū enim hunc notū
esse antea dixisset Dioscorides, nō aliam,
vt solet, eius subiecisset descriptionem.
Quo fit, vt hæc potius ad satiuum referē-
da putemus, vel saltem mendum subelle
suspiciemur.

Plantago. CAP. CXIX.

DVo Plantaginis genera. Mimor folia habet angustiora, minora, molliora, leniora, & tenuiora: cauliculo anguloso, in terrā inclinato: floribus pallidis: semine summis caulibus emicante. Altera maior, latior, virentiorq; , latis constans folijs, * oleracei generis: cuius caulis cubiti altitudinē petit, angulosus, subruber, à meridie ad verticem tenui semine circumdatus: radicibus nititur teneris, hirsutis, candidis, digitum crassitudine equantibus. Nascitur in lacunosis, sepibus, & locis humidis. Multò vtilior magna est. Vim habet folia exiccatoriā, constringentē. Nec enim quare omnibus malignis vlceribus, et fluxioni opportunis, atque elephantiacis, sordidisq; illita ter ad profunt, profuua sanguinis, vlcera quæ serpūt, epinyctidas, carbunculos, nomasq; cohibent: vetera vlcera, & inæqualia cicatrice obducūt, chironia sanāt: sinus conglutinant: morsibus canis, ambustis igni, inflammationibus, panis, parotidibus, strumis, & gilopijs: illita cum sale profunt. Coctum cum aceto & sale olus, dysentericis, cœliacijsq; , sumptum subuenit. Datur & in locum betæ cum lenticula coctum, & ad aquā intercutem, cui leucophlegmatia nomen est, datur & herba decocta post aridas epulas, sic vt mediā antecedit. comitialibus, & suspiriosis data proficit. Foliorū succus, colluta subinde oris vlcera, purgat: cū cimolia, aut cerusa igni sacro mede-

tur: fistulis infusus prodest: lippitudinibus, & aurium doloribus idem succus instillatur. additur quoque in oculorum collyria. Ginginis cruore suffusus, & sanguinis reiectionibus, potu confert: elystere dysentericis infunditur: contra tabem datur in potu: aduersus strangulationes vulua, in vellere subijcitur, etiã si vulua fluxione laboret. Semen ex vino potũ alui fluxiones, & sanguinis excreationes sistit. Decocta radix, & manducatu, & collutione, dentium dolores sedat: eadem cum folijs, vlceribus renũ, & vesica in passo datur. Ferunt tres radices, cũ tribus vini cyathis, & pari aqua modo, tertianis auxiliari: & quatuor, quartanis. Sunt qui radices gestamine, discutienda strumis vtantur.

Sium, seu lauer. CAP. CXX.

Sion in aquis inuenitur, frutice pingui, recto folijs latius: olus atro similibus, sed minoribus, & odoratis. Quæ cruda, coctaq; esu, calculos rupunt, atque excernunt: vrinas cient: menses, & partus extrahunt: dysentericis in cibo auxiliantur. De sio Crateuas tradit, herbam esse fruticis specie, pauca folia ferentem, rotunda maiora quam mentha, nigra, & ad crucam accedentia.

Sisymbrium. CAP. CXXI.

Sisymbrium (alijs serpyllum syluestre vocat) in solo inculto nascitur, mentha hortensis simili

militudine, odoratius, latiore folio. Inseritur coronis. Calfaciendi vim habet. contra stillicidia vrinae, calculosq; semen ex vino bibitur: tormina, & singultus sedat. Folia in capitis dolore, fronti, aut temporibus illinuntur: item contra vesparum, apumq; isus. Vomitiones potu cohibet. Alterum sisymbrij genus, aliqui cardamina, alij sion appellant. Ea herba riguis gaudet, & esidē in locis, quibus sion, prouenit, quae ideo nonnullis cardamina nominatur, quod gustu cardamum, id est nasturtium representet. Folia primum rotunda prodeunt, adulta eruce modo finduntur. Id excalfacit, vrinas mouet, crudū estur. Purgat lentigines, cutisq; vitia in facie, noctibus impositum, matutinisq; detractum.

Cathmum. CAP. CXXII.

Cathmum, seu, vt aliqui, Crithamon, fruticosa, & vndique foliosa herbula est, cubiti altitudinē ferē petēs. Nascitur in maritimis, & petrosis: solijs pinguibus, numerosis, albicatibus veluti portulaca, latioribus, & longioribus, salsogustu: flores cādidi sunt: & semen, ceu rosmarini, odoratum, molle, rotundum, quod siccatum rumpitur: habet intus tritici modo nucleum: radices digiti crassitudine, tres, aut quatuor, grati odoris, & iucūdi. Radix, semen, & folia incocta vino, potu vrinae difficultati, et regio morbo auxiliantur: menses cient. Estur crudum, coctum in oleo, seruatur etiam in muria.

Cor

Coronopus. CAP. CXXIII.

* ἐρωμή-
ρον. id est.
strata.

Coronopus oblonga herbula est, per ter-
ram strata, fissis folijs. Coquitur in ole-
re. Radicem habet tenuem, adstringentem, qua
in cibo coeliacis facit. Prouenit in aggeribus, &
locis incultis, & secus vias.

Sonchus. CAP. CXXIII.

* Vulgò
rostru pò-
cinum.

Sonchi duo genera. Syluestrior quidam est, &
magis spinis horret. Alter teneritate qua-
dam mollescit, cibus expetitus. Caule constat an-
gulofo, † inani, interdum rubete: folijs in ambitu
per internalla dissectis. Vtriusq; vis refrigerat,
modicè adstringit, vnde aestuati stomacho, & in-
flammationibus illiti profunt. Succus eorū sto-
machi rosiones sorbitione mitigat: lac elicit. in
vellere appositus, sedis, ac vuluæ collectionibus
opitulatur. Tam herba, quàm radix illita, vibra-
tis à scorpione ictibus subuenit. Alter sonchus
tenerior, arboris instar est, latis constans folijs:
caulem in remos exeuntem folia distinguunt. sed
ad eadem pollet.

ANNOTATIO.

† Hæc dictio κενός, quæ vacuū, & inanem
significat, hic nō legitur in vulgatis Græ-
cis. Sed tamen eam habent vetusti codi-
ces, quibus etiam adstipulatur Oribasius.
Ergo non erit, vt aliqui putant, ex Plinio
duntaxat reposita.

Eius

dix efficit, si intincta succo acis, pilis admouea-
tur: contra viperas in vino pota proficit. Succus
decocta, in vino, aut per sese potus, aluum sistit.
Aliud habetur chōdrilla genus, foliū ferēs oblon-
gum, circumrosū, humi sparsum: caulem succo
madentē lacteo: radice tenui, rotūda, leui, vege-
ta, flauescēte, succosa. Cuius & caulis, & folia
concoquēdi vim habēt. Succus incōmodos palpe-
brarū pilos refiecit. Nascitur in latis, & cultis.

Cucurbita. CAP. CXXVII.

Cucurbita esui apta. Cruda, trita illitu tu-
mores, & abscessus mitigat. Ramēta eius
infantibus cōtra capitis ardorē, quā syria sivo-
cant, in sincipite illinuntur: oculorū inflāmatio-
nes podagrasq; refrigerāt. Succus ē ramētis tuis
per se, aut cum rosaceo infusus aurium doloribus
auxiliatur: adustiones cutis in ardētī febre illidit
adiuuat. Totius seruesacta, & expresse succus, cū
melle exiguo, & nitro potus, aluū leniter resol-
uit. Vinū in cucurbitā recētē excavatā, infusū,
si mistū sub duo tencatur, potū aluū lenigabit.

Cucumer satiuus. CAP. CXXVIII.

Satiuus Cucumis aluo, & stomacho per quā
vtilis habetur: refrigerat, qui corruptionem
non sentit: vesicæ prodest: olfactu reuocat, quos
animus liquerit. Semen modicē vrinam mouet:
cū lacte, aut passo, vesicæ exulcerationibus sub-
uenit. Illita cum vino folia, morsus canum sa-
uant: & epinyctidas, cum melle. *Peponis caro*
in cā

in cibis, vrinam cit: inflammationes oculorum illita sedat. Ramenta eius contra aduſtionē infantium, quam ſyriaſin vocant, ſincipiti imponuntur: frōti admota oculorum fluxiones auertunt. Succus cū ſemine, adiecta farina, ſiccatus in ſole cogitur in ſmegmata, quæ faciē repurgāt, & nitorem aſſerunt. Radix ſicca, & ex hydro-melite pota, drachmæ pondere, vomitionem mouet. Si quiſquam moderatè ſecūdum cœnā vomere cupiat, geminis obolis ſit contentus. Sanat quoque illita cum melle, vlcera concreta in modum ſaui, quæ ceria vocant.

Lactuca. CAP. CXXIX.

Lactuce ſatiua, quibus natura refrigeratrix ineſt, ſtomacho gratæ habentur, ſomnum conciliant, aluū emolliunt, lac euocant: verum decocta magis alunt. Stomachicis illotas eſſe prodeſt. Epotum ſemē, aſiduas libidinum imaginationes in ſomno compeſcit, & veneri refragatur. Ipſæ verò frequentiores in cibo, claritati oculorum officiunt: inflammationibus, & ignibus ſacris opitulantur. Muria conduntur. Cum in caulem exierunt, vim quandam nanciſcuntur ſucco, aut lacti ſylueſtris lactuca ſimilem.

Lactuca ſylueſtris. CAP. CXXX.

Sylueſtris Lactuca ſatiua ſimilis eſt, ſed longior caulis, & cãdiora ſolia, graciliora, & aſperiora. Amaro gultu eſt, & viribus aliquãtũ papaueri ſimilis: vnde lacteū eius ſuccū aliquã

qui meconio permiscuerūt. Aquam per aluum elicit, potus in aceto mulso succus ad duos obolos: argema, caliginemq; repurgat: contra adustiones efficaciter illinitur, cum lacte mulierum. in summa somnum allicit, doloris leuamentum prestat, menses trahit: cōtra scorpionū, & phalangiorū ictus bibitur. Semē nō aliter quā satiuæ libidinū imaginatiōes in somno amolitur, ac uenerē arceat. Succus ad eadē valet: sed viribus infirmior. Reponitur in ficili nouo lac eius, antea, vt in alijs liquaminibus moris est, insolatū.

Gingidium. CAP. CXXXI.

Gingidium, aliqui lepidion, in Syria, & Cilicia plurimum nascitur. Herbula est syluestri pastinacæ similis, tenuior, & amarior: radice parua, candidate, subamara. Olus hoc crudū, coctum, conditū uel estur, magna stomachi utilitate: urinam cit. Decoctum ex uino potum uel siccæ prodest.

Scandix. CAP. CXXXII.

Scandix, syluestre olus est, amarum, subacre: quod crudum, coctū uel mādatur: stomacho, & uentri utile. Decoctum in potu, vesicæ, renibus & iccinoi confert.

Caucalis. CAP. CXXXIII.

Caucalis, quam alijs syluestre daucum vocāt, cauliculo est dodrantali, aut maiore. subhirsuto: folijs apio similibus, feniculi modo per extrema multifidis, hispidisq;: candida in cacumi-

de umbella, suauite olente. Crudum, coctuumque
 alerum modo estur: vrinam mouet.

ERUCA. CAP. CXXXIIII.

CRuda eruca venerē largiore cibo cōcitatur.
 Semen eius idem pręstat, vrinam cit. Con-
 coctioni prodest, alio per quā accōmodata. Se-
 mine ad condimenta vtuntur: quod, vt in lon-
 gum tempus asseruetur, adiecto lacte, aut aceto,
 digerunt in pastillos. Gignitur etiānum sylue
 stris eruca, maximē in Iberia, qua occidentem
 spectat. Cuius semine pro sinapi incole vtuntur.
 Vrinam vehementius pellit, & multo satius
 acrior.

Ocimum. CAP. CXXXV.

Ocimum vulgō cognitum, id copiosiore ci-
 bo oculorum aciem hebetat, alium mol-
 lit, spiritum mouet, vrinam pellit, lac euocat, &
 gre tamen conficitur. Illitum cum pollina polen-
 te, aceto, & rosaceo, pulmonum inflammationi-
 bus auxilio est. Draconis marini, & scorpionis
 iclibus per se prodest: & cum vino Chio, oculorū
 doloribus. Succus visus caliginem abstergit: de-
 stillationes exciccat. Semen potum conuenit a-
 tram bilem gignentibus, difficili vrina, inflatis
 que: naribus haustum, subinde mouet sternuta-
 menta, quod idem herba efficit. Sed oculos pre-
 mi necessum, cum sternutamentum vrget. Sunt
 qui in cibis abdicandum censeant: quandoqui-
 dem manducatum, & in sole positum vermicu-

los creat. Aphri autem adijciunt, si feriantur à scorpione, qui occimum ederint, nullo conflari dolore.

Orobanche. CAP. CXX XVI.

Orobanche cauliculus est sesquipedalis, & interdum maior, subrubet, hirsutus, tener, sine folio, pinguis: flore subalbido, aut in luteum vergente: radice digiti crassitudine, & cum ariditate flaccescit caulis, fistulosa. Hanc inter quedam legumina nasci constat, & ea strangulare: unde orobanche sibi cognomen usurpauit. Estur, ut olus, cruda, & in patinis, asparagi modo, de cocta. Legumentis addita, concoctionem accelerare creditur.

Barbula hirci. CAP. CXX XVII.

Barbula hirci, que ab alijs come vocatur, breui est caule: folijs croci: radice longa, dulci: magno super caulem calyce: cuius summo semine nigrum dependet, unde nomen inditum est. Herba esui apta est.

Ornithogalum. CAP. CXX XVIII.

Ornithogalum cauliculus est tener, candidus, tenuis, sesquipedalis, aut quatuor in cacumine mollibus adnatis: à quibus flores prodeunt foris herbacei, et cum hiantes se pandunt, lactei videntur: inter quos dissectum, cachryos modo, capitulum emicat. Coquitur cum pane, ut melanthium. Radix bulbosa, cruda, & cocta manditur.

Tubera.

Tubera. CAP. CXXXIX.

Tubera rotunda radices sunt, sine caule sine folijs, flavescentes: vere fodiuntur. Cruda, & cocta eduntur.

Smilax hortensis. CAP. CXL.

Hortensis Smilax frutex est, cuius semē a nonnullis lobia vocatur. Folia habet hederæ, molliora tamē: tenues caules, & capreolos vicinis fruticibus circumuolutos: qui tantū adulescunt, vt topiarias scenas representare videantur: siliquas sceni græci profert, longiores, & torosiores: in quibus semina renum similia, sed inæquali colore, recluduntur: qua quadam ex parte suluescunt. Siliqua cocta, cum semine in oleribus asparagi modo estur. Vrinā ciet, & tumultuosa somnia facit.

Medica. CAP. CXLI.

Medica, cum recenter prodijt, folijs & caule trifolio pratensi similis est: procedens verò folia contrahit, caules edens trifolij, & siliquas corniculorū modo intortas, in quibus semen lentis magnitudine dependet. Ad siccatum, iucundi saporis gratia, conditaneo sili admiscetur. Viride, quibus refrigeratione opus est, illi u suffragatur. Herba tota pro gramine vtuntur, qui pectora alunt.

Aphaca. CAP. CXLII.

Aphaca ī aruis nascitur, altior lēte, tenuib⁹ folijs: siliquas lēticula maiores fert, in qui

bus terna, quaternave semina nigra, lente minora, continentur. Quae adstringendi vim habent. quare torrefacta, stomachi, aluiq; fluxiones sistunt, si fresca lentis more decoquantur.

PORRUM CAPITATUM. CAP. CXLII.

Capitatum porrum inflationem facit, noxiū succum creat, tumultuosum somnū parit, urinā ciet, aluo accommodatur, extenuat, oculorum aciem hebetat, menses pellit: sed ledit exulceratam vesicam, renesq; cum ptisana verò coctum, esu pectoris vitia extrahit. Coma eius in aqua maris, & aceto cocta, in defensionibus ad preclusiones vulvae & duritias, utilis habetur. Porrum bis aqua mutata coctum, tum frigida maceratum, dulcescit, & multò minus inflat. Semen acrius est, & quandam adstrictoriā vim habet. quare succus cum aceto, addito thure, aut manna, sanguinis profluvia sistit, maxime si naribus erumpat. Venerem stimulat: contra omnia thoracis vitia, tabemque, pro delin-
 ctu efficax est: arteriam esu purgat: sed si assidue estur, visus obscuritatem inducit: stomacho aduersatur. Succus ex male potus, aut illitus, contra bestiarum morsus auxilio est. Ipsum quoq; cū aceto aut thuris polline, lacte aut rosaceo vtiliter aurii doloribus, et sonitui instillatur. Varos tollunt folia illita cū rhoë, qua ad obsonia vtilitur: epinyelidi medentur: crustas ex sale illita trumpūt. Veteres sanguinis reiectiones cohibent,
 serui

feminis drachmæ binæ, cum equali baccarū myr-
ti pondere potæ.

Ampeloprasum. CAP. CXLIII.

Ampeloprasum stomacho magis, quā por-
rum aduersatur: plus autem excalfacit:
vrinam, & menses vehementius ciet. Id contra
serpentium morsus esse conuenit.

Cæpa. CAP. CXLV.

Cæpa longa acrior est, quā rotūda, itē,
flaua quā candida, & sicca quā viri-
dis, & cruda quā viridis, & cruda quā co-
cta, aut sale condita. Omnes tamen mordent, fla-
tus zignunt, appetentiam inuitant, sitim mo-
uent, & extenuant, fastidium pariunt, & ex-
purgāt: aluo vtiles sunt. Eæ detractis purgamē-
tis in oleū coniectæ, hæmorrhoidas, reliquosque
excretionum exitus referant, subditæ pro bala-
nis. Succus cum melle illitus, oculorum hebetu-
dinibus, argemis, nubeculis, & incipiētibus sus-
fusionibus auxiliatur: angina eodem perungū-
tur: suppressos menses pellit: caput purgat, na-
ribus infusus: canis morsibus cum aceto, ruta, &
melle illinitur: cum aceto autem perunctas in
sole vitiligines sanat: & cum pari spōdio, sca-
bras lippitudines sedat: varios cū sale reprimi-
contra calceamentorum attritus, cum gallina-
ceo adipe vtiles est, citæ aluo prodest: in auribus
sonitum: ac grauitatem emendat: ad purulētas
aures, & eliciendā earundē aquā, valet: alope-

ei earum succo perfricantur, qui celerius quæ
 alcyoniū pilos euocat. Largiore cibo cepa capitis
 dolores ciet, coctaq; vehementius vrinā pellit:
 eos lethargios efficit, qui valetudinibus aduer-
 sis, ea et iam cocta, plus a quo vescantur. elixir
 & cum passis vuis, & fico illita, tubercula con-
 coquit, & celestimè rumpit.

Allum.

CAP. CXLIII.

Allium quoddā satiuū, atque hortēse ha-
 betur, quod in Aegypto, singulari vt por-
 rum, capite constat, dulce, in purpureum vergēs,
 parū: reliqua verò magna & candida, ex plu-
 ribus coagmentantur nucleis, quos aglitas, id
 est spicas, Græci nomināt. Aliud est syluestre, qđ
 ophioscorodō, id est anguinū, vocāt. Vis aliū acris
 est: excalfacit, mordet, excernit, aluū turbat, in-
 flatiōes facit, stomachū exiccat, sitim gignit, fla-
 tum permouet, summā corporis cutē exulcerat:
 acie oculorum esu bebetat. Eosdē effectus prabet
 anguinū, qđ & elaphoboscorodō dicitur: latas
 ventris tineas in cibo sumptū abigit, vrinās de-
 trahit: cōtra viperarū ictus, & priuatim hamor-
 rhoi, prodest, ita vt nō aliud magis, si cū vino in-
 giter assumatur, aut tritū in eodē ebibatur: cō-
 tra rabiosorum morsus, & illitu, & cibo valet.
 Magnæ & allio vtilitates cōtra aquarū muta-
 tiones: vocē clarificat: veterem tuſim crudū, co-
 ctū ve lenit: potum autē cum origani decocto,
 pediculos, & lendes enecat: cremati cinis illitus
 sugill &

suggillationibus cū melle, & alopecijis cū nardino vngvine, medetur: eruptiones papularū cum oleo, & sale sonat, vitiliginēs, lichenas, lentiginēs, vlcera capitis manātia, lepras, & fursures, cum melle eximit: cum thure, & teda decoctum, dentium dolorē leuat, si in ore cōtineatur: cōtra venenatos muris aranei morsus, cū siculneis fiodibus, & cumino illinitur Feruesacta comaeius, feminerum desefisionibus additū, menses, & secundos partus extrahit. Allium eiusdem gratia suffitur. Factum ex eo, & nigra oliua intritū, quod myttoton vocant, esu cit vrinam, ora venarum patefacit, hydropicis vtile.

Scorodoprasum. CAP. CXLVII.

Scorodoprasum magnitudine porri aequat, qualitatum porri, & allij particeps. Vnde promiscuas sibi vires ex vtroque vēdicauit, effectus allij, & porri prabēs: inefficacius tamē. Coctū, porri modo, dulcescit, & in olerū vicē trāsit.

Sinapi. CAP. CXLVIII.

Sinapi hortense, aliqui napi vocāt. Eligi debet adultum, valdē rufum, non magnopere siccum, sed quod fractum internè virescat, & veluti quodā succo madeat, casum colore: siquidē recens id genus, tēpestiuū habetur. Ad calfaciendum, extenuandū, extrahendum, efficax est. Ad eliciendam capitis pituitam manditur: contra praduros tonsillarum tumores, ac veterem callosamquē arterie scabritiem, succus ex aqua,

& melle conuenienter gargariatur: sternuta
 menta ciet, tritum, & naribus admotum, comi
 tialibus quoq; auxiliatur: feminas vulu & stran
 gulatu oppressas exitat: letargicis, de raso capite
 illinitur. Cum ficis admistum donec rubescat
 locus, & ad coxendicum cruciatus impositum:
 ad lienes, & omne genus dolores confert, cū per
 mutande valetudinis causa ex alto vitia extra
 henda sunt: alopecijs illitum medetur: faciē pur
 gat: sugillata cū melle, adipe, aut cerato rapit:
 fera impetigines, & lepra, eo cum aceto perugū
 tur: contra febrium circuitus aridum bibitur,
 aut potui, polenta modo inspargitur: extrahen
 tibus emplastris, scabiemy; extenuantibus: vti
 liter admisceri solet: tritum grauitati aurium,
 & sonitui cum fico impositum prodest. Succus
 ad hebetudines oculorum, & genarum scabri
 tias magna vtilitate illinitur. Expressus recen
 ti semine succus in sole siccatur.

Nasturtium. CAP. CXLIX.

Nasturtium optimum constat esse Babylo
 nicum. Omnium semen est acre: excalsa
 cit, stomacho aduersatur, aluum turbat, tineas
 excutit, lienem imminuit, partus exanimat,
 menses cit, venerem stimulat, sinapis, & cruce si
 mile intelligitur: lepras, & impetigines abster
 get. Illitum cum melle lienem extenuat, fauos
 expurgat, pulmonum vitia extrahit, sorbitio
 nibus incoctum: serpentium venenis potum resi
 stit.

stet, atque eas suffitu fugat, capillorum da fluvia
 cohibet: carbunculos ad suppurationem perdu-
 cit, & rumpit: coxendicibus cum polenta cōmo-
 dè ex aceto illinitur: tumores, collectionesq; di-
 scutit: emitit furūculos illitum cum muria. Her-
 be ad omnia eadē esseclus, licet minor.

Thlaspi.

CAP. CL.

Thlaspi herbula est angustis folijs, digita
 li longitudine, in terrā versis, suppingui-
 bus: binum dodrantum cauliculo, tenui, non si-
 ne ad nascētibus rumis: fructu circa ipsum totū
 ab extremo in latius se pandēte: semine nastur-
 tū, incluso vasis in cacumine diuisis, † letēticu-
 la effigie, nisi quòd infringitur: vnde nomē acce-
 pit. flos albicat. Nascitur in semitis, & sepibus
 fossisq;. Semen asperi gustus excaesfaciens: bilem
 vtrinq; extrahit: potum acetabuli mensura:
 pdest ischiadicis infusum: sanguinē potu educit,
 internas suppurationes rumpit: menses ciet, sed
 partus enecat: Alterū thlaspi tradit Crateuas,
 quod aliqui Persicon sinapi vocāt, latis folijs ra-
 dicibus magnis vtile ischiadicorum infusioni.

2 Dionoq
 dōs, id est
 disci figu-
 ra.

ANNOTATIO.

† Hoc loco Ruellius legisse videtur φα-
 νοs dōs, quòd verterit lenticulæ effigie: nec
 temerè, quòd Thlaspi semen illi pulchrè
 respōdeat. Verum vulgati Græci codices
 habent διονοειδēs, hoc est, disci figura.

Arabis, siue draba, CAP. CLI.

n 3

Draba

DRaba herba ad cubiti altitudinem assurgit: tenues spargens ramos, & ex utroque latere folia, ceu lepidij, sed molliora, & candidiora. In cacumine verò sambuci umbellam gerit, candidos flores habentem. Herba hæc cum ptisana coquitur: in Cappadocia maximè, Semè aridum pro pipere obscurijs miscetur.

IRIO. CAP. CLII.

ERysimon, Latini Irionè vocat, iuxta vrbes, Erudera, hortosque nascitur: folijs erucæ syluestris: cauliculis in lori modum lætis, & obsequiosis: floribus luteis: siliquis in cacumine gracilibus, ut fæno greco, corniculatis: semine nasturcij, exiguo vrentis gustus. Contra thoracis fluxiones efficax est, & si purulenta extusiuntur: regi morbo, & coxendicibus prodest: contra venena in delinctu cum melle datur. Illinitur ex aqua, aut melle vtiliter cæcis carcinomatibus, parotidibus, duritijs mæmarum, & testium inflammationibus. In totum extenuat, & excalfacit. Mirius multo ad clysteres fiet, si aqua madescat, atque torreatur vel linteo illigatum pinsita farina oblitum perasscet.

Piper. CAP. CLIII.

Piper in India nasci, breui arbore traditur: qua inter initia, prælongum fructum, veluti siliquam, promittit, quod longum piper est: habet intus aliquid tenuis milio simile, quod tandem in perfectum piper euadit. Id autem suis temporibus dehiscens, pandensque sese, racemos emittit, ^{grana} _{na se}

na ferentes qualia videmus. Ea acerba candidū
 piper faciunt, aptum ocularibus remedijs, anti-
 dotis, & medicaminibus, quæ contra venenatis
 parantur, theriaca vocant. Longū verò vehemē-
 tius mordet: & quoniā priusquā ematuref-
 cat, decerptum est, subamarū relinquitur, anti-
 dotis, & theriacis medicaminibus expetitū. Nī-
 grū verò, utpote quod tēpestiua maturitate col-
 lectū sit, odoratū esse constat: candido suauius, a-
 crius, & ori gratius, necnon ad condimenta
 vtilius, sed candidum, & adhuc in acerbū ver-
 gens, antiē diēlis infirmus est. Eligi oportet gra-
 uissimū, plenum, nigrū, sine multis rugis, recens,
 ac minimè surfurosu. Inueniuntur etiā in ge-
 nere nigri semina nutrimento defecta, cassa, ina-
 nia, minimiq; ponderis, quod vocant brasma.
 Vis omnium excalfacit, vrinam ciet, concoquit,
 extrahit, discutit, absterget caliginem, quæ ocu-
 lis obuersatur. Piper febriū horroribus circuitu
 repetentibus, siue potu, siue illitu subuenit: serpē-
 tū morsibus auxiliatur: partus extrahit: conce-
 ptum adimere creditur, statim à concubitu sup-
 positum: tussi, omnibusq; pectoris vitijs, siue ecle-
 mate, siue potu succurrit: āginæ eo, & melle cō-
 uenienter parguntur: potum cum recentibus
 lauri folijs, tormina discutit: cum vua pas-
 sa manducatum, pituitam à capite elicit: va-
 letudinem tuetur, dolores finit, appetentiam
 mouet, concoctionem adiuuat, ad intinēlus escu-
 leo

lentorum additum: strumas cum pice discutit: vitiligines ex nitro emaculat. Fictili nono, ut aiunt, motum torretur. Non est huius arboris radix zingiber, ut aliqui existimauerunt, sicuti paulò post ostendemus. Namque piperis radix costo similis est, ora gustantium accendit, saliuam ciet. Hac lienem reprimat, cum aceto illita, aut pota: caput etiam purgat, manducata cum semine pedicularis herba, quam staphidem agriam vocant.

Gingiber. CAP. CLIII.

Gingiber sui generis planta est, in Trogodytica Arabia magna ex parte nascens. Qua virente ad multa, perinde atque nos ruta, utuntur, & primis potibus, & edulij admiscunt. Huius radices, cyperi modo, paruae sunt, candidaetes, & odoratae, atque piper sapore imitantur. Eligi debet, quae teredines non nouerit. A multis tamen ob id condiuntur, quod celeriter cariem sentiant: & fictilibus in Italiã asportantur. Gingiber cibo conueniens est, & cum condimento assumitur. Excalsacioriam vim, & excoquentem habet: aluum leniter emollit: stomacho utilis est: efficax aduersus ea, quae oculis caliginem offundunt. in antidota addi solet. In summa, piperis viribus respondet.

Hydropiper. CAP. CLX.

HYdropiper apud aquas nascitur, quae stagnant, aut pigro lapsu repunt. Caulem

lem edit geniculatum, solidum, multis alis conca-
uum: folia menthae, maiora, molliora, candidio-
raq; gustu piperis, acri, citra tamen ullam odo-
ris gratiam: fructum acrem, in surculis paruis,
prope folia racematim coherentem, Folia cum so-
mine illita tumores, veteresq; duritias discutiunt.
Sugillata delent: quae postquam inaruerunt, tu-
sa pro pipere in obsonijs admiscetur. Radix par-
ua, nullius in medicina vsus.

Ptarmica. CAP. CLVI.

Ptarmica exiguus frutex est, surculos habes
paruos multos, & rotundos, abrotano ne
dissimiles: & circa eos folia olea, longa, multa: &
in cacumine capitulum, vti anthemidis, paruū,
rotundum, quod suo acri dolore sternutamentū
excitat, vnde nomen accepit. Folia cum floribus
illita, sugillationes rapiunt. Flores sternutamen-
ta efficacissimè mouent. Nascitur in montibus
& petrosis.

Radicula, seu lanaria herba.

CAP. CVLII.

Struthium herba vulgò nota: qua purgan- * Cēsetur
dis lanis vtuntur, qui eas eluunt. Huius ra ca quam
dix est acris, vrinam ciet: prodest tussi, iocinero- vulgò Sa-
sis, orthopnoeae ex melle sumpta, cochlearis men- ponarians
sura, aluum soluit. Eadem cum panace, & cap- dicunt.
paris radice, calculos frangit, & cum vrina
exturbat: duritiam lienis assumit: menses impo-
sita trahit: partus efficaciter enecat. Cum polen
24

ta autem, & aceto illita, lepras tollit: tubercula discutit, cum farina hordeacea, & vino decocta. Miscetur & malagmalis, & ocularibus collyrijs, claritatis causa. Sternutamenta mouet: per os purgat, trita cum melle, & naribus insusa.

Cyclaminus. CAP. CLVIII.

Cyclaminus folia habet hederæ, purpurea varia, in quibus supra infraque albicant macule: caule nudo, quaternos digitos equante: floribus in eo purpureis, rosarum effigie: radice nigra, & aliquantum lata, ut rapum videri possit. Quæ cum hydromelite pota, pituitam, aquamque detrahit: menses potu, appositum ueciat. Tradunt, si prægnans radicem transgrediatur, abortum fieri, partum appensa accelerat: contra venena, præsertim leporis marini, ex vino bibitur: illita contra serpentium ictus remedio est: immista vino inebriat: regium morbum discutit, tribus drachmis pota, cum passo, aut diluto mulso. Sed oportet eum qui ebibit, multis vestibus contextum, loco calido, & à perfrictionibus tuto recumbere, quò facilius exudet: eiectiones autem sudores fellei colore inueniuntur. Succus eius ad purgandum caput, naribus infunditur, ad deicienda quoque alui excrementa, in vellere sedi subijcitur: illito umbilico, & imo ventre coxarum tenus, aluum emollit, & abortum efficit: suffusionibus, & retusa oculorum aciei, oblitus cum melle succus predest. me
di.

medicamentis abortiū inferentibus admiscetur. Succus cum aceto illitus, prociuiam sedem restituit. Exprimitur tusa radice succus, & ad mellis crassitudinem decoquitur. Radix cutem purgat, eruptiones papularū reprimat: vulneribus ex aceto per se, aut cum melle medetur, lienē absumit, vitia cutis in facie, et alopecias emendat. Eius decocto luxata, podagras, & capitis vlcuscula, pernionesq; foueri congruū est: ipsaq; in oleo vetere feruesacta, illito oleo vlcera ad cicatricem perducit. Cauata radix oleo expletur, & cinere seruenti imponitur, adiecto interdum Tyrrhenicæ ceræ momēto, vt strigmenti crassitudinē vnguentum contrahat, cū primis vtile pernionibus. Radix, scillæ modo, concisa reponitur. Narrant, ad amatoria assumi contusam, & in passillos diuisam. Nascitur in vmbrosis, maximè sub arboribus.

Altera cyclaminus. CAP. CLIX.

Est & altera cyclaminus, quam cissanthemō aut cissophyllon vocant: folijs hederæ, sed minoribus: geniculatis caulibus, crassisq; circa vicinas arbores, capreolorū modo se voluētibus: florē candido, odorato: acinis hederæ mollibus, lēti gustus, aliquantulū acris: radice superuacua. Nascitur in asperis. Huius acini, drachmæ vnius pondere poti, cū vini albi cyathis duobus quadraginta diebus, lienē p̄ vrinā, et aliuū absumūt: ad orthopnœam bibitur: reliquias à partu purgat.

Dracm

Dracunculus maior. CAP. CLX.

DRacunculus maior in umbrosis circum-
 septa, gignitur. Caulem habet rectum,
 leuem, duum cubitorum, baculi crassitu-
 dine, versicoloribus draconum maculis, purpu-
 reis tamen euincentibus: folia rumicis, sibi inui-
 cem implicata. Fructum summo caule facit, race-
 mosum, coloris primum cineracei, mox per ma-
 turitatem in crocum, & purpuram vergentis
 radicem prægrandem, rotundam, candidam, cor-
 tice tenui vestitam. Colligitur, dum maturefcit
 & succus exprimitur, siccaturq; in umbra. Ra-
 dix quoque messibus effoditur, elotaq; particu-
 latim conciditur, & funiculo transfixa siccatur
 in umbra. Vis ei calfaciendi cum diluta vini po-
 tione. Crudam, coctamve cum melle delingi pro-
 dest contra orthopnoeas, rupta, conuulsa, tussim,
 & destillationes. pota cum vino venerem stimu-
 lat: vlcera, quæ cacoethe vocantur, atque ap-
 pagedenica expurgat, præsertim cum vite alba.
 ex ea, & melle collyria ad fistulas, & partus eua-
 cidos cõponuntur. ad vitiligines cū melle, efficaci-
 ter illinitur: polypos, & carcinomata absumit.
 Succus ad oculorū medicamēta, itē cõtra nubecu-
 las, caliginē, albuginesq; effectū p̄bet. Herba, ra-
 dicisq; odor teneros cõceptus abortu vitiat, itē si
 triginta grana eius in posca bibantur. Sunt qui e-
 ius succū cū oleo, aurii doloribus insudere: quin
 etiā salis, utpote q̄ adstringat, vulnerib. recētib.
 impo

Imposuere. & cocta in vino pernionibus. Qui folia manibus affricuerit, aut radicem exemerit, posse à vipera feriri inficiantur.

Dracunculus minor. CAP. CLXI.

DRacunculus minor folio constat hederaceo, magno, candidis notis insigni: caule recto, bicubitali, versicolore, maculis resperso purpureis, ita ut anguem planè referat, baculi crassitudine: fructus summo caule racematim cohaeret, colore primum herbaceo, & cum ematuruit, croceo, gustu feruens, mordaxq;: radice a liquuntulum rotunda, bulbosa, arò non absimili, tenui obducta cortice. Nasctur in sepibus umbrosis, Seminis succus cum oleo instillatus, aurium dolorem mitigat: naribus etiam ex lana impositus, polypum absunit: carcinomata illitu sistit: triginta eius grana, si in posca bibantur, abortus inferunt. Odorem aiunt, posteaquam flaccidi flores emarcuerunt, conceptus ad huc teneros enecare. Radix excalfacit: orthopnoe: ruptis, vulsis tussi, destillationibus auxiliatur: humores pectoris excreatu faciles reddit, siue cocta, tostaq; cum melle, aut per sese edatur, siue vrina eius ex melle delingatur. vrinam pellit, venerem excitat, cum vino pota: phagedenas vltimum, & quae cacoethe vocantur, trita cum melle, & bryonia alba expurgat, & ad cicatricem perducit: colliria ex ipsa ad fistulas, & eiciendos partus fieri solent: qui radice suas ma-

bus perficuerunt, à viperis feriri negatur: illita ex aceto vitilignes emaculat. Folia recentibus vulneribus linamentorum vice, conuenienter imponuntur: decocta in vino pernionibus appo-
suisse prodest. Caseus folijs inuolutus, à putredine defenditur. Succus radicis ad nubeculas, albugines, & oculorum caligines conuenit. Radix cocta crudave, ad sanorum vsus, pro oleo recipitur. In Gymnessijs insulis, quæ Baleares vocantur, coctam radicem cum melle multo, in conuiujs placentarum loco offerunt. Radix mersibus effoditur, lotaq; frustatim conciditur, & ligno traiecta, siccatur in umbra, & ita reconditur.

Arum. CAP. CLXIII.

ARon apud Syros lupha vocitatum, folia emittit dracunculi, sed longiora, & paucioribus distincta maculis: caulem suppurpureum, dodrantalem, pistilli specie, à quo crocum semen exit: radice dracunculi alba. quæ decocta estur, vt pote cum minus acris sit. Folia ad esum condiuntur, & arida per se decocta manduntur. Radix, semen, & folia dracunculi vires habet. Priuatim radix ex fimo bubulo podagris illinitur. & dracunculi more reponitur. In totum ob mitiorē eius acrimoniam, in cibū expeditur.

Arisarum. CAP. CLXIII.

ARisarum exigua herbula est: cuius radice oleæ magnitudinem implet, longè maioris quàm aron acrimonie. Vnde illitu nomas sistit.

Fiunt:

Fiunt collyria ex ea, ad fistulas efficacia. Illitu ra-
dicis, genitale animalis cuiuscunque in perniciã
agitur.

Hastula regia. CAP. CLXIII.

HAstula regia vulgaris notitia est: solijs ma-
ioris porri: caule laui, ferente in cacamine
florem, quem anhtoricon appellant: radices sub-
iacent, oblonge, rotunda, glandibus similes gu-
stu acres. Quæ excalfaciunt: vrinas, & menses
epotaciunt: lateris doloribus, ruptis, cõuulsis, &
tussibus, drachmæ pondere pota ex vino meden-
tur. Ea verò venutiones adiuuat, ludicri tali
magnitudine cõmanducata: a serpente demorsis
datur aptissimè, triũ drachmarum pondere, ve-
rum solijs, floribus, & radice ex vino morsus il-
linire oportet: item vlcera sordida, & depascen-
tia, mamarũ quoque, et testiu inflammationes,
tubercula, surũculosq;: decoctis in face vini bul-
bu, recetibus inflãmationibus ex polëta auxilia-
tur. radice succus adiecto vetere vino dulci, myr-
rha, et croco decoquitur. fit q; perquã vtile oculis
medicamentũ: ad purulēt as aures per se, et cũ thu-
ra, melle, vino, et myrrha tritus, pdest: incõtrariã
aurẽ infusus, dentiũ dolorẽ mitigat. Cuius è ra-
dice illitus, alopecias ad pilũ reducit, oleũ in exca-
uatis radicibus igni decoctũ, illitu exulceratis p-
nionibus, et abustis igni, cõducit: et surditati in-
stillatũ in aurẽ auxiliatur. Candidã vitiliginẽ,
luteo atea perfrictã in sole illita radix emēdat.

Semen, floresq; in vino poti, scolopendra, & scor-
pionum venenis, mirum immodum resistunt: al-
uum purgant.

Bulbus esculentus.

CAP. CLXV.

Esculentus bulbus vulgò cognitus, à nobis
estur. Stomacho, et aluo utilis rufus, qui ex
Aphrica defertur. Amarus verò, & scillinus, sto-
macho aptior est, et concoctione adiuuat. Bulbi
omnes acrimoniã habent, excalfaciunt, vene-
rem stimulant, linguam, tonsillasq; exasperant
multum alimenti præbent, carnes creant, infla-
tionem pariunt. luxatis, fractis articularum do-
loribus efficaciter illinuntur: spicula extrahunt:
gangreanas, & podagras ex melle, aut per sese
hydropicorum tumores, & canum morsus cum
melle: & piperis polline illiti cohibent: sudores
compescunt: stomachi dolores mitigant: fursu-
res, & vlcera, quæ in capite manant, cum tosto
nitro abstergunt. sugillata, varosq; per se, aut
ex oui luteo, & lentigines cum melle, vel aceto
emendant: fractis auriculis, vnguibusq;, ex po-
lenta medentur. lidem calidis cineribus torrefa-
cti, tollunt sicus: item cum cinere è manarum ca-
pitibus, impositi. Cremati verò, & cum alyo-
nio misti, vitia cutis in facie, atrasq; cicatrices,
in sole illiti emaculant. faciunt adrupta, si cum
aceto cocti edantur. Sed copiosiore eorum cibo ab-
stinendum, quoniam nervos tentat.

Bul

Bulbus vomitorius. CAP. CLXVI.

Bulbus, quem vomitorium vocant, foliis habet lentiora multò, & longiora quàm bulbus esculentus: radicem similem, cortice nigro. Ea radix mansa, aut decoctum eius potum vesicæ malis medetur: vomitiones mouet.

Scilla. CAP. CLXVII.

Scilla vim acrem, atque feruentem habet. assatam ad multa vtiliorem esse constat. Polline ad crustam subactò, aut luto oblita, in clibanum conijcitur, aut carbonibus obruitur, donec obducens crusta sufficiens intosta fuerit: quæ exempta, si non emolescat, altero polline simili, aut luto circumlimitur, & eadem quæ prius, fiunt: nam quæ ita non assatur, interaneis maximè noxia est. Torretur item in olla, indito operculo, quæ in furnum demittatur. Sumi etiã solet quòd maximè est medium, direptis viuòtenus tunicis, quòd frustatum cõfectum coquitur, mutata sæpius aqua, donec ipsa nec amaritudinem, nec acrimoniam habeat: traieclatq; lino frusta siccantur in vmbra, ita vt ne vlla quidem parte se contingãt. His scilla seminibus ad oleũ vinum aut acetum scillinum vtimur. Ad rimas pedum, interna pars crudæ scilla in oleo feruesceta, aut cum resina liquefacta, imponitur. decocta in aceto demorsis à vipera, cataplasma est. Ad singulas assæ partes abieclis octonis tosti salis cochlear vñ, aut alterum damus ieiunii, ad

emolliendam aluum : in potu autem, & odo-
ratis medicaminibus, & quibus vrinam ciere
volumus, hydropicisq; & stomachicis, quibus in-
natat cibus, regio morbo, torminibus, in tussi
vetere, suspiriosis, & ore reijciētibus, tres obolos
in delinctu ex melle sumpsisse satis est. Coquitur
cum melle, & estur eorundē gratia, maximē vt
concoctionem adiuuet: strigmenta per aluum ex-
trahait. Coctā, & simili sumpta modo, eosdem
præbet effectus: sed cauēdus scillæ vsus his, qui
intestinū sentiūt vlcus. ad pensiles verrucas, &
perniones, tosta efficaciter illinitur. Tritū semē,
& in carica, aut melle deuoratiū, aluum emol-
lit, Scilla tota in limine ianua suspensa, malū
medicamenti noxam arcet.

Panocratium. CAP. CLXVIII.

Panocratiū, quod aliqui scillam appellāt, ra-
dice est magni bulbi, subrufo colore, aut sup-
purpureo, gustu amaro, ac seruēte, folijs lilij, sed
lōgioribus. Scillæ vires, & præparationē habet,
eodēq; pōdere in morbis efficaciter assumitur: cui
tamē mitior, quā scillæ facultas inest. Radicis
succus cum erui farina digeritur in pastillos, qui
hydropicis, splenicisq; cum hydromelite, commo-
dissimē dantur.

Capparis. CAP. CLXIX.

Capparis auculeatus frutex est, qui in terrā
stratus magis in orbē euagatur. Spinas, vt
rubus, habet in harni modū aduncas: folia mali
coronæ

totonea, rotūda: fructum olea, similem, qui cūm
 dehiscens panditur, florem candidum promit:
 quo excusso, nonnihil glandis oblonga figura
 inuenitur, quod apertum grana acinis punico-
 rum similia ostendit, parua, rubicunda: radices
 lignosas spargit, grandes, numerosasq;. Tenui
 plerunq; solo, asperisq; locis, in insulis, & iuxta
 rudera nascitur. Caulis, & fructus, cibi gra-
 tia condiuntur. aluum turbat, stomacho aduer-
 satur, sitim gignit: cocta tamen stomacho,
 quam cruda utilior est. Fructus drachmis dua-
 bus in vino potus, quadraginta diebus, lienem
 absorbit, & urinam, cruentumq; excrementum
 emittit: bibitur utilissimè in coxarum dolori-
 bus, & neruorū resolutione, item ruptis, et con-
 uulsis: menses ciet, caput purgat. Dentium dolo-
 rem sedat semen ex aceto decoctum, colluto inde
 ore. Aridus radice cortex ad eadem proficit: vl-
 cera omnia vetera, & sordida, & quæ occallue-
 runt, expurgat: lienosis cum farina hordei illini-
 tur: dēte demorsa: dolori eius auxiliatur: cū ace-
 to trita, vitiligines albas absterget. Radix, fo-
 liaq; intrita, strumas, ac duritias discutit. Au-
 riū vermiculos insusus succus enecat. Aphrica, et
 praesertim Marmarica capparitis, vehementer in-
 flat. Apula vomitus facit. & quæ a Libycis, &
 quæ Rubro mari, desertur, mirū in modū acris
 est: siquidē in ore pustulas excitat, gingivasq; of-
 fetenus exest. quare in cibis non ab re dānatur.

Lepidium. CAP. CLXX.

Lepidium, aliqui gingidium vocant, her-
bula vulgò nota. muria cum lacte serua-
tur. Vis foliorum acris, & exulcerans. quapro-
pter ischiadicis trita, presentissimum est auxi-
lium, si cum helenij radice, quarta parte hora,
illinatur: lienosis simili modo prodest: lepras
eximit. Radix appensa collo, dolore dentium
liberare existimatur.

Ranunculus. CAP. CLXXI.

Complura Ranunculi genera. Vis tamen o-
mnibus vna: acris, & vehementer exulce-
rans. Nam vnum coriandri folijs constat, latio-
ribus, subalbidis, pinguibus: flore luteo, inter-
dum purpureo: caule gracili, cubitum alto: radi-
ce alba, exigua, amaraq; multis capillamentis,
hellebori modo, fibrata. nascitur in limitibus
humidis. Alterum lanuginosius, longiori caule,
pluribus foliorum incisuris, plurimum in Sardinia
proueniens, quam acerrimum, quod syluestre apium
appellat. Tertium minimum, odore graui, flore
aureo. Quartum huic simile, flore lacteo. Folia, flo-
res, & cauliculi recetes, illitu exulcerat, & cru-
stas non sine dolore gignunt. quade vngues scabros
extricant, scabiem eximunt, stigmata delent: formicæ-
tes verrucas, & pēsiles, alopeciasq; paulisper illi-
ta tollunt. Tepete decocto perniones fouentur. Sicca
radix, tritaq; sternutamēta ciet, naribus admo-
ta: detumore appensa leuat, ipsos tamē frangit.

ANC

Anemone. CAP. CLXXII.

Dvo Anemones genera, vñũ syluestre, alterũ in cultis nascẽs. Cuius multa species: vna phœniceũ florẽ profert: altera cãdicatẽ, aut lacteum, aut purpureum. Harum folia coriandro similia, ceterũ scissa tenuius in terrã inclinãtur: caules lanuginosi, tenues, in quibus flores vt papaueris, & in medio capitula nigra, aut carulea: radix olea magnitudine, aut amplius paulo grãdescit, ac veluti gemiculis quibusdã cingitur. Syluestri amplitudo prorsus maior, latioraq; folia, & duriora: oblongius caput: flore puniceo: ienuibus, & multis radicũ capillamentis. Acrior est, quã nigra habet folia. Vis vtriusque acris, ea de causa succus naribus insusus purgat caput. Cõmanducata radix pituitã trahit. decocta in passo, & illita, medetur oculorũ inflammationibus: cicatrices eorundẽ, & hebetudines emẽdat: sordida vlcera abstergit. Folia, & caules, si cum ptisana decocti edantur, copiã lactis præbent: menstrua ciunt, vellere apposita: illita quoque lepras eximũt. Sunt qui errore ducti argemonem nominari eupatorium putent: quoniam à syluestri Anemone, argemonem, & papauer, quod rhexada appellant (de quo inter papaueris genera referemus) propter colorũ cognationẽ in floribus distinguere non possunt. Verũ papauer, & argemone colore minus saturato spectantur, & vtraque tardius floret.

Quinetiam argemone croceum succum, gustu
admodum acrem, reddit: rhœas verò candidio-
rem, & acrem. Insuper anemone, & rhœadi ca-
pitula syluestris papaueris similia insunt, sed in
anemone supernè crassiusculum, in rhœade sub-
angustius. Anemones genera succum remit-
tunt, nec calyces habent, sed quasi asparagi cacu-
men. In aruis illa sœpius emascuntur.

Argemone. CAP. CLXXIII.

ARgemone in totū syluestri papaueri simi-
lis est. Folia habet anemones, diuisa, florem
punicum: caput in cauliculo papaueris rhœ-
adis, oblongius, & summi partibus latum: ra-
dicem rotundam: succum croci colore, acrem di-
mittit. Argema, & nubesulas expurgat. Folia
illitu inflammationes compescunt.

Anagallis. CAP. CLXXIII.

DVO sunt anagallidis genera, quæ tantū
flore distant, nam quæ caruelo flore est,
fœmina dicitur: mas quæ phœniceo. Frutices
sunt parui, in terra iacentes: folijs in quadr-
angulo cauliculo pusillis, subrotūdis, ad helxinae fo-
lia accedentibus: semine rotūdo. Vtraque miti-
gandi vim habet, in flāmationem arceat, ad aclos
corpori aculeos extrahit, nomas cohibet. Succus
earum gargarizatus, capitis pituitam purgat:
& naribus infusus, dolorem dentium lenit, si in
aduersam partem iniiciatur: argema cum melle
Attico emendat: retusa oculorum acies auxilia-
nt:

tar: contra viperarum morsus, iecinoris, & ren-
num vitia, si ex vino bibatur prodest. Tradunt
eam, quae ceruleam edit florē, prociduam sedem
reprimere: quae uerò phœniceum, illi tu euocare.

Hedera. CAP. CLXXV.

Hedera differentias multas in specie forti-
tur, summas autē genere tres. Nam qua-
dam cādidā est, altera nigra, tertia helix. Can-
dida fructum fert cādidum: nigra nigrum, aut
croci emulum, quam vulgus Dionysiam vocat.
Helix fructū non gignit, sed tenues habet viti-
culas, & folia parua, angulosa, & rubra. He-
dera omnis acris est, & adstringēs, neruos ten-
tat. Flos trium digitorū carptu, facit ad dysen-
tericos, in vino bis die potus: ambuētis cū cerato
tritū illinitur. Recētia folia ex aceto cocta, aut
cruda cum pane detrita, lienes sanant. Foliorū
& corymborū succus, cū irino unguento, melle,
aut nitro, naribus infunditur: & cōtra veteres
capitis dolores, caput eo cū aceto, et rosaceo per-
fundi vtile est, purulētis auribus, aut dolētibus,
cū oleo medetur. Nigra hedera succus, aut epoti
corymbi, corpus infirmāt, mentemq; turbāt lar-
gius sumpti. Acini quinque triti, calfactiq; in
punici mali cortice cū rosaceo, si instilletur a con-
traria aure, dolorē dentium mitigāt. Denigrāt
capilli illiti corybi. Folia in vino decocta illinun-
tur omnium vlcera generi, etiam si cacoēthe
sint, vitia cutis in facie, & ambusta sanant, vti
antea

antea diximus, decocta. Mouent menses triti
 & subditi corymbi: ijdem poti, post purgatio-
 nes foeminarum, drachma pondere, concipiendi
 spem adimunt. Pediculus foliorum melle irriga-
 tus, ac vulus inditus, menstrua, & partus ex-
 trahit. Instillatus succus putrida tadia narium
 graueolentiãq; emendat, & sanitati restituit.
 Lachryma hederæ psilothrum est: illitu pedicu-
 los enecat. Succus radicum in aceto potus, con-
 tra phalangia prodest.

Chelidonium Maius. CAP. CLXXVI.

Chelidonium maius, caule est gracili, cubita-
 li, aut altiore. agnatis foliosis: folijs ranücu-
 li, mollioribus tamen, & colore caesijs: flore viola
 albæ, secundũ singula folia prodeunte. In eo suc-
 cus croci, mordax, acris, & aliquantulum suba-
 marus, grauiter olens. Radix supernè singula-
 ris, infernè in multa crocea capillamẽta fibratur.
 Siliqua, ceu corniculati papaueris, tenuis, in
 metæ figurã lõga: in qua semẽ papauere maius
 recluditur. Succus in æreo vase, cũ melle pruni
 decoctus, oculis claritatẽ adfert. Folijs, caule, ra-
 dice, succus exprimitur ineunte astate, & sicca-
 tus in vmbra digeritur in pastillos. Radix cũ a-
 niso, & vino albo pota, medetur regio morbo, et
 vlceribus quæ serpũt: imposita cũ vino, aut mã-
 ducata, dentium dolorẽ sedat. Hoc nomẽ sibi vide-
 tur vendicasse, quòd aduentu hirundinum exo-
 riatur, & discessu emarcescat. Sunt qui nar-
 rante

rant, hirundines matres excacatis pullis, admo-
ta herba, visum restituere.

Chelidonium minus.

CAP. CLXXVII.

Chelidonium minus, quod triticum sylue-
stre aliqui nuncuparunt, herbula pediculis
ab radice pendens, sine caule: folijs hederæ, mul-
tò rotundioribus, & minoribus, teneris, & sup-
pinguibus. radices habet ex eodem callo complu-
res, pusillas, in granorum tritici modum acerua-
tim congestas: quarum tres, aut quatuor in lon-
gitudinem exeunt. Iuxta aquas, & lacus nasci-
tur. Vis ei acris, & anemones modo summã cu-
tẽ exulcerat. psoras, & scabros vngues eximit.
Succus radicibus expressus ad purgandũ caput,
naribus infunditur. Decoctum eius cũ melle gar-
garizatum, magnificè id præstat: & omnia pe-
loris vitia extrahit.

Othonna. CAP. CLXXVIII.

Othonnam aliqui maioris chelidonia suc-
cum esse aiunt: quidam glaucij: alij succum
floribus corniculati papaueris expressum. Alij
permistos ceruleæ anagallidis, hyoscyami, & pa-
paueris succos esse cõtendunt. Alij Troglodytica
cuiusdã herbe succũ, quæ othonna vocatur: na-
sciq; eam in eo Arabia tractu, qui ad Aegyptiũ
spectat. Othonna folijs erucae, perforatis cribri
moda, & veluti à tineâ derosis, squalore obsi-
tis, paucis: flore croci, latifolio: quare quidã ane-
monas

mones speciem esse putauerūt. Extractus succus
oculorū medicamentis adijcitur, ubi expurgare
est opus: mordet enim, & absterget omnē caligi-
nem, quæ oculis offunditur. Tradunt humorem
quendam ex herba emanare, qui clotus, semotim
calculus, in pastillos ad eadē digeritur. Aliqui ta-
men affirmāt, lapidē esse Aegyptiū, in Thebaide
nascentē, exigua magnitudine, creo colore, gu-
stu cū seruore quodā, & adstrictione mordaci.

Auricula muris. CAP. CLXXIX.

Muris auricula, quam, myosotida vocāt,
herba est caulibus pluribus ab vnā radi-
ce, aliquatenus ab imo rubētibus, & cōcauis: fo-
lijs angustis, oblongis, dorso acuto, elato, nigricā-
tibus, per interualla assiduē geminatis, atque in
mucronem desinentibus, & tenuibus cauliculis
ex alarū sinu prodeūtib: flosculo, vt anagal-
lidis ceruleo: radis digitali crassitudine, multis
capillamentis fibrata. Radix illta aegylopiā su-
nat. Sunt qui alsinem, muris auriculā vocitant.

Glastum. CAP. CLXXX.

Satiuū Glastū, quo infēclores lanarū vtun-
tur, folijs habet plantagini simile, verū pin-
guius, nigriusq; , cuius caulis duū cubitorū al-
titudine excedit. Illita folia tumores oēs disci-
tunt, cruēta vulnera glutinant, sanguinis pro-
fluvia sistūt: ignē sacrū, phagedanas, putrescen-
tia vlcera, & quæ serpunt, sanant. Syluestro:
glastū satiuo simile est, folia fert maiora, lactu-
caceū.

caecis proxima: caules tenuiores, multifidos, quadamtenus rubentes: in quorum cacumine folliculi multi dependent, quaedam linguarum effigiem referentes, in quibus semen: flore tenui, luteo. Eadem, qua & supra dicta, praestat, potu, & illitu lienosis auxiliatur.

Telephium. CAP. CLXXXI.

Telephium herba portulaca similis, et caula, & folijs: alas binas in singulis foliorum geniculis annectit: ramuli à radice semi, septeniue prodeunt, folijs referti caeruleis, crassis, lentis, carnosiss: flore luteo, aut candido. Nascitur in cultu, & maximè inter vites tempore verno. Folia senis horis illita albam vitiliginem sanant, sed postea hordeacea farina illim debet. perun-
 Etiam ex aceto etiam in sole vitiliginem tollunt: sed vbi inaruerunt, absterguntur.

FINIS.

P E D A C I I

D I O S C O R I D I S

A N A Z A R B E L D E

Medica materia,

L I B E R T E R T I V S .

Vperioribus, charissime Aree, commētarijs, tradidimus de aromatibus, vnguētis, oleis, arboribus earum fruclibus, & lachrymis: item de animalibus, cercalibus, oleraceis, & herbis acrimonia praeditis. In hoc autem tertio radices, succos, semina, herbas, & quae vernacula, & inter se cognata censentur, quaeque pluribus scatent remedijs, prosequemur.

Agaricum. CAP. I.

A Garicū radix fertur laēpitiij similis, sed facie summa solutior, & rariore, fungosoque tota cōtextu. Duo eius genera: foemina, quae praesertur, rellis intus venarum discursibus constat: mas rotundus est, & vndique compaelior. Vtrique gustus in initio dulcis, mox ex distri

distributione in amaritudinem transit. Gignitur in Sarmatia regiōe, quæ Azaria dicitur. Sūt qui radicem esse planta affirmant: alij vt fungos nasci in arborum caudicibus, quadam putredine. Gignitur in Galatia Asia, et Cilicia in cedris, sed friabile, & infirmum. Adstringendi, calfaciendiq; naturam habet. Efficax est contra tormina, cruditates, & rupta: prodest itidem cōtusis, & ab alto deuolutis. Datur duobus obolis in vino mulso febrim non sentientibus: febriculosis verò in aqua mulsa: arcais quoq; suspiriosis, iocineris, renumq; vitio laborantibus, dysentericis. Item si vrina agrè reddatur, si vultu strangulatus vrgeat, si pallor membra decoloret, drachma vna dari solet: si tabes infestat, ex passo: si lien negotium exhibet, ex aceto mulso: si dissolutio stomachi est, ita vt cibi tenax non sit, manditur, & sine vlla humoris sorbitione deuoratur: simili modo acida ruclātibus propinatur. sanguinis reiectiones sistit, tribus obolis ex aqua sumptum. Facit ad coxendicum, & articuloꝝ dolores, & comitiales morbos, si cū aceto mulso, pari pondere assumatur: menses ciet: sceminis, quas inflatio vultu vexat, vtiliter æquali modo datur: horrores soluit, datum ante febriliū accessiones: aluum purgat, drachma vna, aut altera, si cum aqua mulsa bibatur: venenorum antidotum est denarij instar, cum diluta potione sumptum: si serpentes ictum vibrarūt, mor-

P. sumq;

LIBROS
DEL DR.
L. MARCO

sumq; subfixerūt, tribus obolis ex vino potū, mī
rè auxiliatur. In summa, internis omnibus vi-
tīs cōuenit, pro viribus, & atate datū, nunc ex
aqua, nunc ex vino: ūs ex aceto mulso, alijs
ex aqua mulsa.

Rhaponticum. CAP. II.

RHa, aliqui rheum, Latini rhaponticum
vocat, prouenit in ūs, quæ supra Bospho-
rum sunt, regionibus ex quibus affertur. Ra-
dix nigra, centaurio magno similis, sed minor,
& rufior, fungosa, aliquantum lauis, sine odo-
re. Optimum habetur, quod teredines non sen-
sit, si gustatu cum remissa adstrictione lætescat
manducatumq; colorem reddat pallidum, aut
ad crocum inclinantem. Id epotum facit ad in-
flationes, stomachi imbecillitatem, & omne ge-
nus dolores, ad conuulsa, rupta, lienosos, hepatis
cos, tormina, & renum, vesicae, & pectoris vitia,
aduersus intenta praecordia, & vulua mala, co-
xendicum dolores, sanguinis excreationes, su-
spiria, singultus, dysenterias, & caeliacorum
affectus, contra febrium circuitus, & venenato-
rum morsus. Datur in singulis valetudinibus
eodem, quo agaricum pondere, & cum eisdē li-
quoribus: si febris careant in mulso: sin aliter ex
aqua mulsa: si tabem experiuntur, ex passo, si
lien exerceat, in aceto mulso: si dissolutio est sto-
machi, id est cum cibi tenax non est, mādatur, &
sine sorbitione vlla deuoratur. Liuentia, liche-
wasq;

nāsq; tollit, cū aceto illitū. Inflammationes omnes veteres ex aqua oblitum dissipat. Summa eius vis adstringens, cum aliquanto calore.

Gentiana.

CAP. III.

* Græci
gentidi.

Gentiana inuētio prima assignatur. Gen-
tio Illyriorum regi, a quo cognomen tum
habuit. Folijs partim proximè radice, iugladi,
plantagineve similibus, subrubris: partim a me-
dio caule, & præsertim iuxta cacumen, paulo
dissectis, caule cauo, & leui, digiti crassitudine,
geniculato, & ex interuallis maioribus foliato,
binū cubitorum altitudine. semine in carycibus
lato, leui, glumoso, satis ad sphondilij semen ac-
cedente. radice longa aristolochia, longa, crassa,
amara. nascitur in sublimibus montium iugis,
umbrosis locis, aquosisq;. Vis radice excofactio
ria, & adstringens: contra morsus serpentium,
duabus drachmis. cum pipere, rupta, & vino
pota auxiliatur. Extracti succi drachma, late-
rum doloribus, & ex sublimi deturbatis, ruptis,
& conuulsis prodest: hepaticis, et stomachicis, po-
ta cum aqua subuenit. Radix collirij modo sub-
dita, partus eijcit: imposita, vt lycium, vulnera-
ria est, & vlcera cuniculatum depascentium
medela. Succus præcipuè eodem effectu prodest:
cuius inflammatione laborantibus illinitur: pro
meconio collirij acris immiscetur. Radix
vituliginem absterget. Succus extrahendi ra-
tio hæc est. Contusa radix quinque diebus aqua

maceratur: postea in eadem tantisper decoquitur, dum extent radices: & ubi refrigit aqua, linteo excolatur: mox. discoquitur, dum mellis crassitudo fiat, sic liliq; reconditur..

Aristolochia. CAP. IIII.

Aristolochia nomen ex eo sibi adoptauit, quod existimetur optimè puerperis opitulari. Tria eius genera traduntur. Rotunda, quae femina vocatur, folijs hederaceis, praestanti odore cum acrimonia, mollibus, subrotundis, multis ab vna radice germinibus, praelongiq; palmitibus: floribus candidis, pilei similitudine, in quibus quod rubrum est, grauius olet. Longa mascula appellatur, nonnullis dactylitis: longiore quam rotunda folio: tenuibus ramulis, dodrantalibus: flore purpureo, grauius olente, qui marcescens in pyri similitudinem turbinatur. Radix rotunda in orbem conglobata, rari modò: longa verò digiti crassitudinem: & dodrantis longitudinem implet, nonnunquam paulò maiorem. Ambae colore intus buxco, gustu amaro, & graui. Est etiãnum tertia longa, quae clematitis vocatur, ramulos habens, tenues, refertos folijs subrotundis, minori sepe ruuo similibus: flores rubra: radices longiores, tenues, crasso cortice, odoratoq; vestitas: priuatim vnguentorum spissamentis conuenientes, Rotunda cateris venenis resistit. Longa verò aduersus angues, & venenatissima potere ex vino bibitur, & illinitur.

Pot.

Pota cum pipere, & myrrha menses, partus.
 & omnia vuluarum onera eijcit: eadem ef-
 ficat subdita in pefso. Rotunda ad eadem pollet:
 insuper singultibus, suspurijs, horroribus, lient
 conuulsis, laterum doloribus, pota cum aqua,
 singulariter auxiliatur. Aculeos, & spicula ex-
 trahit: ossium squamas illitu adimit: vlcera pu-
 trida exest, & sordida expurgat: caua cum iri,
 & melle explet: gingiuas, & dentes extergit.
 Clematidis ad eadem pollere creditum: viribus
 tamen inferior est.

Dulcis radix. CAP. V.

Dulcis radix plurima gignitur in Cappado-
 cia, et Poto. Fruticosa est, ramis binu cubito-
 ru altitudine assurgētibus: solijs lētisci, dēsis, pin-
 guibus, tactuq; gummosis: flore hyacinthi: fru-
 ctu pilularum platani magnitudinis, asperiore,
 qui siliquas lentium modo habet rufas, & par-
 uas: radicibus longis, vt gentiana: coloris buxci
 subacerbis, & dulcibus: quæ densantur in suc-
 cum, lycij exēplo. Is in arteria scabritia efficax
 habetur: verum oportet, vt lingua subditus eli-
 quescat: aestuanti stomacho, thoraci, ac iocinori
 conuenit: sanat vesica scabiem, & renū dolores
 cum passo potus, idem eliquatus sitim sedat: vul-
 neribus illitus accōmodatur: cōmanducatus sto-
 macho prodest. Recentis radicis decoctum ad ea-
 dem conuenit. Eiusdem farina pterigys cōmo-
 dissime inspargitur.

Centaurium magnum. CAP. VI.

Centaurium magnum folia habet in glandis, oblonga, viridi brassicarum colore ser-
vata in ambitu, caule, ceu rumicis, binū, aut ter-
num cubitorum, multis ab radice adnatis, in
quibus capita, ceu papaverum, in rotunditate
oblonga. Flos caruleus: semen cuico simile, ceu la-
neis floccis quibusdam involutū, Radix crassa,
gravis, solida, tripedalis, succo pregnas, cum ad-
strictione aliqua, & dulcedine acris, & rube-
scens. Amat solū pingue, & apricum, ac sylvas,
& colles. Copiosissima est in Lycea, & Pelopon-
neso, in Arcadia. Helide, & Messenia, pluri-
busq; locis circa Pholoen, Lyciam, & Smyrnam.
Radix convenit ruptis, convulsis, pleuriticis, spi-
randi difficultati, veteri tussi: sanguinem ex-
puentibus, drachmis duabus trita datur, si fe-
bris sit, in aqua, ceteris in vino: item ad tormi-
na, & vulvae dolores. Ramenta eius in collyriū
formam vulvae subdita, menses, atque partus
extrahunt. Succus eadem praestat. Vulneribus
prodest: nam recens tusa, aut arida antè madesca-
ta, ea glutinat, & coniungit. Carnes coalescunt,
si tusa simul decoquatur. In Lycia succum exprī-
munt, quo pro lycio vtuntur.

Centaurium minus. CAP. VII.

Centaurium minus, limnesson aliqui vo-
cavere, quoniam rigua amet loca. Herba
origa

origano, aut hyperico similis: caule anguloso, palmum excedente: flore lychnidis, è puniceo in purpuram vergente: solijs ruta, pralongis, & paruis: fructu tritico simili: radice pusilla, leui, & supernacua, qua gustanti amaritudinem adfert. Herba recens tusa suo illitu vulnera conglutinat: vetera vlcera purgat, & cicatrice obducit. Bilem, crassosq; humores per aluum exigit, si decocta deuoretur. Ius decocti ischia duci couenientissimè infunditur: trahit enim sanguinè, & dolorè leuat. Succus oculorum mel dicamentis perquam vtilis, siquidem cum mele caliginem oculorum expugat. in velle appositus, menses, & partus extrahit: epotus peculiariter neruorum vicijs succurrit. Succu extrahendi ratio. Legitur herba semine pregnans, & diebus quinque madefacta decoquitur, donec supermineat aqua: mox vbi refluxit, linteolo exprimitur, & eiecta herba, iterum decoquitur, vsque dum mellis crassitudinem habeat. Nonnulli eam recentem, grauidamq; contudunt, atque succum fictili non picato exprimunt, & in sole, linea rude assidue mouentes, inspissant. quod si quid concretum faucibus vasis adherescat, deradunt, reliquoq; humori permiscunt, noctu diligenter operiunt, nanq; ros nocturnus liquores coalescere non sinit. Quae autè sicca radicibus, aut herbis, liquameta exprimuntur, decocta (vt in gētiana mentione retulimus) pra-

parantur. Sed quæ ex corticibus humidis, aut cōtusis herbis factitantur, in sole, vti antè dictum est, coguntur. Sic è thapsia, sic è mandragora, reliquisq; similibus succus: sic ex acerbis vuis melligo elicitur. Lycium tamen, & absynthium, hypocistis, & consimilia, decocta, eo quo diximus modo, coguntur.

Chamæleon albus. CAP. VIII.

Chamæleon albus, iuxta ideo aliquibus vocatur, quòd quibusdã in locis viscum circa radices eius inueniatur: quo pro mastichè vtuntur mulieres. Folia habet silybo, aut scolymo similia, asperiora, acutiora, nigroq; chamæleone validiora. Caulem non promit; verùm ex medio spinas, echini marini, aut cinaræ modo, erigit. Flores purpureos, veluti papporum lanuginos emittit: semen cnico simile: radicem in latissimis collibus crassam, in montosis verò graciliorem, in profundo albam, aliquatenus aromaticam, graui odore, dulcem. Quæ pota acetabili mensura, latus interaneorum tineas pellit. bibitur autè in vino austero cum origani seruesacti succo. Hydropicis cōmodissimè dragma in vino datur: etenim eos extenuat. Contra difficultatè vrinæ decoctum propinatur. Hausta in vino, serpentium venenis resistit: occidit canes, & sues: mures item necat, subacta cum polenta, aut aqua, & oleo madefacta.

Chama

Chamaeleon niger. CAP. IX.

Chamaeleon niger solijs scolymio similis esset, nisi minora, tenuioraq; ac rubro distincta viderentur. Caulem emittit dodrantalem, crassitudine digitali, subrubrum: & in umbella flores spinosos, tenues, hyacynthi amulos, versicolores: radice crassa, nigra, densa, interdū exesa, quæ dissecta flavescit, & commanducata mordet. Prouenit in campestribus, siccis, & diuisis tractibus, & maritimis. Radix trita, addito, atramenti sutorij exiguo, cedrino oleo, & axūgia, scabiem abigit: eadem, cū sibi sulphur, & bitumen ascinit, & cocta in aceto illinitur, impetigines absterget. Decoctum collutione dentium dolorem mitigat. Cum pari pipere, & cera oblita radix, dolenti denti auxiliatur. Radice concisa, & in aceto decocta, dentes fouetur: eos quoq; frangit, si scriptorio stylo feruens admoueat: vitia cutis in facie, vitiliginesq; cum sulphure emēdat. erodentibus medicamentis admiscetur: phagedenas, tetraq; vlcera illitu sanat. Quare chamaeleon vocetur, à varietate foliorum euenit: mutat enim cum terra colorem: hic viridia, illic albicantia, alicubi cœrulea, nonnusquam rubra inueniuntur.

Crocodilium. CAP. X.

Crocodilium Chamaeleontis nigri figuram habet. Nasitur in syluosis, radice longa, leni, aliquātulum lata, odore, vt nasturtij, acuto.

Feruefacta in aqua, & pota radix, sanguinem copiosum per nares pellit. datur lienosis, eos euidenter adiuvans. Semen ei rotundum inest, duplex vti scutum: quod suapte vi urinam ciet.

Dipsacū, siue labrum veneris. CAP. XI.

• Virga
pastoris
vulgò.

Dipsacū aculeatarū generis est. Caulē habet altū, spinis horridū folijs lactuca, spinosis, binis, genicula singula cōplectētibus, prælongis, ceu quasdam bullas intus, et extra aculeatas in dorsi medio habētibus, cōcauo alarū sinu, in quo imber, aut ros asseruetur, vnde dipsaci, quasi sitiētis, nomē traxit. In cacumine caulis, singula surculis capitula insunt, oblonga, echinata spinis: quæ are facta, cædida spectātur, dessecta; medulla ten^o, vermiculos ostēdūt. Sanat rimas sedis fistulasque; si tusa, et decocta in vino radix, vsque dum sit crassitudo cera, immitatur. Medicamentū areæ pyxide recodēdū. Aiūt fornicationibus, verrucisque; pēsilibus remedio esse. Vermiculi capitulorum in folliculo alligati collo, aut brachio appēsī prouaduntur quartanis febribus remedio esse.

Spina alba. CAP. XII.

Spina alba nascitur in montibus, & syluosis. Folia fert albi chamæleonis, angustiora, cædiora, aliquantū hispida, & aculeata, caulem supra bina cubita altum, pollicari, aut ampliore crassitudine, albicantē, intus cauum: in cacumine capitulū inest spinosum, echini marini amulum, sed minus, & oblongum: flores purpuri

rei in quibus semen, seu tricum, sed rotundius.
 Huius radix pota, caliacis, stomachicis, et ijs, qui
 cruenta extusiunt. efficax est: vrinam cit: tumo
 ribus illinitur. Decocto eius dentes in dolore col-
 lui prodest. Epotum semen conuulsis infantibus
 & à serpente demorsis auxiliatur. Gestatum
 pro amuleto serpentes abigere traditur.

Spina arabica. CAP. XIII.

Arabicam spinam natura alba spina simi-
 lem esse constat. Ipsa siquidem stringit. Ad
 sanguinis reiectiones, mensium abundantiam, ca-
 terasq; fluxiones radix etiãmmum valet. Pre-
 uenit in asperis.

Carduus. CAP. XIII.

Carduus, Graci scolymon vocant, folia cha-
 maleonis habet, & alba spine, nigriora, &
 crassiora: caulem longum edit, foliosum, capite
 spinoso, radice nigra, et crassa. Qua illita graue
 olentiam alarum, totiusq; corporis emendat: ite
 si decocta in vino bibatur. copiosam autem vri-
 nam fetidamq; expellit, Herba cum recens tene
 rescit, in olera, asparagi modo, transit.

Poterium. C P P. XV.

Poterium, Iones neurada vocat, largè fruti-
 cat, cortice obduclum tenui, spinis horridū.
 lanugine spissa, ramulis longis, mollibus, lētis, te-
 nuibus, tragacantha proximis: folijs paruis, ro-
 tundis: flore exiguo, candidi coloris: semine nul-
 lius vsus, sed gustu acuto, & odorato. Nasci-

tur in aquosis, & collibus. Radicas demittit binum, ternumve cubitorum, nervosas, & firmas: quæ proximè terram recisæ, dant succum gummi similem. Tusæ, præcisæ nervis, & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque eius nervorum affectibus prodest.

Acanthium. CAP. XVI.

Acanthium albæ spinæ simile, folijs aculeatis per extremitates, & lanugine araneosa obductis. ex qua collecta, & neta, vestes bombycinis similes texunt. Folia, vel radices ad remedia opisthotoni bibuntur.

Acanthus. CAP. XVII.

Acanthus, Romani pædorotam vocant, nascitur in hortis, petrosis, & riguis. Folia habet multò latucaceis latiora, & longiora, eruca diuisura, nigricantia, pinguis, læua: caudè binum cubitorum, digitali crassitudine, læuè, propè verticem ex interuallis circumdatum foliolis, cæcunucamenta quadam oblonga referentibus, spinosis, è quibus flos prodit albus, semè oblongum, luteum, caput thyrsi specie: radicibus nititur longis, muscosis, rubris, & glutinosi. Quæ vltis igni, & luxatis artibus illita subueniunt: pot. & urinam ciunt, sed aluum cohibent: ruptis: cœuulsis, tabem sentiētibus, mirè profunt. Nascitur & sylvestris Acanthus, scolymo similis, aculeatus, breuior quàm sativus, et is qui in hortis prouenit. Cuius radix ad eadem ad quæ superior efficax.

Anonis

Anonis siue ononis. CAP. XVIII.

Anonis, quã aliqui ononida apellat, ramos habet fruticosos, dodrãtales, aut maiores, frequentibus geniculis cinctos canis alarũ multis, capitibus rotundis: folijs lenticula, tenuibus, passillis, ad ruta, aut pratensis loti folia accedentibus, sub hirsutis, odoratis, non iniucundè olentibus. Muria conditur, ante quã spinosa fiat, tibus gratissima. Rami acutioribus spinis, & veluti spiculis firmioribus horrent. Radicẽ mittit candidam. Quæ excalfacit, & extenuat. huius cortex ex vino potus vrinã ciet, calculos cõminuit, margines vlcerũ erodit. Radix cum decoquitur in posca, dolorem dentiũ collutione mitigat. Decoctum eius potu hemorrhoidas sanare creditur.

Leucacantha. CAP. XIX.

Leuacantha, prædita est radice cyperi, valida, & amara. Quæ manducata dolorem dentium sedat: veteri laterum dolori, atque ischiadicis prodest, decocto cyathis tribus ex vino potu. Eadem ruptis, & conuulsis medetur. Radicis epotus succus eosdem præbet effectus.

Tragacantha. CAP. XX.

Tragacanthæ radix lata, & lignosa, summo cespite nititur: vnde surculos, humiles, robustos, latissimè fudit: in quibus minuta solta multa, nonnunquã tenuia exoriuntur: quæ sub se spinas albas, rectas, & firmas occulunt. Est etiã

tiāmmum tragacantha lacryma, quæ vulne-
rata radice manans, concreuit. Præstat pellucens
gracilis, læuis, syncera, & subdulcis. Cutis spiracu-
la, vt gummi. obstruit. Huius increbuit vsus ad
oculorum medicamenta, ad tussim, exasperatas
fauces, retusis voces, cæterasq; destillationes, cum
melle in delinctu: subdita quoque lingua. liquē-
scit. In passo madefacta, drachmæ pondere bibi-
tur contra renum dolorem, & vesicæ rosiones in
mixto cornu cerui vsto, & eloto, aut scissi alu-
minis momēto. Eryngium. CAP XXI.

ERyngion aculeatarum generis est. Cuius so-
lia in principio, sale condita, in cibos recipiū-
tur. Lata autem sunt, & extremo ambitu aspe-
ra, gustu aromatica: sed vbi adoleuerunt, circa
complures caulium eminentias in spinas aculeā-
tur. in quorum summitatibus globosa capitula
durarum, acutissimarumq; spinarum ambitu
stellatim circumvallantur, quorū colos alias viri-
dis, alias albus, interdū cæruleus inuenitur. Ra-
dix oblonga, lata, foris nigra, internè cædida,
pollicis crassitudine, odorata. Nasctur in aspe-
ris, & campestribus. Vim habet calfactoriam.
Pota menses & vrinas pellit: tormina, inflatio-
nesq; discutit: contra iocinerum vitia, serpentium
morsus, & hausta venena, cum viuo prodest, bi-
bitur aduersus plurima, cum seminis pastinacæ
drachma vna: appensa, illitave, tubercula disci-
tere p̄ditur. Pota cū hydromelite radix, opij. ho

tonicis, & comitialibus medetur.

Aloë. CAP. XXI.

ALoes solum scille similitudinē habet crassum, pingue, modicē latū, rotundū: retrorsus pādū solia gerit curta, q̄ vtrinq; ex obliquo lōgioribus interuallis striātur, et in spinulas desinunt. Caulis emittitur non dissimilis antherico: flos albus: fructus hastula regia cognatus: graui tota est odore, & gustu amarissima: radix vna, teu palo, in terram depacta. Plurima, prepinguisq; in India gignitur, ex aqua coctus succus adfertur. Nascitur etiam in Asia, & arabia in locis quibusdam maritimis: & insulis (vt in Andro) non valde succo extrahendo idonea, sed ad glutmanda vulnera saue quā vtilis, si detrita illinatur. Duo succi genera: quoddam arenosum, quod sedimentum purissima esse videtur: alterum ad iecinoris imaginē vergit. Eligi debet, boni odoris, syncera, quæ nihil doli sensit, nitida, calculorū expers, rufi coloris, friabilis, ac iecinoris modo coacta, facile liquefscens, ex imic amaritudinis. Improbatur nigra, et fractu cōtūmax. Gūmi eam adulterant: quod deprehenditur gustu amaritudine, & valido odore: eoq; argumento, quod digitis friata non ad minima vsque frustra resoluitur. Nec desunt, qui acaciā imisceant. Natura eius est spissare, exiccare, somnum allicere, & corpora densare, aluum resoluerē. Stomachum repurgat binum cochlearium mensura

mensura, in aqua frigida, aut eligēda pota: san-
 guinis reiectiones sistit: regium morbum purgat
 tribus obolis ex aqua, aut drachma pondere in
 potu: deuorata cum resina aut cū aqua, vel mel-
 le cocto sumpta, aluum soluit: purgationis perse-
 cta causa tribus drachmis sumitur. alijs purga-
 torijs medicaminibus admista, praestat, vt mi-
 nus stomachum infestent: sicca glutinandis vul-
 neribus inspargitur: vlcera ad cicatricem perdu-
 cit, cohibetq;. Eadem peculiariter exulceratis ge-
 nitalibus medetur, & disrupta puerorum pra-
 putia iungit: condylomata, rimasq; sedis ex pas-
 so sanat: hemorrhoidū abundantiam, et sangui-
 nis eruptiones sistit: pterygia, ad cicatricem ducit
 liuores, & insignita ex melle tollit. Priuatim
 scabras lippitudines, pruriginēsq; angulorum
 permulcet: dolorem capitis sedat, temporibus &
 fronti illita, ex aceto & rosaceo: capillum fluen-
 tem continet cum vino: tonsillis, gingiuis, & om-
 nibus oris vlceribus, cum melle & vino proficit,
 Oculorum medicamentis torretur in munda, &
 candenti testa, pennaq; subinde versatur, vt pos-
 sit aequaliter torrerī. Lauatur vt quod sit are-
 nosissimum, tanquam inutile subsidat, & laue,
 ac pinguisimum assumatur.

Abinthium. CAP. XXIII.

ABsintium, aliqui bathy picrō, herba vulgō
 cognita. Prastantius in Ponto, & Cappa-
 dacia, in monte Tauro nascitur. Vim habet
 cal.

ealfaciendi, & adstrindendi. Bilem expurgat,
 quæ & stomacho, et ventri inhaesit: urinam citæ
 & crapulam presumptum arcet: ad inflationes
 ventris & stomachi dolores prodest, cum seseli, et
 nardo Gallico potū: fastidia discutit, & arqua-
 tos sanat madefacti dilutū, aut decocti ius, quo
 tidie tribus cyathis haustum: menses cit potum,
 aut cum melle appositum. Contra fungorū strā
 gulationes conuenienter, ex aceto bibitur: aduer-
 satur ixiæ venenis cum vino: itē cicuta, & mu-
 ris aranei morsibus, & draconi marino. Anginae
 eo cum melle, & nitro perunguntur, et epinycti
 des ex aqua. Ad sugillata, et oculoum caligines,
 ex melle illinitur: item auribus, si manat sanies,
 Dentium, auriumq; dolores decoctum vaporis
 suffitu compescit. Decoctum in passo dolentibus
 oculis oblinitur: item præcordijs, et iecinori, tritū
 cum cerato cyprino stomacho quoque longa va-
 letudine laboranti cum rosaceo: cum ficis autem
 aceto, & loliace farina, aqua inter cutem, lie-
 nostisq; subuenit. Vinum ex eo fit, quod absinthi
 tē vocant, præsertim in Propontide, & Thracia
 quo ad ante dicta vtūtur, cum febris carent: alio
 quin in æstate propinant, & acceptam huic vi-
 no incolumitatem referunt. Im sparsum arcis ab-
 sinthium, vestes ab erodentium iniuria vindi-
 cat: eculices ex oleo perūctum abigit, & a corpo-
 re arcet: atramentum librarium diluto eius tem-
 peratum literas à murium erosione tuetur. Exi

stimatur liquamentum eosdem prestare effectus
attamen potionibus improbatur, quoniam sto-
machum malè habet, & capitis ciet dolorem.
Sunt qui cocta amurca, liquamentū adulterāt.

Abinthium marinū. CAP. XXIII.

Absinthium marinum, quod aliqui Seriphium
vocāt, copiosissimum in Tauro mote, iux-
ta Cappadociā, & in Taphorisi Aegypti gigni-
tur: quo Istiaci pro oliua ramo vtuntur. Herba
est tenuis, abrotoni parui similitudine, referta
minutulis seminibus, sub amara, stomacho inimi-
ca. Ea grauer olet, & cū quadā calfactione ad-
stringit. Per sese, aut cū oryza cocta, interanco-
rum animalia, teretesq; tineas, adiecto melle
enecat, aluum lauigat: cum edulio autem, vel lé-
ticula decocta, eadem prestare potest. Pecora ma-
ximè pinguescunt hoc pabulo. Tertium genus
absinthio assignatur, quo Gallia alpibus finiti-
ma sciatet. Id patrio nomine Santonicum vocāt,
regionis, in qua nascitur, cognomento, absinthio
non dissimile: verum subamarum est, non adeo
seminis fecundū. Eadem quæ Seriphium potest.

Abrotonum. CAP. XXV.

Abrotonum duorum est generum. Fœmina
quadam arboris specie fructicans, candidat,
circum ramulos folijs, seriphi modo, minutim in-
cisis: floribus referta est, comantibus in summo,
fulgore auri, corymbis. quod per æstatem pro-
dij, suauiter olet, cum grauitate quadā, &
ama

• Abroto-
num ma-
rè intelli-
ge.

amaro gustu. Id genus Siculū esse constat. Alterum mas vocatur, sarmentosum, gracilibus ramulis vti absinthium. Plurimū in Cappadocia gignitur, & Galatia Asiatica, atque in Syria Hierapoli. Vtriusq; semen crudum tritum, & seruesactum ex aqua, in potu auxiliatur orthopnoicis, conuulsis, ruptis, coxendicibus, vrina angustis: mensibus suppressis, aut remorantibus. In vino potum exitiale venenorum antidotum est: horroribus ex oleo illinitur. Serpentes & substratu, & nidore fugat: contra iclus eorum cum vino potum prodest, priuatim efficacior contra scorpionum, & phalangiorum venena prodest. Oculorum inflammationibus commode illinitur cum cotoneo coclo, aut pane tritum cum farina hordeacea, decoctumq; tubercula discutit. Irini compositionibus admiscetur.

Hyssopum. CAP XXVI.

HYSSOPŪ, herba nulli nō cognita, duū generū est, montanū, et hortis ēe. Optimū est ciliciū. Vim habet extenuādi, et calfaciēdi. decoctū cū ficis, aqua, melle et ruta, potūq; peripneumonicū, diuturna tussi, suspiriosis, destillationibus, et orthopnois auxiliatur: tineas enecat: Idem facit, si cū melle delingat. crassū humorē p aluū extrahit, decoctū ex aceto mulso epotū. Ad subducēdā aluū cū ficis viridib. detritis mādatur vehementius addita iri, cardamomo, aut iriōe, deijcit: colorem corpore fouet. lieni, & aqua inter cuteum cum

fico nitroq; inflammationibus quoque ex vino illinitur: cum feruente aqua impositum, sugilla tadiscutit. cū decocto ficornū optimè āginis gargarizatur. Decoctum cum aceto dentium dolorem in collutione sedat: inflationes auricularum vaporis suffitu discutit.

Stœchas. CAP. XXVII.

Stœchas iuxta Galliam in insulis eiusdem nominis è regione Massilia gignitur: unde cognomentum accepit. Herba tenuibus surculis, coma thymi, longiore folio, subamara gustu, & aliquantūm acris. Cuius decoctum, hyssopi modo, ad pectoris vitia efficax est. Antidotis vtilliter miscetur. Viscera omnia, & vniuersum animantis habitum extenuat, confirmat, & ab obstructionibus & sarctū liberat.

Origanum. CAP. XXVIII.

Origanum Heracleoticum, quod & cunilam vocant, folium habet hyssopo non dissimile: umbellam autem non in rote speciem orbiculatam, sed veluti multifidam, semine in summis virgis haud quaquam denso. Excalfacit: unde decoctum cum vino potum demorsis à serpente conuenit, qui autem cicutam, aut meconion hauserunt, ijs ex passō: si verò gypsum, aut ephemeron, ex aceto mulso propinatur, ruptis, conuulsis hydropicis cum fico esui datur. Aridum acetabuli mensura potum in aqua mulsa, atros humores per aluum extrahit: menses ciet, et tu-
se

si cum melle linctum medetur, Ad pruriginem, psoras, regiumq; morbum, decocti ius in balneis prodest. Succus virentis, tonsillas, ruam, & oris ulcera sanat, & per nares ex oleo irino infusum trahit. aurium dolores cum lacte mulcet. Conficitur ex eo, & cepis, & rhoe, quo ad obsonia vtuntur, vomitorium medicamentum, his omnibus in cupreo vase per dies bis videnos insolatis, dum canicula sydus flagrat. Herba autem substratu serpentes fugantur. Quae onitis appellatur, candidiore est folio, & byssopo similior. Semen veluti coniunctos corymbos habet, Vis ei origani Heracleotici: sed multo inefficacior. Sylvestre origanum, aliqui, panaces. Heraclion, alij cunilam vocant, ex quibus est Nicander Colophonius. Folijs est origani: ramulis tenuibus dodrantem altis: in quibus umbella anethi insunt: flores candidi: radix tenuis, superuacua. Peculiariter percussis à serpente, folia, & flores ex vino poti auxiliantur.

Tragoriganum. CAP XXIX.

Tragoriganum tenuis frutex est, sylvestri serpyllo, aut origano similis, folio & ramulis. Quibusdam in locis latius, virentiusq; inuenitur, & latioribus folijs, satis glutinosum. Alterum exilibus surculis, ac tenuibus folijs, quod aliqui prasium vocauerunt. Optimum est Cilicium, & cretense, & Smyrneum, & in Chyo, Coosq; prouenient. Omnia excalfaciunt,

urinam cient, aluo accommodantur. Decocto potu bilem deiciunt: lienosis ex aceto bibere prodest: contra pota ixiæ venena in vino bibuntur: menses trahunt: peripneumonicis, tuſſientibus, ex melle in eclemagte dantur. Grata, ac mitis eorum potio eſt: quare cibum ſtidentibus, & ſtomacho aida ruclanti, imbecilloq; præbetur. item ſi à maritima iactatione nauſea, & eſtus præcordiorum excitetur. Tumores verò cum polenta illita diſcutiunt.

Pulegium CAP. XXX.

Pulegiū herba vulgaris notitiæ. Extenuat, calfacit, decoquit: potum menſtrua, ſecundas, ac partus eicit. Pulmonis vitia ex melle, & aloë potum extrahit, & conuulſis auxiliatur, nauſeas, ſtomachiq; eroſiones ex poſca permulcet. atram bilem per aluum exigit. Bibitur in vino vtiliſſimè contra ſerpentium morſus: deſectos animo recreat, cum aceto naribus obiecto gingiuas areſacti cinere corroborat. Illitum cū polenta inflammationes omnes ſedat: podagris per ſe ſubuenit, impoſitum vſque dum rubefcat locus: cum cerato varos extinguit. lienosis cū ſale vtiliter illinitur. Decoctū eius ablutus pruriginis mitigat: conuerſas vuluas corrigat: contra inflationes, duritiasq; vuluæ in deſeſiones conuenienter adicitur. Vocant aliqui blechona, quoniam dum floret guſtatam à pecoribus, bātatum concitat.

Diſta

Dictamnium. CAP. XXXI.

Græcus

Dictamnium, aliquibus sylvestre pulegium dicitur: Cretensis herba est, acris, lauis, ac sic etiã pulegio similis, sed maioribus folijs, quæ tomento quodam, spissâque lanuzine pubescunt. Florem nullum, aut semen profert. Præstat omnia, quæ satium pulegium, sed efficacius multò: nam non potũ modò, sed appositũ quoque, aut suffitũ, defunctos partus eijcit. Prodiit in Creta capras sagittis percussas, huius herba partu eas excutere. Purgãdi vim habet succus illitus, aut cũ polenta tritus. Herba impaclos pedibus, reliquòve corpori aculeos, illitu resigt. ad lienis dolorem efficacx habetur: siquidẽ ipsum imminuit. Metunt æstate, et autũno. Radix eius gustu calfacit: partus accelerat. Succus cũ vino potus, contra serpentium morsus præsidio est. Tanta herba facultas est, vt olfacta abigat bestias, quæ venenato iclu sæuiant, appressaq; contactu exanimet. Vulneribus ferro illatis, & venenatis moribus infusus succus, presentaneo est remedio, si etiã ab instillatione statim in potu assumatur.

Pseudodictamnium. CAP. XXXII.

Quod Pseudodictamnium vocant, multis in terris nascitur, antè dicto simile: sed minus, quàm illud acre. Eosdem effectus præbet, sed inefficacius multò. Dictamnũ alterũ.

CAP. XXXIII.

Desertur à Creta alterum dictamni ge-

nus, folijs sisymbrij, ramis maioribus in quibus flores syluestris origani, nigri, molles. Odor foliorum inter sisymbrium, & saluiam, incundissimus. Efficax ad eadem, sed minus nares ferit. Miscetur emplastris, & medicaminibus, quae aduersus serpentium iniurias confinguntur, theriaca vocant.

Salvia. CAP. XXXIII.

Salvia, siue eleisphacon, frutex est ramosus, longus, virgas habens quadrangulas, & canas: folia mali cotonei effigie, sed longiora, asperiora, crassiora, & quae sensim attritarum quasi vestium scabritiem referant, hirsuta, subalbida, perquam incundo odore, sed graui: semen summis in caulibus syluestri hormino simile gerit. In asperis nascitur. Menses cit, & urinas decoctum foliorum, ramorumque potum, et partus extrahit, & pastinaca marina iclibus auxiliatur. Capillos denigrat, vulnerum sanguinem cohibet, tetra & cera purgat. Testium pruritus sedant rami foliaque, si eorum decocto cum vino foueantur.

Mentha. CAP. XXXV.

Mentha cognita herba est. Calfaciendi, adstringendi, atque exiccandi vim habet. Si sit sanguinem, potum ex aceto succo: tineas in ventre teretes enecat: venerem stimulat. Singultus, vomitiones, cholerasque sedant terni ramuli cum acidi granati succo poti. Suppurationes discutit, si cum polenta illinatur. Imposita fronti capitis dolo

dolores mulcet: mammæ si tendantur, aut lacte
 turgeant, compeſcit: cum ſale canum morſibus il-
 linitur: auriû doloribus cum aqua mulſa ſub-
 uenit: vuluæ ante coitum admota cõceptioni re-
 ſiſtit; linguæ ſcabritiem conſricta lauizat. Lac
 coire, denſariq; in caſeum non patitur, ſi folia po-
 tionibus lactis immergantur. In ſumma ſto-
 macho vtilis eſt, & in condimentis peculiarem
 gratiam habet. Sylueſtris mentha, Latini men-
 thaſtrum vocant, hirsutiore eſt folio, et proſus
 maiore, quàm ſiſymbrij, grauiori odore. quare
 minus ad ſanorum vſus expetitur.

Calamintha. CAP. XXXVI.

EX calaminthæ generibus quadam monti-
 bus familiaris, folia ocimi habēs, incana: ſur-
 culos. & caules anguloſos, purpureû florē. Al-
 terapulegio ſimilis eſt, ſed maior, quàm ſylueſtre
 pulegiû ideo appellarûnt, quòd odore ipſum amu-
 letur. nepetam Latini vocitant. Tertia mētha-
 ſtro cognata eſt, folijs oblongioribus, caule & ra-
 mis maioribus, quàm ſuperiora, ſed viribus in-
 efficacior. Omnium folia gultu impenſè feruētia,
 & acria: radix ſupernacua. Naſcitur in campe-
 ſtribus, aſperis, & aquoſis. Potu, aut illitu de-
 morſis à ſerpente opitulatur. Decoctû potu men-
 ſes, & vrinas expellit: ruptis, conuulſis, orthop-
 nea, torminibus, cholericis, horroribusq; auxilia-
 tur: regium morbum expurgat. Preſumpta in
 vno venenis reſiſtit: tineas, ceterasq; interaneo

rum animalia cum sale, & melle pota, enecat:
nec secus cocta, crudave, si teratur. Elephanticos
esitata adiuvat, si postea serum lactis ebibatur.
Folia detrita si in vellere subyciantur, menses
extrahunt, et partus enecant: accensa, aut sub-
strata, serpentes fugant: nigris cicatricibus cando-
rem reddunt, in vino cocta, & illita: suggillata
tollunt. Calamintha ischiadicis imponitur, ut
ex alto humores euocet, summam cutem exu-
rens. Vermes necat succus auribus instillatus.

Thymum. CAP. XXXVII.

Thymum ab omnibus cognoscitur, surculosus
frutex, exilibus folijs, multis, et angustis cir-
cūdatus: capitulis in cacumine, flore pupura scete
refertis. Gracili solo, et petroso prouenit. Vm ha-
bet hęc, ut cū sale, et aceto potū, pituitā per aluū
detrahat. Decoctionis pdest orthopnoicis, & an-
helatoribus: tineas vētris exigit: menses, partus
& secundas pellit: vrinas ciet. Cū melle in ecleg-
mate faciles facit exceratiōes: recētes tumores dis-
scutit, cū aceto illitū: cōcretū sanguinē dissoluit.
verruca thymi colorē reddētes, pensilesq; tollit.
Ischiadicis cū vino, et polēta impositū subuenit:
hebetibus oculis in cibo pdest. Perquā vtile pro
sōdimēto, dūtaxat ad vsus eorū, qui reblē valēt.

Satureia. CAP. XXXVIII.

Satureia triuialis notitie est. Gignitur in a-
spersis locis, & tenui solo, thymo similis, minor
ramen, & tenerior: defert spicam florum ple-
uam

nam, coloris herbacei. Eadem potest, quæ thymum, si modo cõsimili sumptitetur. Aptus sanis vsus. Est etiãmnũ quadam satiuã, syluestri prorsus minor. quæ propter mitiorem acrimoniam commodius in cibos recepta est.

Serpyllum. CAP. XXXIX.

Serpyllum duorum generũ est. Hortense odore sampsuchum imitatur, atque in coronas addi solet cui à serpendo nomẽ inditum est: quoniam si qua eius particula terram attingat, inibi radices demittet. Folia, & ramulos organũ habet, sed candidiores in maceris multo procerius assurgit. Syluestre, xygis appellatum, non serpit, sed in altitudinem increfcit, ramulos edẽs tenues, surculosos, solijs refertos longioribus, quã ruta, & durioribus, angustis. Flores intundẽ olent, gustanti acres. Radicis nullus vsus. Nascitur in petris, satiuo efficacius, atque magis excalfaciens, et ad medendi vsũ aptius. Menses trahit, & vrinam potu ciet: torminibus, ruptis, vulsis, & iecinoris inflammationibus auxiliatur: et aduersus serpentes potu, illiũve prodest. capitis dolores mulcet coelũ, adieclo roseo, & madefactũ in aceto: maximẽ verò phreniticis, et lethargicis cõuenit. Cruentos vomitus sedat succus, drachmis quatuor ex aceto potus.

Sampsuchum. CAP. XL.

Sampsuchum in Cypro, & Cyziceno laudatissimum. Secundum sibi locum vendica-

uit Aegyptium. Amaracum gens Sicula, & Cy-
 xicena appellat. Herba est ramosa, per terram
 repens: folijs eius calamintha, qua tenui folio
 constat, hirsutis, & rotundis, suauissimum odo-
 rem spirat: ideo coronis inseritur. Vis eius exal-
 faciens. Succus decocti potus, conuenit incipienti-
 bus hydropicis, & ijs quos vrinae difficultas,
 aut tormina excruciant. Illita ex melle arida
 folia subgillata tollunt: menses subdita in pesse
 trahunt: contra scorpionis iclum ex aceto, &
 sale illinuntur: luxatis, tumoribusq; cerato ex-
 cepta, imponuntur: aduersus oculorum inflam-
 mationes, cum polline polenta, illini prodest. Aco-
 pis malagmatusq; calfaciendi gratia commiscetur.
 Melilotus, siue Sertula campana.

C A P. X L I.

Sertula Căpana laudatissima in Attica, &
 Scyzico, & Chalcedone nata: cuius color vi-
 cinus est croco, boni odoris. Nascitur & in Cam-
 pania circa Nolam, colore in luteum languescen-
 te, odore infirmo. Vinum habet adstrictorium. In-
 flammationem omnem emollit, praesertim qua
 in oculis, vulua, sede, aut testibus erumpat, si ex
 passo cocta illinatur: interdum autē addito oui
 luteo assato, aut faeni graeci farina, lini semine,
 aut polline, aut capitulis papaueris, intybore
 Recetes meliceridas per se cum aqua, & vlcera
 manantia in capite illita cum creta Chia, vino,
 aut galla sanat: stomachi dolores, & cruda, &
 cocta

cocta cū aliquo ex antè dictis leniat: doloribus aurium mitigādis cruda ex passo instillatur: in aceto, aut rosaceo madefacta, capitis dolorem lenit.

Marum. CAP. XLII.

MArū herba cognita vulgò, surculosa, flore origani, folijs multo candidioribus, flore odoratiore. Vim habet sisymbrio consimilem: substringit enim, & modicè calfacit. Qua de causa illitu serpentia vlcera sistit, & in calidas illitiones additur. Iuxta Magnesiam, & Tralles copiosissima gignitur.

Acinos. CAP. XLIII.

ACinos, aut aconos à Græcis dicitur, tenui, siccoq; ramulo herba, ocimo similis, odorata sed hirsutior: qua coronæ faciuntur. à nonnullis olitoribus colitur. Menses, & aluum pota sistit. Illita panos, ignemq; sacrum sanat.

Baccharis. CAP. XLIIII.

Baccharis herba fruticosa, qua in coronas ad evolvēdū id dicitur, cuius folia aspera sunt, media viola, est, odorata & verbasci magnitudine: caulis angulosus, cuncti altitudinem petens, aliquantulum asper, non sine appendicibus adnatis: flore purpureo, subalbicante, odorato: radicibus veratro nigro similibus, quibus odor inest cinnamomo proximus. Asperū, squalidumq; solum amat. Radix in aqua decocta ruptis, vulsis, ex alto præcipitata, spiradi difficultati, salutaris: itē diurne tusi, & vrina difficili: menses pellit: cōtra serpentium

tium morsus vtilissimè datur in vino. Recens
radix apposita partum extrahit. Puerperis eius
decoctiù in desefionibus prodest. India pasmata
vtiliter inseritur iucundi odoris gratia. Folia,
vt pote que adstringant, capitis doloribus illis
profunt: oculorum inflammationibus, mamma
tumētibus à partu, agilopijs incipientibus, igni
busq; sacris auxiliantur. Odor somnum gignit.

Ruta. CAP. XLV.

Ruta montana, syluestrisq; sativa, & hor
tensi acrior est, & in cibis damnata: sati
ua verò, que sub ficu arbore enascitur, magis in
cibos admittitur. Vtraque vrit, calfacit, exulce
rat, vrinam ciet, mēstrua pellit, aluū sistit potu
sibòve. Lethalium medicamētorum antidotum
est, si semen ex vino acetabuli mēsurā ebibatur.
Folia per se præsumpta, aut cum nucibus iuglā
dibus, aridisq; ficis inefficaces venenorum vires
reddunt: contra serpentes simili modo sumere
conuenit. Genituram cibo potùve extinguit:
cum anetho sicco decocta, tormina sedat. Facit
ad pectoris, laterumq; dolores, difficultatem spi
randi, tusses, pulmonis inflammationem, coxer
dicum, articulorumq; cruciatus, & horrores se
brium circuitu repetentes, pota, vt antè dictum
est. Item ad inflationes colli, vuluæ, recliq; in
teſtini cum oleo decocta, & infusa. Fœminas
vuluæ strangulatu liberat, si à genitali sedete
ris cum melle subijciatur. Feruesceta ex oleo,
& pota

& pota, ventris tinas excutit: articularijs do-
 loribus ex melle, aqua inter cutem cum ficis illi-
 nitur: eisdem in potu auxiliatur: decocta in
 vino ad dimidias partes, & oblita. Cruda, con-
 ditaq; cibo, visus aciem ex citat: dolores oculo-
 rum illita cum polenta lenit: doloribus capitis
 cum rosaceo, et aceto illita, auxiliatur: prosuen-
 tem naribus sanguinem sistit trita, & marta.
 Testium inflammationibus cum laureis folijs im-
 posita, et eruptionibus papularum cum myrto,
 & cerato prodest: cum pipere autem, vino, &
 nitro affricata, alba vitiligini medetur: cum eisdē
 illita fornicationes tollit, & verrucas, quae thy-
 mi florem representant. contra impetigines cum
 alumine, & melle vtilissimè imponitur. Succus
 in mali punici calyce calsactus, aurium dolori ef-
 ficaciter infunditur. Idem oculus, qui hebetudi-
 nem sensere, cum feniculi succo, ac melie inun-
 ctus, opitulatur. Ignem sacrum, vlcera quae ser-
 punt, aut in capite manant, cū aceto: rosa ceo, et
 cerussa illitus persanat. mansa alliorū, cepariūq;
 acrimoniam domat. Montana si copiosius estur,
 interficit. Dum florem promit, & ad murias col-
 ligitur, cutem inflat, & rubore quodam inficit,
 tum pruritu ac vehemēti inflāmatione. oportet
 itaque eam vnctis antea manibus, & facie colligere.
 Tradūt succū gallinaceis pullis insparsum,
 feles arcere. Adjiūt eam, quae in Macedonia cir-
 ca Haliacmon quonem prodeat, comedentes in-
 terimere

terimere. Montosus autē is locus, viperis scater.
Semē eius potū contra intestina vitia efficax est.
In antidota cōmodē additur. Cōtra incontinen-
tiam vrine tostū semē septenis diebus potui da-
tur. Radix huius montanū moly vocatur. Syl-
uestris ruta satiuæ similis est. Prodest comitiali-
bus, et coxēdicū doloribus: mēstrua mouet, par-
tus enecat. Acrior est viribus, quā hortēsis et vā-
lidior. Syluestris, vtpote noxia, cibus abdicatur.

Ruta syluestris. CAP. XLVI.

Vocant etiānum syluestrem Rutā, quod
in Cappadocia, & Galatia Asia finiti-
ma moly dicitur. Frutex est, qui ab vna radice
multos emittit cauliculos: folijs multo, quā al-
terius ruta longioribus, tenerioribusq; , odore
gravi, flore cādido: capitulis in cacumine paulo
maioribus, quā satiuæ ruta, quæ tribus maxi-
mē partibus cōstant: in quibus triangulū semē,
subrusum, gustu amarum recluditur, cuius est
vsus. Semē autūno maturescit, quod cum melle,
vino, croco, & sceniculi succo, ac gallinaceo selle-
teritur contra retusam oculorū aciem. Sunt qui
eam harmalā vocent, Syri besasan: qui Cappa-
dociam incolunt, moly, quoniam quādam cum
moly seruet similitudinem: radice nigra, flore
candido. In collibus, & lato solo prouenit.

Moly. CAP. XLVII.

Moly folia habet graminis, latiora, humi
sparsa: florem albæ violæ similem, sed mi-
norem,

norem, magnitudine viola purpurea amulū, la-
 teli coloris; caulem candidum, quaternū cubito-
 rum: in cuius cacumine inest aliquid, quod aliij
 speciem referat. Radix parua, bulbosa, quæ mi-
 rum in modū valet ad vuluæ apertiones, si tri-
 ta cum irino vnguento, in pefso subijciatur.

Panaces eracleum. CAP. XLVIII.

Panaces nonnullis Heracleū dicitur: ex quo
 popanax colligi solet. Plurimum in Bæo-
 tia, & in Phocide Arcadiæ nascitur: ibiq; compē-
 dij, et questus, qui ex eo liquore facilitatur, gra-
 tia, studiosè colitur. Folijs est asperis, in terra ia-
 centibus, herbacei coloris, multum ad ficulnea ac-
 cedentibus, in ambitu quinquepartitō diuisis:
 caule, vt ferula, altissimo, qui lanugine quadā
 incanescit, folijs etiam minutioribus obsitus: mu-
 scarijs, ceu anethi, in cacumine: flore luteo, & se-
 mine odorato, feruenteq; Radices habet multas
 ab origine vna, candidas, graueolentes, crassā
 corticis, & subamari gustus. Nascitur in Cyrene
 Libya, & Macedonia. Excipitur succus incisa
 radice, recenti caulij pullulatu. Ea candidum
 succum emittit, qui siccatus in summa cute cro-
 ceū colorem contrahit. Effluentē autem succum
 excipiūt, folijs ex cauato solo stratis, quæ sicca-
 ta tollūtur. Similis modo caule messibus inciso,
 profluentē succum eximunt. Meliores ex radici-
 bus labæ, rigentas, distentaq; sicca, quæ cariē
 non sentiant, aromatica, feruentes gustu. Frio.

Etia.

Elus ex media ferula cibo idoneus est: sed ex agnatis stolonibus, ab usu cibario abhorret. Maxime in hoc succi genere probatur, quam amarissimus, interne albus, aut subfulvus, foris ad croci colorem inclinans, lauis, pinguis, friabilis, tener, statim in aqua eliquescentis, graui odore. Niger improbatur, ac mollis. Adulteratur ammoniaco, aut cera. Sed syntheri experimentum est, si digitis in aqua frictus resoluatur, & lactescat. Excalfacit, mollit, extenuat: horroribus febrium, circuitibusq;, vulsis, ruptis, laterum dolori, torminibus, stillicidio vrinae conuenit. Contra vesicae scabiem ex aqua mulsa, aut vino bibitur: mentes trahit, fatum enecat. Inflationes, quae vulnam male habent, duritiasq;, a x melle dilutas, discutit: ischiadicis illinitur. acopis, & capitibus medicaminibus admiscetur: carbunculos rupit, podagricis, cum vna passa illitus subuenit: dolore dentium liberat, cauis inditus: oculorum aciem illitu excitat. Ex eo, & pice optimum fit emplastrum contra bestiarum morsus, quae in rabiem efferantur. Radix in ramenta conscissa, vuluae admota, partus extrahit: ad vetera vlcera efficacax est. nudata ossa corpore operit, si trita cum melle illinatur. Semē cum absynthio sumptum mentes pellit: cum aristolochia, prodest aduersus animalia, quae venenum ei aculantur: & contra vuluae strangulatus in vino bibitur.

Pana

Panaces asclepium. CAP. XLIX.

Panaces Ascepij caulē à solo emittit, tenuē, cubitalem, geniculatum: circa quē folia funduntur fœniculo similia, maiora tamen, & hirsutiora, odorata: in cacumine umbella, vbi flores emicant aurei, acris gustus, et odorati, radix parua est, & tenuis. Auxiliarem vim habent flores, et semina, contra vlcera, phagedanas, & tubercula, si trita cum melle imponatur, aduersus serpentes ex vino bibuntur, & cū oleo illuntur. Aliqui panaces sylvestre origanū vocant, alij cunilā, de qua in origani mētionē diximus.

Panaces chironium. CAP. L.

Panaces Chironium in Pelio mōte maximē prouenit. folium eius amaraco simile: flos aureus: radix parua, quæ non altē demittitur, gustu acris. Pota radix serpentiū veneno resistit. Illita coma: eadē præstat. Ligusticiū. CAP. LI.

Ligusticiū, quod alij panaceā, alij panaces vocant, plurimū in Liguria nascitur, in mōte Apēnino alpibus cōtermino: vnde nomē traxit, Panaces incolæ nō ab re appellāt, quonā et radice, & caule Heracleotico panaci simile sit & viribuseisdem pradiū. Gignitur in altissimis, asperiq; montibus, ac umbrosis, maximē iuxta fluenta. Cauliculum fert anethi, geniculatum, tenuem, & in circuitu folia fertula Campanæ, molliora, odorata, prope verticem gratiora, & longē magis diuisa: in cacumi-

ne muscarium, in quo semen dependet nigrum, solidum, & oblongum, fœniculo proximū, gustati acere, & aroma olens: radix cœdida, Heracleotici panacis similis, odorata. Radicis, seminisq; vis exaltatoria, concoquens. Prodest ad intestinos dolores, tumores, concoctiones: item ad inflationes, præsertim quibus stomachus turgeat: & contra serpentium ictus: urinas, & menses potu trahit. Eisdem præstat effectus apposita radix. Semen cum radice oxyporis, & medicamentis decoquentibus admiscetur. ori perquam utile: quare pro pipere utuntur eo indigenæ ad obsonia. Adulteratur fœsine quodam simili: quod facile gustu discernitur: amarum enim est. Alij semen fœniculi, aut fœselis admiscentes, ligusticum dolo vitiant.

Pastinaca. CAP. LII.

Pastinaca sylvestris folia gingidij habet, latiora, subamaræ: caulem rectum, scabrum: umbellam similem anethi: in aqua flores insunt candidi, & in medio purpureū quiddam, ferme croceū. radix digiti crassitudine, dodrantalis, odorata, quæ cocta manditur. Semen potum, vel impositum, mēstrua mouet. Ii conuenit in positione, quos urinae difficultas torquet, aut lateralis dolor excruciat, aut si aqua cutem subiit: serpentium moribus, ictibusq; prodest. præsumētes

tes id, nulla afficit iniuria à serpētibus traduntur: conceptus adiuvat. Radix urinam pellit, venerem stimulat, partus apposita eijcit. Folia tria, & cum melle imposita, phagedenas vlcera purgant. Sativa ad eadem polle, inefficacior tamen, & cibo aptior.

Seseli. CAP. LIII.

Seseli Massiliense folia sceniculi habet crassiora caulem vegetiore: umbellam anethi, in qua semen oblongum, angulosum, degustati stim acris: radix longa est, incondi odoris. Semen, & radix excalfaciendi vim habent. Potu stranguria, & orthopnoæ medentur: suffocationibus mulierum, comitialibusq; profunt, menses, & partus trahunt: ad omnia interna mala polent: tussim veterem sanant. Semen cum vino potum, concoquit, & tormina discutit: epialis febribus vtile. contra perfrictiones in itineribus, cum pipere, & vino bibitur. Capris, ceterisq; pecudibus datur in potu, quò facilius suos fœtus enitantur. Aethiopicum seseli, folia habet hederae minora, & ad periclymeni modum oblonga. frutex nigricat, palmetibus in bina cubita extēsis: ramis sesquipedalibus: capitulo anethi: seminē tritici morē dēso, nigro amaro, Massiliensis odorazione, & acriore, multum suavi. Peloponnense folia habet cicuta, latiora, & crassiora

ra: caulem supra Masiliensis magnitudinem, ferulaceum: & latam in cacumine umbellam, in qua semen latius, odoratum, & carnosius penetret. Eisdem viribus preditum est. Nascitur in asperis, riguis, & collibus. inuenitur etiã in in sulis.

Cræticum seseli. CAP. LIIII.

TOrdylium, quod, aliqui Cræticum seseli vocant, iuxta Ciliciam in Amano monte nascitur, erbula furculosa. semine duplici rarrundo, scultulorum effigie, odorato, subacri. Contra vrine difficultatem bibitur: potu cit menses. Succo seminis, caulisq; virentis, ternis obolis ex passo decem diebus hausto, renes sanantur. Efficax est radix ad ciendas pectoris excretiones in delinctu cum melle.

Sison. CAP. LV.

Sison exiguum semen est, in Syria natum, aspicio simile, oblongum, nigrum, feruentis nature. Contra lienis vitia bibitur: vrine difficultatem potu emēdat, remoratos menses citat. Eo in condimentis, cū cucurbita, & aceto indigena vtuntur. In cacumine granula multa gerit.

Anisum. CAP. LVI.

Anisum in summa excalfacit, exiccat. orisum prestat. Vrinã ciet, discutiendi vim habet. hydropicus potum sitim extinguit. Animalium renis aduersatur: valet ad inflationes, alui, & alba

alba feminarum profluvia sistit: lac ad mamas elicit: venerē stimulat, dolores capitis leuat, suffitum naribus. cum rosaceo tritū, instillatumq; fractis auribus medetur. Melius semper recens, plenum, non fursurosum, odore præstans. Inter prima laudatum est Creticum, proximo loco Aegyptium.

Carum. CAP. LVII.

CArum, semen est vulgaris notitix. Excalfacit: urinam concitat, stomacho vtile, os commendat, concoctionem adiuuat. Vtiliter misctur antidotis, & oxyporis, anisi vicē præbet. Radix cocta, pastinata modo, manditur.

Anethum. CAP. LVIII.

ARidi Anethi com. & seminisq; decoctum, potu lac euocat, inflationes, & tormina sedat: aluum, vomitionesq; sistit: urinas ciet, singultus lenit, oculorum aciem hebetat, geniturā restringit, assiduè potum. Decoctum eius faminis vuluæ malo oportunis, ad defesiones vtile. Condylomata illitus seminis cremati cinis tollit.

Cuminum satium. CAP. LIX.

CVminum satium ori gratum est, sed multo magis Aethiopicum, quod Hippocrates regium appellauit. Secundum locū tenet Aegyptium: reliqua sequuntur. Provenit in Galatia, in Asia, Cilicia. et Teretia, et plerisq; alijs tractibus. Excalfacit, adstringit, exiccat. ad tormina,

inflationesq; conuenit, coctum, & cum oleo induratum, aut cum hordeacea farina illitum. orthopnoicis datur in posca: demorsis à serpente, in uino. testium collectionibus auxiliatur, impositum cum uua passa, aut lolij farina, ceratove: mensium abundantia inhihet. Contritum autē in aceto, & naribus obiectum, sanguinis profusio sistit. Colorem bibentium, aut perunctorum mutat in pallorem.

Cuminum syluestre. CAP. LX.

Syluestre Cuminum, plurimum, efficaciusq; in Lycia, & Galatia Asia, atque Carthagine Hispania gignitur: frutice paruo, dodrantali caule ac tenui: quaternis, aut quinis folijs, tenuibus: ueluti serratis, & gingidij diuisura. In cacumine capitula quina, aut sena habet, mollia, rotunda: in quibus est semē acerofum, gustu satiuo acriore. nascitur in collibus. Bibitur semē ex aqua, aduersus tormina, inflationesq;: item contra venenatas bestias ex uino. Singultus ex aceto sedat: stomacho utile, quē humor vexat. Sugillata tollit, si manducatum cum melle, & uua passa illinatur: testium inflammationibus, adiectis eisdem, illitum medetur. Est & aliud syluestris Cumini genus, satiuo nō dissimile, quod à singulis floribus elata promit cornicula, in quibus semen est melanthio simile. Quod potū omnium serpentium moribus presidio est. Calculosis, & ijs, qui urinae stillicidio vexantur, aut concretum

um sanguinem cū lotio reddūt, auxiliatur. sed ap̄j semen feruerfactum: postea bibendum est.

Am̄mi. CAP. LXI.

Ammi Aethiopicum cuminū appellāt. Pleri que hoc natura diuersum esse ab illo existimant. Vulgò notū est, semē exile, multò minus cumino, organū respiciēs. Eligendū est purū, minimè fursurosum. Vis ei excalfactoria, seruēs & exiccans. Facit ad tormina, vrinae difficultatem, serpentiū ictus, cū vino potū: mēstrua ciet. Miscetur derodētibus cantharidū medicamētis, qua ecdoria vocāt, vt inde exortis, vrinae difficultatibus resistat. Sugillata cū melle tollit, colorem potu, aut illitu mutat in pallorē. Suffitū tum vna passa, aut resina, vuluas purgat.

Coriandrum. CAP. LXII.

Coriandrū, aut corianum vulgaris est notitia: vim refrigeratoriā habēs. Quare illitū cū pane, aut polēta, ignibus sacris, & vlceribus qua serpūt, medetur. Epinyctidas cū melle, vel vna passa, testium inflāmationes, carbūculosq; sanat, cum saba fresa, strumas, & tubercula discutit. Tineas interaneorū expellit semen, cum passō modicē potum, & geniturā adauget: largius tamen sumptum, mentem nō sine periculo mouet. quare continuo, & copiosiore vsu abstinendum. Succus cum cerussa, spumāve argenti, necnon aceto, & rosaceo illitus, arduentes summae vti inflāmationes emendat.

Hieracium. CAP. LXIII.

Hieracium magnum caulem emittit asperum subrubrum, spinosum, cauum: folia ex intervallis rariuscule divisa, similia soncho per ambitum: luteos flores, in oblongis capitulis. Vim refrigerandi habet, & modice substringendi: unde illitum, stomacho astuati, inflammationibusque predest. Succus erosionem stomachi sorbitione mitigat. Herba cum radice illita, vibratis a scorpione ictibus auxiliatur. Hieracium parvum, folia ex intervallis habet, divisa in ambitu: cauliculos teneros: virentes: in quibus lutei flores orbem circumnantes, emicant. Vim suam ad eadem, ad que superior impendit.

Apium. CAP. LXIII.

Hortensis Apij herba ad eadem, ad que coriandrum convenit. In inflammationibus oculorum cum pane, aut polenta illinitur: astuantem stomachum mulcet: mammaram duritiam ex lacte concreto contractam, reprimat. Urinam, ciet, siue crudam, siue coctam edatur. Decoctum eius, radicisque: potum, venenorum noxa resistit, cum vomitiones excitet, alvum cohibet. Semine vehementius urinam pellit: contra serpentium venena, aut epotam argenti spumam auxiliatur: inflammationes discutit. Admiscetur medicamentis, quae dolorum levamenta prestant, theriacis quoque, ac russis remedijs. Eleoselinum in humidis nascitur, sativo grandius, & ad eadem efficax.

Orco

Oreoselinum caule est dodrātem alto, ab radice tenuit exeante: per cuius ambitum rami, & capitula cicutæ, multo tamen tenuiora: semine cumini oblongo, acri, & odorato, tenui. Nascitur in petrosis, & montibus. Urinam ciet, semine, ac radice in vina potis: mēses trahit. antidotis, nec non medicamentis urinā cientibus, & excalescorijs, inseritur. Nec hallucinari nos oportet, existimātes oreoselinū esse, quod in saxis prouenit: aliud enim est petroselinum. Petroselinum in macedonia prouenit, in præruptis locis, semine ammij, odoratiore, sapore acri, aroma olexte. Urinam cit, ac menstrua: contra stomachi, & colic inflationes, & tormina prodest. Laterum, renum, & vesicæ doloribus. in potu subuenit. Admiscetur antidotis urinā cietibus. Hipposelinū Latini olusatrū appellāt, aliqui smyrnion, quāuis aliud sit, quod propriè smyrnion dicitur, ut paulò post referemus. Est autē maius, & satiuo apio candidius: caule alto, cauo, molli. habente veluti lineas, folijs latioribus, in puniceum vergentibus: coma roris marini, florum plena: dependentibus in cacumine corymbis ante quā deflorescat. Ea semine turget nigro, oblongo, acri, solido, aromatico. Radix dimittitur tenuis, odorata, candida, quæ os commendat. In umbrosis, & palustribus enascitur. oleorum generis, ut apium. Radix cruda, coctāre estur. Folia cum caulibus, decocta māduntur, & per se aut cum

piscis.

piscibus preparantur, crudaq; muria conduntur. Vim hanc habet, vt poto semine ex vulso vno menses ciet: algentes calfacit potu, aut illitu: vrinae stillicidio auxiliantur, Radix eosdem prestat effectus.

Smyrnum. CAP. LXV.

SMyrnon, quod in Sicilia petroselinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet apij, & stollones multos: folia latiora, suppinguia, ad terram infracta, robusta, odore medicato, cumi quadam acrimonia iucunda, colore in luteum languescente: capitibus caulium orbiculatis, vt anethi: semine brassicae, rotundo, nigro, acri myrrhae sapore, ita vt alteru alterius loco cedat. Radix quoque odorata, gustu acri, fauces mordet, succosa, mollis. Cortex eius foris niger, intus viridis, aut subalbidus. Naescitur in saxosis, & collibus, atque squalidis, & limitibus terrenis. Vis radice, herbae, & seminis excalfacere. Folijs muria maceratis ad obsonia vtuntur, aluum sistunt. Radicem contra serpentium iclus bibere conuenit: tusses, & orthopnoeas mitigat: vrinae difficultati medetur. Illita recentes tumores, collectiones, duritiasq; discutit: vulnera ad cicatricem perducit, partus abortu vitiat, si seruesacta subijciatur. Semen lenis, renum, & vesicae vitijs prodest: menses, & setodas pellit. commodè datur ischiadicis in vino: inflatioes stomachi lenit: sudores ciet, & ructus.

PECU

Peculiariter datur hydropticis in potu, & contra febrium circuitus.

Elaphoboscum. CAP. LXVI.

Elaphobosco fœniculaceus caulis est, aut rorimarino similis, geniculatus: folijs duum digitorum latitudine, vt therebinthi, prælogis, aliquantũ asperis circumfractis. Adnata multa habet: ferentia umbellas anethi similes & semina eiusdẽ florem subluteũ: radice ternum digitorum longitudinis, & crassitudinis vnus, candida, dulci, esui apta. Caulis tener pro olere manditur. Contra serpentium ictibus, datur semẽ in vino. Fama autem est hoc pabulo cernas serpentium morsibus resistere.

Fœniculum. CAP. LXVII.

Fœniculum, si herba edatur, aut semẽ cũ ptisana bibatur, mamas lacte replet. Coma decoctum in renũ doloribus subditũ proficit, quippe quod urinã excitet. contra serpentium ictus in vino conuenienter bibitur: menses ciet. in febribus nausẽ, & stomachi feruorem ex aqua frigida potũ sedat. Contrita radices, & cũ melle illite, morsibus canũ medentur. Succus caule et folijs exprimitur, & in sole siccatus, in medicamentã adijcitur, quã ad exiccandã oculorũ aciem comodẽ temperantur. Extrahitur succus ad eandẽ valens, etiã semine viridi, ramulisq; & radicibus prima germinatione incisis. In Iberia, quã ad occidentẽ spectat, succũ reddit gummi similem.

Caulē mediū, dum herba floret, rustici demetūt, igniq; admouent, quò facilius vi caloris exudās gummi remittat: quod efficacius suco est, ad medicamenta oculorum.

Fœniculum erraticum.

CAP. LXVIII.

Est & syluestre fœniculum, magnum: fert autē semen cāchry à simile. Cuius radix iucundè olet, potaq; strāguria medetur: menses imposita ciet. Vē trem sistit, radice, aut semine potō: contra serpentium morsus auxiliatur, calculos comminuit, regium morbum expurgat. Lactis abundantia facit, decoctum foliorum haustum: feminas à partu purgat. Traditur aliud hippomarathri genus longo, exili, & angusto folio semine coriandri, rotundo, acri, odorato. Excalfaciendi naturā habet, et virilibus fœniculo respondet, sed ad omnia infirmius.

Daucum. CAP. LXIX.

Daucū aliqui dauciū vocāt. Creticū folijs fœniculo simile, minoribus, et tenuioribus: caule dodrantali, umbella coriandri, flore albo: semine acri, cādido, hirsuto, suauissimi odoris in mandēdo. Radix digitali crassitudine, & dodrantis longitudine adolescit. In saxosis nascitur & locis sole illustratis: Aliud eius genus, syluestri apio simile, acre, odoratum, aroma olens, feruentis gustus, probatissimū Creticū. Tertium assignatur genus folijs coriandri, floribus albis, capite

Et semine anethi, muscario pastinaca: semine ob-
longo, ceu cumini acri. Omniu semen excalfacit.
potu vrinā, et menses, et partus extrahit: tormē-
tibus liberat: veterē tussim mittigat. phalāgio-
rū morsibus potu in vino, auxiliatur: tumores
illitu discutit. seminis duntaxat in alijs generi-
bus inualuit vsus: in Cretico etiam radice, quae
maximē cōtra venenatorū iniuriā in vino bibi-
tur. Delphinium. CAP LXX.

Delphinium surculos emittit à radice vna
sesquipedales, aut maiores: à quibus fo-
lia exeunt parua, tenuia, diuisa, praelonga, quae
delphinorum effigiem representant: vnde tra-
ctum nomen est. Flos violae albae non dissimilis,
purpureus: Et semen in siliquis, milio proximū
quo nō aliud vtilius bibi potest, ab scorpione per-
cussis. Aiunt enim obiecta herba scorpiones resol-
ui, atque ignavos torpescere: semota verò ea sese
recolligere. Prouenit in asperis, Et apricis. Alte-
rum est delphinium, quod Romani buccinum
vocant, superiori simile, sed folijs, Et ramis lon-
gè gracilius. Viribus eisdem pollet, sed non ita
efficacibus. Pyrethrum. CVPLXXI.

Pyrethrum Romani saluarem vocant. Fo-
lia, caulēque emittit, vt daucum sylue-
stre, et feniculū: umbellāq; anethi, circinathae ro-
tunditatis. Radix longa est, pollicis crassitudine
gustu feruidissimo. Pituitā elicit: ideo in dolore
uentri, decocta in aceto, colluto inde ore auxilia-
tur:

tur: m̄sa pituitam extrahit. Sudores ciet, perū
 clo ox oleo corpore: diuturnis horroribus efficax
 contra perfrictiones membrorum, resolutionesq;
 eximiè conducit.

Rosmarinum. CAP. LXXII.

Dvo Rosmarini genera. Vñ secundū, fr̄
 giferumq; cuius semen cachrys vocatur.
 Folia fœniculi habet, crassiora, latiora, in ro-
 ta speciem, & humi sparsa, iucundè olentia: cau-
 lē cubiti altitudine, aut maiorē, multis concavū
 alis: in cacumine umbellā, in qua semen copiosū,
 candidum, sphondylis simile, rotundum, angulo-
 sum, acre, resinaceum, quod in mandendo, lin-
 guam exurit. radix thus redolet, candida, præ-
 grandis. Est & alterum omninò consimile, se-
 men ferens latum, nigrum, vti sphondylion, o-
 doratum, minimè exurens: radice foris nigra, in-
 tus si frangatur alba. Verūm id quod sterile di-
 citur illorum planè similitudinē refert: sed neq;
 caulem, neque florem, neque semen prodit. Na-
 scitur in saxosis & asperis. Trita omnium her-
 ba communiter hamorrhoidū profluvia sistit: se-
 dis inflammationes, & condylomata mitigat:
 concoquit strumas, & abscessus, qui ad matura-
 tionem agrè perducuntur. Sicca radices cum mel-
 le vlcera purgant: torminibus medentur cum vi-
 no potæ, & contra serpentium morsus conue-
 niunt: menses et urinam ciet: veteres tumores
 illiū discutiūt. Tam radice, quàm herba succus
 adiecit

adieſto melle, illitus oculorum aciem exacuit. Potum ſemen ad eadem pollet: ſi comitiale malum ſentiatur, aut vetus peſtoris vitium, auxilio eſt. regio morbo laborantibus cum vino, & pipere datur: ſudores mouet, cum oleo perunctū: ruptis, & conuulſis, prodeſt. podagrīs, cū loliacea farina, & aceto tritum, illinitur: purgat vitiliginēs, addito aceto quā acerrimo. Semine in potionibus vtendum, eius quidē quod cachrym non ferat: quippe illud ſua acrimonia arteriam exaſperat. Roſmarinum cum erica naſci, ſolijs lactuca ſylueſtris amara aſterioribus, candidioribusq; radice breui, Theophrastus author eſt: potuq; idipſum alterutra parte purgare. Cachrys vim habet excalfaciendi, & vehementer exiccandi. Quare abſtergentibus medicamentis inferitur. contra oculorum fluxiones capite illinitur, ita vt tertio die ſoluatur.

Roſmarinum coronarium.

CAP. LXXIII.

Roſmarinum, quo coronarij vtuntur, ramos mittit tenues, & circa eos ſolia minuta, denſa, longa, exilia, ſubter incana, ſupernè virētia, grauitè odorata. Excalfactoria vi præditum eſt. Regium ſanat morbum, ſi decoctum in aqua, ante exercitationes bibatur: & vbi laborans exercitationi ſe crediderit, in balnea deſcendat, & merum potet. Acopis gleucinoq; vnguento admuſceri ſolet.

Sphondylium. CAP. LXXIII.

Sphondyliū folia quadantenus platani, & Spanacū habet: caules fœniculaceos, cubitali altitudine: aut amplius assurgentes, in quorum cacumine semen duplex, seseli simile, sed latius, candidius, & magis paleaceum, grauis odoris: flores eius albi, aut pallentes: radice raphani, candida. Nasctur in palustribus, & aquosis. Potū semen pituitam per aluum extrahit. medetur iocineris vitijs, regio morbo, comitialibus, oritho-proicis, vuluarum strangulationi: veterinosos suffitu reuocat. Cum oleo commodè infunditur capitibus phreniticorum, & lethargicorum, itē capitis doloribus: cum ruta illitum, serpentia vlcera cohibet. Datur radix contra regium morbum, & iocineris vitia: circumrassa eadem, & iniecta callos fistullarum derodit. Recentis floris succus exulceratis auribus, purulentisq; accomodatur: qui caterorum succorum more exprimi dein recondi solet.

Ferula. CAP. LXXV.

EViridi Ferula medula pota utilis est ad cruentas excretaiones, cœliacosq;: contra viperarum morsus in vino datur: erumpentem naribus sanguinem in dita sistit. Semen potum torminosus auxiliatur: sudores ciet, vincto ex oleo corpore. Caules si edantur capitis dolores faciunt, muria condiuntur. Ferula itaque caule profert ternum saepe cubitorum: folia fœniculi, longè

longè asperiora, & latiora. qua ab imo caule
vulnerata sagapenum efficitur.

Peucedanum. CAP. LXXVI.

PeuCEDANUM caulem emittit tenuem, gracili-
lentū, sceniculo similē: comā habet statim ab
terra copiosā. spissamq;: flore luteo: radice nigra,
crassa, graui odore: succosa. gignitur in mōtib;
opacis. TENERA radix cultello cō: iditur profluēs q;
ē plaga succus vmbraē mandatur in sole siqui-
dem confestim euanescit. Colligitur capite prius,
& naribus rosaceo persusis, ne capitis dolor pre-
mat, & vertigo sentiat. Assatione radix inu-
tilis fit. Tam lac, quā succus radice, & cauli-
bus extrahi solet, sicuti ē mandragora: verū
inefficacior succo lacryma habetur, & velocius
expirat: Interdū etiā concreta inuenitur lacry-
ma, thuris similitudine, caulibus, radicibusq; ad-
herens. Praefertur succus ē Sardinia, & Samo-
thrace, colore rufo, odore graui, seruēs gustu. Ex
oleo, & rosaceo illitū Peucedanū prodest lethar-
gicis, phreneticis, vertiginosis, comitialibus, &
longis capitis doloribus, resolutis, ischiadicis, con-
uulsis. Omnibus, in vniuersū, vitij; neruorū, ex
oleo, & aceto illitū, prodest. Eius olfactu respi-
rant vuluē strāgulatus, & veternosti reuocan-
tur. Incensū serpētes abigit. Auriū doloribus cō-
ueniēter ex rosaceo instillat, cauernis dentiū indi-
tū mitigat dolorē contra tussim efficacissim ē ex
euo assumatur: suspirijs, torminibus, & inflatio

nibus subuenit. Ventrē leniter emollit, lienē absumit, difficiles partus mirē adiuuat. Facit ad vesicæ cruciatus, & renū distentiones potū, vuluā aperit. Radix ad eadē utilis est, sed inefficacior: eius decoctū bibitur. Farina eius, sordida & cæca purgat, & vetera cicatrice obducit: squamas ossium extrahit. Incerata, & calfacientia malagmata additur. Radix eligi debet recens, qua cariem non senserit, firma, odoris plena. Succus ad potiones amaræ amygdalis, aut rutæ aut pane calido, aut anetho resoluitur.

Gith, seu melantium.

CAP. LXXVIII.

Gith exilibus surculis fruticat, sæpe binos drantes excedens: folijs, vt senecionis minutis, sed multo tenuioribus: capitulo in cacumine tenui, paruo, ceu papaueris, oblongo, intercurrentibus intus membranis: quibus semen includitur nigrum, acre, odoratum, quod panibus inspargitur, capitis doloribus illitū frōti, subuenit. discutit recentes oculorum suffusiones, tritum ex irino, et infusum naribus: tollit lepras, lentiginis, duritias, tumoresq; vetustos, cum aceto illitum: circumscarificatos clauos excutit, cū veteri vrina impositum. Dentium doloribus, cum aceto, & tedi decoctum, & collutum prodest. teretes ventris tineas expellit, peruncto ex aqua umbilico, destillatione laborantes adiuuat, sritū in luteo, & orfactum. Vrinā & mēstrua
ciet

tiet, multis diebus sumptum, & lac extrahit: difficultatem spirandi cum vino potum, leuat: phalangiorum morsibus ex aqua, drachma pondere, haustum auxiliatur. Incenso serpentes sugantur. Tradunt largius epotum enecare.

Laserpitium. CAP. LXXVIII.

Laserpitium in Syria, Armenia, Media, & Libya nascitur: caule ferulaceo, quem massetum vocant: folijs apio similibus: lato semine. Radix excalfacit, in cibis agrè concoquitur, vesica noxia. Sugillatis illita cum oleo, et strumis, ac tuberculis cum cerato, medetur: ischiadicis conuenit cum irino, aut cyprino cerato: excrescentibus circa sedem tollendis illinitur, cum putamine mali punici, et aceto decocta. Venenis pota resistit: os commendat, cibis, aut sali permista. Laser è radice, atque caule sacrificatis colligitur. Praefertur autè rusum, tr. is lucens, myrrha emulum: non porraceum, odore valens, suauis gustu, quod dilutum facile albescit. Cyrenaicis si quis degustauerit, humorè toto corpore ciet: blandissimo odore, adeò vt ne os quidè gustanti nisi paululum spiret. Medicum. & Syriacum minus viribus valent, & magis virosum reddunt odorem. Laser omne antequàm siccescat, aduleratur sagapeno, aut fabae lomento. quod maleficium deprehenditur gustu, odore, visu, & dilutione. Caulem aliqui silphion, radicem magudarum, & folia masseton vocauerunt. Efficacissimum laser.

laser, mox *folia*, postremò *caulis*. *Acrem vim habet*, *inflationes facit*: *perunctas cum aceto*, *pipere*, & *vino alopecias sanat*. *oculorū aciem exacuit*: & *incipientes suffusiones*, *illitum cum melle*, *dissipat*, *cavernis dentiū in dolore inditur*, *aut cum thure in linteo circumligatur*, *aut cum hysso*, & *ficis coctus in posca*, *os colluitur*. *ijs prodest*, *quos bestia in rabiem efferata momorderit* *vulneribus immisū*. *Valet aduersus venena colorū*, & *animalia omnia*, *que virus eiacularunt*, *potum aut illitū*: *scorpionum plagis oleo dilutū circumlinitur*. *gāgranis pracoercitis immititur*: & *cum ruta*, *nitro*, & *melle*, *vel per se carbunculis*. *Clauos*, *callosq;* *prius circumrasos vel lit*: *cerato*, *aut aridorum ficuum carne premolitur*. *Recentes lichenas ex aceto sanat*: & *excrescentia in carne*, *polyposq;* *si aliquot diebus cum atramento sutorio*. *aut arugino illinatur*. *extuberantia cum forsee extrahit*. *Veteribus faucium scabritijs opitulatur*: *grauem*, *subitoq;* *irrauescentem vocem dilutum aqua*. *sorbitione confestim expedit*: *vuam illitum cum melle reprimat*: *anginis ex aqua mulsā vtilissimè gargariatur* *vescentes latiore colore mangonizat*: *tussi commodè in sorbili ouo datur*, & *pleuritidis in sorbitionibus*: *in fellis suffusione*, & *aqua inter cutem*, *cum aridis ficis*. *Horrores discutit cum vino*, *pipere*, *et thure potum*. *nernorum contractionibus*, *opisthotonicisq;* *datur obeli*
 pos

pondere deuorandum, haerentes gula hirudines, gargarizatum cum aceto decutit. Ad lacintus coagulatum bibitur: comitialibus ex ateto mulso proficit: menses ciet, cum pipere, & myrrha potum: caeliacos adiuuat, in acino vna sumptum: cum lixiuio autem potui datum, repente conuulsis, ruptisq; prodest. ad potiones resoluitur amygdalis amaris, aut ruta, aut calido pane. Foliorum succo eadē prestantur, sed multo inefficacius. Cum aceto mulso manditur, ad expediendam arteriam, maximè cum vox retūditur. Eo cum lactucis vtuntur, exitq; in vicem erucæ. Fertur, & altera magudaris in Libia nasci, radix laserpitio similis, sed minus crassa, acris, & fungosa, ex qua non profluit succus. Eiusdem cum laserpitio facultatis.

Sagapenum. CAP. LXXIX.

Sagapenum ferulaceæ herba succus est, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fuluo forinsecus colore, et intus albo, nescio quid inter laser, & galbanum redolens, gustu acris. Prodest laterum, & pectoris doloribus, tussibus vetustis, conuulsis, & ruptis, crassam pulmonis pituitã expurgat. Detur comitialibus, opisthotonicis, lienosis: item contra nervorum resolutionem, perfrictione, & februm circuitus in potu. In vnguenta probè admittitur, menses pellit, sed suctum exanimat, cum hydromelite potum. Prodest ex vino haustum, serpentium iclibus.

olfactum ex aceto vuluarum strangulatus excitat: oculorum cicatrices, offusam caliginem, hebetudines, suffusionesq; detergit. Resoluitur vt laser, ruta, aqua, & amaris amygdalis aut melle, aut calido pane.

Euphorbium. CAP. LXXX.

Evphorbium Libyca arbor est, serula speciem habens, qua in Tmolo iuxta Mauritaniam inuenitur. Ea acerrimo succo turget. Cuius eximium feruorem expauescentes incola, ouillos ventres elutos, arbori circumligant, & eminus caulem contis incidunt, confestimq; è plaga, perinde atque vase quodam, in vetriculos copiosus lactis humor effluit, prater id quod humi sparsum, vulnus eiaculatur. Duo succi genera: vnum orobi magnitudine, sarcocollæ modo emicat: alterum in ventriculis concrefcit, atque vitreum spectatur. Eligendum est translucens, & acre. Euphorbium adulteratur sarcocollæ, & glutini mistione. Sed difficile quidem experimentum: quippe cum leui gustu, os accësum diu detineat, adeo vt quicquid ori obijciatur, planè euphorbiū respiciat. Eius inuëtio tēpore Iubæ regis Libyæ cognita extitit. Succus illitu suffusiones discutit, potus tota die exurit: quare melli, collyrijsq; pro acrimoniæ ratione admisceri debet. Coxarum doloribus prodest in odorifera portione haustus. squamas ostium eadem die eximit: verum eo vtentes, necesse est linamentis, aut ce-

ratis

ratis communire corpus, quo ossa conuestiuntur. Aliqui memoria prodiderunt, percussos à serpente nihil molesti passuros, si incisa osse tenus capitis cute, intritus succus infundatur, vulnusq; postea consuatur.

Galbanum. CAP. LXXXI.

Galbanū succus est nascentis in Syria ferula, quod nonnulli metopium vocant. Maxime laudatur cartilagosum, merum thuris effugiem præbēs, pingue, minimè lignosum, retinēs nonnihil adieci seminis, & ferula, graui odore, neque valde humidum, neque nimis aridum. Aduiteratur saba fresca, resina, & ammoniaco. Galbanum excalfacit, vrit, extrahit, discutit: menses, ac partus trahit appositus, vel suffitus. lentigines aceto, & nitro perūctas tollit. Deoratur ad tussim veterem, difficultatē spirādi, spiria, rupta, conuulsa. Aduersatur toxicis, potius cum vino, & myrrha: simili modo sumptus mortuos partus extrahit. Imponitur lateris doloribus, & surūculis: comitiales, & vulua strāgula tus: & vertiginosos olfactu suscitāt. Si vratur, fugat nidore serpentes, & perunctos feriri non patitur. Serpentes cū oleo, & sphōdylo circumpositum, necat: dentium dolorem oblitum, aut cauernis inditū, mitigat. vrinae difficili prodesse existimatur. Resoluitur ad potiones amaræ amygdalis, aqua, aut ruta, aut calido pane, mulsāve: aliās meconio, are vsto, aut felle liqui-

do. Si purgare Galbanum voles, in feruentem aquam demittito. nãque cum liquefactum fuerit, eius sordes fluitabunt: quas hoc modo facile separabis. Mundo linteo, raroq; alligatum in fœlili, aut area pyxide ita pendeat, vt imum vasis ne tangat: opertoque vase in feruidam aquam demittito: sic enim syncerum, veluti per colū eliquescet, & lignosum in linteo remanebit.

Ammoniacum. CAP. LXXXII.

Ammoniacum ferula succus est, quam iuxta Cyrenen Aphrica gignit: cuius fruticem cum radice agasyllim vocant. Probatum bene coloratum, ligni & calculorum expers, thuris similitudine, minutis glebis, desum, syncerum, nulla sorde spurcatum, castoreum odore imitans, gustu amarum. Hoc genus thrausma, id est, fraturam appellant: quod verò terram, & calculos collegit, phyrama. Gignitur in Aphrica iuxta Ammonis oraculum, succum stillante ferulacea arbore. Mollit, extrahit, calfacit: tubercula, duritiasq; discutit. potum aluum soluit, partus extrahit: lienem consumit, drachmæ pondere haustum: articularum, coxendicumq; doloribus liberat. Auxilio est anhelatoribus, orthopnocis, comitialibus: item quibus humor in pectore coit, si cum melle delingatur, aut cum ptisanæ succo sorbeatur. Cruentam yrinam pellit, albugines oculorum absterget, genarum scabritiam absumit: tritum autem cum aceto, & impositum, iocineris, lienisq; duræ

duritias sedat. discutit topbos, qui in artubus
concalluerunt, cum melle, aut cum pice illitum.
Lassitudines, & coxendicum dolores eo perungi
vtilē est, cum nitro, & cyprino oleo, vice acopi.

Sarcocolla. CAP. LXXXIII.

Sarcocolla lacryma est arboris in Perside na
scentis, pollini thuris similis, rufa, gustu ama
ra. Vulnēra glutinat, oculorum fluxiones inhi
bet. emplāstris inseritur. Adulteratur admix
to gummi.

Glaucium. CAP. LXXXIII.

Glaucium succus est herbe, quæ ad Hierapo
lim Syria nascitur, solijs serē corniculati pa
paueris, pinguioribus tamen, in terram sparsis,
odoris tetri, gustus amari, tota croceo succo ma
det. Folia in olla sicili sic semisfrigidis elibanis cal
faciunt indigena, vsque dum staccescant: deinde
contusis succum exprimunt. Cuius est vsus ad
oculorum medicamenta, vtpote cum inter ini
tia refrigeret.

Glutinum. CAP. LXXXV.

Glutinum, quod xylocollan, alij taurocollan
vocant, præstantissimum Rhodiacū, quod
ex bubulis corijs, conficitur. Id candidum est, &
translucens. Nigrum verò minus probatur. Re
solutum in aceto, impetigines, leprasq; cutis de
let: ambustis igni ex aqua calida dilutum, illi
tumq; pustulas erumpere non patitur. Vulneri
bus prodest melle, aut aceto madefactum.

Pissā

Piscium glutinum. CAP. LXXXVI.

Piscium glutem, venter est piscis cetacci. Præstat candicans, natione Ponticum subaspectrum, minimè scabrum, et quod celerrimè liquefcit. Vtile emplastris capitis, & leprarum medicaminibus, & tetanothris, qua cutem faciei erugant, & extendunt.

Viscum. CAP. LXXXVII.

Viscum optimum est recens, intus porraceum, extrà fuluū. quod asperi nihil, aut surfurosi conceperit. Fit acinis in quercu nascens tibus, buxæo fruticis folio: Contusum acinum lauant, & postea in aqua decoquunt. Sunt qui commaducando ipsum efficiant. Gignitur quoque in malo, pyro, & plerisque alijs arboribus. quinetiã inuenitur in quorundã fruticū radicibus. Emollit, discutit, extrahit. parotidas, tubercula ceterasq; collectiones ad maturitatem perducit, cum resina & pari cera mixtum: epinyctidas in splenio sanat: vetera vlcera, abscessusq; quos cacoëthes vocāt, ex thure mollit. Lienem cum calce, gagate, aut Asio lapide cotum, & impositū absomit: cū sandaracha, aut auripigmento illitū, vngues extrahit. mixtum cum calce, & vini face, suam vim intendit.

Aparine. CAP. LXXXVIII.

Aparine ramis multis, & paruis fruticat, asperis, quadrangulis, per interualla orbiculato foliorum ambitu, vt in rubia: flos albus:
semen

Semen durum, rotundum concavum, album, umbilici figura, asperitate vestium tenaci. Ea pastoris colic vice vtuntur ad eximendos è lacte pilos. Seminis, caulium, ac foliorum succus, potu cōtra viperarum, phalangiorumq; morsus auxiliatur: infusu aurium dolori medetur. Herba cum axungia trita, strumas discutit.

Alyssum. CAP. LXXXIX.

Alysson exiguus frutex est, vnicaulis, subasper, rotundis folijs: fructu dupliciū scutorū effigie, in quo est semen quadātenus latum. In montibus, & asperis locis emicat. Eius decoctū singultus sine febris, potu discutit: idem efficit, si quis eam aut teneat, aut doretur. cū melle trita vitia cutis in facie, & lentigines emendat. Contusa in edulio rabiei canis mederi putatur. domibus appensa salutaris esse creditur, & hominibus, atque brutis fascini amuletū. Purpureo linteo circumligata, pecorum morbos abigit.

Asclepias. CAP. XC.

Asclepias, ramos emittit lōgos: folia hederæ, longa: radices numerosas, tenues, odoratas: floris virus graue: semen securidacæ. nascitur in montibus. Radices ex vino potæ torminibus auxiliantur, & contra serpentium iclus. Folia aduersus vuluæ, mammarumq; vlcera, quæ cacœthe vocant, illinuntur.

Atractylis. CAP. XCI.

Atractylis, spina est cnico similis, folia multò longio

longiora ferens in summis virgis, magna parte
nuda, asperaq; qua scemina profusa vtuntur.
capitula in cacumine spinis horrent: flos luteus,
quibusdam in locis purpureus inuenitur: radix
tenuis, superuacua. Coma, semens, & folia cum
pipere, & vino teruntur vtillissimè contra scor-
pionum ictus. Percussos tradunt, quandiu es-
tencatur herba, nullum experiri dolorem,
ipsumq; deposita statim recrudescere.

Polycnemon. CAP. XCII.

Polycnemon, frutex est surculosus, folijs ori-
gani: caule, vt pulegij, geniculis multis in-
tercepto, sine umbella, tenui tamen in cacumine
corymbo, boni odoris, & acris. Vulneribus ag-
glutinandis recens, aut aridum, cum aqua effi-
caciter illinitur: sed quinto die solui debet. ad
vrina stillicida, ruptaq; cum vino bibitur.

Clynopodium. CAP. XCIII.

Clynopodium frutex est folijs serpyllo similis.
surculosus, duum dodrantum altitudine.
Nascitur in petrosis. Flores, marrubij modo, ex
interuallis distincti speciem lecti pedum pre-
bent. Bibitur herba, & succi eius decoctum, ad
conuulsa, rupta, strangurias, serpentium ictus:
menses, & partus pellit: & pensiles verrucas,
quas acrochordonas vocant, eiecit, aliquot die-
bus potum. Aluum sistit decoctum ad tertias,
potumq; si febrim sentiunt, ex aqua, alioquin,
ex viuo.

Leontopetalum. CAP. XCIII.

Leontopetalon, caulem emittit dodrantalem,
 aut altio rem, plurimis alijs concauum, te in
 cacumine semina parua duo, aut tria, in siliquis,
 ciceris modo: flores anemonae similes, puniceo co-
 loris: folia brassicae: sed papaveris diuisura: radi-
 cibus nigris, rapae similibus, strumosis. Nascitur
 in aruis, et segetibus. Radix auxiliatur serpen-
 tium ictibus, ex vino pota: nec alia res celerius
 dolorem finit. miscetur ischiadicorum clysteribus.

Teucrium. CAP. XCV.

Teucrium, siue, vt alijs placet, teucrium; herba
 est virga referens effigiem, trissaginis simili-
 tudine, tenuifolio, non multum a cinere alieno.
 Haec in Cilicia iuxta Gentiadem, Cissademq;
 vbertim prouenit. Recens cum posca, aut arida
 seruesacta ius potu lienem potenter absumit.
 Lienosis cum aceto, & ficis illinitur: item serpen-
 tium morsibus ex aceto solo sine ficis.

Triflago. CAP. XCVI.

Chamadris Graecis, alijs chamadrops,
 Latinis triflago dicitur. Sunt qui eam teu-
 crion appellauere, propter eam quam cum teu-
 crion seruat similitudinem. Nascitur in petrosis,
 & asperis. Frutex est dodrantalis, folia habens
 exigua, amara, esigie & diuisura quercus, flore
 paruo, penè purpureo. Carpitur semine pgnans.
 Recens in aqua decocta, potu insibus, indurato
 lien

lieni, vrinæ difficultati, incipientibus hydropi-
cis: auxiliatur: cit menses, partus extrahit: lie-
nem ex aceto pota consumit: aduersus serpen-
tium venena ex vino, potu, illituq; efficacissima.
Trita digeritur in pastillos, ad supradicta. pur-
gat vetera vlcera, cum oleo illita, caliginem oca-
lorum discutit. natura eius est calfacere.

Leucas. CAP. XCVII.

Lucas mōtana, latioribus quā vrbana so-
lūis, semine acriore, amariore, ori ingrato,
efficacior tamen quā sativa habetur. Vtra-
que ex vino contra animalium venena, praci-
pue marinorum, opitulatur.

Lychnis. CAP. XCVIII.

Lychnis coronaria, flore est albæ violæ si-
mili, sed purpureo: quo carollæ faciuntur.
Contra scorpionum ictus semen in vino potum
auxiliatur. Lychnis syluestris, omnia vrbane
similis. Bilem per aluum detrahit, semine dua-
bus drachmis potu, ictis à scorpione subuenit.
Aunt huius herbæ appositu scorpiones torpe-
scere, & inertes prorsus reddi.

Lilium. CAP. XCIX.

Lilia coronamenti se dedunt, Liria à qui-
busdam vocata. E quibus vnguentū tem-
peratur, quod aliqui lirinum, alij susinum ap-
pellant. neruos, & priuatim vultus duritias
emolliens. Folia herbæ illita, contra serpentium
ictus auxiliatur, seruesacta ambustis proficiunt:
aceto

aceto cōdita vulneribus opitulantur. Succus ad-
iecto melle, aut aceto in aëreo vase coquitur cōue-
nienti medicamento vetustati vlceru, & ad re-
centia vulnera. Inassata radix, & ex rosaceo
trita, igni ambusta sanat, yuluā emollit, men-
ses ciet, vlcera cicatrice obducit. Cum melle de-
trita neruis præcisis, luxatisq; medetur: vitiligi-
nes, sursures, & lepras emēdat: vlceraq; in capī-
te manātia expurgat: abstergit faciem, & eru-
gat. teritur in acetocū hyoscyami folijs, et farina
tritici mulcendis testiū inflammationibus. Semen
potū morsibus serpentū aduersatur. Ignibus sa-
cris semē, & folia cū vino illinūtur. Tradūt. &
purpurea esse lilia. In Syria. autem, & Pisidiā.
Pamphiliā efficacissima vnguentis nascuntur.

Ballote. CAP. C.

BAlloten, nomine alio nigrum marrubiū vo-
cant. Caules edit quadrāgulos, nigros, sub-
hirsutos, complures ex vna radice: folijs maiori-
bus, quam marrubij, hispidis, per intervalla in
caule dispositis, subrotundis, † graueolētibus, a-
piastro proximis: vnde aliqui apiastrum eā vo-
cauerūt. candidi flores vniuersi verticillato am-
bitu caulem coronāt. Vis eius efficax aduersus:
canis morsus, folijs ex sale illitis. Feruenti cinere:
flaccescunt folia, vt condy, lomata. reprimant:
purgant. & sordida vlcera: cum melle.

† In Oribatij codice manu scripto hic in-
teriectum legitur verbum: μέλανα, quod
folia

folia quoque Ballotæ nigra reddit. Nec temerè fortassis illud quis adijciendū putabit, quòd pulchrè alteri eius nomini cōueniat, quòdque ipsius meminerit Plinius libro xxvij. cap. viij. cū inq̄t. Ballote folijs est marrubij maiorib. & nigrioribus.

Apiastrum. CAP. CI.

Melissophilon, siue melittæna, id est, apiastrum, id sibi nomen vsurpauit, quoniam apes ipsa herba delectantur. Cauliculi, & folia ballotæ, de qua paulo antè diximus, similia essent, nisi maiora, tenuioraq̄, nec ita hirsuta spectarentur: citreum malum olent. Folia cum uino pota, aut illita prosunt, contra ictus phalangiorum, scorpionumq̄: item aduersus canis morsum. Decocto eorundem gratia, foueri prodest: defensionibus fœminarum ad ciuidos menses conuenit: dentes eodem in dolore colluntur. dysenterici infunditur. Fungorum strangulationibus folia, addito nitro. potu auxiliantur: torminibus, & orthopnoicis delinctu. Illita cum sale strumas discutunt, vlcera purgant: articulares dolores illita sedant.

Marrubium. CAP. CII.

Marrubium, frutex est ab radice ramosus, candicans, subhirsutus, quadrangularibus ramis: folium pollicem æquat, subrotundum.

dum, hispidum, rugosum, gustu amaro: semen in
 caulibus, & ex intervallis: flores verticillato
 ambitu, asperi. Nascitur propter adificia, rui-
 nas, & rudera. Huius folia sicca cum semine de-
 cocta in aqua, aut viridium succus datur cum
 melle suspensio, tussietibus, & ad tabitudinē
 redactis. Crassam è pectore pituitam cum sicca
 Iri eicit, mulieribus à partu non purgatis da-
 tur, vt menstrua, & secundas extrahat: item
 in difficili partu, & his qui venena hauserunt,
 aut à serpentibus demorsi sunt, vesicam, renesq;
 laedit. Folia cum melle illinuntur sordidis vlceri-
 bus purgandis: pterygia, nomaque sistunt. late-
 rum dolores mittigant. Succus folijs contusis
 expressus, & sole coactus, ad eadem pollet: cum
 vino, & melle illitus oculorum claritatem ad-
 iuvat: naribus regium morbū expurgat. au-
 rium doloribus conuenienter instillatur per se,
 aut cum rosaceo.

Stachys.

CAP. CIII.

STachys, frutex est marrubio similis, sed lon-
 gior, folia serēs numerosa, hirsuta, rara, præ-
 dura, cana, odoris iucundi: & complures virgas
 ab vna radice exeūtes, marrubio cãdidiore. Na-
 scitur in montibus, & asperu. Vim habet exal-
 factorialiã, & acrem. Foliorum decoctum potu pel-
 lit menstrua, & secundas.

Phyllitis.

CAP. CIIII.

Phyllitis folia promit rumici similia,

longiora, & viridiora, sena, aut septena, re-
 eta, quæ parte anteriore lauia cernuntur, à ter-
 go autē pensiles quasi vermiculos tenues offen-
 dunt. In vmbrosis, & opacis hortorum locis emi-
 cat, gustu acerbo. Neque caulem, neque florē, ne-
 que semen profert. Folia in vino pota serpentia
 morsibus aduersantur. quadrupedibus per os
 infusa auxilio sunt: & si dysenteria, aut resola-
 ta aluus excercet, potui datur.

Phalangium. CAP. CV.

Phalangium, à quibusdā phalangites, ab
 alijs leucantatha vocatur. Ramuli sunt ei-
 duo, aut tres, pluresve in diuersa tendentes: flos
 candidus, lilio similis, multas incisuras habēs: se-
 mine nigro, † lato, ad lenticula dimidiata figu-
 ram, multò tenuiore: radice parua, tenui, herba-
 ceo coloris, dum à terra eruitur. prouenit in collis
 bus. Huius folia, semen, flos cum vino pota, au-
 xiliantur contra scorpionum, phalangiorumq;
 iclus: tormina quoque discutunt.

† Si quis Græca Dioscoridis exemplaria
 consulat, hic non πλατὺν, hoc est latū, sed
 παχὺν, quod est crassum, scriptū reperiet.
 Quod si præterea ea legat, quæ ex Plinio
 in commentario retulimus, deprehendet
 Ruellium in vertendo secutum fuisse Pli-
 nium, ex eoque vocē illam reddidisse.

Trifolium. CAP. CVI.

Trifolium

Trisfoliū, Græci triphyllon, alij oxytriphyl-
lon, alij menyantes, alij asphaltion, vo-
cant. Frutex supra cubiti altitudinē attollitur,
virgas habens tenues, iunceas, & nigras, vnde
ramulares enascuntur appendicula, in quibus
terna singulis germinationibus exeūt folia. loto
arbori similia, ijs recenter enatis rura odor inest,
vbi autem adoleuerunt, bitumen olent. Florem
edit purpureū: semen quadantenus latum, sub-
hirsutum, ex altera extremitate exertum, an-
tēna modo corniculum gerens. Radix tenuis, lō-
ga, valida. Semen, & folia in aqua pota pleuri-
ticis, vrinae difficultati, comitialibus, & ijs qui
aque inter cutem principia sentiunt, foeminis
quoque vulua vitijs oportunis, auxiliatur: mē-
ses ciunt. terna drachma è semine dari debent,
è folijs verò quaterna. Cōtra serpentū ictus trē-
ta folia, & ex aceto mulso pota, prasidio sunt.
Tradunt aliqui, totius fructicis, radicis, folio-
rumq; decoctum sotu dolores eorum finire, quos
serpentes percusserint. qua autē aqua sanatus
quis fuerit, si ea quispiam alius foueatur, qui vl-
cus habuerit, perinde afficitur, vt à serpente de-
morsus. Quidam terna folia, aut semina in ter-
tianiis, cum vino potui dedere: & in quartanis
quaterna, vt quæ febrium circuitus disciterent.
Radix antidotis inseritur.

D Polium. CAP. CVII.

Vo genera polij. Montanū, cui teuthrio

t 3 nomē

longiora, & viridiora, sena, aut septena, re-
 cta, que parte anteriore lauia cernuntur, à ter-
 go autē pensiles quasi vermiculos tenues ostē-
 dunt. In vmbrosis, & opacis hortorum locis emi-
 cat, gustu acerbo. Neque caulem, neque florē, ne-
 que semen profert. Folia in vino pota serpentū
 morsibus aduersantur. quadrupedibus per os
 infusa auxilio sunt: & si dysenteria, aut resoluta
 aluus excercet, potui datur.

Phalangium. CAP. CV.

Phalangium, à quibusdā phalangites, ab
 alijs leucantatha vocatur. Ramuli sunt ei
 duo, aut tres, pluresve in diversa tendentes: flos
 candidus, lilio similis, multas incisuras habēs: se-
 mine nigro, † lato, ad lenticula dimidiata figu-
 ram, multò tenuiore: radice parua, tenui, herba-
 ceicoloris, dum à terra eruitur. prouenit in collū
 bus. Huius folia, semen, flos cum vino pota, au-
 xiliantur contra scorpionum, phalangiorumq̃
 iclus: tormina quoque discutunt.

† Si quis Græca Dioscoridis exemplaria
 consulat, hic non πλατὺ, hoc est latū, sed
 παχὺ, quod est crassum, scriptū reperiet.
 Quod si præterea ea legat, quæ ex Plinio
 in commentario retulimus,prehenderet
 Ruellium in vertendo secutum fuisse Pli-
 nium, ex eoque vocē illam reddidisse.

Trifolium. CAP. CVI.

Trifolium

Trisoliū, Græci triphyllon, alij oxytriphyl-
lon, alij menyantbes, alij asphaltion, vo-
tant. Frutex supra cubiti altitudinē attollitur,
virgas habens tenues, iunceas, & nigras, vnde
ramulares enascuntur appendicula, in quibus
terna singulis germinationibus exeūt folia. loto
arbori similia, ijs recenter enatis ruta odor inest,
vbi autem adoleuerunt, bitumen olent. Florens
edit purpureū: semen quadantenus latum, sub-
hirsutum, ex altera extremitate exertum, an-
terea modo corniculum gerens. Radix tenuis, lō-
ga, valida. Semen, & folia in aqua pota pleuri-
ticis, vrina difficultati, comitialibus, & ijs quē
aqua inter cutem principia sentiunt, fœminis
quoque vulua vit ijs oportunitis, auxiliatur: mē-
ses ciunt. terna drachma è semine dari debent,
è folijs verò quaterna. Cōtra serpentiiū iclus trī-
ta folia, & ex aceto mulso pota, prasidio sunt.
Tradunt aliqui, totius fructicis, radicis, folio-
rumq; decoctum fotu dolores eorum finire, quos
serpentes percusserint. qua autē aqua sanatus
quis fuerit, si ea quispiam alius foueatur, qui vl-
cus habuerit, perinde afficitur, vt à serpente de-
morsus. Quidam terna folia, aut semina in ter-
tianis, cum vino potui dedere: & in quartanis
quaterna, vt quæ febrium circuitus discuterent.
Radix antidotis inseritur.

D Polium. CAP. CVII.

Vo genera polij. Montanū, cui teuthrio
t 3 nomē

nomine est, & cuius est vsus, tenuis frutex est candidus, dodrantalis, semine refertus: capitulo in cacumine quadam corymborum. Speciem praeferebat, paruo, cano hominis capillo simili, graui ter olente, non sine quadam suauitate. Alterum fruticosius, non vsque adeo valens odore, & viribus infirmius. Potum seruesacti ius auxiliatur serpentium icilibus, hydropicis, morbo regio: & lienosis ex aceto: stomachum male habet caput doloribus afficit: aluum, & menses ciet. Substratum, suffitumve serpentes abigit: illi um vulnere conglutinat.

Scordium.

CAP. CVIII.

Scordium in montibus, & palustribus, nascitur, solijs trissaginis, maioribus, non sic in ambitu diuisis, aliquantum allia redolentibus, gustu amaris, & astringentibus: quadrangulis canibus: subrubro flore. Herba vim excausfactoria habet: urinam ciet. Cocta recens, aridaue cum vino, aduersus venenatos serpentium morsus bibitur: ad stomachi quoque rosiones, dysenteriam & urinae difficultatem, binis drachmis cum hydromelite: crassamen purulentum, pectore expulit. Facit arida farina ad veterem tussim, rupta, conuulsa. si cum nasturtio, melle, & resina misceatur in eclegmate. Inflammata modice praecordia, cerato excepta, recreat: cum aceto acris, aut aqua, podagrif conuenienter illinitur: menses imposita mouet, vulnere conglutinat, vetera ulce-

ra purgat, & ex melle cicatricem perducit. Sicca ex crescentias in carne cohibet. Succus ad eadē vitia bibitur. Inter prima efficac Ponticū natione, Creticūmque.

Tusilago. CAP. CIX.

Tusilagini folia sunt manscula: quā hederæ ^{e Vulgo} ^{ungula} ^{caballi-} ^{na.} ^{ra,} sex aut septem à radice subalbida à ter- ^{ra,} ^{superne} virentia, in plures angulos exeūtia. ^{caulis} palmum altus: flos luteus, vere prodit, quo vna cum caule confestim exuitur: inde nō nulli huius vacare existimarunt. Radix tenuis est, & superuacua nascitur in amans & riguis, Folia ex melle trita igni sacro, & omnibus inflammationibus illita medentur. Arida suffita, ita vt sumus per infundibulū hianti ore rapiatur, hos sanat, qui sicca tussi, atque orthopncea infestantur: pectoris vomicas rumpūt. Eundem effectum præbet suffita radix. decota in hydromelte, & pota, emortuos partus eiecit.

Artemisia. CAP. CX.

Artemisia magna ex parte in maritimis nascitur, absinthij modo fruticosa, maioribus, & pinguioribus folijs, ramisq; . Huius quidem genera duo. Vnū latius, habitiusq; , folijs, virgisq; latioribus. Alterum tenuius, flore paruo, tenui, candido, graueolente, æstate floret. Sūt qui in mediterraneis vnicaulis nomine appellent tenuē herbulā, simplici caule, et minuto, orbibus scatente tenuibus, flauo colore. hæc in-

cundio rem quàm præcedens efflat odore. Vtraque
 excalfacit, extenuat. feruefacta conuenienter
 in muliebres defessus adijciuntur, ad detrahen-
 dos menses, partus, secundasq;: item ad præclu-
 siones vuluæ, & eiusdem inflamationes: calcul-
 los comminuunt, remoratã vrinam cient, menses
 pellunt pubi illita. Succus vuluæ inditus ex myr-
 rha eadem, quæ in sebio trahit. Coma tribus
 drachmis eorundem educendorũ gratia bibitur.

Artemisia tenui folia. CAP. CXI.

Artemisia tenuifolia in sepibus, & cultis
 iuxta aquarum ductus nascitur. Eius flo-
 res, & folia contrita sampsuchi odorem reddunt.
 Siquis stomacho laborans, herbã cũ amygdalino
 oleo bene contundat in malagmati lentore, &
 stomacho imponat, sanitati restituetur. Qui
 neruorum quoque dolore cruciatur, si succũ eius
 cum oleo rosaceo miscens illinat, sanatur.

Ambrosia. CAP. CXII.

Ambrosia pusillus frutex est, ramosus, trium
 parmorum altitudine: folijs ruptis, circa imũ
 caule exiguis: cauliculi seminibus, perinde qua-
 si racemulis grauidi, qui nunquam florem pa-
 riunt, odore vinoso, suauis: radice tenui, sesquipe-
 dali. Coronatur ea Capadoces. Vis eius reprimere,
 ac repellere, & illitu adstringere humores,
 qui in aliquam partem incumbunt.

Botrys. CAP. CXIII.

Botrys fruticosa herba est, lutea tota, & in multas alas sparsa: semen circa totos ramos provenit: folia cichorio similia, tota suauem odorem spirat, quare vestimentis interponitur. Inuenitur in torrentium ripis, & conuallibus. Pota orthopneas mulcet. Hanc Cappadoces aërosiam vocant, alij artemisiam.

Geranium. CAP. CXIII.

Geranium folijs anemones, diuisuris longioribus: radice subrotunda, cum estur dulci. Quæ drachmæ pondere in vino pota vuluæ inflationes discutit. Geranium alterum, caulibus minutis, & pilosis, sesquipedalibus, folijs maluæ in summis alis sursum spectantia gruum capitula insunt, cum suis rostris, aut canini dentes. Nullius in medicina vsus.

Gnaphalium. CAP. CXV.

Gnaphaliij folijs albis, mollibusq; aliqui pro tomento vtuntur. Bibuntur efficaciter folia in vino austero ad dysenteriam.

Typha CAP. CXVI.

Typha folium edit cyperidi simile, caulem album leuem, aquabilem: florē in cacumine aëbientem, densum, qui in pappos soluitur, quod paniculam aliqui nominant. Huius herbe flos suillo adipe eloto exceptus, ambustis medetur. Gignitur in palustribus, & aquis stagnatibus.

Circæa. CAP. CXVII.

Circæa, quæ & dircæam aliqui vocant, folijs est hortensis solani, agnatis crebris: flore nigro, pusillo, copioso: semine milij, nascente in quibusdam veluti corniculis: dodranti ali radice, triplici ferme, aut quadruplici, cædida, odorata, excalfaciente. Nasctur in apricis, saxu, & vêtè perflatis. Radicis tusa pondo quatuor, in sextarijs tribus vini dulcis per diem, & noctem macerantur, potuq; triduo vulnas expurgant. Semine in sorbitionibus datum lacte mammas nutricum explet.

Oenanthe. CAP. CXVIII.

Oenanthe folia habet pastinacæ: florem candidum: caulem crassum, palmi altitudine: semine atriplicis: radicem magnam, in multa rotunda capitula extuberantem, nascitur in petris. Huius semine, caulis, & folia cum mulso vino pota, secundas eijciunt. Radix è vino urinae stilliticio conuenit.

Conyza. CAP. CXIX.

Vulgò pulicaria **C**onyza duo genera, quæ parua vocatur odore præstâtior est: maior verò fructu altior, & folijs latioribus, graui odore. Vtriusq; folia oliua similia, hirsuta, pingua. In maiore caulibus binũ cubitorũ altitudine attollit, in minore pedæ equat. flos fragilis, lutei coloris, qui in pappi abigit. radices supuacua. Suffitu substratuq; frustoribus serpentibus fugat, culices abigit et pulices

necat. Folia conuenienter illinuntur serpentium plagis, & tuberculis, ac vulneribus. Flores & folia cum vino ad menses, partusq; eijciendos bibuntur: item contra vrinae stillicidia, arquatam morbum, & tormina comitiales pota ex aceto adiuuant. Decoctum in defessionibus medetur vuluæ malis. Impositus succus abortum facit. Herba ex oleo efficaciter horroribus obimitur. Capitis dolores tenuis illita sanat. Est & tertium conyxa genus, caule crassiore, ac molliore: folijs media inter maiorem, & minorem amplitudinis: minime pinguis, multo tamen grauioris odoris, & inuicundioris, sed inefficacior. Prouenit locis humentibus.

Hemerocallis. CAP. CXX.

Hemerocallis folium, & caulem habet lilij herbacei coloris vt porrum: flores in caule per singulos exortus, terni aut quaterni erumpunt, lilij diuisura, quoties dehiscere ceperunt, colore perquam palido: radix magna est, atque bulbosa. Quæ pota, aut cum melle, & lana in pello apposita, aquam educit, & sanguinem. Folia trita mamarum inflammationes à partibus contractas, oculorumq; collectiones mittigant. Radix, & folia igni ambustis vtillissimè illinuntur.

Leucoiū siue alba viola. CAP. CXXI.

Leucoiū vulgaris est notitia, sed in floribus differentia quadam: nanque aut cerulea,

aut albi, aut purpurei, aut lutei, inueniuntur. Luteum verò præcipui in medicina vsus. Huius aridi flores seruesacti in defensionibus, valent cōtra vulue inflammationes, & menstrua expellunt: sanant oris vlcera, cum melle: cum cerato, rimas sedis. Semen duūm drachmarum pondere ex vino potum, aut cum melle inditum, menses secundas, & partus extrahit. Radices cum aceto illite, lienem reprimunt, & podagricos iuuant.

Cratægonum. CAP. CXXII.

Cratægonum, siue, vt alijs placet, cratæonō folijs melampyro simile est, multis calamis ex vna radice emicantibus, multorumq; geniculorum: semine milij. Nascitur in opacis, & frutuosiss parte plurima: summopere acre. Traditum est à quibusdam, hoc si bibat ieiuno ore, ter die post menses purgatos, tribus obolis, in cyathis aquæ duobus mulier, ante conceptum quadraginta diebus: & vir modo consimili, totidem diebus ante coitum hauriat, virilis sexus partum futurum.

Phyllon. CAP. CXXIII.

Phyllum, quod eleophyllum vocatur, in saxosis nascitur, duūm generum est. Quod autem thelygonum appellant, prouenit musci modo, folio oleæ, sed colore magis herbaceo: caule tenui, breui: radice exili, florē albū profert: semen papaueris, maiusculum. Sed arrhenogonum cetera huic simile, solo fructu distat: habet enim

racc

racemosum quiddam deflorentibus oleis non dissimile. Arrhenogonon potu, masculi sexus facere parvus: vt, thelygonon fœminei, proditur. Horum Crateuas author est. Sed huiusmodi historiâ tenus mihi produxisse visum est.

Testiculus. CAP. CXXIII.

Testiculus, quem Graci cynosorchin vocât folijs circa caulem, & ima eius parte in terra stratis, olea molli similibus, longioribus, angustioribus, lauibus: caule dodrantali: floribus purpureis: radice bulbosa, oblonga, oliua modo angusta, duplici ordine: superiore, quæ plenior est, inferiore, quæ melior, ac rugosior. Eduntur radices coctæ, vt bulbi. Ex quibus si maiorem edant viri, mares generari dicuntur: si minorem fœminæ alterû sexum. Addût, in Thessalia mollem mulieres in lacte caprino bibere, ad stimulãdos coitus: aridam verò ad inhibendos. & alterum alterius potu resolui. Nascitur in petrosis, & sabuletis.

Testiculus alter. CAP. CXXV.

Testiculus alter alio nomine serapias, Andrea autore vocatur: quoniam radix ad multa utilis sit. Folijs est porri, latioribus, oblongis, pinguibus, ex alarû sinu inflexis: caule palmeo: floribus penè purpureis: radice testiculis simili. Quæ illita tumores, discutit, vlcera purgat, & serpere eadem non patitur: abolet fistulas, & illitu inflammationes lenit. Arida radices

nomas.

nomas inhihent: sanãt q̄; putredines, & oris vlcera cacoethe: aluum sistunt è vino potã. De hac eadem que de testiculo canis, produntur.

Satyrium. CAP. CXXVI.

Satyrium aliqui trifolium vocant, quoniam stria fert folia, ad terram infracta, rumicibus aut lilio similia, minora tamen, ac rubra: caule cubitalem, nudum: florẽ lilij effigie, candidum: radicem bulbosam, mali magnitudine, fuluam, intus vt ouum candidam, gustanti dulcem, et erri nõ ingratam. Quam in vino nigro austero bibere conuenit. contra opisthotonum. Utendum ea dum concumbendi incessit cupiditas, siquidẽ ea proniores ad venerem fieri affirmant.

Satyrium erythronium.

CAP. CXXVII.

Est et alterum Satyrium erythroniũ, siue erythraicon, id est rubrum, semine lini, maiore, duro, leui, splendente. quod fertur non secus atque scincus, libidinem excitare. Cortice radice gracili, rufo: intus autem album includitur, sapore dulci, non ingrato ori. In montosis, & apricis enascitur. Venerem, vt produnt, si omnino manu teneatur radix stimulat: eoq̄; magis, si hibatur in vino.

Horminum: CAP. CXXVIII.

Horminum satium herba est folijs marubio similis: caule semicubitali, quadrangulo, circa quem eminentie siliquis similes prodeunt

deunt, quæ ad radicem spectant, in quibus di-
uersum semen recluditur. Si quidem in syluestri
rotundum, fuscumq; inuenitur: in altero nigrū,
& oblongum, cuius est vsus. Ad venerem stimu-
landam, cum vino bibi volunt. Purgat cū mel-
le argemas, albuginesq; illitum ex aqua tumo-
res discutit: eo etiam extrahuntur aculei ex cor-
pore. Idē effectus est illita herba. Syluestre magis
viribus pollet: quare vnguētis, præsertim gleuci
no permiscetur. Hedyfarū. CAP. CXXIX.

Hedyfaron, quod vnguentarij pelecinum, id
est, securidacam vocant, frutex est, folijs ci-
ceris: semen rufum in siliquis fert, corniculorum
modo aduncis, quod ancipitē securim æmulatur,
vnde nomen accepit: amarū gustu. Stomacho v-
tile in potu. Additur antidota. Cum melle ante
coitum subditum, concipiendi spem adimit. Na-
scitur in segetibus et hordeis.

Onosma. CAP. CXXX.

Onosma oblonga folia habet, ad similitu-
dinem anchusæ, longitudine quatuor di-
gitorum, & vniū latitudine, mollia, in terra
iacētia sine caule, sine semine: sine flore: radice ni-
titur oblonga, tenui, infirma, rubescēte. gigni-
tur in asperis. Folia in vino pota, partus extra-
hunt. Prægnans, si eam supergrediatur, abortū
facere dicitur.

Nymphæa. CAP. CXXXI.

Nymphæa nascitur in paludibus et stagnati-
bus

bus aquis, folijs fabæ Aegyptiæ, minoribus, & longioribus, alijs in summa aqua, alijs demersis, pluribus ex radice eadem prodeuntibus: flore lilio simili, albo, & in medio crocos habente cum defloruerit, vt rotundū malum, aut papaueris caput, extuberat: nigro semine, denso, & lato, lenti gustus. Caulis est leuis, niger, minimi crassus, Aegyptiæ fabæ cognatus: radix nigra, scabra, clauæ similis, quæ autumno secatur. Sicca cum vino pota coeliacis, dysentericisq; auxiliatur, & lienem absumit. Radix stomachi, ac vesicæ doloribus illinitur: vitiligines ex aqua emendat: imposita cum pice, alopecis medetur. eadem contra veneris insomnia bibitur: siquidē ea profusus adimit. pota assiduè aliquot diebus, genitale infirmat. Idem semen potum efficit. Nymphae nomen sibi vëdicasse videtur, quoniam aquosam amet. Plurima inuenitur in Elide, in Auygro. Amne, & in Bæotia Aliarto.

Mymphaea altera. CAP. CXXXII.

Est et altera nymphaea, cuius flos blepharæ dicitur. folijs antedictæ: radice alba, scabra: flore luteo, nitente, rosæ simili. Huius semen, & radix contra seminalium profusum efficaciter ex vino nigro bibuntur. Nascitur in Ihesalnamne Peneo.

Androsaces. CAP. CXXXIII.

Androsaces herba est amara, tenues spargæ iuncos, sine folijs, folliculos in capitulis.

habens, in quibus semen continetur. Gignitur in Syria maritimis. Ea drachmis duabus in vino pota, copiosam hydropicis urinam ciet. Idem effectus est semini pota, & herba decocto: podagris vtiliter illinitur.

Asplenium. CAP. CXXXIIII.

Asplenium aliqui scolopendrium vocant, alij splenion, alij hemionium: folijs est multis, scolopendrea animali similibus, ab radice vna prodeuntibus. Nascitur in parietibus, saxisq; silicis: & opacis: nec caulem, nec florem, nec semē habet. Folia polypodij modo diuiduntur, subter flauescencia hirsutaq; supernè viridia. Vim hanc habent folia in aceto seruesacta, vt per dies quadraginta pota lienem assumant: quibus etiam contritis lienem ex vino illini oportet. Stranguaria, & regio morbo prodest. Singultū sedat, calculos in vesica comminuit. Conceptum adimere creditur, per sese, aut cū muli liene appensa. Tradunt noctu, silente luna, huius rei gratia effodiendam. **Hemionitis. CAP. CXXXV.**

Hemionitis, quam aliqui splenion vocant, folium emittit dracunculi, lunatum: radicibus cohaeret multis tenuibus: nunquam flores, neque semen, neque caulem gignit. in petrosis nascitur, austero sapore. Ea ex aceto pota lienem absunit.

Anthyllis. CAP. CXXXVI.

Anthyllis duplex est, quadam enim lenti si
v mil

millima, folijs mollibus, rectis ramulis, palmi altitudine: radice parua, tenui. Nascitur in salis terris, & à sole illustratis, non in sulfo gustu. Altera est folijs, ramulisq; aiuga similis, hirsutioribus tamē, breuioribus, & asperioribus: flora purpureo, odori admodū grauis: radice cichorii. Pota drachmis quatuor, vrine difficultati, renibusq; plurimum prodest. Trita, vuluæ pituitas emolliunt, cum rosaceo, & lacte imposita, vulnibus medentur. Quæ autē aiuga similitudinē refert, præter alia pota cum aceto mulso, comitiales sanat. Anthemis. CAP. CXXXVII.

ANthemidis genera tria, tantū flore distantia: rami dodrantes, fruticosi, alis multis cōcaui: tenuibus foliolis, paruis, numerosis: rotundis capitulis: floribus in medio aureis, forinsecus orbiculato ambitu candidis, melinis, aut purpureis, magnitudine foliorū ruta. Nascitur in asperis, & iuxta semitas. colligitur vere. Vim habet radices, flores, & herba exsiccandi, extenuandi: Potu, & infusiones, pellunt menstrua, partus, vrinam, calculosq;: aduersus inflationes, & ilei tormenta bibuntur: bilē suffusam expurgat: iocinerū vitia sanant. Decoctio earum vesicæ fontentur. Ex omnibus his generibus ad calculos efficacissima est, quæ florem purpureum habet, cuius amplitudo maiuscula est. Hanc propriè heranthemon vocant. Ea cui leucanthemon nomē est, item quæ chrysanthemon dicitur, vehementer

vis urinam ciunt. Aegilopijs illita medentur: cum manducata ulcerum eruptiones in ore faciunt. Nonnulli in clysteribus ex oleo utuntur, terunturq; in farinam, ad abigendos febrium circuitus. Flores, & folia recondi debent, & proutim tusa, in pastillos digeri: radix quoque sicari, dumq; ingruit necessitas, bina partes herbae dari, modo floris aut radiceis pars vna, modo contra floris partes dua, & herba vna, permuta tim duplicato pondere, alternis diebus. bibere autem oportet in vino mulso diluto

Parthenium. CAP. CXXXVIII.

Parthenium, aliqui amaracon vocant, folijs est coriandri, tenuibus: flore per ambitum albo, intus melino, odore subuiroso, sapore amaro. Siccatur, cum aceto mulso, aut sale potum, non secus atque epithimum, & bilem, & pituitam detrahit: suspiriosis prodest, & melancholicis. Herba sine flore à calculosis, & anhelatoribus magna utilitate bibitur. Valet decoctio ad insidendum in duritia vulvarum, & inflammationibus. Illinitur sacro igni, & collectionibus cum flore.

Ruphthalmum. CAP. CXXXIX.

Ruphthalmum, quidam cachelim vocant, castules emittit tenues, mollesq;: folia feniculi: luteum florem anthemide maiorem, oculi similitudine: vnde nomen traxit. Circa oppida nascitur, & in caepstribus. Flores cum ceriatis triti.

tumores, duritiasq; discutunt. Aiunt epotam post exitum à balneis, regio morbo correptis, colorem tractu temporis reddere.

Pæonia. CAP. CXL.

Pæonia, siue glycysside, Græcis aliquibus peritoboron dicitur: sunt qui Idæos datylos radicem pæoniam vocant. Caulis altitudine sesquipedis adolescit, comitantibus multis stolonibus. Huius duo genera: mas, folia iuglandis habet, in fœmina vrrò smyrnÿ more diuiduntur. Summo caule, siliquas emittit amygdalis similes: in quibus cum dehiscunt, multa grana, exigua, rubra, acinis punicorum similia inueniuntur, et in medio nigra, purpurea quinque aut sex. Radix maris digitali crassitudine, et palmi lōgitudine gustu adstringens, alba. fœminæ radicibus ceu glādes circiter septē aut octo inheret, vt in hastula regia. Fœminis à partu nō purgatis sicca radix datur: ciet menses amygdale magnitudine pota: ventris doloribus cum vino pota auxiliatur. valet contra regium morbum, & renū, ac vesicæ dolores. decocta in vino aluū sistit. Rubra grana rubentes menses sistunt, decē vel duodecim pota in vino austero, & nigo: stomachicis et erosionibus ea esse prodest: à pueris pota initia calculorum eximunt. Grana nigra auxiliatur suppressionibus nocturnis: ruluæ strangulationibus, & matricis doloribus, quindecim numero pota, in aqua mulsa, aut vino. Nascitur

in altissimis montibus, præruptis.

Lithospermum. CPP. CXLI.

Lithospermum à seminis duritia nomen accepit. Folijs est olea longioribus, & latioribus, mollioribus, iacent humi, quæ ab radice exiliunt: ramulis rectis, tenuibus, firmis, crassitudine acuti iunci, lignosis: in quorum cacumine bifidi exortus cauliculorum speciem exhibent: folijs longis, inter quæ paruum semen, rotundum erui magnitudine, duritia lapidea. Nasçitur in asperis, & editis locis, Vim hanc habet, vt semine cum vino albo potu calculos frangat, pellatq; urinam.

Phalaris. CAP. CXLII.

Phalaris cauliculos emittit hæc culmis similes, à minutis, ac nullius vsus radicibus, multos, duñ palmorū, geniculis cinctos, graciliores tamen, ac dulces: semen candidum, oblongum, milij magnitudine. Tunditur, & in aqua aut vino succus ad vesicæ cruciatus vtilissimè bibitur. Semen cochlearis mensura potum, ad eadem effectum est.

Rubia. CAP. CXLIII.

Rythorodanum radix rubra est, qua tingitur lana. Vna sponte prouenit: altera feritur, vt in Thebana Gallia, & Rauēna Italia: in Caria inter oleas, vt in aruis, solo creditur. Hæc nõ sine questu ferunt: nãq; maximū ex ea sentiunt prouentum. Aspericaules, & quadrā-

guli, longi, a parina non dissimiles, robustiores
 & multo prorsus maiores: folijs per interualla
 circum articulos, stellatim decussatis. Semen eius
 rotundum, inter initia viride, mox rubrum, po-
 stea cum ematuruit, nigrum: radix tenuis, lon-
 ga, rubra. Vrinā ciet: qua de causa regio morbo
 opiculatur, pota cum aqua mulsa: item ischia-
 dicit, & resolutis. Crassam, copiosamq; urinam
 pellit, nonnunquam & sanguinem: bibentes ta-
 men quotidie lauari oportet, & excremento-
 rum quæ redduntur differentiam spectare. Ad-
 uersus serpētiū morsus, ramulos cum folijs vino
 bibere prodest. Semen ex aceto potum, lienē absu-
 mit. Imposita radix trahit partus, menses, se-
 cūdasq; alba vitiligini illata ex aceto medetur.

Lonchitis. CAP. CXLIII.

Lonchitis folia habet porri, latiora, ruben-
 tia, plurima, ad radicem circumfracta, re-
 luti in terram procumbentia, pauca in caule: in
 quo flores, ceu galericuli, hiantibus comici per-
 sonis similes, nigri, & è rictu albam exerentes
 velut linguam, quæ ad labrum inferius spectet.
 Semen inuolucris clausum lanceæ simile, trian-
 gulum: vnde sibi cognomen arrogauit. ra-
 dix dauici. Nasctur in sitientibus, & asperis.
 Radix ex vino pota urinam ciet.

Lonchitis altera. CAP. CXLV.

Altera est Lonchitis, quam aliqui asperam
 Lonchitin dicunt: folia scolopendrij emittit.

tit, sed asperiora, maioraq; ac multò magis di-
uisa. Vulneribus mirum in modum prodest, in-
tusq; inflammationes excitari non patitur.
Pota ex aceto lienem absumit.

Althæ. CAP. CXLVI.

Althæ, quam alij Ibisum vocant, in syl- Vulgò Bis
uestrium maluarum genere est, cui folia vt malua.
cyclamino rotunda, lanugine canescunt: flore ro-
saceo: bicubitali caule: radice lenta, intrus alba.
Althæa appellatur, quòd inter primas sit utilis,
& pluribus polleat remedys. Decocta enim in
vino aut aqua mulsæ, & per se cum imponitur
rufa, efficax est contra vulnera: item ad stru-
mas, parotidas, abscessus, mammarum inflam-
mationes, fracta sedis, inflationes, neruorum vi-
gores: siquidem discutit, & excoquit, rumpit,
& ad cicatricem perducit. Cocta, vt dictum est,
adiecto suillo adipe, aut anserino, terebinthi-
næve, vt malagmatis lentor fiat, facit ad vuluæ
inflammationes, præclusionesq; in pectus subdita.
Decoctum eodè fungitur munere: onera vuluæ,
reliquiasq; à partu extrahit. Decoctæ radicis
succus ex vino potus, succurrit ruina difficul-
tati, calculosorum cruditatibus, dysentericis,
ischiadiciis, tremulis, ruptis, dentiù mulcet dolo-
rem, cum aceto decocta, colluto inde ore. Viride se-
men siccumq; tritum, vitiligines in sole cum ace-
to perunctas emendat. Eodè cum oleo & aceto
peruncti, à venenatis non feriuntur, valet con-

tra dysenteriam, et sanguinis reiectiones, aluiq;
 profluuium. In posca, aut vino decoctum bibi-
 tur, contra omnes vesparum, apum, similiumq;
 aculeatos ictus. Folia cum olei momento, mor-
 sibus, & igni ambustis illinuntur. Constat a-
 quam, trita radice addita, sub diuo addensari.

Alcea. CAP. CXLVII.

Alcea syluestrium maluarum generi assi-
 gnatur. folia habet diuisa, verbenace pro-
 xima: caules tres aut quatuor, cortice cannabi-
 no vestitos: florem rosæ, paruum: radices albas,
 latas, quinque aut sex, cum plurimum cubita-
 les. Que cum vino, aut aqua potæ, dysentericis,
 ruptisq; medentur.

Cannabis. CAP. CXLVIII.

Cannabis satina planta magni in vita vsus
 ad robustissimos funes faciliandos: folijs fra-
 xini, graui, odore: caulibus proceris, inambus: se-
 mine rotundo. quod largiore cibo genituram ex-
 tinguat. Succus ex ea recente conuenienter au-
 rium doloribus instillatur. Syluestris cannabis
 virgas fert althææ similes, minores, nigriores, et
 asperiores, cubiti altitudinem equantes, folio
 satinae, nigriore, & asperiore: flore lychnidis,
 subrubro: semine, & radice althææ. Decocta ra-
 dix, illitu inflammationes mulcet, tumores di-
 scutit, tofos articulorum dissipat. Huius cortex
 torquendis funibus accommodatus.

Anagyris. CAP. CXLIX.

Anagyris frutex est arboris instar, perquæ
 grauis odore: folijs viticis, virgûq;: flore
 brassicæ: semen in corniculis nõ breuibus gignit,
 subrotundum, firmum, versicolori facie simile
 renibus, quod durest vna maturescente. Te-
 nera folia trita tumores illitu reprimunt: si par-
 tus hæreat, & secundæ, mensesq; morentur,
 drachma pondere bibuntur in passo: sic & suspi-
 riosis dantur, & contra capitis dolores in vino.
 difficulter parientibus adalligantur, ita vt à
 partu statim auferantur. Radicis cortex conco-
 quendus, discutiendisq; adhibetur. Semen com-
 manducatum vomitiones vehementer ciet.

Cepæa. CAP. CL.

Cepæa portulacæ similis est, sed nigriora ha-
 bet folia, & radicẽ tenuem. Folia in vino
 pota vrinæ stillicidio, & vesicæ scabie laboranti-
 bus opitulantur. maxime id præstat, si cum de-
 cocto radicum asparagi eius, quem myacathon,
 hoc est, corrudam vocant, bibatur.

Alisma. CAP. CLI.

Alisma, alij Damasonion appellant: folia ei
 plantaginis, nisi angustiora essent, † laci-
 niosa, conuexa q; in terram: caule simplici, tenui,
 cubito altiore: capitibus thyrsi: flore tenui, can-
 dido, pallecente: radicibus tenuibus, vt veratrũ
 nigri, acribus, odoratis, modicè pinguibus. aquo-
 sos amat tractus. Radix, si drachma vna, aut

v s altera

altera bibatur, his conuenit, qui leporem mar-
inum deuorauerunt, aut à rubetis ranis demorſi
ſunt, aut opium hauſerunt: torminibus, atque
dyſſenteria, per ſe, aut cum pari modo ſeminis
dauci, potui datur. conuulſis, & contra vitia
vuluae prodeſt. Herba ſiſtit aluum, menſtrua
pellit, tumores illita mitigat.

ANNO TATIO.

† Hæc vox non legitur in Græcis codi-
cibus, neque ab Oribasio refertur, neque
etiam à Marcello vertitur. Vnde planè
ſuſpicor, quòd Ruellius ita verbū hoc ex
Plinio adiecit, vt reliqua etiam ex eodem
reddidit.

Onobrychis. CAP. CLII.

Onobrychis folia habet lætis, longiora paulò:
caudè dodrantalè: florè puni: cū: radicè par-
uā. naſcitur in vliginoſis, et incultis. Herba ſua
pte vi, ſi trita illinatur, tubercula diſſipat: cum
vino pota, ſtrāgurias ſanat: illita ex oleo, ſudo-
res mouet.

Hypericum. CAP. CLIII.

Noſtra p-
forata.

Hypericum alij androſemon, alij corion, alij
chama pityn appellant, quoniā ſemiè odore
reſinā imitatur: ſurculaceo frutice, dudrātali, ru-
beſcente: folio ruta: flore luteo, leucoio ſimili, qui
digitis attritus ſanguineum ſuccū remittit, qua
ex cauſa androſemon cognominatur: ſubhirſu-
ta ſiliqua, & in rotūdo oblonga, hordei magni
iudi

radine: semine intus nigro, resinosi odoris, zignitur in locis cultis, & asperis. Urinã est, mēstrua pellit appositum: tertianis, quartanisque; cum vino potum liberat. Semen quadraginta diebus haustum, ischiadicis medetur. Folia cum semine illata, ambusta sanant.

Ascyrum. CAP. CLIIII.

Ascyron, siue ascyroides, hyperici genus est, magnitudine distans, fruticosus, maiores habens ramos, surculosiores, rubentesque; folia tenuia: flores luteos, & fructum resinofum, hyperico non absimile: cuius attritu digiti serè cruentantur, qua de causa androsamon vocauerunt. Vfus seminis ad ischiadicos, potum in hydremelitis sextario: nam biliosa recrementa amplissimè detrahit, sed assiduè dare oportet, donec sanitati restituantur. Allinitur & ambustis efficaciter.

Androsamon. CAP. CLV.

Androsamon ab hyperico, ascyroque differt. quòd fruticet ramulis surculosis, ac tenuibus: rubentibus virgis, & folijs ruta triplo aut quadruplo maioribus, que trita vinoso succo manant. còplures alas habet in cacumine, utrinque expansas, pinnatasque: circa quas flores pusilli, lutei: & in calyculis semen papaueris nigri, insigne lineis. Huius comæ tritæ resinofum odorem reddunt. Semen tritum drachmis duabus potum, biliosa alui excrementa pellit: ischiadicis maximè medetur: sed à purgatione aquam
exor

exorbere oportet. Herba ambuētis illita medetur, & sanguinem cohibet.

CORIS. CAP. CLVI.

COris, quod aliqui hypericon vocant, frutex est folio ericæ, rubro, pinguiore, ac minore non altior dodrante, suavis, odoratus, acris. Potum semen menses trahit, & vrinas: cōtra phalangiorum morsus, ischiadicos, & opisthotonicos ex vino potum auxilio est: horroribus ex pipere, sed opisthotonicis ex oleo, aptissimè illinitur. Radix vino decocta potaq; defæctis opẽ ferre creditur: sed laborantem inter potandum quàm optimè cooperiri licet: siquidem corpus totum desudabit, ex qua re pristinam agilitatem recuperabit.

Aiuga. CAP. CLVII.

Aiuga herba in terra repens, subcurua: folijs semperuiui minoris, multò tenuioribus, his sutis, & pinguioribus, circum ramos frequentibus, odore pinus: flore tenui, luteo, vel candido: radicibus cichorij. Folia septem diebus in vino pota regio morbo medentur: & quadraginta diebus ex hydromelite, ischiadicos sanant. Dantur peculiariter vrinæ difficultatibus, iccinoris, & renum vitijs: torminosi profunt. Ea apud Heracleam Ponticam, perinde atq; antidoto, contra aconitum vtuntur, bibentes decoctum. Ad antedieta illinitur, cum polenta iure decocti subacta. Trita in farinam, & cum fico in pilulis sumpta.

sumpta, aluum emollit: excepta melle, cum aris
 Squama, & resina deijcit: apposita ex melle,
 vulua vitia extrahit: mammaram duritias di-
 scutit, vulnera glutinat: vlcera quæ serpunt,
 cum melle illita, cohibet. Alterum est genus
 aiugæ, cubitalibus ramis, in anchoræ speciem in-
 curuatis, pratenuibus: coma supradictæ, flore
 candido, semine nigro. hæc etiam pinum redolet.
 Tertia mas nominatur, paruula, folijs exilibus,
 albis, scabræ: caule aspero, cãdido: luteis flosculis,
 semine iuxta alas. respicit & hæc pinum. Hæ
 due vim superioris obtinent, sed non vsquea-
 deo efficacem.

LIBRI TERTII
 FINIS.

P E D A C I I

D I O S C O R I D I S

A N A Z A R B E L D E

Medica materia.

L I B E R Q V A R T V S.

Tribus antè libris, amantissime Aree, tradidimus odora-
menta, olea, arbores, vngua-
ta, animalia, frumenta, ole-
ra, radices, succos, herbas, se-
minaq;. In hoc autem quar-
to differemus de radicibus, & eis, quæ restant
herbis.

Betonica.

C A P. I.

Cestron psychotrophon vocitatur, quoniã
frigidis locis inueniatur. Latini Betonica
appellant. Herba est caulem ferens tenuẽ, cubiti
altitudine, aut maiorẽ, quadratum: folia quer-
cus, mollia, longa, in ambitu diuisa, odorata,
prope radicẽ maiora. in summis caulibus semen.
veluti satureia, spicatum est. Decerpta huius fo-
lia siccantur, plurimos ad vsus. Radicibus niti-
tur, vt veratri, tenuibus, quæ ex hydromelite
in potu, pituitosam vomitionem euocant. Folia
darã

dari debent ruptis, conuulsis, mulieribus vulua
 malo opportunis, & ad laxandos vteri strangu
 latus, denarij pondere cum hydromelite: tres in
 vini sextario drachma contra serpentium mor
 sus ebibuntur. Herba magna vtilitate illatis à
 serpente vulneribus illinitur. aduersus etiã ve
 nena drachma ex vino pota conuenit: præsum
 pta ea, si venenum hauriatur, nihil nocebit. vr̄
 nam ciet, aluum subducit. Medetur comitiali
 bus, & insanis pota ex aqua: & iecinoris, lie
 nisq; vitij drachma pondere in aceto mulso. cõ
 coctionem adiuuat, si quis cum faba magnitu
 dine secundum cornã cum melle cocto deuorau
 rit: modo. consimili acida ructantibus propina
 tur. stomachicis eam manducare, & succum de
 uorare proderit, si postea dilutum vinum sor
 beatur. Datur sanguinem excreantibus, tribus
 obolis cum diluti vini cyatho: ischiadicis, renum,
 & vesica doloribus ex aqua. aqua inter cutem
 binis drachmis ex hydromelite, si febricitant: sin
 aliter ex mulso. regio morbo laborantes recreat
 menses. pellit drachma pondere cum vino pota.
 aluum purgant drachma quatuor pota in hy
 dromelitis decem cyathis. facit cum melle ad ta
 bem, & purulentam excreationem. Folia sicca
 irritaq; sicili vase reconduntur.

Britanica.

CAP. VI.

Britanica, aut Vetonica, folia habet sylue
 stris lapathi, sed nigriora, et pilosiora, gustu
 adstrina

adstringētia: radicem tenuem, & breuem: caulem paruum emittit. Folijs exprimitur succus qui igni aut sole cogitur. Vim habet adstringentem, priuatim depascentibus oris, & tonsillarum vlceribus accommodatam. Valet etiam ad reliqua, quibus adstrictione est opus.

Lyfimachia. CAP. III.

LYsimachia, quam aliqui lytron appellat, caules emittit cubitales, altiores ve, fruticosos, tenues: prodeuntibus geniculatim folijs, tenuibus, salicis figura, gustu adstringentibus: flore rufo, aut aureo. gignitur in aquosis, & palustribus. Foliorum succus adstringente sua vis sanguinis reiectionem supprimit: dysentericis potui datur, aut infunditur: mensū abundantiam sistit, in pessa. sanguinis profluuiū subuenit, si nares ea herba obturētur: vulnerū cruore cohibet. Acerrimum nidorem suffita reddit: quae de causa serpentes fugat, & muscas interficit.

Sanguinaria. CAP. IIII.

Nūc Centinodia. **P**olygonū mas ramos habet teneros, & exiles, copiosos, geniculis cinctos, qui per terram, vt gramen repunt: folia ruta, sed t̄ molliora, longioraq;: semine sub omnibus folijs turgescente, vnde marem appellari volunt: flos ei candidus, aut puniceus. Vis epoti succi est, spissare, ac refrigerare. predest crueta excreationi, cholera, alui fluxionibus, & vrina stillicidio: nam vrinam aperte ciet. Cum vino potus, contra serpentium morsus

morsus auxiliatur: datur in febris per horam ante significationes. sceminarum pro flumina impositu sistit. Idem succus aurium doloribus, iisdemq; purulentis instillatur. Facit eximie ad genitalia ulcera, cum vino adiecto melle decoctus. Stomachi feruori, sanguinis reiectionibus, vlceribus qua serpunt, ignibus sacris, collectionibus, tumoribus, & recentibus vulneribus folia illinuntur. Sanguinaria scemina frutificat vno caule, arundini tenera simili, densis geniculis, & in se tubarum modo sarctis: articulo in orbem cingunt apices, foliis piceae similes: radicis nullis vsus nascitur in riguis. Huic quoque spissandi refrigerandiq; natura ad eadem valens, sed inefficacior.

Polygonatum. CAP. V.

Polygonatum nascitur in montibus, frutice cubito altiore, folijs lauri, latioribus, & lenioribus, sapore mali cotonei, aut punici, cum quadam adstrictione. Flores per singulos foliorum exortus promit, candidos, folijs numerosiores, incepta a radice supputatione. Radicem habet albam, mollem, longam, crebro geniculatam, desam, grauiolentem, digitum crassitudine aequantem. Quae vlcneribus efficaciter illinitur, quin etiam maculas in facie debet.

Clematis. CAP. VI.

Clematis humi sorpit. lato, pinguiq; solo prouenit, viticulas spargens crassitudine
 26. iuncâ.

iunci, exiguas: folio lauri figura, & colore, multo minora. Ea cum caulibus in vino pota alui pro fluxu, & dysenterias sedant: subdita in pefso cum lacte, & rosaceo, aut cyprino, cruciatibus vulua medetur: dolores dentium comanducata finit. imposita serpentium morsibus iuuamentum praestat. Fertur etiam contra aspidum iclus ex aceto pota opitulari. Gignitur in terrenis.

Clematis altera. CAP. VII.

Est & altera Clematis, quae viticulosum emittit ramulum, rubescentem, lentum: folium gustu admodum acre, ac exulcerans. reperit per arbores, ut smilax. Semen tritum pituitam, bilemque detrahitis, in aqua aut hydromelite potum. Folia eius illita, lepras purgant. Cum lepidio conditur ad cibos.

Polemonia. CAP. VIII.

Polemonia, alij philotariam, Cappadoces chiodynam in appellat, ramis exilibus, utrimque pinnatis: folijs paulo quam rute maioribus, ac longioribus, calaminthe, aut sanguinariae proximis: quibus in summis velut corimbi dependent, nigro semine: radice cubitali, albicante, radicule simili. nascitur in montosis, et asperis. Bibitur in vino radix contra serpentes, & dysenteriam: & ex aqua aduersus vrinae difficultatem, & coxendicum cruciatum. datur ex aceto drachma pondere lienosis. Eadem scorpionis plaga alligatur. Tradunt eum, qui radicem gustauerit

uerit, à scorpione non feriri: eumq; si ictus sit, ni-
hil molesti passurum. Dentium dolorem men-
sa mitizat.

Symphytum. CAP. IX.

Symphytò petraon nascitur in petris, ramis te-
nuibus, paruis, origano similibus: capitulis,
& folijs thymi: lignosum totũ, odoratum, gu-
stu dulce, saluam ciens: longa radice, subrusa, di-
gitali crassitudine. Decoctum in aqua mulsa
& potum, pulmonis vitia purgat: sanguinem
reiciens, & renum malis ex aqua datur:
ad dysenteriam, rubraq; sceminarum profusua
in vino doctum: ad conuulsa verò & rupta,
ex aceto mulso bibitur. Quin & commanduca-
tũ suum sedat, faucibus asperis subuenit vulnera
recentia, enterocleasq; cõglutinat, & illuc co-
hibet. Carnes autem cum symphyto decocta coa-
lescunt. Est & alterum symphyton, quod aliqui
pelson vocant, id caulem emittit bicubitalem,
aut maiorem, crasum, leuem, angulosum, vt
sonchi inanem: circa quem breui interuacante
spacio, folia exeunt angusta, buglossò proxima,
oblonga, hirsuta: caule secundum angulos quos-
dam striato: folijs tenuibus, ex alarum sine pro-
deuntibus: in quibus flores lutei. & circa cau-
lem velut verbasci semina emicant. Tam caulis
quã folia aspera lanugine horrent, tactuq; pru-
ritũ cõcutant. Radices demittuntur foris nigrae,
intus candida, viscosa. quarũ est vsus. Truca, &

potæ cruentis excreationibus, ruptisq; proficiunt recentia vulnera illitæ conglutinant, carnes quæ si concoquantur, cogunt additæ. Inflammationibus præsertim sedis cum senerionis folijs vtiliter illinuntur.

ANNO TATIO.

† Ne quis cõmoueatur, nos quòd hic folia adiecimꝰ p̄ter Ruellij, & Marcelli interpretationem. Id enim ea ratione fecimus, quoniam in Aldino codice hoc loco φύλλα, hoc est, folia habetur. Tum verò quia folia thymi pulchrè illi herbæ quadrant, quam verum Symphytum petraeum censemus.

Holoſtium. CAP. X.

Holoſtion quadratalis herba est pusilla, tribus quatuorve digitis supereminens ex tra terrã: folijs viticulisq; coronopo, aut graminis proximis, gustu adstringentibus: radice alba, prætenui vsque in capillameti speciẽ, longitudine quatuor digitorũ. nascitur in collibus terrenis. Vſus eius adrupta in vino pota: nã & carnes coguntur decoctionibus addita.

Stoebe. CAP. XI.

Stoebe vulgaris est notitia. Cuius semen, & folia stringunt, quapropter dococtum dysentericis infunditur: auribus quoque purulentis instillatur. Allita folia oculis ab icteru cruentis praesunt, & erumpentis sanguinis impetus cohibent.

Cli

Climenum. CAP. XII.

Clymenum caulem fert fabæ, quadratū: folia plantaginis: folliculis supra caulem sese inflexis, vt in poliporum cirris. Probatissimū est in montibus. Et frutice toto cum radice succus exprimitur qui ad sanguinis reiectiones, in potu efficax est: cæliacos, rubraq; sceminarū profuua refrigerando infranat: sanguinē naribus erūptem suppressit. Trita folia, aut siliquæ recetibus vulneribus impositæ, ea ad cicatricē perducunt.

Periclymenum. CAP. XIII.

Periclymenon simplex fruticat, ex interual-
lis parua folia habens, ipsum amplectantia,
subcandida, hederacea: inter folia surculi exeūt,
in quibus bacca hederæ similes: flos fabæ, candi-
dus, aliquantum rotundus, & quasi in folium
procumbens: semen durū, & quod difficilē euel-
latur: radice rotunda, crassa. Nascitur in aruis
ac sepibus, conuoluens se ad miniculis propter as-
sidentibus. semē eius postquam ematuruit col-
lectum, & in vmbra siccatur, si drachmæ pon-
dere detur in vino, quadragenis diebus, lienem
absomit, lassitudinem discutit: sed vrinam ciet,
statim à sexto die cruentam. orthopnæa, &
singultui prodest: partum accelerat. Folia sunt
eisdem viribus prædita: quæ tricenis septenis
diebus epota, sterilitatem facere produitur: perū-
elis ex oleo, febrium algores abigunt.

Tribulus. CAP. XIII.

Tribuli genus vnum terestre, folijs ad effi-
 gię portulacę, tenuioribus: viticulis in terra
 stratis: spinis secūdü folia rigidis, præduris iuxta
 amnes, & ruderā nascitur. Est et alterū genus,
 aquis familiare, quod in fluminibus natū com-
 exerit, aculeos condens: folijs latis, & pediculo
 lōgo: caule parte summa, quā ima crassior
 adsunt ei & capillamenta quadam spicacea se-
 men durū, ab altero nō abhorres. Vterque ressi-
 gerantis, & inspissantis est natura: ideo inflā-
 tiones omnes cataplasmate adiuuat, vlcera in
 ore erumpentia, putredines, gingiuas, tonsillarū
 persanat. Succus ex his colligitur ad oculorū me-
 dicinas. Semen dū recens bibitur, calculosis iuu-
 mentū affert. Drachma terrestris tribuli pot. a. il-
 litāve, iētos à vipera recreat: cōtra venena cū vi-
 no aptissimē bibitur. decoctum eius sparsum pu-
 lices necat. Thraces qui ad Strimona annē habi-
 tant, virenti tribulo equos sagināt: & è dulci se-
 mine & esculēto panem, quo vescuntur, faciūt.

Saxifraga. CAP. XV.

Saxiphagon aliqui sarxiphragon, alij em-
 petron, Romani saxifragam vocant. frutex
 est surculosus, in petris, & asperis locis nascens,
 epithymo similis. Coctus in vino, mox potus,
 febricitantibus opitulatur: strangurię prodest,
 singulatum sedat, calculos vesicę frangit, &
 vrinam ciet.

Lino

Limonium. CAP. XVI.

Limonion folia habet beta, tenuiora, & longiora, decem. saepe plura: caulem tenuem, rectum, lilio aequalem, seminibus rubris scatentibus quae gustata adstringunt. Semen tritum, & ex vino acetabuli mensura potum, dysentericis, eeliacisq; prodest: rubra foeminarum profuuias sistit. Nascitur in pratis, & palustribus.

Lagopus. CAP. XVII.

Lagopus herba sistit aluum in vino potatur aut in fibri, ex aqua. Eadem inguini alligatur in inflammatione. Nascitur in segetibus.

Medion. CAP. XVIII.

Medion in saxis, & opacis nascitur. folia habet iridis: caulem tricubitalem, & in eo florem gradem, purpureum, rotundum: semine cucini, minuto: radicem dodrantalem, crassitudine baculi, gustu acerbo. Quae trita in farinam, & ex melle decocta rubros menses foeminarum sistit, eclegmate per aliquot dies sumpto. Semen in vino potum, menstrua pellit.

Epimedium. CAP. XIX.

Epimedium, caulis est non magnus, hederæ similis, denis atque duodenis neque florem, neque fructum ferens, radice tenui nigra, granuloso odore, gustu fatuo. nascitur in humidis. Folia cum oleo trita, imposito catasplamate, mammae incrementum non sinunt. Radix conceptum adimit. Folia trita quatuor drachmis, post menstruas

purgationes, quinque diebus in vino pota, praestant mulieribus, ne concipiant.

Gladiolus. CAP. XX.

XIphion, alij phasganon, alij macharonio, Romani gladiolum vocant. nomē inde ac cepit, quod folium gladij praebeat speciem. Iridis simile erat, nisi minus, & angustius videretur, et gladij modo mucronatū, nervosumq;. In caulem exit cubitalem, in quo purpurei flores, in ordinem digesti, inter se distant: rotundo semine: radicibus geminis, vna parvorum bulborū modo, super alteram insidente, quarū inferior gracilis est, superna vberior, nascitur in arvis. Superior cum thure illita, admisto vino, spicula & aculeos è corpore extrahit: panos cum lolij farina, & hydromelite discutit: qua de re huiusmodi emplastris inferi solet. menses imposita trahit. Superiori radice ex vino pota, venerem stimulari, & inferiore sumpta sterilescere tradunt. Superiorem quoque vtiliter infantium enterocelis, cum aqua potui dari praecipunt.

Sparganium. CAP. XXI.

SParganion, aliqui xiphidion vocāt. folia habet gladioli, sed arcliora, & in terram magis procumbentia: in summo caule veluti pilulae prominent, in quibus semen. Contra serpentis venena, radix cum vino datur.

XXyris. CAP. XXII.

XYris folia habet iridis latiora, & in ca
emmine

tamine mucronata: quorum medio caulis erumpit, satis crassus, cubitalis, ex quo siliquæ triangulares dependent, in quibus purpureus flos, in medio puniceus: semē in folliculis, simile, fabis rotundū, rubrū, acre: radix lōga, geniculata, rufa. Contra capitis vulnera, fracta q̄; efficax est: aculeos, & spicula omnia, citra molestiā extrahit, adiecta floris aris tertia parte, & radices centaurij, ac mellis quinta: tumoribus, & collectionibus illita cum aceto medetur. Radix ex passo bibitur, ad conuulsa, rupta, coxendicum dolores, strangurias, & alui profluvia. Semen tribus obolis potum, vrinam vehementius impellit: & cum aceto, lienem absumit.

Anchusa. CAP. XXIII.

Anchusa, quæ alio nomine calyx, aut onoclea appellatur, folia habet laetluce, in acumem fastigiata, hirsuta, aspera, nigra, multa, ab radice quoquouersum humi sparsa, spinis horrida: radici crassitudo digitalis, quæ astate prouenit, & manus inficit sanguineo colore. læto solo nascitur. Radix astringit: ad ambusta, & vetera vlcera, ex oleo & cera efficax est: igni sacro cū polenta medetur: lepris, & vtiliginebus illinitur ex aceto: partus extrahit, vulua indita. Eius decoctum renum vitij, lieni, & bile suffusis datur: et si febris sit, ex aqua mulsa. Sistūt aluum folia in vino pota. Radice pigmentarij vtuntur ad vnguentorum spissamenta. Est & alte

altera, quam aliqui alcibiadion, aut onochiles
 appellant. Hæc à priore distat, quòd minoræ
 habeat folia, sed simili modo aspera: ramulos exi-
 les, in quibus flos purpureus in puniceum ver-
 gens conspicitur: radices habet rubras, prælongas
 quæ mesibus sanguineum succum fundunt. in
 sabulosis nascitur. Vis ei, folijsq; inest, quæ con-
 tra virus eum reliquorum serpentium, tum ma-
 ximè viperarum auxiliatur, siue sibo siue potu
 siue alligatu: nam si quis quam mandens, in ser-
 pentis os inspuit: eum necabit. Est & alia huic
 haud dissimilis, semine puniceo, minore. Cuius se-
 men manducatum, si in serpentis fauces inspua-
 tur, eam interficiet. Radix acetabuli mensu-
 ra cum hyssopo, & nasturtio pota, latus ventris
 tineas excutit.

Lycopsis. CAP. XXIII.

Lycopsis, quæ & anchusa à nonnullis voca-
 tur, folijs est lactuca, longioribus, asperioribus,
 latoribusq; crassis, ad radicis caput recide-
 ntibus: caule longo, recto, scabro, hirsutis adnatis,
 multis, cubitalibus: flore in ijs paruo, purpurascē-
 te: radice rubra, & adstringente nascitur in câ-
 pestribus. Cum oleo radix illita, vulneribus me-
 detur: & cum farina hordeacea, ignibus sacris:
 sudores peruncta mouet, adiecto oleo.

Echium. CAP. XXV.

Echium folia habet prælonga, aspera, ali-
 quantum tenua, anchusa proxima, mino-
 ra

ra tamen, subrubra, & pinguis, spinulis tenuibus horridula: cauliculis exiles, numerosos: missos: minutaq; utroque latere folia expansa, pinnataq; nigra, in summo caule proportionem minor: flores secundum folia purpureos, in quibus semina capiti viperarum similia insunt: radix nigricat, digito tenuior. Quae non percussis modo à serpentibus ex vino prodest: sed eos qui antea biberint, feriri non patitur. Folia, & semen idem praestant munus. Lumborum dolores sedat: in vino, aut sorbitione sumpta, lac extrahit.

Ocimastrum. CAP. XXVI.

Ocimoides, Latini ocimastrum vocant folia fert ocimi, & ramos dodrantales, hirsutos: siliquas hyoscyamo similes, semine, ut gith nigro praegnantibus. Vim habet semen in vino potum, quae viperarum, caterarumq; serpentium moribus medeatur. Datur ischiadicis: cum melle, vino, myrrha, & pipere. Radice nititur tenui, & superuacua.

Erinus. CAP. XXVII.

Erinus nascitur apud fontes, & fluuios, solius ocimi, sed minoribus, parte superna diuisis: surculis quinque, senisve, dodrantalibus: flore candido, semine nigro, et acerbo: folia, & caules lacteo succo turgent. Semen drachmis duabus in quatuor mellis cyathis oblitum, oculorum fluxiones cohibet. Succus cum sulphure, & nitro instillatus, aurium dolores sedat.

Gramen. CAP. XXVIII.

Gramen geniculatis serpit ramulis, à quibus radices spargit dulces, articulis præcinctas: folia acuminata, dura, & vt arūdinis parue læta, eaq; iumēta, & boues pascunt. Trita radix illitu vulnera conglutinat. Decoctum eius in potu, torminibus medetur, & vrinæ difficultatibus: calculosa etiam vesicæ excrementa committit. Est & arundinaceum gramen, priore multò maius, quod iumēta necare traditur, præsertim in Babylone, idq; iuxta vias nascitur. Quod in Parnaso mōte gignitur, dēsius fruticat: folijs hederaceis: flore odorato, cādido: semine paruo, nō inutuli: radicibus quinis, aut senis, digitali crassitudine, cādidis, mollibus: & admodū dulcibus. Succus si in vino cū melle pari, & myrrhæ dimidio decoquatur, adiçanturq; piperis, & thuris tertie portiones, probatissimum erit oculorum medicamentum: id in xrea pyxide reconditur. Decoctum radice idem, quod herba, præstat. Semen vehementius vrinam impellit: aluū, vomitionesq; sistit. Natum in Cilicia gramen, quod incolæ Cinnam appellant, boues inflammat, si eo virenti sepe pascantur.

Sideritis. CAP. XXIX.

Sideritin aliqui heracleam vocant. folia habet marrubij, sed longiora, satis ad frondem quercus, aut saluie accedentia, minora

va tamē, et aspera, caules edit quadratos, dodrā
tem altos, aut etiam maiores, non iniucundi gu
stus, aliquantumq; substringētis: in quibus per
interstitia orbiculata vertebrae, vt in marrubio
spectantur: & semen in eis nigrum nascitur in
petrosis. Illita folia, suapte vi vulnera sine inflā
mationis periculo iungunt.

Sideritis altera. CAP. XXX.

Altera sideritis binūm cubitorum ramulu,
exilibus: folio filicis, numerofo, vtrinqve
per oras diuifo, pediculo longo, prodeuntibus. è
summo alarum sinu furculis longis, tenuibus: ca
pitulo in cacumine orbiculato, aspero: in quo se
men continetur, quā betae rotundius aliquan
tū, ac durius. Huius vis, foliorumq; ad vulnera
praecipua est.

Sideritis tertia. CAP. XXXI.

Sideritis aliam esse tradūt, quam Crataeas
Seraacleam vocat, in macerijs, & vineis na
scentem: folijs, ab vna radice multīs, coriandro
similibus, circa cauliculos dodrantes, laues, te
tenuos, subcandidos, atque subrubicundos: flore
puniceo, paruo, gustanti amaro, & lento. Hu
ius ea vis est, vt quamuis recenti vulnere imposi
ta, sanguinem supprimat.

Achillea. CAP. XXXII.

Achillea, quibusdam Achillea sideritis, do
drantales: aut maiores gerit scapos, suso
rum effigie, minutis folijs circundatos, ex abli
quo

quo crebras incisuras habētibus, oriandri similitudine, sub fuluo colore, lentis, odore multo, nō insuauis, verū medicato: umbella in cacumine rotunda: floribus candidis, purpureis, & aurū emulantibus prouenit: lato solo. Trita coma sāguinolenta glutinat, & ab inflammationum periculo tuetur: erumpentem sanguinē inhibet, & cruenta vulua profluvia in vellere. Decocto quoque insident scēminæ fluxionē vulua laborātes. ad dysenterias bibitur.

Rubus. CAP. XXXIII.

Rubus notitia vulgatis. Vinū habet siccū di, & adstringendū: capillum tingit. Ramorum decoctum, potu aluum silit, & scēminarum profluvia, praeteris morsui accommodatissimum. Gingiuas firmant, & oris vitijs medentur folia commanducata: cohibent vlcera quae serpunt: vlceribus in capite manantibus, oculisq; procidentibus, remedio sunt: condylomatibus, & hamorrhoidibus folia illinuntur. cardiacis, et stomachi doloribus, trita conuenienter imponuntur. Caules cum folijs tunduntur, exprimiturq; succus, mox sole cogitur, singulari remedio contra omnia, quae modo dicta sunt. Mori in rubo nascentis quam optimē maturi succus ad oris medicamenta conuenit. Sistitur aluus pra maturi cibo, nec non flore in vino potō.

Rub

Rubus idæus. CAP. XXXIII.

Idæus Rubus appellatus est, quoniam copiosus in ida provenit. Est autem longè tenerior priore, ac minoribus spinis horrens: quam & sine spinis inueniatur. Insuper eadem prestat, quæ supradictæ. Cæterum flos cum melle oculorum collectionibus illinitur. ignem sacrum extinguit, stomachicisq; ex aqua bibendus datur.

Helxine. CAP. XXXV.

Helxine cognomento cissampelos, folijs est hederæ, minoribus ramulis exilibus, quibus complectitur quodcumque contigerit adminiculum. Nascitur in sepibus, vinetis, & segetibus. Foliorum succus potu deijcit aluum.

Elatine. CAP. XXXVI.

Elatine folia habet helxine similia, minora rotundiora, pilosa: tenuibus, & dodrantalibus ramulis, quinis, senisve, à radice foliosis, gustu adstringentibus, nascitur in segetibus, et cultis. Oculorum fluxionibus, & inflammationibus auxiliatur, folijs cum polenta tritis, & impositis. Eadem cocta, solbitionis vsu dysenteriam sistit.

Eupatorium. CAP. XXXVII.

Eupatorium fruticosa herba est, vnicum effrens caulem, lignosum, nigricantem, rellum, tenuem, hirsutum, cubitalem, interdum amplio

ampliolem: folijs per interualla quinesfolij,
 aut cannabis potius similibus, quinepartito,
 aut amplius diuisis, nigricantibus, & ipsis per
 bitum ferratis: semen medio caule erumpit, pilo-
 sum, deorsum speclans, quod siccatum vestibus
 inheret. Contrita huius folia, & cum suillo adi-
 pe imposita, vlcerebus, quæ agrè cicatricem tra-
 bunt, medetur. Herba aut semen in vino potu,
 dysenteria, iecinoris vitijs et serpentiū iclibus libe-
 rat. Nec desunt, qui aberrantes argemonē hanc
 appellarint, cum tamē longè alia sit, vti exposui-
 mus. **Quinesfoliū. CAP. XXXVIII.**

Quinesfolium ramulos fert festucarum
 similitudine, tennes, dodrantales, in qui-
 bus semen: folia mentha, quina singulis pedicu-
 lis, raro plura, in ambitu serrata: florem excandis-
 do pallecentem, auri emulum. Nascitur in ri-
 guis, & aquarijs duclibus. Subrubram habet
 radicem, oblongam, veratro nigro crassiolem,
 plurimis pollet remedijs. Ius radice decoctæ ad
 tertias, si in ore cõtineatur, dentiū dolores sedat:
 putrida oris vlcera, collutiõe sistit: arterie scabriti-
 as, gargarizatu lauigat: cõtira alui p̄uina, &
 dyseterias auxiliatur: itē articulorū, coxæ dicitur
 cruciatib⁹ potu. Coctæ in aceto, et illita, serpentiū
 vlcera cohibet: strumas, tumores, duricias, ab-
 scessus, & collectiones discutit: ignes sacros, redu-
 uias, condylomata, psorasq; sanat. Tenera
 radice succus, contra iecinoris pulmonumq;
 vicia

vitia prodest: item aduersum venena. Cum hydromelite autem, vel diluto vino, & piperis exiguo, bibuntur folia contra februm circuitus: in quartana quidem, quaternum ramulorum folia, in tertiana verò ternum: in quotidiana, vnius. Ea quoque folia tricenis pota diebus, comitialibus profunt. Foliorum succus tribus cyathis aliquod dies potus, celerrimè regio morbo medetur. Illita cum melle & sale, tã vulneribus, quã fistulis remedio sunt: enterocelicis auxilium præstant. Quinquesolium sanguinis profluvia & potu, & illitu sistit. Ad expiationes, castimonias, & incantamenta inciditur.

PHŒNIX. CAP. XXXIX.

Phœnix folia habet hordei, sed breuiora, & angustiora: spicam lolio similem: calamos digitorũ sensũ, radici aduolutos: septenas octonasve spicas. In aruis, teclisq; recenter illitis nascitur. Harum virium compos, vt in vino austero pota alui profluuium, & emanantem vluua sanguinem sistat, vrinæ impetus infranet. Sunt qui ad alligatam in puniceo vellere, & suspensam, sanguinem suppressere prodant.

IDÆA RADIX. CAP. XL.

Idæa radici folia sunt ea, quæ rusco: adherēt. Ius veluti exigui capreoli, è quibus flos. Radix spissandi naturam habet, his conueniens, quibus adstrictione opus est. Pota citam aluum, mensesq; & omnẽ abundantiam sanguinis sistit.

Rhodia radis. CAP. XLI.

Gignitur rhodia Radix in Macedonia, costisimilis, leuior, inaequalis: quae contrita rosas redolet. Vtilissima capitis doloribus, si madefacta fronti, & temporibus cum rosacei momento imponatur.

Equisetum. CAP. XLII.

Equisetum in riguis, & scrobibus nascitur cauliculi prodeunt inanes, geniculati, in se sarcti, rubescentes, leuiter scabri: & iuncea circa eos folia, crebra exilia. In sublime attollitur, vicinos arborum caudices, scadem obuolutumque dependet, comis multis, uigris, ut equorum cauda: radix lignosa, dura. Vis herbae spissare: quart sanguinem naribus erumpentem succus ipse sistit: prodest: dysentericis in vino potus: urinam cit. Sanguinolenta vulnera glutinantur, tritis folijs, & illitis. Radix cum sua herba, tussim, or thopnoeam, ruptaque adiuuat. Folijs in aqua potis dissectiones vesicae, & intestinorum, enterocelaque in unum coalescere, cogique feruntur. Alterum equisetum caulis est rectus, cubito maior, ananis: comis per interualla breuioribus, candidioribus, & mollioribus. Id cum aceto tritum, vulneribus remedio est, eademque sanguur sacuitate.

Coccum infectorium. CAP. XLIII.

Coccum, quo infectores utuntur, fructus est surculosus, paruus, cui grana ceu lentes adhaerent.

herent, quæ electa congeruntur. Optimū gignitur in Galatia, & Armenia: deinde Asia, & Sicilia: vltimum ex omnibus Hispanicum. Vis huic spissandi: vulneribus, nervisq; præcisis conueniēter ex aceto tritis illinitur. Nascitur quoq; in Sicilia è quercubus, cochlearum exilium similitudine, quod illius regionis mulieres ore legunt, & coccum vocitant.

Tragium. CAP. XLIII.

Tragium nascitur in Creta tantum in insula, lentisco semine, folio, & ramis simile, singulis tamen minoribus: succus ei lacteus. gummi non dissimilis. Semen, folia, lacrymaq; illius spicula è corpore eijciunt: omnia quoque corporum pacta, euocant: pota stranguria medentur, calculos vesicæ frangunt, menses trahunt, modus in sumptione est, drachma vna. Fama est syluestres capras sagittis confossas, eius herba pabulo spicula excutere.

Tragium alterum. CAP. XLV.

Est & alterum Tragium, quod tragoceros aliqui vocant: folia scolopendrii habet, & radicem syluestris raphani, tenuem, candidam. Quam crudam vel coctam esse dysentericis prodest. Folia autumnis, hirci virus olent: exinde sibi tragii nomen adoptant. Prouenit in montibus, & præcipitijs.

Tragum. CAP. XLVI.

Et etiam herba tragos, quam aliqui

scorpion, aut traganon vocant: maximè in maritimis nascens, palmum alta, aut amplior, fruticosa, humilis, oblonga, sine folijs: pusillis circatos acinis, rufis, multis, magnitudine tritici, acuto cacumine, gustu multum adstringente. Racemorum acini decem ex vino poti, cæliacis, & scæminis fruxione vuluæ laborantibus, auxiliantur. Tunduntur à plerisq; & in pastillos digesti asservantur: quibus vtuntur, cum opus est.

Iuncus. CAP. XLVII.

Iunci duo genera: vnum leuis nominati: alterum acuti, qui in mucronem fastigiatur. Cuius etiam duo assignantur genera, vnum sterile: reliquum fert semen nigrum, rotundum, & crassiore constat calamo, carnosioreq;: Tertius est iuncus, qui vocatur oloschænos, prioribus carnosior, asperiorq;: is similem supradicto fructum in cacumine parit. Semē vtriusq; tostum, ex diluto vino potum, sistit aluum, & rubra scæminatū profluuia: vrinam cit, capitisq; dolores facit. Quæ proxima sunt radici folia tenera, conuenienter illinuntur aduersus phalangiorum morsus. Aethiopici iunci semine somnus allicitur: sed modus in potione seruandus est, ne sopor fiat.

Lichen. CAP. XLVIII.

Lichen, qui saxis est familiaris, aliquibus lryon appellatur, asperginosis petris adheret, vt muscus. Is illius sanguinis profluuia sistit

stis, inflammationes arcet, impetigini medetur.
luuat regio morbo correctos, cum melle illitus,
ris, & lingue defluxiones inhibet.

Paronychia. CAP. XLIX.

Paronychia exiguus frutex, in petri nascens,
peplo similis, minor longitudine, maioribus
folijs. Illita paronychijs, atq; sauis remedio est.

Chryfocome. CAP. L.

Chryfocome palmi altitudine fruticat: coma,
specie corymborum, hyssopo simili: radice hir-
suta, veratri nigri modo, tenui. cyperum equa-
te: gustu nõ iniucundo, ex dulci austero, in petro-
sis, opacisq; nascitur. Radix excafcit, & ad-
stringit: his conueniens, quos iecur, aut pulmonis
inflammatio malè habet. cõtra purgationes vul-
ua, decocta cum hydromelite assumitur.

Chryfogonum. CAP. LI.

Chryfogonum densè fruticat, quernis fo-
lijs, flore coronarij verbasci: radix vt ra-
pum extuberat, intus ruberrima foris nigra.
Qua trita cum aceto: atque imposita, muris a-
ranei morsibus auxiliatur.

Helichrifum. CAP. LII.

Helicryson, quidam chrysanthemum, non
nulli & id amaranton vocant, quo deo-
rum simulacra coronant. Ramulum habet can-
didum, virentem, rectum, firmum: folia interce-
dentibus spatijs angusta, abrotono similia: co-

mam aurea lucis, in orbem: umbella rotunda, & luti siccis corymbis dependentibus: radice tenui. Nascitur in asperis, & torrentium alueis. Cōtra serpentium iclus, coxendicam dolores: vrinæ stillicidia, rupt. iq; coma è vino pota opitulatur: ciet menses. Sanguinem concretum ventris ac vesica absomit, pota cum mulso: ieiunis, trium obolorum pondere, sistit destillationes, data in vino albo diluto. vestibus inseritur, vt eas ab erodentium iniurijs tueatur.

Chrysanthemum. CAP. LIII.

Chrysanthemum aut caltha, nonnullis buphtalmos. herba est tenera, fruticosa, laues pferēs, caules, et multifida folia: flores supra modū splendētes, luteos, orbē oculi imitantes, vnde buphtalmi nomen traxit. propter oppida nascitur, cuius caules oleris vice manduntur. Flores cum cerato triti, steatomata discutere produntur. Regio morbo correptis, colorem bonum breui reddunt, si sequente longo balnei vsu, post exitum ebibantur.

Ageratum. CAP. LIIII.

Ageraton fruticosa herba est, palmari lōgitudine assurgēs, simplex, humilis, origano maximè similis: umbellam gerit, in qua flos bulbis aureis emicat, helichryso minor. Nomen ei inditum est quoniam diutissimè flos in sua coloris specie conseruetur. Vis decocti feruens, huius

huius vsta nidor vrinam cit, & vulua duritias emollit.

Verbenaca. CAP. LV.

Peristereon, siue verbenaca, nascitur in aquosis. Nomen ex eo duxisse videtur, quod colūba circa hanc perquam libenter versari soleat. Dodrantis altitudine, & interdū amplius adulescit. Folia è caule prodeunt incisa, & subalbida. ea singulari ramo, radiceq; sola, constare sepius inuenitur. Folia cum suilla adipe recenti, aut rosaceo imposita, vuluarū dolores finire putantur: ignem sacrum illita ex aceto reprimunt: putrida vlcera cohibent: vulnera glutinant, veteraq; ex melle ad cicatricem perducunt.

Sacra herba. CAP. LVI.

Sacra herba, quæ & peristereon nominatur, ramulos emittit cubitales, aut maiusculos, angulosos, in quibus ex interuallis folia quercus, sed minora, angustioraq; eisdem diuisuris in ambitu. colore aliquatenus castio: radix longa, tenuis: flores purpurei, graciles. Folia cum radice in vino pota, illitāre aduersus serpentes polent. eadem drachmæ pondere cum thuris obolibus in vini veteris hemina, quadragenis diebus, ieiuno ore, contra regium morbum bibuntur: veteres tumores, & inflāmationes mitigāt: sordida vlcera purgant. Tota in vino decocta, tonsillarum crustas abrūpit: oris nomas gargarizatio cohibet. Aint si aqua spargatur tricliniū,

qua maderit, latiores conuictus fieri. Datur potandum in tertianis febribus tertium à terra geniculum, cum folijs circūdantibus: quartum quartum. Sacram vocant herbam, quoniā multum ad amuleta, expiationesq; commendetur.

Astragalus. CAP. LVII.

Astragalus parvus est à terra frutex, folijs, & ramis ciceri similis: flore purpureo, paruo: radice rotūda, raphani modo grādi, quae adnatas appendices firmas habet, nigras, praeclaras, veluti cornua, inter se implicatas, gustu adstringentes. Nascitur in ventosis, opacis, & in niualibus. eo Memphis Arcadiae scatet. Aluum sistit radix in vino pota: vrinam mouet: vetustis vlceribus sicca efficaciter inspargitur: sanguinem suppressit. egrè propter duritiam tunditur.

Hyacinthus. CAP. LVIII.

HYACINTHUS folia habet bulbi: dodrantalem caulem, leuem, minimo digito tenuiore. herbae coloris: comam procumbentem, florum purpureorum plenam, incuruam: radicem quoque bulbaceam. Quae ut creditur, pueris cum vino albo illita, pubertatem coërcet, & non patitur erumpere: sistit aluum pota, & vrinam impellit: phalangiorūq; morsibus auxiliatur. Semen astringentius est, theriacis expetitur: regium morbum emendat, cum vino potum.

Papan

Papauer erraticum. CAP. LIX.

Papauer erraticum, quod rheada vocant, vere quidem in aruis cum hordeo nascitur: flore protinus deciduo, vnde & nomen apud Græcos accepit. Folia eruce, aut origano, aut cichorio, aut thymo similia spectantur, sed longiora, diuisa, scabra: iuncens ei caulis, rectus, cubitalis, asper: flos syluestris anemones, puniceus, interdum albus: oblongum caput, sed quàm anemones minus: semen rufum: radix longa, subalbida, minoris digiti crassitudine, gustu amara. Huius capita quinque, aut sex in vini cyathis tribus ad dimidias decocta, potui dabis, quibus somnus accersendus est. Semina acetabuli mensura ex aqua mulsa pota, aliu leniter emolliunt: ad idem prastandũ mellitis placentulis, & dulciarijs libis admiscentur. Folia cum calycibus illita, inflammationes sanant: eorundem sotu, & perfusione somnus allicitur.

Papauer satium. CAP. LX.

Esatiui papaueris genere, quod hortense est, semen in panem densatur, qui sanis in vsu sit: eo etiam ex melle pro sesama vtuntur: thylacitij vocant. Capitulu habet longu, & semen candidum. Syluestre verò caput habet insidens, demissumq;: & nigrum semen: quod pithitis nominatur: nonnullis tamen & ipsum rheadas dicitur, quoniam eius scapo lacteus succus emanat. Tertiu magis syluestre, & ad medicinas valentius

tius, multò his longius, productiore capitulo.
 Omnium in cõmune natura refrigeratrix. qua-
 re si capita ipsa, & folia decoquantur in aqua,
 somnum sotu conciliabunt. Bibitur decoctũ con-
 tra vigilias. Calyces cum polenta triti, & cata-
 plasmatis admisti, ignibus sacris, & inflamma-
 tionibus profunt. Tunduntur quoq; virides, &
 digeruntur in pastillos, qui siccati ad vsum recõ-
 duntur. Capita quoque per se in aqua coquun-
 tur ad dimidias, iterúmque adiecto melle, dum
 humor coëat in eclegmatis lentorem. Id medica-
 mentum in tussi, arterie fluxionibus, & celiaco-
 rum affectu, doloris leuamentum præbet. effica-
 cius tamẽ redditur, addito, hypocistidis succo, &
 acacia. Papaueris nigri semen tritum cum vino
 bibitur, contra citam aluum, & fœminarũ pro-
 fluuia. in peruigijs fronti, tẽporibusq; illinitur
 ex aqua. Opiũ eius magis refrigerat, inspissat,
 siccataq;. Sumptum erui magnitudine, dolorem
 finit, concoquit, & somnum allicit: tussi, atque
 celiacorum valetudini auxiliatur: verũ si co-
 piosius hauriatur, nocet. cùm lethargicos efficiẽs
 interimat. Ad dolores capitis cum rosaceo per-
 fusum, efficax est: aurium dolori cum amygdala-
 lino, myrrha, & croco instillatur: inflammatio-
 nibus oculorum cum torrefacto oui luteo profi-
 cit: igni sacro, & vulneribus cum aceto: poda-
 gris, cum lacte mulieris, & croco. somnum acer-
 sit subditum sedi pro balano. Optimum habe-
 tur

tur graue, & densum, gustu amarum, odoratu
 soporiferum, quod facile aqua diluitur, laue,
 candidum, neque asperum, neque grumosum,
 quod inter colandum non vt cera coeat, & in
 sole diffundatur: dein admotum lucernis, non
 atra luceat flamma: extinctum denique odoris
 vim conseruet. Sed opion glaucio, gummi, aut
 syluestris lactuca succo adulterant. Verum glau-
 cio fucatum, in dilutione croci colorem reddit:
 lactuceo succo fictum, exiliter spirat, & aspe-
 rius spectatur: gummi vitiatum splendet, &
 infirmum est. Nec desunt, qui eò dementiae de-
 nenerint, vt adipem ei admiserent. Ficlili no-
 uo torretur ad oculorum medicamenta, dum
 mollius, atque rufius appareat. Diagoras, vt
 Erasistratus author est, vsum eius damnauit,
 oculorū lippitudinibus, & aurium vitis infundi
 vetās, quoniā visus aciem hebetaret, & sopore
 gigneret. Addidit Andreas, illitos eo protinus
 excacari, si nō adulteraretur. Mnesidemus vsum
 duntaxat olfactandi probauit, quoniā ad con-
 aliandum somnum conueniret: alioqui nobis
 vt noxio interdicit. Quae commentitia esse expe-
 rimentoprehenduntur: siquidem effectus, vi-
 rium huiusce medicamenti fidem faciunt. Qua-
 re non alienum fuerit scriptis mandare, quoniā
 modo is excipiat succus. Aliqui capita ipsa,
 & folia tundunt, & praelo exprimūt, teretesq;
 in mortario digerunt in pastillos: id meconium

vocatur, multum opio ignavus. Porro opij faciendi ratio hac est. Cum ros in eo exaruerit, cultro decussatim in stellas, ne penitus adigatur, ex obliquo in reclusum summam cutem incidere oportet, lacrymam exeuntem digito in concham abstergere: nec multo post redire, vt concreta inueniatur: etenim quæ tum, aut postero die etiam offenditur, in vetere pila teri debet, & in pastillos cogi, cum tamẽ inciditur, retrocedendum est, ne vestibus succus deradatur.

Papauer corniculatum.

CAP. LXI.

Vulgò papauer corniculatum.

Papauer ceratites, id est, corniculatum, folia habet candida, hirsuta, verbasco similia, in ambitu sylvestris papaueris more serrata: caule non dissimili: flore pallido: calyculo fœni græci, in corniculorum modum inflexo, vnde nomen mutuatur: semine papaueris, pusillo, nigroq;: radice per summa cespitum, nigra, crassa. nascitur in maritimis, et asperis. Radici ea vis inest, vt in aqua decocta ad dimidias coxendicum, & iocinoris affectus potu sanet. prodest his, qui crassa quedam, & araneosa cum lotio reddunt. Alium leniter purgat semen, acetabulo in aqua mulsa potu. Crustas emarginant, illita ex oleo folia floresq;: argema ac nubeculas iumentorum, peruntas abstergunt. sunt qui glaucium hoc papaueris genere factitari existimarunt, falsi quadam foliorum cognatione.

Papauer

Papauer spumeum. CAP. LXII.

Aliud Papaueris genus aphrodes, id est, spumeum vocatur, ab alijs heracleum, caule do-
drantali: folijs admodum paruis, radícula simi-
libus: fructu inter ea candido. nam herbula albæ
est, & spumea tota: radice in summo cespite. Le-
gitur astate semen, cum integrè adoleuit, deci-
ditq; exicatum. Datum acetabuli mensura in
aqua mulsa, vomitione expurgat. priuatim hu-
iusmodi purgatio, comitialibus prodest.

Hypecoum. CAP. LXIII.

Hypecoon, aliqui hypopheon vocant. nasci-
tur in segetibus, aruisq; folijs rutæ, exili-
bus ramis. Natura cadem, quæ papaueris succo.

Hyoscyamus, siue apollinaris.

CAP. LXIIII.

Huoscyamus frutex est caules emittens cras-
sos: folia lata, oblonga, diuisa, nigra, hirsu-
ta: flores è latere caulis, ordine prodeunt, tanquã
punicorum cytini, scutulis septi seminum plenis,
vt papaueris. Tres eius differentia. Vna semine
nigro, floribus penè purpureis, similacis folijs, cy-
tinis præduris & spinosis. Alterius semen sub-
flauum vt irionis, flores lutei, folia & siliquæ
simpliciores, anibo insaniam gignunt, & sopo-
rem: ideo in communi vsu damnantur. Tertium
genus, vt quod mitissimum esset, medici recepe-
re: pingue, lanuginosum, molle, candidi floris
seminisq; in maritimis ruderibusq; nascens. cu-

ius occasio si non adsit, rufum vsurpari oportet. niger, vt deterrimus, improbat. Recenti semine, caulibus, folijsq; tuis succus in sole exprimitur, & exicato humore, vsus ad annum vsque prorogatur: nam facile corruptione sentit. Extrahitur etiam ex sicco semine separatim in aqua calida tuso, & expresso. Liguamentum autem succo lacteo prastantius est, & magis dolores finit. Contusa herba recens, addita trimestri farina, digeritur in pastillos, & reconditur. Liguamentum primum, & quod a sicco semine exemptum est, collyrijs, quae doloris sensum auferunt, commodissime inseri solent. contra acutas, calidasq; fluxiones dolores aurium, atque vuluae mala profunt: cum farina autem, aut polenta, oculorum pedum, ceterarumq; partium inflammationes placant. Semen eadem prabet: rufi, destillationibus, oculorum fluxioni, & doloribus efficax: contra mensum abundantiam, & erumpentem aliunde sanguinem, oboli pondere cum papaueris semine, & aqua mulsa bibitur: podagris subuenit: testibus inflatis, mammisq; tumentibus a partu, tritum ex vino illinitur. Alijs quoque cataplasmas, quae doloris leuamentum prastant, admisceri solet. Folia omnibus medicamentis dolorem sedantibus, persese, & ex polenta vtilissime imponuntur. recens ad mitigandos omne genus dolores oblinuntur: cum vino terunt, quaternave pota sanant.

algidas febres, quas epialos vocant. Cocta olerii modo folia, si acetabuli mensura manduntur, mediocrem insaniam gignunt. idem efficere tradunt, si colo vlcus sentiente, insundantur. Radice in aceto decocta, dentes in dolore colluuntur.

Psyllium. CAP. LXXV.

Psyllion folijs est coronopo non dissimilibus, hirsutis, longioribus sarmentosa. foeni modo, in totum herbula, ramis dodrantalibus: coma a medio caule exoritur, duobus tribusve conuolutis in cacumine capitulis: in his semine duro, nigro, publicum simili, vnde & nomen, in aruis, & incultis nascitur. Vis ei ad refrigerandum, inspissandum, & molliendum conueniens: articulorum morbis, parotidibus, tuberculis, tumoribus, luxatis, illitum auxiliatur: imponitur in dolore capitis, cum rosaceo, aqua, aut aceto: enterocelis infantium, & prominenti umbilico, illitum ex aceto medetur. Teritur acetabuli mensura, & in aqua sextario madesactum, ubi concreuit aqua, illinitur: siquidem vehementer refrigerat, & in feruentem aquam deiectum calorem reprimit, contra ignes sacros efficax est. Fama est, si virens domum importetur, non suere in ea publices gigni. Cum adipe tum sordida vlcera, & que cacothae vocantur, expurgat. Sucus vermiculosis autibus, aut sin-

xione laborantibus. ex melle prodest.

Solanum hortense. CAP. LXVI.

Hortense Solanum frutex est cibus idoneus, hexilis, pusillus, multis concavus alis: folio nigro, maiore quam ocimi, & latiore: fructu rotundo, viridi, qui post maturitatē nigricat, aut fuluescit. herba innocentis gustus. Natura ei refrigerandi: quare folia ulceribus quæ serpūt, & ignibus sacris, conuenienter cum polline potente illinuntur. agilopia, capitisq; dolores, trita & imposita per se sanant: æstuanti stomacho auxiliantur: parotidas cum sale detrita illitu discutunt. Valet succus eius aduersus ignem sacrum, atque ulcera quæ serpunt, cum cerussa, rosaceo, & argenti spuma: ad agilopas cum pane: infantium adustioni, quam syriasin vocant, cum rosaceo perfusus proficit: in collyrijs, aquæ vel oui vicem exhibet, contra acutas fluxiones illitus: aurium dolori instillatus prodest. mensuram abundantiam sistit in vellere subditus. Succus fuluo gallinarum corticalium fimo subactus, & linteo appositus, agilopijs presentaneo est remedio.

Solanum halicacabum.

CAP. LXVII.

Est & aliud Solanum, quod peculiari nomine halicacabon, aut physalida, id est vesicariam vocant, folijs antedicto similibus, verum latioribus: cuius caules, posteaquã adoleuerunt, prona terram spectant: folliculus orbiculatis, vesiculis

sculis similibus, in quibus semen continet fuluū, rotundum, laeue acinorum vna figura: quo coronarij vtuntur, corolis intexentes. Vim, vsumq; hortensis solani habet, verū cibus nequaquam expetitur. Regium morbum purgat, semine potu, & vrinam pellit. Ex vtraque herba, succus extrahitur, qui siccatus in vmbra reconditur, ad eadem valens.

Solanū Somniferum. CAP. LXVIII.

Solanum somniferum, aliqui etiam halicababon appellant, fruticat, multis ramis, densis, caudicosis, fractu contumacibus, pinguium foliorum, cotonea q; mali similitum plenis: flore grādi, rubro: fructu in folliculis crocato: radice grandi, subrubro cortice vestita, nascitur in saxis, non procul a mari. Radicis cortex, in vino drachmas pondere potus, somnificam vim habet, opio mitiorem. Semen vehementer vrinam cit. Corymbi duodecim hydropicis dantur: si quid numero adiciatur, alienationem mentis faciunt. Remedio est aqua copiosa mulsa, potui data. Succus pastillis inseritur, & medicamentis, qua doloris leuamentum praebent, de coctus in vino, si in ore contineatur, dentium doloribus auxiliatur. Radicis succus, cum melle illitus, oculorum hebetudines tollit.

Solanum furiosum. CAP. LXIX.

Solanum manicon aliqui persion, alij thryon appellauerunt. Huic solum crucij simile, manus
 x. aliquam

aliquantò, satis acantho, quem paderota vocat^r
 accedens: caules à radice proceros emitit decem
 aut duodecim, vlnæ altitudine adolentes: ca-
 put in cacumine oliuæ figura, sed vt platani pi-
 lula hirsutius, verùm maius, latiusq;: florem ni-
 grum: postquam eo exiit, racemus exit rotū-
 dus, niger, denis aut duodenis acinis constans, si-
 milibus hedere corymbis vt ruæ mollibus: radi-
 ce firmatur candida, crassa, caua, cubitali. gigni-
 tur in montibus. vento perflatis, & platanea-
 tis. Radix drachmæ vnius pondere pota ex vi-
 no, facit species vanas, imaginesq; non iniucun-
 das obuersari: sed duplicatus hic modus, ad tres
 vsque dies mentis alienationem affert: quadru-
 plicatus interimit. Remedio est aqua mulsa co-
 piosius pota, & vomitione reiecta.

Dorycnium. CAP. LXX.

DOrycnion Crateuas halicacabon, aut ca-
 leam vocat. frutex oleæ nuper prodeunti
 similis. Nascitur in petris non procul à mari, ra-
 mis cubito minoribus: solij oleæ similibus colore,
 minusculis, firmiteribus, præter modum scabris:
 flore candido: siliquis in cacumine, ceu ciceris, den-
 sis, rotundis: quinis intus aut senis seminibus,
 exigui erui magnitudine: leuib, firmis, versicoloribus.
 radix ad digiti crassitudinem, & cu-
 biti longitudinem adolefcit. Id somniferum esse
 constat. Copiosius haustu mortẽ adfert. Nec de-
 fœere qui dicerent, semen in amatoria expeti.

Man

Mandragoras. CAP. LX XI.

Mandragoram, aliqui antimelum, alij circaam vocant, quoniã videatur radix ad amatoria cõducere. Duo eius genera. niger, quæ femina existimatur, thridacias appellatus, angustioribus folijs, ac minoribus quàm lactuce, virosis ac graueolentibus, in terra sparsis: mala gerit sorbi similia, palida, odorata, in quibus semen veluti pyr orum: radicibus inhæret bene magnis, binis, ternisve, inter se conuolutis, nigris foris, intus albis, crasso cortice vestitis: caulem non fert. Alter candidus, qui mas dicitur, nonnullis moriori vocitatur. huius folia magna alba, lata, lauia vt betæ: mala quàm alterius duplo maiora, colore in crocum inclinante, iucũ de cum grauitate quadam olentia, quorum pomorum cibo aliquantũm opiliones soporãtur: radix alterius similis, maior & candidior, orbata & hæc caule. Succus fit è cortice recentis radicis truso, & pralis subiecto, qui in solatus, vbi concreuerit, si cõhli reconditur. Malis quoque succus depromitur, sed aliquantò ignauior. Deliberatur radix, & traiectus lino cortex, ad vsum suspenditur. aliqui radices in vino ad tertias coquunt, et defecatiũ ius seruant, cyathoq; vno vtũtur in peruigilijs, & doloribus, & ante sectione affionesq; ne sentiatur. Succus duobus obolis ex mulso potus, vt veratrum, per vomitiones bilem atram, pituitanq; extrahit: verũm po

tu largiore vita adimitur. Medicamentis ocula-
ribus, & his qua dolores finiunt, pessis quoque
emolientibus, admiscetur: semioboli pōdere indi-
tus, per se menses, & partus expellit: subditus se-
di pro balano, somnificus est. Radix ebur emolli-
re fertur, qua senis horis cum eo decocta sit: &
ad accipiendum quam effingere obtaueris for-
mam ipsum facile prestat. Folia recentia conue-
nienter oculorum inflammationibus, & colle-
ctionibus, quas ulcera citarunt, cū polenta illi-
nuntur: duritias omnes, suppuraciones, strumas,
& tubercula discutunt: stigmata sine exulcera-
tione delent, si quinis, senis re diebus sensim per-
ficentur. Folia seruantur in murijs eosdem ad-
vsus. Trita radix ignibus sacris ex aceto, & ser-
pentium iclibus ex melle, aut oleo medetur: stru-
mas, atque tubercula cum aqua dissipat: ar-
ticulorum cruciatus, cū polenta sedat. Fit citra-
coctionē vinum è cortice radice ad hunc modum.
Terna mine in vini dulcis metretam conijciun-
tur. Datur ex eo terni cyathi, ijs qui secari, aut
amburi debet, vt antè dictum est: siquidem nul-
lo tunc afficiuntur dolore, sed veterno quodam
pressi torpescunt. Mala soporem afferunt olfactu,
& etiam si mandatur: item expressus ex eis
succus nimio tamē dolore percussis, obmutescit.
Semen malorum potum vulvas purgat: apposi-
tumq; cum sulphure ignem non experto, rubra
scammarum profusio sistit. Scarificata, pun-
ctisq;

Ellisq; multifariam raperta radice erumpens la-
 clyma, cauo vase recipitur. Liguamētū autē suc-
 co lacteo præstantius est. sed non vbiq; , vt ex-
 perientia docet, radices lacteum succum delacry-
 mant. Alium tradunt esse mandragoram, no-
 mine Morion, in opacis iuxta specus enatum: fo-
 lijs albi mandragora, minoribus, albis, dodran-
 talibus, radicem ambientibus, qua mollis est, &
 candida, paulo maior palmo, pollicemq; crassi-
 tudine æquat. Tradunt eam in pane, obso-
 niōve drachma pondere deuoratam, vsum ra-
 tionis intercipere. obdormiscit enim homo, eo fe-
 rè quo comederit habitu, sensus impos, ternis
 quaternisve, ex quo data est, horis. Hac medici
 vtuntur cū scindēdi, vrēdive necessitas adest.
 Antidotum esse volunt radicem, cum manico so-
 lano potam.

Aconitum. CAP. LXXII.

Aconitum, aliqui pardalianthes, alij cam-
 moron, alij thelyphonon, alij myoc-tonon,
 alij theriophonon vocant. Folia habet cyclami-
 ni, aut cucumeris, tria aut quatuor, minora: &
 subhirsuta: caulē palmo altū: radix scorpj cau-
 dam æmulatur, et alabastris modo splendet. Tor-
 pescunt, vt fama est, scorpiones admota radice,
 supētq;: qui rursus ellebori contractu, exitan-
 tur. Oculorum medicamentis leuādi doloris gra-
 tia adyctur. Enecat pantheras, sues, lupos, &
 feras omnes, in carnibus obiectum.

Aconitum alterum. CAP. LXXIII.

Est & alterum Aconitum, quod aliqui cynonon, alij lycoconon appellant. Huius generis sunt tria: unum, quo utuntur venatores: alia duo in usum suum vertere medici. è quibus tertium, quod Ponticum nominatur, plurimum in Italia, motibus Iustinis exilit, à priore distans, quoniam folia faciat effigie platani, crebriore divisione, longiora, & multo nigriora: caulem siliicis pediculo similem, nudum, cubitali altitudine, aut ampliorem: semen in siliquis oblongis recondit: radices in modum squilla marinae cirrorum nigrescunt. Quibus ad venationem luporum utuntur: inserta siquidè crudis carnibus, & denorata lupos necant.

Cicuta. CAP. LXXIII.

Cicuta caulem edit geniculatum, ut faniculi, grandè folia ferule, angustiora, graui odoratu: rami mox umbella in summo prodeunt: flores quoque albicantes, & semen aniso candidius: radice non alta, contorta. Cicuta lethale venenum inest, suaque vi refrigeratoria necat. Remedio est vini meraculi potus. Succus exprimitur cotusis cacuminibus, priusquam semina, & coma siccescant, qui sole densatur in pastillos. Multus ad medendi rationem usus est aridi: commodè miscetur collyrijs, quae leuandi doloris gratia temperantur: ignes sacros, & ulcera quae serpunt, illitè restinguunt. Herba cum coma trita, & testibus circum

circumlita, libidinum imaginationes in somno
 compefcit, fed genitale refoluit. lat puerperarū
 mammas appofita extinguit: in virginitate mā
 mas coeracet, & increfcere non patitur. pueris
 praefat, vt eorum tefticuli cibum non sentien-
 tes intabefcant. Efficaciffima vis Cretica,
 Megarenfis, mox Attica, & in Chio, & Cilicia
 nafcenti.

Taxus.

CAP. LXXV.

S Milax à Grecis, taxus à latinis appellatur,
 arbor abietis magnitudine, & foliorum eius
 dem figura. in Italia, & Narbonenfi Gallia
 Hispania cōtermina nafcens. Auicula quæ Itali
 ta taxi baccas deuorant, denigrantur: & qui
 ederint eafdem homines, alui profluvio corripitū
 tur. Narbona tã præfentis eft veneni, vt fi qui
 dormiant fub ea, aut in eius vmbra fufsideant,
 ladantur, & fepenumero moriantur. quare de
 taxo hæc traduntur, vt ab ea caueamus.

Apocynum.

CAP. LXXVI.

A Pocynon, fiue cynocrambe, braffica canina,
 frutex eft longis viticulis confans, malè o-
 lentibus, lentis, vitiliumq; modo obfequiofis, fra-
 ctu ferè inuictis: folio hedere, molliore tamen,
 & per extremum acutiore, lento, graui odore:
 id luteo fucco turget. Siliquæ cen fabarum, fol-
 liculari fpecie, digiti longitudine protendun-
 tur: femine intus duro, paruo, nigro. Folia
 cum adipe in panes coacta, canes, lupos, vul-

α α pes

pes, & pantheras enecant, in cibo data, & pro-
tinus eorum coxendices resoluunt.

Nerium seu rhododendrum.

CAP. LXXVII.

Nerion aliqui rhododaphnē, alij rhododē-
dron vocant. frutex est vulgaris notitia,
longioribus quā amygdala folijs crassioribusq;
flore in rosam conformato: fructu amygdale si-
mili: corniculato, qui patēfactus quandā lano-
sam naturam ostendit, spinarum pappos repræ-
sentantem: radice longa, acuta, lignosa, gustan-
ti salsa, nascitur in amcenis, maritimis, & secus
amnes. Flores, & folia mulis, canibus, asinis, &
quadrupedū plurimis venena sunt, hominibus
verò cōtra serpentiiū morsus præsidia, è vino po-
ta, eò magis ruta addita. Imbecille etiam ani-
mātes vt pecus, & capræ, si aquam bibant, in
qua folia ea maduerint, moriuntur.

Fungi.

CAP. LXXVIII.

Fungorum differentia duplex: aut enim mā-
duntur, aut perniciales sunt. Multis de cau-
sis venenosi gignuntur, vbi videlicet clauus fer-
reus, in quo sit rubigo, aut panni marcor adfue-
rit: aut si iuxta serpentis cauernam, arborēs ve-
que priuatim pariūt noxios fructus, erūpant.
Cōtinent qui tales sunt, nescio quod strigmen-
tū, concretamq; pituitam, terraq; eruti, quān-
telerrimè computrescunt, atque marcore vitian-
tur. Sed qui veneno imbuti non sunt, suauem in-
iurā

iuribus gratiam habent: largius tamen sumpti nocent, & agrius concocti strangulant, aut choleram morbum citant. Remedio est nutri potus, aut liciuim cum acida muria, aut feruesacta satureia, aut origani iusculum: debellantur etiã gallinacei fimi potu ex aceto, aut eiusdem delinctu cum melle multo. Corpus alunt, sed agrè dissoluuntur, cum magna ex parte integri ipsi cum recrementis alui reijciuntur.

Colchicum. CAP. LXXIX. Censetur

Colchicon, aliqui phemeron, sunt qui agre Hermodactylus officinarum. stem bulbum vocant. Autumni exitu florem edit croci, candicantem: ab eo tempore folia bulbis, sed pinguiora: caulem palmo altum, ferentem rufum semen radicem foris è nigra rufescentem, quæ delibrata, cãdida, et mollis spectatur, lactea succo madet, atque gustatu diuicis inuenitur: bulbus eius mediã habet rimã, fissuramq; qua flos erumpit. Plurimũ in Messenia, & Colchis enascitur. Ea comesa, fungorum more, strãgulãdo enecat. Hãc autẽ depinximus, ne à quocquam imprudenter pro bulbo deuoretur, mirũ enim in modũ saporis voluptate imperitos allucit. Remedio sunt eadem, quæ fungis: bulbulum etiam lac potum auxiliatur. ita que cum adsuerit, non aliud desideratur auxilium.

Ephemerum. CAP. LXXX.

Ephemerõ, aliqui syluestrem irin appellant. Folia habet lily, sed tenuiora: caulem parem

rem: florem candidum, amarum: semen molle: radicem unam, digitali crassitudine, longam, adstringentem, odoratam. nascitur in syluis, & opacis. Huius radix dentibus precipua, si decocto colluantur. Folia in vino cocta, discutiant tumores, & tubercula, qua nihil adhuc humidi contraxerunt.

Helxine. CAP. LXXXI.

Officinis
parietaria.

Helxine nascitur in parietinis, sepius, & maceris. folia ei mercurialis insunt, hirsuta: cauliculi subrubentes, & circa eos veluti semina aspera, adhaerentia vestibus. Folia refrigerandi, spifandiq; naturam habent. qua ex causa sanant illi u sacros ignes, adusta, condylomata, panos incipientes, tumores, inflammationesq;. Succus eius cum cerussa, ignibus sacris, & ulceribus qua serpiunt, commode illinitur: imponiturq; podagris cum hircino adipe, aut cerato cyprino: veterem tussim emendat, instar chyati haustus: consillis inflammationem sentientibus vtiliter & gargarizatur, & oblitur, aurium dolore cum rosaceo, instillatus leuat.

Alfine. CAP. LXXXII.

Alsinen, aliqui antyllion, nonnulli myosota vocant, quonia musculorum aures folia imitantur. Lucis, opacisq; gaudet, vnde alsine dicta est. Hac erat eadem, qua helxine, nisi humilior esse, & folijs minoribus, nec hirsuta. cum teritur, odorem cucumis reddit. Vim refrigerandi

randi, adstringendiq; obtinet: oculorum inflammationibus cum polenta illinitur. Succus aurium doloribus infunditur. quin & emendat omnia qua helxine, id est, muralis herba.

Lens palustris. CAP. LXXXIII.

Lens palustris inuenitur in aqua non fuen Officinis
 lenticulae, refrigeratoria lenticula
 natura. Propter qd̄ conueniēter collectionib⁹, igni aqua.
 sacro, & podagris illinitur per se, & cum polenta,
 glutinat & prociđētia puerorū interanea.

Sedum maius. CAP. LXXXIII.

Semper viuum magnū ideo nominatur, quod
 niam perpetuò folia vireant. cuius caules
 cubiti altitudinem implent, interdum excedūt,
 pingues, crassitudine pollicari, virentes, charac-
 tia tithymali modo insecti: folia pinguia, carno-
 sa, longitudine pollicari, in cacumine lingua si-
 milia, alia in terram conuexa, alia in capite stā-
 tia inuicem, ita vt ambitu effigiem imitentur
 oculi. nascitur in montibus, & testaceis: supra
 domicilia etiam seritur. Eius vis refrigerare, &
 adstringere. Medentur igni sacro, romis, vlceri-
 bus qua serpunt, oculorum inflammationibus,
 ambustis igni podagris per se, & cum polenta il-
 lita folia. Succus capiti in doloribus, cum polenta,
 aut rosaceo persunditur: datur in potu cōtra
 phalangiorum ictus, dysenteriam,aluiq; pro-
 fluuia: teretes tineas potus in vino excutit: sub-
 ditus in vellere, mulierum abundantia sīstīt.

Succus

Succus oculorum lippitudinibus, sanguinis vitio conceptis, iungitur.

Sedum minus. CAP. LXXXV.

Semperuiuum parum in petris, parietinis, et macerijs, necnon scrobibus opacis nascitur, caulibus ab vna radice multis, tenuibus, crebro foliatis: exilibus folijs rotundi, pinguibus, mucronatis: caule à medio emicante, palmum alto, umbellam, herbidosq; flores, & tenues gerente. Folia eisdem cum priore viribus pradiata sunt.

Sedi genus tertium. CAP. LXXXVI.

Tertium videtur semperuiui genus, quam aliqui andrachnen agriam, aut telephion vocauerunt. Romani illecebram, pusillis, crassioribusq; folijs, hirsutis, portulacæ proximis. nascitur in saxis. Vis ei excalfactoria, acris, illita cum axungia strumas discutit.

Vmbilicus veneris.

CAP. LXXXVII.

Cotyledon. siue vmbilicus Veneris, folio est in acetabuli formam tornato, ineuidenter concauo, breui in medio cauliculo, in quo semē inest: radice oliuæ modo rotunda. Succus cum vino circunlitus, instillatusve contecta genitalia nudat: inflammationibus, sacris ignibus, strumis, perniciosis, illitu auxiliatur: stomachi ardorem refrigerat. Folia cum radice comesta, calculos frangunt, vrinam cient: hydropicis ex melle dantur. Herba vtuntur ad amatoria.

Vmb

Vmbilicus veneris alter.

CAP. LXXXVIII.

Est et alterū vmbilici Veneris genus, cymba-
 lion aliqui, vocant, pinguibus folijs, latiori-
 bus, ligularum modo, densis circa radicem, me-
 dium oculi ambitum describentibus, vt in maio-
 re semperniuo, adstringentis gustus, cauliculo te-
 nui, in quo flores & semina hyperici: radice ma-
 iuscula. Facit eadem, quæ semperniuum.

Vrtica. CAP. LXXXIX.

Dvo vrticæ genera. Altera syluestrior, aspe-
 rior: latioribus, nigrioribusq; folijs: semine-
 lini, sed minore. Altera non aequè aspera, minu-
 to semine. Folia vtriusque illita, canis morsibus
 addito sale, medentur: gangranas, carcinomata
 sordida vlcera, & quæ cachoërtthe vocantur, itē
 luxata, panos, tubercula, parotidas, suppurat-
 tionesq; sanant: lienosis cum cerato imponuntur:
 faciunt ad profuua narium cum succo trita, &
 naribus indita: menses ciunt eadem detrita cum
 myrrha, & imposita: procidentes vulvas recen-
 tia contactu resilire cogunt. Semen potū ex pas-
 so venerem stimulat, & vulua ora patefacit: cū
 melle delinctum orthopnææ, lateris & pulmonū
 inflammationibus prodest, thoracem expurgat,
 erodentibus medicamentis admiscetur. Cocta cū
 conchis folia aluum emolliunt, vrinas mouent,
 inflationes discutunt: decocta cum ptisana, vi-
 tia pectoris extrahunt: mulierum menses eua-
 cant.

cant, cum myrrha modico pota. Inflammatione
turgentem ruam, gargarizatus succus reprimi-
t.

Galiopsis. CAP. XC.

Galiopsis, frutex in totum caulem, & foliis
habet urtica, leuiora, & quæ grauem odo-
rem trita reddant: flore purpureo, tenui, nasci-
tur circa sepes: edificiorum areas, ac semitas ubi
que. Folia, caules, semen, succusq; , durities, &
tarcinomata dissipant: strumas, panos & paroti-
das discutiunt. Oportet bis die tepidum ex ace-
to cataplasma imponere, & eius decocto fouere,
ad putrescentia, gangraenas, & uomas, cum sale
efficaciter illinuntur.

Galion. CAP. XCI.

Galion nomen ex eo traxit, quod in contra-
hendo lacte, coaguli vicem impleat. ramulū
foliumq; habet apparinae similitum, rectum: flo-
rem in cacumine luteum, tenuem, densum, copio-
sum, odoratum. Flos igni ambustus illinitur, &
sanguinis profluvia sistit. Cerato rosaceo galion
admiscetur, insolatum vsquedum albescat, &
sic lassitudines reficit. Radix uenerem conicitat.
Nascitur in palustribus.

Senecio. CAP. CXII.

Senecio cauliculo est cubitali, subrubro: folijs
continuis: per extremitates eruca, modo diuisi-
fis, sed minoribus multo: luteis floribus, qui cele-
riter dissecli uanescunt in pappos. Nomen uero
sib

sibi vendicauit, quoniam flores capillorum ritu
 canescant radice superuacua. Nascitur maximè
 in macerijs, & circum oppida. Folia cum flori-
 bus refrigerant: quare illita cum vini modico,
 vel per sese, testium & sedis inflammationes sa-
 nant: quin & ex manna thuris medentur, cum
 reliquis vulneribus, tū q̄s qua nerui acceperunt.
 Illi per se cum aceto pappi, idem munus præstāt:
 verum recentes epoti, strangulant. Totus caulis
 si coctus in passo potui detur, stomachi dolores
 à bili contractos perfanat.

Thaliætrum. CAP. XCIII.

Thaliætron folia coriandri habet, pinguiora
 paulo: caulem rutæ crassitudine, in quo fo-
 lia. Quæ trita illitu antiqua vlcera ad cicatri-
 cē perducunt. Nascitur maximè in cæpestribus.

Muscus marinus. CAP. XCIII.

Marinus muscus nascitur in scopulis, testa-
 ceisq; haud procul à mari, gracilis, capilla-
 ceus, caulis expers. Præcipua ei spissandi vis &
 collectiones cohibendi, & podagras, quas refri-
 gerare opus sit.

Fucus marinus. CAP. XCV.

Fhyci marini generibus, quoddam latum,
 & alterum sublongius, & rubens: tertium
 cædidum, nascens in Creta, floridus valde quod
 nulla correctionis labe polluitur. Omnia vim ha-
 bent refrigeratoriã, non podagra modo, sed etiã
 inflammationibus, in cataplasmatibus efficaciter
 vt il

utilem: verum ijs vti humidis conuenit, priusquam exarescant. Nicander puniceum aduersus serpentes dedit. Hoc fucus quidam putant mulieres suum colorem mentiri, cum tamen sit radice la eiusdem nominis, qua sese fucant.

Potamogetum. CAP. XCVI.

Potamogeton, solum beta simile, hirsutum, paululum supereminens extra aquam. Refrigerat, & inspissat: pruriginibus utile, & contra veterum vlcerum nomas. Nomen ex eo inditum est, quod palustribus, & aquosis enascatur. Stratiotes. CAP. XCVII.

Stratiotes in aquis nascens, iisdem supernatat, & sine radice viuunt, unde cognomen traxit. Herba semper uiuo similis, nisi maiora haberet folia. Qua refrigerant: sanguinem, qui defluit a rembus: pota sistunt: vulnera que inflammationem mimantur, intumescere, non sinunt: ignibus sacris, & tumoribus ex aceto illuminantur.

Stratiotes millefoliū. CAP. XCVIII.

Vulgatum millefolium.

Stratiotes millefolium exiguus frutex, paulum altitudine, aut amplius assurgit: folijs annuum. pulli pennas immitantibus, breui admodum, dissectoq; foliorum exortu. Folia syluestre cuminum simulant, praesertim breuitate, atque scabritia, breuiora paulo: densiore umbella, & pleniore. Surculos in cacumine gerit exiguos, & capitula in modum anethi: flores paruas, & cadidos.

nos. Nascitur in asperis agris, præcipuè circa semitas. Eximij vsus ad vlcera vetera, recentiaque profluentem sanguinem, & fistulas.

Verbascum. CAP. XCIX.

Verbascum differentias summas habet duas hoc nigrum, illud album: in quo mas, & fœmina intelligitur. Fœminæ igitur folia sunt brassica, pilosiora multò, & latiora, candida: caulis albus, cubitalis, aut amplior, subhirsutus: flores albi, aut ex luteo palescentes: semen nigrum: radix longa: gustu acerba, crassitudine digiti. nascitur in campestribus. Verbascum, qui mas appellatur, ob longius, arbis folijs, & angustioribus, tenuiori caule. Sed nigrum prorsus albo simile esset, nisi nigriore, latioreq; constaret folio. Syluestre folia fert saluix: altas virgas, & lignosas, & circa eas ramulos, quales marrubiû flores luteos, auriæmulos. Sunt & phlomides due, hirsutæ, rotundis folijs, humiles. Tertia lychnitis appellatur, ab alijs autem thryallis folijs ternis, aut quaternis, vel paulò pluribus, hirsutis, crassis, pinguibûsque: apta ad lucernarum lumina. Radix priorum duarum adstringit: quare quod magnitudine ludicrum talum æquet, in alui profluvio: conuenienter ex vino datur. Decoctum ruptis, conuulsis, fractis, antiquæ tussi auxiliatur: dētium dolorem collutione mitigat. Verbascum cui flos aureus, capillos tingit & quocunq; abijciatur, blattas in se contra-

A hit

bit. Cocta in aqua folia aduersus tumores, & oculorum inflammationes illinuntur: syderatis vlceribus ex vino, & melle, cum aceto autem vlceribus medentur: cōtra scorpionum ictus sunt auxilio. Syluestris folia ambustus igni sunt. cataplasmata. Aiunt in folijs eius, quam feminam dicimus, aridos ficus omnino non putrescere.

Aethiopsis.

C. A. P. C.

Aethiopsis folia habet verbasco similia, per quam hirsuta, densa q̄; in orbem circa radicem imā redacta: caulem quadrangulum, † scabrum, similem apiastro, aut arctio, multis concuum alis: semen erui magnitudine, geminum, in vno conceptaculo: radices ab eodem cespite numerosas, longas, plenas, glutinosas gustu: qua sicca nigrescunt, durantur q̄; vt cornua possint videri. Plurima nascitur in Ida monte Troadis, & in Messenia. Auxiliatur purulentis ex creationibus, ischiadicis, pleuriticis, arterie scabritijs, decocta radix, & pota: quin & cū melle, eclegmasis viem praebet.

ANNO TATIO.

† Hoc loco in vulgatis Graecis codicibus legitur *παχυ*, hoc est, crassum. Quā vocem interpretes Plinium fortè, vt solet, secutus omisit. Sed cur nos non eam adicerimus, fecit Oribasius, quem in hoc Plinio ad stipulari inuenimus.

Aristi

ARCTION. CAP. CI.

Arction, aliqui potius Arcluron vocant, si-
milis est verbasco folijs, nisi quod hirsutiora
& rotundiora sunt: caule longo, molli: semine ca-
mini, paruo: radice tenera, alba, dulciq;. Deco-
cta cum semine radix in vino, dentium dolorem
mulcet, si contineatur ore decoctum: ambusta,
pernionesq; fouentur eodem: bibitur aduersus
coxendicum dolores, & stranguriam è vino.

Personata. CAP. CII.

Personata folia habet cucurbitæ, maiora ta-
men, hirsutiora, nigriora, & crassiora: cau-
lem albicantem, quanquam et interdum vidua
caule reperiatur: radice intus candida, foris ni-
gra. Hæc drachmæ vnius pondere pota cum pi-
nis nucibus, purulenta, & cruenta extusientia
bus auxiliatur: trita dolores à contorsionibus
artuum contractos, illitu sedat. Folia, vtiliter an-
tiquis vlcerebus illinuntur.

Petasites. CAP. CIII.

Petasites pediculus est cubito maior, crassitu-
dine pollicis, à quo prægrande folium, gale-
ri modo amplum, ceu fungus dependet. Contra
phagedenas, & vlcera quæ cacoethe vocantur.
efficaciter illinuntur.

Epipactis. CAP. CIIII.

Epipactis ab alijs elleborino, parua herba, exii-
guis folijs. lacineris vitijs vtili, & contra
venena pota.

Fumaria. CAP. CV.

Fumaria fruticosa herbula est, pratenera, co-
 rriandro similis: folijs candidioribus, vndi-
 que numerosis, cineracei coloris: flore purpureo.
 Huius succus acris est: claritatē facit oculis, dela-
 crymationemq;: vnde nomē traxit. Illitus cum
 gummi, euulsas palpebras renouari prohibet. Cō-
 manducata herba biliosam vrinam trahit.

Lotus urbana. CAP. CVI.

Lotum urbanam alij trifolium vocant. na-
 scitur in hortis. Extractus succus, addito
 melle, oculorum argema, nubeculas, catererasq;
 caligines discutit.

Lotus syluestris. CAP. CVII.

Syluestris Lotus, quam trifolium minus ap-
 pellant, plurimum in Lybia gignitur, caule
 bicubitali, et saepe maiore, alis multis: folijs trifo-
 lij pratēsis: semine fœni graci, multo minore, gu-
 stu medicato. Vim calfaciendi, et leniter adstrin-
 gendi obtinet: vitia cutis in facie, maculasq; cum
 melle peruncta expurgat. Trita per sese, aut cū
 melle, a semine, in vivo, aut passo bibitur aptissi-
 mē contra dolores, qui vesicam male habent.

Cytifus. CAP. CVIII.

Cytifus frutex est albus in totū, vt rhān^o
 camos spargēs cubitales, & maiores: in
 quibus folia fœni graci, aut loti trifolia minora
 dor

dorso medio prominēte. Ea digitis trita erucam
olent, gustatāque cicer recens sapiunt. Folia re-
frigerant: tumores inter initia discutiunt. si cum
pane trita illinantur. decoctum potu vrinam
ciēt. Nonnulli, quod apes alliciat, prope aluearia
serunt.

Lotus Aegyptia. CAP. CIX.

Est & in Aegypto lotus, quae in campis flumi-
ne inundatis provenit, caule fabae, flore par-
uo. candido, lilio simili, quem tradunt occidente
sole comprimi occluditq; ad ortum autem ape-
riri: adduntq; caput ipsum vespera aquis condi-
& ad exortum solis emergere. Caput quale pa-
paueris, maximum: & intus grana, ceu milij,
quae Aegyptij exiccant, & in panes cogunt. Ra-
dicem lotos haec habet, mali cotonei similitudine,
quae cruda coctaq; manditur: decoctaq; lutei ouis
qualitatem exhibet.

Millefolium. CAP. CX.

MYriophyllum, siue millefolium, caulis est
tener, singularis, vnica nixus radice: plu-
rimis folijs, lanibus, sceniculo similibus, vnde no-
mē accepit. Caulis flauescit, varius, ac veluti ex
industria deliniatus. nascitur in palustribus.
Vulnera recentia ab inflammatione vindicat,
si vel viride, vel siccum ex aceto oblinatur: pra-
cipitatis in potu cum aqua, & sale datur.

Myrrhis. CAP. CXI.

MYrrhis simillima est cicuta, caule, folijsq;
rad

radix ei oblonga, mollis, rotunda, odorata, cibo
 nõ insuavis. Quæ pota in vino, phalangiorum
 morribus auxiliatur: sit menstrua, & partus
 secundos, purgâtque à puerperio feminas: subue-
 nit & phthisicis cocta in sorbitione. Aiunt quo-
 que eandem bis die terve potam ex vino, in pe-
 stilentia salutare esse, & ne morbi contagia se-
 tiantur, obstare. Myagrum. CAP. CXII.

MYagron, aliqui melampyron vocant,
 herba est surculacea: folijs rubis, palli-
 dis, tripedanea: semen oleosum, sæno græco simi-
 le. Quod contusum igni torrent, peruntisq; vir-
 gis ad lucernarum lumina vtuntur. Hoc pingui
 scabritias corporis leuigari, atque expoliri con-
 stat. Onagra. CAP. CXIII.

ONagra, siue onothera, aut onuris frutex
 est arboris instar, prægrandis, amygdalino
 folio, sed latiore, lilio non dissimili: flore, rosacco,
 magno: radice candida, longa, cum siccata est vi-
 num olente, nascitur in montibus. Aqua, in
 qua radix maduerit, in potu data, feras miti-
 gat, & cicures facit, illita quoque tetra vlcera
 mulcet.

Cirsium. CAP. CXIIII.

CIRSIUM, caulis est tener, duorum cubitorũ
 triangulo similis: ab immo foliola, rosa spe-
 ciem referentia: anguli spinosi, per intervalla
 molles, folia buglloso similia: longiora, subcandi-
 da, modicè hirsuta, partibus extremis aculeata:
 caca

caecumen caulis orbiculatum, hispidum: in quo capitula in summo purpurea, quae solvuntur in lanuginēs. Radicem huius loco laboranti ad alligatam, dolores varicum sedare Andreas scripsit.

Aster Atticus. CAP. CXV.

Aster Atticus cauliculus lignosus, flore in cacumine habens purpureum luteumve, per ambitum diuisum, anthemidis modo, capitulum, folioli stella modo radiatis: quae autem caulem ambiunt folia, oblonga sunt, ac hirsuta. Feruent stomacho, oculorum inflammationibus, proci-due sedi, ac inguinibus illitu auxiliatur. Tradunt purpureum florem, si ex aqua bibatur, angini, & pueris comitiale malū sentientibus, opitulari. Inguinum inflammationi recentem illinire conuenit. Si aridus flos sinistra dolentis manu decerpatur, & inguinibus adligetur, dolore liberat.

Isopyron. CAP. CXVI.

Isopyron aliqui phasiolon ob similitudinē vocant, quoniam folium, quod est aniso simile, in pāpinos torquetur: capitula sunt in summo caule, tenuia, plena seminis, melanthij gustum imitantis. Contra tussim, & cetera pectoris vitia, semen ex aqua malsa bibitur: hepaticis, & sanguinem excreantibus vtile.

Viola purpurea. CAP. CXVII.

Viola purpurea foliū habet hedera minus,

tenuius, ac nigrius, nec multò dissimile: cauliculus à radice medius prodit, in quo flosculus suavisimè olens, purpureus. opacis, & asperis nascitur. Refrigerandi naturam habet. Folia per se, & ex polenta illinuntur aptissimè stomacho astuanti, & oculorum inflammationibus, sediq; procedenti.

Cacalia. CAP. CXVIII.

Cacalia, quæ leōtice vocatur, folia fert magna, alba: è quibus medius caulis emicat, rectus: albus, florem ferens robori, aut olea similem. nascitur in montibus. Radix in vino madefacta, vt tragacantha, delinētu aut manducata per se tussibus, scabritijs arterijs medetur. Grana, quæ post excussum florē innascuntur, trita et sū cerato illita, faciē erugāt, & cutē extendunt.

Bunium. CAP. CXIX.

Bunium caulem edit quadrangulum, procerum, digiti crassitudine: in quo ramuli minutis folijs, ac floribus scatent: folia proximè radicem, apio similia, longè tenuiora, coriandrinis proxima: flores anethi: semen odoratū, hyoscyamo minus. Vrinam ciet, excalfacit, secundas euacuat: lieni, vesicæ, renibus vtile. Tam humidum, quàm siccum, expressiq; succi caulibus, folijs, radicibusq; vsus inualuit ex aqua mulsa.

Pseudobunium. CAP. CXX.

Pseudobunium palmi altitudine fruticat in Creta, folia ramulosq; napi ferens, acris gustu

stu. Tormina, atque stranguriam, laterumq; dolores sanant quaterni rami eius poti in aqua: illiti quoque cum sale, & vino tepētes, strumas discutunt.

Chamæcissus. CAP. CXXI.

Chamacissos folio est hederæ, tenuiore, longiore: ramulis à radice quinis senive, dodratalibus, foliosis: flore violæ alba simili, candidiore, ac tenuiore, gustu supra modum amaro: radice tenui, candida, inutili, nascitur in cultis. Bibunt conuenientissimè ischiadici folia, tribus obolis in aquæ cyathis tribus, tricenis, quadragenive diebus: eodem pota modo, senis aut septenis diebus, regium morbum purgant.

Chamæleuce. CAP. CXXII.

Chamæleuce lumborum doloribus propitia est. herba virens, incuruis folijs surculisq;: flore rosaceo.

Buglossum, lingua bubula.

CAP. CXXIII.

Buglossum nascitur in campestribus, & sabulosis. Iulio mense colligitur. Aiunt eam, quæ tres thyrsos emittit, cum semine, & radice tritâ, potamq; contra tertianos horrores prodesse: quæ quatuor, ad quartanos: ea in vino decoquitur. Herbam abscessibus vtilē esse volunt. Verbasco simile est, folium in terra sparsum, nigrius, asperum, bubulas imitans linguas. Quod in vinum detectum, animi voluptates auget.

A § Cyno

Cynoglossum. CAP. CXXIII.

Cynoglosson folia latifolia plantaginis habet, & meliora, minora, lanuginosa: caule va-
cat, & humi sternitur. prouenit in sabuletis.
Folia cum suillo adipe veteri, medentur mor-
bus canum, alopecij, et ambustis. Emollit alium
decoctum herba ex vino potum.

Phyteuma. CAP. CXXV.

Phyteuma folia habet fruthij, minora: co-
piosum semē, perforatum: radicem parua,
tenuem, per summa terra nitentem. Quam ad
amatoria conuenire, nonnulli scriptum reli-
querunt.

Leontopodium. CAP. CXXVI.

Leontopodium duum digitorū herbula est,
folia ferens angusta, longitudine ternum,
quaternūve digitorum, hirsuta, quae iuxta
radicem lanosiore flocco canescunt: capitula in
summo caule quasi perforata: flores nigri: semē
vsque adeo spissa lanugine inuolutum est, vt se-
pe fallat: radice parua cohaeret. Quam tradunt
appensam ad amatoria prodesse, & tubercula
discutere.

Hippoglossum. CAP. CXXVII.

Hippoglosson, frutex est folia habens rusci te-
nuis figura, & spinosam comā, & in som-
no ceu linguas ē folijs exeuntes. Capitulis dolo-
rem corona ex comis imposita minuit. malagma
sis radix, succusq; admiscetur.

Antir

Antirrhinum. CAP. CXXVIII.

ANtirrhinon, alij anarrhinon, vocant herbam caule, & folijs anagallidi similem: florem albæ violæ, purpureo, minore tamen, ideoq; syluestris anagallis nominata est, semine vituli narium simili. Tradunt peruncios ea cū oleo lilino, venustiores fieri, nec vlllo medicamēto ladi posse, si quis appensum gestet.

Catanance. CAP. CXXIX.

EX eo genere vna, folia coronopi habet, longa: radicem iunci modo pratenuem: capitula sena, septenāve, in quibus erui semen inest. Arefcens in terram fleclitur, & se contrahit ad speciem vnguium milui exanimati. Altera mali parui magnitudinem explet, radice exigua oliuæ magnitudine: folijs quoque oliuæ colore, & figura, mollibus, diuisis, humi inclinatis: semen vt cicer, minutum, in virgulis dependet, puniceo coloris, multis foraminibus pertusum. Vtranq; narrant in amatoria expeti. Thessallicæ mulieres his vti tradunt.

Tripolion. CAP. CXXX.

TRipolion in marinis nascitur locis, quæ alludit vnda, recedensq; dimittit, neque in mari, neque in sicco: folio glasti crassiore: palmeo caule, in mucrone diuiso. Eius, vt tradunt, flores colorem ter die mutant, mane candidi, meridie

radie purpurei, sero punicei conspiciuntur. Radice alba, odorata, calidi gustus. Quæ drachmis duabus in vino pota, aquam, urinamq; per aluum extrahit. In medicamenta digeritur, quæ venena arcent.

Adiantum. CAP. CXXXI.

Adianton, polytrichon, pusilla gerit folia, similia coriandri, in summo incisuris diuisa: cauliculi, quibus exoriuntur, nigro colore nitent, pratenues, palmum alti: radice supernuacua: neque caulem, neque fructum, neque florem profert. Decoctum herbe potum, prodest spirandi difficultati, suspiriosis, lieni, & selle suffusis, & urinae difficili: calculos frangit, aluum sistit, serpentium morsibus auxilio est: contra stomachi fluxiones in vino bibitur: secundas ciet, & menstrua: sanguinis reiectiones inhibet. Contra serpentium morsus cruda herba illinitur, alopecias densat, strumas discutit: sursures, & mania capitis vlcera ex lixiuio emendat: defluentes capillos continet, cum ladano, & myrtino, & susino, aut hyssopo, vinoq;. Decoctum eius cum lixiuio, & vino infusum, idem praestat. Coturnices, & gallinaceos pugnaciores facit, in cibis eorum additum. Seritur gratia utilitatis pecorum circa ouilia. Umbrosis, et palustribus, circa parietum aspergines, & fontium specus enascitur.

Trichomanes. CAP. CXXXII.
Trichomanes nascitur eisdem in locis, quibus adiantum

adianton: filici simile, sed exilius: folijs lenticulae, tenuibus, in ordinem vtrunque digestis, aduersis in se, in ramulis tenuibus, acerbis, fusco colore splendentibus. Eadem qua & adianton prestare posse constat.

Xanthium, siue lappa.

CAP. CXXXIII.

Xanthium nascitur, leto et pingui solo, et lacubus exiccatis, caule cubitali, anguloso, pingui, prodeuntibus ex eo crebris alis: folia atriplicus habet, insecta, nasturtium odore imitantia: fructum grandis oliuae modo, rotundum, & vt platani pilula, spinosum, qui cōtactu vestibus adherescit. Is antè collectus quàm perfecte siccescat, tunditur, & sicili vase reconditur. Flauos autem facit capillos, si acetabuli instar tepida aqua madescat, mox caput, nitro antè perfriētū, illinatur. Alij in vino tundūt, & ita afferuant. Semen aptissimè tumoribus imponitur.

Aegilops, siue festuca.

CAP. CXXXIIII.

Aegilops herbula folia tritici habēs, sed molliora, in summo capite semina bina ternare rubra, quibus ariste quasi capillacea exeūt. Illita cum farina herba aegilopys medetur, duritias discutit. Succus farina admistus siccatur, & eorundem gratia reponitur.

Bromus. CAP. CXXXV.

Bromus herba aegilopi similis, exiccatoriam

vini

vim habēs. Decoquitur cum sua radice in aqua ad tertias, & iuri colato par modus mellis adijcitur: rursus incoquitur, dū liquidū mellis crassitudo fiat. Linteum eo humore imbutum, & naribus inditum, contra graueolentiam vlcerum efficax est. Aliqui tritam aloën addunt, & eo modo vtuntur. Cum siccis rosis cocta in vino grauem oris halitum emendat.

Glaux. CAP. CXXXVI.

Glaux cytiso, aut lētīcula folijs similis, quę supernē virent, auersa q̄; candidiora. spectātur: ramuli à terra exiliunt quini senive, tenues ab radice. dodrantem alti: flores violę alba, purpurei exeunt, minores tamen. nascitur iuxta mare. Coquitur cum hordeacea farina sale, & oleo in sorbitione, ad renocandam extincti lachris vbertatem.

Polygala. CAP. CXXXVII.

Polygala palmi altitudinem petit, folijs lentīcula, gustu adstricto. Quę pota, lactis abundantiam facit.

Osyris. CAP. CXXXVIII.

Censetur:
Linaria
Vulgò ap
pellata.

Osyris frutex est niger, ramulos serens tenues, lentos, fractu q̄; cōtumaces, & in his folia quaterna, quina, senā ve, ceu lini, nigra in initio, dein colore mutata rubescētia. Decoctum eius potum, iuuat arquatos.

Smilax aspera. CAP. CXXXIX.

Smilax aspera, folia habet periclymeni: sarmentis

menta tenuia, multa, rubi modo, aut paliuri aculeata: arbores scandit, ab imo ad summa perreptans, se conuoluēs eis: fert racemos exiles, qui maturi rubescunt, gustumq; leniter mordent. Nascitur in palustribus, & asperis: radice dura, crassaq;. Folia, & acini, & ante, & post epoti, venenosorum antidota sunt. Tradunt, si infantibus nuper in lucem editis, quid ex his tritum propinetur, nulla postmodū venena nocitura. Inciditur etiam ad alexipharmaca, id est, ad ea medicamenta, quibus venena arcentur.

Smilax læuis. CAP. CXL.

Læuis Smilacis folia hederæ similitudinem habent, molliora, læuiora, tenuiora: huius sarmenta supradicta similia, nullis horrent spinis: conuoluitur arboribus, vt prior: fructū parit lupini modo nigrum, exiguum, floribus in cacumine perpetuis, multis, rotundis. Hac similace, quadam topiariorum arte, tentoria cōtra aestus molestiam factitantur: folia per autumnū decidua. Semine cum dorycnio potō, ternis singulorum obolis, varia & tumultuosa in somnis obseruari traduntur.

Ruscus. CAP. CXLI.

Syluestris myrtus, aliquibus oxymyrsine, aut myrtacantha. Latine ruscum appellatur. foliū fert myrti, latius, in formā lanceæ mucronatū. hęc per maturitatem rubescunt, rotundæ

da, à medio folio dependentes, osseo intus nucleo: cubitales ramuli ab radice exeunt, vitiliū modo lenti, fractu contumaces, foliosi: radice graminis simili, acerba, & subamara. Folia, & bacca in vino pota, vrinam cient: menses pollunt, vesica calculos frangunt, stillicidio vrinae medentur, dolores capitis sanant, & regium morbum. In asperis, & præcipitibus locis enascitur. Decoctum radice in vino potum, eosdem præbet effectus. Cauliculi recentes, asparagorum vice in cibo sumuntur: amari autem sunt, sed vrinam mouent.

Laurus Alexandrina. CAP. CXLII.

LAurus Alexandrina folio est rusci maiore, molliore, & candidiore: semine inter folia rubro, ciceris magnitudine: ramos spargit in terra dodrantes, interdum longiores: radice sylvestri myrto simili, maiore, molliore, odorata. inuenitur in montosis. Difficiles partus accelerat, radice pota sex drachmarum pondere in vino dulci, & stillicidio vrinae auxiliatur, sed sanguinem extrahit.

Daphnoides. CAP. CXLIII.

Vulgò
Laureola

DAphnoides cubiti altitudine fruticat, ramis flexilibus, obsequiosisq; multis, à medio sursum versus foliosis: cortex supra modum viscosus ramos vestit, folia lauri, graciliora, & molliora, fractu cōtumacia, quorum gustatu os & fauces incenduntur: flores candidi: bacca, cum emartia

emerturuit, nigra: radix inutilis. nascitur in montosis. Pituita extrahit folium reces, vel aridum in potu: menses ciet, & vomitu: caput inanit commanducatu: sternutamenta mouet. Bacca quindecim pota aluum resoluunt.

Chamædaphne. CAP. CXLIII.

Chamædaphne virgas emittit cubitales, singulari ramulo constantes, rectas, tenues, leues: folia lauri similitudine, leuiora multo, ac viridiora: semen rotundum, rubens, annexum folijs. Illinuntur capitis doloribus trita folia, et stomachi ardores mulcent: ad sedanda tormina cum vino bibuntur. Potus cum vino succus menses, & vrinam ciet: idem facit pessa appositus.

Veratrum album. CAP. CXLV.

Eleborum album, Latini veratrum album vocant, fert folia plantaginis, aut beta syluestris similia, sed breuiora, & nigriora, & rubescit: Plin. caelia: caulem cauum, quadrantalem, tunicis conualium uolutum, quas abdicat, cum arefcere incipit: radice dorsoru- dicibus nititur multis, tenuibus, ab oblongo, & bescetia- exiguo capite ceparum modo exeuntibus, nascitur in motibus, & asperis. Radices mesibus colligenda. Optimum habetur candidum, friabile, carnosum, modice extentum, nec tamen iunci modo mucronatum, quod frangendo puluerem emittit, & tenuem habet medullam, gustu non admodum feruens, neque saliuam subinde cients, huiusmodi autem stragulat. Primatum Cyre-

naicum tenet. Galaticum autem, & Cappadocicum candidiora, & pulvere quodam obsita, celerius strangulatus mouent. Vomitione autem varios extrahit humores. Collyrijs admiscetur, quae caliginem oculorum discutunt. partus impositum necat, menses pellit, sternutamenta excitat: mures interficit, cum melle, & polenta subaetum: absumit carnes, si cocatur vnà. Datur per se ieiunis, & cum sesama, aut ptisana succo aut halica, aut lentis cremore, cum aqua mulsa, aut pulte, aut quauis alia sorbitione. Cogitur cum pane, & ita massatur. Preparatio corporum, ac victus ratio diligenter tradita est, cum ab his qui de medica eius potione scriptitarunt, tum maxime à Philonide Siculo Ennensi, cui nunc assentimur: quippe longum nimis esset in hac praesertim editione de materia, simul medicam curandi rationem exponere. Dant nonnulli in pulvis sorbitione, aut copioso halica cremore, aut paucum antea cibum dari praecipientes, statim veratrum offerunt, ijs praesertim, quibus strangulationis suspicio imminet, aut si valetudo corpus infirmat: hoc enim modo deiectio nihil periculi minatur, quod cibo munitis non intempestiue medicamentum corporibus offeratur. Vomitiones concitant subdita ex eo balani cum aceto.

Veratrum nigrum. CAP. CXLVI.

Elleborum nigrum appellatur melapodion, quoniam caprarum pastor nomine Melapus furem

furentes in se Prætidæ primus purgasse &
 sanasse fertur. Folia ei viridia, platani simi-
 lia, minora, folijs sphœdylj proxima, subaspera,
 nigriora, pluribus diuisuris incisa: caulis asper:
 flores in purpura albicantes, racematim cohe-
 rentes: semen cnici, quod in Anticyra sesamoides
 vocant: quo deiectiones moluntur. Radicibus
 coheret nigris, tenuibus. à capitulo cepæ simili
 confibratis, quarum est vsus. In collibus, asperis,
 & sitientibus locis enascitur. Optimum est.
 quod ex huiusmodi petitur terris, vt ex Anti-
 cyra. Nigrum inibi probatissimum gignitur. Eli-
 gi debet corpulentum, & plenum, in quo tenuis
 sit medulla, acre gustu, feruensq; cuiusmodi est
 in Helicone, Parnaso, & Aetolia natum: attā-
 men Heliconium præcellit. Veratrum nigrum
 purgat vëtre detrahit bilem pituitasq; datū
 per se, aut cum scammonia, & tribus obolis siue
 drachma salu. decoquitur vel cum lente, & iu-
 sculis, quæ purgationis causa sumptiantur. Pro-
 dest morbis comitialibus, melancholicis, insanien-
 tibus, articularijs doloribus, & resolutis. Men-
 ses inditum trahit, partus necat: purgat fistulas
 impositum, & tertio die detractum. Item cōtra
 grauitatem auditus in aurem demittitur, ibiq;
 in alterum aut tertium diem esse finitur. Scabiē
 sanat illitum cū thure, aut cera, & pue et cedri
 no. oleo: vitiliginibus, lepris, impetigiombus ex
 aceto medetur: dētū dolore collusione mittigat.

Erodentibus medicamentis commiscetur: hydro-
picorum ventri vtilissimè imponitur factum ex
eo, farina hordeacea, & vino, cataplasma. Con-
sitū proximè radices vitiū vinū purgandi facul-
tate donat. Huius resparsu. domos expurgari
arbitrantur: quare inter fodiendum stantes,
Apollinem, Aesculapiumq; precantur, ac vitant
aquile volatus: aduolare enim non sine periculo
tradunt, nanque si avis effosionem alebori con-
spexerit, moriturum qui succidit, augurium est.
Celeriter effodiatur oportet, quoniam halitu ca-
put aggrauat: quapropter ad id arcendum, fos-
suri alium presumere, & vinum bibere consue-
uerunt: nulli ita noxæ opportuni redduntur.
Veratri albi modo emedulatur.

Sesamoides magnum.

CAP. CXLVII.

Sesamoides magnum in Anticyra elleborum
vocat, quoniam albo veratro in purgatio-
nibus misceatur. Simile est fenetioni, aut ruta lō-
zo folio: flore candido: radice gracili, ignava: se-
men gustu amaro, cetera sesame simile. Ventre
detrabit. datur tritū ad bilis, pituitæq; deiectio-
nem, quantum tribus digitis capitur, addito ve-
ratri albi sesquiobulo, ex aqua mulsæ.

Sesamoides paruum. CAP. CXLVIII.

Sesamoidi paruo cauliculi sunt dodrantales:
folia coronopi, minora, hirsutiora: & in cauli-
culorū cacumine capitula florū penè purpureorū
medio.

medio eorū albo: semen sesamæ, fuluū, amarū: radix tenuis. Detrahit bilē, pituitasq; semē ex aqua mulsā potū dimidio acetabulo: illitū ex aqua tumores, ac tubercula discutit. Nascitur ī a speris. Cucumer syluestris. CAP. CXLIX.

Cucumis syluestris fructu solo distat à satiūo cucumere, quem longē minorem parit, oblongis glandibus non dissimilē: folia, atq; sarmenta satiui refert: radice candida, magna. Nascitur in sabuletis, & ruderibus. frutice intotū amaro. Instillatus foliorum succus aurium dolori conuenit. Illita ex polenta radix, veterē omnem tumorem discutit: imposita cum resina terebinthina, tubercula rumpit: isciadicis infunditur: podagras discutit, decocta ex aceto & illita. Eius decocto dentes in dolore colluntur. Arida farina impetiginē, lepras, & vitiligines absterget: nigris cicatricibus colorem reddit, & in facie maculas expurgat. Radicis succus sesquiboli pondere, & item cortex acetabulī quarta parte, bilem, pituitamq; deiciunt, præsertim in hydropicis: deiectiones autem citra stomachi iniuriam mouet. Radicis selibra, in vini præsertim Lybici hemina cōteritur, daturq; ex eo terni cyathi triduo, dum tumor abundē de primi cernatur. E fructu huius cucumeris fit medicamentū, quod Elaterium vocatur, ad hunc modū. Decerpti cucumeres, qui tacti protinus exiliunt, seruantur nocte vna postridie imposito supra cra-

terem rariore cribro, utrisq; manibus prehensis, sigillatim supino cultro, sursum versus aciem habente, finduntur, atque per cribrum humor in subiectum vas exprimitur: simulq; carnosum, quod hæsit cribro, quò facilius excidat, eliditur, quod ita pressum est, residere sinitur, atque in vicinam peluim demittitur. Coacernata autem in cribro semina dulci aqua persundantur, & denuo pressa abijciuntur. Humor in pelui agitatur, & linteis opertus, soli exponitur: dumq; steterit, tota supernatans aqua cum humore concreto, effunditur. Hoc verò identidem fieri solet, donec existens aqua liquefiat: qua stillatim exhausta, sedimentum mortario suscipitur, & conterendo cogitur in pastillos. Sunt qui ad hauiendam protinus succi abundantiam, cribratos cineres humi inspargant, & medium cauantes triplicatum linteum obtendant, per quod elaterium cum sua humiditate diffundunt, succatumq; in pillas, ut dictum est, conterunt. Alii qui pro dulci aqua marinam persudentes, ita eluunt. Alij in nouissima lotione mulsam aquam respergunt. Elaterium optimum esse constat, leue, non ponderosum, cum candore leniter humectum, gustu amarissimum, quodq; lucernarum luminibus obiectum, facile flagret. Porraceum tamen scabrumq;, si turpidum spectetur, atque erui cinerisq; plenum sit, graue & vitiosum esse solet. Nec desunt, qui cuminis succo

amj

amylum immisceant, vt candorem ipsum, & leuitatem imitentur. A bimatu ad decennium deiectionibus vtile est. Integer modus obolus est, minimus semiobolus, pueris chalciduo. siquidem copiosius periculum adfert. Bilem ac pituitam vtravis parte extrahit. optima suspuriosis est purgatio. quod si in animo sit deiectione moliri, aieclio salis duplo, & stibij quod colorare sufficiat, ex aqua, erui magnitudine catapotia dato, postea cyathus vnus aqua tepida sorbeatur. Ad citandas tamē vomitiones aqua diluēs elateriū, sub iēctas lingua partes penitissimē pēna oblinito. quod si quisquā difficiliter euomat, oleo, aut vnguento irino resoluito: somnum inhibeto. Porro his, qui eximie vacuantur, continuē vinum, & oleum dare conuenit: etenim vomendo restituuntur. Quod si vomitiones nō finiantur aqua frigida, polenta, posca, poma, & quae stomachum densando corroborant, offerenda sunt. Ciet elateriū menses, & partus enecat. in pessa subditū. morbo regio medetur, cum lacte naribus infusum, & diuturnis capitis doloribus liberat. efficacissimē anginis illinitur, cum vetere oleo, melle, aut felle taurino.

Staphis agria. CAP. CL.

STaphis agria, siue herba pedicularis folia habet labruscae, diuisa: et cauliculos rectos, molles, nigrosq;: fert florem glasti: & folliculos virides similes ciceri, & in his nucleum

triangulum, scabrum, ex nigro subfulvescente,
intus album, gustu acrem. Grana quindecim, si
trita in aqua mulsas dentur, crasum humorem
per vomitum purgant: sed qui hauserunt, am-
bulare debent. Prudenter tamē attendere oportet,
et aquam mulsam continuò potui dare, quoniam
pericula strangulationis inferunt, & fauces
adurunt. Trita, & ex oleo illita phthiriasi
prodest: item prurigini, & psoris. Cit plurimam
pituitam commanducata: decocta in aceto, dentium
dolori, colluto ore, subuenit: rheumatismum
gingiuarum sistit: vlcera oris manantia cū melle
sanat. Vrentibus malagmatis imponitur.

Thapsia. CAP. CLI.

THapsia nomen ideo accepit, quòd in Thapsia
insula eiusdem nominis insula, primū inuenta
sit. Tota verò natura ferulae similis est graciliore
caule folijs fœniculi: umbella anethi in cacumine,
à singulis surculis erumpente: flore luteo:
semen quale ferulae, latiusculum, sed aliquantò
minus: radix foris nigra, intus candida, longa,
acris, craciore libro vestita. Lactis extrahēdi ratio
hæc est. Facto in ambitu scrobe cortices inciduntur:
aut radix in fornacis speciem in se excavata
cooperitur, quòd merus succus confluat. oportet
illuc sequenti die se conferre, & congestum
succum extrahere. Tunditur etiam radix in pila,
& succus organo per quallum expressus, filili
crasso insolatur. Aliqui folium unū terūt:
sed

sed inualidior huiusmodi succus. Hoc autem in-
 terest, quoniam qui ab radice manauit, grauius
 olet, & humidus permanet: è folijs autem ex-
 tractus. excicatur, atque teredinum iniuriam
 sentit. Qui succum colligit, stare debet non ob-
 uersus vento: aut potius cum dies apricus est, &
 à flatu silet: quoniam ob halitus acrimoniam fa-
 cies vehementer intumescit, nudaq; corpora in-
 uadunt pustule. ob id prius liquido cerato, &
 adstringente, nudas partes illinunt, & ita mu-
 niti accedunt. Tam cortex radicis quam succus
 purgandi vim habent, & lacteus succus in a-
 qua mulsa potus: nam vtrinq; bilem extrahit.
 Radicis modus, quaterni oboli, cum tribus semi-
 nis anethi drachmis: succi, terni oboli: lactis, obo-
 lus vnus. quod eo amplius assumitur, periculo-
 sum est. Huiusmodi purgatio conuenit suspirio-
 sis, & diuturnis laterum doloribus, reiectioni-
 busq;: datur in cibis, aut obsonio, quibus diffi-
 cile sit vomere. Tam radix, quam succus om-
 nium maxime, quæ pares cum eis vires adepta
 sunt, vim habent extractoriam ex alto, vbi ex
 imo aliquid euocandum est, aut meatuum laxi-
 tas aliò transferenda est. vnde succus illitione,
 aut radix recens affritus alopecias explent.
 Radix, succusq; cum aquis ceræ, thurisq; por-
 tionibus, sigillata, liuoresq; tollunt: sed non plus
 binis horis dimittantur: locus deinde aqua ma-
 ris calida foveatur. Vitia cutis in face emendat.

cum melle illitus succus: lepras tollit: tubercula discutit, perunctus cum sulphure. In diuturnis pulmonum, laterum, pedum, articulorumq; valetudinibus utiliter illinitur. Valet ad integendam colic glandem ijs, qui natura nō circuncisione curti sunt: tumorem enim excitat, qui pinguium fotu emollitus, præputij iacturam refarcit.

Spartium.

CAP. CLII.

Spartion frutex est longas ferens virgas, sine folijs, firmas, fractu contumaces, quibus vites vincuntur semē lenticula, in folliculis phasiolorum modo nascēs: florem, vt albæ violæ, luteū. Purgant per superna vehementer ellebori vice, citra periculū flores, & semina quinīs obolis in aqua mulsa pota. Semen deiectionē mouet, ramis in aqua maceratis mox tussis, extractus succus, ischia dicis, & angina laborantibus auxiliatur, si cyathi modo ieiuni bibant. Quidam marina aqua macerare malunt, et infundere ischia dicis clystere: strigmēta autem elicit cruenta.

Silybum.

CAP. CLIII.

Silybon lata spina est, folia ferens chameleonis albi. Hæc recēs cum sale oleoq; cocta estur. Radicis succus drachmæ pondere potus vomitiones cieit.

Glans vnguentaria. CAP. CLIIII.

Glās vnguentaria fructus est arboris myricæ similis magnitudinē anellayanucis, cuius nucleus

nucleus amygdalarum amararum modo tritus,
humorem reddit: quo ad pretiosa vnguenta
pro oleo vtuntur. Nascitur in Aethiopia, Ae-
gypto, Arabia, & Petra oppido secus Iudcam.
Praefertur plena, recens, candida, qua facile de-
libretur. Ea drachma pondere pota lienem absu-
mit: cū lolij farina, et aqua mulsa podagricis illi-
nitur. Psoras, leprasq; decocta in aceto: vitiligi-
nes, & nigras cicatrices cum nitro emendat: &
cum lotio lentilignes, varos, & papulas in fa-
cie, & cutis vitia tollit. Vomitiones mouet, &
aluum cū hydromelite resoluit: stomacho aduer-
satur. Oleum, quod ea exprimitur, aluum
potu ciet. Cortex eius magis adstringit: verum
tusa, & expressa succus abstergentibus medica-
mentis adijcitur, quae aduersus pruriginis, &
scabritiae idonea sunt.

Narcissus.

CAP. CLV.

Narcissum sunt qui vt lilium, liriū mappel-
larint, folia profert porro similia, tenuia:
multò minora, & angustiora: caulis vacuus, &
sine folijs, supra dodrantem attollitur: flos
albus, intus croceus, in quibusdam purpureus,
radix intus alba, rotunda, bulbosa: semen ve-
lut in tunica, nigrum, longum. Probatissimus
nascitur in montibus, suauis odore: ceteri por-
rū imitantur, atque herbaceū virus olēt. Radice
cocta, siue estur, siue bibitur, vomitiora est: ab-
stis igni pdest cū exiguo molle trita. p̄ciosos nervos
illi

illitu glutinat: luxatis malleolis, diuturnisq; articularum doloribus trita ex melle, & imposta subuenit. Vitia cutis in facie, vitiliginesq; cum semine vrtice, & aceto emaculat: cum eruo, & melle, vlcerum sordes expurgat: abscessus rumpit concoctioni repugnantes, infixata corpori extrahit, illita cum lolij farina, & melle.

Hippophaes. CAP. CLVI.

Hippophaes, quo fullones vestes interpollant, in sabulosis, maritimisq; nascitur, surculaceo frutice, vndique denso & largo, folijs olea longioribus, mollioribusq;: inter quae candidantes spinae emicant, sicca, angulosa, intersitio quodam distantes: flores hederæ corymbis similes, racematim coherent minusculi tamen et molles, candidi, ex parte rubescentes: radix lacteo succo madet, crassa, mollis, amara gustanti: ex qua perinde ac thapsia, succus eximitur. qui per se, & cum erui farina subactus, siccatur, & ad vsum reconditur. Syncerus pituitas, bilem, aquasq; deijcit, oboli pondere: erui verò farina subactus, quatuor obolis, cum aqua mulsa. Frutex cum radicibus siccatus tunditur, & cum aqua mulsa dimidia hemina tritus datur. Radice, & herba liquamentum depromitur, vti in thapsia, huius in purgationibus modus est drachma. Hippophæstum. CAP. CLVII.

Hippophæstum, id quod aliqui hippophaes appellant, nascitur eisdem locis, quibus hippopli

popphaes, estq; spina fullonia genus, humilis herba, sine cauliculo, sine flore: inanibus tantum capitulis: folijs paruis, spinosis: radículas habens molles, crassas. Succus radice, folijs, & capitulo exprimitur, & exiccatur. Datus cui voles, tribus obolis in aqua mulsâ, aquam pituitasq; detrahit: priuatim comitialibus morbis, neruorum vitijs, & orthopnæa conuenit huiuscemodi purgatio. Ricinus. CAP. CLVIII.

Cici aut croton, nomen accepit à ricini anima. Vulgo cælis similitudine. Arbor prouenit parua sicut taputia altitudine, folio platani, maiore, lauiore, & nimis maiore: ramis, candidibusq; caulis, in arundinis morem: semine in uis asperis, quod corticibus exutum ricinum animal representat. ex quo oleum nomine cicinum exprimitur, cibus scdum, lucernis emplastrisq; utile. Grana triginta numero purgata, trita potu pituitas, bilem, aquãq; per aluum extrahunt, vomitionesq; mouent. sed iniucunda admodum est, & molesta purgatio: siquidem stomachum vehementer subuertit. Tusa & imposita, vitia cutis in facie, varosq; expurgat. Folia cum polenta trita, inflammatio nes oculorum, tumoresq; leniunt: turgentes mãmas cohibent, eadem ex aceto illita, ignes sacros restringunt.

Tithymali.

CAP. CLIX.

Tithymali genera septem, quorum masculus.

lus caracias appellatur, ab aliquibus amygdaloides: alter myrtites, qui femina existimatur, eumq; myrsinitem, aut caryitem vocant: tertius paralius: quem tithymalida appellarunt: alius helioscopius: quintus cyparissius: sextus dendroides, septimus platyphyllos dicitur. Characis caules supra cubiti altitudinem attolluntur, rubri: lacteo succo, atque acri madentes: folijs olea circum ramos, angustioribus, & longioribus: radice crassa, lignosa: pendet in cacuminibus caulium coma iunci, sub qua caneole soliolis balnearum similes in quibus semen continetur. nascitur in asperis, & montibus. Succus aluum purgat, trahit pituitam, bilémq; binis obolis in postea sumptis, & cum aqua mulsa vomitiones mouet. Appetente vindemiarum tempore succus, cum gestis ramulis, mox dissectis, & vase conclusis, excipitur. Aliqui adyiciunt farinam erui, & in pastillos digerunt, qui erui magnitudinem impleant. Alij in aridas ficos ternas quaternasve guttas instillant, vt cum his inarescant, quas ad vsus recondunt. Per se etiam tusus in pillis, & in pastillos coactus reponitur. Porro cum extrahitur lac, neque quo ventus aspiret, stare quenquam, neque manus oculis admouere conuenit, sed antequam colligas corpus, praesertim faciem, collum scrotumq; genitalis, adipe, aut oleo cum vino perungere. Fauces autem exasperat: quapropter castapotia cera, aut decocto melle oblini par est

est, & hoc modo dari. binas tamen ternasve ficos purgationis gratia sumpsisse, satis est. Recens lac ex oleo, perunctos in sole capillos euellit: renascentesq; flavos et exiles effuit, deniq; omnes perimit. dentium cauernis inclusum, leuat dolores: sed cera dentes oblinēdi, ne suo delapsu fauces & linguā vitiet. Tollit illitu impetigines, formicantes verrucas, pensiles, & qua thymi florem representant. valet aduersus pterygia, carbunculos, phagedenas vlcera, gangranas, fistulasq;. Legitur semen autumnis, & siccatum sole leuiter tunditur, feruifaculumq; loco mundo reponitur. Folia item siccantur. Semen, & folia lactei succi effectum prabent, dimidio acetabulo porta. Sunt qui inueterant, admisto cum lacte leprodeo, & caseo contuso. Radix drachma pondere in hydromelite pota, per inferna trahit. decocta cum aceto, dentium dolori auxiliatur, colluto ore. Fœmina quam myrsiniten, aut caryiten vocant, similis suapte natura daphnoidi: folijs myrti, sed maioribus, firmis in cacumine acutis, & pungentibus: ramulos ab radice mittit dodrantales: fructum fert alternis annis, nuci similem mordaci gustu. nascitur in asperis. Succus radix, semen, folia consimilem antedicto sortiuntur facultatem: sed ad citandas vomitiones inualidior hæc est. Aliud tithymali genus dicitur paralios, quē tithymalida, aut mecona aliqui appellauerunt. Nascitur in maritimis, et ramis subribentib

bentibus: palmum altis, quinis, senisve à radice
 exeuntibus: folijs lini, angustis, paruis, oblongis,
 in versus quosdam digestis: capite in cacumine
 orbiculato, in quo semen, vt eruum, vario colore
 emicat: flos albus. Frutex totus cum radice la-
 cteo succo turget. Similes ad vsus reconditur. He-
 lioscopus dicitur, folijs portulacæ, tenuioribus,
 rotundioribusq;: ramulis prodeuntibus à radice
 quatuor aut quinque, rubentibus, dodrantali,
 altitudine, tenuibus, lactis copiosi plenis: capite
 anethi: semine velut in capitulis incluso. Helio-
 scopij nomen accepit, quoniam comas cum sole
 circumagat, circa oppida nascitur, potissimum
 in ruderibus. Colligitur succus, semenq; vt a-
 liorum. Eadem, quæ superioribus, vires, non ta-
 men vsque adeò valide. Cyparissias in caulem
 exit dodrantalem, vel maiorem, subrubrum: ex
 quo folia pini similitudine exoriuntur, mol-
 liora tamen, & tenuiora: & in totum nascentem
 pinum emulatur, vnde nomen traxit. Can-
 dido succo madet: cui eadem vis, quæ superiori-
 bus. In petris nascens dendroides cognomina-
 tur, ampliter opacat, in cacumine frondosam
 spargens comam, succo lacteo prægnans, caulicu-
 lis rubentibus, folijs myrti tenuioris, fructu
 characiæ. Eiusdem effectus, cuius superiores, simi-
 liq; modo reconditur. Platyphyllos verbasco
 similis est. Radix, succus, & folia per inferna
 trahunt aquas. Pisces necat, tusus, & aquæ in
 spar:

Sparfus. Reliqua tithymalorum genera, quæ supra scribuntur, idem efficiunt.

Pityusa. CAP. CLX.

Pityusam specie à cyparissia differre constat, etsi tithymalorum generi assignetur. Caulis supra cubiti altitudinem assurgit, geniculatus: folijs piceæ, acutis, exilibus: flore paruo, velut purpureo: semine instar lenticule, lato: radice crassa, candida, succo referta. quibusdam in locis frutex hic prægrandis inuenitur. Detrahit per aluum radix drachmis duabus data in aqua malsa: item seminis drachma. succi cum farina subacti cochlearium in catapotio datur. modus foliorum drachmæ tres.

Lathyrus. CAP. CLXI.

Lathyrus, quam aliqui tithymalum appellant, eamq; tithymalorum numero adscribunt, caulem emittit cubiti altitudine, & digitali crassitudine, inanem, gignuntur in cacumine alæ, & folia in caule oblonga, amygdalinis proxima, latiora, & leuiora: quæ autem in summis ramulis exierunt, minora conspiciuntur, aristolochiæ, aut oblongæ hederae figura. In cacumine fructum summis surculis gerit, triplici loculamento insignem, rotundum, ceu capparin, in quo grana, intercurtantibus membranis, inter se distincta continentur, eruis, maiora, rotunda: quæ dum corticibus exuuntur, candida sunt & gustu dulcia. Nullus radicis vsus. totus fru-

tex lacteo succo turget, uti tithymalus. Grana sex, aut septem in cata potio, aut cum sicis, aut palmulis deuorata aluum purgant: sed aqua frigida postea sorbenda, trahunt autem bilem, pituitam & aquas. Succus tithymali modo exceptus, eundem effectum prabet. cum Gallinaceo, aut oleribus folia decoquantur ad eosdem effectus.

Peplus. CAP. CLXI.

Peplos frutex est lactei succi plenus: folijs paruis, ut rute, paulo latioribus: rotunda comæ ferè dodrantali, humi respersa: semine sub folijs paruo, rotundo, minore quam candidi papaue- ris, pluribus scatet auxilijs. Vnicam radicem habet, superuacua, ex qua fruticat. nascitur inter vites, & in hortis. Colligitur mensesibus, sicatur in umbra, & continuè versatur. Fructus rufus & serues factus, reconditur. Bilis, ac pituita detrahatur acetabulo eius in hydromelitis cyatho poto. Obsonijs inspersa conturbat. aluum, muria conditur.

Peplis. CAP. CLXII.

Peplic, quam aliqui syluestrem portulacam vocant, Hippocrates pepilion, in maritimis maximè nascitur, late opaco frutice, candidi succi pleno: folijs satiuæ portulacæ, rotundis, infernè rubentibus: semine sub folijs rotundo, uti in peplo, seruente gustu, radice singulari, superuacua, tenui. Colligi, & reponi, ac dari, uti peplos, & sale condiri solet. Ea silem habet vires.

Cham

Chamaesyce. CAP. CLXIII.

Chamaesyce aliqui sycen nominant. Ramos emittit quaternum digitorum, teretes, succosos, in terram deiectos: folia lentis, parua, peplum planè referentia, tenuia, qua à terra non attolluntur: semine sub folijs rotundo, vt in peplo: neque caulem, neque florem promit: radice firmatur tenui, superuacanea. Rami ex vino triti vulua dolores sedant, in pefso appofiti: tollunt tumores, ac verrucas omnium generum illiti. Decoctorum cibo alius resoluitur. Succus simili effectu prodest. Illitus contra fcorpionis iclus auxiliatur: aduefus caligines oculorũ vtilis, & hebetudines, incipientes (uffufiones, nubeculas, cicatrices, cum melle inunctus. In squallidis, petrofisq; nascitur.

Scammonia. CAP. CLXV.

Scammonia ramos ab vna radice emittit triũ cubitorum, multos, pingues, & qui non nihil crassitudinis præ se ferant: folijs helxine, aut hederaceis, mollioribus tamen, hirsutis, & triangulis: flore candido, rotundo, in calathi modum cauo, graueolente: radice prælonga, crassitudinis cubitali, candida, graui odore, succo grauida. Legitur ad hunc modum succus. Capite exempto, radix testudinis speciem cultro excauatur: quo fit, vt in cauum confluat succus, qui conchis demum excipitur. Alij serobes in terra concauerato sinu fodiunt, in quos subiectis inglan-

diū solijs, profundunt succum. siccatumq; extra-
 hunt. Laudatur autem scammonium leue, niri-
 dum, rarum, & colore quàm simillimum tauri-
 no glutini, fungosum, tenuibus fistulis, quale ex
 Mysia regione Asia deportatur. Nec attendere
 solùm par est, si lingua tactu albescat (hoc enim
 euenit adulterato, quod admisto sit tithymali la-
 Ele) sed longè magis antea narratis, item si non
 vehementer linguam exurat, id quod misti ti-
 thymali argumentum est. Natione autem Syria-
 cum, & Iudaicum deterrima habentur, grauis
 densa, erui farina, & tithymalo vitiata. Succus
 drachmæ vnius, aut quaternum obolorum pon-
 dere haustus ex aqua pura, vel mulsæ, per infer-
 na bilè, et pituitam extrahit. Ad resoluendam
 aluum binos obolos cū sesamæ, aliòve semine su-
 psisse satis est. Datur efficacioris purgationis cau-
 sa, succi tres oboli, cum duobus veratri nigri, &
 aloes drachma vna. Fiunt purgatorij sales, drach-
 mis viginti succi scāmoneæ in senos salis cyathos
 adiectis. Horum modus proportione virium: in-
 tegez quidè, tria cochlearia: medius duo: mini-
 mus, vnū. Radicis drachma vna, aut altera pur-
 gat cum ijs, quæ retulimus. Nonnulli decoctum
 radicis ebibunt. Coquitur in aceto, & cū horde-
 acea farina teritur, cataplasmate ischiadicis v-
 tili. Partus enecat succus, vultus in lana subdi-
 t^o: tubercula discutit cū melle, aut oleo illitus. de
 cocto in aceto peruncta lepre abiguntur, diu-
 tur

turni capitis dolores ex aceto, & rosaceo persuntur.

Chamelæa. CAP. CLXVI.

Chamelæa surculosa fruticat, ramis doâran-
talibus, folia olæ similitudinem habent, te-
nuiora, & amara, quæ gustata linguam mor-
dent, & arteriam deradunt. Detrahit pitui-
tam bilêmque, folijs præsertim in catapotio
deuoratis. namque duæ absinthij partes, adiecta
chamelæa, vna hydromelite exipiuntur, & in
catapotia coguntur. ea autem in ventre non
liquefcunt: siquidem quotquot fuere deuorata,
regeruntur. Folijs cum melle tritis, sordida vlce-
ra, & crustosa repurgantur.

Thymelæa. CAP. CLXVII.

Thymelæa est, ex qua granum Gnidium,
quod est semen ipsius, colligitur. Hoc Syri a-
polinum vocant, quoniam satiui lini frutex sua
ptenatura similitudinem referat. Virgas edit
pulchras, multas, tenues, binum cubitorum: fo-
lijs chamelæa, angustioribus, & pinguioribus
viscosis, gummosisq; si mordeantur: flore candi-
do: fructu myrti in modum rotundo, qui inte-
nitia viret, & tamen rubescit: inuolucrum fir-
ctus durum, foris nigrum, intus album. Hoc pes
inferna bilem: pituitam, aquasq; detrahit, si vr-
ginti granorum pars interna bibatur: verum
fauces adurit. Itaque cum farina, aut polenta,
aut in vna acino dari debet, aut melle cocto ob-
duct

ductum deuorari. Qui agrè desudant, trito semine cum nitro, & aceto inunguntur. Folia, quæ peculiariter cneorum appellantur, per messes colligi debent. & siccata in umbra recodi. Quibus dare libeat, antea tundere, & neruos eximere cõuenit. Illitum acetabuli modo cum diluta vini potione. aquã extrahit: mediocrius purgat, addita lente cocta, aut cõtritis oleribus. Thymelææ farina vna acerbæ succo excipitur, & in pastillos diuiditur. Herba stomacho infesta, partus imposita necat. Nascitur in montibus, & asperis. Hallucinatur, qui coccon Gnidium fructum esse chamelææ existimant, decepti quadam foliorum similitudine.

Sambuscus. CAP. CLXVIII.

Sambuci duo genera. Vnum in arbore assurgit: surculos spargens arundinaceos, teretes, cauos, candicantes, proceros: folia in glandis, ternæ quaternæve, ex interuallis circa ramos exent graui odore, minutim in ambitu secta: & in ramulorum cacuminibus, cauliculisq; circinata umbelle, quæ florem candidum pariunt: mox acinum terebintho similem, in nigredine subpurpureum, racemosum, succo madentem, vinosumq;. Alterum genus chamaæcte vocatur, Romanis ebulum. longè humilius est, magisq; herbaceo generi assignandum: caule quadrangulo geniculato: folijs amygdala, ex interuallo longioribus, geniculatim expansis, pinnatisq; graueolentibus

bus, in ambitu serratis, muscario sambucei: flore, & acino eiusdem radice nititur longa, crassitudine digitali. Eadem vtriusque vis, & vsus exiccans, aluo detrahens aquam, stomacho inutilis. Folia olerum more coquuntur, ad pituitam, bilemque detrahendam. Caules teneri in partibus coeli, eadem efficiunt. Radix in vino decocta, et in cibis data, hydropicos adiuvat: prodest viperarum morsibus, eodem pota modo, vulvas emollit insidentium, decocto: patefacit eorum spiracula, & vitia corrigit. Acini in vino potis, eodem funguntur munere: denigrat capillos illiti. Folia, si pretenera ad mollia ex polenta illinantur, inflammationem mitigat: ambustis, & canum morsibus illitu profunt: vlcera quae dehiscunt in fistula, agglutinant. ijs, qui prodagra tentantur, cum seuo taurino, aut hircino profunt illita folia.

Pycnocomum. CAP. CLXIX.

Pycnocomon constat eruca folijs, acrioribus, scabris, & crassis: caule quadrangulo: flore ocimi: semine marrubij: radice nigra, aut pallida, rotunda, exigui mali figura, terram redolente. inuenitur in saxosis locis. Semen graua somnia, & tumultuosa facit, drachmis instar potum. tumores discutit, illitum cum polenta: & spicula, ad aëlosque corpori aculeos extrahit. Folia illitu tubercula, panosque discutunt. Radix eius in aqua mulsa duum drachmarum pondere, album soluit, & bilem extrahit.

Apios. CAP. CLXX.

Apios ramulos duos. siue tres iunceos spagit, rubros, tennes, qui à terra parum attolluntur: folijs ruti, oblongioribus tamen, & angustioribus, herbaceis: semine paruo: radice hastulæ regie in formam pyri turbinata, rotundiore tamen, succi fecunda, intus habet corpus candidum, extra cortices nigros. Superior pars eius vomitione bilem, pituitasq; extrahit: inferior per aluum: tota vtrinque purgatiões mouet. Succum si libet eximere, tusa radix in fictili mergitur, & agitata aqua, quod supernatat penna selectum, exiccatur. Purgat vtraq; parte is succus, sesquibolo potus.

Colocynthis. CAP. CLXXI.

Coloquin-
tida offi-
sinis.

Colocynthis sarmenta, foliaq; satiui cucumeris emittit, per terram reptantia, diuisa: fructum in speciem mediocri pile conglome ratum vehementer amarum, quem legere oportet, cum cœperit in pallidum colorem permutari. Medulla fructus purgatoriam vim, habet, si quatuor oboli cum aqua mulsa, melle cocto, myrrha, & nitro excipientur, & cogantur in catapotium. Aresactæ pile teruntur, & infuse clysteribus profunt neruorum resolutioni, coxendicum doloribus, & coli vitijs, vt quæ bilem, pituitam, & strigmenta, interdum etiam cruorẽ eliciant. sietus admota enecant. Dentium dolorem tollit, si vna repurgetur, & luto oblita cum aceto, & nitro

nitro inferuescat, hocq; iure decocti dētes colluā-
tur. Si aqua mulsa, aut passum in eadem inco-
quatur, & sub diuo refrigescat, potu crassum
humorem, & strigmenta alui detrahet: stoma-
cho supra modum aduersatur. subdita ex ea ba-
lano alui excrementa eijciuntur. Virentis succo
&tilissimè ischiadici perficantur.

Epithymum. CAP. CLXXII.

Epithymon flos est è thymo duriore saturreia
simili. Capitula habet tenuia, & leuia: &
in eis caudiculas, quasi capillamēta. Potum cum
melle detrahit pituitam, bilem q; atrum per in-
ferna. Priuatim prodest melancholicis, & infla-
tis, acetabuli mensura ad quatuor drachmas,
cum melle, sale, & aceti exiguo. Plurimum in
Cappadocia, & Pamphylia gignitur.

Alypum. CAP. CLXXIII.

Alypon surculosa herba est, subrubra: gra-
ciibus ramulis: tenuibus folijs: flore molli,
leui, & copioso: radice betæ, tenui, referta acri
succo: semine epithymi. Gignitur in maritimis,
maximè Libya, quàm largissima, quanquam
alibi quoque plurima prouenit. Semen atram
bilem deicit, si mensura epithymo pari cū sale,
& aceto sumatur: verùm interanea leuiter ex-
ulcerat.

Empetrum. CAP. CLXXIIII.

Empetron aliqui phacoides vocant. nascitur Galenus
in montibus, & maritimis, salso gustu: sed prasoides.

quò propius terreno: fuerit amarius sentitur.
Trahit bilē, pituitā, & aquā, si bibatur in iure
aliquo, aut hydromelite.

Vitis syluestris. CAP. CLXXV.

Vitis syluestris sarmenta vitis modo præ-
longa emittit, aspera, lignosa, rimoso cor-
tice: folijs hortensis solani, longioribus, ac latioribus: muscoso flore, et capillaceo: fructu exiguis
vuis simili, post maturitatem rubente: rotunda
est acinorum facies. Feruesacta radix in aqua,
& in cyathis duobus vini aqua marina diluti,
pota, humorem alui ciet: ideo hydropticis datur.
Vua eius vitia cutis in facie, & maculas omnes
expurgat. Enascentes viticulae, cibi gratia, sale
condiuntur.

Vitis alba. CAP. CLXXVI.

Vitem albam aliqui bryoniam vocant. Fo-
lijs, vituculis, pampinisq; satiuam vitem
imitatur, sed hirsutiora sunt omnia: ea, quos
prope se nacla sit frutices, suis claviculis comple-
ctitur: fructus rubens in vua dependet, quo co-
rua pilis spoliatur. Ex ea asparagi, qui prima
germinatione exeunt, decocti in cibo, aluum, &
vrinam ciet. Folia, fructus, radix acrem vim
fortiuntur: itaque vlcera phagedeni, gangra-
nis, chironijs, putrentium tibiarum radio, effica-
citer ex sale illiuntur. Radix corpus abstergit,
& cutem erugat: vitia cutis in facie, vlcrosq;
lentigines, & cicatrices nigras emedat, cui eruo,
creata

creata Chia, & feno graco. Eodem effectu prodest decocta in oleo, vsquedū liqueſcat: ſugillata tollit, & reduuias committit. inflammationes diſcutit illita ex vino: ſuppurationes rumpit. medicamento aptē immiſcetur, quod carnem exest: inſracta oſſa extrahit, trita, & impoſita. Datur comitialibus in potu, drachma pondere, quotidie anno toto: prodeſt attonitiſ, & vertigine laborantibus, conſimiliter aſſumpta. Contra viperarū icluſuſ pota drachmiſ duabus, auxiliatur: partuſ necat: mentē interdum ſubturbat. Fœminarum lociſ appoſita partuſ, ſecundāſque moranteſ trahit: cit vrinam pota. Eclegma ex ea ſit cum melle. difficileſ ſpirantibus, ſtrangulatuſ oppreſſiſ, tuſſientibus, vulſiſ, ruptiſ, & laterum doloribuſ. Lienem terniſ oboliſ pota ex aceto triginta diebuſ, conſumit: illinitur ad eadem cum ſico. Ad muliebreſ quoque inſeſſuſ decoquētur: ſiquidem vuluāſ purgat, ſed abortum ſacit. Succuſ è radice vere exprimitur, qui trahit pituitā cum aqua mulſa potuſ. Ad pſoraſ, & lepraſ ſemen efficaciter illinitur. Lactiſ abſtantiam facit ſuccuſ eiuſ, ſi cum tritico decocto ſorbeatuſ.

Vitiſ nigra. CAP. CLXXVII.

Nigra vitiſ, quā aliqui nigrā bryoniā vocāt, ſolia fert hederæ ſimilaceiſ proxima, ſed maiora: cauleſ etiā cognatoſ: capreoliſ ſuiſ arbores, quaſi adminicula, cōprehēdit: fruſtuſ race
matiſ

matim coherent, qui inter principia virent, & post maturitatem nigrescunt: radix foris nigra: intus buxco colore nitet. Viticula, qua primo germinum partu erumpunt, in olera recipiuntur. menses pellunt, vrinas cient, lienem absunt: vertiginosis, comitialibus, neruorum resolutione tentatis profunt. Radix eadem, qua vitis alba praestat, sed inefficacius. Folia cum vino exulceratis iumentorum ceruicibus commodissime illinuntur: luxatis itidem imponuntur.

Filix mas. CAP. CLXXVIII.

Filici folia sine caule, sine fructu, sine flore, ex vno pediculo cubitali longitudine exeunt, multifida, & lateribus pinnata, subgravi odore: radice per summa cespitum, nigra, oblonga, filices multas fundente, substringente gustu. nascitur in montibus, & saxosis. Radix laticus uenas excutit, sumpta drachmis quatuor ex aqua mulsa: melius si cum scammonia, aut veratri nigri totidem obolis detur: sed qui sumunt, alia prae gustare debent. laborantes lienis incremento recreat. Radix & potu, et illitu cum axungia, vulneribus sagitta harundinea factus, est auxilio. cuius rei probatio talis fertur. Peribit filix, quam per ambitum sata copiosior harundo coronet: & contra euanescentes abibit harundo, quam obsepiens multa filix in orbem cinxerit.

Filix foemina. CAP. CLXXIX.

Filix foemina folijs est filicis, surculosis, altioribus

ribusq; & quæ non singulari, vt illa: pediculo
 fulciantur: radicibus longis, pluribus, obliquis,
 quæ ex nigro in luteū flauescunt: aliqua etiã-
 num rubræ inueniuntur. Pellunt lata interaneo-
 rum animalia, cum melle, eclegmate sumpto: po-
 ta cū vino drachmis tribus teretes tineas eijciunt.
 Data feminis sterilitatem faciunt: & prægnã
 tibus abortum, si supergrediantur. Farina hu-
 midis vlceribus, & cicatrici repugnantibus in-
 spargitur: iumentorum ceruicibus medetur. Fo-
 lia recentia in oleribus cocta manduntur, vt ven-
 trem emolliant.

Filicula. CAP. CLXXX.

Filicula nascitur in muscosis petris, & vetu-
 stis arborū caudicibus, præsertim quercuū,
 palmi altitudine, filici similis, subhirsuta, non
 tenui perinde diuisura. Radix pilosa, in qua cõ-
 tinentur cirri, ceu polyporum, crassitudine digi-
 ti minimi, coloris intus herbacei, austera aliquã-
 tum, & gustu subdulcis. Purgandi vim habet.
 Coquitur cum gallina, aut piscibus, aut beta,
 aut malua, ad aluum soluendam. Arida farina
 aque mulsæ insparsa, detrahit bilem, & pitui-
 tam: trita luxatis efficaciter illinitur, & aduer-
 sus rimas, quæ inter digitos sunt.

Dryopteris. CAP. CLXXXI.

Dryopteris nascitur in veterum quercum
 musco, filici similis, multò minore foliorū
 incisura: radicibus inuicem implexis, hirsutis,
 gust

gustu acerbis, in dulcedinem vergentibus. Psilothrum est cum radicibus trita: illinitur enim primum vsque dum sudorem euocet, mox sudor abluatur, & recens imponitur.

Cnicus. CAP. CLXXXII.

Officinis,
Cartami
se.

CNicus folijs constat oblongis, per ambitum diuisis, asperis, spinosis: caule sesquipedali: capitulo magnitudine grandis oliuæ: flore croci: semine candido, alioqui rufo, longo, anguloso. Huius flore in obsonijs vtuntur. Seminis tussis & expressi succus, cum aqua mulsæ, vel iure gallinacci, aluum purgat: sed stomacho aduersatur. Ex eo autem fiunt offula, quas placentulas vocant, adiectis succo amygdalis, nitro, aniso, & melle decocto, quæ aluum emolliunt. Hæ in partes quatuor finduntur, quæ nucis inglandis magnitudinem impleant: è quibus ante cenam duas, vel tres sumpsisse satis est. Ratio temperandi hæc est. Cnici candidi sextarius, amygdalarum tostatarum & delibratarum cyathi tres, anisi sextarius vnus, aphonitri drachma vna, cum carnibus triginta caricarum. Seminis succus lac cogit, & magis ipsum resoluendæ alui facultate donat.

Mercurialis. CAP. CLXXXIII.

Linoxostis, aliqui parthenio, alij hermubovæ cognatis, sed minoribus: ramulis duplici genitorum modo cinctis, alarum cauis multis fructu
sami.

fœmina, copioso, quandã racemoriũ speciẽ præbẽ-
te, mari è foliorum sinu dependente, paruo, ra-
tundo, ceu binis testiculis vna coherentibus: fru-
tice dodrãtali, aut maiore. Vtraque in oleribus
manditur, ad aluũ ciendã. cocta in aqua, epoto
iure, bilem aquamq; detrahit. Cõstat, vt mares
gignãtur, hũc jacere: vt fœmina, illã, si a purga-
tione bibãtur, & trita folia genitilibus admo-
ueantur.

Cynocrambe. CAP. CLXXXIIII.

CYnia, aut cynocrãbe, cauliculum binum do-
drantum altitudine emittit, mollem, subal-
bidum: folia mercuriali, aut hederæ similia, cer-
tis interstitiis subalbida. semen folijs adhæret,
paruum, rotundum. Folia cum caulibus pota,
aluũ cient, oleribus commendantur. Ius deco-
cti & pituitam, & bilem, aquamq; detrahit.

Heliotropiũ maius. CAP. CLXXXV.

HEliotropio magno flos est effigie scorpionis
cauda, vnde scorpiuro ei nomẽ: & quoniã
folia cum sole circumagat, heliotropion dicitur.
Folia ocimi habet, hirsutiora, candidiora, &
maiora: ramuli à radice terni, quaterni, aut
sepe quini exiliunt, multis alis concavi: flos in
cacumine candidus, aut subfuluus, incuruatur
vt scorpionis cauda: radix tenuis est, & inuti-
lis, nascitur in asperis. Decoctũ herba ex aqua,
fasciculo manus plena, potu pituitã, bilẽq; per
aluũ extrahit: cõtra scorpionũ ictus in vino po-
tuna.

tum, & illitū prodest. ad alligatur ad conceptus
arcendos. Aiunt per horam vnā ante accessio-
nes, seminis grana quatuor cū vino quartanas
finire, tria verò tertianas. Illitum semen formi-
cantes verrucas, pensilesq;: & thymos, & epiny-
tidas exiccat. Folia infantium destillationibus,
quas syriaseis vocant, podagricis, luxatisq;: vti-
lissimò illinitur. menses ciet: partus trita, & im-
posita pellunt.

Heliotropium minus.

CAP. CLXXXVI.

Heliotropium paruum nascitur in palustri-
bus, iuxta lacus, folijs antedicto proximis
rotundioribus: semine acrochordonum verruca-
rum modo, pensili, rotundo. Herba cum suo semi-
ne pota, adiecto nitro, hyssopo, nasturtio, & a-
qua, laticas, teretesq;: excutit. Pensiles ver-
rucas, quæ acrochordones vocantur, cum sale il-
lita tollit.

Scorpioides. CAP. CLXXXVII.

Scorpioides herbula est, folijs paucis: semine
scaudæ scorpionis effigie. Illita scorpionum
ictibus presentaneo est auxilio.

LIBRI QVARTI.

FINIS.

P E D A C I I

D I O S C O R I D I S

A N A Z A R B E I , D E

Medica materia.

L I B E R Q V I N T V S .

P r e f a t i o .

V perioribus quatuor libris, amicitissime Arce, tradidimus de aromatibus, oleis, unguentis, arboribus, & earundem lacrymis, ac fructibus: item animalibus, melle, lacte, adipe, cerealibus, oleribus, necnō de omni radicum, herbarum, succorum, seminumq; ratione. In hoc autem totius operis quinto differemus de vinis, & metallicis à vita nostram commentationem auspiciati.

Vitis vinifera. CAP. I.

Folia vitium, & tritici capreoli, capitis dolores illitis mitigant: & inflammationem stomachi, ardoremq; cū polenta. Folia etiam per se, & que refrigerent, & adstringant, imponi solent. Potus eorum succus, dysentericis, sanguinens

D

EXCIV

excreantibus, stomachicis, et grauidarum malaciae medetur. Eadem efficiunt madefacti in aqua tapreoli, & poti. Lacryma vitium, quae veluti gutti in caudicibus concrefcit, ex vino pota calculos pellit: illita lichenas, & psoras, leprasque, nitro prius perfrictas sanat eadem cum oleo sapis pilis illitis. psilotri effectum habet: maximeque sanies, quam accensa sarmenta vitium viridis exudarunt: quae & peruncta verrucarum infectiones extrahuntur. Cinis sarmentorum, & vinaceorum, detractis in sede condilomatibus, & thymis, illitus ex aceto medetur: prodest luxatis & viperarum morfibus: contra lienis inflammationem illinitur cum rosaceo, & ruta, & aceto.

Labrusca. CAP. II.

Labrusca duorum generum est. Alterius vuae non maturefcit, sed florētenuis ananthenominatam perducit. Altera ad frugem peruenit, paruis acinis, nigra, & adstringens. Folia: caules, & clauiculae, quibus repunt, vim habent culta viti similem.

Vua. CAP. III.

Vuae recentes aluum turbant, & stomachum instant. inoentiores, quae decerpta diu pendere, ideo quod in eis copia humoris exiccatur vtilisque sunt stomacho, agrisque, atque cibi aviditatem excitant. In vinaceis, & ollis seruatæ, ori & stomacho gratae sunt. aluum sistunt, sed vesicam, & caput tentant: & sanguinem excreant.

antibus conueniunt. Similesq; , quæ in musto fuerunt. Sapa, aut passo condita, stomachum magis infestant. At quæ solem prius passæ, in aqua celesti conduntur, minus vniuersa sunt, siticulosis, ardentibus, & longis febribus salibres. Recoditi vineæ in flammis mæmibus, ac præduris, cum sale illinuntur. Decoctura eorum dysentericos, cæliacos, & fæminas fluxione vuluæ laborantes iuuat infusa: ad defæssiones, ac fetus assumitur. Nuclei acinorum adstringendi vim obtinent: stomacho vtiles sunt. Inspargitur farina tostorum, polentæ modo, dysentericis, & caliacis, & solutis stomacho.

Vua passa. CAP. IIII.

Vua passa alba adstringentior est. Prodest esitata caro earum tussi, faucibus, renibus ac vesicæ. Estur in dysenteria per se cum nucleis: & decocta in patinis cum melle, admista milij, ac hordei farina, & ouo, valet ad purgandum caput: eiusdem gratia cum pipere commanducatur. Testium inflammationes sedat, illita cum lomento fabarum, & cumini farina. Fauos, epinyctidas, carbunculos, enatas in articulis putredines, & gangranas, sine nucleis trita, & cum ruta imposita sanat. podagra conuenienter cum panacis succo illinuntur: mobiles vngues illita, celerius extrahit.

Oenanthe. CAP. V.

Oenanthe vocatur vitis syluestris fructus, cui

floret. Recondi debet fictili non picato, collecta q̄;
 substrato linteo, in vmbra siccat. Laudatissi-
 ma in Syria, et Cilicia, & Phœnice. Vis ei adstri-
 Eloria: quare pota stomacho, ac ciunde vrina
 vtilis. aluum sistit, ac sanguinis excreationes.
 Contra fastidia, & acorem stomachi, sicca, & il-
 lita efficax est. capitis doloribus tam viridis,
 quàm sicca ex aceto, & rosaceo pfunditur. san-
 guinolenta vulnere cataplasmate, & incipien-
 tes agilopas, oris vlcera, & genitalium nomas
 trita cum melle, croco, myrrha, & rosaceo ab in-
 flammatione vindicat. Pessis miscetur ad sisten-
 dum sanguinem: contra oculorum delacryma-
 tionem, & stomachi ardores cum polline polle-
 te, & vino illinitur. Cinis cremat. & in testa can-
 dentibus prunis, facit ad oculorum medicamen-
 ta, reduuias, & pterygia, abscedentes gingiuas,
 cruentasq; cum melle sanat.

Omphacium. CAP. VI.

Omphacium succus est acerba vva nondum
 maturescētis, è Thasiavite, aut Aminea.
 Oportet autem ante Canis ortum, expressam
 melliginem in rubro are, linteo cooperto, in so-
 lare, vsq; dū cogatur: semperq; quod seruici va-
 fis concretum hæsit, reliquo humori permiscere:
 noctu verò à subdialibus locis in lectum referri,
 quandoquidem nocturni rores ipsum concre-
 scere non sinunt. Eligendum est flauum friabile,
 rebeementer adstringens, & linguam mordens.

Sunt

Sunt qui coquendo melliginem cogant. Prodest contra tonsillas, ruam, vlcera oris, humida gingivarum vitia, purulentas aures cum melle, aut passo: item ad fistulas, vetera vlcera, nomás que ex aceto. dysentericis, & mulieribus fluxione vuluæ laborantibus clystere infunditur: oculorum claritati, & scabritia, & erosionibus angulorum conuenit. Bibitur ad recentem sanguinis excreationem, etiam si rupta parte aliqua contingat: sed pauco, & æquatiore est vtendum, valde siquidem exurit.

Vini natura. CAP. VII.

VIno vetere nerui leduntur, & reliqui sensus, quod tamen gustu suauius est: quare cauendū ijs, qui intestina alicuius partis imbecilitatē sentiunt, attamen in secunda valetudine paucū aqua dilutū, innoxie sumitur. Nouū inflat, agrè coquitur, in somnia parit grauia, et vrinā ciet. Aetate medium vtraq; vitia fugit: quare ad viclus sanorum, agrorumq; vsurpatur. Album tenue, stomacho vtile, est ac facile in membra distribuitur. Nigrum verò crassum est, & concoctu difficile, carnē alit, & ebrietatem creat. Giluū, vtpote quod mediū est, medias inter vtrunq; vires habet. In secunda tamē, & sinistra valetudine, cū primis laudatur album. Quin & vina sapore distant. siquidē dulce crassis partibus constat, & difficiliter à corpore expirat: stomachum inflat, aluum & interanea vt

mustum turbat, sed minus inebriat: renibus, &
 vesica aptissimum. Austerum per urinam cele-
 rius trāsit: sed capita dolore tentat, & temulen-
 tiam gignit. Acerbū ad ciborū per membra di-
 gestionū accommodatissimum: aluum, & ceteras
 fluxiones cohibet, minusq; urinam expellit.
 Nouum neruos minus tentat. Vinum aqua ma-
 rina factum stomacho aduersatur, sitim stimu-
 lat, neruos infestat, aluo aptum, a valetudine se
 recolligentibus inutile. Passum, quod vuis sole sic
 catis in area, aut in sarmento torrefactis expri-
 mitur. Creticū cognomine, aut pramnion, aut
 protropon: & sepa, quae fit musto igni decocto,
 Graeci sirion, aut hepsema appellant: nigra qui-
 dē, & quae dicuntur melampsithia, crassa sunt,
 & corpora multum alunt: candidū tenuius: &
 heluola inter hac media, medias sortiuntur vi-
 res. Omnia tamē adstringūt, & pulsus reuocāt.
 faciunt aduersus venena, quae exulcerando vo-
 cant, ex oleo pota, & vomitionibus reddita: cō-
 tra cicutas meconium, pharicū, toxica, & cōcre-
 tum in grumos lac: itē cōtra renū, & vesica pri-
 ritus, rossiones, exulcerationesq; inflat tamen, et
 stomacho aduersatur. Priuatim, prodest me-
 lampsihium, si venter rheumati suum sentiat.
 Albū magis ceteris emollit aluū. Gypso conditū
 neruis officit, caput aggrauat. & incēdit, ac ve-
 sica aduersatur: cōtra venena ceteris aptius. Pi-
 cata, aut resinata excalfaciunt, concoquūt: san-
 guinem

Guinem excreantibus inimica. Quæ verò a para-
 chyta vocant, vt quæ admistâ sepam recipiunt,
 caput implēt, temulentiâ gignunt, ægrius in hæ-
 litum expirāt, stomachum malè habent. Inter
 Italica vina Falernum principè locum obtinet:
 quod inueteratum per quã facillè coquitur, pul-
 sus exuscitat, aluum adstringit, stomacho vti-
 le: sed vesica nocet, atq; ijs qui visus hebetudinè
 sentiunt, & ad potus crebros minimè idoneum.
 Albana crassioribus constant partibus, dulcia:
 stomachum inflant, ventrem emoliunt, sed con-
 coctionem non equè adiuuāt, & neruosa minus
 infestāt: vetuste eadem austerum saporem conci-
 piunt. Cecubum, cùm sit dulce, est & Albano
 crassius: corpus, & colorè alit: ægrè tamè coqui-
 tur. Surrentinum valde austerum est: quare in-
 testinorum, & stomachi fluxiones cohibet, &
 cùm tenue sit, caput minus tentat: inueteratum
 suauius redditur, & stomacho vtile. Adrianū,
 et Mamertinum in Sicilia equè crassis partibus
 gignuntur: modicè adstringunt, & ocysimè in-
 ueterātur, minusq; ob suam tenuitatem neruos
 tentāt. Paratypianum, quod ex Adriatico sinu
 desertur, odoratum, ac tenuius est: quare libera-
 liter epotum fallit, diu seruat ebrietatem, & so-
 porem adfert. Istricum Paratypiano simile est,
 sed vrinam vehementius pellit. Chium tamen
 antedictis mollius, & aptū potui est. bene alit,
 & minus inebriat, fluxiones cohibet, oculorum

medicamentis vtile. Lesbium facile membra subit
 Chio leuius, & aluo idoneum. Ephesiu eandem
 vim habet, quod Phygelites nominatur. Veru
 Asianum e Imolo monte, Mesogites appellatu,
 capitis dolores ciet, & nervos ledit. Coum vero,
 & Claxomenium, quoniam multam sibi ma-
 ris aquam vendicant, facile corrumpuntur: sta-
 tus mouent, aluum turbant, nervis officiunt. Vi-
 num omne (vt reliqua in commune dicatur) me-
 rum, ac syncerum, & sua natura austerum, ex-
 calfacit, facile in membra distribuitur, stomachu
 adiuuat, appetentiam ciboru inuitat: vires alit,
 ac robur auget: summum conciliat, & commen-
 dat colorem. Potum liberalius auxilio est contra
 assumptam cicutam, coriandrum, pharicum,
 ixiam, meconiũ, argenti spumam, taxum, aco-
 nita, fungos ve: contra serpentium morsus, & o-
 mnium iclus, quæ refrigerando neccant, aut sto-
 machum in vomitiones effundunt. Facit ad lon-
 gas inflationes, rossionesq; precordiorum, ac di-
 stentiones, stomachi resolutionem, & si venter,
 aut interanea rheumatismum sentiant. Conue-
 niunt sudatoribus, & quibus corpus immodico
 sudore digeritur, maximè alba, vetera, & odo-
 rata. Quæ tamen vetustate dulcescunt, renibus,
 ac versica acomodatiõra redduntur: vulneribus,
 inflammationibusq; in succida lana imponun-
 tur: tetra vlcera, & phagedanica, & fluxioni-
 bus obnoxia commodè perfunduntur. Quæ ma-
 rinam

vinam non receperunt. austera, & alba, ad sanorum vietus vsurpantur. In his prestant Italica, Falernū, Surrentinū, Cecubum, Signinum, & permulta Cāpania, & Paratypianū ab Adriatico sinu, & Siculum, quod Mamertinū appellatur, Ex Gracis Chium, Lesbiū, te Phygelites ex Epheso. Crassa verò, et nigra stomacho negotiū exhibent, inflationē pariunt, corpus argent. Tenuia tamē, & austera stomacho profunt, & minus carnes alunt. Vetera valde tenuia, & candida vehementius vriam ciunt, & dolores capitis mouent, neruosq; largius pota tentāt. In media etate, vt à septimo anno, potui saluberrima sunt. Modus autē pro etate, & tēpore anni, & consuetudine, & qualitate vini definiatur. Nō sitire, & modicē cibos proliui, optimum est præceptum. Nocet ebrietas omnis, & maxime assidua, siquidem obsessos neruos quotidie remittit: largiorq; potus acutorum morborum adfert iniuria. Mediocris tamen vinolētia aliquot diebus, maxime post aqua potus, vtilis: namq; modo quodam ex alto euocat, sensilesq; expurgat excretus, & per caca corporis ducit spiracula. Sed aquam post vinolentiam bibere oportet: siquidem valetudinis alicuius gratia facta tenuientia remedium adfert frigida.

Vinum omphacites. CAP. VIII.

Omphacites nomine, peculiariter fit in Leibo, siccata sole acri vna, paulò ante maturi

D 5 tatē

det. Cruda vtimur cum moliri deiectionem, aut vomitionem incitare volumus: vt ijs, qui uenena hauserunt, ex oleo decocta datur imbecillis, & hominibus elanguescentis pulsus, quos illi dicere microsphyctos, tussientibus, peripneumocis, et ijs, qui immodico sudore digeruntur. Ita paratum, conditiuumq; quod aliqui hydromeli proprie vocant media etate adynamo uiuo, aut lora in recreandis viribus respondet, & similem vim adipiscitur. quare inflammationibus alicuius membri plusquam lora prodest. Inueteratitamen vsus damnatur inflamatis, aut constrictis; sed laboranti stomacho, aut cibum fastidienti, sudatoribus ue conuenit. Fit duabus pluuiæ aquæ veteris ad vnã mellis partem additis, & insolatis. Alij fontanam aquam adijciunt, & ad tertias partes decoquunt, & ita recondunt. Nec desunt qui hydromeli appellent, quod à melle elutis aqua fauis confici ac seruari soleat; sed meracius confieri conuenit. aliqui id coquunt. Aegrotantibus noxium est: quoniam plurimum ceraginis sibi vendicat.

Aqua. CAP. XIII.

DA aquis in vniuersum decernere, propter locorum proprietates, & peculiare naturas, cæli, & alia pleraque, difficile est. Magna tamẽ ex parte optima est dulcis, sincera, nullius omnino qualitatis particeps, & quæ ne minimo quidem tempore in præcordijs commodatur. ad
hæc

hac quæ & facili via fertur, & citra molestiam
nec inflationes creat, & minimè computrescit.

Aqua marina. CAP. XV.

Aqua maris calida est, & acris. stomacho
aduersatur, aluum enim conturbat: pitui
tâ expellit. Si verò calida ad fofus adhibeatur,
elicit, & discutit: neruorum vitijs, & pernici-
bus, ante vlcera prodest. Miscetur cataplasmatibus
ex hordeacea farina, & emplastris, & discutien-
tibus malagmatis. Ad mouendas eiectiones tepe
facta infunditur, & ad tormina, calida, psoras,
pruritus, impetigines, lèdes & mammas rigē-
tes, foueri vtile est: liuores fofu discutit. ad vene-
natos iclus, qui tremorem, & refrigerationem
afferunt, salutaris intelligitur: maximè scorpio-
num, phalangiorum aspidumq;: etiam si quis in
calidam descendat, auxiliatur. & malo habitu
confectis iandiu corporibus, neruisq;: balnea ex
ea vtilis, hydropicos, captis dolores, aurium gra-
uitates, feruentis vapor leuat. Syncera, & sine
potabilis aquæ mistione reposita, virus deponit.
Sunt qui etiam præcoquant, & ita recondant.
Datur ad purganda corpora per sese, aut expo-
fca, aut cum vino, aut melle: verùm post de-
iectionem dant gallinæ, aut piscium iuscula, ad
domandam morsus acrimoniam.

Thalassomeli. CAP. XVI.

Quod thalassomeli vocatur, vehementer
purgare cõstat. Tẽperatur autẽ æquis por-
tionibus

tionibus maris, mellis, & imbris ex alto, defecatis, & picato vase per Canis estus insolatis. Alij ad binas marina cocta singulas mellis adijciunt, & vase condunt. huiusmodi moderatius est aqua marina & mitius.

Acetum. CAP. XVII.

Acetum refrigerat, & adstringit. Stomacho utile, appetentiam excitat: erumpentē vnde decunq̄ sanguinem, potu in se sibi ve sistit. prodest alui fluxionibus coctū cū cibis, cruentis vulneribus inditur: inflammationes arcet, in succidis lanis, aut spongia impositum: reprimit proci dentia sedis: vulna q̄: item abscedentes gungiuas & sanguine manantes. Ad nomas & ignem scarrum, vlcera qua serpunt, lepras, impetigines, pterygia, cū aliquo conuenienti efficax est: phagedenas vlcerum, nomas q̄: fotu continuo cohibet: podagricis calido fotu, cum sulphure auxilia tur sugillationes rapit, cum melle illitam. Contra capitis ardores cum rosaceo in succidis velleribus, aut spongia imponitur. Ad aquā inter cutem, granitatem aurium, & sonitus sibilos q̄: feruentis vapor proficit: instillatum quoque aurium vermes necat. Panos coercet tepidi fotus, aut si imbuta aceto spongia admoueat: pruritus permulcet. Contra venenatos serpentium ielus, qui refrigerando nocent, calidum commode fouetur: & frigidum ijs, quae exurens virus eiaculan

ezculantur. Calidum potum, atque vomitionibus redditum, & aduersus omnia venena effitax est, praesertim contra meconium, & haustam, conglobatum in ventre sanguinem, lac coagulatum, fungos, ixiam, taxumq; cum sale. haustu voratas hirudines, si sorbeatur, eijcit: tussim veterem mitigat, & recentem laesit. In orthopnea calidum commodè sorbetur: gutturis fluxiones gargarizatum inhibet: anginis, et vna procidenti conuenit. contra dentium dolore calidum colluitur.

Acetum mulsum. CAP. XVIII.

A Cetum mulsum, quod oxymel vocant: hoc modo temperatur. Aceti heminas quinq;, salis marini pondo: mellis minas decem: aquae sextarios quinque, pariter coquito, & decies efferuescente cortina: atque vbi refixerit, dissundito. Sumptum crassos humores extrahere, & ischiadicis comitialibus, & articularum morbo confistatus prodesse creditur. Cōtra morsum eius viperae, quam sepa vocant, haustum meconium, ixiāve auxilio est. Anginis vtiliter gargarizatur. Acida muria. CAP. XIX.

A Cida muria, quam Graeci oxalmen vocant, cotra nomas fotu, putrida vlcera canū morsus, & venenatos ictus auxiliatur. Sanguinis fluxioēs post ecixos calculos sistit, si statim calida in vulnus iniiciatur: et prociduam sedem reprimat. dysentericis, si nomas sentiant, infunditur

tur, oportet autem ex lacte instillare. Hirudines sorbitione, aut gargarizatu necat. furfures & manantia capitis vlcera extergit.

Thymoxalme. CAP. XX.

Thymoxalme veteres vtebantur, dabantque laborantibus imbecillitate stomachi, ternos quaternosve cyathos, aqua callida dilutos: item in articularibus morbis, & inflammationibus. Crassos humores, atrósque trahit. Hoc modo fit. Thymi triti acetabulum, salis idem modus, ruta, pulegij, polenta, singulorum exiguae portiones in vas coniunguntur, aqua terni sextarii, & aceti terni cyathi infunduntur, & circumposito linteo sub dio madescunt.

Scillinum acetum. CAP. XXI.

Scillinum acetum hoc modo fit. Scilla, que candida fuerit, expurgata cociditur, traiectaque lino segmenta modicis intervallis, ne se contingat, siccantur in umbra quadraginta diebus: minae eorum in aceti boni sextarios duodecim immergitur, & vase diligenter operto septenis diebus: in sole madescit: post eum dierum numerum scilla eximitur, & expressa abicitur: defacatum acetum transfunditur, & reponitur. Alii qui scilla minae quinque aceti sextarijs miscent. Alij citra exiccationem repurgantes, parem mēsuram adijciunt, & senis mensibus macerari patiuntur. Id multo magis humorum lentitias digerit. Gingivas humore pregnantibus collutione

Ariz

fringit, firmatq; & motos dentes stabilit, putredines oris, & graues halitus tollit. durat fauces sorbitione, & calosas facit: vocem expedit, & lympidam, canoramq; reddit. Datur stomachicis, agre cibum concoquentibus, melancolicis, comitialibus, vertiginosis, mente captis: item vuluarum strangulationibus, lienis in cremento laborantibus, ischiadicisq;. Imbecillos admodum recreat, corpus sanum reddit, & bonum colorem praestat: oculorum aciem exacuit: tarditatem quoque aurium, infusione purgat. In summa ad omnia efficax. Cauendum tamen intestinis exulcerationibus, in capitis dolore, aut nervorum vitijs. Datur quotidie ieiunis sorbendum inter initia exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum vsque. Nonnulli binos dant cyathos, aut largius.

Scillinum vinum. CAP. XXII.

Scillinum vinum fit hoc modo. Dissectam, vti dictum est, scillam, & sole siccata cotundito, minam eius tenui cribro incernito, & linteo raro illigata in vicos sextarios musti recentis, ac boni demergito. vbi trimestri spatio maduerit, elutriatum vinum, obstructo diligenter vase, recondito. Licet quoque sic humida scilla vti. In orbiculos, rapi modo, dissectam duplicato pondere, quadraginta diebus insolari oportet, & valde inueterascere. Alia parandi ratio. Scilla dissecta, & repurgata tres minas in Italicam metre

tā musti demittito, & senos menses in vase ob-
 struclō macerati sumto. post id tēpus defecatum
 & excolatū vinū recundito. Vtile est contra cru-
 ditates, & ciborum corruptiones: item ijs qui re-
 uomunt cibū, & si pituita in ventre, aut stoma-
 cho coerit. Prodest lienosis, malè habitis corpori-
 bus, aqua inter cutē, regio morbo, difficili vrinae
 torminosis, inflationibus, resolutioni nervorum
 horroribus longis, vertiginosis, et vulsis, mense
 pellit: minimè nervos infestat. Hoc vinum veta-
 state fit molius. Cauendus in febre vsus, aut si in-
 teranea vlcus sentiāt.

Vina marina. CAP. XXIII.

Vina ex marina aqua, variè faciuntur.
 Aliqui enim statim cū decerpta sunt a
 na, aquā maris admiscunt. Alij in area vnas sa-
 le siccāt, quib⁹ calcatis marinā adyiciūt. Alij pas-
 sas prius vnas in dolijs marina aqua macerāt,
 mox calcatas exprimūt. id magis passi generi-
 bus adscribitur. Qua tamē austeriore gustu tē-
 perantur. cōtra febrīū aduentantiū indicia var-
 lēt, si modo meliora non adsint: aliu subducunt:
 profunt purulenta extusientibus, & si dura
 alius exerceat. Qua ex Aminais viuis fiunt, car-
 put tentāt, stomacho aduersantur, flatu creat.
 Verūm, quò plenior habeatur histaria, ijs qui
 huius studio tenētur, nō inutile existimamus va-
 rias vinorū cōpositiones adferre, nō quād frequēs
 vni, aut necessarius, excitat vsus, sed nequid or-
 mā

mississe videamur, quod ad eorum rationē attinet. Sunt autē quadā ex ijs, factitia, minoris cura ac impediū, qua cadunt in vsus: uti q̄ ex cotoneis malis, pyris, siliquis, itē myrti baccis cōponuntur.

Vinum cydonites. CAP. XXIIII.

CYdonites, nomine alio melites appellatur, & ita fieri consuevit. Mala cotonea exemptis seminibus, frustatim rapi modo scinduntur, & duodecim minarū pōdo, in musti metretam, triginta diebus macerantur: postea defecatū vinum reponitur. Alia faciendi ratio. Oportet ad singulos mellis sextarios denos succi cotoneorū tuorum pressorumq̄; adijcere, & ita recondere. Vinū hoc adstringit: prodest stomacho, dysenteria, hepaticis, renū vitijs, et vrinae difficultatis. Melomeli, quod et cydonomeli nomināt, sic fit. Cotonea mala seminibus suis castrata, in quam plurimū mellis, quo penitus demersa cōtegātur: cōiunguntur: id post annū mitescit, mulso nō dissimile. Praestat eadem, qua superior compositio.

Hydromelum. CAP. XXV.

Fit hydromelon duabus mensuris aqua cocta, & sub Canicula sydus insolata, additis ad unam melomelitis facti ex cotoneis. Vis huius eadem est.

Omphacomeli. CAP. XXVI.

Omphacomelitis faciēdi ratio haec est. Acerbae vuae adhuc immatura, & tribus die-

bus insolata exprimuntur, & ad ternas succi partes, melis optimi despumati singula partes, adiunguntur: & insolatur in vasa transfusum. Vini reprimendi, ac refrigerandi habet. Stomachicis, coeliacisq; conuenit. Vsus post annum est.

Vinum ex pyris. CAP. XXVII.

Fit & è pyris, perinde atque cotoneis, vinum apyrtes nomine, sed ita vt pyra non maturescant. Ex siliquis etiam, messipilis, sorbis, simili modo temperatur. Omnia hæc genera acerba sunt, & adstringunt. Stomacho vtilia sunt atque intestinas fluxiones cohibent.

Vinum cœnanthium. CAP. XXVIII.

Fit è feraci vitæ syluestri, quod vocatur cœnanthium. Sicci flores minis duabus musti cado macerati, post triginta dies mutantur, mox colatum vinum reconditur. Facit aduersus stomachi imbecillitatem, cibi fastigia, & coeliacos, & dysentericos.

Vinum ex punicis. CAP. XXIX.

Fit è punicis malis maturis, quod rhæten nominant, succo expresso ab acinis eorum, quibus lignosus nucleus abest, apyrena vocant, ac decocto ad tertias, & ita reposito. Efficax est contra fluxiones internas, & febrim cum alui profluuio exortam stomacho vtile, adstringit alui, & vrinam mouet.

Rosaceum vinum. CAP. XXX.

Hodites sic fit. Rosarum siccarum, tusarum que

q̄ minam linteolo deligatam in sextarios octo musti demergito: & post tres menses defacatum vinum transfundens recondito. Vtile ijs, qui se bri carent, & ad stomachi coctiones, & dolores à cibo potum: & contra humiditas aluos, & dysenterias. Fit quoque ex succo rosarum addito melle, quod rhodomeli vocant: quod alteria scabritijs conuenit.

Myrtites vinum. CAP. XXXI.

MYrtites fit, baccis nigris, quæ maturitatē excesserint, tuis, & organo expressis. Alii qui ad tertias coquunt. Alij baccas prius sole torrent, & quaternis sextarijs contusarum, ternas aquæ heminas adijciunt, & vini veteris parem modum: postea exprimunt, & seruant. Magnopere adstringit. stomacho vtile: fluxionibus ventris, ac stomachi prodest, & cōtra intestinas ulcerationes, & profluvia. denigrat capillos.

Myrsinites vinum. CAP. XXXII.

MYrsinites sic temperatur. Rami nigra myrti cum suis baccis, & folijs tuis, decem minarum pondo, in tribus musti congijs feruescunt, donec duo supersint, aut certè dimidium: id vinum colatum ad vsus reconditur. Contra fursures, ulcera in capite manantia, eruptiones papularum, gingiuas, tonsillas, & purulentas aures efficax est: sudores sistit.

Lenticinum, & terebinthinum vinum.

CAP. XXXIII.

Lentiscinū similiter vt myrsinites tēperatū.
 Nec secus terebinthinū, nanq; bacciferi eorū
 rami sumi debent. Similes insunt vires. adstrin-
 gūt, stomacho accōmodantur, & destuionibus
 intestinorū, vesicæ, & stomachi, et sanguinis pro-
 fluuto. Vlcera omnia fluxionibus obnoxia forū
 ad cicatricē perducunt: fluxiones vuluæ, ac sedis
 in se sione cohibēt.

Palmeum vinum. CAP. XXXIIII.

Palmulas maturas, quas vocāt chydæas in
 vrceolū imo portusū, et obstructū picata arū
 dine, demittito: lino foramē sit obturatū, et qua
 dragenis sextarijs ternos aque cōgios infūdito.
 quōd si ipsū ita dulce esse nō libeat, quinq; cōgios
 infūdisse satis est. post decē dies detracto ab arū
 dine linteo assumito vinū crassū, & dulce, et re-
 ponito. Suauē illud quidē, sed capiti noxiū. cōtra
 fluxioēs propter adstrictoriā vim efficac: stoma-
 chicis, cæliacis, sanguinē expuētibus cōuenit. Ali-
 qui idē addita aqua iterū capiūt, et tertio, quar-
 to, quinto, sextōve faciunt, quod tādē acore
 vitiatur.

Vinum ex caricis factum.

CAP. XXXV.

Catarchites, aliquibus sycites vocatur, in Cy-
 priam pro aqua tantundē humoris adiiciunt, in
 quo recenter pressa vinacea maduerint. Caricæ,
 quæ chelidonia, aut phœniceæ appellantur,
 præse

Prefertim nigra macerantur, vti diximus: & post decem dies humor excipitur, atque iterum, aut tertio, idē modus aqua, in qua vinacea ma-
 duerint, infunditur: simili modo intercedēte spa-
 tio, quarto, aut quinto assumitur. Demacerato-
 rum liquor non secus acorem cōtrahit, & aceti
 vsum præbet. Ad tenue est: status gignit stoma-
 cho aduersatur, fastidium parit, aluo tamē pro-
 dest, vrinam ciet, mēses trahit, lactis vbertatem
 facit, vitiosum sanguinem creat, & elephantia-
 sin adfert, vt potio, quam x ython appellamus.
 Aliqui sex amphoris, decem salis sextarios adij-
 ciunt. Alij muricā amphorā, quod non facile vi-
 tiatur, & aluo idoneum fore censent. Alij thy-
 mum, & fœniculum imo subiiciunt, & caricās
 superponunt: & ita vicissim, donec vas expleue-
 rint. Fit & è sycomorū eodem modo vinū, sed in
 acetum acre degenerat: quoniam non ita præua-
 let vis eorum, vt fluētis liquoris dulcedinem re-
 tinere possit.

Resinatū vinum. CAP. XXXVI.

Resinatū vinū populatim facilitari solet.
 copiosum in Galatia: quoniam vinū illic
 coacescat, vna non maturescēte, ob cœli algorem,
 nisi picea resina temperetur. Resina autem cum
 cortice tūditur, & amphoræ dimidiata hemina
 permiscetur. Aliqui vbi efferbuit, excolant, sepa-
 rantes resinam: alij relinquunt. Hac vina vetu-
 state dulcescūt. Omnia capitis dolorem, & ver-
 tigi

tigines faciunt: coctionem tamen adiuvant, & urinã cient: tuſſientibus, ac deſtillatione vexatis conueniunt: item cœliacis, dyſentericis, & hydropicis, & ſæminis fluxione vuluæ laborantibus: altis exulcerationibus inſunditur. In hoc autem genere nigricans magis albo conſtringit.

Vinum ſtrobilites. CAP. XXXVII.

Strobilites fit maceratis in muſto nucibus pineis, recëtibus, fractisq;: præbetq; reſinati effectus. Si quis madefactas nuceſ pini muſto decoquat, potũ affatim conuenit iſ, qui tabitudine conſciuntur.

Cedrinum, & ex aliquot arboribus, ac fructibus vinum. CAP. XXXVIII.

Cedrinum, iuniperinum, cupreſſinum, laurinum, pineum, aut abiegnum, ſimili ratione fiunt. Diuiſos recenter ramos, cum fructũ edunt, aut ſoli, aut balneo, aut igni ad mouere oportet, vti conſudent, congioq; vini minam vnã permiſcere, & poſt duos meſes tranſfundere, & antequã recondantur, in ſolare. Facilitiorũ vinorum vaſa impleri debent: nanque non plenivaſis, vina in acorem corrumpuntur. Medicata autem vina reſtẽ valëtibus inſalubria. Omnia excalfaciunt, urinã cient, & ſubſtringunt. Laurinum tamen vehementius excalfacit. Fit quoq; è fructu cedri maioris vinum, congio muſti, adiecta tuſarum baccarũ ſelibra. diebus quadraginta in ſolari debet, & deſecatũ in vaſa tranſfer

ferri. Fit etiam vinum è baccis iuniperi, non aliter quàm cedrites, & ad eadē vales. Cedrites hoc modo fit. Cedriam dulci aqua lavant, & singulas amphoras singulis cyathis diluunt, & ita musto replent. Hoc genus vini excalfacit, extenuat: tussi antiqua vtile sine febre, pectoris laterisq; doloribus, torminibus, ventris, & interancorū vlceribus, purulētis excreationibus, mulieribus vuluæ causarijs, hydropicisq;: facit aduersus ventris tineas, & horrores. Contra venenatos iclus auxiliatur: serpentes necat: aurium doloribus instillatum medetur.

Picatum vinum. CAP. XXXIX.

Picatum ex liquida pice, & musto temperatur. Picem autem primū marina, aut muria tantisper eluere oportet, dum inalbuerit, & syncera maris aqua defluat: mox aqua dulci proluenda: cōgij octo musti vncia picis vna, aut altera adijcitur: vbi efferbuerit, & cōstiterit, in vasa diffunditur. Hoc genus vini excalfacit, concoquit, purgat, abstergit: vtile doloribus pectoris, alui, iecinoris, lienis, & vuluæ, si sine febre sint, veteri rheumatismo, exulceratiōibus in altum recedentibus, tussi, suspirijs, concoctionibus tardis, inflationibus, & luxatis, præsertim in succida lana impositum.

Vinum absinthites. CAP. XL.

Absinthite faciundi ratio euariat. Aliquis enim duodequingaginta sextarijs Italicarum

earum amphorarum, admistam absinthij pot-
 tici libram decoquunt ad tertias: & ubi insun-
 derint sex aceti sextarios, & absinthis selibras
 ac diligenter permiscuerint, diffundunt in va-
 dumq; conqueuerit, defacat. Alij absinthij mi-
 nam in amphoram demittunt, tufamq; & ra-
 ro linteo deligatam, in cado musti macerant bi-
 nis mensibus. Alij absinthij quadrantem, alij
 trientem, & nardi Syriace, cinnamomi, cassia,
 floris iunci odorati, calami, elata, palmarum sin-
 gulos sextantes inijciunt in metretam musti,
 & tundentes prius pila, obstructo vasis spiraculo,
 binis ternisve mensibus dimittunt: postea
 defecatum vinum transfundunt ad vsus. Alij
 addunt in musticadum. Celtica nardi drach-
 mas quatuordecim, et absinthij drachmas qua-
 draginta, linteo inuolutas: & post quadragesi-
 mum diem elutriant. Alij in senos sextarios
 musti, absinthij libram, & sicca pini resina sex-
 tantem immittunt: & post decem dies excolat,
 & recondunt. Vtile est stomacho, vrinam ciet,
 tardam concoctionem accelerat: hepaticis, regio
 morbo, & renum vitijs auxiliatur: fastidia di-
 scutit, ijs prodest, quibus stomachus negotium
 exhibet: valet contra longam precordiorum di-
 stentionem, & inflationes, teretesq; ventris ti-
 neas, & remoratos menses, contra hausta iuxta
 venena quam plurimum potum, & vomitioni-
 bus redditum, auxiliatur.

Vinum

Vinum hyssopites. CAP. XLI.

HYssopites è Cicilio hyssopo maximè laudatur. Fitq; similiter, foliorum hyssopi tusorum libra in amphoram musti coniecta: linteolo raro cum quibusdam lapillis folia inuoluuntur, vt degrauiatus pondusculo fasciculus sidat: vinum post quadraginta dies defecatum elutriatur. Cōtra pectoris, laterū, & pulmonis vitia, veterem tussim, & suspiria prodest: urinā citioribus, & horroribus febrium circuitu repetentibus auxiliatur. menses mouet.

Vina ex diuersis plantis facta.

CAP. XLII.

Simili modo chamædrites fieri solet. Excalscit, discutit: cōuulsis, regio morbo, vuluæ inflationibus, tardæ concoctioni, incipienti aquæ inter cutem subuenit. Inueterascens medius redditur. Stæchadites non secus temperatur. Congi sex stæchadis minam addere oportet. Crassitiem, inflationes, laterum neruorumq; cruciatu, & persfrictiones discutit. comitialibus commode datur cum pyrethro, & sagapeno. Fit ad eadem acetum è stæchade herba, vt paulò antè diximus, aceto macerata, quod eosdem implet effectus. Fit vinum è betonica, quam cæstron psychotrophon appellant. Herbâ semine maturo prægnantem, cum suis ramulis minæ pondo, congijs duobus vini macerant, & post septimum mensem transfundunt. Ad multa interaneorum vitia

tia, vt frutex ipse, pollet. Et vt in vniuersum di-
 catur, factitia vina sibi misturarum vires adsci-
 sciūt. quare nō difficile fuerit ijs, qui illarū natu-
 ram norint, vinorū vires coniectura quadā con-
 sequi: veruntamen vinorum vsus febricantibus
 abdicandus. Fit etiānum è betonica acetum
 ad eadē vitia vtile. Tragoriganites fit quater-
 nis tragorigani drachmis linteolo colligatis, in
 quaternos musti sextarios cōiectis, & post ter-
 tiū mensem transfusis. Prodest torminibus, vul-
 sis, ruptis, laterū doloribus, spiritūū discursatio-
 ni, agris concoctionibus. E naxis fit vinum, no-
 mine bunites, drachmis duabus tusi napi in sex-
 tarios duos musti additis, & ceteris eodem mo-
 do factis. Prodest stomachicis, & dimicatioē, aut
 longo equitatu fatigatis. Dictami drachmas
 quatuor macerato quaternis musti sextarijs.
 Facit aduersus stomachi fastidia: mēses, & pur-
 gamentū à partu subducit. Marrubij adulti fo-
 lia tundito, & sextarios octo in musti metretā
 demittito, et reliqua cōsimiliter facito. Cōuenit
 hoc vinum pectoris vitijs, & omnibus, quibus
 marrubium, Thymi tusi, & cribrati vncias cen-
 tum linteolo colligatas, in amphorā musti adij-
 cito. Valet contra agras coctiones, fastidia, dy-
 senteriam, neruorum & precordiorum dolores,
 hybernos algores, & venenata animalia, quorū
 morsus frigus insequitur, aut putrescit locus.
 Simili modo è satureia vinum fit. quod eadem

quæ thymites præstat. Sic quoque origanites ex Heracleotico origano cõficitur similiter cū supra dicto. Facit eadem, quæ thymites. E calamintha, pulegio, & abrotono vina fiunt eodem, quo thymites modo. Profunt stomachicis, cibum fastidientibus, & regio morbo: quod vrinam moueant. Fit item è conyza vinum contra venenata ante alia efficax.

Vinum aromatites. CAP. XLIII.

Aromatites ita fit. Palma, aspalathi, calami, nardi Gallici, singulorū quatuor sextarios sumito: postquàm cõtriueris, passo subigito, coactis ingentibus offis, & in sextarios duodecim austeri musti deiectis, operculato vase, quæ draginta diebus quiescere sumito: deinde vbi faece expurgatum fuerit, recõdito. Alia eius ratio. Calami vncia, phu drachmæ septem, costi drachmæ dua, nardi Syriaci drachmæ sex, cassiæ vncia, croci drachmæ quatuor, amomi drachmæ quinque, asari drachmæ quatuor. Omnia simul trita, & linteo colligata in cadū musti, demerguntur: & postquàm vinū deserbuerit, transfunditur. Facit ad peçtoris, & laterū, & pulmonis dolores, difficili vrinæ, horroribus, retardatis mensibus, atque ijs qui per frigora iter faciunt: potum conuenit. pituitæ crassitiem extenuat, colorem alit, somnum conciliat, dolorem finit, renum, & vesicæ vitij auxiliatur.

Vin

Vina ex diuersis odoramentis facta.

CAP. XLIIII.

Fit & vinū ad destillationes, cruditates, tussim, inflationes, & si humor in stomacho coit. Myrrhæ duæ drachmæ, piperis candidi drachmæ una, iridis drachmæ sex, anisi drachmæ tres. omnia plenius tusa, & linteolo inuoluta, in sex vini sextarios conijciuntur: vinum post triduum colatur, & in lagenâ reconditur. Datur post deambulationem meraculū, cyathi vnius mēsurâ. Fit quoque nectarites ex helenio herba, radice sicca pondo quinque drachmarum linteolo colligata, & in congios sex musti addita, & post tres menses effusa. Facit ad stomachi, & pectoris vitia: urinam pellit. E Syriaca nardo, & Celtica, malabathroq; vinum facitatur, hac ratione. Singulorum selibrâ in binos musti congios mitto, post menses duos colato. Datur cyathus unus cum tribus aquæ. Hoc vinum efficax est cōtra vitia renum, hepaticos, regiū morbum, & urinae difficultatē. praeest. stomachicis, atque ijs quos pallor decolorat. Alij unciam, aut sextantem aceri, & Celticae nardi quadrantem in musti amphoram adijciunt. Asari quadrantem in senos musti sextarios itidem demittito. Id vini genus urinā ciet: hydropicis, & regio morbo laborantibus, hepaticis, ischiadicisque conuenit. Radicis syluestris nardi recentis, & tritæ, cribraeque besselæ in congiūm musti conijcito: duos mens

menses quiescere finito. Vtile est hepaticis, difficili vrinae, inflationibus stomachicis.

Vina ex diuersis herbis facta.

CAP. XLV.

Radicis dauci contusa drachmas sex in musti amphorā imposito, & similiter transfundito. Facit ad dolores thoracis, praecordiorū, & vulua: menses pellit, ruclus ciet, et vrinā prodest tussi, ruptis, vulsisq;. Salvia vnciā in musti amphorā, quod idē cū ceramio est, mittito. Valet contra renū, vesicae, & laterū dolores, reiectiones sanguinis, tussim, rupta, vulsa, & suppressos menses. Panacis vnciā in musti congiū mittito, & trāsfundita. Praedest ruptis, vulsis, cōtusis, orthopnoea: lienis crassit iē extenuat: cōtra tormina, coxendicū dolores efficax est: tardas concoctiones accelerat: menses, & partus extrahit: aqua inter cutē, & serpentiiū ictibus auxiliatur. Vina ex acaro, et dulci radice cōsimili modo fiūt. Oportet enim singulorū vncias octo in senos congios mittere, tribus mensibus macerare, mox in vas transferre. Faciunt ad pectus, & latera, & vrinā mouēt. Seminis apy recētis, maturi, et cribrati vncia nouē in linteo colligata in musti amphorā demittatur. Appetitū excitat: stomachicis, & difficili vrinae auxiliatur: faciles spiritus facit. Ex faniculo, anetho, & petroselino, vna eodē modo fiūt, et ad eadē efficacia. Fit et è flore salis, xiiii, multo ad purgandū efficacius, quam

xiiii

vinum aqua marina temperatum. Fauces, vesicam, renes, & stomachum infestat: quare neque in secunda, neque aduersa valetudine prodest. Fit etiam vinum, quod phthorion vocant, quoniam partus necat, & abortus facit, veratro, aut scammonia, aut syluestri cucumere, iuxta radices vitiū sato: siquidē vites sibi illorū vires adsciunt. Id vinū partus enecat: datur ieiunis mulieribus, quæ antè vomuerūt, cyathorū octo mensura, dilutum. Ramorū thymelææ cum suis folijs, & fructu triginta drachmas mittito in congios tres musti, & leui igne coquito, donec congiū duo supersint, defacatumq; recōdito. Aqua sapa purgat excrementa, & lienem absumit. Chamelæa dum floret, cum folijs tusa, & cribrata decem drachmarum pondere, in musti congiū additur: post duos menses vinū in vas transfertur. Aqua inter cutem, hepaticis, & lassitudine confractis, efficax est: itē mulieribus, quæ à partu agrè purgantur Chamæpityinum simili modo fit, ad eadem conueniens: vrinam quoque ciet. Librum radicis mandragoræ concidito, segmenta lino traucito, quod selibram æquat, in musti cadum demittito, ibiq; esse finito ad menses tres, deinde transfundito. Media portio, hemina dimidium: bibitur, passo in duplum addito. Aiunt heminam vini congiō mistam, potu soporem adferre. cyathus vnus cum sextario vini potus, enecat. Mediocris vsus eius doloris sensum aufe

aufert: fluxiones increffat. olfactu, potuq; & cum inditur, idem preffat. In congium mufti aqua marina diluti. drachmas duodecim nigri veratri triti in linteo mundo mittito: dumq; efferbuerit, in marina aqua congios quatuordecim, vbi pleniufculè fregeris, inycito: post aliquot dies colato, & vtitor. Dato cyathum vnũ ex aqua balnei, in potu ad alium foluendam, ijs qui euomuerunt à cena. Alia ratio. Veratri drachmas viginti, iunci odorati vncias duodecim, fpiæ Syriacæ vncias tredecim. cribratas, & linteo colligatas, in feptem vini Coi sextarios, diebus quadraginta macerandas indito, postmodum colato, dabis in potu feffquiheminam. Aliter: Deco fte marina aqua ex alto petite sextarios duodecim, veratri cãdidi libras feff, in mufti amphora quadrageffimo die quã madefeceris, colato, & vtitor. Alia ratio: Veratri drachmas duodenas, et aphronitri quaternas in fenis mufti sextarijs diebus quini (denis macerato, mox colato: & feffmeftri exacto, vtitor. Id vini genus abortus facit, & partus necat. Aut. vuas in fole ficcatas imponito in mufti metretam (implet. autẽ metretæ congios duodecim) & gypfum in vinum. mittito pondo drachmarum viginti. & biduo refidere finito: conycito. veratri nigri drachmas triginta, iunci odorati, calami, fingulorum drachmas triginta, baccarũ inniperi sextarios duos & trientem, myrra, & croci fingulorũ drachmã: inuol-

uens linteolo diebus quadraginta appedito, postea collato dabis heminas tres, aut duas dilutas. purgat à partu, & abortu sceminas: scetus extrahit: contra strangulatus vulua efficax. Scamones sic fit. Radicis scamonia per messes effusa, trita, & linteo. colligata drachmas quinque in musti congiu mittito ad dies triginta. Aluu purgat: bilem, & pituitam extrahit.

De metallicis Lapidibus.

Cadmia. CAP. XLVI.

Ex cadmia generibus optima est Cypria, botryitis nomine, densa, modicè grauis, & in leuitatè magis declinàs, racemosa facie, colore spody, quæ fracta cinerulenta est, et ceruginosa. Proxima habetur foris carulea, intus condidior, internatis venarū discursibus, onychitis lapidi similis, cuiusmodi sunt quæ à veteribus metalis effodiuntur. Quadam etiã placodes, id est, crustosa dicitur, segmentis quibusdam perinde quasi xonis cincla, ob quod enxonitin appellauere. Alia ostracitis nominatur, gracilis, & magna ex parte nigra. Sed quæ testaceam faciè habet, terram amplexa est. Improbatur candida. Oculorū medicamentis bothryitis nomine, & onychitis, vitales: reliquæ ad emplastra, & farinas, quæ cicatricibus inducendis insparguntur. Ad eadè Cypria prodest. Ex Macedonia verò, Thracia, et Hispania delata improbantur. Cadmis effectus adstrin

stringere, caua explere, sordes expurgare, exicca-
 re, corporis meatus in sarcire, extrescentia in car-
 ne coercere, crustas creare, & vlcera, q̄ cacothē
 vocātur, ad cicatricē p̄ducere. Gignitur cadmia
 ex are in fornacibus cā dente, fuligine egesta fla-
 tu, & lateribus, camerisq; fornacū inhaerente.
 Prægrandes autē, ac ferreae sunt rudes, ab offici-
 nis appellatae aestides, per summa fastigia con-
 nexae, & cōcameratae, vt quae ab are iactantur
 sursum corpuscula, cohæreant, & inibi detinean-
 tur: q̄ cū sp̄sissius incidēt, in corp⁹ cōcreſcūt, et mō
 gen⁹ vni⁹ eius, mō duo, mō omnia p̄ficiūt. Extra-
 hitur et cadmia in Cypro è mōte, qui Solis incū-
 bit, cremato lapide, cui pyritae cognomē est ī quo
 etiā mōte q̄dā quasi venae chalcōis, misyos, so-
 reos, melāteria, cœrulee, chrysoeolla, atramentū
 sutorū, diphrygisq; inueniūtur. Nec desunt, qui
 cadmia in lapidū fodinis inueniri tradant, falsi
 quādā lapidū cognatiōe: qualis inuenitur, & a-
 pud Cumas lapis, nullā sui vim ostēdēs. Ij eo de-
 prehēdūtur, qd̄ sunt cadmia leuiores, nullūq; a-
 lienū mādētibus sapore exhibēt: cōmāducatus
 itē lapis dētes offendit: cadmia, vt pote cū cedat,
 esū nō respuit. Alio autē discerni possūt argumē-
 to. Cadmia in farinā detrita, & aceto subacta,
 atq; in sole siccata, coit: qd̄ in lapide nō accidit. Itē
 trit⁹, et igni appositus lapis p̄sistit, et sumū igni fi-
 milē ei aculatur: cadmia verò quieta manet, sul-
 ginēq; luteo colore, aut creosplendentē expuit,

vario & onarū discursu. In sup lapid ignē expt^o atq; refrigeratus colorē mutabit, ac leuior multo fiet: sed cadmia nihil euariat, nisi quis eam multis diebus cremauerit. Fit et in argēti fornacibus cādidior, ac minus pōderosa, se viribus nequaquā comparāda araria. Vritur cadmia superior carbonibus obruta, donec trās lucida spectetur, et ferrei stercoris modo bullet: mox extinguitur vino Aminaco, q̄ ad emplastra p̄paratur: sed quæ ad psoriarum medicamēta p̄paratur, aceto. Alij hoc modo exustā cōterūt in vino, rursumq; fictili crudo terrēt, donec pumicosa videatur iterumq; tritā ex vino, tertio vrūt, donec p̄sus in cinerē redigatur, nihil scabritie retinens. hac spodiā vice vtuntur. Lauatur autē in mortario trita, effusa subinde aqua, dū sordiu nihil emergat: dein coacta in pastillos reponitur.

Pompholyx. CAP. XLVI.

Pompholyx specie sola, nō genere à spodio distat. Si quidē spodos nigricat, & plerūq; pōderosior est, palearū pilorumq; plena, quasi purgamētum quoddā, qđ ab arariarum officinarū pauimentis, & fornacibus euerritur. Pōpholyx verò pinguis est, & cādica, vsque adeò leuis, vt in auras euolare possit. Cuius duo floxerunt genera. vñ ad aeris colorē vergens, subpingue: alterū magnopere cādidum, summāq; leuitatē nato are, fabri p̄stantiorē facere volētes, detritam cadmiā

*cadmiã cumulatius insperferint. nanq; tenuissi-
 ma fauilla, q̄ effertur, in p̄opholygẽ coit. Caterũ
 p̄opholyx nõ ex aris modo materia, & fabrili
 industria factitatur, sed ex cadmia quoq; ad
 gignendã ipsam eximie follibus proflata. Cuius
 faciunde ratio hæc est. In domo gemina cõtigna
 tione opta, fornax extruitur, iuxta quã medio
 cris fenestra, ad tabulatũ à supnis partibus pa-
 tea. domicilij paries fornaci pximus, tenui fora-
 mine ad fornacẽ vsq; p̄foretur, ad excipiendã fol-
 lis narẽ: ostiũ mediocre habeat, pro exitu ingres-
 suq; artificis fabricatũ. domuncula altera huic
 cõiuncta sit, in qua & folles, et flator suo mune-
 re fungãtur. deinde carbonibus in camino succẽ-
 sis, assidẽs artifex cadmiã particulatim fraclã
 inspargit, à locis supra infurnibulũ extructis. idẽ
 negotium obit infernẽ artificis minister, simulq;
 carbones adycit, vsq; dũ indita cadmiã copia pr
 sus absumatur. Itaq; egesta suffitu tenuis pars,
 & leuis materia in summã domũ euolat, et pa-
 rietibus, testis, fornacisq; adhærescit. cõflatũ autẽ
 inde corpus, inter initia erũpẽtibus aquarũ bul-
 lis simile pdit, postea maius incremẽtũ capessens,
 glomusculis vellerũ simile redditur. Ponderosus
 autem imima loca se recipit, sed hoc fornacibus
 offunditur, illud domus pauimẽto coharet, qđ te-
 nuiore deterius existimãdũ est, ideo qđ multum
 terra collegerit, & spurfitia in acervatione re-
 ferriatur. Sunt qui hoc modo tantũ fieri spodi*

um arbitratur, de qua antè dictū est. Optima creditur Cypria, q̄ accepto aceto halitū cris praestat, colore aliquatū piceo, sapore cœni horrido: et si fraudē nō experta, flagāti carbone inferu-
 scit, acereū colorē cōtrahit. Antedictis autē notis diligēter attēdendū est. Siquidē à nōnullis adulteratur taurino glutine, onillo pulmone, aut marino, aut crematis grossis, et quibusdā cōsimilibus, q̄ facile cognitu fuerit: quippe nihil in ijs pbandis inuenietur eorū, q̄ antè dicta sunt. Pompholygē in cōmune ita lauari oportet. Ligatam linteo mūdo, modiceq; raro, aut siccā, aut aqua respersam in labellū demittito, q̄ imbrē contineat, & huc atq; illuc fasciculū deferens, immergito: ita enim limosa pars eius, ac utilis effluet, et omne sedimentū in linteolo remanebit, postea residere sinēs aquā cū cinere colis incernito, & novam infundēs, agitato, & effūdito: mutata tūsi sper aqua, & colata, dū arenosi nihil sidat: demum aquam exprimito, & siccatum cinerem recondito. Alij quantū maximè fieri potest siccat. manibus in aqua conterunt, dum mellis crassamentum imitetur: deinde linteo faucibus excepturi vasis obtento, aut laxius illigato, colitis, & quò facilius transeat, infusa per linteū largiore aqua, cinerem cōturbāt: mox spumosum, quod traiectum est, & supernatat vasi, concha excipiunt, & fœlili nouo ad vsus recundunt. Quod verò resedit sensim cribratū in aliud vas
 tran

trans fundunt, relicto aronoso, quod pessum ier-
 rat: rursus lapidosa sidere patiuntur, & in vas
 aliud excolat: hoc identidē faciūt, donec cinis me-
 rus, et arena expers inueniatur. Alij paulatim
 integrā in aqua respergūt, arbitrati arenas, la-
 pillosq; suo pōdusculo degrauatos, pessum ire: pō-
 los autē, et paleas leuitate sua in sublime attolli.
 Caterū cinerē mediū separāt, et in pilam cōiectū,
 vt cadmiam, eluunt. Quinetiam lauatur vino
 Chio marina aqua diluto, modis quos supra dī-
 ximus: & ita redditur adstringentior, quā a-
 quis elota. Vis pōpholygis adstringere, refrigera-
 re, explere, purgare, obstruere, et aliquantū exic-
 care. Inter medicamētā numeratur, q̄ leniter cru-
 stas obducunt. Quòd si spodon torrere libet, dī-
 legenter tritā, et irrigatā aqua, colliges in pastil-
 los, siciliq; nouo, subiectis leuibus prunis, orbicu-
 los cōtinuò versabis, dū asficati fuluescant. Ne-
 que ignorandū ex auro, argento, plumboq; fieri
 spodium: verū post Cyprium, plumbeū maximē
 commendatur. Quoniam spodos saepenumero de-
 sideratur, necesse est ostendere, quā simili virtu-
 te polleat, vt in spodij locum sufficit possint, an-
 tispoda vocant, quoq; modo sumi debeant. Folia
 itaque myrti cum floribus, & immaturis, in si-
 cile crudū coniecta, indito operculo cōtinua fo-
 ramina habente, vruntur fornacibus, donec figlis-
 num pcoquatur. it erūm sicile aliud crudū trās-
 feruntur, quod vbi perassatum fuerit, exempta

lauantur ad vsus. Idem quoque fit è termite syl-
 uestris oliua, si habeatur: sin secus, satiuæ cū suis
 floribus, aut malis cotoneis dissectis, & detractis
 ossibus aut gallis, aut laxeratis linteolis: itè ex
 moris immaturis, id est, candidis, in sole prius a-
 resactis, aut terrebintho, aut lētisco, ænanthe,
 aut mollibus rubi folijs vel è buxi coma: vel è
 pseudocypere cū flore. Alij ficulneas frödes in so-
 le antea siccatas, eodè modo parät: alij taurinū
 gluten: alij succidas lanas asperas, pice aut melle
 irrigatas. Quæ omnia in spody vicè vsurpätur.

Aes vstum. CAP. LXVII.

AEs vstum probatur rubrū, & qđ contritu
 colore cinabarim imitetur: nigrum verò
 plusquā deceat, exustū est. Fit autè è clavis sola-
 tarū nauinū, fictili crudo cōpositis: subperso sul-
 phure cū sale pari, omnibus vicissim insparsis, fi-
 ctile circumlito figulari creta spiramento, for-
 nacibus inditur, donec figlinū pcoquatur. Qui-
 dam pro sulphure, & sale alumē inspargunt.
 Alij sine sulphure ac sale, fictili multos dies vrūt.
 Alij sulphure solo vtuntur, fuliginē tamen ex-
 cutiunt. Alij oblitos scβili alumine clauos cū sul-
 phure et aceto, fictili crudo cremāt. Alij in anea
 olla aceto respersos vrunt, & iterū ac tertio idē
 efficiunt, postea recōdunt. Principē locum tenet,
 in Memphide cōbustum: proximum in Cypro.
 Adstringit, exiccat, reprimat, extenuat, atra-
 bit: vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: vi-
 tia

zia oculorum emendat. excrescentia in carne cōsumit, nomas cohibet: vomitus ciet cum hydro-melite potum, aut cum melle delinēlum, illitūm ve. Lauatur vt cadmia, mutata quater die aqua, donec nulla prorsus sordes emergat. Aeris retrementum, stercūs ve, quam scoriam vocant, eodem modo lauatur: & eandem vim, sed imbecillio rem, habet. FLOS AERIS .CAP. XLVIII.

FLOS aeris, quē nonnulli clauorū veterū psegma, quasi resegmentū aut segmentū, nominarūt optimus est friabilis, in attritu fuluescens, milij effigie, & numero, breuis, pōderosus, modicò splēdēs, atque cōstringēs, qui delimatā aeris scobem nō recepit, qua saepe adulteratur. Sed id facile deprehēditur, cūm dētū illisu dilatantur ramēta. Fit autē: cū, as fornacibus fusum, in receptacula delabitur, per cola fistularū ad ea pertinētū. tū huic negotio addicli ministri, sordes expurgātes, aquā clarissimā insudūt, refrigerādi proposito: itaque repētino cōcretu, ac addēsatione, velut expuitur: & erumpit antedictus flos. Adstringit, & excrescentia coërcet: offusā oculis caliginē emendat, sed magnopere mordet. Quaternum obolorū pondere datus, crassū humorē extrahit. carnosā narium, & sedis vitia absumit, eruptiones papularū cū vino cohibet. Candidius cōtra diu turnas auriū grauitates tritus, in eas per fistulam flatu impellitur: vna, tōsillasq; reprimit, farina eius cum melle admota.

Squama aris. CAP. XLIX.

Squama aris excussa ex Cypris officinarum
 halitis, id est, clauaris nominatur. sed ex vili p-
 miscuoq; are, aut candido, vitiosa intelligitur:
 quàm, vt pote tenuem, & inuolidam. damna-
 mus, maximè approbantes crassam, rufam, pra-
 fertim si aceti respersu æruginē cōtrahat. Vim
 habet adstrictoriã, extenuantē, reprimētē, &
 erodantem: nom. is coercet, vlcera ad cicatricem
 perducit. pota ex aqua mulsa, aquã trahit. Ali-
 qui farina subactã, dant in catapotio. Additur
 ad oculorũ medicamenta: genarum nãque sca-
 britiã absunit, & fluxiones exiccat. Lauatur
 hoc modo, Sicca aris squama expurgata selibra,
 cum nitida aqua in mortario manu diligenter
 conturbatur, quousque pessum ierit: abycitur,
 quod subsidit, & effusa aqua, hemina celestis
 imbris adycitur. & distēta manu, squama, qua
 si destringenda sit, vehementer cōfricatur, dūq;
 lentorem emittere cœperit, aqua sensim ad sex
 heminas vsque superinsunditur, terēdo validè:
 squama ad latus mortarij colligitur, ibiq; ap-
 primitur. quo factō, expressus humor pyxide ex-
 are rubro facta, excipitur. Hoc est enim velut
 flos squamæ, valens viribus, & ad ocularia me-
 dicamēta cū primis efficax. Inutile, imbecillūq;
 quod superest, lauatur donec nullam prorsus
 lentitiã excernat: & luteo opertum biduo

conquiescere finitur, effusaq; extante aqua, ubi siccatum erit reconditur pyxidicula. Alij vt cadmiam lauant, & reponunt.

Squama stomomatis. CAP. L.

Squama ex acie, aut mucronibus decussa, Squam vocant stomoma, eadem vis. Lauatur modo simili, & reconditur: sed ad moliendam alui deiectionem inefficacior est.

Aerugo rasilis. CAP. LI.

Aerugo rosa fit ijs modis. In cadum, aut aliud cõsimile vas, acetũ quàm acerrimũ infunditur: superponitur inde inuersum aeneũ vas, praesertim concameratum: sin minus, planum: sitq; obstructũ, nullumq; habeat spiramentum: exempto, quo doliolum obturaueris, operculo, decimum post diem incidens aerugo detraditur.

Aut aris lamina in cadis super acetum ita suspenditur, ne ipsum attingat, & totidem post dies raditur. Aut massula aris, aut luminaria pluresve vinaceis non recentibus, sed iam acescentibus cõduntur, & simili modo versantur. Quin etiam ex delinata aris scobe aruginem facere licet: necnon è laminis, quibus bractea auri cõclusa malleo ducuntur, si quis eas aceto respargat, et ter aut quater verset, donec aruginẽ cõtrahat.

Tradunt aruginẽ in Cyprijs metallis gigni, lapidibus quibusdã nonnihil aris habetibus quibus aerugo efflorescit: additq; p Canicula aestua è quodam specu manare: sed illam paucã, & optimã

ptimam esse: hanc speluncis effluentem, copiosam quidem, & boni coloris, sed vitiosam, quòd lapides multos collegerit. Pluribus autem modis adulterant, aliqui punice admisto, alij marmore, alij atramento sutorio. Sed deprehendemus pumicem, aut marmor, dum pollice sinistre manus madefacto, aeruginis portiunculã altero atterimus: siquidem eam diffundi constat: marmoris autem, pumicisq; partes coeunt non dissipata, demumq; tractatione crebra, & humoris complexu dealbescunt. quin & dentium appressu: siquidem sincera cedit, & lauis, & sine asperitate. Atramētum verò sutorium igne coarguitur: nanque si fictile, aut lamina adulterata aerugine illinatur, & feruenti cinere, aut carbonibus incalascat alterutrum, mutabitur, rubescetq; id, quod atramentum sutorium acceperit: quòd id vstum suapte natura talem sortitur colorem.

Aerugo scolecia. CAP. LII.

Aeruginis, quã vocant scoleciam, duo sunt genera. quaedam fossillis est, altera facilitas ad hunc modum. In mortario Cyprij cruris dimidiam heminam aceti albi acrisq; pistillo cupreo conterito, donec strigmenti crassitudinem imiteatur: deinde aluminis rotundi drachmam vnam cum salis fossitij translucentis, aut marini quãdam albißimi, solidiq; aut certè cum nitri pari pondere teritur in sole aestuosissimis diebus: sub syduß Canicula, donec colorem aeruginis contrahat, & concre

concretu strigmetosum fiat: vbi autem se in vermiculorum Rhodiaceis similitum speciem coegerit, recondito. Efficax, & valde boni coloris redditur, si duas partes vrinae veteris, cum vna aceti adieceris, & alia quae dicta sunt, peregeris. Sūt qui eruginem rasilem, quae in apparatu non respondit, gummi misto digerant in formas, & ita vendant. quod genus, vt vitiosum, improbat. Fit & quaedam arugo ab aurificibus, mortario, & pistillo Cyprij aris, cum vrina pueri im pubis, quae aurum ferruminant. Antedicta eruginum genera vsto ari omnino respondent, sed magis effectu valent. Sciendum fossilem scoliam praestantissimam esse: derasam sequi: postremo loco factitiam, mordacissima tamen est haec, & magis adstringens. Aurificum autem arugo rosea respondet. Aerugines omnes adstringunt, extenuant, excalfaciunt, oculorum cicatrices emendant, lacrymas cient, nomas sistunt, vulnera ab inflammatione tuentur, vlcera ex oleo ceraq; ad cicatricem perducunt: callos, & sordida vlcera purgant, cum melle cocta: calum fistularū: erodunt cū ammoniaco collyrij modo in eadem adacta, ad gingiuarum autem excrescentias, & extuberationem vtilis. Magnopere extenuant genariū crassitiem, cum melle illita: verū post illitionē spongia ex aqua calida locus fouendus est. resina therebinthina excepta, cum cre & nitro lepras abigunt. Vritur arugo, quacunque

reliq;

velis, minutissimè fracta, cōminutaq̄; in fictili patina, flagrantibus prunis superposita: versaturq̄; donec se mutet, & colorem cinereum concipiat: postea refrigerata reponitur ad vsum. Sūt qui cruda olla eam vrant, vti dictum est: sed nō prorsus eundem colorem cremata reddit.

Rubigo ferri. CAP. LIII.

Rubigo ferri restringit: sistit facinarū profusua admota, potuq̄; præstat ne concipiāt. Illita ex aceto, ignibus sacris, & papularum eruptionibus medetur. Perquàm utilis ad scabrisias genarum, reduuias, & pterygia. Condylomatu prodest, gingiuas firmat, podagras illita lenit, alopecias replet. Vinum aqua ve, in qua cādens ferrum sit restinctum, potu caeliacis, dysentericis, lienosis, cholera laborantibus, & dissolutis stomacho auxiliatur.

Stercus ferri. CAP. LIIII.

Stercus ferri, quam scoriam vocant, eadem potest, quæ rubigo, sed inefficacius. Aconitox aceto miso potum opitulatur.

Plumbum elotum. CAP. LV.

Lotura plumbi sic fit. In mortarium plumbum aquam inijciens, pistillo plumbeo terito, donec nigrescat aqua, & limi modo crassescat, aut lutulenta reddatur: lintheo deinde colat aquam superinfundens: quò facilius quicquid est resolutum incerni possit. hoc iterum facito vsque dum satis tibi habuisse videatur. vbi concederit

derit priore aqua effusa, nouam adijciens, vt
 cadmiam lauato, donec nulla extet nigritia: po-
 stea in pastillos cogens reponito. Quidam scobē
 mundi plumbi lima quæsitam, mortario pistil-
 loq; lapideis terunt, aut manibus cum aqua pau-
 latim adiecta fricant, donec nigrescat, mox vbi
 id pessum ierit, effusa aqua colligunt in pastillos.
 nam tritum vehementer, cerussa simile reddi-
 tur. Alij elimata scobi modicam plumbaginem
 adijciunt, affirmantes ita elotum plumbum præ-
 stantius esse. Potest refrigerare, adstringere, in-
 ducere, mollire, explere caua, sistere oculorum flu-
 xiones. & vlcera ex crescentia. Sanguinē sup-
 primit: prodest contra sedis vlcera, condylomata
 & hæmorrhoidas, ex rosaceo: item ad ea, quæ a-
 grè cicatricem ducunt: & in totum spody effe-
 ctus præbet, nisi quod non obducit crustas. Syn-
 serum plumbum affrictu, mariti scorpionis, dra-
 conisq; plagis auxiliatur.

Plumbum vltum. CAP. LVI.

VRitur plumbum sic. Super quàm tenuissi-
 mas plumbi laminas, & fictili nouo inditas,
 sulphur inspargito: additisq; alijs rursus lami-
 nis, interiecto semper sulphure: vsquedū vas
 expleueris, succendito flagrante aut plumbo, fer-
 rea rude versato, donec perfectè redigatur in ci-
 nere, nihilq; è plumbo non hustum hæserit. tum
 demum obstuclis naribus eximito, alioquin ha-
 litus plumbi noxius sentitur. Aut elimatam
 plumb

plumbi scobem in olla sulphure vrito. Alij laminas in fictili crudo, vt dictum, est, imponūt for-
naci, aut foco: & circumlinentes operculum, da-
to exili spiramento, vrunt. Alij pro sulphure ce-
russam, aut hordeum inspargunt. Alij integras
laminas imponentes, acri igne vtuntur, & radi-
cula ferrea continuè mouent, dum in cinerem sol-
uantur. Sed difficilis huiusmodi vstio, & si vehe-
mētius vratur, contrahit spumæ argenti colorē.
Magis tamen nobis placet prima vrendi ratio.
Plumbum vstum lauatur vt cadmia, & recon-
ditur. Eosdem effectus habet, quos plumbum elo-
tum, sed multo acriores.

Recrementum plūbi. CAP. LVII.

Recrementum plumbi, quod scoriam vocant
optimum est, densum, fractu contumax, ce-
russam planè representans, nihil plumbosi ha-
bens: quod ad luteum colorem accedit, & vrit
splendorem imitatur. Eadem, quæ plumbum ex-
ustum potest, sed magis adstringit. Lauatur in
mortarijs infusa aqua, & refusa summa a quæ
parte, quæ luteū colorem duxit: idq; sæpius, dū
recrementū absumatur. Dein vbi confederit cras-
samentum, aqua effusa, digeritur in pastillos.

Molybdoides, siue lapis plumbarius.

CAP. LVIII.

Molybdoides lapis à plumbi similitudine di-
ctus, respondentē recremento vim habet, et
eodem modo lauatur.

Sibiu

Stibium. CAP. LIXI.

Stimmi optimum, quod splendidissimum est, modoq; nitedularum emicat, constrictu crustosum, nihil terra, aut sordidi habens, friabile, quod sibi appellant, alij platyophthalmion. Vis eius adstringere, meatus obstruere, refrigerare, ex crescentia in carne cohibere, vlcera ad cicatricem perducere, sordes, & vlcera oculorum expurgare: sistit & sanguinem è cerebri membrana profluentem. & vt in vniuersum dicitur, vis vsto plumbo similis est. Priuatim ambusta igni in pustulas crumpere non patitur, cum adipe recenti illitum. crustosas exulcerationes ad cicatricem perducit, cum cera, & exigua cerussa. Torretur pinsita farina circumlitum, & carbonibus obrutum, donec carbunculetur crusta exemptumq; restringitur mulieris lacte: qua marè peperit, aut vetere vino. Vritur etiam carbombus succè sis efflatum quoad igni deflagret: si enim paulò magis concremetur, plumbum fit. Lauatur vt cadmia, & as. Sunt qui plumbi recrementum eleuant.

Molybdæna, ceu plumbago.

CAP. LX.

Molybdæna optima est flaua, argentea spuma emula, modicè splendens, cum teritur rufa, cocta cum oleo iecinoris colorem trahit. Vitiosa est qua aërem, aut colorem plumbeum refert. Gignitur ex auro, & argèto. Est etiã qua

G dam

dam fossilis, ad Sebastiam, et Corycum inuenta.
 Quo in genere probatur, quæ lapidosa non sit,
 aut recrementosa, sed nitens, & flaua. Vim ha-
 bet spuma argenti, aut recremento plumbi simi-
 lem. Vritur, lauaturq; eodem modo. Miscetur
 conuenientissimè medicamentis, quæ liparas vo-
 cant, atque emplastris minimè mordētibus. Car-
 nem recreat, & vlcera ad cicatricem perducit:
 glutinantibus tamen medicamentis, aut abster-
 gentibus non conueni.

Argenti recrementum,

C A P. L X I.

Recrementum argenti, quod scoriam vo-
 cant, aut helcysina, aut encauma, molyb-
 dæna vim habet. quare emplastris, quas phacæ
 appellant, additur, ac medicamentis, quæ cicatri-
 cem obducunt, vtpote cùm adstringat, extra-
 hatq;. Spuma argenti. C A P. L X I I.

Spuma argenti quadam gignitur ex arena,
 quam molybditin vocant, in fornacibus con-
 flata donec perfecte igni incædescat: altera ex ar-
 gento: tertia ex plumbo. Probatissima est At-
 tica: secunda Hispaniensis: has sequitur, quæ fit
 Dicaarchia, id est puteolis, Baijs, in campania,
 & Sicilia. plurima enim hisce locis è flagranti-
 bus laminis plumbeis gignitur. Quæ flauo colo-
 re splendet, chrysitis appellatur, omnium opti-
 ma: quæ in Sicilia, argyritis: quæ ex argento car-
 labritis. Vis autem adstringere, mollire, explere.

tana, excrementia in carne reprimere, ad cicatri-
 cē ducere, refrigerare, & occludere. Vritur argē
 si spumas confractis partibus ad magnitudinem
 inglandium pruna superpositis: ita accensa folli-
 bus, vt conflagret, abstergitur insidens spurcitia
 & reconditur. Aliqui ter aceto, aut vino restin-
 guentes: rursus vrūt. et eadē prosecuti, reponūt.
 Lauatur vt cadmia. Vt argyritidi nominatae,
 aut, si desideretur, alteri candor detur, ea in par-
 tes magnitudine fabarū cōfracta, chœnicis At-
 tica mensura, sicili: nouo superfusa aqua, addi-
 to candidi tritici pari pōdere, priuatimq; pugillo
 hordei, lunteolo puro, raro ansulis vasis alligato,
 coquitur, donec hordeū fractum dissiliat, deinde
 omnia in nouum craterem oris ampli trāsfun-
 duntur, triticū abijcitur, spuma argenti re-
 mēter manibus affricādo, infusa aqua lauatur,
 assicataq; in Tl:baico mortario teritur, affusa
 feruente aqua, donec soluta fatiscat. Excolata
 aqua, iterū tota die teritur, & vesperi infusa
 calida aqua sinitur: mane colis excernitur, alia
 infunditur, atq; ter die excolatur. Ad septē dieb⁹
 fieri solet: postea additis ad singulas minas spu-
 ma argēti, quinis salis fossilis drach. infusaq; cali-
 da aqua, ter die teritur, et addita aqua, excola-
 tur: cūq; in albuerit, calida infusa, idē facito, dū
 nullam proffus salcedinem respiciat. demum ar-
 dentiſſimo sole siccata, eiecto prius humore re-
 conditur. Sin minus mina spuma argyritidis di-

gendum, cribrandumq; vicissim eadem tertio, quartoq; facienda. Melior, quæ primò cribrata est, & medicamentis oculorum assumenda. Secundum locum tenet sequens, & reliqua suo ordine. Nec desunt, qui ligneas rudēs in medio vase appendant: & deraso ceu situ imposito ita vt acetum non contingat, inditoq; operculo circumlinentes dimittunt. Post dies decem laxato obturamento visunt: cumq; resoluta materia fuerit, reliqua, vt supra diximus, exequuntur. Si autem quis in pastillos velit digerere, aceto acrisubacta, diuiditur in pastillos, qui in sole siccantur. Aestate tamen supradictum opus obendum est: ita enim candida, atque efficax redditur. Quinetiã hyeme paratur: vrceis supra furnos, balnea, aut fornaces impositis: ascendens enim calor idem quod sol praestat. Laudatissimã fieri putant Rhodi, & Corinthi, aut Lacedemone: proximam Puteoli. Torretur hoc modo. Flagrantes igni carbonibus, scitili modo, maxime Attico; trita cerussam imponito, & assidue versato: cumq; cinereum colorem traxit, extrinsecus refrigerato, & vitior. Est & aliud vrendi genus. Trita patinis nouis supra prunas imponitur, et ferulacea rude mouetur, donec colore similis sandarachæ fiat, extractaq; ad vsus ministratur. Quæ verò ita parata est. Sãdix à quibusdã dicitur. Lauatur cerussa eadem modo. Vis eius refrigerare, ocludere, emollire, explere, extenuareq;

in super excreſcētia leniter reprimere, & ad cicatricem perducere. Miscetur cēratīs, & ampulſtris, quæ liparæ vocantur, paſtilliſq; . Eſt autem lethalis eius potus.

Chriſocolla. CAP. LXIII.

Chriſocolla laudatiſſima Armeniaca, colore porri quàm ſimillimè reddens. Secundum locum ſibi vendicat Macedonia: & proximum Cypria. quo in genere præfertur pura: damnatur, quæ terram, aut calculos collegerit. Ratiō lauandi hæc eſt. Tuſam inſuſa aqua, mortario expaſſa manu ad pilam vehementer fricato, & ſtatim quàm conſederit, colato. Alterā inſundens aquam, ruruſum terito. hæc viciffim proſequere, donec pura, ſynceraq; ſpēcietur. dein ſiccato in ſole, & ad uſus recondito. Quod ſi vtere volueris, ex ea terens; quod ſatis eſſe videbitur, patinis ſupra carbones adponito: et alia facito, quæ ſupra diximus. Dos chriſocolla ad purgandas cicatrices: excreſcentem carnē coercet, adstringit, purgat, excalfacit, & modicè corpus mordēdo exeſt. Inter medicamēta intelligitur, quæ vomitiones concitant, & necem inferre poſſunt.

Lapis armenius. CAP. LXV.

Armenius lapis præfertur leuis, colore cæruleo, perquàm æquabilis, calculo carens, & friabilis. Eadem, quæ chriſocolla præſtat, ſed inefficacius. Quinetiam uſum habet ad pilos in palpebris alendos.

Cœruleus lapis. CAP. LXVI.

Cœrulei origo ex ararijs metallis in Cypro. Copiosior ex arena litorali secundum quosdam sub canatos specus maris inuenitur, qui magis probatur. Eligi debet inebriatus. Vritur vt chalcitis, lauatur vt cadmia. Vim habet reprimentem, & modicè erodentē. crustas gignit, & exulcerat.

Indicum. CAP. LXVII.

Indici duo genera. vnum sua sponte nascitur, tanquam spuma, germinatione Indicis arundinibus exiens. Alterum insectoriae dant officinae: et est spuma purpurea innatās cortinis, quā detraclam artifices siccant. Optimum existimatur, quod cœrulei speciem præbet, succum sumit sorbet, & laue. Inter medicamenta est, quæ leuiter adstringunt, & inflammationes, tumoresque rumpunt. purgat, & reprimat vlcera.

Ochra. CAP. LXVIII.

Ochram leuissimam, & omnino luteā eligere oportet, saturatam, non lapidosam friabilem, natione Atticā. Vritur hæc, & lauatur cadmia modo. Vis eius adstringere, erodere, collectiones & tubercula dissipare. Excrescentia in carne reprimat, cana cum cerato explet, et articulorum tofos comminuit.

Cinnabaris. CAP. LXIX.

Hallucinantur qui cinnabarin minio eandē esse existimant. Minium enim in Hispaniâ esse sanguis non draconis, quæ ex la

quod. hinc etiam vulg. Dioscoridos.
& Andrus Ayuntamiento de Madrid

ex lapide quodā argētea arena permisto, tēpera
 ri solet, alioqui non dignoscitur. Fornacibus au
 tem in florentissimum, flagrantissimumq; co
 lorem permutatur. In metallis verò strangulan
 tem halitum eructat, itaque facies incola vesti
 cis obuelant, vt per illas spectent, nec respiran
 do noxiū aërem attrahant. Eo pictores ad sum
 ptuosa parietum ornamenta vtuntur. Cinna
 baris verò ex Aphrica desertur, & magno con
 stat. hactenus inuenitur, vt vix versicoloribus
 pictorum lineis satisfaciat: intento colore, nec di
 luto praditum: quare quidam sanguinem esse
 draconis existimauerunt. Vim habet cinnabaris
 hematitæ lapillo eandem. Cōuenit ad oculorum
 medicamenta, verūm efficacius: magis enim ad
 stringit, & sanguinem cohibet. Ambustis igni,
 & papularum eruptionibus, cerato excepta
 medetur.

Argentum viuum. CAP. LXX.

Argentum viuum fit ex minio, quod abusi
 uè cinnabaris dicitur, patinis fictilibus im
 posita, ferrea concha cinnabarin continente, &
 calice coopera, argilla superlita, carbonibus suc
 cendūt. siquidem deteresa fuligo, quæ calici insi
 det, refrigerata in argentū viuū coit. Quinetiā
 inuenitur in argenti fodinarum teclis stillatim
 concretū. Alij per se in metallis inueniri tradūt.
 Seruatur in vitreis, aut plumbeis, aut stagnis.
 aut argenteis vasis: siquidem aliā materiam

omnem excedit, & defluere facit. Potum vini pernicialē habet: suo enim pondere interna est. Remedio est lac multum subinde potum, & vomitionibus reiectum, aut vinum cum absinthio, aut apij decoctum, aut semen homini, aut origanum, aut hyssopum cum vino. Auri lanata scobs, id est, ramētum quā tenuissimū expostum mirabili est auxilio.

Rubrica sinopica. CAP. LXXI.

Rubrica sinopis maximè probatur grauis, densa, ad iecinoris imaginem vergens, calculorum expers, concolor, cum diluitur, impediō fusilis. Effoditur in Cappadocia, speluncis quibusdā, expurgataq; defertur in Sinopē urbē, in qua venditur: vnde cognomen tum accepit. Vim habet exicatoriam, quasi inducēdo obstruentē, & adstrictoriā, quapropter vulnerarijs emplastris, & pastillis exiccātibus, & adstrictorijs commisceri solet. Aluū sistit, in ovo sumpta, aut clystere infusa, datur iecinoris vitio laborantibus.

Rubrica fabrilis. CAP. LXXII.

Rubrica fabrilis ad omnia Sinopide inferior est. Optima Aegyptia, & Carthaginensis, lapidum expers, friabilis. Glignitur etiam in Iberia, qua ad occidentem spectat, ochra exusta, & degenerante in rubricam.

Lemnia terra. CAP. LXXIII.

Lemnia terra cuniculoso in specu nata, ē Lemno insula, palustri loco defertur, inibi
ele

electa, & caprino sanguini permista, quam incolæ cogunt in pastillos, & imagine caprae signant: unde & sphragida egiō, hoc est, sigillum caprae appellauere. Vim antidoti habet contra pernicioſa venena ſingularem: pota cum vino, & praſumpta euomi venena cogit. Contra iclus morſuſq; animaliu, quæ exitiale nirus eiaculantur, prodeſt. Antidotiſ familiaris. Sunt qui hanc ad ſacrificia vtantur. eſt & dyſenteria vtilis.

Atramentum ſutorium.

CAP. LXXIIII.

Atramentum ſutorium genere quidem vnu & idem eſt, molle, & concretum: ſed in ſpecie differētijs tres habet. Vnum nāque humoribus ſtillatim in cuniculos quosdam colatis, concreſcit: quare ab, iſ qui Cypria metalla conſiciunt, ſtillatitium appellatur. Peteeſius ipſum pinarion vocat: alij ſtalaſticon, id eſt, ſtillatitiu. Alterum ſimplici ratione ſit in ſpeluncis, poſtea tranſfuſum in excauatos ſcrobis, concrementu capeſſit, quod peclon, id eſt cōcretitium, proprie nominatur. Tertiu dicitur coctile, & in Hiſpania fieri ſolet: ſed inutile, ac inualidiſſimum eſſe conſtat. Ratio parandi hæc eſt. Aqua madefactum decoquunt, mox in piſcinas tranſfundūt, & reſidere patiuntur. Hoc certis diebus coaleſcit, in cōplures formulas digeſtum, teſſerarum ſpeciem reddentes, quæ racematim inter ſe cohaereſcunt. Optimum eſſe creditur cæruleum, gra-

ue.

ue, concretū, translucens: cuiusmodi stillatitium est, ab alijs lonchoton nominatum. Proximum concretitium. Coctile verò ad infectus, & denigrationes, aptius ceteris esse compertum est: sed ad medicinae usum inualidius esse, experimenta docent. Valet adstringere, calfacere, & crustas inducere. Latas vètris tineas necat, drachma pondere deuoratu, aut cum melle linctum: vomitus ciet. aduersus hausta fungorū venena, ex aqua potū auxiliatur. purgat caput aqua dilutu, & in vellere naribus instillatum. Vritur, vt paulò post in mentione chalcitis ostendemus.

Chalcitis. CAP. LXXV.

Chalcitis p̄fertur similis eri, friabilis, nec lapidosa, nec inueterata, intercur santibus oblongis venis, splendentibusq;. Huic absterforia vis inest, excalfaciens, & crustas vlceribus obduens: purgat, qua oculis, & eorundē angulis haerent. In genere leuiter erodentium est. Ad ignā sacrum, & vlcera, qua serpunt, efficax est. Sanguinem è vulua, & naribus erumpentem, cum succo porri sistit. Gingiuarum vitia, depascentia vlcera, tonsillasq; eius farina cōpescit. Vsta, & cum melle trita oculorum medicamentis longè vtilior redditur. Callum genarum, & scabritiam absomit, abstergetq;. Fistulas tollit, collyrii modo in eas adacta. Fit ex chalcite medicamentum, quod Psoricon vocāt, duabus eius partibus, cum vna cadmia additis, & ex aceto tri-

dis. oportet autem in siclili obruere fimo diebus quadraginta, per Canicula ardores: sic enim fit acrius. idem quod chalcitis potest. Alij pares vtriusque portiones in vino terunt, & eadem prosequuntur. Vritur chalcitis siclili nouo, viniis carbonibus superposito. Modus autem vstionis in humidioribus est, dū ipsa chalcitis bullas excitare deserit. & perfectè inaruerit: in reliquis verò, dum mutata in floridum colorem fuerit, & sanguineum aut miniatum colorem contraxerit, tum demum eximenda est. Insidēs autem spurcitia flatu expellenda, mox reponēda. Torretur etiānum perflatis carbonibus, vsquedū luteo colore pallefcāt: aut siclili subditis candentibus prunis, subinde versata, donec igni conflāget, & colorem mutet.

Mili. CAP. LXXVI.

Misi assumendum natione Cyprium, aurū simile, durum, quod friando auri colorem imitatur, & stella modo splendet. Vim habet, & vstionem, cum chalcitide eandē, praterquā quod psoricum ex eo non conficitur, excessus, de seclisq; ratione tantum differens. Aegyptium autem ceteris praestat, vtpote quod efficacius habetur, sed ad ocularia medicamenta multò superadictō inferius.

Melanteria. CAP. LXXVII.

Melanteria gemina est originis. quadam in faucibus cuniculorū, quibus as erui-

tur, salis modo cōcrefcit. Alia verò in summa fa-
 zie supradictorū locorum coit, quæ terrena est.
 Quinetiam inuenitur in Cilicia. & alijs qui-
 busdam regionibus, fossilis quadã. Præstat quæ
 sulphuris colorem trahit, leuis, pura, æquabilis,
 & quæ contactu æquæ confestim nigrescit. Vim
 causticam eam obtinet, quam & misy.

SORI. CAP. LXXVIII.

SORI existimarunt aliqui melanteriam esse,
 Saberrantes: siquidem sui generis est sory, ei nõ
 absimile. verum sori virus inest graue, & nau-
 seam mouens. Inuenitur etiam in Aegypto, &
 alijs quibusdã regionibus, vt in Libya, Hispan-
 ia, & Cypro. Præfertur Aegyptiũ, quoq; friati
 nigrius apparet, in multa foramina dehiscens,
 suppingue, in super adstringens, & olfactu deuo-
 rationeq; magnum virus olēs, ita vt stomachus
 in vomitiones effundatur. Quod autẽ friatum
 scintillas misyos modo non emittit, & alterius
 generis esse, & inualidũ, censendum est. Vim, &
 vstionem supradictis similem habet. dolori den-
 tium cauernis inditum. medetur, eosq; labantes
 firmat: ischiaduis ex vino infusum auxiliatur;
 illitum cū aqua, varos extinguit. Medicamētis
 admiscetur, quæ capillos denigrant. Hæc autem
 serè omnia, & alia, quæ vstionem experta non
 sunt. perustis validiora esse existimantur: præ-
 ter salem, & vini facem, nitrum, calcem, & con-
 familia, quæ cruda remissiora sunt, cōbusta enim

viribus efficaciora redduntur.

Diphryges. CAP. LXXIX.

Diphrygis tria genera esse creduntur. Quod
dam enim metallicum est, quod in Cypro
sola gignitur: luto sum nanque extrahitur. ex
luto cuiusdam inibi specus: extractum sole siccat, &
mox circumpositis sarmentis vratur. diphryges
ideo vocatum est, quod & a sole, & a sarmentis
vratur, arescat, & ferme torreatur. Alterum
perfecti aris quasi subsidens sax est: siquidem post
frigida aqua offusionem, vt supra retulimus, cum
de flore aris differeremus, sublato are, fornacum
ima parte coherens id genus inuenitur, & ad-
strictionem, & gustum aris habet. Tertium sic fit.
Lapidem pyriten, vt calcem multos dies cremat
in camino: cumque colorum rubricam contraxerit, exi-
mentes recondunt. Quidam tradunt hoc ex sola
materia, que lapidem aris gignit, fieri: quando
in dictis aris assata, & in scrobes tumulata
peruritur. tunc enim ambientem scrobis locum co-
prehendit, & exceptis lapidibus nihilominus in-
uenitur. Praefertur, quod saporem aris reddit,
& ruginisque adstringens, & vellementer exiccans
lingua: quod sibi exusta ochra non vedicat, qua
cremata diphrygis vice vanit. Vis eius adstrin-
gere, perpurgare, extergere, siccare, excrescentia
consumere, ulcera serpentia, & que cacoethe vo-
cant, ad cicatricem perducere. Suppurationes te-
tebinthina, aut cerato exceptum discutit.

Auris

Auripigmentum. CAP. LXXX.

Auripigmentum in eisdem metallis, quibus sandaracha gignitur. Optimum existimatur crustosum, aureo colore micans, nulli materia permixtum, in squamas fissile: quale in Myfia Helleponti nascitur. Huius duo genera fluxerunt. vnum supra dictum est. Alterum gladius effigie, pallidum, & colore sandaracham imitans, glebosum ex Ponto, & Cappadocia defertur: quod etiam secundum locum tenet. Torretur in testa noua, viuis carbonibus subiectis, assiduoque versatur, donec igne fragret, & mutet colorem: deinde refrigeratum, tritumque reconditur. Vim habet adstrictoriam, & erodentem. Crustas cum vehementi vredine, & violento mursu excitat. reprimit quae excrescunt, & capillos euellit.

Sandaracha. CAP. LXXXI.

Sandaracha probatur rufa, & saturatior, & aliena materia vacans, friabilis, cinnabaris colore, sulphuris virus redolens. Dos eadem, & vstio, quae auripigmento. Explet alopecias, resina excepta: & scabros vngues cum pice eximit: contra phthiriasin ex oleo efficax est: tubercula cum adipe discutit. Prodest ad narium, orisque vlcera, & ceteras papularum eruptiones cum rosaceo: item condylomata. Datur ex mulso, perulenta extusientibus. suffitur quoque cum resina, aduersus veterem tussim, rapit per fistulam

nidore: vocem expedit cum melle delinēta: suspi-
riosis cum resina in catapotio optimè datur.

Alumen. CAP. LXXXII.

A Luminis omne ferè genus in Aegypto, et in
eisdem metalis inuenitur: etenim scissile
quoddam, quasi flos glebosi intelligitur. Gigni-
tur & in alijs quibusdā locis, in Melo, in Mace-
donia, in Liparis, Sardinia, Hierapoli Phrygiæ,
Aphrica, Armenia, & plerisque alijs regionibus,
sicut, & rubrica. Plurimæ eius species: verū
ad medendi vsum scissile, rotundum, & liqui-
dum expetuntur. Optimum est scissile, præser-
tim recens candidissimum, gustu per quā ad-
stringens, graue olens, calculorum expers, nec
glebulosè aut assulosè compactum, sed sigillatim
in capillamenta quædam canescentia debiscens:
quale est, quod trichites, quasi capella re nomina-
tur, in Aegypto natum. Reperitur quoque la-
pis huic alumini persimilis, qui gustus iudicio di-
gnoscitur. quod non adstringat. Damnatur in
rotundi genere. quod manu confictum est, sed ex
figura deprehenditur. Asumendum autem sua-
pte natura rotundum, bullis turgens, albo pro-
prius, atque validius adstringens, præterea noni-
hil palloris cū quadā pinguitudine præ se ferēs,
sine arenis, friabile, natione Aegyptium, aut ex
insula Melo. Liquidus probatio, vt sit lympidū.
lacteum, æquale, & semper succomadens, sine la-
pidibus, atque quendam coloris igniculū expi-

H rans.

rans. Vim habent excafaciēdi, strigendi, & ex-
 purgandi, quæ caliginem pupillis oculorum of-
 fundunt. generum carnē, ceterasq; excrementas
 extenuant. Scissile rotundo efficacius intelli-
 gitur. Vri, & torreri chalcitidis modo debent. Pu-
 trescentia vlcera compescunt: sanguinis fluxio-
 nes inhibent: gingiuas humore pragnantes cō-
 primunt: motus dentium cum aceto, & melle fir-
 mant. Profunt cum melle vlceribus oris, eruptio-
 nibus papularum, & fluxionibus aurium, cum
 sanguinalis herba succo. Lepris conueniunt cum
 brassicæ folijs, aut melle cocta: item pruritu,
 & vnguium scabritijs, pterygijs, & perioni-
 bus, aspersa cum aqua. Valent cum aceti face, et
 galla, pari pondere cremata, ad phagedenas vl-
 cerum: et cū salis duabus partibus, ad vitia, quæ
 pascunt. furfures, cum eruo, & pice illita abster-
 gunt: ad lendes, pediculos, ambusta, cū aqua illi-
 ta auxilio sunt. Contra tumores, & graue ala-
 tum, inguinumq; virus illinuntur. Ex Melo au-
 tem aduectū, mulieribus præstat ne concipiant,
 ante coitum ori vuluæ inditum: partus quoque
 extrahit gingiuis, si caro excreuit, vuis ac consil-
 lis accommodantur: ori, auribus, & verendis: cū
 melle illinuntur.

Sulphur. CAP. LXXXIII.

Sulphur optimū existimatur viuum, quod
 Sapyron vocant, nitedule modo splendendum,
 perlucens, minimè lapidosum. Probat in gene-
 re sul

re sulphuris ignē experti, quod viret, ac propin-
 gue spectatur. Plurimū in Melo, & Lipara gi-
 gnitur. Supradictum sulphur calfacit, discutit,
 & celeriter concoquit. Prodest tussibus, suspirio-
 sis, purulenta extussientibus in ovo sumptum,
 aut suffitum: præterea partus vstinidore extra-
 hit. Lepras lichenas, scabros vngues, cum resina
 terebinthina: mistū aufert: cū aceto autem illi-
 tum, ad lepras efficax est: vitiligines tollit. Scor-
 pionis iclibus, addita resina, medetur: cum ace-
 to verò, draconis marini, scorpionisq; plagas sa-
 nat. Pruritus toto corpore erumpentes, cū nitro
 detersum sedat: regum morbum emendat, in-
 sparsum fronti cochlearis mensura, aut in sorbi-
 li ovo sumptum. Facit ad grauedinem, & destil-
 lationes: subdiores quoque cōspersum inhibet. po-
 dacricis cum aqua & nitro illitū, conducit. gra-
 uitatem auditus, suffiti nidore raptim per fistu-
 lam hausto, sanat. Lethargicos suffitu excitat:
 erumpentē vndecunq; sanguinem sistit. Contu-
 sis auribus, cum vino & melle illitū, medetur.

Pumex. CAP. LXXXIII.

Pumicis probatio, vt magnopere leuis, spon-
 giosus, scissilis, nec arenosus, item teri facilis,
 & candidus. Crematur flagrantissimis carboni-
 bus obrutus, & vbi canduerit, extractus, vino
 restringitur odorato: iterumq; incesus, restrin-
 guntur: & tertia vstione exemptus, & p se refri-
 gerat⁹, ad vsus cōditur. Vis eius astringere, gin-

giuas abstergere. purgat cum calfactione, quæ populis caliginē offundunt: explet vulcera, & ad cicatricem perducit. excreſcentia cohibet. Fit ex farina eius dentificiū. Corpori cruſtā obducit: auelendis capillis aptus. Theophrastus author est, si quisquam in bullientem vrceum vini punicem iniecerit, feruorem statim ſedari.

Sal. CAP. LXXXV.

Sal foſſilis effiacior est. communiter, si est cādī dus, calculus vacans, & perſpicuus, denſus, æquali compage. Peculiariter Ammoniacus natione laudatur. si modò findi facile poſſit, & in recta ſegmenta diduci. In marino ſale eligendus est candidus, æqualis, denſus. Probatiffimus in Cypro fit, & Salamine Cypri, & Megaris, in Sicilia, & Aphrica. Sed inter dicta ſalis genera lacuſtris præfertur: ſed multò validiffimus est Phrygius nomine tapeus, aut trit^o aut gnata^o. Salis natura in cōmune per quā vtilis est: adstringit, abſterget, expurgat, diſſipat, reprimi, extenuat, & cruſtas inducit. ſed hoc intereſt, quod aliis alio ſit præſtantior. Quin & à putredine vindicat. Admiſcetur medicamentis pſoras abſtergentibus. excreſcentia in oculis reprimi, & pterygia conſumit. cæterasq; carnis extuberationes tollit. Clyſteribus inſunditur: diſcutit laſſitudines ex oleo illitus. Contra hydropicorum tumores auxiliatur: dolores in ſaccis ſotu mitigat: & pruritus ſedat ex oleo & aceto inſriçtus ad ignem

ignem, donec sudent: item lichenas, lepras, psorasq;. Anginam ex melle, aceto, & oleo illitus leuat: tunfillis, vnaq; cum melle tostus. Vlceribus in ore manantibus, gingiuus, quas humor vexat, & phagedanis vlcerum, cum polëta crematus illinitur. Aduersus scorpionum ictus cum lini semine: contra serpentium morsus, cum origano, melle, hyssopo: aduersus cerasten cum pice, aut cedria aut melle auxiliatur: contra scolopendra morsus, cum melle, & aceto: aduersus vesparü ictus, & teredines, albidasq; capitis pustulas, thymos, & tubercula, cum seuo vitulino: furunculos, cum vna passa, aut suillo adipe, aut melle discutit: testium tumores, cū origano & fermento maturius concoquit. Crocodilorum morsibus auxiliatur, trictus in linteolo, et intinctus aceto, ita vt vinculis loca constringantur. Prodest ad bestiarum morsus, & ad sugillationes in facie ex melle. cōtra haustum opiū, & fungos, cum aceto mulso bibitur. Luxatis imponitur cum farina, & melle. ambustis igni cū oleo impositus postulas erumpere nō patitur. Podagricis itidē imponitur, & aurium doloribus, cū aceto. ignes sacros, & vlcera, que serpunt, cum aceto, aut hyssopo illitus sistit. Vritur fictili, diligenter opertus, ne exiliat, conditusq; prunis, vsquedum effervescat. Aliqui fossilem subactō polline obliniunt, & carbonibus subijciunt, vsquedum eius crusta exuratur. Solet & sal com

munis hoc modo vri. Aqua semel abluitur, & siccatus in ollâ coopertâ mittitur subdito igne, moueturq; donec iam non exiliat.

Salis spuma. CAP. LXXXVI.

Spuma salis spumosi maris lanugo, siue ramentum est, in exilibus petris inuentum, cui vis eadem, quæ salis.

Muria. CAP. LXXXVII.

Muria effectus salis præbet, abstergitq;: dysentericis, infunditur etiam si nome intestina corripit, & ischiadicis veteribus. Ad forus, aquæ marinæ vsus præstat.

Flos salis. CAP. LXXXVIII.

Flos salis flumine Nilo defluit: lacubus tamè quibusdam innatat. Assumendus qui crocei coloris est, odore ingrato, ceu gari. interdù longè magis virus olet, gustuq; mordatior, & pinguis lentus. Fucatus autè rubrica, aut scrupulosus, improbatur. Præterea syncerus non nisi oleo resoluitur: adulteratus nonnulla ex parte, etiam aqua, diluente factitium colorem. Ad ulcera, quæ cacoethe vocantur, & phagedenas, genit alium nomas, & purulètas aures, efficax est: oculorū hebetudines, cicatrices, albuginesq; tollit. Emplastris, vnguentisq; coloris causa, vt rosaceo, miscetur. Sudorem cit, aluum turbat, in vino aut aqua sumptus: stomachum malè habet. Additur acopis. & smegmatis, quæ albandi capilli gratia componuntur. Et in vniuersum
acris

acris est, & feruentis natura, vt sal.

Nitrum, spuma nitri. CAP. LXXXIX.

PRæfertur nitrum leue, roseo colore, aut candido, in foramina dehiscens, perinde quasi spongiosum quiddam, quale ex Bunis adfertur. Humores euocat, qui in alto concreuerunt. Spuma nitri optima esse putatur leuissima, globosa, friabilis, colore penè purpureo, aut spumosa, & mordens, qualis ex Philadelphia Lydia defertur. secunda est Aegyptia. quin & in Magnesia Carie gignitur. Vim, & vstionē salis habet, tam nitrum, quàm spuma eius. Præterea nitrum tormina sedat, si tritū cum cumino bibatur in hydromelite, aut sapa, aut aliquibus, quæ inflationes discutere possunt, vti ruta, vel anetho. Febris circuitu redeuntibus illinitur, ante suspectā accessionē. Miscetur emplastris, quæ extrahunt, & discutiunt, extenuāt, & lepras abstergūt. Cum aqua autē calida, aut vino infusum, inflationes, purulētās aures, & sonitus earundem sanat: sordes expurgat, cū aceto instillatū. Canū morsibus ex asinino adipe, aut suillo medetur. resina terebinthina admistū furunculos aperit: aqua inter cutē cū fico illinitur: oculis ad claritatē visus cum melle succurrit: & venenis fungorum, ex posca potum: aut si buprestis momorderit, ex aqua: ūs verò qui taurinum sanguinē biberint, ex lacerpiūo: ūsq; quibus cibum non sentiunt, vtiliter obducitur: opi-

H 4 sthoro

sthotonisq; iam remissioribus, et luxatis cū cera
to in lingua resolutione, pari commode permisce-
tur. Aliqui supradicta carbonibus vrunt, su-
biecta prius testa noua, donec incandescent.

Fæx. CAP. XC.

ELigenda Fæx maximè à vino vetere. Itali-
co: sin minus, ab alio consimili. Fæx aceti vi-
ribus longè acrior est. Crematur, vt alcyonū, an-
tè diligenter sicata. Sunt qui noua testa igni
largo vrant, vsquedum penitus incēdatur. Alij
vuis carbonibus facis glebam obrunt, & idem
opus prosequuntur. Experimentum est legitimè
vstionis, vt aërio nitore inabescat, linguamq;
tactu vrere videatur. Eadem vrenda facis ace-
ti ratio. Vis ei super modum vrens, & astergēs,
vlcera ad cicatricem perducit, adstingit, vehemē-
ter exest, siccātq;. Sed recenti vtendum est, quo-
niam celeriter examinatur: proinde non nisi in
reconditorio, & vase aliquo reponi debet. La-
natur vt pompholyx. Quæ vstionem experta
non est, tumores & per sese, & cum myrto cohi-
bet. ventris, stomachiq; fluxiones illita sistit: mu-
liebre profluuiū imo ventri, aut genitalibus im-
posita mittigat: panos discutit nondum exulce-
ratos, & tubercula: rigentes mām̄as suiq; la-
elis impatientes, cum acceto perūcta extinguit.
Cremata verò, vngues scabros cum resina au-
fert. Addito lenticino oleo, illita nocte tota, ru-
fat capillum. Elota oculorum medicamentis,
vt spo

vt spodos, adijcitur: cicatrices eorum, & caligin-
nes eadem abstergit.

Calx viua. CAP. XCI.

Calx viua hoc modo fit. Marinorum buc-
cinorum testis igni condito, aut feruenti
clibano, nocte dimittito: postera die, si candidissi-
mae fuerint, extrahito: sin aliter, iterum vrto,
vsquedum vehementer inalbuerint. Dein vbi
in aquã frigidam demersa fuerint, in scilicet no-
uum conijcto, & exactè pannis operiens, nocte
vnam conquiescere finito: mane eam extrahens
vbi perfecto omni opere elaborata fuerit calx re-
condito. Fit et è litoralibus calculis igne crema-
tis, necnon è vili, & fusaneo marmore, qua cate-
ris praefertur. Vis omni calci in commune ignea,
mordens, adurens, & crustas inducens: quibus-
dã alijs immista, vt adipi, oleo, concoquẽdi vim
assumit, mollit, & dissipat: vlcera ad cicatricem
perducit. Efficacior existimatur recens, nec asper-
sa aquis. Gypsum. CAP. XCII.

Gypsum vim habet adstringendi, obstruen-
di: sanguinis eruptiones, sudoresq; cohibet,
sed potum, strangulationis modo iugulat.

Sarmentitius cinis. XCAP. XCIII.

Sarmentorum cinis vrendi vim habet: cum a-
xungia autem, vel oleo illitus, fractis nervis
articulorum collisionibus: & nervorum nodis
prodest: cum nitro, & aceto excrescentias carnis
in scroto reprimat. Serpentium, canumq; morfi-

bus illitus ex aceto medetur. crustas obducen-
tibus medicamentis admiscetur. Fit ex eo lixi-
uium cōtra precipitationes, & fungorum vene-
na, cum aceto, sale, & melle.

Alcyonium. CAP. XCIII.

Alcyoniū quinque esse genera compertū est.
Vnum enim spissum, acerbi saporis, spon-
giosa facie, item tetri odoris, ponderosum, & pi-
scem olens, quod plurimum in litoribus inueni-
tur. Alterum pinnule oculorum, aut spongia si-
mile, fistulosum, & leue, odorem algæ referens.
Tertium vermiculi forma, & colore magis pur-
pureū, quod Milestum quidam vocant. Quartū
succidis velleribus non dissimile, multis inanita-
tibus hians, leue. Quintū figura fungi, sine odo-
re, asperum, parte interna quodammodo pumi-
cosum, foris leue, acre, quod plurimū in Propon-
tide iuxta insulam Besbicon appellatam gigni-
tur, patrio nomine alos achnen vocāt. Duo prio-
ra in fœminarū smegmata assumuntur, contra
lētigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias,
& maculas in facie, reliquoq; corpore. Tertium
q̄s qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in
vesica colligunt, idoneū est: item renibus affectis,
aque inter cutem, linei. Vstum autem, & ex vi-
no illitum, alopecias replet. Postremum de aban-
dis dētibus aptum est. in alia smegmata, psilo-
thraq; assumitur, cum sale mistum. Si quisquā
alcyonium cremare velit, cum sale in crudum si-
Etile

pelles

Et ile mittat. & oblinēs vasis spiraculo luto, ita fornaci mandet, et cū siglinū percoctum fuerit, extrahēs ad vsus recōdat. Lauatur vt cadmia.

Adarces. CAP. XCV.

FIt in Capadocia, quod adarces appellatur. Est autem tanquam concreta salsilago, humidis & palustribus locis siccitate emergens, & arundinibus, ac herbis agglutinata, colore flori lapidis Asij similis, & omni forma molli alcyonio, & aliquantū cauo droxima, aut videri possit lacustre alcyonium. Ad euellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie, & similia, accommodatur. Et in summa vis ei acris. Humorem euocat, qui in alto cōcreuit, & ischia dicis prodest.

Spongiæ. CAP. XCVI.

ESpongijs alias mares appellauere, tenui fistula, spisis, quarum duriores tragos nominarunt. Fæminas autē, quæ contrarias dotes habent. Vruntur ea, vt alcyonium. Recentes sine pinguitudine vulneraria sunt, & tumores reprimunt. recentia vulnera ex aqua poscāve conglutinant: veteres sinus ex decocto melle iungūt. Vetusta autem inutiles. Arida ligata ligno, si penicilli modo adiungātur, occlusa vlcera, callosq; laxant. Sicca recentes, & vacua, senilia vlcera, & q̄ fluxiōe laborāt, aut cuniculatim exedūt impositu siccant, sanguinis pfluuiū sistunt. Crematarūcinis ex aceto arida lippitudini auxiliatur

liatur: & ubi quid abstergere, aut adstringere opus est. Vtilius in oculorum medicamentis laua re cinerem. Omnium cinis cum pice crematarū, profluentē sanguinem sisti. Candida cura sunt, è mollissimis recentes per aestus tinte salis spuma qua petris coheret: insolantur inuersa, hoc est, parte caua sursum spectante, & qua abscissa fuerunt, deorsum. Si verò aestina serenitate ad li nam sternantur, perfusa salis spuma, aut maris aqua maximum candorem referent.

Corallium. CAP. XC VII.

Corallium, quod aliqui lithodendron ap- pellarunt, marinum esse fruticem constat, qui alto extractus, duratur statim atque emergit, tanquā offuso aere protinus concreseat. Plurimum inuenitur ad Syracusas, in promontorio cui Pachyno nomen est. Laudatissimum rubēs, colore antherici, aut sandycis saturatae, nec secus terenti facile cedens, equabili vsquequaque cō- cremento, rursus algæ, aut phuci marini odore, quàm ramosissimum, forma fruticis, cinnamomi amulum. Quod autem in lapidis duritiam coit, scrupulosum, inane, & lacunosum, vitiosum, existimatur. Adstringit, & refrigerat mediocri- ter: ex crescentia coercet, oculorum cicatrices ab- stergit: vlcera caua, & cicatrices explet. Con- tra sanguinis reiectiones magnopere efficax est: vrine difficultati auxiliatur. quin & potum ex aqua lienem absomit. Quod antipathes vo- cant.

cant, corallium esse arbitrantur, specie tantum distans. Est autem colore nigro, arboris figura, ramosum magis. Vires supradicti habet.

Lapis Phrygius. CAP. CXVIII.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia videntur, à qua nomen accepit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè grauis, non solida corporis compage, intercedentibus albis segmentis, vt in cadmia. Vritur autè vino optimo perfusus, viuisq; carbonibus obruptus, perflatur assiduè sollibus, donec mutato colore rufescat: rursus extractus eodem vino restinguitur. Hoc iterum, et trinis vicibus faciendum attendendum tamen ne minutim confringatur, et in fuliginè euanescat. Vis crudo, vstoq; adstrictoria, expurgans: vlceribus crustas quadatenus inducit: ambustis cū cerato medetur. Lauatur, vt cadmia.

Lapis Asius. CAP. XCIX.

Asius lapis assumi debet pumicis colore, lenis, fungosus, item friabilis, scissiles venas lutei coloris ad inum actas habens. Eius flos salugo substana est, summo lapide insidens, compage tenui, colore in aliquibus alba, in alijs pumici simili, ad luteum vergente: ad motus lingue aliquantum mordet. Vim habet vterque adstrictoriam, & modice erodentem. admistus liquidae pici, aut terebinthinae tubercula discutit. Longè validior flos existimatur. De cetero siccatus flos
vet

vetera vlcera, & cicatrici repugnantia sanat. excrementia cohibet: tetra vlcera, & fungis similia, cū melle expurgat: vlcerum caua explet, & expurgat cum melle: depascentiaq; cum cera to sistit. Fit cataplasma ex eo podagris, misto faba lomento: & lienosis ex aceto, & viua calce. Prodest flos ex melle phtihisicis linctus. Podagrici inuuantur, pedibus in folio ex eo lapide excauato inditis. Fiunt quoque ex eo loculi, qui corpora erodunt: & luxuriantem carnem, & corporum crassitie absumunt, cū vice nitri in balneo sparguntur. Si lauare libet, cadmia modo lauatur.

Lapis pyrites. CAP. C.

PYrites lapidis genus est, à quo as conflatur. Eligi debet aris similitudine, facile scintillas edens. Vritur sic. Melle irrigatus, molli pruna cōtinuè flatur follibus, donec rufescat. Alij in multos carbones igni candentes, lapidem copioso melle perfusum deijciunt, & vbi ad fuluum colore vergeret ~~ap~~rit, extrahūt: efflatoq; cinere, rursus madafactum cremant, donec equabiliter asiccatus, friabilis reddatur: siquidem saepe facies summa solum vritur, ita crematus, siccatusq; reconditur. Si eloto opus sit, lauari debet, vt cadmia. Tam crudi, quam vsi vis est excalfacere, abstergere, offusam oculis caliginem expurgare, duritias concoquere, & concoctas discutere. Resina exceptus excrementia in carne cohibet, sed calore quendam, & astrictionem parit. Ita vsium non nulli

nulli diphryges appellant.

Lapis hæmatites. CAP. CI.

Hæmatites optimus habetur friabilis, saturato colore niger, durus, & suopte ingenio equalis, nulla sorde admista, nulloq; ronarum discursu. Vim habet adstringentem, & ex calfactoriam aliquantum extenuantemq;. Oculorum cicatrices, & scabritiam cum melle purgat: cum lacte autem muliebri, lippitudini, fractis, et oculis cruore suffusis conuenit. Bibitur contra difficultatem vrinae, & fluxiones mulierum in vino: & ab ijs, qui sanguinem reiecerunt, cum succo punici mali. Fiunt ex eo coticulae, & collyria oculorum vit ijs apta. Vritur vt Phrygius, sine vino duntaxat. Modus vstionis est, vt modicum leuis fiat, & bullis quibusdam intumescat. Sunt qui hæmatiten ita adulterant. Densam glebam, rotundamq; schisti lapidis, cuiusmodi sunt, quae eius radices vocantur, in vrceum figlini operis, qui feruentem cinerem contineat, condunt: paucaq; interiecta mora eximunt, experimunturq; si tria ad cotem hæmatite colorem reddat. quod si ita res se habet: reponunt: sin minus, iterum obruunt: & subinde conspicientes, periculum faciunt: siquidem in cinere diu dimissus, colore mutato diffunditur. Coarguitur male confectus, primum scissilibus venis: quippe in rectos venarum discursus refringitur. At hæmatites longè secus se in colore habet: namque hic floridum reddat.

dit, hematites verò saturatiorem, atque cinnabarin imitantem. Inuenitur in Sinopica rubrica. Fit & è magnete lapide, vehementer ambugo. In Aegypto sponte naturæ cum metallis enascitur. Lapis schistus. CAP. CII.

Schistos lapis in Iberia Hispania gignitur. Probat maximè, qui croci colorem æmulatur, friabilis, suapte natura fissilis, concremèto, & alterno coherentium venarum discursu, pectinè modo. Ammoniaco sali similis. Vim exhibet hæmatitæ, sed ad omnia infirmiorè. quin & caua replet muliebri lacte perfusus. ad procidentia, rupta, item genarum crassitiem, & vnas oculorū, magnopere efficax est.

Lapis gagates. CAP. CIII.

In gagatarum lapidum genere, præferendus qui celeriter accenditur, & odorem bituminis reddit. Niger est plerūque et squalidus, crustosus, perquam leuis. Vis ei molliendi, & discutiedi. deprehendit fonticum morbum suffitus: recreatq; vuluæ stragulationes: fugat serpentes nidore, podagricis medicaminibus, et acopis additur. In Cilicia nasci solet, qua influens amnis in mare effunditur, proximè oppidum, quod Plagiopolis dicitur. vocatur autem & locus, & amnis Gagas, in cuius faucibus ij lapides inueniuntur.

Lapis Thracius. CAP. CIIII.

Lapis Thracias dictus, nascitur in flumine quodam Scythia, cui Ponto nomen est. Vis ei

gaga

gagata. Traditur aqua accendi, & oleo restin-
gui: quod in bitumine accidit.

Lapis magnes. CAP. CV.

Magnes lapis optimus est qui ferrum faci-
le trahit, colore ad cæruleum vrgente, de-
sus, nec admodum grauis. Datur cū aqua mul-
sa trium obolorum pondere, vt crassos humos
eliciat. Sunt qui magnetem crematum pro hæ-
matite vendant.

Lapis arabicus. CAP. CVI.

Arabicus lapis maculoso ebori similis. Is
tritius illitus emorrhoidas exicat. Eius ci-
nis dentificio optimus.

Lapis galactites. CAP. CVII.

Galactites appellatur, quod lacteum succum
resudet: cinerei tamen est coloris, & gustu
dulcis. Ad oculorū fluxiones, & vlcera cōuenien-
ter illinitur. Oportet autem in aqua tritum, py-
xide plumbea recondere, propter vim glutini,
quod ei obhæret.

Lapis melitites. CAP. CVIII.

Melitites omnia galactite similis, hoc tan-
tū interest. quod dulciorem succum remit-
tit. Eiusdem vt Galactites effectus.

Lapis morochthus. CAP. CIX.

Morochthus lapis, quem aliqui galaxiam,
aut leucographida vocauerunt, in Aegy-
pto nascitur. quo, vtpote molli, & facile lique-
scente, linteones dealbandis vestibus vtuntur.

I Spiraculo

Spiracula corporis obstruere videtur: conueniens
ijs, qui sanguinem expuunt, cæliacis, & vesica
doloribus cum aqua potus. itidem fluxionibus
vulua, & impositus velleri. Mollibus oculorum
collyrijs miscetur: explet enim caua, atque dela-
crymationes sistit. Idem cerato exceptus, vlcera,
qua sunt in teneris partibus corporis, ad cicatri-
cem perducit.

Lapis alabastrites. CAP. CX.

Alabastrites vocatus onyx, crematus, resi-
na aut pice exceptus, duritias discutit. sto-
machi dolores cum cerato leuat: gingiuas compri-
mit. Lapis thyites. CAP. CXI.

Lapis nomine thyites, in Aethiopia gigni-
tur, sub viridi colore iaspidem imitatus,
cum diluitur tamen, lacteum succum reddit. Ve-
hementer mordet: tenebras, qua pupillis obuer-
santur, expurgat.

Lapis iudaicus. CAP. CXII.

Iudaicus lapis in Iudæa nascitur, glandis effi-
gie, candidus, scita admodum configuratione,
lineis aequaliter inter se distantibus, quasi indu-
stria detornatis. Solutus nullam qualitatem ma-
nifestam gustui representat. Potest ciceris ma-
gnitudine tritus ad cotem, vt collyrium, cum ca-
lida aqua cyathis tribus, potu difficultati vri-
nae auxiliari, & calculos in vesica commuere.

Alapis amiantus. CAP. CXIII.
Amiantus lapis in Cipro nascitur, scisse alu
mi 13

mini similis. quo, utpote flexili, telas & vela tantum spectaculi gratia texunt, quæ ignibus iniecta ardent quidem, sed flammis inuicta splendidiore exeunt.

Lapis saphirus. CAP. CXIII.

Saphirus lapis percussus à scorpione, potu prodesse existimatur. Contra intestinas exulcerationes bibitur. Excrescentia in oculis, vnasque & pustulas inhibet, & ruptas membranas cogit.

Lapis memphites. CAP. CXV.

Memphites in Aegypto iuxta memphin inuenitur, calculorum magnitudine, pinguis, versicolor. Tradunt trito, et illito, quæ vrenda, aut secanda sunt, sine periculo obstupescere, ita ut non sentiant cruciatum.

Lapis selenites. CAP. CXVI.

Selenites lapis, quem aliqui aphroselemon appellarunt, quoniam noctu inuenitur luna imaginem reddere, qui cum ea quidem augetur, & decressit. Nascitur in Arabia, candidus, translucens, leuis. Huius ramenta comitialibus in potu dari iubent. Eo ceu gestamine ad amuleta mulieres vtuntur. Arbores ad alligato eodem frugiferæ redduntur.

Lapis iaspis. CAP. CXVII.

Iaspidium quædam smaragdum imitatur: alia crystallum, colore similis pituita: alia non dissimilis aeri, ob id vocatur aerix usa: alia veluti fumo infecta, quæ capnias ex argumëto vocatur.

tur. quadam lineis albis resplendentibus praesingitur. A syrios appellata. alia terebinthinae similis, quae terebinthinae usa dicitur alia colore cal-laida gemma amulatur. Omnes amuleta esse traduntur, & accelerare partu semoribus appensa.

Lapis ætites. CAP. CXVIII.

AEtites lapis est veluti prægnaus, cū quat-titur, alio in vtero sonante. Grauidis continet partus, cūm lubricæ sunt vuluæ, & parit tenaces, sinistro brachio adalligatus: sed parturientibus è brachio admoueat, & fæminibus alligetur, vt sine doloribus pariant. Furem deprehendit, si quis in pane conditum offerat: fur enim mansum deuorare non poterit. Quinetiã concoctus furem coarguit: quippe decocta cū eo deuorare non poterit. Tritus, et cerato exceptus cyprino, aut gleucino, aut alio excalfaciente, comiciales magnificè iuuat.

Lapis ophites. CAP. CXIX.

Ophite genera multa. quidam ponderosus & niger, alter cinereo colore spectatur, pūctis distinctus. tertius lineis quibusdam candidis intercinctus est. Omnes alligati contra capitis dolores, & serpentium ictus profunt. Feruntur, qui lineas habent, lethargo, & capitis doloribus auxiliari.

Lapides in spongijs. CAP. CXX.

Lapides in spongijs inueniuntur, qui vesicæ calculos rumpunt, in vino poti.

Litho

Lithocola. CAP. CXXI.

Lithocola glutinum, quo lapides coniunguntur. conflatur autem ex marmore, lapide Pario, & taurino glutine. Potest candente specillo admotum, incomodos oculis pillos replicare.

Lapis ostracites. CAP. CXXII.

Ostracites teste similitudinem habet, crustosus, & in laminas fissilis. quo mulieres ad detrahendos pilos, pro punice vtuntur. Menses drachma pondere potus ex vino sistit. Si quatuor diebus a purgatione bibatur sicilici pondere, feminis prestat ne concipiant. Cum melle autem impositus, mammarum inflammationes lenit & nomas cohibet.

Smyris lapis. CAP. CXXIII.

Smyris lapis est, quo annularij sculptores lapides expurgant, ad erodendum, & vrendum utilis, gingiuis, quas humor vexat, prodest, dentificio commendatur.

Arena litoralis. CAP. CXXIIII.

Arena è litoribus sole feruesacta, hydropicorum tumores exugit, si capite tenus in ea obruantur. Torreri solet ad aridos fetus, pro milio aut tale.

Lapis naxius. CAP. CXXV.

Ecote Naxia, quod ex acuendo ferro detertur, illitum alopecias ad pilum reducit. virginum mammam cohibet, nec increfere patitur. Potum ex aceto lienem absomit, et comitialibus prodest.

Lapis geodes. CAP. CXXVI.

Geodes lapis adstringit, siccatur, caliginem oculorum discutit. Illitus autem ex aqua testum, mammarumque; inflammationes sedat.

Terra omnis. CAP. CXXVII.

Omnis terra, ad medici usum recepta, summam & primam vim habet refrigerandi, meatusque; obducendi, occludendique; sed specie distat, cum alia adiunctis quibusdam ad alia sit utilis.

Terra cretaria. CAP. CXXVIII.

Ecretariae duae sunt, una vehementer alba est, altera cinericia. Optima habetur ad cinereum colorem vergens, per quam mollis, quae si per aramenta tractim ducatur, lineam violaceam refert. Lauatur, ut cerussa, aut hunc in modum. Teritur seorsum, & cum aqua, & ubi pessum ierit, humor leuiter excolatur: siccata solibus, iterum teritur interdum, adiecta aqua, ut vespere confidat: antelucanis color excernitur, & demum in sole trita, si fieri potest, digeritur in pastillos. Quod si tosta desideretur, pastilli magnitudine cicernis in fictile perforatum coniunguntur, oraeque vasis diligenter obturato, supra carbones candentes continenter follibus perfluitur: ubi vero cinis in fauillas se conuertit, aut aereum colorem contraxit, exempti reconduntur. Vim habet adstringentem, & refrigeratorem, leuiter mollientem: cana explet, & sanguinolenta conglutinat.

Terra samia. CAP. CXXIX.

Samia præfertur candida, leuis, tangenti lingua glutinis modo adhærescens, mollis, succosa, friabilis: cuiusmodi est, quam aliqui collyrion vocant. Duæ enim species eius: vnã antè diximus: altera aster appellatur, crustacea, & cotis modo prædensa. Vritur, ac lauatur, vt eretria, vimq; consimilem habet. Sanguinis reiectiones sistit: sceminis fluxione vuluæ laborantibus, cum flore syluestris punica datur. Testium, & mammarum inflammationes, illita ex rosaceo, & aqua, refrigerat: sudores arcet. contra serpentium morsus, & venena pota ex aqua auxiliatur.

Lapis samius. CAP. CXXX.

Samius lapis in Samia terra inuenitur, quo aurifices vtuntur polliendo auro, vt resplendeat. Probatur cãdore, & duritia. Vis ei adstrictoria, & refrigerans. prodest stomachicis potus. sensus hebetat: verũ ad fluxiones oculorũ, & vlcera, cũ lacte efficax est. Partus, vt tradũt, adligatus accelerat, & cõceptus sceminarũ custodit.

Terra chia. CAP. CXXXI.

Chia eligi debet candida, vergens ad cinereum Samiæ similis. Est autem crustosa, albãque, sed fictitijs formis differens. Vis eadem, quæ & Samiæ. extendit faciem, & erugat, atque splendidam reddit: colorem in facie, & corpore toto commendat. in balneis pro nitro deterget.

Terra selinusia. CAP. CXXXII.

EAdem præstat Selinusia. maximè laudatur, quæ vehementer resplendet, candida, friabilis, & humore dilui celerrima.

Terra cimolia. CAP. CXXXIII.

Cimolia duo genera, candida, & ad purpureum inclinās. Optima existimatur, quæ innatam habet pinguitudinem, tactuq; frigida sentitur. Vtraque aceto diluta, parotidas, & alia tubercula discutit. Ambusta igni, si statim cimolia oblinantur, pistulas non sentient: testium duritias, & totius corporis collectiones cohibet: igni sacro imponitur. In summa, vtraque multum in medicina cõmendatur, si incorrupta originis, nec spuria assumatur.

Terra pnigitis. CAP. CXXXIII.

Quæ pnigitis dicitur, colore ferè eretria similis est, grãdioribus tantum glebis: manũ si quis admoueat, refrigerabit: tactu linguæ vsque ad eò glutinosa, vt pensilis hæreat. Cui effectus idem, qui cimolia. paulò tamen infirmior. Hanc aliqui pro eretriade vendunt.

Testæ fornaceæ. CAP. CXXXV.

Fornaceæ testæ vehemèter tostæ, crustas vlcerebus obducunt: quare prurigini, & papularum eruptionibus, medentur. Podagricis prosunt: strumas discutiunt, cerato exemptæ.

FTerra fornacum. CAP. CXXXVI.
Fornacum terra, quæ retorrída suluescit,
eius

eiusdem cum testa effectus.

Terra melia. CAP. CXXXVII.

Melia colore cineream eritreã imitatur, aspera tactu: ea digitis friata, de rasi pumicis modo crepitat. Vim habet aluminosam, sed remissiusculam, id quod gustu deprehenditur: modicè linguam siccatur: purum corpus reddit, & colorem commēdat: pilos extenuat: vitilignes, & lepras abstergit. Picloribus vsus prabet, vt colores diutius perennent. Emplastris viridibus, quæ chlora dicuntur, efficaciter inseritur. Ex omni melia terra, & omnia alia in vniuersum, eligi debet recens, mollis, nõ lapidiosa, friabilis, quæ cum humorem attigerit, facillè resoluitur.

Terra ampelitis. CAP. CXXXVIII.

Ex ampelide terra, quæ pharmacitis nomine in Seleucia Syria nascitur, laudatur in primis nigra, picea longos carbones referens, modicè assulosa, æquabili splendore, quæ detrita, accepto, oleo, statim eliquescit. Vitiosa censetur candida, & cinerea, quæ in liquorem non resoluitur. Vim dissipandi, & refrigerandi habet. ad calliblephara additur, tingendis capillis idonea. Vsus eius ad illinendas vites, sub germinationis tempus, vt pote cum innascentes vermiculos enecet.

Fuligo pictoria. CAP. CXXXIX.

Fuligo, quæ pictores vtuntur, ex vitrarijs officinis colligi solet: siquidem ei palma tribui-

tur. Vis ei ad adstringendum, & erodendum
 efficax. fracta, cum rosaceo cerato ad cicatricem
 perducit.

Atramentum librarium.

CAP. CXL.

Atramentū, quo scribimus, fuligine è te-
 dis cocta colligitur. In singulas libras gū-
 mis, ternæ fuliginis vncia adijciuntur. Fit etiam
 è resinarum, & pictoria fuligine, de quo paulò
 antè diximus. Assumitur autè fuliginis mina.
 gummi sesquilibra, glutinis taurini, atramenti
 sutoris, singulorū fescuncia. Additur conuenien-
 ter erodētibus medicamentis, ambustis, ex aqua
 commodè crassius illinitur, sed non antè solua-
 tur, quàm cicatricē induxerit: sanatis siquidem
 vlceribus, sua sponte decidit. Cæterùm: habes,
 amicissime Aree, ferè quæ tradēda duximus pro
 operis modo, quem destinaueramus, & mate-
 rie, auxiliorumq; medicinalium copia.

LIBRI QUINTI
 FINIS.

P E D A C I I

D I O S C O R I D I S

A N A Z A R B E L D E

Medica materia,

L I B R I S E X T I.

Præfatio.

Vperioribus, amicissime
 Aree, libris tradidimus
 de aromatibus, oleis, vn-
 guentis, arboribus, &
 earundē frutibus, lacry-
 misq;: item animalibus,
 melle, lacte, seuo, frumen-
 tis, oleribus, herbis, radicibus, liquamētis, viniis,
 metallisq;. In hoc verò totius operis vltimo, fa-
 cultates medicamentorum recensebimus, que
 prodesse nobis, aut officere possunt. Vitata igi-
 tur orationis prolixitate, opus institutū profe-
 quamur. Huiuscemodi autē tractatus cū bifa-
 riā distributus sit, in partē venena præcauentē,
 ita vt ne fallāt sumētes, aut si quādo per impru-
 dentiā dētur, vt tū quoq; innoxia fiāt, irritaq;:
 & in

& in rationem ijs succurrendi, qui iam noxam
 sentiunt: primùm disseram de præcauendi modo,
 quem esse difficillimum plerique maiorum arbi-
 trantur, quod dantes clam venena ita insidias
 temperant, vt peritissimum quenque decipiãt.
 Siquidẽ venena sua amaritudine, permistis dul-
 cibus, spoliãnt, & graue odoris virus mistura
 odoramentorum eximunt. Aut medicamenta
 immiscent, quæ tuendæ sanitatis gratia dari pu-
 tantur, & præsertim in valetudine, vt absin-
 thium, tragoriganum, satureiam, aut hyssopũ,
 quinetiam thymum, irim, origanum, abrotonũ,
 castorium, aut si quid medicamenti purgatorijs
 cognatam habere qualitatem videatur. Aut po-
 tionibus inserunt, vt vinis asperis, iuribus, passo,
 mulsæ aquæ, musto: succis, vt in cremore lentis,
 polentis: aut medicaminibus, aut alijs, quæ assu-
 muntur, edulj speciem referentibus. Quare qui
 in ea suspicione sunt, conditos cibos vitare de-
 bent, omniq; intenso sapore dulcium, aut salso-
 rum, aut acidorum abstinere: nec sitibundi assa-
 tim bibere, aut esuriẽtes voraciter comesse, sem-
 perq; ad saporem horum diligenter attendere,
 præsertimq; potu frigidam aquam præsumere.
 Satiato enim appetitu, qualitates ægerrimẽ
 postea concoquuntur. In agris quidem facillẽ ca-
 uemus potiones auxilij pretextu dari solitas,
 quas offerunt improbi veneficiorũ artifices: itaq;
 o b id laborantes morbo non perinde audentium
 iniunt

iniurijs patēt. Et hæc quidē ne facile incauti sedu-
 ductiq; homines capiantur dolis veneficorum, ra-
 tio est, & facultas. Sed alia superest expeditior,
 vt suspiciosi aliqua præsumāt, quæ venenorum
 vires hebetent, & inefficaces irritasq; reddant:
 cuiusmodi carica sunt cum iuglandibus nuci-
 bus manducatæ, & quæ cedromela vocāt, id est
 citria, seminisq; napi drachma cum vino. Item
 folia calaminthæ, aut creta, quæ Lemnia spha-
 rgis appellatur, pondere pari cum vino: aut rutæ
 folia, et nucis iuglandis nucleū: aut caricas duas,
 & salis callum ieiuni sumant, & nullo veneni
 genere cadentur. Antidota ex vino sumpta, eū-
 dem effectū præbent: inter quæ intelligitur ma-
 gnum Mithridatium, & quod scinco, & quod
 sanguine temperatur. Quin & sæpe venenis obsi-
 stunt peculiare quidam corporum affectus cer-
 to quodam modo constitutorū, cum quadam ci-
 bi, potusq; qualitate, tum vini copia ita tempe-
 ratorum, vt cum venenis dissentiant. siquidem
 ingesti veneni vires frangunt, atque iam priore
 alimento farctis, præclusisq; meatibus, obstant,
 ne membratim per digestionem insinuetur. Ve-
 rùm enimvero, quoniā fortuna necessitas inter-
 dū similia discrimina peregrè agentibus adfert,
 atque vllis insidijs hominum, nonnihil differen-
 dum mihi de hac re necessarium duco. Iam pri-
 mum igitur culinam apparare loco subdiali con-
 uenit, cibosq; et potus in huiusmodi loco strue-

re. Si id fieri commodè nequit, secunda erit conditio hæc, apparendi, apponendiq; sub tecto. Sed tum diligenter laquearia animaduertenda: frequenter enim à superioribus cõtubulamentis animalia decidunt exigua quidem, sed quæ non modicam perniciem moliantur, vt phalangia, stelliones, & alia quædam reptilia. Porrò vinaria vasa diligenter intueri oportet: nanque reptilia odore vini illiciuntur, quæ interdum sorbendo, noxium virus eruclantur, interdum verò delapsa immersaq; expirarüt, & exitij causas haurientibus attulerunt. Sed hæc hæcenus dicta sint, ne cauti, & prouidi insidijs pateant. Quòd si qui sua sponte, aut ex quorüdam insidijs sumpserunt, auxiliari primo quoque tempore oportebit. si quidem dum comites singulorum venenorum nota exspectantur, immedicabile fit venenum, & paulisper neglectum, medicamentis ægrè cedit. Quare si qui pro cõperto se virus sumpsisse intelligunt, & fateantur, aut eorum, qui aderant, testimonio constet, protinus ad idonea remedia transeuntes, facillè peculiari, nativæq; constitutioni restituemus. Neque enim ijs assentimur, qui prorsus auxilia in huiuscemodi frustra adhiberi contèdüt. Quo enim modo morbi, quorum causa cæca, latentisque corporibus insident, medicinam admittunt. & quæ formisecus incurrunt venena, medendi rationem asperantur? Aequè verò omnes morbi pro causarum in-

gruen

gruentium magnitudine, proq; antecedentibus affectionibus, qualitatibusq;, quibus sit opportunum corpus, vel medicabiles sunt, vel nullis cedunt medicamentis. Quod si qui forsau obmutescentes, aut tremuli, aut nolentes alioqui venenum à se egeri, nullam nobis eius cognitionem præbeāt, tum protinus accedendum ad ea, quæ communiter epotis quibuscunque venenis opitulari consueuerunt. Atqui nullū magis in omnia valens auxilium dari potest, quàm vt proximo loco virus foras exhauriatur, priusquàm inualescat. Quare sine mora, calidū oleum ex aqua, aut seorsum, vt vomitare cogantur, dari conuenit. Aut si oleum natura loci negat, butyrū cum aqua calida, aut malua, aut lini semine, aut tragō, vrtica, sceno graco, aut halice decocto, vicem eius exhibebit. Hac enim non modo vomitionibus exigent vi illa sua laxatrice, aut nauseam ciente, sed aluum quoque subducent, & corporū inanitione ita aduersabūtur, vt acrimonias venenorum hebetent. Id quod euidenter huiusmodi argumento deprehendere luet. Esto, vt quisquam viua calce, vel face, aut cantharidibus, aut alio quouis acri, corpus exulcerare statuerit, is si ipsum oleo leniter illinat, exulcerationem non accipiet. Atqui neque vehemēter adstringi corpus, neque refrigerari poterit, si antea perungatur. Quinetiā vomitus nō ob id modo, quod vacuet, & noxiū humorem exeruat, iu-

uamens

uamentum adfert, sed quòd assumptum virus nonnunquam odore, coagulatis grumis, aut colore prodat. quippe cum odore. & amaritudine, meconiam: colore, cerussam, gysimve: grumis, lac aut sanguinem animalis recens iugulati ostendat. Nam grauis odor regestorum, leporis marini, aut rubet a veneficia deprehendit: ita vt nonnulla ab ijs remedia peti possint, ad idonea singulorum auxilia transeuntibus. Oleo etiam malua decoctum admiscetur, aut glaucium, aut adeps anserinus, aut pinguiu carnium iura, aut lixiuium lignorum cinere factum. Vbi verò vomitus diligenter citatus fuerit, ne quid in vètre coierit, quæ hæserunt intestinis reliquia, elystere acri deuocentur. Facit & nitrum tritum cum hydromelite sumptum, & vina vetera liberalius epota, gallinacea iura, præpingues pisces, vetustæ carnes pinguesq; & quæ adipe aut receti butyro parantur. Aluum nanque subducit, vt diximus, & stomachum resoluentia, proniorem ipsum ad vomitum reddunt: & venenorum acrimonias hebetant, atque meatus obstruentia, celerem virium penetrationem inhihent. Quinetiam medicamenta dantur, quæ communi dote profunt, vt Lemnia terra, agaricū, abrotonum, rrio, radix eryngij, semen pastinacæ, & calamintha, nardum Gallicum, castorium, ferula virentis medulla, flos rhododendri, succus marrubij, laser, aut laferpitium, sagapenum, peucedani

succus

Succus, aut panacis, & radix, quam magudam appellarunt, aristolochia longa, syluestris ruta semen, & betonica, quam cestron nominant, folia. singula cum vino drachmæ pondo sumi debent. Effectum præbet poli decoctum, & seseli, & liquida pix linctæ. Magnificè ferunt opem antidota, quæ in calce operis scripta reliquimus. Communis ratio præstandi auxiliij ita se habet. Caterum ab ijs, quæ consueuerunt euenire, communia remedia sumptitari possunt. Ferè enim vires venenorum quàm plurimorum in affectus consimiles corpus tandem redigunt. Quam ob causam plerisque communia conducunt auxilia. varia etenim sunt venenorum genera, communes tamen, nec multi ydem affectus oriuntur. Neque fieri potest, vt omnes concurentesq; casus, quæ symptomata vocant. vnum venenum sequantur. alioquin superuacanea fuisset venenorum singulorum traditio, cum suis remedijs ab authoribus descripta. Neque verò in vno eodemq; proptum est inuenire, vt quis stomachi, alui, intestinorum, iacoris, renum, & vesicæ dolore vehementer crucietur, vt singuliat, erodatur, contremiscat, refrigeretur, abmutescat, conuellatur, pulsus clanguscat, spiritus difficilis fiat, veterno prematur, vertigo obuersetur, caligent sensus, straguletur, sitiatur, sanguis erumpat, febre consicletur, agrè lotium reddat, torminibus vexetur, crebrò vomitet, nausea pre-

matur rubescat, liuore sugilletur, pellescat, desipiat, stertat, viribus deficiatur, & pleraque alia faciat, patiaturq;: singula enim in generales affectus deducta, pauca numero, & communia ea demonstrant, quæ euenire consueuerunt. Quare in singulis, quæ supra diximus, facile fuerit deuoratum virus cognoscere. Nam oris & lingue erosio, stomachi, ventris, vesicæ ac renum inflammatio, vehemens yrina difficultas, & interdum cruoris cum eo exitus, lancinatio, & in pluribus partibus quidam adustionis sensus, non in cantharidibus modò potis reperiuntur: sed in erucis quoque pinorum, & bupreste, & salamãdra. Porrò non modò eos, qui meconium hauserunt, veterno, aut sopore premi, stertere, liuore sugillari, torpere, refrigerari, stupescere, toto corpore pruritus sentire, sensu priuari consistat: sed eos etiam, qui mandragorã, aut cicutẽ deuorarunt. Delirium non hyoscyamus tantum infert: verũ etiam, quæ toxica appellantur: itidẽ aconitum, & mel, quod in Heraclea Pontica gignitur: Strangulatio nõ minus in fungis, quàm in sanguine taurino, lacte, aconito, serussa, gypho conspicitur. In summa difficile vnum vni veneno proprium inuenire signum, quod autum, gestatumq;: virus prodere possit: maximè, quod hæc a tererum etiam vitiorum, quæ in corpore exoriuntur, communia sequi solent. Caterum in his, quæ celeriter enecant, noxam signis forsitã

Van indicare possis; si ad ea respexeris, quæ su-
 mus dicturi. Sed in ijs, qui ad longas ægritudi-
 nes spectant, nihil ad medendi rationem diffici-
 le, duntaxat quod pertineat ad indicia noxæ,
 ut pote cū venena statim, atque præsentaneam
 vim illam perdiderunt, transmutata in lōgos af-
 fectus, communia reliquorum, vitiorum reme-
 dia, compositionesq; flagitent, cū veneficia pro-
 prietas non amplius insit. Si verò longa sit asse-
 ctio, in aliquod diuturnorum merborum genus
 residet. à quibus facile fuerit medendi rationem
 assumere. Sed de ijs, quæ generaliter auxiliantur,
 hæc lenius. Consequenter quæ priuatim sin-
 gulis prosunt, scriptis mandabimus, si prius sigil-
 latim exposuerimus, quæ ex singulis ordinibus
 exitialem, aut maleficam vim sortiuntur, ut
 medicine studiosi ea cautè obseruent, quæ ad ra-
 tionem salutis scripta inueniuntur quòd nonnul-
 la eorum, quibus vtuntur, venenis sunt commi-
 sta. Iniuria enim magnas adfert noxas, & sæpe
 continuo vsu eorum, homo in perniciem agitur.
 Proinde animalia, q̄ exitiosam vim habet, hæc
 sunt, citharides, buprestis, salamandra, pinorū
 eruca, lepus, marinus, rubeta, et rana palustris
 muta, deuoratae hircines. Semina sunt hyoscya-
 mus, coriandrum, cicuta, gith, psyllion. Liqua-
 menta meconiū, opocarpason, thapsiæ succus, e-
 laterium, mandragoras. Radices, quas mittit
 chameleo, aconitum, thapsia, veratrum, ixia,

agaricum nigrum, ephemerum, quod aliqui Colchicum vocant, quod in Colchide nascitur. Arbores, herbae, oleraeque, smilax, quam aliqui tithymalum appellant, Romani taxum: solanum manicum quod & dorycnium dicitur sardoniam herba, quae ranunculorum genus est: corniculatum papaver, pharicum, toxicum, ruta sylvestris, fungi. Ab animalibus, taurinus sanguis recens, lac intus coagulatum, mel Heracleae in Ponto genitum. Metalla, gypsum cerussa, calx, auripigmentum, duo sandarachae genera, spuma argenti, adarce, plumbum, & quod argentum, vinum dicitur. E liquoribus domesticis, vinum abunde post balneas potum, aut passum, & frigida aqua similiter.

Cantharides. CAP. I.

Quibus datae sunt cantharides, signa eveniunt gravissima. Ab ore enim ad vesicam usque cuncta erodi sentiuntur: picem, aut simile quiddam cedriae respiciunt: dextra praecordia inflantur, urinam egrè reddunt, & subinde cum lotio sanguinem emittunt: strigmenta non secus atque dysentericis, aluo deferuntur: fastidia urget: animo linquntur, obortaque vertigine concidunt. Postremo mente abalienantur. Ergo antea quam tale nonnihil accidat, dato oleo, aut supra dictorum aliquo, vomere cogantur. mox ubi vomitione plurima reiecerunt halicam aut oryzae, tragi aut prisanæ cremor, aut decoctum malvae, aut
sem.

seminis lini, aut fœni græci, aut radium althææ,
 quam Latinus sermo ibiscum appellat, clystere
 infundatur. Præterea nitrum eisdem dan-
 dū, ex hydromelite, vt q̄ stomacho adhuc, aut in
 testinis adherent, eluendo excernantur, ac descē-
 dat. Quæ nisi sic discutiantur, ingesta in aluum
 ex nitro aqua mulsa, vacuari debēt. Detur de-
 inde vinum, aut passum, in quo pineoli nuclei,
 aut cucumeris semina cōtrita sint, aut ex lacte,
 aut mulsa, aut anserinus adeps in passo liquefa-
 ctus. Inflammatæ autē partes, hordei farina cū mul-
 sa decocta perungantur. Ab initio admota cata-
 plasmata nocent, quòd citatus ab eis calor, illa-
 psūm virus ita remoratur, vt in principes se par-
 tes insinuet: ipsa tamē interiecto tempore, mole-
 stissimis inflammationibus opitulantur, vt pote
 quæ dolores & permulceāt, & leniant. Tū vbi
 corpus calfaciente oleo inunctū fuerit, in solium
 descendere oportet, ac lauare, vt per cutem sum-
 mam, quæ corpori noxia inhaeserunt, etiā excer-
 nantur. Et deiectiones multifariā molieri oportet,
 ne affectus insigatur, & stabilitatem ca-
 pesserat. Gallinaceis carnibus, & hadinis, aut suil-
 lis catulis, maximè pinguibus, et tenerrimis, ac cū
 lini semine coctis, vesci debent: siquidē aluū ciēt,
 atque venenorum acrimonias hebetant. Vinū
 dulce liberali⁹ ebibatur. Prodest thuris cortex,
 & Samia terra, quæ aster appellatur, si qua-
 terna singulorum drachmæ cum passo suman-

tur. item pulegiam ex aqua tritum: irinū, aut rosaceum, cum ruta decocto: recentes vitis ramulis, cū passo detriti. Longè omnium potentissimè antidota auxiliantur, cū aqua mulsa drachmis quatuor pota.

Pinorum erucæ. CAP. II.

Is qui erucas pinorum hauserint, illico dolor in ore & palato exoritur: vehemens alui, linguæ, ac stomachi, inflammatio torquet: intestina dolor excruciat, ita vt pruriginem sentire videantur: corpus totum exastuat: fastidium urget. Quibus est succurrendum remedijs, quæ donoratis cantharidibus dantur. Peculiariter tamē pro simplici oleo & irino, melinū, quod è cotoneis pomis & oleo temperatur, accipiemus.

Buprestis. CAP. III.

Qui bubrestin biberunt, non dissimile nitro virus sapiūt: stomachi, ventriq; vehemēs dolor insequitur: tam venter quàm stomachus mirū in modū, vt in aqua inter cutem, distillatus, inturgescit. vniuersa corporis facies conteditur, vrina suprimitur. Quibus eadem, quæ potis cantharidibus auxiliantur. Priuatim post vomitus, & vacuationes, quas clysteribus molimur, aridæ ficus profunt: item earum decoctum, ex vino. Vbi verò iam ferè pericula inclinātur, Thebaicarū palmularū cibo, aut earundem tritarum in mulso, aut lactis potu, iuuantur. Pytorū etiā nūm omne genus esse, & lac huma-

sum

num bibere, conuenit.

Salamandra. CAP. IIII.

SI salamandram hauserunt, lingua inflam-
matio consequitur: mens, & sermo praepedi-
tur: tremor cum torpore, aut horrore quodam, ac
exolutione accedit: partes nonnullae corporis luo-
ribus circumquaque sugillatur: saepeq; diutius
immorante veneno, putrescentes desluunt. Quis
bus prestabimus cuncta, quae potis catharidibus.
Peculiariora uero remedia resina pinus, aut gal-
banum ex melle linctum, & aingae decoctum,
quo nuclei pinei conterantur: vltica quoque fo-
lia, cum lilijs & oleo decocta. Profunt etiam
ona testudinis marinae, aut terrestri cocta: item
ranarum ius, cum quibus eryngij radix inco-
cta sit.

Ephemerum. CAP. V.

Sympto ephemero, quod aliqui Colchico, aut
sylvestrem bulbum appellant, pruritus in to-
to corpore excitatur, non secus atque ijs, qui vr-
tica, aut scilla laceffuntur: interna rosionem sen-
tiunt: stomachus cum ingenti gauintate exa-
stuat. ceterum inualecente morbo, cruor stri-
gmentis admixtus, per aluum exigitur. Quibus,
ut ijs qui salamandram hauserunt, vomitione
aut clysteribus auxiliari conueniet: sed antea qua
venenum inualescat, dandum est decoctum fron-
dium quercus, aut gladii aut malicorij: lac bi-
bere prodest, in quo serpyllum sit decoctum:

K 4..

item

item succum sanguinalis herbae, aut ramorum vitis, aut rubi, aut medulla recetis ferulae, aut myrticum vino. Bacca autem myrti tuca tritaque, & aqua macerata, ut liquor inde sumatur, opem ferunt. Media castanearum tunicula, similem effectum prabet, si cruda in aliquo supradictorum succo sumptiatur: origanum quoque cum lixivio epotum eximie iuuantur asinini lactis, aut bubuli calidi potu, etiam si in ore continuat: ita ut quibus copia lactis huius adsit, non aliud consideretur.

Dorycnium. CAP. VI.

Dorycnion, quod aliqui manicon solanum appellantur epotum, lactis sapore in gustu refert: continentibus singultus ciet, humor linguam vexat, sanguis cōfertim reijcitur: mucosa quaedam perinde quasi dysentericis, aluo egeruntur. Itaque antequam aliquid ex ijs eueniat, auxilio sunt antedicta, vomitus, clyster, & quaecumque potum venenum expellere possunt. Priuatim ijs opitulatur, aqua mulsae, lac caprillum, aut asininum, dulce vinum, quod tepidum cum aniso bibatur, amygdala amarae, gallinacea pectora decocta, quinetiam conchilia omnia, tam cruda quam tosta esse, salutare est. cōueniunt & locustrea marina, et gamari, et pota eorundem iuscula.

Aconitum. CAP. VII.

Aconitum statim in lingua inter bibendum cum adstrictione quadam dulcescit et subit

de, potissimum cū exurgere conantur, vertigines offundit: lacrymas ciet: grauitatem pectori, & praeordijs adfert, simulq; crebri spiritus deflantur. Quare venenum vomitione abigi, aut clystere per aluum egeri opus est. vtimur inter propinandum, origano, ruta, marrubio, vel absinthij decocto, cū vino absinthie, vel semperuino, vel abrotono, vel chamelae, aut aiuga. Prodest etiāmnū opobalsami drachma, cū melle aut lacte, cum castorio, pipere, & ruta, equis ponderibus ex vino. coagulum hedi, leporis, aut hinuli cum aceto: ferri quoque stercus, item vinū in quo aurū, ferrū, argentūmve cadens restinguatur, potum: licuiaq; cum gallina, & vino decocta, aut carniū bubularum prae pinguium iura, cum vino sumpta. Fertur & aiuga priuatim ipsis obuenire.

Mel heraclia. CAP. VIII.

Melin Heraclia Ponti, vbi aconitum gigni solet, inuenitur, quod qui edunt, bibuntve non secus affliantur, quā qui aconitum ebiberūt. Iis eadem, quae poto aconito conueniūt. Adiuuātur in primis continuo vini mulsi potu, cui rutae folia sint adiecta.

Coriandrum. CAP. IX.

Coriandrum ob odorem latere non potest. Cepotum autem vocem exasperat: insaniā adfert. à temulentijs non abhorrentē. qui sumpserrunt, pudenda dictis blaterant, totiusq; cor-

poris odore, venenū fatentur. Quibus post vō-
 mitionem irino oleo concitata, vti retulimus,
 merum & per sese, & ex absinthio potum au-
 xiliatur: item oleum: nec secus oia in eodem exi-
 nanita, si liquefacta in muria sorbeantur: & e-
 pota muria, & ius falsum ex gallina, & anse-
 re: passum quoque cum lixiuia sumptum.

Psyllium. CAP. X.

Psyllion epotum, corpori toti frigus, & tor-
 pore cum exolutione, & mœrore quodam
 adfert, ita vt animum despondeat. Cui omnia,
 quæ exhausto coriano auxiliantur.

Cicuta. CAP. XI.

Cicuta pota vertiginem excitat, oculisq;
 caliginem offundit, ita vt ne minimū cer-
 natyr: singultus ciet, mentem turbat, extremi
 artus gelantur: denique conuulsi, suppresso arte-
 ria spiritu, strāgulātur. Quare inter initia, vti
 in reliquis, cicutā vomitu, excutiemus: postmo-
 dū deiectionem moliemur, vt quod ad intestina
 prolapsum sit, excernamus: iū demū in meracā
 potionem, quæ maximo est axilio, deueniemus.
 repetendum per intervalla, in quibus proderit,
 lac asininum, aut bubulū potui datū, vt absin-
 thiiū cū pipere & vino, castorio, ruta, mentha
 cū vino, aut amomi, cardamomi, aut styracis
 vncia, aut piperis, cū semine vrtice et vino, aut
 lauri folia. Item laser ex oleo, & paso, & pas-
 sum per sese largius potum proficit.

Taxus

TAXUS. CAP. XII.

SMilax, à quibusdã tithymalũ, à Latinis taxus appellatur. frigus vniuerso corpori, strãgulatus, & celerẽ interitũ insert. Cui eadẽq; cicuta cõueniunt. Carpasi succus. CAP. XIII.

EPotus carpasi succus saporem, citamq; strangulationem adducit. Adiuuantur autem qui hauserunt, epota cicuta remedijs.

Sardoniam herba. CAP. XIII.

Sardoniam ranunculi herba generi assignatur, quæ vescentibus mentem adimit, & quadam neruorum distentione labia in ritum contrahit, vt risus speciem prabeant. à qua quidem affectione, de Sardonio risu adagium in vulgus infausto omne manauit. Post vomitum peculiariter conuenit aqua mulsã & lac, liberaliũs epota: irrigatio, perunctioq; à pinguibus medicamentis, totũ corpus excalfacientibus: in callidam aquam, oleumq; descendant. sed tum multum perfricare, & iungere expedit & in summa, curam omnem, quæ conuulsioni neruorum adhibetur, exequi oportet.

Hyoſcyamus. CAP. XV.

Hyoſcyamum potum, aut comesum, simile Hebrjs ab alienatione mouet: sed facile medicamentis cedit. Auxiliatur aqua mulsã copiose data, lacq; præsertim asininum: si id desideratur, caprillum, vel bubulum, vel aridarum ficũ decoctum. Faciunt ad id etiam nuclei pinei,
aut

aut cucumis semen ex passo sumptum, et vinum
salsum, cum adipe suilla recenti, passoq; itidem
urtica semen, aut nitrum ex aqua, & intubus
erraticus, & sinapis, et nasturtium, radix, cepa,
& allium: & haec singula cum vino sumantur.
Postea sinendi quiescere, quemadmodum qui vini
biberunt, ut excoquant.

Mandragora. CAP. XVI.

MAndragora si bibatur, confestim sopor in-
sequitur, exolutio, ac vehemens veternus,
nihil temere distans à lethargo. Cui, antequam
aliquid ex ijs accidat, vomitus & aqua mulsa
proderit: postea nitrum, & absinthium, ex vino
dulci, aut passo sumantur. caput rosaceo, & ace-
to perfundatur. Proficit excitatio, et motus cor-
poris, & olphatus eupatorij, & piperis, sina-
pis, castorij, & ruta, tritorum in aceto: & liqui-
daepicis, & odor è lucernarum exustione, & ex
tinclu. Quod si agrè ij reuocetur, sternutamenta
mouere, alijsq; comunib⁹ auxilijs vti conueniet.

Meconium. CAP. XVII.

EPoto papaueris succo, quem meconio vocant,
consequitur veternus cum perfrictione, &
pruritu vehementi, ita ut saepe inualecente ve-
neno, tanta erumpat prurigo, ut hominem exci-
tet: corpus id medicamentum olet. Post citatam
oleo vomitione, acres clysteres auxiliantur, ace-
tumq; mulsum cum sale potum, aut mel cum ro-
sacco calido: merum cum absinthio aut cinnamo

mo copiosum, aut calidum per sese acetum: nitrū
 ex aqua, & origanum cum lixiuia aut passor:
 & ruta syluestris semen cum pipere, vino, & pa
 uace: piperq; cum castorio, & aceto mulso, vel cū
 satuirea aut origani decocto cum vino. Hi olfa
 ctilibus excitandi, & ob enatam pruriginem in
 balneas descendant, & foueantur. Post lauacrū
 prodest iuriū pinguium vsus, cū vino, aut pas
 so: medulla etiam ex oleo pota.

Papauer corniculatum. CAP. XVIII.

Quod coruiculatum papauer appellant, et
 potu, & cibo eadem inferre cōsuevit, quæ
 papaueris succus: nec alijs expugnatur auxilijs.

Pharicum. CAP. XIX.

Quod pharicū vocāt, sapore syluestre nar
 dū imitatur. Resolutionē neruorū potum
 adfert, conuulsione & delirio. Oportet autē post
 vacationes vinum absinthiten potui dare, cum
 cinnamomo, aut myrrha, aut nardo gallico, qđ
 serinen aliqui vocauerunt: aut spica nardi duas
 drachmas, & myrrhæ totidem obolos, cum pas
 so: aut irim cum croco ex vino: de rasumq; caput
 illinire hordeacea farina cū aceto, st trita ruta.

Toxicum. CAP. XX.

Toxicum ex eo nominari videtur, quod bar
 barorū sagittæ eo illinebantur. Qui bibe
 rint, labiorum & linguæ inflammationes tor
 quentur. Incoercitus furor varias ijs imagines
 obue

obuersat. quare vix medicina locus est, raroq; qui hauserit, euadet. Vinculis ergo cohibedi, aut vinũ dulce cum rosaceo bibere, & remouere cogãtur: rari semen bibendum cum vino. Priuatim eius conuenit quinquesolij radix, & hircinus sanguis, aut caprillus, eodẽ modo sumptus: roboris, fagi, aut illicis cortex cũ lacte tritus: malaq; cotonea trita esse, aut cũ pulegio, et aqua bibere conueniet: amomũ & balsami semẽ ex vino. Sed qui periculis defuncti sunt, diu lelicis decũbũt: et vbi surrexere, stupidi reliquum vitæ tempus degunt.

IXIA. CAP. XXI.

IXia quæ vlophonon appellatur: inter potandum aliquid ocimo simile gustu & odore redolet: vehementem linguæ inflammationem excitat: mentem mouet: omnes excrementorum exitus suppressit: strepitum cũ animi deliquio: ciet: eiusq; intestina latrant, nec egeritur quicquam. Post vomitionem aluũque resolutam: auxiliũ præstat aqua, in qua absinthium maduerit, ex vino largiore, aut aceto mulso pota: rutæque syluestris semen, aut laseris radix. item tragorigani decoctum, cum aliquo supradietorum, aut lacte, aut resina terebinthina, aut nardo, aut castorio, aut laserpitio, quorum singuli oboli conueniunt, quin & nuces iuglandes ex vino cum resina, castorio, & ruta trita, ita vt singula drachma pòdus æquent. Et idem chamelææ, aut tapsiæ

aut

aut absinthij succi sicilicus cum aqua mulsa, & acetum calidum potum.

Cerussa. CAP. XXII.

Cerussa suo colore proditur: sumpta enim, mox palatum, gingiua, lingua et commissura dentium: candore quodam inficiuntur: singultus, tussim, ac linguae ariditatem excitat: quae extrema frigescent, mens labat, membra torpescunt. Quibus dare conuenit aquam mulsam, aut fenum, aut maluae decoctum, aut lac calidum aut sesamam ex vino tritam, vel lixiuiam ex salmentis factam, amaracinum oleum, aut irinum, persicorum ossa cum hordei decocto: columbina oua cum thure, aut hordei decocto, aut prunis, aut gummi, quod vlmus plorauit: aut humor, quem vlmica folia reddiderunt, cum tepida aqua sed tamen quoque vomant. Conuenit etiam tapsia succus, aut scammoniae, cum aqua mulsa potus.

Fungi. CAP. XXIII.

Fungorum alij genere, alij copia laedunt: omnes tamen strangulatus suspendio similes concitant. Quibus confestim succurrendum: communiter ex oleo vomere cogendi: mirifice iuuat lixiuia ex surmentis, aut pyrastris surculis, epota cum sale, posca, & nitro. fructus, aut folia pyrastris cum fungis decocta, strangulantem illam vim auferunt. esitataque; eisdem auxiliantur. Aduersus fungos gallinacea oua cum posca proficiunt, adiecta aristolochia drachma: item absinthium
cum

cum vino melleq; sumptum, & ex aqua: potum.
 apiastrum ex nitro: panacis radix & semen in
 vino: sax vini cremata, cum aqua: atramentū
 sutorium ex aceto: radix, vel sinapis, aut nastur-
 tum esu profunt.

Gypsum. CAP. XXIIII.

L Apiaescens gypsum strangulationē creat.
 Quare eadem proferenda sunt, quæ man-
 fis fungis, auxilia: & ad hæc maluæ decoctum,
 quod etiam olei vicem pensat: utpote cum pin-
 gue sit, euomēdo lubricas vias, & faciles reddit,
 deradique corpora non sinit. quod ubi duratur
 in lapidem, gypsum efficit. Quinetiam prodest
 oleum ex aqua mulsa, aut fiorum decocto: &
 lixiuia è ficulneo cinere, aut sarmentis facta, cū
 vino copiosiore pota: & origanum, aut thymū
 cum lixiuia, aut aceto, aut passo: hiq; decocto
 maluæ proueniendi.

Sanguis taurinus. CAP. XXV.

T Auri recens iugulati sanguis potus, spiran-
 di difficultatem, strangulationiq; concitat:
 faucium, tonsillarumq; meatus cum neruorum
 distentione praecludit: lingua rubescit: dētes in-
 ficiuntur, & quædam concretis sanguinis vestigia,
 inter eorum commissuras restant. Quare vomitum
 vitabimus, sanguinis enim globi attractu
 illo in sublime relati, magis gula inculcantur.
 Dari ergo opus est quæ concretum sanguinem
 discutiant, & aliu subducunt. Grossi lacteo succo
 turgent

urgentes ex posca, & nitrum per sese, auxiliã
tur: nec secus coagulatum omne cum aceto, & laser
pitij radice, aut lascere: itidẽ & brassica semen,
& è cinere ficulneo lixiuia: conyzæ folia cum pi
pere, & rubi succus ex aceto, alius resoluenda.
Is qui seruãtur, stercorosa, & fluida per sedem
egeri cõsueuerunt. Stomachum, aluumq; hordea
cea farina ex aqua mulsa perungere oportet.

Lac intus coagulatum.

CAP. XXVI.

EOS qui coagulatum lac hauserunt, frequens
illico strangulatio inuadit, quod in globulos
quosdam lac coalescat. Quibus iuuandis pro an
tidoto, coagulatum ex aceto damus, & bibere sa
pius cogimus. Damus & calamintha folia ari
da, item succum: aut laserpitij radicem, aut la
ser cū posca: thymumq; ex vino, & cū luto suo
lixiuia. Sed nulla falsilago obijciatur: quoniã
magis lac coiret, & in caseum densaretur. Neque
illos vomere conuenit: siquidem concretum lac
sese in gula angustia insinuans, strangulat.

Argenti spuma. CAP. XXVII.

SPUMA argenti pota stomacho, ventri, & in
sterancis grauitatẽ cum magnis torminibus
adfert, & nonnunquam podere suo intestina
vulnerat, vrinamq; supprimit: corpus intumet,
plumbeamq; deformitatem concipit. Quibus
subuenit secundum vomitionem, potum sylue
stris hormini semen, myrrhe drachma octo. ab

L. finit

sinthium, hyssopum, apij semen, aut piper, aut li-
gustri flos ex vino: aridum palumbis simum, cū
nardo & vino.

Argentum viuum. CAP. XXVIII.

Argentum viuum potum eadem qua spu-
ma argenti infert, eidemq; vtendum au-
xilij. Lac copiosè potum auxiliari constat: sed
postea euomant, qui hauserunt.

Calx, sandaracha, auripigmentum.

CAP. XXIX.

Calx, sandaracha, & auripigmentum, po-
ta aluum, & intestina cum reherenti ero-
sione excruciant. Præbenda cuncta, qua suo ad-
mistu illorum acrimoniam hebetant, ac soluent.
& facilem lubricamq; oluū reddunt, cuiusmodi
ibisci, & malua succus est: natura enim vtriusq;
per lubrica. Dandū decoctum seminis lini, vel se-
men tragi herbae, vel orixa, lacq; cū aqua mulsā
copiosum, iura pingua, & boni succi.

Lepus marinus. CAP. XXX.

Qui leporem marinum biberunt, piscium
vires olent; procedente tempore, aluus do-
lore afficitur, & vrina sistitur: & si quando, eā
reddere contingat, purpureum colorem referet.
omne piscis genus aduersantur, & odio habent:
fætido, ac graui sudore manant: biliosus vomit-
us, interdū sanguini promiscuus, subsequitur.
His dandum lac asininum, vel passum continuè
aut radices malua foliorumq; decoctum, aut tri-
s. 6.

in cyclamini radix cum vino, aut veratri nigri
 aut scammonij succi drachma, cum aqua mulsa,
 puniciq; mali acinis. Cedria contrita cū vino ef-
 ficax est: anserinus sanguis, vt tepebit, potus.
 Sed cū pisces omnes respuant, aspernenturq; sa-
 lis fluuia lilibus cancris vesci possunt, bibūtq; eos
 admisto vino, aiutiq; ab his percoquant. cumq;
 appetere & commesse pisces cœperint, sua salutis
 iudicium habent.

Rubeta, & palustris rana.

CAP. XXXI.

Rubeta, aut rana palustris assumpta tumo-
 res ciet: palor corpus vehementer decolo-
 rat, vt planè buxeum spectetur, spirandi diffi-
 cultas torquet: & grauis halitus oris, singultus-
 q; inuita interdum genitura profusio consequi-
 tur. Adiuuantur secundum vomitionem multo
 meri potu, & arundinis radicis binis drachmis,
 aut cyperi totidem. Breuiter, cogendi sunt vt ve-
 hementi ambulationi & cursui se credant, ob-
 torporem, quo corripuntur, quin etiam quotidie
 lauandi sunt.

Hirudo. CAP. XXXII.

Deuoratæ cum aqua hiruðines, si ori ventri-
 culi adherent, tractatione partium, non nul-
 lam succionis imaginem præbent: eo enim argu-
 mento hausta hirudo deprehenditur. Has mu-
 ria sorbitione excutit, et Cyrenacius succus, aut
 laserpitij folia, aut betæ, cū aceto, aut pota niuis.

glebula, cum posca. nitrum ex aqua gargarizatur, aut atramentum sutorium aceto dilutum. Si faucibus hereant, in aquam calidam ingressi, aqua frigida ore contineatur, & ad eam hirudines exilient.

Veratrum album, thapsia, elaterium, agaricum nigrum.

CAP. XXXIII.

Providendum etiam ijs, quæ etsi ferendi auxiliij gratia tradantur: non minora tamè cæteris venenis pericula sæpius adferunt. Qualia sunt albū veratrum, thapsia. elaterium agaricum nigrum: siquidem ea strangulatus cõcitāt, aut immodicas deiectiones movent. Quibus ea medentur, quæ in fungorum mentione, & similibus retulimus. Nimios autem deiectionum impetus, medicamentis, quæ excrementa supprimūt. coercebimus. Neq; negligenda quæ parum quidem nocere videntur, interim verò vitam in discrimina agunt. Quo in numero sunt sylvestris ruta: gith, nouæ glacies, pappi recentes: flores autem sunt eius spina, quæ castos dicitur. Eos qui sumpsierint, sola vomitio recreat.

Domestica nobis. CAP. XXXIIII.

Aqua frigida abunde pota, aut meracum vinum liberaliùs epotum, aut passum, præsertim à balneo, aut cursu, aut vehementi exercitatione, strangulatus, & dolores infert. In quibus sanguinis missio protinus, & vacuatio, imminet.

tia soluunt pericula. Sed de notis veneficiorum, ac remedijs, & cauendi modo, haectenus dicta sint. Subiungeremus etiam antidota necessaria, quae praclare auxiliantur, quibus vtimur, quae le Mithridatium est praesertim, & quod sanguine, et quod scinco temperatur. Verum quoniam alijs in locis diligentissimè scripta sunt, hic ab eorum descriptione supersedemus.

De venenatis animalib.

Venenata. CAP. XXXV.

DE bestijs, quae virus eiaculantur, & exitialibus venenis, ideo adscribere aggredimur, vt tota curationis remediorumq; ratio ad vmbilicum perducatur. Siquidem pars haec non minus quam cetera alia, necessaria est ijs, qui artem medicam exercent, vtpote cum adminiculo eorum, quae inibi trahuntur, doloribus, periculis, & cruciatibus, plurimisq; alijs malis homines liberari conueniat. Haec autem in summa fastigia duo, sicuti ab initio relatū est, distribuitur. Nam qui de feris virus inspuentibus sermo disse-rit, theriacus dici solet: qui verò de amolientidis veneficjs, Alexipharmacus: quo prius tradito, simul quae sequi signa consueuerunt, praemonstrabimus: tum quae nonnihil auxiliij ferunt. Omnia autem in promptu, & ad manum habere arti-

L 3 ficem

ficem oportet, propter urgentem saepenumero necessitatem. Siquidem pauca è venenis & virulentis animantibus, tarda & grassantia sensim pericula cient, ita vt dilationem admittant: pleraq; verò presentaneam perniciem asserunt. Hominum autem partim malè alijs cogitantes, ingenua prauitate maleficium ita temperant, vt spatium curanti liberum non relinquunt: partim sceleris admisci conscientia, aut tristi aliquo euentu oppressi, hausto sponte veneno, mortem sibi consciscere conantur. qui postea deprehensi, aut respicientes, & vitæ cupidi, presentaneam opem poscunt. Non desunt qui hostilles sagittas illinentes, aut fontes aquasq; puteanas hac labe polluētes, certā & inenitabile aduersarijs perniciē molliuntur. In quibus ipsis etsi maleficium non subito, sed aliquātō post grassari natura sua comparatū est: tamen nisi primo quoque tēpore coerceatur, & remedijs subinde, excipiat, frustra tandem succurritur, occupatis iā corporibus exitiali vi veneni. Proinde non vulgari industria diligentiaq; in ea re vtendum est, vt quod in alijs incōmodis ars consuevit, in his quoque salutem mortalibus præbeat. Quin & apud præcos genus hoc vnum existimabatur esse eius partis, qua medicamentis pugnat: sed recētiore id ipsum discreuerunt, nominantes præcautionē, & modū præcauentē, salubris sanantiq; medium statuentes, parua et leui supramodum persuasione
 decep

decepti. Siquidem tres in humanis corporibus constitutiones esse contendunt. vnā, qua sani degimus: alterā, qua sinistra valetudine corpora laborant: tertiā, qua medium inter vtrāque locum sibi vendicat. In qua positi, sanitatē specie mētuntur, facileq; in morbos, & pericula concidunt, ob vim corruptricem, qua corporibus nostris incombūt: quemadmodū in ijs videre licet quos excandescens rabie canis momorderit, necdum tamen aquam horrent: in ijs quoque qui cantharidas hauserunt, sed nondum vrina tormento cruciantur. Tripartitō igitur artem digerī, tripliciq; corporis constitutioni meritō respondere tradūt. Salubrem partem esse volunt, qua sanitatem tuetur: præcauentem, eandemq; prohibentem, qua obstat, quo minus in morbos incidunt: & sanantem, qua vitia discutuntur.

Quibus ita responderi potest, quod primū ex ista ratiocinatione non tres corporis tantū, sed quatuor haberi constitutiones fatendum esset. quippe vt aliqui sunt, qui necdum morbo laborant, morbo tamen maximē ob impendentē causam sunt obnoxij: ita sunt, qui iā priore morbo defuncti, nōdum tamē secundæ valetudini restituti sunt: id quod in ijs qui à morbo proximē sese recolligunt, cernere licet, qui virium recreationem & robur desiderant. Sed quemadmodum curandi ratio ad partem medicamentariam pertinet, ita præcautionē eidem subijci par

est. Ad arcendas enim valetudines vehementibus
 utimur auxilijs, altiore sacrificatu, vstionibus,
 amputatione, derodentibus epithematis potio-
 nibus pernicipi occurrentibus, & plerisque alijs.
 Verum enimvero sunt vsque eò rudes nonnulli,
 ut ne remedia quidem appellēt, quæ morbos ar-
 ceant. Cuius sententia inire rationē haud prom-
 ptum est: etenim cum verbum ipsum, precauere,
 tum agendi modus, omnino auxiliarem reme-
 diariamq; vim præ se ferunt. Mirum verò nisi
 etiam sua illa distributione partium eos comple-
 ctuntur, qui in pestilentis cæli statu morbo non-
 dum correpti sunt: pesti tamen, propter obuer-
 santes aëris occasionem, opportuni, & in morbum
 proni redduntur. Dicere forsitan quis possēt, sa-
 lubris institutionis præcepta nō aliud esse, quam
 arcendorum morborum rationem: quippe cum
 firma reddere corpora. & minus vitij obnoxio-
 sitamur, ut inoffensa valetudine degant, nec
 morbis conflētur. Neque id silentio prætereun-
 dum, quod maximè præcipuum, & tanquā ca-
 put rei est, non oportere medicinæ partiū distri-
 butionem, totidem corporis constitutionibus re-
 spondere, sed naturas singulorum suis notis seor-
 sum scrutari, ac explorare, ut suis locis ostendi-
 mus. Cum ijs igitur non pluribus agendū. Illud
 magis adnotare cōuenit, affectus, qui à virulen-
 tis animalibus, venenisq; contrahuntur, vocari
 cacos, id est, quorum ratio minimè iniri potest.

Quis

Quin et ea, quæ eisdẽ auxiliãtur, nulli pariter sunt addicta cause. quapropter quæstioibus obseruatoria artis, & eius quæ ratione fulciatur, annumerari solent. Neque prorsus verũ deprehenditur, affectus huiuscemodi cacos esse. nam quod semper se protrahit. et nullum in quibusdam necessarijs vsum exhibet, haud facili coniectura colligi potest: et si natura proprietate prorsus cacos affectus concedimus, qui ab exitiãlibus venenis, & animantibus, quæ virulento morsu seuiunt, contrahũtur. Nam quod ad opus nonnullum vsum præbet, datq; mededi occasionem, neque imperceptibile, neque cacum, nulliue cause obnoxium reputatur: sed magis ab ipso quis impulsus, demonstrationem se habere, & opinionem de abditorum cognitione confirmare poterit. Nam etsi sæpe minora sunt, quàm vt sensibus percipiantur, euidenter tamen ex ipsis inter se collatis deprehenduntur. Diocles autem in eo commẽtario, quem Plistarcho discavit, satis modos perstrinxit, ad verbũ ita scribens. Nosse quis hoc potest cum in alijs non paucis, tum in viperis, & scorpionibus, et reliquis id genus, secũ animo reputans, vt quamuis exiguo sint corpore, vixq; conspetui subijciantur, magnorum tamẽ discriminum ac dolorem causas inferũt: quorum nihil præter quandam corporis exiguitatem, vimq; præ ceteris animantibus datam illis, facile fuerit spectare. Quanta enim ea moles corpo-

ris est, quæ à scorpÿ iectu, & aliorÿ id genus venenatorÿ, quæ nos morsu conficiunt, attingitur? quorum aliqua vehementer cruciatus excitant, alia erodunt, & putredines cient, nec desunt quæ presentaneam perniciem moliantur. Aut quantum est quod à phalagÿ morsu ingeritur, & vniuersum corpus excruciat? neq; enim quis magnitudinẽ ipsorum deprehendere posset, cum prorsus exigua mole constet. Ergo quod hæc ad affectus referantur, constitit inter omnes. Verum quod exactè deprehensum sit, vim quandã ipsis inesse mortiferam, quæ insinuata corporibus, molestiarÿ, quæ exoriuntur, nobis causa sit, in confesso est, & omnium consensu persuasum. Nec quisquam inuenietur vsque adeo cõtentio- nis studio flagrans, qui aliud exoriri molestias assueueret, quàm à materia mortifera partẽ corporis attingẽte. Porro id erat, quod inter vtilia artis opera in omni opere dicere oportuit, quænam res opus hoc efficiat, vt nihil prorsus nos lædat, incõprehensa communis causæ quæ proprijs inest ratio: quandoquidẽ tum euidenter indicari possit, cū deprehensa est. Ideo Erasistratus empiricorum pertinaciam graui cauillatione incessans, cæcis affectibus causas assignauit inficiatus his communem, & supremam morborum causam; incomprehensibilem esse: & hæc in eo, quem de causis scripsit, commentario aptissimè prodidit, candido signatam lapillo. Nec ferendos eos esse

esse censuit, qui se dicunt in quibusdam, vt in venenis, serpentium icibus, et ceteris id genus trita medendi ratione contentos esse. neque satisfacturam sibi obseruationē eam, quæ à causarum comprehensione separata est: primū enim genere comprehendī facile possunt. Quod autem sit lethifera vis, corporaq; permutans, ita vt perimat, ex ijs quæ per genus, nō per speciē vagatur, curationem indicat, qua hæc hebetare, & prorsus expugnare liceat. Cū verò subiungit. Ad aquam dulcē, & potui idoneā venit quis, & ante obseruationem ad vomitum, ad vulneris dilatationē, ad demorsa partis suctum, cucurbitulas adfixit, partem incidit, vrentia medicamenta, aut ea quæ vim eandē adipiscuntur. admouit, postremò partē amputauit: secum reputauit medicamina, quæ per summā cutim ferre, & applicari solita, immissa ad intima perniciē repugnarēt. Hæc ita que disseruit Erasistratus, veritati consentanea sunt, nec arti refragantur. Sed methodicos demirari licet, qui mortiferam vim corporibus illapsam, negotiorum, quæ ipsa facessit, esse causam diffiteantur: verū rudiu- sculē nomini attendunt. Nam apud ipsos palam immissa vis φθοροποι, id est mortifera, nominatur: φθοροποιον autem nullius officij alius esse potest, quam causa. Aiunt hæc nomina, μάστιγες, & ἀνὰ ἀδύρτιον, esse reliquis omnibus similia, in quibus partes quadā dictionū non pro-

virtute, sed nuda enuntiatione comprehenduntur. Enimvero quemadmodum in his vocibus $\mu\acute{\alpha}\rho\sigma\iota\pi\pi$, & $\acute{\alpha}\nu\alpha\kappa\alpha\lambda\acute{\upsilon}\pi\tau\eta\mu$, partes neque certos, neque principes retinent significatus: sic in hoc verbo $\phi\theta\omicron\rho\omicron\pi\omicron\iota\epsilon\iota\mu$, partes productionis gratia, non pro virtute coaluerunt. Hinc ad causarum differentias transeunt, affirmantque: causarum aliquas evidentes esse, quae dum aduersam valetudinem creant, separantur: cuiusmodi sunt frigus, labor, aestus, & similia, quasdam continentes, quae permanent, postquam morbum excitarunt, hoc est, quibus presentibus, & effectus eorum adsunt: incrementibus, effectus augentur: decrescētibus, minuuntur: & cum desinunt, iidem finiuntur: quibus solis ac per se manentibus, effectus quoque ipsi manent. Talia quidem receptissima sunt causarum discrimina, quorum nulli phthoropœon subijci potest. Evidens enim causa non est, quoniam morbus ipse permanet, nec ipsa à corpore separatur. Nec continens causa dici potest, cum magna ex parte hic adsit: quemadmodum accidit ijs, qui à rabioso cane sunt demorsi. Quod si neque evidens causa, neque continens fuerit, neque per se, neque alterius cōsortio causa erit. Quod si à nulla causarum differentia phthoropœon deducere possumus, consequitur, ut neque causam esse fateamur. Quod autē asserunt, vocabula quaedam in se non habere partes rerum significatrices, sed nuda & simplici pronūciatione si-

cta

Et esse, fateri necesse est. Verum non omnia, sed
 per pauca tale nancisci conditionem existimandū
 est: neque enim ποικίλ in hoc nomine φθοροποιου,
 perinde atque assumptitia profertur, sed longè
 principem obtinet significationem. Quemadmo-
 dum enim φθογᾶς, id est corruptionis, nomen mu-
 tationē in peius significat, sic hoc verbum ποικίλ
 sumi debet, vt nihil amplius ex eo quod hanc di-
 ctionem φθογᾶς secum habeat, declaret. neque
 prorsus id significat, quod omnes palam audiūt,
 & huic simile redditur, καὶ δὲ ἔχει δίψος. Si
 dant à corruptione sanis fieri morbum, conce-
 dūt vtiq; vim in huiusmodi verbo ποικίλ sub-
 esse: si quidem aliquid est, quod corruptionem effi-
 ciat. Omne autē quod aliquid efficit, ostenditur
 per singulas, causas quæ corporibus subiiciūtur
 idq; tam in lethalibus venenis, quàm in ijs quæ
 corporibus ingeruntur. Verum non nihil subiacere
 causarum differentijs produnt. Quinetiam
 aberrarunt, non exactam diuisionem assumen-
 tes. Qui verò se dogmaticos profitentur, cau-
 sam esse partim preparantem, partim continen-
 tem asserūt, vt inguinum vlcus, & inguinariā
 febrim, & quæ effectui tum assistat, tum etiam
 separetur, vt à fractis præcipitatio. In summa
 quoties quidpiam suapte natura causa fuerit,
 nec vlla diuisione cōprehēditur, vitiosum est, ne-
 que causæ adscribitur, eorū quæ idem genus sor-
 tiūtur. Sed quòd φθιτοροποιον causa sit, nomen
 ipsum

ipsum argumento est, & in ijs quæ contingunt, apertius ostēditur. Quid aliud causæ arbitrantur esse post impressum à serpētibus ictū, quàm ex animatē vim, & illapsū in corpora virus? Neque enim frigus, neque æstus, neque sectionē corporis, neque cruditatē, neque aliud quicquam simile causari possunt. Verū quoniam causarū differētīs gaudent, & aliquas continētes, alias euidentēs appellant, ipsis dicendū, utroque istorum modorum euidentem quidem causam esse, quod affectum præcedit, & quod corporis substantiam præoccupat: continētē verò, quod morbis præsentibus adest, qua separata recedunt, quæ cum ipsa euenerant. Sed de ijs hæc lenus. Statuendum itaque mortiferā vim intrinsecus manifestissimam esse causam, ipsamq; principem facere scopum oportet. Et antequam ad ima decumbant morbi, varijs modis est certandum, donec vis tota corporibus excutiat. Mordō enim reuocari debet ea parte, qua pestis intrauerit: modo aliqua alia, præsertim principatū non obtinente, antè coërceatur, quàm altius irrepens viscera tangat: aut eius pernicies eluatur, retundaturq; cum iam mēbratim peruagatura est. Itaque venena si hausta sint, crebris vomitionibus: si morsus impressa, scarificatione, affixis cucurbitulis, exuclū, carnis circumscriptione, nonnūquam amputatione extremæ partis, euocantur. Retinentur verò infusione, & impostis
 medis.

medicamentorū acriū cohibētur. hac simul vtiq;
 arcere virus, & eluere possunt. Restringuūtur,
 & euincūtur moraciore potu, aut passō nulla a-
 qua diluto, vel contrariorū esu, quæ acrimonia
 sint prædita. Postremò deieclio alui, euocatus su-
 dor, & alia quædam in commune, quæ mēbra-
 tim demonstrabimus, auxiliābur. Verūm enim-
 uerò non lethiferam modò materiam, sed & ma-
 gnitūdinem, & tempus, pro scopo considerare
 oportet. etenim ab ijs remedia quàm plurimū di-
 scrimen capessunt. A magnitudine quidem, cū
 nonnulla ex venenis, & virosis animalibus pe-
 ricula minantur: alia putredines altas, aut ex-
 teriores excitant: alia vehementissimos dolores,
 aut cacos cient: alia vix medicamentis cedūt, &
 magis minūsve molestias excitant. Oportet au-
 tem ea, quæ pericula ferunt, pernicioribus au-
 xilijs expugnari: & minus infesta, mitioribus.
 Quippe absurdū fuerit in grauioribus, segnio-
 ribus medicamentis homines in discrimen addu-
 cere: in minoribus verò, vehemētium auxiliōrū
 iniuria corpus laceffere. Finitio à temporibus in-
 promptu est: hoc enim subito in pericula, & præ-
 sentes molestias adducit: illud verò sensim, & di-
 latas in diem longam, aut breuiorem producit.
 Itaq; in acutis quidem cōfestim multa simul au-
 xilia representari oportet: reliquis, paulatim.
 Hæc quadam artis formula breuiter definita
 sint: iam membratim rem prosequamur.

Sigm

LIBROS

DEL DR.

L. MARCO

Signa rabiosi canis, & demor-
forum ab eo.

CAP. XXXVI.

DE rabiosi canis morſu ſermonem alijs præpoſuimus, quòd id animal domesticum, ac frequens eſſe conſuevit, & in rabiem ſæpius agitur, ac perit, ab eoq; caueri difficile. inde periculum ineuitabile hominẽ manet, niſi multis utatur auxilijs. Canis plerunq; flagrantiffimis æſtibus in rabiem efferatur: interdum quoties frigora inceſſerunt. Rabioſus autem potum & eſcam auerſatur: largam ſpumantemq; pituitam naribus, & ore proijcit: toruẽ & ſolito triſtius intuetur: in omnes paſſim ſine latratu irruit, & aquẽ ſeras hominẽſque, tam familiares, quàm ignotos mordet: nec protinuſi infeſtum quicquam infligit, niſi, ut vulnus, dolorem: exinde morbus ille, qui ab aqua metu hydrophobicus Gratia eſt voce appellatus, cõtrahitur. Euenit autem cum diſtentione neruorum, totiuſq; corporis rubore, præſertim faciei, cum ſudore, & languore quodã. Aliqui auræ ſplendorem fugiunt: alij ſine vlla doloris intercape-dine vexantur. Sunt etiam qui canum more latratuſ adant, & obuiam factos morſu adoriuntur, ac mordendo ſimili vitio labefactant. Proinde ex ijs, qui hoc vitium ſenſerint, neminem ſeruatum vidimus, niſi forſitan ex hiſtoria vnum aut alterum euafiſſe audiamus. ſiqui-
dem

dem Eudemus superasse quendam affirmat. Themisonem aliqui demorsum in hunc furorem incidisse, & euasisse fatentur. Alij ipsum cū amico aquā expaue sentimorem gereret, & officium exhiberet, quadam naturarū concordia, si milem contraxisse affectum: sed post multos tandem cruciatus seruatum extitisse. Molestissimū itaque genus morbi, à quo multos, ante aquam ipsum experirentur, vindicauimus, & complures ab alijs medicis seruatos nouimus.

Remedia demorforum à cane:
rabiolo.

CAP. XXXVII.

Ratio medēdi duplex. vna communis, quae vtendum in omnes morsus, quos virulente animantes impraesserunt: alia peculiaris priuataq; , eorū duntaxat quos rabiosi canes morderint: quae nonnullis quidē summā opē ferre consuevit: alijs verò inutilis, maximè qui ex multo iam tempore iclum acceperūt. Quae ad hāc pertinent, primū exponemus, deinde cursum perstringemus, quae ad communem medēdi rationem pertinent. Cancros itaque finiuitiles in sarmentis albæ vitis cremare oportet, & cinerem eorū, quā minutissimè tritum habere reconditum: it dem gentianæ radicem trusam, cribratamq; reponere. Quoties autem canis rabio-

M sus

Jus morsum intulerit, in quaternos chyathos
 meraci vini, bina cineris cancrorum coclearia,
 vnumq; gentiana conijciatur: hac in polëta di-
 lutioris modũ subacta, quatruiduo bibatur. In-
 ter principia medicamentũ hoc modo detur. At-
 qui si ab illato morsu bini ternive dies fluxe-
 rint, curationẽ auspicabimur à triplicato pöde-
 re, supra id quod ab initio retulimus. Optimum
 hoc aduersus rabiosorũ morsus auxiliũ, quod et
 plerisq; vnum satisfecit, eoq; cũ fiducia vti licet.
 Sed vt alijs etiãnum auxilijs cõtra inuita-
 bile periculũ muniamur, nihil ceteris vti prohi-
 bet. Satius autẽ multo fuerit, etiãsi in vanũ reci-
 dat, medicamentorum in humanos tolerare cru-
 ciatus, quã per inertiam, ac desidiam in discri-
 men adduci. Nec ita in demorsis à rabioso ani-
 mali maiora vulnera vereri oportet, vti mino-
 ra, et vlcusculis cutis similia: quippe maiori vul-
 nere confertim copiosus sanguis emanans, potest
 non nihil virulenti liquoris exhaurire: quod in
 minoribus non accidit, quin à maioribus absce-
 dentes carnes hinc auferre, & labia acie scalpel-
 li circumscribere, & prehensam hamulo aut vul-
 sela carnẽ amputare oportet. In vtrisque; circun-
 stantia loca altioribus vlcusculis scarificanda, vt
 copiosior sanguinis vacuatio arceat, ne venenũ
 mēbratim insinuetur. Cucurbitula cum multa
 fiamma agglutinata id iuuamenti præstant, vt
 veneni vis extrahatur.

Vtio

Vstio demorsorum à cane rabioso.

CAP. XXXVIII.

Contra virulētos icl⁹, vstio expeditissimū est auxiliū, vtpote cū ignis cetera viribus præstet, simul quòd virus domet, et ferri penitus nō patiatur: simul quòd pars ignē experta, postea non vulgare fundamētum curatione futura præbeat manēte diutius exulceratione. Animaduertendū ex eo tēpore, cū crusta decidēt, ne vlcera ora coalescant, & cicatrice induantur, sed si fieri potest ad multū, idq; præstitutum tempus, vlcera, & sordidas adhuc & inflammationē minantes prorogari conuenit. Quod inditum ijs salsamentum optimè præstabit, & sylvestre alliū detritum, itē copæ, succūs ve, præsertim Cyrenaicus, aut qui Medicus, aut Parthicus appellatur. Tritici grana tā māsa, quā non māsa imponātur: siquidem subacta pistāve à perfusione vulnera dilatant. Sunt qui à manditiū ieiunio, sibi aliquid asciscere arbitrentur quod suapte natura resistat: verū id, certū nō est: ceterū tempestiuus eorum vsus minimè est cōtinnendus. Si verò, quod persepe accidit, ante dies præsinitos cicatrices coirēt, cōmitterenturq; manū postulabūt: nanq; eas diducere, carnemq; scapello circinare, aut iterū inurere expedit. Vbi verò propositum tempus præterijt, vlcus ad cicatricem ducendum, & emplastro, quod è salibus conficitur, locus comprehendendus, nec

multò post sinapismo vtendum.

Ratio victus in morfu rabiosi
canis. CAP. XXXIX.

Qua ad partem istam pertinent praesidia,
ita se habent. Caterùm victus ratione ex
ijs, quae veneno aduersantur, coniectura quadã
colligere oportet, simul vt veneni vires hebetet.
restringuatq; simul vt arceat, quò minus ad in-
tima pernicies illabatur. Etenim assumpta per-
niosarum viriũ penetrationi resistũt. Quorum
vtrũque prestare potest vini meracioris, passi,
& lactis potus, quippe qui haec omnia capiũt ad
curam, nonnihil veneno obijciunt, quò omnem
eius acrimoniam obtundat. Simili modo alliorũ,
porrorum, cepearumq; cibus: quòd ea difficulter
conficiantur, vixq; oboleantur. Nam multos
dies huius cibi qualitates remanent, quo tem-
pore nec euincuntur, nec permutantur à mor-
tifera vi, sed cõtrarijs illa vis expugnatur. Cui
rei antidotorum vsus accommodatur, & the-
riaces. Mithridatij, & eius quod eupatorio tem-
peratur, denique omniũ quae magnam aroma-
tum partem sibi vendicant, quippe aromata o-
mnia viribus & substantijs egrè permutãtur:
quare in corporibus euincunt. Victus ratio hoc
modo se habet. Nosse conuenit, pauore aquae non
stato, definitoq; tempore exoriri: plurimum ta-
men ad quadragesimũ vsque diem neglectis dis-
ferri consuevit: post semestre etiam nonnullos in-
ua.

vadit: quendam post annū aquam horruisse cō-
 stat. quæ nobis visu comperta fuere. Narrant et
 aliquos post septennium aqua metu fuisse
 tentatos. Inter principia demorsorum à cane ra-
 biosa curandi ratio talis est. Verū enim uero si
 ea qua retulimus auxilia, primis diebus præter
 missa fuerint, nec scalpro carnem circinare. nec
 vstionem experiri operæ pretium est, non enim
 quod pertransiūt, satis euocare possent. Nul-
 la utique istius rei occasio aut vtilitas, sed in cas-
 sum corpora doloribus sternentur. Alter verò cu-
 rationis modus accedat. Deiectione magnum præ-
 bet iuamentum, ut pote cum mouendo, corporis
 habitum transmutet: & quæ colocynthidem re-
 cipit hiera. item lac schistum, quod simul deie-
 ctionem moueat, & venenum domare possit. ci-
 bi acres, & meraculi potu, quibus vis veneni ve-
 hementer retunditur, quotidie sumi debent. Cæ-
 terum sudores ante cibos, & post etiam ciendi.
 Dropacismi sinapismiq; alternatim per corpus
 totum adijciendi. Sed longè omnium efficacissi-
 mum auxilium helleborismus cognoscitur: quo
 cum fiducia non semel atque iterum, sed fre-
 quentius ante quadragesimum diem, vel post
 hoc tēpus vti licet. Tantam enim vehementiam
 hoc auxilium habere fertur, ut quidam qui
 iam aqua metum sentirent, sumpto helleboro,
 simul ac primū morbi impetū experiretur. fue-
 rint seruati. nā et iam vitio tentatos nemo vn-

quam seruare potest. Itaque primum curam contra rabiosi canis morsus breui sermone exposuimus. iam ad alia, quae venenatis morsibus sauire consueuerunt, transeundum. Notas vno contextu, deinde communem medendi modum, qui omnibus conuenire possit, explicabimus. Cursum deinceps subiungemus ea, quae sua proprietate nonnullis auxilium prestare possunt. Postremò subnectentur etiam venenata, quae nullis cedunt remedijs.

Communis curatio in omnes ictus virulentos. CAP. XL.

ADuersus quidē omnē animalis ictū, quod venenum vibrat, oris suctio conuenit. Si gentem verò oportet ieiunium non esse, sed cibum sumpsisse, & vino os abluisse: postea exiguum olei in ore continens plagam exugat. Locus ipse spongia fouendus, deinde sacrificandus: sed vlcuscula altius imprimere aepedit, quò virosa materies profundo euocetur. Circinatio autem carnis, & sectio, scarificatione longè potentius opitulatur: namq; ad ijs duo peculiaris praesidia sunt, vnū quòd virus è loco tollitur: alterū, quòd eius veneni pars, quae ad interiora grassatur, cū multo copiosoq; sanguine excernitur. Quod si locus sectionem non admittat, cucurbitula cū largiori flamma adfigenda sunt. Sed iude vstione supra in rabiosorum morsu differimus. Si verò icta pars, utpote extrema, eam sectionem

Elionem cōmodè nō respuat, praesertim in omnibus serpentium iclibus, vt aspidis, cerastæ, similiūq; , procul dubio amputanda est. Conuenientiora supra dictis auxilia sunt, quæ epithematæ vocāt. Imponatur sarmētitiū cinis, aut si culnus, cū lixiuo stillatitio subactus, garo, & acri salsamento: porri, cepæ, & alia modo minutissimè contrita illinuntur, modò cremata vulneribus inijciuntur. Quinetiam dissecti gallinarum pulli, cū maximè tepent, percusso loco applicētur. Nec desunt qui hisce tanquā discordia quadam naturali pugnatibus vtātur: verū huius rationē inire facillimū fuerit. Gallinæ enim calida natura pradiæ sunt, argumēto, quòd deuoratum insigne virus cōficiunt, & aridissima quæque semina cōsumāt: item nonnunquā arenas lapillosq; ingluuie sua deuoratos, dissoluūt. Itaque animantis admoti calore adiutus spiritus, ab ieta parte impetum capessens exiliensq; secū venenum exigit. Nec me fugit, quid in Aegypto fieri soleat. Cū spicas Aegyptij metūt, ollam picis paratam habent, & appensam fasciam: tunc enim maximè serpentū iniurias expauescūt, tū propter spicilegij tepus, tum quòd opacis simul abditi & speluncis, & cauernis, densiq; aruorum cespice delitescunt. Molestissima enim animalia, et virus eruclātia. Aegyptus in campo ferre consuevit. Vbi ergo aut in pedem, aut partem aliam morsum intulerunt, qui ad-

sunt, faciam in ollam picis conijciunt, & semel aut iterum brachium aut crus paulum supra vulnus obligat. & arctissime duo est presentibus distringunt, locumque sequentes qua circumactus est laqueus, picem instillat: cumque satis vulnus excepisse videtur, laqueum resoluunt, & cepis alijsque supra memoratis illinunt. Praterea pix liquida cum sale trito & feruente illita, presenta neo est auxilio, si iugiter innouetur. Conuenit & cedria, et fimum caprarum ex vino decoctum. Locum aceto, calido, calamintha in lotio, maris aqua, aut acida muria decocta, foueri salutare est. Quinetiam non desunt emplastra vehemensissima, et calidissima, quae venenum elicere, expugnare, & discutere possunt. Cuiusmodi sunt quae ex sale, aut nitro, sinapi, et cachrye componuntur, de quibus consequenter erit tractandum. Erasistratus autem non iniusta reprehensione eos incesit, qui incognitas ad hunc usum facultates descripserunt, ut elephanti fel, crocodili re sanguinem, oua que testudinis, et consimilia. Nam cum iuuentia quaedam literis tradidisse videntur, plane in haec sola inciditibus imposuerunt. Quare talia diuitada sunt, cum difficile, nisi regia facultate puestigari possint: neque, quo nostra fides ipsi obstringatur, frequenti obseruatione, sufficiens experimentum praestiterint. Quae autem ad commune omnium usum pertinent, quaeque facile suppeditari, & omnibus a serpente percussis auxilium ferre queunt, subiungenda videtur. Intubus itaque

Erica, & astragalus, cū aceto pota, contra omnes serpentium morsus auxiliatur. Itē bitumē,
 & virentes platani pilula in vino diluto cocta,
 & paliuri decoctū: radix aristolochie, & eryngij: decoctū etiam lauri bacca, & deuorata, piperq; largius esitatū, ruta, anethū, & cyclaminus: coma porrorū priuatim ex pane, aut alliu, aut cepa, salsamentaq; quā acerrima: origani decoctū cū vino potū, feniculi, pulegij, calamintha, porrorūq; succus cū melle desorptus. hæc quidem à plantis cōquiruntur. Ab animātibus vero quadā vtiliter peti solēt, galinaceorū cerebella in cibo, leporinū coagulū cum vino, itidē castorei sextās: testes marina testudinis sumpti multū prodesse traduntur: mustela sale inueterata inter auxiliaria medicamēta est. Commēdatur in primis exēterata, q̄ sale siccescens inueteratur ex qua binas drachmas cū vino bibisse satis est. Sed de simplicib⁹, q̄ dari solēt, hæc ten⁹. Percussis à serpente pdest alui deiectio, diffluēs sudor, vrina copiosè reddita. Sūt & cōposita quadā potiones qua mira remedia polliceri traduntur, vt et opij & myrrha singuli oboli, piperis siciliū: ea melle excipiūtur, & instar Aegyptiæ fabæ dantur cū vino. Itidem syluestris ruta seminis, gith, cumini Aethiopici, aristolochie, galbani, singulorū pares portiones trita, & cū eruce succo subacta digeruntur in pastillos, qui drachmæ pondus æquent. dantur ex ijs terni cyathi cū vino.

Hæc habui de cõmunibus auxilijs qua dicerem:
De peculiaribus remedjs contra bestias, qua ve-
nera vibrant, consequenter est dicendum.

Vespa, & apes. CAP. XLI.

Inter ferientiu venenatorum notas, nihil de
vespis, & apibus articulatim digessimus,
qđ cõspicua omnibus sint, & nihil excellēs, aut
notatu dignum in his obseruetur: inter remedia
tamen earu meminisse nõ fuit alienum. Igitur
aduersus vtrarunq; iclus pdest illita malua, et
hordeacea farina cū aceto, ficulneū lac in vuln^o
instillatū, & muria, aut aqua marina fofus.

Phalangia. CAP. XLII.

Demorfis à phalāgys locus quidem ipse,
quasi ab impacto aculeo rubet, non intus
mescens, nec per ambitum calidus est, sed medio
criter humescit: vbi verò contrariorum occurssu
refrixit, consequitur corpore toto tremor, disten-
siones poplitum, & inguinum, conuulsionibus
nõ dissimiles. in lumbis collectio exoritur, et per-
petua vrina libido laceffit, multaq; reddēdis ex-
crementis colluctatio. vniuersa cute frigidus su-
dor emanat, collacrymant oculi, offusisq; nebu-
lis caligant. Horum iclibus ficulneum cinerē ad-
iecto sale trito, & vino imponere oportet: aut
radicem sylvestris punice quam tenuissimè tri-
tam: aut aristolochiam cū hordei farina, & ace-
to subactam. Ulcera aqua maris proluēda, aut
apia stri decocto, foliaq; eiusdem illinenda. La-

LAGIA

uacris perpetim vtendū, & propinandum abrotoni semen. anisum, aristolochiā, cicer syluestre. cuminū Aethiopicū, cedrides tritas, platani corticem, & trifolia herba semen: priuatim autē, singulorū ex ijs binas drachmas dare cum vini hemina cōuenit. itē myricæ fructus, & chama-pityos, & viridium cupressi pilularum decoctū, admisto vino. Sunt qui fluuiatilis cancri expressi succum cum lacte, assumpto apij semine, cōsestim molestijs liberare prodant.

Scolopendra. CAP. XLIII.

SI scolopendra, aut dicta ophioctene, morsum sintulit, locus per ambitū liuore sugillatur. & cōputrescit: interdumq̄, licet raro, faculentus. atque ruber cernitur. A morsu ipso exulcerari locus incipit, vlcusq̄; id negotium exhibet, serè remedijs inuictum: preterea toto corpore prurigo sentitur. Hæc ubi morsum infixit, sal quā leuissimè tritus, ex aceto vulnere inspargendus, aut ruta syluestris superponenda. Locus acida muria fouendus, & danda in potu aristolochia cum vino, aut serpyllum, aut calamintha, aut ruta syluestris.

Scorpio. CAP. XLIIII.

Scorpionis morsu inflamari statim incipit locus, & indurescit, ac intentus rubet, vicissimq̄; dolore premitur: modò siquidē exstuat, modò frigore occupatur. Labor repenti fatigat, & aliquando meliusculè habet, aliquādo

recredefcit. Confequitur fudor, horroꝝ ſenſus
 & tremor, extrema corporis partes refrigeſcunt
 inguina extolluntur, per ſedem flatus exeunt,
 capilli eriguntur, palor membra decolorat, &
 dolor tanquam expũgente acu, per vniuerſam
 cutẽ ſentitur. Percuſſis præſenti eſt auxilio ficul-
 neũ lac in vulnus inſtillatum. Scorpius ipſe, qui
 iẽctum vibrauit, tritus, et percuffo loco impoſitus
 ſua plagæ remedium eſt, ob cacam quandam na-
 turarum (vt conſtat) diſcordiã, quæ antipathia
 appellatur. Preterea tritus & impoſitus cum
 ſale, lini ſemine, & althæa, ſcorpius conue-
 nit. Sulphur ignem non expertum, reſina tere-
 binthina exceptum, & emplaſtri modo adiectũ
 auxiliatur. Itidem garbanum ad ſplenij formã
 ductum, & calamintha, quæ trita illinatur, &
 farina hordei in vino parata, in decocto ruta.
 Semen, trifolie herba tritum, et vulnere iniectũ
 opitulatur. Hac ad effectum locum pertinent.
 Poſt hæc quàm efficaciſſimis potionibus vtendũ
 cuiuſmodi ſunt aristoſchia, præſertim corticis bi-
 næ drachmæ cum vino, tuſa gentiana, & pule-
 giũ decoctum, & bacca lauri pauco numero tri-
 ta, & calamintha cum poſca, in qua magnope-
 re diſcoqui debet: cupreſſus cum vino, & ruta,
 nec ſecus ficulneum lac: laſerpitium, ſi adſit: ſin
 deſideretur, peucedani ſucco vtendum. efficacis eſt
 potum trifolij, & ocimi ſemen. Horum autem
 omnium vicem penſat ingis lauacri vſus, euoca-

tus sudor, & diluta vini potiones.

Pastinaca marina, Scorpio & Dra-
co marini.

CAP. XLV.

SI marina pastinaca percussit, protinus accidunt molesti dolores, assidue conuulsiones, lassitudo, & imbecillitas. mens percussis labat, postea obmutescunt: oculi caligant. Percussus autem locus in ambitu cum vicinis partibus denigratur, & ita obstupescit, vt tangentem non sentiat. hunc si quis premat, atra sanies, crassa, & male olens excernitur. Ei qui marina pastinaca icitur, omnia, quae de viperarum morsu paulo post referemus, simili modo conueniunt. peculiariter autem ictus a marino scorpione, & dracone inferuntur, qui molestos cruciatibus cient: interdum autem, sed raro, nomas excitant. Quibus absinthij, saluae, aut sulphuris ex aceto triti potio subuenit. Ipsi etiam dissecti, vulneribusque impositi, sui cuiusque ictus remedio sunt.

Mus araneus. CAP. LXVI.

AMure araneo percussis, circa morsum in orbem inflammatio exoritur, nigraque pustula, diluta sanie turgens, exurgit: proximae partes luent. Rupta pustula, depascens vlcus, non ei dissimile, quod serpit, occupat. intestinorum quoque tormina, difficultas urinae, & frigida asperginis offusio consequuntur. Huius morsibus auxiliatur ex galbano splenium, per se vulnere exte-

rius

rius impositum, vt medicamenti modo aceto tritum, & hordeacea farina cum aceto mulso illita. Quinetiam mus ipse, qui morsum intulit, sibi dissectus apponatur, ictus sui veneficia luit. Resistunt quoque acini dulcis punici decocti, & illiti: item porri, & alia contrita, necnon aqua calida fotus: sed hæc ad locum pertinent. Prodest potum abrotoni decoctum, maximè si in vino detur. præterea serpyllum, & galbanum, & eruca vino madefacta: recentes cupressi pilula cum aceto, & cyclaminus ex aceto mulso, & pyrethrum cum vino, & chamæleonis herba radix. Nec desunt, qui literarum monumentis tradiderunt, tritum murem araneum contra suos ictus commode bibi. Quam historiam apud alios inuētā, dignā duntaxat censuimus. quæ adnotaretur. Alij asseuerant, demorsum non alias exulcerari, nisi prægnans mus araneus fuerit: tum sanè auxiliari ferunt.

Vipera. CAP. XLVII.

SI vipera momordit, corpus intumet vehementer arefcit, subalbidumq; colorem concipit. Sanies à vulnere profunditur, primùm suppinguis, mox cruenta, pustula adustis similes erumpunt: & antea depascens vlus, quod in proxima repens, non summa modo corporis: sed intima quoque corripit. Gingivæ q̄s cruore suffunduntur: inflammatio circa iecur erumpit: tormina, & biliosi vomitus sequuntur. Sopor, tremor

mor, & vrina difficultas accedit, & frigidus sudor offunditur. Vbi verò vipera morsum impresit, simum caprinum cum vino, studiosè impositum opitulatur, item laurus et abrotonum, & galbanum splenij loco superiectum, & origanum viride inditum. pulli gallinarum discreti: & confestim amoti: erui farina vino subacta: radicis cortex vsque eò tuus, vt in puluerem solutus abeat, & scilla tosta: detritum chamamelum, hordeacea farina cataplasma in aceto mulso paratum, sed locus antè eo calido foueatur. hac loco imponuntur. Cõtra viperinos ictus rubus cum vino prodest. Aliqui anchusam tenui folio constantè auxiliari produnt. Leporini coaguli in vino terni oboli bibuntur, & porracei succi hemina in mero, & foliorum apiastri succus, & syluestris ruta, hac in vino potari debent. Vinum frequenter bibendum, allia mandenda, & cape, & porri recentes salsamenta acerrima, & opiopara simplicia hac sunt. percussis à vipera præclare auxiliatur medicamentum, quod myrrha, piperis, castorij, floris portulacæ seminisq; dimidio acetabulo cõstat: hac omnia in Cretico passo teruntur, aut in alio probato. Erasistratus in eo libro, qui περι αυράμεων, id est de viribus, inscribitur, pleraque alia tradidit, quæ ictis à vipera auxilium ferre possunt: interq; talia maximè laudatur. Gallinacea cerebella cum vino pota, semine satina brassica tritum, et acetabuli mensura

cum

cum vino potum. Quinetiam bonum est digitum
in liquidam picem intingere, deinde vinum quo
digitus fuerit elutus, bibere. Hæc sunt quæ con-
tra vipere ictus auxiliantur.

Cæcilia, & amphisbæna.

CAP. XLVIII.

Consimilia supra dictis in vipera eueniunt
ijs qui a Cæcilia nomine, & amphisbæna
demorsi sunt, eademq; ferè auxiliantur. quare
hoc venenum priuatam descriptionem sortitum
non est, neque visum est dignum, quod alio gene-
re comprehendatur. De ijs autem mentionè hoc
loco fecimus, quoniam ferè remedys ad vipers
scriptis, percussis ab eis adiuuari soleant.

Drynus. CAP. XLIX.

ADryno morsis pustula, molestiq; dolores in-
cidunt, præsertim qua diluta saniei emis-
sarium subest: quinetiam erosio, torminaq; conse-
quuntur. Ab eo ictus conuenit aristolochia cum
vino pota, trifolium herba, radix hastule regia
similiter assumpta, & fructus ex omni glandife-
rarum arborum genere: & tussa illicis radices.
& illita partiicta auxiliantur.

Hæmorrhous, & diplas. CAP. L.

AB hæmorrhoo ictus vehementes cruciatu
accidunt, qui angusta, contractaq; corpo-
ra ex continuo dolore reddunt. Ex plaga copiosus
sudor effluit, & quacunq; parte corporis cica-
trix vlla fuerit, ea sanguine manat. Excremēta

per

per alium cruent a eijciuntur, profluensq; sanguis in globo coit. A pulmone sanguinem extus fiunt, & in vomitiones effusi sine remedio commorantur. Quos vero dipsas percussit, solutus ac non constrictus tumor premit, sitisq; vsque eo pertinax, vt satiari non possit, ac sine vlla intercapedine excruciet: et si potum pleno ore affatim trahant, illico in eadem sitim relabuntur: proinde toto habitu similes sunt ijs, qui antea potus nihil hauserint: quare propter continuam sitim, & praeter, et caisson, aut dipsas appellatur. Haemorrhoi, dipsadusq; morsus velut immedicabiles a plerisque; maiorumq; deplorati relinquebantur. Quare si peculiaribus contra dipsadem remedijs egeamus, communia experiri operepretium erit. Protinus autem safrificatione vti, vstionem facere, & si locus patiatur, extremorum amputatione opus erit, consequenter quam acerrima, cataplasmata ad mouere, de quibus saepenumero diximus. Nec me fugit, acres cibos, maxime a salsa mentis, vtilis esse. Meracae potiones, & lauacra profunt, quae subinde interiecto breui spatio assumenda sunt, priusquam morbi genus emerferit. quo semel erumpente opem ferre non potest vlla medici opera. In iclu haemorrhoi eadem profunt. Insuper quae in commune opitulatur, vt scarificationes, vstiones, acres cibi, meraci potus, & quae nunc in dipsade definiuimus. Quinetiam decocta vitis folia, & cum melle trita.

Natrix. CAP. LI.

AB natrice demorsis vlcus dilatatur, & it-
uidum, ac ingens euadit. Sanies ex eo mul-
ta, & atra, & malè olens, non secus atque ijs q̄
serpunt vlceribus, expuitur. Si ergo morsum na-
trix adegit, prodest origanum tritum, & aqua
subactum: lixiuia cum oleo indita, aut aristolo-
chie cortex: aut querna radix minutim contri-
ta, & hordei farina cum aqua, et melle colliqua-
ta. Bibuntur etiam bina aristolochie drachmæ
in portione posca cyatis duobus, deinceps marubij
succus, vel decoctum alterius cum vino, sauis
recens datur in aceto.

Cenchrus. CAP. LII.

Cenchri morsum, qui viperino ictui similis est
putridum vlcus sequitur. carnes antea, vt
in aqua inter cutem, pratumida defluunt, le-
thargo corripuntur, & veterno pressi somnos
captant. Erasistratus eos iecinore, in testino ieiun-
no, coloq; consicclari auctor est. quippe dissectis
ipsis omnes serè partes corruptæ reperiuntur.
Morsus a cenchro auxiliatur lactuca fructus cũ
lini semino illitus, & satureia trita, et syluestris
ruta, & serpyllum, cum duabus hastula regia
dracmis, & tribus vini cyathis, aut aristolochie
radix, item cardamomum, & gentiana.

Cerastes. CAP. LIII.

ACeraste percussus locus attollitur, cum durè
tia pustulosis. è plaga sanies p̄fluit, modò
atra

atra, modo pallidior: sed toto concretu varicosus intumescit: genitale intenditur, mens labat, & ocularum caligo exoritur: denique rigore neruarum distenti commoriuntur. Si cerastes percussērit, cita partis āputatio suffragatur, quare sine mora iclam partem amputare, aut scalpro confestim circumcidere, & ijs similia prosequi oportet. Vrentia insuper reliquijs adiuuenda: siquidem virus hoc veneno basilici simile est.

Aspis. CAP. LIIII.

Aspide iclis vulnus exiguum prorsus, quasi ab adacla acu citra tumorem cōspicitur: sanguis exiguus ille quidem, sed ater distillat: caligo velox oculos obnubit: labor in totum corpus multiplex, omnino leuis, & non sine voluptate consequitur. Ideo Nicander perpulchrē cecinit. At vir perit absque labore, virens, atq; discolor. mediocris Stomachi dolor afficit: frons perpetuò reuellitur: gena contremiscunt, quasi sine sensu in summo vacillent. hos mors tollit, ad diei trientem non dilata. Caterum ijs, qui ab aspide feriuntur, quia de ceraste scripta sunt, auxilia dari debent. Nam venenum hoc quemadmodum basilici aut sanguis bubulus, celeritè in alterijs sanguinem cogit.

Basilicus. CAP. LV.

Erasistratus in libro, quem de medicaminibus, & venenis condidit, deuocato basilisco scitè ita refert. Cū basiliscus momorderit, vuln⁹

ad auri colorem efflauescit. itaque in plurimis,
que virus eiaculantur, comites nota ita se ha-
bent. Ad basilici morsum, ut idem erasistratus
author est, auxiliatur castorę drachma in vino
pota: item papaueris succus. Ictuum remedia ita
se habent.

Libri sexti & vlti-
mi finis.

NOTHA ET DIOSCORIDI

FALSO ADSCRIPTA,

quæ vt facilè, si quis ita velit, suis

singula locis applicentur, nu-

meris notantur: quo-

rum primus Diosco-

ridis paginam,

secundus ver-

sum si-

gnat.

6.12. *Iris ab aliquibus Illyrica. ab alijs thel-
pide, ab alijs vrania, à nonnullis catharon aut
thaumastos, à Romanis marica radix, à qui-
busdam gladiola, ab alijs opertritos, ab alijs cõ-
secratrix, ab Aegyptijs nar appellatur.*

8.10. *Aliqui choron aphrodisias, Romani
veneream, aut radicem nauticam, Galli piper
apium vocant.*

9.15. *Romani iunci radicem aut iuncum.*

14.12. *Magi sanguinè Martis, Latini per-
pèsam, alij bacchar, Osthanes thesam, Aegyptij
cerea, alij nardum rusticum, Galli bacchar, He-
trusci succinum: odorata herba est, qua in coro-
namentis vtuntur.*

16.7. *Quibus odor inest cinnamomo proxi-*

enus: asperum siccumque solum amat. Eius rā-
dix, ruptis, cōuulsis, in tussi vetere, & spirandi
difficultate, & si vrina agrè redditur, opifera
est: menses ciet, contra serpentiū ictus, eā in vino
bibere salutare est. Folia, vt quæ adstringant, il-
lita capitis doloribus, oculorū inflāmationibus,
incipientibus agylopijs, mammis tumentibus &
partu, ignibus sacris auxiliantur. Odor sumnū
gignit. Cratenas herbarius de eo ita scriptum re-
liquit: Asarum.

25.12. Alij sphanon, alij phasganon, Syridia
xylon vocant.

27.28. Ab aliquibus castor, ab alijs cynomor-
phos, à magis Herculis sanguis appellatur.

29.18. Symphyton aliqui vocant, alij persi-
cam, alij medicam, alij orestium, alij neclarion,
alij cleoniam: alij idæābaton, aut phlomū idæū,
Latini terminalium, aut enulam campanam,
Aegyptj lenen.

74.2. Iuniperū paruum Græci arceuthida,
aliqui mnesitheum, alij acatalidem, Aphrix uo-
rinsipet, Aegyptj libyū, Galli iupicellum, Ro-
mani iuniperum vocant.

74.9. Iuniperus magna. Cap. Iuniperus ma-
gna, quam aliqui syluestrem cupressum appel-
lant, alij mnesitheum, alij acaterā, Romani iu-
niperum, vulgò cognita est, cupresso a similis: as-
peris maritimisq; locis plerunq; nascitur, easdē
quas supradita vires habens.

74.20. Brathy, alijs baryton, alijs bardm,
Romanis herba Sabina appellatur.

81.28. Rhamnū alijs persephonio vocāt, alijs
leucacantham, Romani spinam albam, aut cer-
ualem spinam, Aphri atadim.

82.13. Halimum alijs damasoniū vocant, alijs
erymon, alijs britanicā, alijs rhabdio, alijs basilio,
Magi Mercurij basim, aut Osiridis diadema, a-
lij elystephanon, aut sacrum caulem, Pythago-
ras anthenoros, Aegyptij asontiri, alijs asphen,
alijs ascaluri, alijs asariphen, Latini albuciu aut
ampeluciam.

91.25. Agnon aliqui agynon, alijs lygon vo-
cant, alijs amistomienon, alijs tridaclylon, Magi
semnon, alijs hamaideos, Aegyptij sum, Roma-
ni salicem marinam, alijs piper agreste, alijs le-
cristicum.

131.28. Eorum venter sale conditus, & in
vmbra siccatus, cōtra eximias vacuationes me-
dicamentorum, trium drachmarū pondere, pra-
senti est auxilio: quandoquidem protinus deie-
ctiones cohibet. Teri autem debet in farinam, et
aqua subaclus dari.

169.5. Telin, alijs carpon, alijs buceron, alijs e-
goceron, alijs ceraitiden, Latini sanūm gracum
appellant, Aegyptij itasin.

169.22. Aliqui linocalamin vocāt, alijs an-
non, alijs linon agrion, Romani linum, Pœni
keraphoës.

175.13. Thermon, Romani lupinum, Aegyptij brechon vocant.

176.9. Gogylen satiuã, alij gongylida: alij golgosium, Romani raptum vocant.

177.8. Alij polyides eryngium, Aphri thor-phat.

177.29. Sylvestris raphanus, quam Romani armoraciã vocant, alij montanum raphanum, alij apium, alij ischada, alij chama-balanum. Romani etiam radicem sylvestrem: ramulos tenues, iunceos, duos siue tres spargit, rubentes: folijs ruta sylvestris, oblongioribus, & angustioribus: semine paruo: radice albus, rotundiore, turbinatiore, pyri figura, candido cortice. Ea lacteo succo madet. Pars radice superior vomitione bilem pituitamq; extrahit, inferior per aliu, tota susq; de que purgationes mouet. Quod si tibi in animo est succum extrahere, radix tusa in ficili mergitur, & qui supernatat succus pinna eximitur. Is sesqui obolo potus vtraq; parte purgat.

179.24. Romani napium dicunt.

179.28. Aegyptij echlotoripam appellant: alij riplam, Romani blitum, Daci bles.

180.2. Pythagoras anthema vocauit, Zoroastres diadema, Aegyptij chocortem, Magi lienem capre, aut muris vrinam.

180.27. Atraphaxin, Romani atriplicem: Aegyptij ochi vocant.

180.29. Crambrei Romani brassicam vocant.

182.2. Romani rusticam appellant.

183.5. Portulaca sylvestris. Cap. Sylvestris portulaca, quam aliqui axion sylvestre vocant, alij telephion, Romani illecebram, aliqui portulacam, Aphri mæmoen, Daci lax, Aegyptij mochmutim, folijs pusillis, ad satiuã accedentibus, hirsutis, latioribus: nascitur in petrosis, nonnumquam in hortis, folia olea habet, minora multo, plura & tenere, rubentes cauliculos, ex vna radice multos, in terra sessiles, qui manducati bonum succum pariunt, viscosi, & aliquantum salsi. Vis ei excalsacfloria, acris, exulcerans: discutit strumas, cum axungia illita.

183.25. Aliqui petraon, alij myracathon, alij myon vocant.

185.2. Arnoglosson alij arnion vocant, alij probation, alij cynoglosson, alij heptapleuron, alij polyneuron, Magi eurechnemona, Aegyptij asonth, Romani plantaginem, Hispani thesariam, Pœni atyrcon.

186.14. Syri ius plantaginis, & calaminthe, cum melle prodüt ijs mederi, quos vires defecerunt, datum die secunda, & quarta, & parasceue: id est, Veneris die. Hoc autem velut arcanum accipito, quod veraci experientia conpertum est.

186.19. Aliqui aquatilem anagallida, alij

DIOSCORIDIS

Zarenion, alij lauer, alij schinon aromaticum
vocant.

186.29. Alij Veneris coronam, Romani ve-
neream, aut eusteralem.

188.2. Aliquibus ammonos, alijs astrion,
Pænis atirsite, Romanis caciatrix, alijs stilago,
alijs sanguinaria dicitur.

188.8. Sonchon asperum aliqui cichorium
vocant, Romani cicerbitam asperam, Aphri ga-
thuonen.

189.2. Alij picrida appellat, Aegyptij agon,
Romani intubum.

191.14. Thridaca hemeron, Romani lactucã
fatiuam, Aegyptij embrosi dicunt.

191.26. Magi sanguinem Titani, Zoroa-
stres pherumbrum, Romani lactucam sylvestrẽ
appellant.

192.13. Romani bisacutum, Aegyptij dori-
satum, Syri adorium, Aphri tiriela appellat.

192.21. Romani herbã scanariam, aut acu-
lam nominant.

192.26. Alij caucum, alij myitin, Democri-
tus brion, Romani pedem gallinaceum, aut pe-
dem pulli, Aegyptij seselin vocant.

193.4. Euzomon Romani Erucam vocant,
Aegyptij ethrericem, Pæni asuric.

194.5. Alij cynomorion appellant, à simili-
tudine canini genitalis, alij leonẽ, Cyprij thyr-
sinem, communiter lycos.

197.9. Crommyon aliqui polyidos vocant,
Magi calobotim. Romani capam.

198.9. Græci scorodon, alij geboscon, alij elaphoboscon vocant.

199.21. Romani sinape vocant.

200.21. Cardamon alijs cynocardamō, alijs iberis, alijs cardaminaca, Aegyptijs semeth, Romanis nasturtium dicitur.

201.8. Aliqui thlaspidion, alij sinapi Persicum, alij myiten, alij sylvestre synapi, alij dasmophon, alij myopteron, alij bitron, Aegyptij suitepsum, Romani scandulatum, alij capsellam, aut pedem gallinaceum vocant.

202.9. Aliqui chamaelion, Magi Herculis alphita, Aegyptij erethmon.

205.23. Ab aliquibus cerdō, ab alijs catharsis, ab alijs struthocamelus, à quibusdam chamarrhytō, à Magis callirrhyton, ab Aegyptijs ceno, à pœnis syris, à Latinis lanaria herba, aut radícula appellatur.

206.7. A quibusdam cissanthemom, ab alijs cissophyllon, ab alijs chelonion, ab alijs ichthyotheron, ab alijs silene, à Zoroastre triumphalites, ab Osthane aspho, à, Magis miasspho, Aegyptijs thesce, à Romanis rapum terræ, aut terra umbilicus, ab alijs arcar vocatur.

208.2. Dracunculus. Cap. Draguntium magnum aliqui aron, alij isaron, alij iaron, alij hieraciū, alij biaron, alij armiagrion, alij ciperida
vocant

DIOSCORIDIS

vocat: in vmbrosis sepibus gignitur. Caule habet reatum, laue, duum cubitoru, baculi crassitudine, versicoloribus draconum maculis, purpureis tamen euincentibus: folia rumicis, inflexa: frutum summo caule facit, racemosum, coloris primum cineracei, mox per maturitatem in crocum & purpuram vergentis: radicem fragrantem, rotundam, candidam, cortice tenui vestitam. Colligitur, & dum maturefcit, succus exprimitur, siccaturq; in vmbra. Radix quoque mesibus effoditur, elotaq; particulatim conciditur, & funiculo transfixa siccatur in vmbra. Cum diluta potione, crudam coctamve, cu melle delingi prodest, contra orthopnoeas, rupta, conuulsa, tussim, & destillationes: pota cum vino venerem stimulat: vlcera quae cacoethe vocantur atq; phagedanica, expurgat, praesertim cu vite alba: ex ea & melle collyria ad fistulas & partus euocandos componuntur: ad vtiligines cum melle, efficaciter illinitur: polypos & carcinomata absomit. Succus ad oculorum medicamenta: item contra nubeculas, caliginem, albuginesq; effectum praebet: herbae radicisq; odor, teneros conceptus abortu vitiat: item si triginta grana eius in posca bibantur. Sunt qui eius succum cum oleo aurium doloribus infudere: quibus etiam folia, vt pote quae adstringat, vulneribus recentibus imposuere, & cocta in vino pernioni bus. Qui folia manibus affricuerit, aut radicem

exome

exemerit, posse à vipera ferri inficiantur.

210.15. Aliqui alimon, alij thymon, alij dræ
contiam, Cyprj colocasion dicunt.

211.5. Gracia sphodelon, alij narthecion, Ro-
mani albucum vocant.

212.6. Floret mēsisibus albucū. Quare equi-
noctio verno, antequā semen adoleuerit, deme-
tendum. Radicem aiūt potam, Veneris cupidita-
tem inhibere, quod herbarius Crateuas assene-
rat: addiditq; sanare podagræ dolores, si drach-
mæ pondere bibatur.

213.2. Cocti cū polenta, & ex suillo adipe im-
positi, tumores ac tubercula velocissimè ad sup-
purationem perducunt, & rumpunt.

214.27. Aliqui cynosbaton, alij capriam,
alij corui malum, alij ophioscorodon, alij phyllo-
staphylon, quidam thalliam, aut petream. alij
olophyton, alij ionitem, nonnulli oligochloron
aut acontion, aut hippomanes, alij trichoma-
nes, Magi potera: alij pentheron, aut cor lupi,
alij alophorodon, alij crinon, alij thlaspin, Ro-
mani persicum synapi aut inturim, Aphri her-
bicathon.

216.11. Ranūculum aliqui sylvestre apium
vocant.

217.2. Anemonen, alij agriam: aut nigram
vocāt, alij anemonen phœnicam, alij enemion,
nonnulli meconion, alij tragoceros, alij terræ pa-
rinē, aut barbylam, Ostbanes berilion, item or-
nios

nios ceranion, Pythagoras atraetlida, Mag
cnicū agriā, Aphri chuffit, Romani orci tunicā.

218. 10. Aliquibus anone vocatur, alijs an-
themis, alijs homonoea, aliquibus flos cāpestris,
Romanis concordialis, aut pergalia, alijs libur-
nia, Gallis corona.

218. 15. Ea, vt herbarius Cratenas author
est, contusa cum axungia, strumas discutit. Cri-
brata eius farina cum nitro, & sulphure ignē
non experto contra vitiligines efficax est: eāsq;
siccō linteo antea confictas in balneis sanat: fa-
cit & ad scabiem.

Altera argemone. Cap. Altera est Argemo-
ne, quā artemonem aliqui, alij arselam, aut jar
cocollam vocāt. Romani argemoniam. Ea folijs
syluestri papaveri similis est. Recens trita inter-
cisiones impositu sanat: oculorū inflammationes
mitigat: pota cū aqua dysentericis auxiliatur:
vulnera cōglutinat: cōuulsis, & vellicatibus im-
posita medetur, inflammationibus vtilis, contra
serpentium morsus cum vino bibitur.

218. 18. Anagallis purpurea, quibusdā aëri-
tis aut agitis vocatur, alijs sauritis, Magis oculi
sanguis, aut chelidoniō: Romanis macia, Hetru-
scis masytipos, Gallis sapana, Dacis cerceraphrō.
Anagallis communis, quibusdam corchoron,
alijs halicacabon, alijs xeliaurus, Magis nycte-
ritis, Aegyptijs meci, Romanis anectaton, A-
phris alirrisce.

218.19. Aliquibus citharon, alijs cissaron, alijs chrysoctonos, alijs poëtica, alijs corymbe- thra, alijs cystio, alijs dionysia, alijs ithytherio, alijs persis, alijs cemos, alijs asplenos, Romani sylua mater, alijs hedera, Galii suibites.

221.5. Chelidonium magnam nonnulli pœoniam vocant, alij crataam, alij aubiū, alij glauciam, alij pandios radix, quidam philomedion, alij othonion, Romani fabium, Galli thonan, Aegyptij mohoth, Daci crustana.

222.11. Auricula muris. Cap. Myosota alij myotō, alij anthyllion, alij alsinen, nonnulli myor thocon, alij myrthosplenon, Latini muris auriculam vocant, Aphri labatholabat. Nomen ideò accepit, quòd muscutorum aures folijs imitetur. Lucos & sabulosa loca amat, ideò alsine dicta est. Ea helxina similis, sed humilior, ac folijs minor. Vim refrigeratoriam habet, oculorū inflammationibus cōueniēter ex polenta illinitur. Succus eius aurium doloribus instillatur: in totum eadem potest, quæ helxine.

222.22. Isatis satina aliquibus augiō, alijs egne, Magis arusion, Romanis gluta aut glastum dicitur.

223.6. Sed sciendum est, ne tradita errorem pariant, satiuum glastum, luteū florem, tenuiores, multifidōsq; ramulos proferre: in cacumine autem folliculos linguae speciem representantes, in quibus semen continetur melanthio simile.

caulēmq; supra binum cubitorum altitudinem
attolli: sylvestre verò nigriora ferre folia, cau-
lem minorem, sed crassiorem: florem purpu-
reum, aut caeruleum, fructum cruciformē, aspe-
rum, in quo semen, folijs exilibus quinquepar-
tito diuisum.

223.8. Aliqui sylvestre semperuiuū, alij por-
tulacam sylvestrem appellant, Romani illece-
bram, Aegyptij anoth, Aphi atirtopurin.

226.7. Aliqui rhiam vocant.

227.5. Aliqui centauriā radicem, alij aloen-
Gallicam, alij narcen, alij chironion, Dardani
aloitim, Romani gentianam aut cicendiā, alij
cinnamalem vocant.

228.6. Alijs melocarpos, alij teuximon, La-
tinè aristolochia.

229.13. Appellatur à quibusdam ararisa, et
melecaprum, ephestios, lectitis, pyxionyx, Dar-
danion, ionitis, Gallis theximum, Aegyptijs,
sophoeph, Siculis chamamelon, Italis malum
terra, Dacis absynthium rusticum: nascitur in
montibus, & calidis locis, aut campestribus, &
petrosis. Ad grauem febrim efficax est, si nido-
re subditis carbonibus febricitās sufficiatur, fe-
bris leuabitur: vulnera imposito sanat: carcino-
matis narium, cum cypero, & dracunculi semi-
ne, & melle prodest: rigoribus medetur, cocta in
oleo aut adipe suillo, illitaq;. Cratenas herba-
rius, Gallus, eadem de hac tradiderunt, & præ-
ter: a

tere a podagricis eam auxiliari.

229.13. Glycyrrhizam aliqui ponticam, alij glyceraton, quidam symphyton, alij leonticam, alij glycyphyton, aliqui scythion, alij adipson, alij sylithram, alij libiesticon, alij homænomæon, alij peenthaomæon, Latini dulcem radicem appellauere.

230.2. Aliqui narcem vocant, alij limnesion, alij maronem, alij pleclroniam, alij chironiam, alij limnestim, Magi Herculis sanguinem, Romani phieri, & vneseram, & fel terra.

230.27. Panacia appellata est, quoniam omnia mitigat vitia, que inflammationem minantur, plurimisq; sciteat remedijs: pulsationes venterum, vrine stillicidia, calculosorum cruciatus, clystere immissa sedat, Legitur matutinis, sole ad ortum spectante, hora diei pura, cum omnia lumine complentur.

230.28. Aliqui limnesion, alij helleboriten, alij amaranton, Magi Herculis sanguinẽ, Latini febrifugiam, alij auram, multi radicem, Dani tulbelam appellant.

232.9. Quibusdam chrysisceptra, alijs ixia, Romanis carduus varinus, Aegyptijs epher dicitur, alijs eptthofechin.

233.2. Pancarpon aliqui, alij vlophonon, alij ixiam, alij cynomaxon, alij ocimoides, alij enidion coccon, alij cynoxylon, latini carduum

O

nigrum

nigrum aut vernilaginem, Aegyptij sobet vocant.

234. 6. Aliqui crocodilion vocant, alij chama leonem, alij onocardion, alij veneris lauacrum, Romani labrum Veneris, alij carduū Veneris, Aegyptij seseneor, alij chir, alij meleta, Daci scisram.

234. 23. Aliqui agriocinaram, alij donacitin, alij erysiceptrum vocant, Romani spinam albā aut regiam, alij carduum ramptarium.

235. 9. Quae acanthis aliquibus dicitur.

235. 15. Aliās pherusa, aliās pyracantha nominatur, in Aegypto cūus.

235. 24. Aliqui phryniō, alij acidoton.

236. 8. Acantham aut herpacantham, quidā melamphyllon, alij topiariam, alij mamolariam, quidam crepulam vocant.

237. 18. Quidam polygonaton, alij phyllon, alij ischiada vocant, Romani spinam albam.

238. 12. Aliqui eryngen, alij eryneren, alij caryon, alij gorgonion, alij hermion, alij origanū, chlounion, alij myracanthon, alij moly, Aegyptij crobysen, Magi syserton, Romani capitulū Martis, Daci sicupnoex, Hispani cētumea pita, Aphricberdam, alij oriam chloem, alij chida appellant.

239. 3. Aloē aliquibus amphibion, alijs herminion, alijs eryngion, alijs tragoceros, Romanis aloa, Barbaris aloē dicitur.

240.27. Aegyptii somi, Romani absynthium.

242.6. Latini Sandonicum vocant.

242.23. alii abutonon, alii absynthium, alii betacion, alii cholopæon, alii absynthiomenon, alii thelythorion, alii procampylon. Magi aeuraphænicos, alii cynanuchiten, Romani absynthium ponticum, nonnulli thelythammum, alii glycin aucona vocant.

243.19. aliqui later vocant, alii cassialam, Aegyptii pesalem.

244.8. aliqui syncliopa, alii alcibiadem, alii pancration, nonnulli styphoniam, Aegyptii sulpho, Magi pythonis oculum, Romani sciolebinam vocitant.

246.12. vers. vlt. Glicona alii blechron, alii arsercanthum, Latini pulegion vocant, Galli aluolum, Aphri apoleium, quidam galisopsim.

247.2. alius embactron, alius elouacos, alius artemedeion, alius cretica, quibusdam ephemeron, nonnullis eldia, aliquibus belotocos, aut dorcidion, aut belbunion, Romanis vstilago rustica.

248.9. alii elaphoboscon, aliqui phacon, alii ciosmin, alii phagnon, Aegyptii becion, Romani saluam vocant.

248.23. Hediosmon sativum alii mintham, alii calamintham, Latini mentham vocant, alii nepetam, Aegyptii tis, alii pherthrumertumothu, alii perxo, alii maceto.

DIOSCORIDIS

249.14. quidem cephaloton, alij epithymida, alij thyrsion, Latini thymum, Aegyptij stephanem, Daci mosulam.

251.7. aliqui Zygin sylvestre, alij polion vocant, Aegyptij meruopium, Latini serpillum.

251.28. aliqui nominant amaracum, alij triphyllon, alij agathides, alij cnecion, alij acapno, Pythagoras thramben. Aegyptij sopho. Armenij myuron, Magi ichrei asinum, aut hecigonon Isidis, Latini maioranam.

253.5. aliqui origanida, aut hysobrium vocant.

253.13. alijs sylvestre basilicum, Latinis octmastrum.

254.10. ruta motana, qua aliqui rhyte motana vocant: & ortensis, qua Aegyptij epnubum, Syri harmala, alij besasa, Aphri churma.

256.11. Sylvestris ruta Cap. Rutam sylvestre aliqui appellant hypericon, alij androsenon, ly coron, alij chamapityn. Romani hederalem, aut ventonalem, Aphrichurma semmaced. odor seminis resinofus est, ideo chamapityn aliquibus nominatur. Frutex est surculosus, rubescens, folia ruta figura flores lutei, qui digitis triti sanguineo succo manant, vnde androsenio vocitarunt. Ramuli subhirsuti, siliqua terretes, hordei effigie, in quibus semine nigrum resinam olens, gignitur in cultis & asperis. Urinam ciet, menses appositum trahit, pota cum vino quartana liberat, Folia cum semine

*semine ambustis illitu medentur, & diebus qua
draginta epota ischiadicos sanant.*

256.28. aliqui sylvestre leucoion appellant,

260.18. aliqui cerascomē vocāt, Latini rusti
cam pastinacam, aliqui carotam, Aegyptij babi
byron, Aphri siccham.

261.8. nonnulli sphagnon vocant.

261.21. Aegyptij cyonum phricem vocant.

263.15. Anethū quod estur, aliqui polgida vo
cant, alij anicethum, Magi cynocephali genitu
ram, aut capillos, alij Mercurij semē, Latini ane
thum, Aphri sicchiam, Aegyptij arachu, Daci
pulpum.

264.11. siue cuminum syluaticum.

265.4. Ammi, Latini ammiū Alexandri
num, quidam regium cuminum appellant.

265.17. Aegyptij ochion vocant, Aphri gæd.

266.2. alijs sonchites, Romanis lampuca, Pœ
nis sithileas.

266.10. aliqui sonchitē, alij entimon agriō,
Romani intybum sylvestrem vocant.

266.28. ā quibusdā pedinon, ab alijs hydro
selinō agriō, Romanis appiū rusticū appellatur.

267.1. aliqui petroselinon sylvestre appellāt,
Aegyptij a nonim.

267.16. aliqui grielon, alij agrioselinon.

269.4. aliqua elaphicon: alij neprion, alij
ophigeniō, nonnulli ophioclonon, aliqui herpyœ
en, alij lymen vocant, Romani cerui ocellum. Ae

DIOSCORIDIS

Egyptij chemin, aphri a scaucau.

270.7. hippomarathrum, aliqui marathin, alij marathrum agrion, egyptij sampsoth. Magithymarnolion, Latini feniculum erraticum, aliqui mion, Galli sistrameor.

271.10. alijs diachysis, alijs diachytos, alijs paralysis, alijs camarus, alijs hyacinthus, alijs delphinias, alijs nerion, alijs neriadion, aut sofandron, aut cronion, Romanis bucinus minor vocatur.

271.24. aliqui dorycnion, alij pyrinon, alij pyroton, aut pyrothron, alij arnon pyriten, Magi pyriten, Romani saliuarem vocant.

272.6. aliquib⁹ xea aut capsanema appellatur.

274.2. aliqui arangē vocant, alij phalangion, alij asterion, nonnulli nesyrin aut sphandylin, quidā choredanō, aut ænanthen, Romani herbārutinalē, egyptij apsapher, Magi sirin.

275.4. aliqui agrion vocant, alij agriophyllon, Magi bonum demonem, Romani satariam.

276.14. aliqui melāthium, alij mecona agrion melana, Romani papauer nigrum appellant.

282.10. herba est, ex qua ammoniacū fit susefimen, quod thymiama vocāt, aliqui agaxyllō, alij criotheum, alij heliustrum, Romani guttā.

284.27. aliqui ampello: arpon, alij omphalocarpon, nonnulli philantropon vocant.

285.9. aliqui aspidion, alij haplophyllon, alij accyso

æcysseton, alij adyseton nuncupant.

281. 21. aliqui cission, alij cissophyllon.

285. 29. aliqui armiron vocant, alij cnico syl-
uestre, alij aspidion, Magi aphedrū, Aegyptij
chenon, Romani præcepium, aliqui fusum agre-
stem, alij colum rusticam.

286. 11. quidā clinopedion, alij polygonaton,
alij Iouis colum, alij echeonimon vocant.

286. 18. Edocuit experientia cōtritos in vino
albo ramulos, ijs qui affectibus laborāt, quæ vio-
lentie vocantur, magno esse prasidio.

286. 19. aliqui cleonicon, alij ocimoides, alij Ζο-
pyron vocant.

287. 2. aliquibus leontopodiō, alijs leuceorō,
alijs leōtiō, alijs doris, aut doricleris, alijs lychnis
agria, alijs spardale, alijs thorybethron, alijs rha-
pciō, alijs cornutū papauer, alijs anemone, Ro-
manis patabelelon, aut semen leoninum dicitur.

288. 15. aliqui athanatō vocāt, alii aciloniō,
alij balarion, alii geranopodion, quidam corym-
biō, aliqui taurion, alii sceptrō, aut maloiō. Ae-
gyptii semeon, Magi sanguinem apocathame-
nes, Romani genicularem aut ballariam.

288. 24. aliās trāgonatō, aliās atocion, aliās
hieracopodion, aut lampas vocatur, egyptijs
semura, Magis apocathemenes taurus, Romanis
agreste intubum.

288. 24. Crinon basilicon alii crināthemion
vocāt, alii galiriō, Magi Martis sanguinē, Ostha

DIOSCORIDIS

nes aurē crocodili, Aegyptiū sylphophon, quidam
zialon, Latini lilium, aliqui rosam iconis syri
sasa, Aphri abiblabon.

289.17. Alii magnū vocāt, aliqui naphthā,
alii notia nocēmīn, alii nosprasson, alii nothera,
alii nochelin aut nostellin, alii nophryn, alii gno
torim, alii gnotera, Romani apniū, aut meda
tam, aut vlcerariā, aut marubiū nigrū, alii can
thurinū: Aegyptiū asphō, magi Isionis sanguinē.

290.8. Alii melitcon, alii melipbyllon, alii
erythran, alii temeles, Latini apiastrū aut citra
ginem, Galli merisimorion vocant.

290.27. Prasion, alii eupatorion, alii phyllo
phares, alii tripedilon, alii camelopodion, Aegy
ptiū asteropē, Magi tauri sanguinē, aliqui aphe
dron, alii Hori geniturā, Latini marubium, ali
qui labeoniam, aphri atierberxiam.

291.29. Aliqui phyllin, alii acaulon, alii syl
uestre lapathum vocitant.

292.11. Aliis leucacantha dicitur.

293.1. Alii cnicion vocant, Romani trifolium
acutum, aut odoratum.

293.29. Polium montanū, aliqui teuthrion,
alii pheux aspidiō, alii achamenin, alii ebenitin,
alii melosmon, nonnulli bellion, quidā leontocha
ron vocant.

294.14. Aliqui scorbiō, alii pleuritin, alii dy
fosmon, alii syluestrem calaminthen, quidam cha
madryn, alii mithridanion, Magi Podotis san
guis

guinē, Aegyptii apho, Romani trissaginem palustrem appellant.

295. 6. Bechion quidam rhichion, alii petrinā vocant, alii peganō, alii pithiō, alii pagonaton, alii chamaleucem, alii procheton, alii arcophyton, alii chamageron, Aegyptii saartā, Latini tusilaginem, quidam pharphariam aut pustulaginem, Bessi asa.

295. 21. Quibusdam polyclonos, aliis monoclonos, aliis toxitesia, aliis ephesia, aliis anaclorios, aliis soxusa, aliis leia, aliis licophryx, Magis hominis sanguis, aliis chrysanthemon, Romanis valentia, aut cerpillum, aut herba regia, aut artemisia, aliis rapium, aut tertana, Gallis pona, Dacis xuoſle dicitur.

296. 18. Artemisia tenuior. Cap. Altera tenuiorib⁹ foliis, in sepibus et cultis, iuxta aquarū duēl⁹, nascitur: cuius flores et folia cōtrita, sam psuchi odorē reddūt. Si quis stomacho laborās, herbam cum amygdalino oleo bene cōtundat in malagmatis lentorē, et stomacho imponat, sanitati restituetur: qui neruorū dolore cruciantur, si succum ex rosaceo illinant. sanantur.

297. 2. Romani caprum syluaticum vocant, quidam botryn, alii apium rusticum, Aegyptiis merseon.

297. 10. Aliqui Pelonitin, alii tricā, alii gera nozeronta, Romani ychinastrum, Aphri iescem appellant.

DIOSCORIDIS

297.13. aliqui mettryga, alii myrrhiz, alij oxiphyllon, alii cardamomö, alii origanum vocant, Magi hierobryncas, Latini gruinama, aut Pulmoniam, aut cicotriam.

297.20. Ginaphalion, alii hires, alii ampeto cö, alii anaxiton, alii anaphlin, aegyptii semeö, Galli gelafonen, Latini centumculum vocant, quidam tucularem, alii albirum.

298.14. Aliqui cerascomion, alii leucanthos vocitant.

298.22. Conyxa magna. Cap. Conyxa magna aliquibus cynoxematitis, alius danais, alius tanaclion, aliquibus phycos, aliis ischiis, aliis dynosmos, Magis brephoclonos, quibusdä anubias, nönullis hedemias, aegyptiis ceti, Romanis intybam, aut militaris, aut deliariü, aut febrifuga, aliis phragmosa, aliis musteros, alius pissa nuncupatur.

299.10. aliqui conixam parua, alii panion, alii libanotidem, Magi cronon vocant.

299.16. alii hemerocatalacton, alii crinon agrion, alii crinanthemon, alii porphirantes, alii bulbü hematicon, alii antichantaron, aegyptii iocri, Romani bulbü, aut liliü siluestre, aut marinum, aphri abiblabon vocant.

299.28. aliqui basilion vocant, Latini violam albä, aliqui angustia, nönulli violam matronalem, aut passarinam, aut polyphuram.

302.17. alii melion aqueum, alii entaticos.

aliū priapicon, aut satirifcon, aliqui satyri testis
culum appellant, Latini molorticulum Veneris.

302.27. Latinis geminalis, à Dacis hormini
dicitur.

303.20. Aliqui osmada, aliqui ononin, aliū
phlonitim appellant.

304.21. Hanc nymphona alii vocant.

304.28. Sunt qui picrada appellent, alij leu-
cen, alij thalassiam.

305.7. Alii pteryx, alii lonchitim, alij aturid
alii phrygiam, aut phrygitim, aliqui philtrodo-
tem, Magi mustela sanguinem.

305.29. Quidā antihyllō, alii anthemida vo-
cāt, aliū erāthemim, alij leucathemon, alii soran-
thin. alii campestem florem, Romani solastrū.

306.13. Anthemida aliqui leucanthemō, aliū
eranthemon, quoniā vere floreat: alii chamame-
lon, quoniam mali odorem habeat: nonnulli melā-
themon, alii chrysocomam, alii calliam, Romani
malium, Aphri aſtertiphen appellant.

307.13. Alii anthemida, alii leucanthemon,
alii chamamelon, alii chrysoalin, alii melaba-
thron, nonnulli campestem florem, Romani so-
lis seculum, aliqui millesoliū, Hetrusci cautam,
Aphri tamath.

307.25. Alii balsamenā, Magi hamorrhā, alii
Mercurii geniturā, alii aphthitis semē, aut mne-
sitheum, Romani Cappacoraniā, Aphri narat.

308.5. Aliis orobelion, quibusdam orobax,
aliis.

DIOSCORIDIS

alijs hamagogon, alijs pasaden, alijs monogonion, alijs menion, alijs paonion, alijs panthiceratos, alijs idai daetyli, alijs aglaophotis, alijs theodonion, alijs selenion, Magis selenogonon, alijs pthhisis, Romanis casta.

309.3. Alij agonychon vocant, alij leontion, alij leonnion lapidem, alij gorgonion, alij tanta litin, alij diosporon, Romani columbam, Dacigo noletam, alij heracliam.

309.24. Aliqui teuthrion, alij dracanon, alij cinnabarim, Latini rubiam, Hetruscilappam minorem, Aegyptij sophobi vocant.

310.17. Alias cestron aut medusa dicitur, Latine venerea aut lanceola.

310.28. Latini longinam, aut calabrinam dicunt.

311.6. Alij althiocon vocant.

312.16. Aliqui canabion, alij schinostrophon, alij asterion appellarunt.

312.22. Aliqui hydrastinam, Romani terminalem dicunt.

312.23. Aliqui acopon, alij anagyron, alij agnacopon vocant.

312.24. Alij alceam, alij acyron, alij lyron.

314.16. Aliqui onobrochilon, alij eschafmenon, alij hypericon, alij corion, alij chamapytin, Romani opacem, alij brichilatam, alij leptam, alij iocinalem, Daci aniaffexe appellant.

315.19. Alij ascyron, aut dionysadem.

316.16. Alijs pitysorysis, alijs orixelion, ijs, qui

Por

Pötum incolunt olocyron, alijs bryonia sylue-
stris, Athenis ionia, Eboicis sideritis, Magis Mi-
nerue sanguis. Latinis aiuga aut cypripum, Da-
cis dochella appellatur.

320.8. Vettonica. Cap. Vettonica nascitur in
pratis & mötibus, locis mundis, et oppacis, circa
frutices: animas hominum & corpora custodit,
nocturnas ambulationes, & loca sancta: graui-
bus somnis resistit: ad omnem medendi rsum cõ-
mẽdata. Radicẽ habet rubrã, odoratam, porrã
ceca folia, medio eorum puniceo, in recto calamo
triangula, floribus in cacumine purpureis. Fari-
na recẽtis vulneribus capit is indita, dolorẽ finit:
vulnera glutinat: fracta ossa extrahit: sed quo-
tidie imponi debet, dũ persanescant: dolori capi-
tis medetur, si iure decocti persundatur, aut tẽpo-
ribus cum bitumine illinatur, aut radix suffi-
atur.

320.21. Aliqui poligonatum appellãt, alijs cy-
nochalam, alijs heracliam, alijs asphalton, alijs chi-
liophyllõ: alijs clemã, alijs polycarpon, alijs carcine-
trhon, alijs theuthalida, alijs myrtopetalon, alijs
cnopodion, alijs Zaritheam, alijs pedalion, Aegy-
ptijs thephin, aliqui stemphin, Magi genituram
herois, aliqui vnguem muris, Latini sanguina-
riam aut seminalem, Aphrichulum.

321.28. Alijs philetherion, alijs daphnoides,
alijs smyrnoides aut polinogoides appellatur.

322.10. aliqui epigetin, Aegyptijs philacuũ,

Roma

Romani ambuxum vocitant.

323.18. Romani soldaginem vocant.

323.25. Rutaceis similes.

325.2. Alii calycanthemō, alii periclymenon, alii eliophyes, nonnulli hepatitim, alij milacem, alij anatolicon, alij diticon, alii merginem, Latini voluerum, aliqui volucrum maius, Aegyptij oxyui, alij clymenon, alij clymenō, quod & ago non nuncupant.

325.5. Alij tobion, Romani stipam vocant.

325.12. Aliqui Aeginam, alii clymenon, alii carpathon, alii spienion, alii epatitim, alii axinam maiorem, nonnulli clematitim, alii myrsinen, alii calycanthemon, Magi poiion Veneris, Aegyptii turcon, Romani volucrum maius, Aphri lanath appellant.

326.2. Tribulus aliquibus bucephalus, alii tauroceros, Romani tribul^o aquaticus dicitur.

326.23. Sarxiphagon. Cap. Sarxiphagon alii qui sarxiphagon, alii empetron, Romani saxiphragiam vocant frutex est surculosus in petris & asperis locis nascens epithimo similis. Coctus in vino, mox potus febricitantibus opitulatur: stranguriae prodest: singultum sedat: calculos vesicae frangit, & vrinam ciet.

327.2. Aliquibus potamogiton appellatur, alijs neuroides, alijs lonchitis, alijs rapionion, Nyssus mendrutha: Syris nenda, alijs lycosemphillo, alijs belleboro semata, alijs scyllio, Magis lupicor,
Roma

Romanis viartū nigrum, quibusdā tintinabulum terra, Gallis iubarum, Dacis dacina.

327.10. Aliqui leporis cuminum appellant.

327.14. Aliqui medicam appellant alii triphyllon, alii clemation, nonnulli oymon, quidem trigonon, alij cybellion, alij polyphyllon, Romani trifolium odoratum, Aegyptij epaphon.

327.23. Ab alijs erineos, ab alijs thryas, à nō nullis pollyrrhixō, à Romanis vindicta nominatur.

328.3. Aliqui anaclorion, alij phasganō, alij macharonion, alij arion vocant, Romani gladiolam, quidem genitalem.

328.23. Alii bolum vocant.

328.28. Ab aliquibus iris agria, ab alijs cacos, à Romanis gladiolus, aut iris agrestis, à Dacis aprus dicitur.

329.16. Anchusam aliqui catanchusam vocant, alij libycam, alij archibellion, alij alcibiadion, alij onophyllon, alij porphyrida, alij mydasam, alii salyca, alii noneam, Aphri buiresath.

330.28. Aliqui aridam, alii alcibiadion, Romani alcibiadum nominant.

331.13. Aliqui ☉ hanc echiō vocāt, alii scopiuron, alii sparganō, alii althæam, alii amarantida, alii probateam, alii elaphion, alii anthimēnō, alii porphirida, alii augion, alii nemesion, alii phileterion, alii hyenopsolon, alii thyrstim, alii thermutim, alii misopathos.

DIOSCORIDIS

331. 22. Aliqui hydreron, aliqui ocymoides.

332. 2. Agrostin aliqui egicō, alij amaxitin, Aegyptij amphivocant, Latini gramen, aliqui asyphyllion, alii sanguinalem, alij vniolam, Hispani apariam, Daci cociatem, Aphri iebal.

332. 27. Magi genituram, aut sanguinē Titanī, alij scorpionis vrimam, Pythagoras parmirō, Andreas xāthophanea, Osthānes boepthalmō Aegyptii sendionor, Romani vertemnum, alii soleastron, Aphri ydedonin.

333. 27. Aliqui myriomorphon nomināt, alii thiliophilon, alii stratioticon, alii heracleon, Latini supercilium Veneris, alii acron syluaticum, alii militarem, alii millesolium.

334. 12. Batos, ab aliis cinosbatos, ab aliis selinorition, ab aliis asyntrophos, à Magis Titanī sanguis, ab aliis ibidis, sanguis, à Romanis rubus ab aliis sentes, à quibusdam mora baticana, à Dacu mantia, Aegyptiis hamaos, alii ametros appellatur.

335. 27. Alii hepatoriū, aut hepatitis, Romani volucrum maius.

336. 13. Pentaphyllō aliqui pētapetes, alii pentatomō, alii pentadatylon, alii pseudoselinū, alii callipetalon, alii xylolorō, nonnulli xylopetalō, alii asphalton, alii pentacanon, alii thymiatitin, Aegyptii orphitebeocem, alii enotron, Magi ibidis vnguem, alii ibidis pennam, alii hermodatyllon, Romani quinquesolium, Galli penped

pempedulam, Daci propedulam appellant.

337.15. *Aliqui rhon, alij anchinopa, alij phœnicopteron, alij rbon stachyos, alij obsthalen, Aegyptij athnon nominant.*

338.2. *Alij rhodida nominant.*

338.8. *Hippurin, alij trimachion, alij anabasin, alij cheredranon, alij phædran, alij itiaden-dron, alij gis, alij schæniostrophon vocant, Aegyptij pherphran, Magi Saturni cibum, Romani equinalen, alij equi salicem, aut anabasion, alij ephydron.*

338.21. *Aliqui equition, et alij chedran, alij gynnion, Romani salicem equinam appellant.*

339.21. *Alij scorpion, alij garganon, Romani cornulacam, alij bituensa, Daci saliam, Aegyptij sober, Aphri achæosim.*

340.11. *Oxyshænos aliquibus shænos leuis alijs oxypternos, alijs Solis superciliū, Romanis iuncus marinus aut manualis, Aphris chudua dicitur.*

341.5. *Alijs adocetos, alijs neuras, alijs phry-nion, Romanis bouinalis.*

341.11. *Alijs chrystitis, alijs chrisantemon, nõ nullis amaranton, alijs diospogon, Aphris dubath, vel burcumah, Romanis Iouis barba appellatur.*

341.18. *Aliqui chrysoffermon vocant, alij dasspin, alij organon, alij arcophthalmõ, Romani arilariam.*

DIOSCORIDIS

342.12. Aliqui chalcithin vocant, alij chalcā-
thon, alij chalcantemon, Romani acanthiam,
Hetrusci garuleum, Aphri churseten.

343.4. Alij trigoniō, alij buniō, alij hierobo-
tanen, alij philtrodotē, Aegyptij pēpsempze, Mā-
gi Iunonis lacrymā, nonnulli mustelæ sanguinē,
alij sanguinem Mercurij, Romani cristam galls-
naceam, alij pheriam, alij trixalidem, alij exu-
peram, aliqui herbam sanguinalem.

343.16. Alij erigenion, alij chamalycon, alij
sideritin, quidam curitin, alij persephonion, alij
Iouis colū, alij dichromon, alij callesin, alij hippa-
rison, nonnulli demetriada, Aegyptij pēphthem-
pbtham, Pythagoras erysisceptron, Romani cin-
cinalem.

344.7. Aliqui chamaefycen, alij gatalē, alij
ionycha vocāt, Romani pinū triniā, aut ficū ter-
ra, aliqui glandulam, alij tiim, alij nonariam.

344.19. Aliqui heloniam, alij porphyrates,
Romani vaccinium, alij vlcinum vocant.

345.21. Nonnulli oxytonon, Romani papa-
ueralem, Aegyptij nanchi.

345.20. Papauer satinum aliqui chamaefycē,
alij papauer rhœada, alij oxytanon appellant,
Romani papauer, Aegyptij nanti.

348.13. Aliqui paraliō, alij sylvestre papa-
uer, alij thalassion, Romani fabulum marinū,
Aphrissimacam vocant.

349.2. Qui hoc papauer hauserit, non alia
accid

accident, quàm qui opiu ebiberit. Cui eisdẽ succurritur, auxilijs. Semen astate dum siccum est, colligitur. Decoctum radicis bibitur cum vino, sanatq; dysenteriam.

349. 17. Alij pythionion, aliqui diosoyamon vocat, alij adamata, alij adamenon, alij hypnoticon, alij emmanes, alij atomon, nonnulli ditbiaë briõ, Magi, Pythagoras & Osthanes, xeleo, Zoroastres tiphoniõ, Magi rhapsodicã, Romani inanoetariam aut appollinarẽ. Aegyptij saphtho, Hetrusci fabulũ, Galli bilinuntia. Daci dielia.

351. 8. Aliqui cataphysin, alij cynocephalon, alij chrysalion, alij cynomyã, alij psyllerim, alij ficeloticon, Siculi comidun, Romani herbã pulicarem aut silbacium, Aphri vargugũ appellat.

352. 3. Romani strumum vocant, alij cacubalum, Aegyptij allelo, Galli scubulum, Aphri astrismunim vocant.

353. 10. Aliqui diruion appellat, alij strychnõmanicon, alij dorycnion, alij callrada, Romani apollinarẽ minorem, alij vlticanã herbam, aut opsaginem, Daci cycolidem, Pæni cacabum.

353. 28. Strychnonmanicon, alij anydrõ, alij pëtadryon, alij enoron, quidã orthogyiõ vocat.

355 2. Alij exerãthes, aliqui antimnion aut antimion, alij bombochylon, nonnulli minon, Aegyptij apemum, Pythagoras antropomorphon, alij aloeten, alij thridacia, alij cammaron, Zoroastres diamonon, aut archinen, Magi he-

DIOSCORIDIS

mionos, aliqui gonogeonas, Romani caninū malum, alij terrestre malum.

358. 2. alij cyamō leucon, Romani colomestrū.

358. 17. Conion, aliquibus eginos, alijs ethusa, alijs apolegusa, alijs dolia, alijs amaurosis, alijs paralyptis, nonnullis aphron, quibusdā crediō, alijs cæten, alijs catechomeniō, alijs abioton, alijs apseudes, alijs ageomoron, alijs timorō, alijs polyanodynos, alijs dardanis, alijs captasyxis Osthani babathy, Aegyptijs apemphi: Romanis cicuta appellatur.

351. 21. Aliqui cynanchon appellant, alij pardalanches, alij cynomoron, alij cynoctonon, alij phaleon, alij cynanchen, alij oligoron, alij hippomanes, alij onistin, alij ophioscorodon, alij cynaricam, alij elaphoscorodon, Magi paralytin, Romani brassicam rusticam aut caninam.

360. 5. Alij spongon, alij hæmostarin, Romani rhododendron, Lucani ismanen, Aegyptij schimphen, Pæni rhododaphnen dicunt.

362. 9. Aliqui elitim vocant, alij canoserceā, alij amelximen, alij eusinem, alij amorginē, alij sucotachos, alij psychuacos, alij melampelon, alij citampelon, alij cissamethon, alij anetetamenō, Romani vel lutum laparon, Aegyptij apap, alij parthenion, alij sideritin, alij heracleā, nonnulli agriam quidam clibodion, alij polyonymon.

362. 24. Alij myortochon dicunt, alij myorto splenon, Romani muris auriculam: Pæni labatho

tholabat.

363.6. Agriã phacon aliqui , alij epipteron,
Romani viperalem, alij iceosrigdonon vocant.

363.12. Aixoon maius, aliqui eithales , alij
ambrosion, alij chryssiperon , alij xophthal-
mon, alij bubophthalmion, alij stergestron , alij
æoniö, alij aichryson, alij holochryson, nonnulli
chrysanthemon, alij protogonon, alij boron, alij
notion: Magi paronichyam, alij chrysitin, Roma-
ni ceriam cussiã: aut Iouis caulem nominãt, alij
leapetes, alij sedum maius, Aegyptij pãphanes.

364.4. Aixoon paruum, alij petrophyes ap-
pellant, alij brotion, alij theobrotion, crobysson,
alij chimerinen, alij cerauniam, Romani vitale,
alij semperuiuum , Aegyptij etijceltam.

364.12. Semperuiuum quod tenui constat fo-
lio, aliqui aixoon paruum, alij petrophyes , alij
aixoon syluestre, Romani semperuiuum minus
appellant.

364.20. Aliquibus cymbalion, alijs scytaliö,
alijs hortus Veneris, alijs terræ vmbilicus, alijs
stæchis, alijs stergetron, Latinis vmbilicus Vene-
ris dicitur.

365.11. Acalyphë aliqui cnidem, alij adicë, La-
tini vrticam, Aegyptij selepston, Dacidyn appel-
lant. Acalyphen etiam alteram aliqui cniphen,
Romani vrticam mollem vocant.

366.5. Alijs galeobdolö, vel galeophos, Aegy-
ptijs atopi, Latini vrtica labeo dicitur.

366.16. Alijs galaxion, aut gallerion.

366.26. Erigeron à Latinis herbulum, aut senecio vocatur, aliàs erectithites.

367.13. Marinũ bryon, aliqui ballarin, alijs iranen, Latini gnomeusilon vocant.

368.7. Aliàs stachyites, apud Aegyptios ethenchis, Latine fatalis dicitur.

368.13. Aliquibus fluiatilis stratiotes nũcupatur, Aegyptijs tibus, Magis aluri sanguis.

369.5. Phlomon, alijs phlonon, Latini verbasum, alijs pheminalem vocant.

371.11. Arcion alijs profopida, alijs profopion, alijs aparinen, Latini personatam, aut lappam appellant.

371.27. Alijs borion appellatur.

371.2. Capnon, aliqui corydalion, aut corion vocant, alijs syluestre coridalion, alijs capnon in hordeis, alijs capniten, alijs marmariten, alijs capnogorgion, alijs chelidonion micron, alijs peristerion, alijs cantharida, alijs chalcocri, Romani apium aut fumarium, Aegyptij enyx, alijs tucin.

372.10. Alijs tripodion, alijs tribolion.

372.15. Aliqui libyon, alijs triphyllon.

372.27. Aliqui teline, alijs lotum magnũ, alijs triphyllon, Romani trifolliũ maius appellant.

373.20. Alijs melophyllon, alijs stratioticẽ, alijs achillion, Latini millesoliũ vocant, aliqui supercilium veneris, Galli beliocandas.

373.29. Alijs myrrham, alijs conilen vocant.

374.25. Aliqui buglossum magnum vocant, Romani spinam mollem.

375.7. Ab aliquibus buboniō appellatur, ab alijs asteriscos, alijs asterion, quibusdam hyophthalmū, Romani inguinalis, Dacis rathibus.

375.21. Stellares huius radij noctu splēdent, quapropter qui ignari antea non viderunt esse inane, simulacrū arbitrantur. Medijs saxis & asperis exit: inuenitur autem ab opilionibus. Crateuas Rhix otomus hęc de ea refert: Si viridis cum axungia vetere tundatur, contra rabioforum morsus, turgentia guttura proderit, suffitu quoque serpentes fugat.

375.29. Aliqui dasypodiō, aliū priapeion, aliū ion sylvestre, aliū cybelion, Romani fetialin, aut murariam, aut violam purpuream vocant.

376.9. Aiunt quod purpureum est in flore, anginis & comitialibus auxiliari, maximē pueris, in aqua potum.

376.18. Aliqui aton, aliū aēlinen, aliū anemosphorō vocāt: magi paradacry, Aegyptii ex oē, Rom. scopā regiā, Aphri xigar, nonnulli thepso.

377.6. Alio nomine chamaleuce, alios cissos acarpus, aut terra corona, aut felinitis, Latine hedera pluuiatica dicitur.

377.21. Magi aluri gonon, Osthanes tx auuchi, Aegyptii autuenrin besor, Romani linguam bubulam, aliū libanium, Pœni asanaph vocant.

378.2. Aliū phyton, aliū caballation, aliū spli-

neion, alij scolymon, Romani linguã canis, aut caninam appellant.

378.15. Aliqui zoonychon vocant, alij aëtorychon, alij cemos, alij dānamenē, alij idiophyton, nonnulli phytobasilam, alij crossion, alij crossophthoon, Magi sanguinē crocodili, alij crocomerion, Aegyptij daphnænen, Romani minericiū, alij palladium, alij neumatū, alij flāmulā.

378.25. Aliqui & id antirrhinon, alij anarrhinon, nonnulli lychnida agriam vocant.

379.2. Nonnulli lychnida agriam appellant.

379.10. Cacanance aliquibus damnamete, alijs dionysias, alijs thyrsion, alijs demos, alijs cemos, alijs crotion, Magis archaras, alijs arcopus, Romanis herba filicula, alijs datisca, Dacis caropithla dicitur.

379.25. Aliqui psychen, alij merida, alij potamogitona, alij stachyiten, Romani caliumma rem nominant.

380.7. Alij callitrichon, alij trichomanes, alij ebenotrichon, alij argiō, alij corion enygron, Aegyptij epier, Romani cinnamalem, alij terra capillum, alij supercilium terræ, Daci phithophthethela vocant.

380.29. Aliqui pterion, alij opterō, Romani capillarem, alij pinulam, alij fidiculam, nonnulli & eam adianton appellant.

381.8. Aliqui phasganon, alij antihesion, alij chascanon, alij choradolethron, alij & hãc apar

aparinam nominant, Latini lappam.

381.21. Aliquibus sitospelos, alijs siphon, alijs bromos, Romanis auena dicitur.

381.29. Alij siphonion, alijs acrospelō vocāt.

382.29. Alijs epapitis, alijs lycanthemon, alijs cynosbaton, alijs aniceton, alijs heliophiton, alijs anatolicon, alijs dyticon, alijs helide, Aegyptijs lyisthe, Romanis mergina, Hetruscis radia appellatur.

383.26. Alijs hieromyrton, alijs myacātha, alijs azonon, alijs scineos, alijs mintha, alijs catangelos, alijs anangelos, alijs acaron, alijs ocneron, alijs cinen, alijs lichene, alijs chamapitys, alijs chamamyрте, Bæotis gyrenia, Magis Herculis genitura appellatur.

384.14. Aliqui idæan, alijs danaën, alijs hippoglotton, alijs xaliam, alijs stephanen, alijs daphnon, alijs samothracicen, alijs methrion, alijs hypoglossion vocant.

384.24. Daphnoides alypo simile, flos vt nymphææ, cuius medium nuci cypressi non dissimile, in quo semē: aliqui chamadaphnen, alijs pepilion, alijs eupetalon vocant.

385.7. Aliqui & hanc Alexandrinā appellarunt, alijs daphniten, alijs hydragogon, Romanis laureolam, alijs lactaginem, Galli vsu bim.

385.16. Aliqui ascida vocāt, alijs atomō, alijs pigatoxarin, Magi sanguinē Herculis, alijs polyidos, alijs anaphyston, Aegyptijs somphia, alijs

vrre, Galli laginum, aliqui anepfa.

386.28. Aliqui melapodion vocāt, alii ecstomon, alii polyrrhizon, alii protion, alii melanor rhizon, alii cyranion, Magi Zomarition, Aegyptii iseam, alii elaphine, alii cemeleg. Latini veratrum nigrum, alii saraca, Daci prodiorna.

388.18. Aliqui sesamiten, alii sesamin, alii lycocytalion, alii helleborum album appellant.

388.7. Aliqui coronio, alii sesamon sylvestre,

388.6. Aliqui elaterion vocāt, alii gryno, alii balin, alii syncrisin, alii bubalion, alii scopio, alii pherombron, alii pencedanon, alii notion, Romani ancetum, alii agrestem, Pæni cufimezar.

391.25. Satiuus cucumer. Cap. Satiui cucumeris trita radix, & drachma vnus pōdere potest in hydromelite, vomitus ciet. Si quis facile secundum cœnam vomere velit, binis obolis sit contentus.

391.26. Alii triphyllon, alii stesion, alii astaphida, alii phthiroctonon, alii phthirion: alii apanthropon, alii polyides, alii pseudopathes, alii arsenoten, Aegyptii ibesaceden, Romani herbam pediculariam vocant.

392.15. Aliqui hypopyon vocāt, alii pæcranō, alii scammonion, alii thelyterim, Romani ferulaginem, alii ferulam sylvestrem Pæni bæden.

394.9. Aliqui byzon, alii lobon appellant.

395.19. Aliqui narcisson anydron, alii autoges, alii bulbō emeticon, alii lirion, Romani bulbum

bum morbitarium dicunt.

396.9. Alii hippophyes, alii hippophanes, alii hippion, alii echinion, alii pelectinon, Romani lap paginem vocant.

397.10. Aliqui sesamon sylvestre vocat, alii seseli cyprion, alii crotona, Aegyptii systhanna, alii trixin, magi sanguinem febris, Latini ricinum, alii lupam.

397.29. Aliquibus cometes, aliis gobios.

401.4. Aliqui clema, alii crambion, alii paralion, alii canopicon vocant.

402.9. Aliqui sycen, alii mecona aphroden.

403.2. Alii spumosum papauer vocitant.

403.18. Aliquibus scarbonia radix, aliis colophonia, aliis dactyliō, Romanis colophonium. Magis apopleumonos, Aegyptiis saniliū dicitur.

405.4. Alii chamalea nigra, alii pyros achnen, alii heraclion, alii bdelyram, alii coccon gni dion, Romani citocacium, nonnulli oleaginem, quidam oleastellum vocant.

405.16. Alii chamaeam, alii pyros achnen, alii cestron, aut cneoron vocant.

406.16. Aclen alii dendron arctu, alii hermeron, Latini sambucum, Galli scobiem, Daci sebam vocant.

406.25. Aliis heliosacle, aliis agria acle, aliis Euboica, Gallis ducone, Daci olma.

408.2. Nonnulli ischiada, alii cham ebalanū agria, alii linoxostin, Latini radicem sylvestre,

Pani

DIOSCORIDIS

Strangulati vulua mirum in modum auxiliatur: vrinae stillicia & opisthotonum lenat.

De Pentadactyllo.

Pentadactyllum si quis circum corpus portet, nullo dolore afficietur: oculos, strumas, callosos consillarum tumores, vna, articulosos sub lingua, neruorum dolores et dentes, psora pnciali fame contracta iuuat: remoratos a partu menses eicit: infusa manibus ex aqua tepida contra terrores, fascinum, & larvas, mirum in modum comendatur. Vellito herbam cum luna crescit, oriente sole.

De Verbenaca.

Verbenaca recta genit ale intendit, sed supina exicat. Recta appensa doloribus oculorum auxiliatur: contra hebetudines eorundem, & capituli dolorem efficax est, trita ex aceto lassitudinem reficit. Strumas, callosos faucium tumores, statim discutit: febrium horrores sanat, si quis solum ex aduerso stans ramulos tenuerit.

De Dictamno.

Dictamnium siccatum manibus terito, & redigens in farinam adiecta vini stilla, corpus tangito: siquidem contra omnes serpentium iniurias auxiliatur: vlcera & putrescentes nomas praepurgans explet: ad actis corpori aculeis obtinitur, vt presenti sit auxilio: ad lienem & in abditis locis vitia inflammatione turgentia, redactum in farinam illinito. Herbam vere, magnis aestibus, autumnoque eruito.

De

De Saluia.

Saluia singultum tuſſimq; diſcutit: omnibus malis vlceribus cum cera & roſaceo ſumpta auxiliatur: lienis dolorem dyſenteriamq; pota cum vino albo pari modo ſanat, ſanguinem excreantibus, potu medetur: ad extrahēda vulua onera efficaſſima eſt: peſſima mulieres peſſum ex ea ſubiiciunt, vt partus excutiant.

De Cupreſſo.

Cupreſſus herba cōtra raucedines auriculaſq; prodeſt: induratos tonſillarum tumores: aquam inter cutem, & coxendicum cruciatus perſanat.

De Centaurio.

Centaurium contra inſlāmata vitia & purſantes iclus valet, ſceminis vulua malo laborantibus auxiliatur: ſtillicidij vrinae, calculorumq; tormenta leuat. Herbā vere oriente ſole legito.

De Buphthalmo.

Buphthalmum creſcente luna legere oportet. Facit autem cōtra pauores, laruas, & mala medicamenta, ſaſcinationes, vt potē cum eas aduertat. Radicem ſi quis mandat dentem expuet, fluxionemq; conſeſtim ſiſtens auxiliatur: quin & ventrem reſoluit.

De Pæonia.

Pæonia herba per aſtus Canicula ante Solis ortū vellitur: appēſa q; cōtra venena, ſaſcinū, pauores & laruas prodeſt: item contra febrem cum horrore venientem, diurnā nocturnāq; et ad-

D I O S C O R I D I S

versus tertianam. Proditur lemures à monte, in quo nascebatur, fugasse.

De Moly herba.

Moly herba si seclare radice feratur, veneficiorum & falcinationis amuletum est.

De Marina quercu.

Marinam quercum cum rosaceo & oleo misceto, & faciè illinito cum ad negotia te cõferes: vegetiores reddit pueros, imo vètri appensa & ad arcèdos pauores nocturnos manu teneto. Contra fascinũ, & omnia maleficia prodest: corpus tuetur: cum enim fascinãtes recedũt, arescẽtẽ ramulũ occludit, & cum propius accedunt, aperit.

De Chrysanthemo.

Chrysanthemon si terra ante solis ortũ eruat, & collo appendatur, veneficas mulieres omnẽsque falcinantes amolitur.

De Eryfimo.

Erysimon cum vino tritum, aduersus vètris dolorem bibitur: si quis grana septem domum iniecerit, rixæ & iurgia concitabuntur.

De Helleborine.

Helleborine, aliquibus epipacis, alijs boion dicitur. Frutex est exiguus, minimis folijs constans. Bibitur contra omne venenum, & iocineris vitia.

F I N I S.

CURATIONVM

MORBORVM IN

Dioscoride con-
tentarum

L. N. D. E. X.

Abcessum re- media.	Vinum phthorion, siue abortiuum
M El Cucurbita	Vinum beleborites
Thlassi	Conixa.
Mentha	<u>Abortus remedia.</u>
Viscum	Sabina Galbanum.
Bachion siue Tussilago	<u>Aconito contraria.</u>
Pentaphyllon	Balsamum Morus
Buzlosson.	Lac schiston Coagulum
Abortum fa- cientia.	Chama pitys
Asparagus	Vinum in communi
Arisaron	Scoria, siue recremen- tum ferri.
Ampeloleuce	Diosc. lib. 6. cap. 7.
Hedissaron	Aculeos extra- hentia.
Populus alba	Vide, spicula corporis infixa extrahentia.
Oxyacanthos	Aculeatorum ictus remedia.
Coagulum	Laurus
Brassica satina	Malua
Cyclaminos	Sisymbrium Amisum
Dracunculus duplex	Albaa
Onosma	Oxalme
Elaterium	Q. Viuana
Scammonium	
Thelypteris	

I N D E X

Vinum thymite	Scolimos, siue Car-		
Adipum medela	dius Alumen.		
Diosc. lib. 2. cap. 68.	Algoris remedia.		
Adurentes medi-	Laurinum oleum		
cinæ.	Ocimum vnguentū		
Buprestis	Cinnamomum		
Cantharides	Aristolochia terra		
Pityocampa	Abrotonum		
Salamandra.	Vinum scillicum		
Aduktionum re-	Elcomel, vel. Eleomeli.		
media.	Allij acrimoniam		
Vide, Ambustorum re-	extinguentia.		
media.	Ruta.		
Aegilopiæ re-	Alopiæ morbi re-		
media.	media.		
Asarum	Myrrus	Harundo	Juglans
Juglans	Oryza	Auellana	
Malua	Plantago	Erinaceus terrestris	
Myosota, vel myosotis	Hippocampus		
altera	Rana	Locusta	
Baccharis	Anthemis	Adeps	Fimum
Strychnon fatiuū siue	Rhapbanus		Beta
Solanum hortense	Cape		Milium
Aegilops	Sinapi	Cyclaminus	
Vua ananthe	Alica.	Asphondelus	
Alarum virus extin-	Batrachion		
guentia.	Miosotis		
Myrrha	Nymphaea		
Myrtus	Cynoglosson		

Ad

C V R A T I V V S.

Adianton	Thapsia	Cerasia	Melimela
Aerugo ferri		Citrea-mala	Pruna
Sandaracha		Amygdala-amara	
Halcionium	Cotes	Morus	Ficus
Cinis vngularum ca- prinarum.		Tellina	Chama
		Iuncus odoratus	
Aluum contur bantia.		Cochlea terrestres	
		Sepie	Silurus
Eruum	Orobus	Pisces saxatiles	
Brassica sativa		Lac	Lac schistum
Allium	Capparis	Butyrum	Medulla
Peplus	Vua recentes	Fel	Fimum
Vinum dulce		Tragus	Linum
Aqua maris	Flos salis.	Lens	Phaselus
Aluum soluentia at que purgantia.		Rhaphanus	
		Lapathum	
Asarum	Crocus	Nasturtium	
Crocomagma		Eruum	Eruca
Oleum amygdalinum		Scandix	Lactuca
Oleum cicinum		Cucumis	
Oleum balaninum		Cucurbita	Atriplex
Oleum cnidium		Brassica sativa	
Olea Aethiopica		Brassica marina	
Fagus	Galla	Malua	Blitum
Faba Thebaica		Asparagos	
Siliqua		Porrum	Cape
Mespilus	Cornus	Struthion	Zinziber
Ficus Aegyptia		Cyclaminos	Scilla
Caprificus		Bulbus exculentus	

I N D E X

Agaricum	Aloë	Aluum	sistantia.
Absynthium seriphium		Aspalathus	
Hyssopum		Mastichinum	Laurinum
Ammoniacum		Populus nigra	
Phillitis	Cestron	Populus picca	
Scordion	Chamapitys	Palurus	Oxyacantha.
Androsemon		Cynosbato	
Papauer ceratitis		Cistos	Rosa
Vrtica	Cynoglossum	Acacia	Palma.
Spartum		Palma elate	
Balanus myrepfica siue		Malum punicum	
glans vnguentaria		Malus	Siliqua.
Hippophaës.		Cotonea	
Characias.	Lincoxostis	Mala epirotica.	
Lathyris.	Quercus	Pyra	Mespilus
Chamaefyce	Cici	Lotus	Cornus
Scammonium		Sorbus	Pruna syriaca.
Appeloleuce		Lepus terrestris	
Thelypteris	Passum.	Lac.	Casus.
Melicratum		Fuligo butyri	
Vinum Albanum		Sanguis.	Fimum
Vinum Lesbium.		Lyncurion	Triticum.
Cocimela		Brassica satiu	
Vinum melitite		Hordeum.	Plantago
Thalassomeli		Crininon	Seris
Vinum absynthite		Bromos	Chondrylla
Vinum helleborite		Oryza	Alica.
Vinum scammonite.		Milum	
Rubrica sinopis.		Faba	
			Lens.

C V R A T I V V S

Lens	Anethum	Aluinis vtilia.
Apium	Aphace	Coagulum
Smyrnion		Nymphaea
Hippomarathrum		Clymenon
Acantha		Papauer satium
Aloe	Hama	Omphacomeli.
Ruta	Anisum	Amatorijs venefi- ciji attributa.
Orchis serapias		
Paonia	Althaea	Cyclaminos
Polygonon mas		Catanance Doricnion
Lagopus		Coryledon
Clematis daphnoides		Mandragoras
Xyris	Anchusa	Leontopodion
Gramen Parnasium		Phyteuma.
Rubus Pentaphyllon		Ambustorum remedia.
Phenix herba		
Idea radix		Atacla . Asphodelos
Oxyshænus		Aristolochia
Rubrica sinopis		Althaea Asyron
Aizoon		Aizoon maius
Papauer satium		Arction Alumen
Adianton		Atramentū scrip. oriū
Plomides	Vua	Buccinum Beta
Vinum phalernum		Cyros Cistos
Vinum cencenthe		Coriū vstum, siue vete- rum calceamentorum
Vinum passum		Cynoglossum
Vinum rhoite		Cinnabaris
Vinum myrtite		
Vinū cedri Vinū lauri.	Ebulus	Fimum Phlo

Phlomis, siue verbasco Sal	Viola
Gallion	Hedera Piper Fix
Hypericon	Helxine Rhabbanus.
Laticula sylvestris	Anhelitus difficulta
Lilium	Myrtus tis remedia.
Morus	Malua Asarum Balsamum
Narcissus	Naphtha
Oliua colymbades	Centaurium maius
Ouum	Picea Baccaris Peucedanum
Platanus	Plantago Galbanum Parthenia
Sesamum	Stimmi Adianton
Sal	Thus Ampeloleuce.
Vnguentum felinum.	Et infra in verbo Or-
Amphisbænæ mor	thopnoicis.
sus curatio.	Animalium feritas
Dioscori. lib. 6. cap. 64.	mitigatur.
Anginæ remedia.	Oenagra.
Acetum	Ani remedia.
Absynthium	Vide, Sedis remedia.
Cyprinum vnguentū	Animalia vētris ex-
Cedria	Cape
pellentia.	
Crocodilium	Vide, Tineas latas pel-
Elaterium	lencia.
Fel animalium	Animalia quæ peri-
Fimum	Hirundo
munt.	
Hissopus	Irinum Diosco. lib. 6. in pres-
Laserpitium	tionis sine.
Mel	Oxymel Animalium i&us re
Spartum siue genista	media.
	& dellium

CURATIVVS.

Bdellium	Caros	Anethum
Panaces heracleon	Petrocelinon	
Terra lennia	Hedysaron	
Disco. lib. 6. cap. 55.	Mandragoras	
Animi defectus re- media.	Rubrica, siue terra le- mnia.	
Cucumis	Pulegium	Apum ictus re- media.
Coris.		
Animi voluptates auget.	Laurus	Malua
Buglosson.	Sisymbrium	
Animi deliquia ge- nerantia.	Althæa	
Diosco. lib. 6. in prasat.	Diosc. lib. 6. cap. 57.	
Anodyna.	Apostematum re- media.	
Hyociamus	Vide, Suppuratorum remedia.	
Aconitū pardiliāches.	Appetitum gene- rantia.	
Antidotum ingre- dientia.	Cerafa.	
Acorus	Pha	Appetitum inci- tantia.
Amonum	Costum	
Iuncus odoratus	Vinum in communē	
Cyphi	Vinū Selenite.	
Scincus, siue singus	Aquæ inter cutem remedia.	
Sanguis Rapa sativa	Vide, Hydropicorum.	
Napum, siue bunias	Araneis contraria.	
Brassica sativa	Morus	Grossi
Piper	Abrotonum	
Stichas	Ruta	Melambion.

Aranei ictus	Vinum absinthite.
remedia.	Accenici, siue auripi
Mullus piscis	gmenti curatio.
Allium	Diosc. lib. 6. cap. 29.
Melissophyllon	Articulorum. mor-
Coris Oxyshœnus	bis vtilia.
Hiacintus	Amurca Anethinum
Aizoon maius.	Agaricum Arctum
Argenti viui	Bulbus esculentus
curatio.	Centaurium minus
Diosc. lib. 6. cap. 28.	Cinis vitium
Argematum morbi	Helleborus niger
remedia.	Scammonium
Fel animalium	Mandragoras
Vrina	Meon Naphtha
Lactuca syluestris	Nardus Narcissus
Cera Argemone	Ouum Oxymel
Anagallis Ocimum	Palma elate
Papauer ceratitis.	Pentaphyllon
Lotus satiuus.	Psyllium
Arquatorum re-	Ruta Thapsia
media.	Thymoxalme
Onos siue mille peda	Vua passa
Asparagus	Vinum melitite.
Cyclaminos	Arteriæ remedia.
Sphondylium	Irinum
Oenanthe	Myrrha
Buphthalmos	Thus
Chrysanthemon	Caryota, siue caryati-
	des

C V R A T I V V S.

des	Terebinth ⁹	Fuligo picis
Ficus	Sinapi	Cipressus Juniperus
Prason, id est porrum	Vlmus	Paliurus
Glycyrrhiza	Cyprus	Lilia
Triticum	Cistos	Hypocistis
Rhaphanus	Cidonia	Rosa
Lacerpitium	Acacia	Salix
Pentaphyllon	Vitex	Olea sylvestris
Vua passa	Rhodomeli	Quercus Castanea
Tragacantha.	Galla	Thus
Aspidum morsus re-	Palma	Palma elate
media.	Malicorium	Mirtus
Cimices lecti	Myrtidanum	Malus
Butyrum	Clematis	Cotonea Persica
Daphnoides	Pyra	Pyra sylvestria
Aqua maris	Mespilus	Mespilus alia
Diosc. lib. 6. cap. 70.	Cornus	Morus
Astrictoriae me-	Lixiua ex ficu	
dicinae.	Ioni asue	Csonia
Aspalathus	Adeps	
Bryon	Crocus	Adipum medicinae
Oleum omphacinum	Faba	Aegyptia
Oleum ex oleastro	Lens	Portulaca
Mirra	Seris	Porrum
Vnguentum melinum	Hedera	Myosotis
Vnguētum aenāthinū	Agaricum	
Cortex thuris	Rhaponticum	
Picea ac pinus	Gentiana	Abfythiū
Pityides	Lentiscus	Abfynthium seriphiū
	Qs	Mentha

INDEX

Mentha	Melilotus	Vinum tragoriganite
Maron	Ruta	Vinum prafite
Cyminum fatium		Vinum calaminthice
Hieracium maius		Vinum aromatite
Gonix a tertium genus		Spuma argenti
Lifimachium		Chrifocola
Clymenos	Anchusa	Cinnabaris
Idea radix		Chalcantō Diphryges
Granum tinctorum		Arsenicum Sal
Chryfocome		Fax vini Spongia
Aixoon maius		Lapis Phrygius
Phlomides		Lapis Afius
Lotus fylueftris		Lapis fcifilis
Ebulus	Passum	Terra eretria
Vitis fylueftris		Lapis Samius
Nuclei acinorum		Buligo picloria
Vua ananthe		Assulas fixas corpo
Omphacium		ribus extrahētes.
Vinum omphacite		Cochlea terreftrēs.
Vinum nigrum, è la-		Attonitis vtilia.
brufca		Ampeloleuce.
Vinum cydonite		Auruginem tol-
Omphacomeli		lentia.
Vinum apitie		Licium Agaricum
Vinum myrtite		Libanotis coronaria.
Vinum palmeum		Auricularum re-
Vinum è cedro		media.
Vinum pifite		Bulbus exculentus.
Vinum abfynthite		Aurium medicinæ.
		Canina

CURATIVVS.

Cannabis sativa	Oleum balaninum	
Araneus	Oleum hyoscyaminum	
Adipum medicina	Olea sylvestris	
Affhodelus	Onos	Origanum
Absynthium	Anisum	Omphacium. Pix
Aparina.	Aqua maris	Populus alba
Acetum		Plantago
Acetum scilliticum	Porrum	Peucedanus
Alumen	Aphronitrum	Prasion
Blatta	Beta	Polygonon mas
Crocus	Cistos	Papauer satium
Cornix	Cucurbita	Psyllium
Cape	Capparis	Rhus obsoniorum
Cucumis anguinus	Rosa	Salix
Daphnides	Senecta	serpentis
Dracunculus maior	Sesamum	Sinapi
Ficus	Spondylium	Stæbe
Fel animalium	Strychnum	satium
Faba Aegyptia	Sulphur	
Flos aris	Flos salis	Thus cum pice
Hedera	Helxine	Terebinthina
Irinum vnguentum	Vermes	Vrina
Hyssopus	Laurinum	Vinum myrteum, siue
Lycium	Lapation	myrsinite
Malum punicum		Vinum cedrites.
Myrtus	Mel	Bellarum, siue hi-
Myosotis	Mentha	rudinum cu-
Melilotus	Myrrha	ratio.
Oleum amygdalinum		Diosc. lib. 6. cap. 32.

Best

INDEX

Bestias fugan- tia.	Elaterium	Ebulus
Achanta leuce, siue spi- na alba.	Epirhymum	Empetron
Bestiarum venenata rum remedia.	Helenium	Hippophaes
Balsamum.	Heliotropium	
Bestiarum morsus re media.	Iru Illyrica	
Helenium Aegyptium	Iychmis syluestris	
Sanguis Porrum	Lathyrus	Linoxostis
Allium Argemone	Malus	Melanthion
Eryngion Pulegium	Mentha	
Apium vinum cedrite	Mandragoras	
Sal Terra samia.	Ocymum	Parthenion
Bilem agene- rantia.	Peplos	Scammonia
Iuglans.	Thlassi	Thapsia
Bilem purgan- tia.	Thymelaa	
Agrio rhabbanus	Vitis satina	
Androsamos	Vnguentum susinum id est, lily.	
Anchusa Apios	Blattas in se contra- hentia.	
Brassica canina	Phlomidis.	
Calaminth	Boum scabiem emen- dantia.	
Clematis Cici	Cedria.	
Cucumis anguineus	Bronchocelas discuti- entia.	
Characias Chamalea	Vide gusturis remedia.	
Helleborum nigrum	Buprestis veneni re- media.	
	Lac schiston.	
		Diosco

C V R A T I V V S .

Dioscorides libro sexto cap. 3.	Centaurium maius	Bdellium	Daphnides
C Achexiæ, id est macieiremedia.	Paliurus	Pruna	
Aqua maris.	Fimum	Lapathon	
Cachœthe reme- dia.	Sisymbrium	Ononis	
	Cyminum sylvestre	Artemisia	
Vnguentum rosaceum	Hippomarathon		
Crocium	Thus	Asplenon	Anthemis
Glandes	Ficus	Parthenion	Peonia
Cicer.	Plantago	Lithosperma	
Dracunculus maior	Althæa	Tribulum	
Dracunculus minor	Saxifragum		
Hedera	Viscum	Gramen	Tragium
Asclepias	Psylium	Acanthus	
Vrtica.	Petasites	Cotyledon prima	
Cadmia	Diphryges	Vitis sativa	
Flys salis.		Myrtus sylvestris	
Calcis curatio.		Oxalme	
Diosco. lib. 6. cap. 29.		Lapis Iudaicus	Ochra
Calculi remedia.		Lapides spongiarum.	
Cyperus.		Calefactoriæ medi- cinæ.	
Cardamomum		Adipum medicina	
Oleum amygdalinum		Medulla animalium	
Cerasia		Fel	Cera
Amygdalus amara.		Propolis	Triticum.
Osisfragus		Sion	Rhaphanus
Vrina			Rhaphanus agria.
Struthion.			Sisyms

I N D E X

Sisymbrium		num	
Sisymbrium aquaticum	Trinum		Gleucinum
Sinapi	Nasturtium	Amaracinum	
Thlaspi	Erysimon	Metopium	
Piper	Zingiber	Stacle	Nardinum
Dracunculus maior		Malabathrinum	
Dracunculus minor		Myrrha	
Asphodelus		Myrrha Bœotica	
Bulbus esculentus		Syrax	Bdellium
Agaricum	Gentiana	Thus	Terèbinthus
Anonis, siue Ononis		Resina	Palimpissa
Eryngion	Absynthium	Iuniperus	
Absynthium	Seriphium	Sabina	Cedria
Hyssopum	Origanum	Cedrides	Laurus
Tragoriganum		Daphnides	Cyprus
Pulegium	Mentha	Cistosalia	Vitex
Serpyllum	Sampsuchum	Amygdala amara	
Maron	Aspalathus	Ficus	
Crocomagma		Lixiua ex ficu	
Helenium		Cisseris	
Oleum vulgare		Cochlea terrestres	
Oleum sicyonium		Fiber	
Strigmenta gymnasto-		Buprestis pityocampa	
rum & palestrarum		Salamandra	
Elæomeli	Laurinum	Oesyprus	
Sampsuchinum		Panaces heraclion, siue	
Ocyminum		herculeum	
Anethinum	Susinum	Ligusticum	
Cyprinum, siue ligustri-		Seseli Massiliense	

EV R A T I V V S.

Sison	Anisum	Lana succida.	
Caros	Anethum	Caliginis oculorum	
Cuminum sativum		remedia.	
Ammi	Oreoselinon	Fel animalium	
Smyrnion		Lactuca sylvestris	
Hippomarathrum	Ocimum	Cape	
Daucus	Libanotis	Dracunculus maior	
Laserpitium	Galbanum	Sinapi	Nasturtium
Ammoniacum	Stachys	Erysimon	Piper
Scordion	Artemisia	Zinziber	
Anthemis	Chrysocome	Dracunculus minor	
Portulaca agrestis		Anagallis	
Lotus sylvestris		Chelidonium maius	
Vinum picatum		Sagapenon	
Vinum in communi		Chamaedrys	
Aqua maris		Chamaesyce	
Vinum è cedro, arbori-		Flos aris	
busq; alijs		Pumex	Fex vini
Vinum è cypresso		Laputhyites.	
Vinum cedrite		Callorum reme-	
Vinum chamaedryite		dia.	
Aerugo aurificum	Triticum	Laserpitium	
Chrysocolla		Chalcitis lapis.	
Chalcanthon		Cancrefcentibus vl-	
Alumen	Sulphur	ceribus mede-	
Flos salis	Pyrites	tur.	
Lapis hematites.		Vrtica.	
Calefactorum re-		Canes occidentia.	
media.		Asparagus Apocynon.	
		Can	

Canis rabiem sanat.	Bulbus esculentus	
Alyssum.	Mentha	Ebulus.
Canis rabiosi morfus	Canis impetum cohi	
remedia.	remedia.	bentia.
Lycium	Canceri Iecur &	dens canis.
Cinis vitium	Garum	Canes necantia.
Omotarichos		Chamaleon albus.
Smaris		Canum scabiem e-
Iecur ardens canis		mendantia.
Triticum	Sanguis	Oleum lentiscinum
Mel	Grossi	Cedria.
Panaces heracleon		Cantharides fu-
Cape	Laserpitium	gantia.
Vrina		Vnguentum melinum.
Aster atticus		Cantharidum vene-
Meliosophyllon		ni remedia.
Vrtica	Cynoglosson	Lat schiston.
Foeniculum		Adipum medicine.
Ballote	Oxalme	Diosc. li. 6. cap. 1.
Aphronitrum, siue spu-		Capillorum defluuiū
ma niri.		reprimentia.
Diosc. lib. 6. cap. 37.		Oleum ex oleastro
Herm. Coroll. cap. 212.		Myrrha
Canis nō rabidi mor-		Cystos alia, siue ladanum.
fus remedia.		Brassica sativa Myrtus.
Amygdale amare		Nasturtium
Iuglans	Ficus	Aloë
Mituli	Gobius	Capillum denigran-
Cucumis		tia.

Capr

CURATIVVS.

Cupressus		Balsamum	
Fagus	Ilex	Oreum ex oleastro	
Palma elate		Oleum amygdalinum	
Myrtus	Hedera	Vnguentum rosaceum	
Elisphacos	Rubus	Telinum	
Vinum myrtite.		Narcissinum	Thus
Capillum rufan-		Myrrha	
tia.		Vrina	Fænogracum
Cyprus	Lycium	Cicer	Linum
Lotus	Fæx vini.	Malua	Allium
Cipillum flauum red-		Cyclaminos	
dentia.		Bulbus esculentus	
Aqua maris.		Melilotus	Eilium
Capillum purgan-		Bettonica, siue Britan-	
tia.		nica	
Fænogracum		Xyris	Rubus
Linum.		Rubus ideus	Oxalme
Capillos tingen-		Vinum myrsinite	Sal.
tia.		Capitis doloris re-	
Acacia		media.	
Myrtus	Morus	Iris yllirica	Asarum
Stratiotes terrestres		Meon, siue meus	
Ebulus		Oleum oleastri	
Terra ampelites.		Oleum amygdalinum	
Capillos nutrien-		Vnguentum rosaceum	
tia.		Narcissinum	Cyprus
Iugrans.		Rosa	Vitex.
Capitis vlcerum re-		An ygdala amara	
media.		Torpedo.	

R

Lac

I N D E X

Lac humanum	Capitis dolorem fa-
Lana succida	cientia.
Curmi.	Sisymbrium Stirax
Sesamum	Hedera Glandes
Portulaca	Aloë Arbutus
Mentha	Serpyllum Eruum
Baccaris	Ruta Meusive meon
Sphondylior	Anisum Peucedanus
Peucedanum	Vinum gypsatum
Molanthior	Vinum phœnicite
Conixa maior	Vinum rhetinite.
Anagyris	Bettonica Vinum mesagite.
Radix hederæ.	Caput purgantia.
Oxyſcbænos	Bſyllium
Papauer rhœas,	ſive erra
ticum	Brasſica ſatiua
Strychnon,	ſive ſolanum
ſatiuum	Beta
Aizoon maius	Chelidonium minus
Hippogloſſon	Chalcanthum
Chama daphne	Cyclaminos
Myrtus ſilueſtris	Origanum.
Elaterium	Carbunculorum
Scammonium	medicinæ.
Vitis ſatiua	Brasſica ſatiua
Vua tenanthæ	Cupreſſus
Aqua maris	Cinnamomum.
Acetum ſcilito	Vinum Cyprus
Lapis ophites.	Coriandrum
	Characias
	Eruum
	Fimum
	Iuglans
	Lupinum ſatiuum

CURATIVVS.

Laserpitium	Nasturtium	Dracunculus minor	
Olea syluestris		Aristolochia tertia	
Pix	Plantago	Vrtica	Caliopsis.
Panaces heracleon		Caseus ne cariem	
Sabina	Vua passa.	sentiat.	
Cardiacorum re-	Dracunculus minor.		
media.	Caua implentia.		
Buprestis	Cadmia	Pompholyx	
Seris	Rubus.	Cerussa	
Carnem tenerio-	Lapis schistos		
rem reddentia.	Lapis morochthus		
Vrtica siue acalyphe.	Terra samia		
Carnem coalescere	Fuligo thuris		
facientia.	Aristolochia tertia.		
Lixiura siccus	Capæ acrimoniam		
Symphyton.	recundit.		
Carnes superuacuas	Ruta.		
compescentia.	Cerastra ictus re-		
Characias	Cadmia	media.	
Aes vstum	Flos aris	Cedria, siue cedrinus li-	
Laserpitium	Lana vsta	quor	
Lapis Asiis	Harundo		
Spuma argenti	Smaris.	Rosa	Sad
Carcinomatum re-	Dioscor. libro 6. cap. 55.		
media.	¶ 69.		
Fuligo thuris	Cerussæ curatio.		
Buprestis	Cicer Dioscor. lib. 6. cap. 22.		
Erysimon	Cerionum vlcerum		
Dracunculus maior	remedia.		
	R. 2. Crosta		

INDEX

Crossi	Pepo	Faba	Fax vini
Quare, Fauos rum- pentia.		Oleum myrtinum	
		Oleum Balaninum	
Ceruicis rigoris me- dicina.		Oleum cicinum	
		Olea Aethiopica	
Vide, Opisthotonico- rum remedia.		Peucedanum	
		Plumbum elotum	
Chronicorum vlce- rum remedia.		Pumex	
		Scoria argenti.	
Plantago		Cicutæ contra-	
Ampeloleuce.		ria.	
Cholericis, vti- lia.		Passum & vinum	
		Vinum in communi	
Cotonea mala		Acorum	
Calamintha		Hermo. Cor. cap. 17.	
Ferrum	Mentha	Cimices fugantia & necantia.	
Polygonon mas.			
Cicatricum reme- dia.		Hermo. Cor. cap. 366. & 806.	
Anemone		Clauorum reme- dia.	
Aloe	Adeps		
Bulbus esculentus		Smaris	Fimum
Balanus myrepfica		Laserpitium.	
Cistos	Centaurium	Cœliacorum reme- dia.	
Chamaefyce	Calx viua		
Corallium	Aes vstum	Myrrha	Hypocistis
Aeris flos		Licium	
Aerugo aurificum		Olea syluestris	
Fuligo butyri		Quercus aut robur	
			Galle

CURATIVVS.

Galla	Thus	Acetum	scillite
Myrtus	Cotonea	Buphthalmos	
Morus		Cerussa	
Lixiua ex ficu		Cyminum	satiuum
Ceruinum cornu		Laserpitium	
Faba Aegyptia		Mastichinum	
Lapathon		Vnguentum	rosaceum
Plantago	Coronopus	Vinum	
Rhaponticum		Vinum	aromatite.
Acantha leuce, siue spi- na alba		Collectionum	remedia.
Ferula	Laserpitium	Amomum	
Tragos herba		Vnguentum	telinum
Papauer satiuum	Zopissa	Naphtha	
Vinacei	Nyrica	Paliurus	
Nuclei vinaceorum	Cyprus	Olea syluestris	
Eleomeli	Glandes	Morus	
Vinum phenicite	Grossi	Ouum	
Vinum rhetinite	Triticum	Hordeum	
Ferum	Fenogracum		
Lapis morochthus.	Linum	Cicer	
Coli remedia.	Agriorhaphanus		
Colocynthis	Plantago	Sonchos	
Finum	Galerita	Nasturtium	
Mel	Petroselinum	Bulbus esculentus	
Ruta	Sesamum	Argemone altera	
Talus suis.		Rhaponticum	
Colorem commen- dantia.	Acantha leuce		
	Thymus	Coriandrum	
	R	3	Smy

I N D E X

Smyrnium		Plantago	
Libanotis	Viscum	Eryngion	Ruta
Parthenion		Seseli Masiense	
Cannabis syluatica		Libanotis	
Anagyris syluatica		Spondylion	
Helxine		Peucedanum	
Pentaphyllon		Laserpitium	
Peristerion supinum		Galbanum	
Papauer satium		Sagapenum	
Stratiotes aquaticus		Ammoniacum	
Cytisus		Trifolium	
Ampelos leuce		Conyza	Amyllis
Vinum in communi		Symphiton	Cestron
Vinum adynamon		Pentaphyllon	
Vinum cidonite.		Papauer aphrodeles	
Comitialis mor-		Viola purpurea	
bi remedia.		Helleborum nigrum	
Cardamomon		Hippophastron	
Balsamum Naptha		Ampelos leuce	
Populus nigra	Ficus	Ampelos melana	
Ivntus odoratus		Oxymel	
Lepus terrestris		Acetum scillite	
Mustela	Iecur	Lapis selenites	
Vnguis asini		Lapis aetites	Cotes.
Lichen equi		Conceptioni con-	
Iecur hirci.	Hirundines	traria.	
Serum Lac humanum		Epimedion	
Coagulum		Fel Heliotropium	maius
Sanguis	Fimum	Aerugo ferri	

Alu

CURATIVVS.

Alumen	Iris Illyrica
Lapis ostracites	Acorus
Hermo. Cor. cap. 267.	Cardamomum
Conceptionem	Asarum Costus
Facilitantia.	Iuncus odoratus
Coagulum Lolium	Balsamum Helenium
Staphylinos agrios	Calamus odoratus
Lapis samius.	Sampſuchinum
Concocticni vtilia.	Metopium
Anethum Althaa	Bdellium Iuniperus
Acetum ſillite	Cedrides Halimos
Balsamum Crocus	Lixtuia à ficu Fimura
Crocomagma	Dracunculus maior
Caros Cestron	Dracunculus minor
Calx viua Eruca	Aſphodelus
Ligusticum Pulegium	Capparis Argemone
Papauer ſatiuum	Rhaponticu Gentiana
Refina Styrax	Aristolochia tertia
Sefeli Maſſilienſe	Centaurium maius
Sulphur Vinum	Acantha leuce
Vinum reſinatam	Abrotonum
Vinum abſynthite	Origanum Pulegium
Vinum tragoriganite.	Calamintha Serpyllū
Conſtrictoriae	Baccharis
medicinae.	Panaces heracleon
Vide, Adſtrictoria me	Libanotis Peucedanu
dicinae.	Laſerpitiū Sagapenon
Conuulſionis re-	Galbanū Clinopodium
media,	Chamaedrys

I N D E X

<i>Alisma</i>	<i>Cestron</i>	Corpora defuncta à	
<i>Xyris</i>	<i>Symphytum</i>	corruptione diu	
<i>Psyllium</i>	<i>Phlomidis</i>	tuetur.	
<i>Ampeloleuce</i>		<i>Cedria.</i>	
<i>Vinum scilliticum</i>		Corpus macre-	
<i>Vinum chamædryte</i>		scentia.	
<i>Vinum tragorigantia</i>		<i>Canthamum.</i>	
<i>Vinum daucite</i>		<i>Coxæ doloris re-</i>	
<i>Vinum panacite.</i>		media.	
<i>Condylomatum</i>		<i>Strigmēta à palestis.</i>	
remedia.		<i>Coxendicum dolo-</i>	
<i>Strigmenta à balneis</i>		ris remedia.	
<i>Myrteum</i>	<i>Myrtus</i>	<i>Asparagus</i>	
<i>Cotonea</i>	<i>Ouum</i>	<i>Agaricus</i>	<i>Althæa</i>
<i>Aloë</i>	<i>Anethum</i>	<i>Abrotonum</i>	
<i>Libanotis</i>		<i>Aster</i>	<i>Atticus</i>
<i>Ballote</i>	<i>Stachys</i>	<i>Acetum scilliticum</i>	
<i>Phalangion</i>		<i>Centaurium minus</i>	
<i>Pentaphyllon</i>		<i>Calamintha</i>	
<i>Vitis sativa</i>	<i>Ferrum</i>	<i>Coris</i>	<i>Cestron</i>
<i>Plumbum elotum</i>		<i>Cucumis sylvestris</i>	
<i>Sandaracha.</i>		<i>Erysimon</i>	
<i>Cordis tremoris</i>		<i>Euphorbium</i>	
medicinæ.		<i>Fimum</i>	<i>Garus</i>
<i>Nardi spica.</i>		<i>Heleñium</i>	
<i>Coriandro con-</i>		<i>Ammoniacum</i>	
traria.		<i>Hypericon</i>	<i>Hiberis</i>
<i>Vinum in communi</i>		<i>Heliochrysos</i>	
<i>Dioscor. lib. 6. cap. 9.</i>		<i>Iris Illyrica</i>	<i>Lolium</i>
			<i>Lups</i>

CURATIVVS.

Lupinum satium	Plumbum vstum.
Laserpitium	Cutem albicantia.
Laphtha	Onos Rapum sylvestre.
Populus alba	Cutem erugantia.
Panaces heracleon	Oleum amygdalinum
Peucedanum	Styrax.
Pentaphyllum	Ruta Cutem lenientia.
Scammonium	Amygdala amara
Vinum asarite	Xyru. Oleum sicyonium
Craffitudinem ex-	Vnguentum telinum
tenuantia.	Succus peponis
Porrum	Terra Chia.
Staphis agria.	Cutis vitia tol-
Croceum colo-	lentia.
rem facit.	Adarce Ampelos leuce
Rhaponticum.	Amygdala amara
Cruditatis re-	Cochlea terrestres
media.	Costus
Balsamum	Chamaleon niger
Strigmenta à balneis	Iris Illyrica Lac
Gentiana	Ficus Linum
Vinum scilliticum.	Lupinus
Crustas generat.	Lotus sylvestris
Lana vsta.	Mel Ponticum
Culices fugantia.	Oleum raphaninum
Cupressus	Picea Sanguis leporis
Conixa	Ebulus Spuma argenti.
Absynthium	Cutis pruritus
Hiberis	remedia.
	R 5 Lac

I N D E X

Lat.		Myrica	Moris
D entium dolo-		Melanthion	
ris remedia.		Melissophyllon	
Amurca	Halicacabus	Naphtha	
Asparagus		Olea Aethiopica	
Allium	Anagallis	Picea	Plantago
Aristolochia		Panaces hexaleon	
Acantha leuce		Pyrethrum	
Abfynthium		Peucedanum	
Arction	Acetum	Pentaphyllon	
Acetum scillite		Rhus	Rana
Alumen	Batrachion	Sepia	
Cedria	Cytinus	Senecla serpentis	
Cochleæ terrestres		Strychnon hypnoticorum	
Capparis		sive somniferum	
Chelidonium maius		Vnguentum rosaceum	
Chamaleon niger		Vermes terreni.	
Clematis daphnoides		Dentium stuporis	
Cucumis anguinus, si-		remedia.	
ue syluestris.		Portulaca.	
Characias colocynthis		Dentitioni infan-	
Ephemeron		tium vtilia.	
Helleborus niger		Leporis cerebrum	
Ficus	Galba	Butyrum cum melle.	
Galbanum	Hedera	Dentifricia.	
Hyoscyamus		Purpura	Buccinum
Hysopus		Ceruinum cornu	
Laserpitium		Halcyonium	
Leucacantha		Corallium.	

Den

CURATIVVS.

Dentibus stuporem adferentia.	stillationis remedia.
Cadmia.	Dilacrymationes emendantia.
Dentes firmantia.	Picea Pinus.
Lentiscus	Discuffloria me- dicinae.
Oliua colymbades	Androsamon
Myrrha	Albica Viscum
Oleum omphacinam.	Galbanum
Dentes albicare facit.	Ammoniacum
Halcyonium.	Lapis Gagates.
Dentes vitiatos extrahentia.	Dolorum inuetera- torum remedia.
Amurca	Sinapi Lana succida
Oleum oleastri.	Ligusticum.
Dentes mouentia.	Dolores lateris.
Oleum oleastri.	Vide, laterum dolores.
Depiles facientia.	Dolorem ne sentiāt qui vrendi secan- dive sunt.
Scolopendria	Mandragoras
Characias.	Lapis memphites.
Desquamatis vtilia.	Dorycnij curatio.
Strigmenta gymnasto- rum	Diosc. lib. 6. cap. 6.
Lana succida.	Draconis marini morsus.
Destillationes coërcentia.	Styrax Mullus piscis
Irinum	Vrina
Naphtha	Ozymum
Et in verbo, Pituita de	

I N D E X

Absynthium	Sanguis	Smyrniom
Plumbum elotū & cre matum	Terra cimolia	Vinacei.
Sulphur	Dysentericorum	remedia.
Diosc. lib 6. cap. 61.	Adipum medicina	
Dyrini morsus curatio.	Asparagus Argemone	
Diosco. lib. 6. cap. 65.	Agaricum	
Duritiem emol- lientia.	Althæa	Alcea
	Alisma	
Amaracinū vnguentū	Aizoon maius	
Bdellium	Butyrum	Cupressus
Buphthalmos	Cotonea	Cornu
Cyprinum	Ceruinum cornu	
Capparis	Coagulum	Cera
Erysimon	Aegilops	Clematis daphnoides
Ficus	Fimum	Elatine
Glans	Galiopsis	Eupatorium
Hydropiper	Fœnograecum	
Ammoniacum	Faba Aegyptia	
Lens	Linum	Ferrum
Lapis alabastrites	Omphacium	Galla
Megalum Melanthion	Hypocystis	
Mandragoras	Porrū	Hippuris
Panaces heracleon	Lentiscus	Lycium
Pentaphyllon	Lotus	
Paronychia	Lixiua ex fico	
Pyrites	Lac schiston	
Styrax	Linum	Lapathum
		Lys

CURATIVVS

Lysimachia		maria	
Myrrha	Macer	Brassica sativa	
Malum punicum		Absynthium.	
Melissophyllum		Elephantia re-	
Naphtha		media.	
Nymphaea		Cedria	
Nuclei acinorum		Erinaceus terrestris	
Oryza	Omphacium	Serum	
Oyalme	Portulaca	Fel animalium	
Plantago	Phyllitis	Zythum	Plantago
Polemonium		Calamintha.	
Pentaphyllum		Elephantias	
Papauer ceratite, siue		gignentia.	
corniculare		Vinum sicyle.	
Quercus		Emollientes me-	
Rubric. siue terra lenia		dicinae.	
Silurus	Sanguis	Adipum medicinae	
Sium	Scordium	Bdellium	
Symphyton		Cinnamomum	Cypros
Staba		Cistos	Cera
Sideritis Achilleia		Cerussa	Chalcanthum
Salsugo	Tragion	Calx viua	Oesypus
Vitis sativa, siue vini-		Faenogracum	
fera	Vinacei	Glucinum	
Vinum cydonite		Ammoniacum	
Et in verbo, Intestino-		Irinum	Laurus
rum remedia.		Lana succida	Linum
E Brietati vtilia.		Lapis	Gagates
Amygdalus a-		Metopium	
			Myrrha

Myrrha Bæotica	Epiphoræ remedia.
Medullæ animalium.	Asarum Malobathriū
Naphtha.	Coronea Crimnon
Palimpiffa	Coriandrum Lilium
Penaces heracleon.	Ambrosia Vua passa
Psyllion	Terra sancta.
Plumbum elotum	Ericis pinorum
Resina	conuenit.
Styrax	Viscum. Vnguentum melium
Enterocelæ re-	Diosc. lib. 6. cap. 2.
media.	Eruptionum re-
Hippuris, siue equisetū.	media.
Ephelidis vtilia.	Serum
Balanus myrepfica	Lupinum satium
Cici.	Beta Portulaca
Epinyctidis mor-	Pentaphyllon
bi remedia.	Balanus myrepfica
Olca syluestris.	Vinum myrsine
Myrtus	Alumen.
Amygdala amara	Excreationis crassæ
Grossi	Fimum pectoris remedia
Brassica satina	Pix liquida
Plantago Cucumis	Dracunculus minor
Porum Absynthium	Tordylon.
Coriandrū cum melle	Exerescentia de-
passaque vua	primentia.
Viscum	Alumen Cerussa
Heliotropium maius	Cinis vitis
Vua passa.	Diphryges
	Erina

CURATIVVS.

Erinaceus marinus	Cinnamomum	
Lapis Aſius	Cochlea terreſtres	
Ochra	Pumex	Cyclaminos.
Pyrites.	Scordion	Eruum. Ficis.
Spuma argenti	ſal. Hedera	Iris Illyrica
Extenuatoriæ me-	Lepus	Lilium
dicinæ.	Lotus ſylueſtris	
Artemiſia	Anthemiſ	Mastiſchinum
Iris Illyrica		Mel ſarâoum
Hyſſopus		Oleum amygdalinum
Lapis hematites		Oleum raphianinum
Pulegium.		Pepo Polygonaton.
Panaces heracleon.		Spuma argenti
Extractoriæ me-		Siſymbriū aquaticum
dicinæ.		Thapſia.
Galbanum.		Faciei rugas au-
Viſcum.	Thapſia	ferentia.
Scoria argenti.		Cacalia.
F acies ne à ſole		Fastidium gene-
aduratur.		rantia.
Ouum.		Vinum catorchite
Faciei vitia auſe-		Dioſc. 6. in praſat.
rentia.		Fatigationum
Ampelos agria.		remedia.
Halcyonium.		Adeps.
Adarces		Fauos rumpentia.
Brasſica ſatina		Eruum
Bulbus eſculentus		Vua paſſa
Balanus myreſſica.		Reponis radice

Crab

I N D E X

Croſſi.	Feniculus	Hypericon
Faucium morbi	Hyofcyamus	
remedia.	Heliotropium maius	
Acetum	Lac humanum	
Acetum ſcillite	Lagoꝝus	
Cacalia	Aethiopia Myrrha	Ouum
Ficus	Lac Oleum ſcyonium	
Laſerpitium	Mel Portulaca	Piper
Papauer ſatium	Panaces heracleon	
Styrax.	Polygonon mas	
Fauces aſperas	Pentaphyllon	
facientia.	Periſterion ſupinus	
Characias	Rhaponticum	
Cimolia terra.	Ruta	Smyrnion
Febribus con-	Sapapenon	
traria.	Saxifraga	
Mala punica.	Trifolium vus	
Febrifugia.	Vinum melite	
Centaurium minus	Vinum rhoite	
Conixa.	Vinum hyſſopite.	
Febrium remedia.	Febris quartanæ	
Angaricum	remedia.	
Aristolochia tertia	Aranens Bugloſſon	
Anthemis	Anchuſa Cimices lecti	Dipſacum
Aphronitrum	Hypericon	
Baſſamum	Heliotropion maius	
Bugloſſum	Pentaphyllon	
Coſtus	Cucurbita Verbenaca ſupina	
Clymenon	Trifolium	Ruta.
		Fell

C V R A T I V V S :

Felle suffufis vtilia.	Heleborum nigrum.
Adiantum	Orchis Serapias
Vinum asarite.	Omphacinum
Fellei humoris re- media.	Papyrus Plantago
Absynthium	Pentaphyllon
Centaurium minus	Stratiotes terrestris.
Feritatem anima- lium mitigãtia.	Flatus discutien- tia.
Oenagra.	Cinnamomum
Ferru inandi vim habentia.	Ocinum
Spuma argenti	Vinum stichadite.
Rubrica finopis	Flatum ad gene- rantia.
Spongia.	Malus Zithum.
Lapis morochthus.	Phascolus.
Filium masculum generantia.	Fluxionum re- media.
Phylon. Orchis	Fuligo butyri.
Cratægonos.	Erysimon
Fistularum re- media.	Lichen in petris
Adeps Arisaron	Ocymum Portulaca
Cinnamomum	Pepo Squama aris
Charatias	Papauer fatium
Calcites lapis	Acantha Arabica
Dracunculus minor	Chium vinum
Dipsacus	Acetum Ebenus
	Licium Lixiua ex ficu
	Vinum rhoite
	Vinum terebinthinum
	S Vinum

I N D E X

Vinum pisite	Calcanthum	Sal	
Vinū melampsythium.	Pyrorum ligni cinis		
Fœtus necantia.	Aphronitrum		
Vide, Partus necantia.	Cinis vitium		
Fœminas sterile-	Lapis Aſius		
ſcentia.	Dioſco. lib. 6. cap. 23.		
Lepus terreſtris	Furunculorum re-		
Hedera.	media.		
Formicæ morbi re	Ficus		
media.	Groſſi	Triticum	
Cicer	Characias	Rhaphanus	
Chamaſyce	Aſphodelus	Gallianum	
Batrachion	Dipſarum	Pygnochomum	Sal
Heliotropium maius	Aphronitrum.		
Lacerta	Ruta	Furfures tollen-	
Thuſ	Vitis fatua.	tia.	Allium
Fracturæ remedia.	Adiantum	Alumen	
Fuligo pictoria.	Fœnograecum		
Fungorum vene-	Fel animalium		
natorum re-	Groſſi	Linum	
media.	Lilium	Myrtus	
Verbenaca	Malua	Olea	
Fimum	Mel	Oleum oleaſtri	
Rhaphanus		Oleum amygdalinum	
Absinthium		Oleum myrtanum	
Meliſophyllon		Oxalme	Salix
Fungi		Vnguentum melinum	
Vinum in comuni		Vnguentum telinum	
Acetum		Vrina	

C V R A T I V V S.

Vinum myrsinite	Alumen.
Allium	Beta. Genarum morbi
C Angrenę mor	remedia.
bi remedia.	Aloë
Ampelos leuce	Aerugo aurificum
Brassica sativa	Aerugo ferri
Bulbus esculentus	Ammoniacum
Cinnamomum	Lapis schistos
Characias	Galiopsis Mituli
	Naphta
Juglans	Olea sylvestris.
Lixivia è ficu	Genituræ proflu-
Lilium	Lens uij in somno re-
Lupinum sativum	media.
Laserpitium	Lactuca sylvestris
Rhus	Rhaphanus Nymphaea
Vrtica	Vua passa. Hermol. Cor. cap. 932.
Genitalium mor-	Generationem de-
bi remedia.	primentia.
Asparagus	Amurea Clymenon
Aloë	Aster atticus Heliotropium maius
Cyprinum	Cotyledon Mentha Thelypteris
Fenogracum	Xyphion Asplenon.
Fios salis	Linum Genituram extin-
Malum punicum	guentia.
Polygonon	Cannabis sativæ semen
Sampsuchinum	Anethum.
Vinum terebintinu.	Genituram augen-
Genitalium virus	tia.
extinguentia.	Semen coriandri

I N D E X

Coriandrum.		Scolopendra
Genitalium tor-		Characias.
porem indu-		Gladiorum aciem
centia.		perstringentia.
Cicuta.		Malum sylvestre.
Gingiuarum mor-		Gládis membri re-
bi remedia.		media.
Aristolochia tertia		Mel.
Aloe	Acetum	Grauedinis re-
Acetum scillite		media.
Alumen	Butyrum	Styrax.
Canthamum	Cytinus	Gurgulioni
Chalcitis lapis		vtilia.
Aerugo aurificum		Silurus.
Aerugo ferri		Gutturis re-
Galla	Lycium	media.
Lepus terrestris		Bdellium
Lac schiston		Ficus Aster Aëlicus
Lapis arabastrites		Vinum halosantinum.
Myrrha	Mastiche	Gypsi curatio.
Oleum omphacinum		Lixiua ex ficu
Pruna	Plantago	Diosc. lib. 6. cap. 24.
Pumex	Rosa	H æmorrhoi-
Rubus	Staphis agria	darú remedia.
Sal	Tribulus	Amaracinum
Vua œnanthe		Allium
Vinum rhetinite.		Aloë
Glabros aut depiles		Irinum
facientia.		Lapis Arabicus

O H M M

C V R A T I V V S.

Ouum	Palma	Herpetis con-
Plumbum elotum		traria.
Rhus	Rubus.	Stychnon satium
Hæmorrhoidarum	Acetum.	
curatio.	Hirundinum visus	
Diosco. lib. 6. cap. 69.	restaurantia.	
Halitus oris re-	Chelidonium maius.	
media.	Hirundines pellen-	
Agallochum	tia.	
Anisum	Bromos	Acetum.
Citrum Malobathrum	Hirudinis cura-	
Myrrha	Mastiche	tio.
Vinum selenite.	Diosco. lib. 6. cap. 32.	
Hastulas infixas	Hominem ne-	
corpori extra	cantia.	
hentia.	Iuniperi ramenta	
Oxyacantha.	Smilax seu taxus.	
Hepaticorum re	Hominis morsus re	
media.	media.	
Vide, Iecinoris morbo-	Iuglans.	
rum remedia.	Horrores excu-	
Herbæ quæ peri-	tientia.	
munt.	Vide, Rigorem excu-	
Diosc. lib. 6. in præfat.	tientia.	
Herniæ medicinæ.	Hulcerantes medi-	
Cinnamomum	cinæ.	
Cupressus	Cytinus	Buprestis Salamandra
Pentaphyllon		Batrachion Ruta
Psyllium	Xyphium.	Lonchitis Hedysarum
		S 3 Clema

I N D E X

Clematis	Ficus	Fimum
Portulaca agrestis	Aerugo aurificum	
Ampeloleuce.	Fel	Glanz
Hulcerū remedia.	Grossi	Hedera
Amygdala amara	Goed, id est, coriādrum	
Anemone	Amylum	Gentiana
Anagallis	Aristolochia	Iris Illyrica
Aloë	Anthemis	Indicus lapis
Althæa	Anchusa	Lixiua cū cinere ficus
Astragalus	Aconiton	Lentiscus
Arction	Acetum	Lana combusta
Arsenicum	Alumen	Lolium
Brassica satiua	Beta	Lupinus
Bulbus esculentus		Laserpitium
Ballote		Lilium
Caries lignorum		Mel
Cistos	Chelidonium	Nasturtium
Centaurium		Narcissus
Chamaleon niger		Olea syluestris
Coriandrum		Oleum amygdalinum
Chamedrys		Orobus
Chamæpitys		Oenagra
Chamelca		Plantago
Cadmia	Cinis vitis	Palma
Corallium		Purpura combusta
Dracunculus		Pepo
Eleliphacōn		Peucedanum
Eupatorium		Pentaphyllon
Ebulus	Aes vstum	Peristereon supinus

CURATIVVS.

Papauer ceratitis, id est, corniculare	Halcyonium	Buprestis	Cyperus
Pfyllium	Cinnamomum		
Plumbum elotum	Calamus odoratus		
Pumex	Cochlea terrestres		
Rhamnus	Cicer		
Ruta	Chamaeleon albus		
Stratiotes terrestris	Chamadrys		
Scordion	Cestron	Cotyledon	
Sandaracha	Sal Cucumis	anguinus	
Spongia	Thus	Cici	
Viscum	Thelypteris	Helleborum	nigrum
Testæ fornacum	Ebulus	Ficus	
Vrtica.	Erinaceus	terrestris	
Humorum malorū medicinæ.	Hippophales		
	Hippophastron		
Metopium vnguentum	Hyssopis	Laserpitium	
Nardinum	Lathyris	Origanum	
Amygdalæ dulces	Plantago	Pancratium	
Mel.	Polium	Rhaphanus	
Hydropicorum re- media.	Ruta	Scilla	
	Sampsuchus		
Asarum	Amurca	Staphylus	
Halicacabus	Allium	Smyrnion	
Absynthium	Anisum	Strychnon hypnoticon,	
Androsaces	Alisma	siue solanum somni	
Ampelos agria		ficum	Sal
Aqua maris	Trifolium	Tithymalus	
Acetum Aphronitrum	Vitex		Vrina

I N D E X

Vinum scillite	Vettonica Eupatoriū
Vinum rethinite	Hyoscyamus
Vinum cedi ^{te}	Pentaphyllon
Vinum asarite	Chryfocome
Vinum panacite.	Papauer ceraticis, siue
HyosCyamicu-	cornutum
ratio.	Epipactis Isopyron
Diofc. lib. 6. cap. 15.	Vinum cydonite
I ecinoris reme-	Vinum piſſite
dia. Acorus	Vinum abſynthite
Nardi ſpica	Vinum nardite
Nardum Gallicum	Vinum aſarite
Amomum	Vinū ex ſylueſtri aſarō
Iuncus odoratus	Vinum chamelates
Agallochum	Rubrica ſinopis.
Picea Pinus	Ignis ſacri reme-
Daphnoides	dia.
Palma elate	Aſarum
Amygdale amara	Acacia
Lachumanum	Acinos herba
Scandyx Struthium	Anchuſa Lycopſis
Anagallis Agaricum	Aizoōn maius
Rhaponticum	Brasſica ſatiua
Gentiana	Acetum Beta
Glycyrrhiza	Baccharis Bechion
Eryngium Abſyntium	Crocus Cupreſſus
Serpillum Sphōdiliū	Coriandrum Cicuta
Ammoniacum	Cotyledon Cici
Anthemis Chamapitys	Chalcitis lapis
	Aerugo

Aerogo ferri		Lapathon	
Harundo	Helcine	Lichen in petris	
Ifatis	Lens	Lolium	Thus
Lilium	Lens palustris	Myrrha	Nasturtium
Lapis smyris		Sinapi	Propolis.
Myrtus	Malua	Incussis	vtilia.
Mandragoras		Phlomidis.	
Portulaca	Plantago	Infantes mortuos	
Parthenion		vtero eiicientia.	
Polygonon mas		Dictamnus.	
Pentaphyllon		Infantibus	
Peristereon reclus		vtilia.	
Papauer satium		Athara	Aster Atticus
Psyllium	Rhamnus	Strychnum satium	
Rosa	Ruta	Smilax aspera.	
Rubus	Idea	Infantium pupil-	
Salix	Sanguis	læ vt glaucæ, non	
Seris		nigræ reddan	
Strychmon, siue solanũ		tur.	
satiuum		Auellana.	
Stratiotes aquaticus		Inflationes fa-	
Vrina.		cientia.	
Ilei morbi reme-		Allium	
dia.		Capparis	Glans
Oleum vulgare		Lacerpitium	Porrum
Strychnos halicacabus.		Bulbus exulentus.	
Impetiginis morbi		Inflationum re-	
remedia.		media.	
Amygdala amara		Aspalathus	

I N D E X

Amygdale amara	Adeps	Asphodelus
Ansythium	Argemone	
Anisum	Anethum	Anagallis Artemisia
Anthemis	Althca	Aixoon maius
Coctus	Cicer	Acetum Butyrum
Cyminum	Eryngion	Brassica syluestris
Epithymum		Bechion
Helenium	Hyssopum	Brion thalassion
Hieracium maius		Casia
Iuncus odoratus		Cotyledon prima
Iuniperus	Lac	Elat.ne Ebulus
Ligusticum	Hordeum	Faba Ficus
Ocymum		Harundo
Peucedanum		Hyoscyamus
Papa syluestris		Irinum Laurus
Rhaponticum		Linum
Triticum		Lupinum satium
Thymoxalme		Lonchitis
Vrtica	Vinacei	Lichen in petris
Vinum		Lens palustris Lapis
Vinum pissite		Melilotus Mādragoras
Vinum absynthite		Naphtha Ocymum
Vinum scilliticum		Ochra Picea
Vinum chamadrite		Platanus Portulaca
Vinum tragoriganite		Pulegium Parthenion
Vinū syluestris nardi.		Polygonon mas
Inflammationum		Papauer erraticum
remedia.		Rosa Rhus
Coriandrum		Susinum Sabina
		Sesā

C V R A T I V V S.

Sesamum	Hippuris	
Sconchos	Scordion	Irinum Las
Symphytum	Linum	Mastichinum
Stratiotes aquaticus	Malua	Hordeum
Triticum	Tribulus	Palma Portulaca
Vinacei	Xyris.	Rosaceum Rosa
Inguinum morbi	Ruta	Salix
remedia.	Spartum	
Vide, Genitalium.	Vinum Surrentinum	
Ingenium prom-	Triticum	
ptum facientia.	Et in verbo Dysenteri-	
Ouum.	corum remedia.	
Infaniam indu-	Intertrigo vt tol-	
centia.	latur.	
Hyoscyamus	Vitex	Corium.
Strychmon hypnoticon	Ischiadicorum re-	
Mandragoras.	media.	
Infanientium re-	Asarum	Balsamum
media.	Cardamomum	
Betonica	Silurus	Fimum
Helleborum nigrum.	Nasturtium	Thlaspis
In somnia indu-	Rhaponticum	
centia.	Thymus	
Vide, somnifera medi-	Ammoniacum	
cina.	Leontopetalon	
Intestinatorum re-	Erythrodanum	
media.	Ascyron	
Agallochum Anthemis	Androsamum	
Cochlea terrestres	Chamaepitys	

Polo

I N D E X

<i>Polemonia</i>		Lac extinguentia.
<i>Ocymoides</i>		<i>Cicuta.</i>
<i>Aethiopsis</i>	<i>Arction</i>	Lacrymas trahen
<i>Chamæcissos</i>		tia.
<i>Spartum</i>	<i>Colocynthis</i>	<i>Aerugo aurificum.</i>
<i>Oximeli</i>		Lacertæ morfus
<i>Vinum panacite</i>		remedia.
<i>Salsugo</i>	<i>Adarces.</i>	<i>Portulaca</i>
Iumentis contra	<i>Seps, sine iacerta calchi</i>	
ria.	dica in vino epota.	
<i>Gramen cilicum</i>		Lacrymæ quæ peri-
<i>Nerion.</i>		munt.
Iumentorum sca-	<i>Dioscorides libro 6. in</i>	
biem emen	<i>presat.</i>	
dantia.		Lacrimationes e-
<i>Amurca</i>	<i>Alysson</i>	mendantia.
<i>Lupinum satium</i>		Vide, dilacrymationes
<i>Oleum piscinum</i>		emendantia.
<i>Oleum lentiscinum.</i>		Lactis vbertatem
Iumentorum vl-		facientia.
cera emendan	<i>Argemone</i>	
tia.	<i>Anethum</i>	
<i>Oleum picinum</i>	<i>Ampelolence</i>	
<i>Alysson</i>	<i>Thelypteris.</i>	<i>Cicer</i>
		<i>Cicca</i>
L Abiorum scif-	<i>Echion</i>	<i>Feniculus</i>
suræ remedia.	<i>Halimos</i>	<i>Hordeum</i>
<i>Adeps</i>	<i>Licum.</i>	<i>Latuca</i>
		<i>Malua</i>
Lac coagulantia.	<i>Melanthion</i>	
<i>Balsamum</i>	<i>Ficus.</i>	<i>Ocymum</i>
		<i>Sonchos</i>

C V R A T I V V S.

Sonchos	Vitex.	Prasiū, siue marrubiū	
Lactis coagulati cu	Pseudobunion		
ratio.	Ruta	Sagapenum	
Diosc. lib. 6. cap. 26.	Terebinthina		
Lassitudinum re-	Thapsia	Urtica	
media.	Vinum cedrite		
Anethinum	Vinum hyssopite		
Adeps Clymenon	Vinum stichadite		
Laurinum	Vinum tragoriganite		
Ammoniacum Sal	Vinum aromatite		
Lapis gagates	Vinum acorite		
Vinum chamelates.	Vinum glycyrrhite.		
Laterum morbi re-	Lendes necantia.		
media.	Cedria	Mel	
Acorus Agallochum	Myrica	Beta	
Asphodelus	Allium	Alumen	
Aristolochia tertia	Lentiginis maculae		
Ampeloleuce	remedia.		
Balsamum	Alysson	Halcyonium	
Brassica sativa	Aqua maris		
Bdellium	Ampeloleuce		
Cyprinum Finum	Brassica sativa		
Centaurium maius	Bulbus esculentus		
Centiana Galbanum	Balanus myrepfica		
Hordeum	Cinnamomum		
Leucacantha Myrrha	Eruum	Galbanum	
Naphtha Phu	Melathion	Rhaphanus	
Panaces heracion	Sanguis leporinus		
Petroselinon	Sisymbrium sylvestre		

Sps

I N D E X

<i>Spuma argenti</i>		<i>Terebinthina</i>	
<i>Triticum cum aceto.</i>		<i>Thapsia</i>	<i>Terra melia</i>
<i>Lepræ remedia.</i>		<i>Vluus</i>	<i>Vrina</i>
<i>Allium</i>	<i>Anemone</i>	<i>Vitis sativa.</i>	
<i>Aristolochia</i>		<i>Leporis marini re-</i>	
<i>Acantha</i>	<i>Anchusa</i>	<i>media.</i>	
<i>Acetum</i>		<i>Fiber</i>	<i>Cornus</i>
<i>Ampelos leuce</i>		<i>Lapis ophites</i>	
<i>Halcyonium</i>		<i>Halcyonium</i>	
<i>Alumen</i>	<i>Adarce</i>	<i>Chamaleon niger</i>	
<i>Buprestis</i>		<i>Cicer</i>	
<i>Brassica sativa</i>		<i>Cucumis anguinus</i>	
<i>Cochleæ terrestres</i>		<i>Characias</i>	
<i>Clematis</i>	<i>Fraxinus</i>	<i>Helleborum nigrum</i>	
<i>Cucumis anguinus</i>		<i>Ficus</i>	<i>Glutinum</i>
<i>Helleborum nigrum</i>		<i>Laserpitium</i>	<i>Olea</i>
<i>Aerugo aurificum</i>		<i>Pruna</i>	
<i>Ficus</i>	<i>Fel</i>	<i>Rhaponticum</i>	
<i>Hordeum</i>	<i>Iuniperus</i>	<i>Ruta</i>	<i>Sal</i>
<i>Lolium</i>	<i>Lapathum</i>	<i>Vitis sativa</i>	
<i>Lepidium</i>	<i>Myosotis</i>	<i>Vinum tethalassonic-</i>	
<i>Oleum oleastri</i>		<i>num.</i>	
<i>Oleum cicinum</i>		<i>Lienis morbi re-</i>	
<i>Olea Aethiopica</i>		<i>media.</i>	
<i>Oryza</i>	<i>Salamandra</i>	<i>Iris Illyrica</i>	
<i>Serum</i>	<i>Sinapi</i>	<i>Nardum Gallicum</i>	
<i>Struthion</i>		<i>Myrice</i>	<i>Acorus</i>
<i>Scammonia</i>		<i>Canthamum</i>	
<i>Sulphur</i>	<i>Sal</i>	<i>Oleum amygdalinum</i>	
		<i>Lyc</i>	

CURATIVVS.

Lycium	Vitex	Hemionitis	
Cotonea	Linum	Erythrodanum	
Ficus Aegyptia		Vetonica	
Iac humanum		Lonchitis altera	
Lapinum satium		Polemonia	
Rhaphanus		Clymenon	Xyris
Lapathum	Sinapi	Anchusa	Vrtica
Brasica satiua		Adiantum	Pteris
Nasturtium		Ampelos leuce et agria	
Piper	Struthion	Aqua maris	
Hedera	Cyclaminos	Vitis satiua	
Pancration		Acetum scilliticum	
Capparis	Lepidium	Vinum panacite	
Agaricum		Ferrum	Corallium
Rhaponticum		Lapis Asius	Coris
Aristolochia tertia		Hermol. Cor. cap. 124.	
Crocodilion		Linguae vtilia.	
Absynthium		Olea Aethiopica.	
Hysopum		Lippitudinis re-	
Fragoriganum		media.	
Pulegium	Diclamus	Ebenus	
Sison	Anison	Lapis hymatites	
Smyrnion		Plantago	
Peucedanum		Spongia.	
Sagapenum		Liquores qui peri-	
Ammoniacum		munt.	
Viscum	Polium	Dioscorides libro 6. in	
Chamedrys	Leucoion	prafat.	
Nymphæa	Asplenon	Liuorem emēdātia.	
		Allis	

INDEX

Allium	Aqua maris	Papauer cornutum	
Iuglans		Sampsuchinum	
Lana succida		Smyrnion.	
Rhaponticum	Sinapi	Lupos necantia.	
Lupinum satium		Aconitum pardalian-	
Thapsia.		ches	
Locorum mulie-		Aconitum alterum	
brium remedia.		Apocynum.	
Anethum	Althæa	Luscioforum re-	
Fœnograçum		media.	
Linum	Leucoion	Fel animalium	
Trifollium.		Sanguis.	
Lumbricos ne-		Luxatis vtilia.	
cantia.		Asparagus	Acantha
Coriandri semen		Aphronitrum	
Absynthium seriphium		Bulbus esculentus	
Brassica satina		Fimum	
Chamaeleon albus		Harundo	
Calamintha		Heliotropion	
Myrrha	Portulaca	Iuglans	Lilium
Oleum cicinum		Narcissus	
Thelypteris		Polypodion	
Lupinum satium.		Vitex	Vrtica
Lumborum affe-		Vitis satina	
ctuum remedia.		Vinum pissite	
Asparagus	Capparis	Sampsuchus	Sal.
Chamaepeuce		M Aciei corpo-	
Echion	Harundo	ris remedia.	
Leucacantha		Erinaceus.	
			Mac

CURATIVVS.

Maculas tollentia.	Sandaracha	
	Triticum	
Oleum balaninum.	Baccharis	
Maculas erubescere facientia.	Apium	Asclepias
	Hemerocallis	
Crocodilea, id est, Crocodili terrestris simū.	Althea	
	Chamaepitys	
Malis medicamentis contraria.	Epimedium	Cici
	Hyojcyamus	
Adeps	Ruta	Vinacei
Pentaphyllon	Aqua maris	
Antirrhinon.	Fax vini	
Malorum quæ serpunt remedia.	Terra samia.	Mammæ virginū ne crescant.
Acacia	Plantago	
Polygonon mas	Cicuta	Cotis.
Helxine	Cicuta	Masculum filium generantia.
Strychnum satium		
Aizoon maius		
Colymbades oliuæ	Cratæogonos	
Sabina.	Phyllon	Orchis.
Mammæ morbi remedia.	Matricis morbi remedia.	
Asarum	Cotonea	Malua
Iuglans	Thus	Oleum balaninum
Erysimon	Ochra	Peonia.
Lens	Eruum	Maxillarum doloris remedia.
Asphodelus	Mentha	
Scammonia		Ceruinum cornu.

T Meat

I N D E X

Meatus aperientia.	Cedrides	Myrice
Allium	Cyperus. Tilia	Hypocistos
Meconio contraria.	Lycium	Acacia
Passum & protropon	Vitex	
vinum	Olea syluestris	
Acerum	Oxymel. Lotus	
Meliceridum mor-	Amygdala amara	
bi remedia.	Ficus	
Serum	Partbenion	Cochlea terrestres
Helleborum nigrum	Fiber	Buprestis
Epithymum	Oesyfus	Fimum
Acerum scilliticum	Cicer	Rhaphanus
Amomum	Lapathum	
Melilotus.	Brassica satina	
Menstrua prouo-	Chondrylla	
cantia.	Lactuca syluestris	
Iris Illirica	Caucalis	Eruca
Meu	Cyperus	Ocymum
Asarum	Casia	Orobancha
Cinnamomum	Porrum	Allium
Costum	Ampeloprason	
Iuncus odoratus	Nasturtium	
Balsamum	Thlaspi	Struthion
Canthamon	Cyclamino	Asphodelus
Helenium	Myrrha	Capparis
Sampsuchinum	Hedera	Anemone
Amaracinum	Aristolochia tertia	Agaricum
Abrotonum	Centaureum maius &	
Styrax	Naphtha	minus
		Ery

C V R A T I V V S.

Eryngion	Absynthium	Polium	Scordion
Origanum		Artemisia	
Tragoriganum		Leucoion	
Pulegium		Anthemis	Paonia
Eleliphacos		Erythrodanum	
Calamintha		Anagyris	
Thymus	Serpyllum	Alisma	Coris
Sampsuchus		Hypericon	
Baccharis	Ruta	Cestron	Medion
Panaces heracleon		Xyphion	Tragion
Ligusticum		Heliochryfos	
Sefeli Massiliense		Mandragoras	
Tordylon		Vrtica	Myrtus
Sison	Anisum	Adiantum	
Feniculus		Myrtus sylvestris	
Oroselinum		Laurus Alexandrina.	
Petroselinum		Daphnoides	
Hiepomarathrum		Chamadaphne	
Hipposelinum		Helleborus niger &	
Smyrnion		albus	
Daucus	Libanotis	Ampelos melena	
Melanthion		Heliotropion maius.	
Laserpitium		Vinum scilliticum	
Sagapenon	Euphorbiö	Vinum absynthite.	
Clynopodium		Vinum hyssopite.	
Chamadrys	Lilium	Vinum aromatite.	
Melissophyllum		Vinum daucite	
Prasium	Stachys	Vinum panacite	
Trifolium		Vinum helleborite.	

I N D E X

Vinum dictamnite	Fæx vini	Lapis Asiæ
Staphylinus.	Morochth ⁹	Hematites
Menstrua sisten-	Ostracites	Terra samia
tia.	Mentem commo-	
Lentisci succus	uentia.	
Myrica	Coriandrum	
Oxyacanthos	Oreoselinum.	
Thus	Palma	Metalla quæ peri-
Malum punicum		munt.
Myrtus	Diosc. lib. 6. in præfat.	
Lepus terrestris	Mollientes medi-	
Fuligo butyri	cinæ.	
Coagulum	Vide, Demollientes.	
Sanguis	Acinos	Morbi regij medi-
Acantha Arabica		cinæ.
Hieracium maius	Vide, Regij morbi.	
Nymphaea	Morborum quæ	
Peonia	serpunt remedia.	
Limonion	Vide, Malorum quæ ser-	
Medion	punt.	
Sideritis achilleos	Mulierum deside-	
Rubus	Idæa radix	
Tragos	Lysimachia	
Oxyshænos	rio quo satisfiat.	
Heliechrysos	Acorum	
Papauer satium	Picea	Pinus
Mandragora	Adeps bubulus.	
Aixon maius	Mulierum infirmi-	
Aerugo ferri	tatum remedia.	
Vinum rhetinite	Amomum	
	Balsamum	Susinum
		sefe

C V R A T I V V S.

Sefeli Maſſilienſe.	Laurinum
Mures necantia.	Suſinum.
Chamaeleon albus	Neruorum morbi
Aconitū pardalianches	remedia.
Helleborus candidus	Oleum ſcyonium
Hermol. Cor. cap. 28.	Oleum cleomeli
Muris aranei mor-	Laurinum Cyprinum
ſus remedia.	Gleucinū Amaracinū
Mus araneus	Metopium Bdellium
Absynthium	Lixiua ex ficu
Chryſogonon	Erinaceus terreſtris
Dioſc. lib. 6. cap. 62.	Cochleæ terreſtres
Muris morſus re-	Vipera
media.	Vermes terreni
Groſſi Allium.	Lac humanum
Muſcas necantia.	Triticum Poterium
Lyſimachia.	Peucedanum
Myrmecias tol-	Laſerpitium
lencia.	Lilium Satyrium
Ficus.	Meliſſophyllon
Narium morbi	Althæa Coccus
remedia.	Erigeron Cacalia
Malum punicum.	Narciſſus
Nauſeam diſcu-	Hippophæſton
tientia.	Vini qualitas
Tragoriganum	Aqua maris
Pulegium Fœniculus.	Acetum ſcilliticum
Nauſeam mouen-	Vinum ſtichadite
tia.	Vinum thymite

I N D E X

Fex vini	Fiber.	Peristereon	supinus
Nervos lædentia.	Galiopsis		
Malus	Hedera	Vua	ananthe
Vinum		Omphacinum	
Vinum gypsatum	Acetum	Oxalme	
Melagite.	Squama	eris	
Nervos tollentia.	Aerugo	aurificum	
Mel sardonm.	Chalcites	lapis	
Nigredines ab-	Flos	salis	
stergit.	Lapis	ostracites.	
Sabina.	Nubeculas	oculorū	
Modis utilia.	emendantia.		
Bdellium.	Vide,	Oculorum re-	
Nomorum morbos	media.		
curantia.	Nyctiloparū	morbi	
Asparagus	remedia.		
Sabina	Papyrus	Vide,	Lusciosorum re-
Cistos		media.	
Olea sylvestris	Olea	O	Bmutescere fa-
Olinæ colymbades			cientia.
Malum punicum		Mandragora.	
Smarides		Oculorum epipho-	
Fel animalium		ræ remedia.	
Vrina	Lilium	Afarum	
Plantago	Arisaron	Malabathrum	
Asphodelus		Cotonea	Sesamum
Maron	Prasium	Lens	Cucurbita
Orchis serapias		Anemone	
Britannica		Argemone	

Myoso

CURATIVVS.

Myosotis	Gentiana	Picea	Cupressus
Baccharis	Ruta	Sabina	Platanus
Apium	Hemerocallis	Populus alba	
Rubus idæa		Myrice	Acalis
Papauer satiuum		Ebenus	Rosa
Phlomidis		Lycium	Acacia
Aster atticus		Salix	
Viola purpurea		Olea syluestris	Olea
Cici.		Olea Aethiopica	
Oculis contraria.		Palma Thebaica	
Lactuca		Cytinus	Myrtus
Porrum	Ocymum	Cerasia	
Coriandrum		Halicababus	Mituli
Anethum.		Cochlea terrestres	
Oculorum morbo-		Scorpius marinus	
rum remedia.		Vipera	
Acorum	Casia	Senecla serpentis	
Cinnamomum		Sepia	
Amomum		Mullus piscis	
Balsamum		Ouum	Hirundines
Canchamum		Ceruinum cornu	
Crocum		Lac humanum	
Crocomagma		Costus	
Oleum vulgare		Fuligo butyri	
Elaomeli		Lana vsta	Oesypus
Oleum amygdalinum		Fel animalium	
Myrrha	Thus	Sanguis	Vrina
Fuligo thuris & resina		Mel	Amylum
& picis		Faba	Lens
			Bras

I N D E X

Brassica sativa	Gramon	Parnasium
Portulaca	Rubus	Elatine
Seris	Pepo	Papauer satiuū, & cor nutum
Lactuca sylvestris		
Ocimum	Cape	Hyoscyamus
Sinapi	Piper	Mandragoras
Zingiber	Cyclaminos	Aconitum pardalian- ches
Asphodelus		
Dracunculus maior	Aixoon	maius
Dracunculus minor	Helleborus	albus
Argemone	Anagallis	Cici Chamæsyce
Chelidonium maius	Capnos	
Othonna	Lotus	sativa
Centaurium minus	Sesamoides	maius
Tragacantha	Aloë	Aes vstum
Absynthiū	Abrotonū	Vua cenanthe
Ruta	Sampsuchus	Vinum Surrentinum
Melilotus		Acetum scilliticum
Ruta Galatica, siue syl- vestris		Cadmia Squama aris
Panaces heracleon		Aerugo aurificum
Foeniculus		Plumbum elotum
Libanotis		Stimmi Cinnabaris
Sagapenon		Chalcitis lapis
Ammoniacum		Alumen Pumex
Sarcocolla		Sal Flos salis
Chamedrys		Fax vini Spongia
Prasium	Stæbe	Corallium
Tribulus	Erinos	Pyrites

Ham

C V R A T I V V S .

Hematites	Lac schiston	Butyrum
Galaetites	Thites	Plantago Aloë
Morochthus	Sapphirus	Origanum
Geodes	Samius.	Leucoion
Opisthotonicorū ,	Orchis serapias	
id est, ceruicis ri-	Anthemis	
gore laboratium	Periclymenon	
remedia.	Rubus	
Acanthion	Staphis agris	
Eryngion	Vua ænanthe	
Laserpitium	Omphacium	
Sagapenon	Acetum scilliticum	
Satyrion	Coris.	Sandaracha
Opij remedia.	Alumen	Sal.
Sal	Orthopnoicis id est	
Disco. lib. 6. cap. 17.	difficuler spiran	
Oris halitus re-	tibus remedia.	
media.	Helenium	
Vide, Halitus oris re-	Myrrha	
media.	Cupressus	
Oris vlcerum re-	Daphnides	
media.	Cotonea	Vrina
Cyperus	Aspalathus	Struthion
Fuligo picis	Cyprus	Cyclaminos
Tilia	Acacia	Dracunculus maior
Olea syluestris	Abrotonum	
Castanea	Hysopus	
Malum punicum	Calamintha	
Mana	Thymus	Baccharis
	T	5 Sel

I N D E X

Teledi Masiliense	Mastiche	Resina
Hieracium maius	Fuligo picis	Grossi
Smyrnon	Lixiua ex ficu	
Sphondylium	Vrina	Alumen
Peucedanum	Chondrylla	
Melanthion	Vide supra, Genarum	
Ammoniacum	morbi remedia.	
Melissophyllon	Palpebrarum pilli	
Bechion	Botrys	euulsi ne rena-
Anemone	Hippuris	scantur.
Vrtica	Elaterium	Tellina
Hippophaeston	Sanguis	Capnos.
Vinum panacite.	Pallidum colorem	
Olsium squamas	facientia.	
extrahentia.	Hieracium minus	
Aristolochia	Aloë.	
Ampelos leuce.	Panorum remedia.	
Ossa fracta conso-	Atriplex	Acetum
lidantia.	Bulbus esculentus	
Veronica	Xyris.	Coriandrum cum faba
Oues necantia.	fracta	
Nerion.	Conixa	Ficus
Oxypara ingre-	Galiopsis	
dientia.	Olea syluestris	
Ligusticum	Helxine	
Caros	Anethum.	Ocymastrum
P Alpebrarum re-	Ammoniacum	
media.	Ifatis	Plantago
Vnguentum rosaceum	Xyphion.	

Pant

C V R A T I V V S.

Pántheras necátia.	Vinum phthorium.
Aconitum pardalian- ches.	Partus quibus iuuatur.
Papaueris curatio.	Iris Illirica
Dioscor. lib. 6. cap. 17.	Cinnamomum
& 18.	Balsamum
Papularum re- media.	Vnguentum telinum
	Irinum
Vrina	Flos aris.
	Amaracinum
Paralyticorum re- media.	Myrrha
	Picea
	Fiber
Cápparis	Olea Aethiopica
Erythrodanum	Oesyfum
	Finum
Colocynthis	Cicer
Ampelos melena	Lupinum satium
Vinum scilliticum	Allium Cyclaminos
Aphronitrum.	Dracunculus maior
Partus necantia.	Dracunculus minor
Daphnides	Hedera
Coagulum	Gentiana
Adeps hircinus & ouil	Centaurium maius
lus & bubulus	Centaurium minus
Nasturtium	Pulegium
Thlassi	Ruta
	Eleliphacos
Hedysaron	Calamintha
Helloborus albus &	Baccharis
niger	Panaces heracleon
Colocynthis	Staphylinus
Ampelos leuce	Thynni falsi caro

Ses

I N D E X

Seseli Masiliense		Parotidum id est,
Smyrnon Peucedanū		aurium aposte-
Sagapenum Galbanū		matū remedia.
Clinopodium	Ficus	
Ammoniacum	Finum	
Chamaedrys	Linum	Faba
Prasium	Bechion	Lapathum
Artemisia	Conixa	Plantago
Leucoion		Erysimon
Onosma	Anthemis	Viscum
Anchusa		Althaa
Mandragoras		Psyllium
Laurus Alexandrina		Strychnon satium
Ampelos leuce	Vrtica	Galiopsis
Heliotropium maius		Terra cimolia.
Vinum panacite		Et in verbo, Aurium
Vinum helleborite		medicina.
Alumen	Sulphur	Pauescentium
Lapis Iaspis		remedia.
Aetites	Samius.	Linum Melicratum
Paronychiarum, id		Hydromel.
est, vngulū mor-		Pecoris scabiem
borum remedia.		emendantia.
Thus cum melle		Vide, Iumentorum sca-
Olea sylvestris		biem.
Myrtus	Ebur	Pecori vtilia.
Paronychia		Adiantum.
Vua ænanthe		Pecus necantia.
Aerugo ferri.		Nerion
		Aconitum lycoctonon.
		Pecus

C V R A T I V V S.

Pecus mortuum extrahentia.		Pedum qui à frigo- re alserūt remedia.
Aristolochia.		Cyclaminos.
Pectoris morbi remedia.		Pedum rimarum remedia.
Acorus	Men	Scilla.
Coctum	Myrrha	Perfrictionis me- dicinæ.
Iuncus odoratus		Iris Illirica
Pithides		Cyperus
Terebinthina		Balsamum
Iuniperus	Ficus	Oleum
Pomum		Ficus Aegyptia
Nasturtium	Piper	Vinum stichadite.
Chelidonium minus		Percussis à fe- ris vtilia.
Rhaponticum		
Stichas	Thymus	Balsamum
Ruta	Libanotis	Paliurus
Sagapenum		Mustela
Ammoniacum		Ouum
Scordion	Bechion	Argemone
Vrtica		Hippomarathrum
Isopyrum		Coagulum
Vinum cedrite		Sanguis
Vinum aromatite		Piper
Vinum nectarite		Elaphoboscon
Vinum daucite.		Phyllitis.
Pediculos necantia.		Pernionum re- media.
Allium	Alumen	Vnguentum melinum
Mel	Cedria.	& telinum

Thus

I N D E X

Thus cum suillo adipe	Myrica	Myrtus
Acacia	Ficus Lixinia ex ficu	
Cancri	Cancri	Malua
Pulmo marinus	Asparagus	
Vngues asini	Lactuca syluestris	
Adeps	Lens Hedera	Abrotonum
Eruum	Daucus.	
Rapa sativa	Beta Sphondylium	
Cyclammos	Aparine Phalangium	
Dracunculus maior	Myrrhis	Aqua maris
Dracunculus minor	Diosc. lib. 8. cap. 58.	
Asphodelus	Scilla Phagedænæ morbi	
Batrachion	Arction	remedia.
Cotyledon prima	Fel.	Fimum
Aqua maris	Dracunculus minor	
Alumen.	Isatis	
Peripneumoniaco-	Chamaleon niger	
rum remedia.	Panaces Staphylinus	
Abrotonum	Petasites	Characias
Tragoriganum.	Ampelos leuce.	
Pestilentiaæ con-	Vinum	
traria.	Acetum	
Myrrhis, id est celiso-	Alumen.	
lium	Sal	
Vinum omphacite.	Flos salis.	
Phalangiorū iētus	Pharico veneno.	
remedia.	contraria.	
Cinnamomum	Vinum Albanum	
Terebinthus	Diosco. lib. 6. cap. 19.	

pbl a

C V R A T I V V S.

Phlegmatis con- traria.	Pili genarum ne defluant.
Plantago.	Spica nardi
Phreneticorum re- media.	Cochleæ terrestres Oesypus
Crocinum	Choudrylla
Vitex	Armenius lapis.
Asparagus	Pili palpebrarum euulti ne rena- scantur.
Serpyllum	
Coniza tertia	
Leucoion.	Tellina
Phthiriasis, siue pe- dicularis morbi remedia.	Sanguis Capnos. Pili alarum euulsi ne renascantur. Faba.
Strigmenta gymnasto- rum	
Myrica	Pituitæ crassæ re- media.
Hedera	
Staphis agria	Iris Illyrica
Sandaracha.	Sesamum
Phthilicorum re- media.	Hyssopus Thymoxalme.
Pix	Adeps Pituitæ remedia.
Porrum	Agaricum Cinnamomum
Rhaponticum	Styrax Naphtha
Acantha	Vlmus
Prasium	Auellana
Cestrum	Ouum
Lapis Asius.	Serum

Vrin

I N D E X

Vrina	Sideritis achilleos
Hordeum	Hyoscyamus
Linum	Helleborum nigrum
Faba	Sesamoides maus
Lupinum satium	Cucumis
Agrio raphanus	Elaterium
Portulaca	Staphis agria
Cucurbita	Thapsia
Capa	Hippophaës
Sinapi	Hippophaëton
Piper	Cici Characias
Cyclaminos	Lathyris
Dracunculus maior	Scammonia
Capparis	Thymelea
Anemone	Ebulus
Anagallis	Apios
Centaurium minus	Colocynthis
Tragacantha	Epithymon
Hyssopus	Empetron
Origanus	Ampelos leuce
Tragoriganum	Polypodion
Pulegium	Heliotropium maus
Thymus	Vua passa
Ruta	Aqua maris
Pyrethrum	Vinum rhetinite
Sphondylium	Vinum aromatite
Melanthium	Vinum mandragorite
Parthenion	Vinum scammonite
Clematis	Sulphur Peplus
	Puro

CURATIVVS.

Pityocamparum	Brassica sativa		
curatio.	Seris		
Diosc. lib. 6. cap. 2	Cucurbita		
Plagarum vibices	Aros		
emendantia.	Asphodelus		
Susmon.	Bulbus		
Plantæ quæ peri-	Esulentus		
munt.	Pulegium		
Diosc. lib. 6. in prafat.	Panaces	Heracleon	
Pleureticorum re-	Libanotis		
media.	Scordion		
Staphylinus	Leucoion		
Laserpitium	Androsaces		
Aethiopsis.	Helxine		
Podagræ morbi	Papauer sativum		
remedia.	Hyoschyamus		
Amomum	Naphtha	Lens palustris	
Populus nigra	Amurca	Aizoon maius	
Salix	Ficus	Brion thalassion	
Cochlea terrestres		Phycus marinus	
Mustela		Cucumis anguinus	
Marinus pulmo		Balanus myrepica	
Lac humanum		Ebulus	
Adipum medicina		Heliotropium maius	
Sanguis scilicet men-	Vua passa		
struus	Acetum	Ferrum	
Fimum	Hordeum	Sulphur	Sal
Lens		Lapis Asius	
Kapa sativa		Lapis gagates	
		V	Teste

I N D E X

Testa siue terra forna cum.	Pruriginem facien- tia.
Polypi morbi re- media.	Scolopendra Ephemeron Opium.
Dracunculus maior	Pruriginem emen- dantia.
Dracunculus minor.	
Præsteris serpentis morsus remedia.	Vrina Eruum Lapathum Aloë
Omtotarichos	Origanum Pulegium
Rubus.	Eleliphascos Melilotus
Præpositiorū mor- bi remedia.	Balanus myrsifca Acetum Alumen
Aloë.	Sulphur Sal.
Præcordiorum re- media.	Pilothrum, siue un- guentum depila- torium.
Scordion	Lepus marinus
Vinum thymite	Hedera
Vinum daucite.	Ampelos leuce
Præcipitatis ex alto vtilia.	Dryopteris Arsenicū.
Iris Illyrica	Psoræ morbi reme- dia.
Vuex	
Asparagus	Cardamomum
Auisum	Oleum amygdalinum
Cannabis satina.	Lycium
Profluuij genituræ remedia.	Olia Palma elate
Vide Genitura profu- uū in somno.	Ficus Erinaceus marinus

CURATIVVS.

Cicer		media
Lupinum satium		Iuncus odoratus
Batrachion		Balsamum
Chelidonium minus		Cedria
Origanum		Amygdalus amara
Pentaphyllon		Ficus
Staphis agria		Lac
Balanus myrepfica		Pulegium
Ampelos leuce		Ruta
Vitis sativa		Sagapenum
Aqua maris	Sal.	Symphiton
Psyllij curatio.		Pentaphyllon
Disco. lib. 6. cap. 10.		Chryfocome
Pterygij morbi re-		Vrtica
media.		Thapsia
Acacia	Rhus	Melicratum
Malum punicum		Vinum hyssopite
Myrtus	Ficus	Vinum aromatite.
Glycyrrhiza	Aloë	Pulices necantia.
Prasium	Pentaphyllon	Vnguentum telinum
Characias		Crocium
Ampelos leuce		Butyrum.
Vua cenanthe		Putredinum genita
Acetum	Alumen	Hum remedia.
Sal	Ferri rubigo.	Aspalatus.
Pubertas ne erum-		Putredines purgan
pat.		ria.
Hyacinthus.		Irinum
Pulmonis morbi re		Cinnamomum

I N D E X.

Pix	Sal.	Polygonum duplex.
Q Vadrupedum		Clymenon
scabiem emē-		Periclymenon
dantia.		Helxine
Vide Iumentorum sca-		Papauer satium
biem.		Psyllium
Quartanę febris re-		Cicuta
media.		Lens palustris
Vide Febris quartana		Aizoon duplex.
remedia.		Erigeron
R Adices quę pe		Phacos thalassion.
rimunt.		Potamogeton
Diosc. lib. 6. in prefat.		Cytisus
Raucedinis re-		Ebulus.
media.		Acetum
Tragacantha.		Omphacomeli
Reduuias sanantia.		Pompholix.
Ferri rubigo.		Plumbum olotum.
Refrigerantes medi		Spuma argenti.
cinę.		Cerussa
Vnguentum melinum.		Coralium.
Cupressus		Terra.
Rodides		Lapis samius
Rosa	Acacia	Terra ampellitidis.
Ouum Sonchos.		Regij morbi re-
Seris		media.
Lactuca	Caros	Nardi spica.
Coriandrum		Schistos
Hieracium maius.		Ceruinum cornu.

<i>Fimum</i>	<i>Cicer</i>	<i>Renum doloris</i>
<i>Lapathum</i>	<i>Atriplex</i>	<i>remedia.</i>
<i>Asparagus</i>		<i>Amygdala amara</i>
<i>Erisimon</i>		<i>Asparagus Anagallis</i>
<i>Scilla</i>	<i>Chelidonium</i>	<i>Agaricus</i>
<i>Aloë</i>	<i>Absynthium</i>	<i>Anthilis</i>
<i>Origanum</i>		<i>Anchusa</i>
<i>Hipomarathrum</i>		<i>Halcyonium</i>
<i>Libanotis</i>		<i>Cardamomum</i>
<i>Sphondylium</i>		<i>Calamus odoratus</i>
<i>Lacerpitium</i>		<i>Cicer</i> <i>Casia</i>
<i>Prasium</i>		<i>Cinnamomum</i>
<i>Scordion</i>		<i>Chamapitys</i>
<i>Asplenon</i>		<i>Passum</i>
<i>Anthemis</i>		<i>Glycyrrhiza</i>
<i>Peonia</i>		<i>Iuncus odoratus</i>
<i>Erythrodanum</i>		<i>Laurinum</i>
<i>Chamapitys</i>		<i>Lac</i>
<i>Pentaphyllon</i>		<i>Lotus satiua</i>
<i>Hyacinthus</i>		<i>Men</i>
<i>Hlicacabus</i>		<i>Pistacia</i>
<i>Chamaciffoſos</i>		<i>Nardus Gallica</i>
<i>Oſyris</i>		<i>Nuclei pini</i>
<i>Myrtus ſylueſtris</i>		<i>Oleum amygdalarum</i>
<i>Elaterium</i>		<i>Palma elate</i>
<i>Vinum chamedryte</i>		<i>Portulaca</i>
<i>Vinum calamintithe</i>		<i>Plantago</i>
<i>Vinum nardite</i>		<i>Porum</i>
<i>Sulphur.</i>		<i>Petroſelinum</i>

I N D E X

Peucedanum	Daphnoides	Ficus
Paeonia	Fax vini	Macer
Rhaponticum	Oleum oleastri	
Saccharum	Ouum	Percica
Scandyx	Portulaca	
Smyrniou	Plantago	
Symphyton	Staphis agria	
Stratiotes aquaticus	Triticum	
Tragacantha	Vini qualitas	
Cordylon	Vinum labrusca	
Vrina	Vinum ex pyris	
Vetonica	Vinum myrtite.	
Vua passa	Ricinos necantia	
Vinum	Cedria.	
Vinum cydonite	Rigores seu horro-	
Vinum holosanthinum	res febrium ex-	
Erinaceus terrestris	cutientia.	
Feniculus	Gleucinum	
Vinum absynthite	Piper	
Vinum nardite	Panaces heracleum	
Vinum aromatite	Staphylinus	
Oleum balaninum.	Vinum cedrite	
Rhagadum reme-	Piretrum.	
dia.	Rimarum sedis re-	
Pix	Lycium	media.
Vitex	Cancri.	Vide, sedis rimarum.
Rheumatismis uti-	Rosionis	remedia.
lia.	Lac schistum	
Acetum	Cupressus	Paeonia

Ru

Ructum mouentia.	Leucacantha
Mastiche	Abrotonum
Rhaphanus	Origanum
Anethum	Calamintha
Smyrniūm	Serpyllum Baccharis
Vinum daucite.	Panaces heracleon.
Ruptorū remedia.	Libanotis
Acorus	Laserpitium
Cardamomum	Sagapenum
Asarum	Galbanum
Calamus odoratus	Polycnemom
Helenium	Clinopodion
Bdellium	Altea Cestrum
Iuniperus	Symphiton
Cedrides	Holosteum
Halimos	Xiris Hippuris
Lixiua ex ficis	Heliobryson
Fel	Phlomidis
Finum	Ampelos leuce
Dracunculus maior	Vinum daucite
Dracunculus minor	Vinum tragoriganite
Aspondelus	Vinum panacite
Bulbus esculentus	Lapis scistos.
Capparis	S Agitas infixas ex
Rhaponticum	trahentia.
Gentiana	Vide, spicula infixa.
Aristolochia	Saliuam euocan-
Centaurium	tia.
Acantha	Pirethrum.

Scabiei morbi re- media.	Smarides
Argemone prima	Mullus piscis
Chameleon niger	Locusta
Helleborus niger	Lacerta
Oesypum	Mures domesticis
Sal	Fimum
Oleum oleastris	Lapathum
Sinapi	Sonchos
Sulphur	Seris
Vnguētum melinum.	Lactuca sylvestris
Scolopendræ mor- sus remedia.	Ocymum
Grossi	Abrotonum
Scolopendra	Sampsuchum
Asphodelus	Hieracium maius
Sal.	Delphinium
Disco. lib. 6. cap. 59.	Lacerpitium
Scorpionis ictus re- media.	Atractilis
Cyperus	Lichnis vtraque
Amomum	Millefolium
Cardamomum	Phalangium
Cinnamomum	Polemonia
Daphnoides	Chamaesyce
Myrtus	Heliotropium
Ficus	Scorpioides
Cancri	Aqua maris
Scorpius terrestris	Vinū rethalassomenū
	Vinum cydonite
	Sulphur
	Sal

C V R A T I V V S.

Lapis saphirus.	Stachys	Artemisios
Diosc. lib. 6. cap. 60.	Oenanthe	
Scorpiones necan- tia.	Hemerocallis	
	Herythrodanum	
Cancri.	Anagiris	Myrtus
Scorpionis mari- ni ictus remedia.	Adiantum	
	Ampelos leuce	
Vrina	Vinum dictamnite.	
Asphodelus	Sedis rimarum re- media.	
Plumbū syncerum & crematum	Strigmenta balnearū	
Sulphur.	Men	Aloē
Diosc. lib. 8. cap. 61.	Dipsacos	
Scorpiones torpe- facientia.	Leucoion.	
	Sedis inflāmatio- nis remedia.	
Delphinion	Oleum cicinum	
Lychnis sylvestris	Amaracinum	
Lens palestria.	Lens	Libanotis
Secundinas trahē- tia.	Symphyton	
Balsamum	Erigeron.	
Sampsuchinum	Sedis morbi reme- dia.	
Abrotonum		
Picea	Schistos	Thus
Fiber	Iecur mergi	Lentiscus
Linum	Pix	Rosa
Aristolochia tertia	Amurca	
Thymus	Pulegium	Malum punicum
Prasium	Myrtus	Cancri Ouum

I N D E X

Ouum	Oesipum	Paliurus	
Adeps	Fel	Vitex	
Lens	Malua	Canceri	
Althaa	Portulaca	Hippopotamus	
Sonchos	Anagallis	Fiber	Mustella
Melilotus		Gallinaceus	
Laserpitium		Cantharides	
Aster Atticus		Chondrylla	
Viola purpurea		Nasturtium	
Cucumis anguinus		Dracunculus	
Colocynthis		Asphodelus	
Acetum		Rhaponticum	
Oxalme		Aristolochia tertia	
Vinum terebinthinum		Origanum silvestre	
Flos aris		Baccharis	
Plumbum elotum.		Ruta	
Semina quæ peri- munt.		Phlomos, siue verba- scum	
Diosc. lib. 6. in præfat.		Panaces chironium	
Sensibus nocentia.		Staphylinus	
Vinum annosum.		Smyrnon	
Sensus recreantia.		Aparine	
Lapis Samius.		Chamadrys	
Sepis bestiolarum mor- sus remedia.		Lychnis fatiua, siue co- ronaria	
Portulaca		Erythrodanum siue	
Oximel.		Rubia	
Serpentium venenis contraria.		Sparganion	
		Polygonon mas	
			Clemas

C V R A T I V V S.

<i>Clematis daphnoides.</i>	<i>Iris Illyrica</i>	
<i>Polemonia.</i>	<i>Asarum.</i>	
<i>Anchusa</i>	<i>Cinnamomum</i>	
<i>Ocimoides</i>	<i>Palsamum</i>	
<i>Hyacinthus</i>	<i>Pix</i>	<i>Naphtha.</i>
<i>Mandragoras</i>	<i>Iuniperus</i>	
<i>Nerion</i>	<i>Platanus</i>	
<i>Adiantum.</i>	<i>Erica</i>	<i>Glandes.</i>
<i>Serpētes fugan-</i>	<i>Pistatia</i>	
<i>tia.</i>	<i>Ficus Aegyptia</i>	
<i>Iuniperus</i>	<i>Pastinaca piscis</i>	
<i>Cornu ceruinum</i>	<i>Rana</i>	
<i>Adeps.</i>	<i>Gobius</i>	
<i>Nasturtium</i>	<i>Fel</i>	
<i>Dracunculus maior</i>	<i>Omotharichos</i>	
<i>Abrotonum</i>	<i>Fimum</i>	
<i>Origanum</i>	<i>Marinus pulmo</i>	
<i>Calamintha</i>	<i>Mel</i>	<i>Eruum:</i>
<i>Peucedanum</i>	<i>Dictamnus</i>	
<i>Melanthion.</i>	<i>Rhaphanus</i>	
<i>Galbanum.</i>	<i>Agaricum</i>	
<i>Polium</i>	<i>Brasica sativa</i>	
<i>Oenanthe</i>	<i>Cyclaminos</i>	
<i>Lysimachia</i>	<i>Ampelloprason</i>	
<i>Aster Atticus</i>	<i>Dracunculus minor</i>	
<i>Vinum conixite</i>	<i>Asphodelus</i>	
<i>Lapis gagates.</i>	<i>Anagallis</i>	
<i>Serpentium morsus.</i>	<i>Acantha leuce.</i>	
<i>remedia.</i>		<i>Abro</i>

I N D E X

Abrotonum	Adiantum
Asclepias	Peristereon <i>supinus</i>
Origanum	Ebulus
Lilium	Ampelos <i>leuce</i>
Calamintha	Vitis <i>fatua</i>
Clinopodium	Vinum
Serpyllon	Acetum
Leontopetalon	Oximeli
Panaces <i>heracleon</i> &	Vinum <i>conixite</i>
<i>asclepion</i>	Vinum <i>panacite</i>
Cuminum <i>fatuum</i> &	Sai
<i>syluestre</i>	Cinis <i>vitis</i>
Ammi	Lapis <i>ophites</i> .
Feniculum	Serpentes ne fe- riant.
Daucus	Cerui <i>medulla</i> .
Libanotis	Serpentes <i>necan-</i> tia.
Sagapenon	Anchusa <i>onocheles</i>
Prasion	Vinum <i>cedrite</i> .
Phyllitis	Siccantes <i>medici-</i> nae.
Trifolium	
Scordion	
Cestron	Ammi
Perichlymenos	Bromos
Echion	Cistos
Ocymoides, <i>sive ocyma-</i>	Cuminum <i>fatuum</i>
<i>strum</i>	Ebulus
Rubus Eupatorium	Aes <i>vstum</i>
Heliochryson	Arena <i>litoris</i>

Lib

CURATIVVS.

Libanotis	Allium	
Mentha	Capparis	
Pompholyx	Vini qualitas.	
Spodium	Sitim extinguen-	
Rubus	tia.	
Terra Chia	Glycyrrhiza	
Rubrica sinopis	Symphyton.	
Fax vini	Smilaci contra-	
Diphryges.	ria.	
Singultum pellen	Vide, Taxo contraria.	
tia.	Somniferæ medici-	
Fiber	na.	
Sisymbrium	Amygdala amara	
Rhaponticum	Halicatabus, siue sola-	
Mentha	num vesicarum	
Aristolochia	Anisum	
Anethum	Amonum	
Cuminum sylvestre	Cistos tercia, siue lada-	
Alysson	num	
Asplenon	Baccharis	
Clymenum	Dorycnion	
Saxifragum.	Hyoſchyanus	
Siriacis remedia.	Lactuca	
Cucurbita	Iris illyrica	
Pepo	Opium Mandragoras	
Heliotropium maiss.	Papauer rhaeas, siue sa-	
Sitim generantia.	liuum	
Ca-pe	Porrum	Styrac
		Smil

I N D E X

<i>Smilax hortensis</i>	Spiritum, id est fla-
<i>Strychinon hypnoticon</i>	tum generantia.
<i>sive solanum somni-</i>	<i>Gentiana.</i>
<i>ficum</i>	Spirantibus diffi-
<i>Vitex</i>	culter vtilia.
<i>Vinum nouum</i>	<i>Vide, Orthopnoicis.</i>
<i>Lapis memphites.</i>	Spiritus discurren-
Somnum discutiē	tes coërcentia.
tia.	<i>Bdellium.</i>
<i>Sphondylion</i>	Spirantibus vitam
<i>Peucedanum.</i>	auferentia.
Somnia imaginosa	<i>Cedria.</i>
& mala indu	Spicula infixā cor-
centia.	pori extra
<i>Faba</i>	hentia.
<i>Lens</i>	<i>Anagallis</i>
<i>Pygnoconomum</i>	<i>Harundo</i>
<i>Smilax leuis.</i>	<i>Haristolochia</i>
Sordes purgantia.	<i>Dictamnus</i>
<i>Irinum</i>	<i>Propolis</i>
<i>Cortex thuris</i>	<i>Narcissus</i>
<i>Sabina.</i>	<i>Oxyachantha.</i>
Spaticorum reme-	<i>Silurus</i>
dia.	<i>Triticum</i>
<i>Fiber.</i>	<i>Tragion</i>
Spasmi remedia.	<i>Xyphion</i>
<i>Vide, conuulsionis reme-</i>	<i>Xyris</i>
<i>dia.</i>	<i>Lacerta.</i>

Sp̄i

C V R A T I V V S.

Spissandi vim ha-	<i>Pumex Corallium</i>
bentia.	<i>Rubrica synopsis</i>
<i>Acacia</i>	<i>Lapis hematites.</i>
<i>Malus</i>	<i>Spleneticis vtilia.</i>
<i>Cotonea</i>	<i>Vide, Lienis morbi re-</i>
<i>Malum syluestre</i>	<i>media.</i>
<i>Amygdalus amara</i>	<i>Spumæ argenti cõ</i>
<i>Baccharis</i>	<i>traria.</i>
<i>Britannica</i>	<i>Vinum in commune.</i>
<i>Polygonon mas & fæ-</i>	<i>Squamas ossium</i>
<i>mina</i>	<i>extrahentia.</i>
<i>Clymenum</i>	<i>Aristolochia tertia</i>
<i>Medion</i>	<i>Peucedanum.</i>
<i>Rubus</i>	<i>Squaphylomatis</i>
<i>Helxine</i>	<i>remedia.</i>
<i>Idea radix</i>	<i>Palma Thebaica</i>
<i>Hippuris</i>	<i>Lapis schistos</i>
<i>Psyllion</i>	<i>Lapis sapphyros.</i>
<i>Bryon thalassion</i>	<i>Sternutamentum</i>
<i>Potamogeton</i>	<i>mouentia.</i>
<i>Acetum</i>	<i>Iris</i>
<i>Vinum Hadrianum</i>	<i>Illirica</i>
<i>Aerugo aurificum</i>	<i>Fiber</i>
<i>Vinũ nigrũ labruscæ</i>	<i>Ptarmice</i>
<i>Vinum Tyburtinum</i>	<i>Sinapi</i>
<i>Cadmia</i>	<i>Struthion Batrachion</i>
<i>Pompholyx</i>	<i>Daphnoides</i>
<i>Squama aris</i>	<i>Helleborus albus.</i>

I N D E X

Steriles foeminas facientia.	Absynthium seriphit ^o Balanus myrepfica.
Vide, Generationem de primentia.	Vua Thymelea
Stigmatum reme- dia.	Ebulus Prasium Galbanum
Batrachion	Aqua maris
Mandragora.	Vinū tethalassomenū.
Stomacho contra- ria.	Stomachi morbi remedia.
Terebinthina	Men
Cedrides	Nardi spica
Melimela	Nardum Gallicum.
Pruna	Malabathrum
Arbutus	Iuncus odoratus
Iuglans	Agallochum.
Auellana	Helenium
Ficus	Oleum balaninum
Hordeum.	Mastichinum
Less	Vnguentum rosaceum.
Malua	Susinum
Porum	Nuclei pini
Brasica sativa & ma- rina	Mastiche Cupressus Iuniperus Laurus.
Cape	Populus nigra
Nasturtium	Rosa
Capparis	Olinæ colimbades.
Absynthium	Palma

Pal

CURATIVVS.

Palma elate	Lampfana
Malum punicum	Brassica fatiua
Siliqua	Portulaca
Myrtus	Sonchos
Cotoned	Seris
Mala Epirotica	Cucumis
Armeniaca	Lactuca
Mespilus	Gingidium
Lotus	Scandyx
Pruna	Aphace
Amygdala dulces	Ampeloprasum
Pistacia	Allium
Iuglans	Zingiber
Morus persea	Scilla
Ficus Aegyptia	Bulbus esculentus
Ionia	Agaricum
Cochea terrestres	Rhaponticum
Ouum	Gentiana
Lac	Acantha leuce
Lac humanum	Aloë
Caseus	Absynthium
Lana succida	Mentha
Oryza	Tragoriganum
Lyncurion	Pulegium
Saccharum	Melilotus
Faba Aegyptia	Ligusticum
Sifer	Caros
Lupinum satium	Anethum
Lapathum	Cyminum sylvestre

I N D E X

Hieracium maius	Vinum melitite
Apium	Vinum scilliticum
Petroselinum	Vinum cydonite
Smyrnion Eæniculus	Vinum apÿte
Scordion	Vinum anethinum
Artemisia	Vinum rhoite
Nymphaea Faonia	Vinum myrtite
Cestron	Vinum therebinthinũ
Poligonon mas	Vinum phænicite
Rubus	Vinum absynthite
Strychnon satium	Vinum bunite
Cotyledon prima	Vinum dictamnite
Erigeron Adianthum	Vinum calaminthite
Aster Atticus	Vinum aromatite
Viola purpurea	Vinum neclarite
Chamadaphne	Vinum nardite
Colocynthis	vinũ ex syluestri nar-
Vitis samia	do
Nuclei acinorum	Vinum selenite
Vua ænanthe	Ferrum
Omphacium	Flos salis
Vini qualitas	Fax vini
Phalernũ Hydromel	Lapis alabastrites
Thymoxalme	Lapis Samius.
Omphacomeli Vinum	Strumæ gutturis
Vinum Surrentinum	remedia.
Vinum omphacite	Iris Ilirica
Vinum nigrum ex la-	Grossi
brusce floribus.	Vipera

Must

C V R A T I V V S.

Mustela	Absyntium.		
Vnguis asini	Stranguriæ mor-		
Fimum	bi remedia.		
Hordeum	Aspalathus		
Lolium	Gedrites		
Fabæ	Locusta		
Lens	Asparagus		
Lupinum sativum	Sisymbrium		
Lapathum	Medica		
Andrachme, siue por-	Panaces heracleon		
tulaca sylvestris	Seseli Massiliense		
Plantago	Piper	Hipposelinon	
Capparis		Hippomarathron	
Argemone		Polycnemom	
Coriandrum		Clinopodium	
Libanotis		Oenanthe	
Laserpitium		Conixa	
Aparine	Millesolium	Asplenon	Cape
Scordion		Onobrycis	
Lithospermum		Polygonon mas	
Cotyledon prima		Saxifragon	
Galiopsis		Xyris	
Pseudobunion		Laurus Alexandrina	
Adiantum		Tragion	
Teste siue terra forn-		Pseudobunion	
cum.		Adianthum.	
Strangulatus re-		Stypticæ medici-	
media.		næ.	
Irinum		Vide, Adstrictoria me-	
		X 3	dici

I N D E X

<i>dicina.</i>	<i>Fel</i>	<i>Sanguis</i>
Succi qui perimūt.	<i>Sagapenum</i>	
<i>Diosco. lib. 6. in prafat.</i>	<i>Euphorbium</i>	
Sudorem deprimē	<i>Chamaefyce</i>	
<i>tia.</i>	<i>Harena litoris.</i>	
<i>Oleum</i>	<i>Sugillatorum re-</i>	
<i>Oleum omphacinum</i>	<i>media.</i>	
<i>Oleum oleatri</i>	<i>Acetum</i>	<i>Sal.</i>
<i>Myrtinum</i>	<i>Superciliorum ra-</i>	
<i>Lentiscinum</i>	<i>ritati vtilia.</i>	
<i>Vnguentum melinum</i>	<i>Picea.</i>	
<i>Rhodides</i>	<i>Supercilijs glabris</i>	
<i>Myrtus</i>	<i>vtilia.</i>	
<i>Bulbus esculentus</i>	<i>Fuligo resinæ.</i>	
<i>Vinum myrsinite</i>	<i>Suppurationis tuber</i>	
<i>Sulphur</i>	<i>culorum remedia.</i>	
<i>Gypsum</i>	<i>Crocomagma</i>	
<i>Terra samia.</i>	<i>Palimpissa.</i>	
Sudores euocātia.	<i>Suppurationum re</i>	
<i>Metopium vnguentum</i>	<i>media.</i>	
<i>Smyrnum</i>	<i>Ficus Aegyptia</i>	
<i>Pyrethrum</i>	<i>Mel</i>	<i>Hordecum</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>Lolium</i>	<i>Cucurbita</i>
<i>Flos salis</i> !	<i>Ligusticum</i>	
<i>Anchusa</i> <i>Lycopsis.</i>	<i>Smyrnon</i>	<i>Althæa</i>
<i>Sues necantia.</i>	<i>Mandragoras</i>	
<i>Chamaleon albus.</i>	<i>Vrtica</i>	
Suffusionum mor	<i>Narcissus</i>	
<i>bi remedia.</i>	<i>Ampelos lence</i>	
		<i>Diphry</i>

Diphryges.	Vide, Phthysicorum re-
Suspensoriorum re-	media.
media.	Tabescentibus
Cantharum	utilia.
Cyphi	Daphnoides
Oleum amygdalarum	Vinum strobilite.
Pix	Taxo contraria.
Ficus	Vinum in commune
Vulpinus pulmo	Acetum
Eruum	Diosc. lib. 6. cap. 12.
Plantago	Tela infixata corpori
Agaricum	bus extrahentia.
Rhaponticum	Vide, Spicula infixata.
Aristolochia tertia	Tenasmi morbi
Hyssopum	remedia.
Thymus	Lac schiston
Acinos	Fanogracum
Ruta	Linum Eruum
Galbanum	Teredinem sen-
Ammoniacum	tentia.
Prasium	Ficus Aegyptia
Parthenium	Hyoscyamus.
Anagyris	Teredinem non sen-
Adiantum Thapsia	tentia.
Ampelos leuce	Tilia.
Vinum passite	Hermol. Cor. cap. 133.
Vinum hyssopite.	Teredinem ne-
T Abidi corpo-	cantia.
ris remedia. Sal.	

I N D E X

Testium morbi re- media.	Lupinum satium
Vitex	Eleliphacos.
Myrtus	Thoracis remedia.
Cicer	Cerebrum gallinacei
Faba	Glycyrrhiza.
Erysimon	Thymos absumen- tia.
Asphodelus	Smaris Fimum
Melilotos	Thymus Ruta
Ruta	Heliotropium minus
Cyminum	Vitis sativa Sal.
Lilium	Tibiarum vlcerum remedia.
Hyoscyamus	Hydropiper
Erigeron	Sal Ampelos leuce.
Vua passa	Tineas latas pel- lencia.
Geodes lapis	Cardomomum
Terra samia	Costum
Cimolia.	Malicorium
Thapsiæ contraria.	Melimela
Diosco.lib.6.in prefat.	Iuglans Morus
& cap.33.	Heliotropium minus
Theriacam ingre- dientia.	Vinum absynthite
Rapa sativa	Lupinum satium
Zingiber	Brassica sativa
Dictamnus	Portulaca
Apium.	Chamaleon albus
Theriomatum re- media.	Hyssopum

Cal.s

CURATIVVS.

Calamintha		Lac schiston	
Thymus	Ruta	Mel	Sinapi
Coriandrum		Aloë	
Melilotum		Origanum	
Bryon thalassion		Britannica	
Pteris		Periclymenos	
Thelypteris		Helxine	
Vinum cedrite		Peristereon supinus	
Calcanthum		Omphacium	
Anchusa tertia.		Vinum myrsinite	
Tineas rotundas ge		Flos aris	
nerantia.		Alumen	Sal.
Triticum.		Torminis remedia.	
Tineas necantia.		Iris Illyrica	
Absynthium seriphion		Acorus	Meu
Mentha		Cardamomum	
Heliotropium minus		Balsamum	
Cedria		Agallochum	
Aizoon maius.		Oleum	
Tineis contraria.		Iuniperus	
Citria.		Halimos	
Tonfillarum morbi		Iuglans	
remedia.		Ficus	
Pix	Cedria	Fiber	
Lycium		Talus suis	
Pruna		Triticum	
Morus		Milium	Panicum
Ficus		Eruum	Atriplex
Hirundines		Sisymbrium	

I N D E X

Piper	Scilla	Vinum hyssopite
Agaricum		Vinum tragoriganite
Rhaponticum		Vinum panacite
Centaurium maius		Aphronitrum
Eryngion		Et in verbo, Dysenteri-
Calamintha		corum remedia.
Serpyllum		Torporis remedia.
Sampsuchus	Ruta	Fagus.
Banaces heracleon		Torionis remedia.
Acetum		Tragoriganum.
Cyminum sativum		Toxico contraria.
Seseli Massiliense		Glandes
Cyminum sylvestre		Sanguis.
Elaphoboscon		Tremorem excu-
Petroselinum		tientia.
Daucus		Vnguentum cinnamo-
Libanotis		minum.
Ferula		Tremoris remedia.
Peucedanum		Lepus terrestris.
Asclepias		Tuberculorum sup-
Melissophyllon		purationis reme-
Phalangion		dia.
Conixa	Alisma	Strigmēta gymnastorū
Chamapitys		Morus
Gramen		Cape
Pseudobunion		Asphodelus
Chamadapne		Panaces Asclepion
Vinum scillite		Laserpitium
Vinum cedrite		Viscum
		Thapsia
		Mandragoras
		Ephe

CURATIVVS.

Ephemeron	Daucus
Cucumis anguinus	Libanotis
Vrtica	Melanthion
Aerugo aurificum	Orchis serapias
Lapis Aſius	Orminum
Terra cimolia.	Buphthalmus
Tubera extenuatia.	Cannabis ſyluatica
Triticum	Polygonon mas
Leontopodium	Lagopus Xyris
Scammonia	Helxine
Vinum nigrum è la- brusca.	Pentaphyllon
Tumorũ remedia.	Peristereon ſupinus
Anagyris	Hyofcyamus
Platanus	Psyllium
Fagus	Xanthium
Ilex	Sesamoides
Hordeum	Adeps Ephemeron
Brasſica ſatiua & ſyl- ueſtris	Faba Phlomidis
Cucurbita	Cucumis anguinus
Nasturtium	Thapſia
Hydropiper	Chamaſyce
Bulbus eſculentus	Pygnochomum
Iſatis	Aqua maris
Chamaiceon	Indicus lapis
Tragoriganum	Fex vini Spongia.
Sampſuchum	Tuſſis remedia.
Liguſticum	Amygdala amara
	Aſphodelus
	Apium ſatiuum

B del

I N D E X

Bdellium		Tussis veteris re-	
Bromos		media.	
Cinnamomum		Asarum	Myrrha
Calamus odoratus		Nuclei pini	
Cupressus		Mastiche	Naphtha
Cedrides		Cerasia	
Cistos	Cacalia	Amygdala amara	
Chamadrys		Auellana	
Tragacantha		Allium	
Dracunculus		Ficus	Propolis
Faba	Helenium	Rhaphanus	
Hippuris		Scilla	Hyssopus
Hyoscyamus		Centaurium minus	
Iris Illyrica		Baccharis	
Lycium		Seseli Massiliense	
Laserpitium	Mel	Daucus	
Melicratum		Sagapenon	Galbanum
Origanum	Pix	Scordion	
Paliurus	Piper	Bechion	Helxine
Peucedanum		Phlomidis	
Prasium		Acetum	
Papauer sativum		Vinum hyssopite	
Ruta	Styrax	Sandaracha.	
Struthion		V Aros purgan-	
Smyrniion			tia.
Sulphur	Triticum	Oleum balaninum	
Tragoriganum		Myrrha	
Terebinthina		Lacerta	Linum
Vua passa.		Porrum	Cape Bul

CURATIVVS.

Bulbus esculentus	Staphylinus		
Pulegium	Anisum	Orchis	
Balanus myrepfica	Orchis serapias		
Cici	Sory	Satyrium	
Ampelos leuce.	Satyrium alterum		
Varices sanantia.	Orminum		
Cirsion.	Xiphium		
Veneficijs medetur.	Vrtica	Caliopfis.	
Scilla.	Venenata fugantia.		
Venerem cum volu	Vitex		
ptate expediētia.	Diſſamnus.		
Laurus Alexandrina.	Venas excitantia.		
Venerē cohibentia.	Vinum Phalernum.		
Portulaca	Ventris animalia		
Lactuca	expellentia.		
Lactuca fylueſtris.	Vide, Tineas latas.		
Venerem ſtimu-	Ventrem ſoluentia.		
lantia.	Vide, Aluum ſoluētia.		
Coſtum	Crocum	Venatorum iſtus	
Mafliche		remedia.	
Linum		Cardamomum	
Rapa ſatiua		Nardum gallicum	
Sicer	Eruca	Helenium	
Porum	Cape	Cinnamomum	
Nafturtium		Bdellium	
Dracunculus maior		Vitex	
Dracunculus minor		Ficus	Propolis
Bulbus esculentus		Rhaphanus	
Mentha		Triticum	
			Eryn

I N D E X

Eryngium	Colchicon	
Cuminum sylvestre	Epipactis	
Althæa	Tribulus Passum	
Prasium	Linum gypsatum	
Smilax aspera	Rubrica lemnia	
Aqua maris	Terra samia.	
Acetum.	Vermibus cōtraria.	
Venenorum re-	Cedria.	
media.	Verrucas tollentia.	
Cinnamomum	Batrachion	
Oleum	Pix Clinopodion	
Paliurus	Eycium Characias	
Olea Aethiopica	Chamaesyce	Dipsacos
Juglans	Ficus	Grossi
Lixivia ex fico	Cicer	Lacerta
Lepus terrestris	Heliotropium	
Fiber	Butyrum Fimum	
Sanguis	Vrina Staphis agria	
Rapa sativa	Scilla	Thymus.
Malua	Vertiginis morbi-	
Erysimon	remedia.	
Agaricum	Balsamum	
Aristolochia secunda	Lac humanum	
Abrotonum	Peucedanum	
Ruta	Apium Galbanum	
Laserpitium	Ampelos leuce	
Leucas	Ampelos melana	
Polium	Cestron Acetum scilliticum	
Pentaphyllum	Vinum scilliticum.	

Verti

C V R A T I V V S.

Vertiginem adge- nerantia.	Scandyæ	Passus
	Ochra	Porrus
Cardamomum	Bulbus vomitiuus.	
Balsamum	Rhaponticum	
Hyoſcyamus	Glycyrrhiza	
Mandragoras	Tragacantha	
Falernum	Panaces heracleon	
Vinum rhetinite	Petroſelinon	
Mandragorite	Smyrnion	
Aconitum	Cicuta.	Peucedanum
Veficæ morbi re- media.	Fœniculus	
	Nymphaea	
Men	Anthemis	Paonia
Nardum Gallicum	Phalaris	Cape
Nuclei pini	Halcyonium	
Cupreſſus	Ceſtron	
Laurus	Palma	Vinum terebinthinum
Palma elate		Vinum ſcilliticum
Myrtus	Lac	Vinum aromatite
Ficus	Ouum	Vinum halofanthite
Cochlea terreſtres		Lapis morochthus.
Cicade	Napum	Vefparum icſtus re- media.
Cerninum cornu		
Saccharum	Laurus	Malua
Gramen	Malua	Siſymbrium.
Hippuris	Portulaca	Veftribus ne anima- lia noceant.
Lotus fylueſtris		
Plantago	Vua paſſa	Absynthum
Cucumis		Heliochryſos.

I N D E X

Vibices plagarum emendantia.	Daphnoides	Myrtus
Susinum.	Ficus	Crosci
Viperæ morsus re- media.	Coclea terrestres	
Casia	Lepus terrestris	
Costum	Sepia	Faba
Iuniperus	Beta	
Macer	Lupinum satium	
Fraxinus	Chondrylia	
Carles lignorum	Vrina	Capa
Triticum	Eruum	Allium
Ferula	Anchusa	Piper
Onocheles	Dracunculus maior	
Ocimoides	Dracunculus minor	
Diosc. lib. 6. cap. 63.	Asphodelus	
Herm. Cor. cap. 721.	Capparis	Argemone
Viriū infirmitates roborantia.	Gentiana	
Nuclei pini.	Telephon	Ruta
Visco contraria.	Chamaleon niger	
Vinum in communi	Libanotis	Lilium
Acetum	Nymphaea	Cicuta
Vinum absynthite	Erythrodanum	
Diosc. lib. 6. cap. 21.	Helleborum nigrum	
Viscerum morbi remedia.	Cucumis anguinus	
Thus.	Balanus myresica	
Vitiliginis re- media.	Narcissus	
	Sulphur	
	Halcyonium	
	Terra melia.	
	Vitra fracta conglu- tinantia.	
		Herm

CURATIVVS.

Herm. Cor. cap. 254.	Irinum	Laurus
Vmbilici remedia.	Cochlea terrestres	
Lapis magnes.	Omotorichos	
Vnguibus vtilia.	Blatta	Pepo
Pix	Cupressus	Asphodelus
Daphnoides	Capparis	
Olea	Bulbus vomitorius	
Oryza	Origanum	Cestrum
Linum	Lapathum	Anagyris semen
Bulbus esculentus	Papauer spumeum	
Batrachium	Mandragoras	
Chelidonium minus	Daphnoides	
Viscum	Vua passa	Helleborus albus
Sandaracha	Elaterion	Silybon
Alumen	Balanus myrepfica	
Sulphur	Marcissus	Cici
Fax vini.	Melicratum	
Vocem claram red- dentia.	Aes vstum	Chryfocolla
	Rubrica lemnia.	
Myrrha	Vomitiones cohi- bentia.	
Styrax	Silurus.	
Voluptates animi augescentia.	Atriplex	Acetum
	Apium	Faba
Buglofum.	Mentha	
Volucrum morfus remedia.	Eupatorium.	
	Vomicæ morbi re- media.	
Iecur aprinum.		
Vomitiones mo- uentia.	Paliurus	Thlaspis
	Ssruthion	Eryngion
	Y	Be

I N D E X

Bechion	Psyllion	Casia	Cinnamomum
Mandragora		Costum	
Acetum.		Iuncus odoratus	
Vrendi vim habentia.		Calamus odoratus	
Misy Melanteria		Balsamum	
Vredinem facientia.		Crocum	
Trifolium.		Croco magma	
Vrinae difficultatē generantia.		Helenium	
Diosc. lib. 6. in prasat.		Oleum amygdalinum	
Vrinae harenosę & asperę remedia.		Vnguentum melinum	
Papauer seratitidis.		Susinum	
Vrinam cruentam mouentia.		Irinum	
Clymenon.		Amaracinum	
Vrinam arcessentia.		Bdellium	
Eruum Galbanum.		Picea	Nuclei pini
Vrinam mouentia.		Lentiscus	Resina
Acorus	Meu	Terebinthus	
Cyperus		Cupressus	
Cardamomum		Iuniperus	
Nardi spica		Populus alba	
Nardum Gallicum		Paliurus	Tilia
Afarum		Olea Aethiopica	
Malabathron		Glandes	Myrtus
		Palma elate	
		Siliqua	Cotonea
		Malz Epirotica	
		Cornus	
	Phu	Amygdale dulces	
		Ermaceus marinus	

CURATIVVS.

Cimices lecti	Scilla	Capparis
Oues	Buprestis	Agaricum
Vermes terreni		Crocodilion
Mel	Hordeum	Centaurium maius
Zithum		Chamaleon albus
Milium		Acantha leuce
Panicum		Acantha Anonis
Cicer	Eruum	Eryngion
Rapa sativa		Absynthium
Rhaphanus		Abrotonum
Rhaphanus agria		Tragoriganum
Sicer	Bunium	Eleliphacos
Brassica sativa		Thymus
Asparagus		Serpyllum
Sisymbrium aquaticum		Baccharis
Crithmon		Ruta Moly
Cucumis	Pepo	Ligusticum
Lactuca		Staphylinus
Gingidium		Tordylon
Caucalis	Eruca	Sisum Anisum
Ocymum		Caros Anethum
Smilax hortensis		Cuminum sylvestre
Porum		Opium Oroselinum
Ampeloprason		Petroselinum
Capa	Allium	Daucus
Piper		Libanotis
Struthion		Melanthion
Dracunculus		Ammoniacum
Asphodelus		Chamadrys

I N D E X

Trifolium	Scordion	Vinum rhenite
Androsaces		Vinum catorchite
Anthyllis		Vinum è cedro
Anthemis		Vinum è lauro
Lithosperma		Vinum absynthite
Erytrodanum		Vinum calamintihite
Lonchitis	Althea	Vinum aromatite
Hypericon		Vinum neclarite
Choris		Vinum nardite
Chamapitys		Vinum asarite
Cestron		Vinum syluestris narda
Polygonon mas		Vinum daucite
Polemonia		Vinum acorite
Saxifragon		Halcyonium
Xyris	Gramen	Lapis hamatites
Gramen parnassium		Lapis Iudaicus
Phœnix herba		Corallium
Hippuris		Vinum chamæpyteos.
Oxyſchænos		Urticæ herbæ pruritus remedia.
Heliocryſos		
Aſtragalus		Herm. Cor. cap. 707.
Hyacinthus		Urtis vtilia.
Papauer rhœus		Urtis ſiue acalyphe.
Strychnon hypnoticon		Vna faucium remedia.
Cotyledon prima		
Urtica	Arcton Pix	Galla
Vinum Ieſſium	Pruna	
Hidromel	Hirundines	
Melicratum	Urtica	Omphacium
		Acc